VLADIMIR VOLKOFF

Autorul bestsellerurilor: *OASPETELE PAPEI, RĂPIREA şi ORFANII ŢARULUI*

COMPLOTUL

Vladimir Volkoff

COMPLOTUL

Traducere: MĂRGĂRITA VAVI PETRESCU

Editura ORIZONTURI

Credința superstițioasă în forța istorică a comploturilor (când ele există totuși de tip individual sau colectiv) pierde complet din vedere cauza principală a eșecurilor suferite atât de indivizi cât și de state: slăbiciunile omenești.

Alexandr Soljenițân

Rusia reprezintă subconștientul Europei, revelatorul său.

Dieter Groh

Caspica este o zonă de interes strategic pentru Statele Unite.

Bill Clinton

Deo vindice

(deviza Confederației Statelor din Sud)

CAPITOLUL I

O IDEE DE MANEVRĂ

Septembrie-decembrie 2001

1

Atentatul de la 11 septembrie 2001, care a distrus turnurile gemene World Trade Center din New York, a avut nenumărate consecințe, una, dintre multe altele, scăpând atenție publicului.

Președintele Federației Rusiei fusese atât de ocupat în acele zile încât n-a mai participat, așa cum avea de gând, la ceremonia de înmormântare a generalului Bezborodko, al cărui elicopter fusese doborât deasupra Ceceniei. Generalului îi venise ideea să aplice metoda folosită cu succes de armata franceză în Alegeria: respectiv utilizarea concomitentă a centrelor de pacificare, în măsură să calmeze spiritele, și comandourile de vânătoare, agresive. Procedând în acest fel, Bezborodko reușise în scurtă vreme să obțină rezultate care făcuseră din el un erou național.

Slujba de înmormântare, la care președintele se văzu nevoit să fie reprezentat de unul dintre apropiații săi, avu loc la catedrala Mântuitorului Hristos din Moscova.

Sub regimul comunist, această catedrală fusese rasă de pe fața pământului și înlocuită cu o piscină, dar, într-o imensă explozie de evlavie populară, ea fusese reconstruită aidoma: cei mai dați naibii mafioții și-au adus obolul; cupola sa se vedea din toate colțurile capitalei; anume sub bolțile ei, Biserica ortodoxă procedase la canonizarea noilor martiri, printre care și țarul Nicolae al II-lea și familia sa.

Sicriul, potrivit uzanțelor, fusese purtat deschis de către șase ofițeri în mare ținută și depus pe capre pe mijlocul naosului incendiat de icoane.

În fumul care se ridica din lumânări pe deasupra unei mulțimi compacte, unde se amestecau uniforme, costume civile, rochii ieșite din mâna unor renumiți croitori și basmale înnodate sub bărbie, oscilau solemn stindarde roșii, drapele în culorile alb-albastru-roșu, steaguri albe cu crucea albastră a Sfântului Andrei. Un arhiepiscop bărbos, cu mitra pe cap, oficia, asistat de trei episcopi, vreo doisprezece preoți și diaconi și în jur de douăzeci de mmistranți, toți în straie aurite. Un cor de două sute de voci cânta *Kol sloven**, ritual de pe

vremea funeraliilor militare ale Rusiei țariste. Toată pompa mistică de care era în stare Biserica ortodoxă fusese desfășurată întru celebrarea marelui soldat, care își dăduse viața pentru patrie: „Odihnește-l. Doamne, printre sfinți pe servul tău războinicul Ivan” se ruga ea, sau mai curând pretindea, prin rostogolirea imperioasă a bașilor.

Slujba se apropia de sfârșit.

Corul intona, pianissimo, cântarea finală de resemnare și odihnă: *Veșnica lui pomenire.*

Arhiepiscopul se apropie de sicriu pentru a tămâia pentru ultima oară mortul, care purta pe frunte o banderolă de iertare a păcatelor scrisă în slavonă: pașaportul lui pentru eternitate. Pe perna din satin roșu, fața mare ca de ceară și liniștită, cu trăsături energice și senine, părea să mediteze la un secret al comandamentului, pe care nu avea să-l mai împărtășească nimănui.

Arhiepiscopul legănă cădelnița din aur masiv, din care se ridicau rotocoale bine mirositoare.

În clipa aceea, cadavrul explodă.

Deflagrația îl ucise pe arhiepiscop, doi preoți, pe reprezentantul președintelui, pe soția generalului, îl răni pe fiul său și o mulțime dintre cei care asistau la slujbă.

Câteva ore mai târziu, alte șase cadavre, cele ale soldaților uciși în Cecenia. Explodară în diverse puncte de pe teritoriul Rusiei: două care fuseseră îngropate, unul la morgă, alte două în familiile lor, iar ultimul la bordul unui avion care se zdrobi de pământ.

Ca măsură de prevedere, autoritățile dispuseră dezgroparea altor morți de dată recentă și, la deschiderea anumitor coșciuge, se produseră noi explozii, ucigând sau rănind artificieri și martori. Se folosiră tunuri de apă pentru reducerea riscurilor, ceea ce avu ca efect devastarea trupurilor deshumate, spre furia familiilor care țineau la defuncții lor. Efectul psihologic ar fi fost enorm, dacă atenția mondială nu ar fi fost acaparată de evenimentele, mult mai spectaculoase, din *Nine-Eleven*[1] din New York.

Între timp, un ziarist francez nu-și găsi liniștea până ce nu găsi o formulă pentru a rezuma carnagiul din Rusia. El își întitulă articolul din *Univers:* „În Rusia până și morții ucid.“

1 Slavă lui (n.a.)

Le Dindon dechaine[2] găsi un titlu mai adecvat: „Rusia: Morții care fac vânturi.”

2 Curcanul dezlănțuit, (n.tr.)

2

Kristen O. Kristen către Robert C. Chastow III prin curier electronic:

Autoritățile noastre patriote nu se pot lăsa obnubilate de aparețele tranzitorii pe care le cunoașteți și a căror importanță va fi îngroșată de ele în mod artificial. Fiți atent la măgăriile răcnite zilnic de venerabilul nostru președinte. Încruntându-și sprâncenele și strâmbându-și gura aidoma unui personaj din benzile desenate. Cum spunea Ambrose Bierce, „patriot este cel care preferă interesele unui partid celor ale ansamblului”. Dumneata, așa cum te cunosc. Îți păstrezi ochii ațintiți pe obiectivul de predilecție. Ce părere ai dumneata, ar exista un raport cauzal, tir concentrat, coincidență sau interferență, între Nine-Eleven *și cadavrele homicide? Ce proceduri au putut fi utilizate ca atâtea mortăciuni să sară în aer aproape simultan și în cunoștință de cauză? Dumneata, care dispui cunoștințe în materie, dă-mi o idee în legătură cu cele de mai sus.*

Robert C. Chastow III către Kirsten O. Kirsten prin curier electronic:

După mine, am asistat în Rusia la o operațiune mai subtilă decât întâmplarea asta grosieră cu avioane care percutează zgârie-nori.

Contactele mele îmi confirmă că. Trupurile fuseseră pregătite pentru a fi transporte de firma Mogamedov din Groznîi, Cecenia, care lucrează pentru armata rusă și ai cărei angajați „n-au putut fi interogați”, adică tipii s-au făcut nevăzuți în munți. Deduc din toate astea că a avut loc o operațiune condusă de mudjahidini, ceceni sau nu, dispunând de mijloacele necesare și pe deplin conștienți de impactul mediatic ce urmau să-l provoace.

Coincidența temporală cu operațiunea islamică produsă în Statele Unite trebuie că este fortuită și, din punct de vedere terorist, regretabilă, având ca efect o publicitate considerabil redusă.

În corpul generalului fusese plasat probabil un dispozitiv exploziv de către ciocli. El ar fi explodat sub efectul unei telecomenzi manevrate de o persoană dintre cele care asistau la ceremonia funebră, în speranța, s-ar putea presupune, de a-l elimina pe președintele rus. Ne putem întreba pentru ce responsabilii s-au mulțumit cu efectul suflului și nu au umplut

corpul cu alice: fără îndoială de teamă ca o greutate excesivă să nu atragă atenția.

În alte cadavre au fost instalate capcane de aceiași ciocli, prin intermediul unor ceasuri electronice care să programeze exploziile în timp.

În fine, presupun că sicriele (cu excepția celui al generalului) erau echipate cu celule fotoelectrice, susceptibile să declanșeze o explozie prin efect luminos, de îndată ce sicriul ar fi fost deschis.

Toate acestea indică un montaj pe trei etaje, precis și complex, emanând dintr-un creier ieșit din comun și care dispune de personal și de mijloace necesare.

3

— Dumneata crezi în teoria complotului? întrebă politicos Robert C. Chastow III.

Politețea era menită să voaleze sarcasmul. Să-l voaleze, dar imperfect.

Își continuă ideea, fără a se putea împiedica să nu insiste cu o oarecare lipsă de eleganță:

— Da, bineînțeles, totul nu este nimic altceva decât complot! Și cine, potrivit opiniei dumitale, sunt complotiștii? Încă vă mai stă mintea la francmasoni, dragul meu Divo, sau la înțelepții Sionului? Vă duceți cu gândul la magicienii din Agarttha care, de mii de ani, trăiesc ascunși sub Himalaya, de unde domnesc în taină asupra lumii? Sau ești într-o oarecare măsură un *aggiornamentat* și acuzi de toate rele Trilaterala, societatea Bildenberg și *Council for Foreign Relations*[3]*?* Dacă nu cumva și societatea secretă *Skull and Bones*[4]*?* Cine este Antichristul dumitale? Bătrânul Rockefeller, presupun, țapul ispășitor al tuturor maniacilor Complotului?

Luau masa la Cercul Interaliat – pe marginea piscinei, pentru că Divo, cel mai puțin parizian dintre toți parizienii, comisese gafa să îmbrace pe sub costumul gri în coaste cu revere prea ascuțite, nu o cămașă și o cravată, ci un tricou cu guler întors, ceea ce le interzicea accesul în restaurant.

Divo tocmai susținuse că pulverizarea contemporană a națiunilor europene în regiuni, în *Lander,* în teritorii fictive cu dialecte reconstituite și uneori chiar în state independente puțin viabile, îi se părea mai degrabă concertată decât spontană. Robert C. Chastow III (prescurtat în Robin, niciodată Bob, *please!)* ripostase. Divo zâmbi pieziș:

— Nu cred cu adevărat în Teoria Complotului. Constat, doar, că există unii oameni care se străduiesc din răsputeri s-o discrediteze. Trebuie să existe aici o rațiune.

— Ce să mai vorbim, asta-i o copilărie! gemu Robin.

— Copilărie, copilărie! Făcu, Divo, luând în vârful furculiței o fragă. Nu cred că ar exista un complot pe scară mondială creat din negura vremilor. Dar îmi închipui că au existat și încă ar mai putea să existe comploturi. *Tugenbimd-*|*x*| n-a fost un complot? Weishaupt. Se zice, că i-ar fi inventat pe ai săi

3 Consiliul pentru Relații Externe, (n. tr.)

4 Craniu și oase. (n. tr.)

Illuminati din Bavaria cu de-amănuntul, și că i-ar fi născocit șefi ierarhici și fondatori. Și pe urmă? Ce dovedesc toate astea? Așa cum vă place vouă. Americanilor, să spuneți, omul are tot dreptul să fie paranoic și persecutat. Eu aș prefera o formulă mai rafinată: *paranoia nu protejează împotriva persecuției.*

Zâmbi oblic.

Robin se lăsă pe spate și își încrucișă brațele.

În jur de patruzeci de ani. Nu foarte înalt, nu foarte spătos, față dreptunghiulară, ochi căprui, păr castaniu, puțin cam lung dar îngrijit de un frizer priceput, cărarea pe stânga și o șuviță scurtă pe dreapta. Cămașă crem bătând spre galben, cravată maro lucioasă, costum cafeniu croit la Fratelli Caraceni din Milano. Aer rezervat și sigur de el.

— Vorbește-mi mai curând de ultima dumitale călătorie în Rusia,

Divo.

Divo, bătrân scriitor francez de origine rusă, vâslind mereu împotriva curentului, semiratat, dar dispunând de anumite uși deschise și de contacte pe ici pe colo, de cititori aproape peste tot. O autoritate limitată care îi venise târziu, dar venise totuși, fiindcă nu se vânduse nimănui, Divo era unul dintre cei pe care Robin îi numea „termometrele" sale: avea aproape pretutindeni în lume. La Ashgabat, Samarcande, Vilnius… îi vizitase de curând pe mai mulți dintre ei, fără să fi găsit ceea ce căuta.

— Puf! făcu Divo cu ușurința care-l caracteriza. Rusia și-a trăit Teroarea, Thermidorul, Directoratul și acum își trăiește Consulatul. S-o ferească Dumnezeu de o campanie în Egipt și de un cod civil menit să transforme orice femeie, respectiv văduvă într-o minoră pe vecie. De fapt, femeia rusă n-ar suporta așa ceva: a face tot ce i-ar sta în putință să-și otrăvească tatăl sau soțul pentru a deveni independentă.

— Nu cumva țara se află într-o confuzie totală?

— Țara a trăit trei sferturi de veac în patru labe și în defensivă: acordați-i câțiva ani să-și vină în fire.

— Noul președinte?

— Pare preocupat să pună locomotiva pe șine.

— Poate, dar mafia…

— Asta-i problema! Majoritatea mafioților nu reprezintă decât cumpărători de bunuri naționale, ai căror descendenți se vor numi Buvarski și Pecușetov. Da, au asasinat câțiva bancheri

acolo. Nu-i cine știe ce grav. Bancherii, se refac ei urgent.

Robin proceda prin tatonare. Își învârti ușor armagnac-ul pe fundul paharului, să-l deguste, după ce-l lăsase să se încălzească în palmă. Nu-și plătea „termometrele”, dar le trata cum se cuvine și le încuraja epicurismul prin puterea exemplului.

— După părerea dumitale: ar trebui să ne așteptăm la o întoarcere în forță a comunismului?

— Comuniștii, dragul meu Robin, de multișor n-au mai rămas decât în Franța. Așa-zișii comuniști ruși sunt doar niște naționaliști nostalgici ai epocii nu prea îndepărtate când URSS făcea să vă tremure fundul, vouă ăstorlalți, în slipurile de la Brooks Brothers.

— Mă șochezi. Dumneata un bătrân zimbru monarhist! Am impresia că te-am surprins în flagrant delict de simpatie pentru Soviete?

— De când au devenit inofensive, sunt mai puțin pornit împotriva lor.

— Și ca monarhist? Ați avea ceva șanse?

— Monarhiștii? Sunt de două feluri. Cei denumiți acolo măști de carnaval, care își dau aere pe străzi în uniformele Vechiului Regim, și alții care constată că nu a existat niciodată o Rusie demnă de alt nume. Care să nu fie monarhic. Dar de aici, la speranța unei restaurări e cale lungă!

— Și acei „roșii-bruni” despre care se vorbește atât?

— Folclor, dragă prietene, folclor.

— Asociația Memorie?

— Provocarea asta a KGB-ului are o barbă lungă uite așa!

— Și partidele moderne cu nume pitorești pentru urechile noastre de occidentali, Mărul, Ursul…?

— N-aveți și voi în SUA partidul Elefantului sau cel al Măgarului?

— Nu vrei să mai iei o cafea și un armagnac?

— Un armagnac ar fi suficient, mulțumesc.

— Pe scurt, n-ai întâlnit nicio persoană cu adevărat interesantă.

— Greșit. Există la Sankt Petersburg un gen de *think tank,* de „cisternă gânditoare” – dacă nu cumva e vorba de un „tanc gânditor”, apropiat de președinte, date fiind înrudirile sale petersburgheze, și însărcinat, s-ar părea, cu posibilități diverse.

Robin privea fix în fundul paharului, pentru a ascunde emoția vânătorului care, de foarte departe, își adulmecă prada.

— Ce anume îi apropie pe acești oameni?

Divo reflectează.

— Simțul patriei, una și indivizibilă… O anumită religiozitate abrahamică – printre ei găsești ortodocși, evrei, chiar și musulmani… O respingere a totalitarismului ca și a liberalismului mercantil…

— Au o doctrină a lor? Publică ceva?

— În Rusia, toată lumea publică. Dar o doctrină? Nu tocmai.

— Cum își recrutează membrii?

— Nu cred că e vorba de o recrutare oficială, fiindcă nu există niște membri în adevăratul sens al cuvântului.

— Și sunt apropiați guvernului?

— Apropiați… nu știu în ce măsură. Îmi imaginez că reprezintă un soi de eminențe cenușii. Un mod de a face lobby.

— Te-ai întâlnit cu unii dintre ei?

— Da, da.

— Cu ce se ocupă în viață?

— Depinde. În seara când am luat masa împreună cu câțiva dintre ei, era un episcop, un mare polițist, doi istorici: unul slavofil, altul occidentalist. Care erau gatagata să-și zdrobească mutrele. Așa-i la ruși.

— Au relații cu mafia?

— Nu cu cea care exportă capitalurile rusești. Ei. Mai degrabă, le-ar repatria.

— Au o adresă?

— Se întâlnesc într-un vechi palat al prinților Mâșkin.

— Și cum se numește organizația asta.

— Nu este o organizație.

— Cercul ăsta. Clica asta. Banda asta organizată, confreria asta?

— Nu cred că ar avea preocupări sociale. I-am auzit spunându-și Boieri, în glumă.

Robin schimbă discuția pentru a nu-l lăsa pe sub impresia confidențelor sale. Apoi verifică dacă invitatul își terminse băutura și semnă nota de plată, străduindu-se să nu pară deloc grăbit. În realitate, abia aștepta să se întoarcă pentru a reflecta asupra celor aflate. -

4

Spre deosebire de alți americani din mediul său, lui Robin nu-i făcea plăcere să tragă la hotelul *Crillon:* cunoștea prea multă lume acolo, era prea aproape de ambasadă; în calitate de vicepreședinte al organizației umanitare *Bids for Kids*[5]*,* prefera *Ritz*-ul, mai discret, unde se simțea ca la el acasă. Îi frecventa saloanele, barurile, birourile, chiar și salonul chinezesc clandestin… De îndată ce ajunse în camera sa, își deschise calculatorul și se cufundă în apele tulburi și fecunde ale Internetului.

Avu nevoie de ceva timp pentru a spicui câteva informații legate de „Boieri", dar pe măsură ce avansa în labirintul *web,* își dădea seama că timpul său era bine folosit. Încercă un soi de enervare la gândul că, fără bătrânul ăla nebun de Divo. Ar fi trecut pe lângă ceea ce căuta de luni întregi pentru completarea ideii de manevră a *Rănii Mortale.* Își ridică nasul pentru o clipă ca să se întrebe cum de fuses posibil. Își răspunse: „Pentru că grupul Boierilor nu dispune de o structură și nici de o denumire oficială. Altminteri, l-aș fi depistat eu."

Încet, încet, reuși să găsească adresa: cheiul Moilca nr. 90, și chiar câteva fotografii ale palatului Mâșkin, edificiu baroc cu pilaștri, atlanți și cariatide suportând balcoane pântecoase, recent renovat și zugrăvit într-un bleu bătând spre turcoaz. Palatul găzduia sediul unui hebdomadar satiric numit *Palka,* „toroipanul", al unei reviste istorice lunare intitulată *Bâl i Bâlini*, „Fapte și legende", studiouri de radio și de televiziune, banca Galperin și Katz, o capelă ortodoxă, o sală de sporturi, o piscină, o sală de arte marțiale, *dojo.* O sală de arme și un poligon tir la subsol. Un mic hotel rezervat doar unor aleși pe sprânceană, un restaurant și un bar de lux se aflau de cealaltă parte a unei curți interioare. Ce legături existau între aceste diverse activități? Nicio informație.

O cercetare mai aprofundată dădu la iveală faptul că publicațiile și programele radiodifuzate și televizate din palatul Mâșkin aveau o orientare politică moderat de dreapta: economie de piață, fermitate în menținerea ordinii, simpatie față de puterea executivă, reticență în privința influențelor străine și în special la adresa Fondului Monetar Internațional,

5 Acest joc de cuvinte se traduce greu. Am propune „Licitații pentru cei mici".

un interes susținut pentru trecutul Rusiei, inclusiv perioada sovietică. De unde îi veneau fondurile? Nicio sursă de pe Internet nu preciza aspectul, dar banca Galperin și Katz, care se sprijinea pe gazul turemen și pe petrolul din Marea Caspică, trecea drept solidă.

Palatul Mâșkin mai adăpostea, în lambriurile aurite de pe etajul nobil, frecvente reuniuni a unor oameni de vază, ale căror nume nu erau însă divulgate. Serviciul de securitate avea ca angajați niște zdrahoni înarmați: înalți de doi metri, și spătoși în consecință.

Prin curierul electronic, Robin îi expedie mentorului său recolta săracă de informații.

Răspunsul nu se lăsă așteptat.

Kirsten O. Kirsten către Robert C. Chastow III, prin curier electronic:

Ambroze Bierce zice: „Un conservator este îndrăgostit de relele existente, pe când un liberal încearcă să le înlocuiască prin altele. “ Indivizii dumitale îmi lasă impresia unor blestemați de conservatori. Încearcă să-i faci utili așa cum sunt.

Robin își închise calculatorul și coborî să bea un pahar la barul Hemingway.

— Știi să pregătești niște *mint juleps*? îl întrebă pe Colin, barmanul atotștiutor.

— Practic eu sut cel care le-a inventat, Mr Chastow, răspunse Colin.

Gustul piperat al mentei pe un strat de gheață pisată îi reaminti lui

Robin pentru o clipă decorul copilăriei sale: terasa cu dale sonore sub picior, albul coloanelor, peluzele în pantă, magnoliile cu frunze lucitoare, spuma vaporoasă care acoperea stejarii, legănarea lenește a balansoarelor, aerul reavăn. Și cu toate astea, nu era același *mint julep.* De ce oare?

Simți brusc dorința de a revedea Sudul și își scurtă înconjurul lumii.

Oricum, era convins că realitatea se deplasează pe tronsoane, ca aisbergurile sau bucățile de lapte prins, efecte și cauze întrepătrunse, înțelepciunea populară pretinde că un rău nu vine niciodată singur, dar nu este valabil numai pentru rele; în decursul vieții există înlănțuiri care întrepătrund conjuncturile unele în altele. Unii văd aici mâna Providenței.

Explozia cadavrelor din Rusia și descoperirea existenței Boierilor păreau să facă parte dintr-o astfel de suită de evenimente.

Robin simțea că lucrurile nu vor întârzia să se precipite, în sensul chimic al termenului.

Călători cu un avion Delta, la clasa întâi. Din când în când. Regreta că se lipsise de confortul unui avion cu reacție, dacă nu particular, cel puțin închiriat. Poziția ocupată de el și, în plus, propriile mijloace, i-ar fi permis să și-l ofere, dar era ceva în el care respingea ostentația. La Atlanta, închirie o Intrigue Oldsmobile (mașina sa preferată), fără șofer, și goni în noapte; nici măcar nu-i venise în minte să treacă pe la apartamentul său din oraș. Brotacii făceau tărăboi prin copaci. Nu voise să pună în funcțiune aerul condiționat și cămașa i se lipise de speteaza scaunului. *„Home at last! 1 “* își repeta el, pe un ton sarcastic.

Telefonase ca să-și anunțe sosirea, și, când intră, după un drum de patru ore și jumătate, în incinta parcului și mai rulă trei sferturi de milă, descoperi în noaptea neagră Chastow Plantation, albă în întregime, cu coloanele sale corintice iluminate ca de sărbătoare. Bătrânul Unchi Chester, singurul servitor care înlocuia mulți alții, coborî în grabă peronul, cu fața schimonosită de bucurie și de bun venit, apucând cu mâinile sale bătrâne și zbârcite, cu palme rozalii, valizele Gladstone din piele de porc, la fel de zbârcită pe la încheieturi. Se îmbrățișară, bătându-se îndelung pe spate, fiindcă Chester era negru: niciodată Robin nu și-ar fi permis o asemenea familiaritate cu un alb. Urcând scările, își spuse:

„Ciudat să te întorci într-o casă unde nu-i nici picior de femeie.“

Făcu un duș, boscorodind întruna că în Statele Unite dușurile nu erau echipate cu telefoane, se primeni și merse să se răstoarne într-un rocking-chair care se balansa pe terasă, cu fața îndreptată spre noaptea plină de târâitul greierilor și străbătută de licurici. Chester, care, ca un bun baptist ce era, nu pusese în gură nici măcar o picătură de alcool în toată viața lui, îi pregăti un *mint julep* dintr-un bourbon obișnuit și nu din Makers’s Mark ca al lui Colin, altminteri excelent cu gheața pisată, cu menta proaspătă și o idee de sirop de mentă.

Așteptând să-i servească cina, Unchiul Chester se instalase

simetric pe terasa din spate, cu biblia sa ereditară din care îl recitea pe Ezechiel, astfel că cele două balansoare de pe cele două terase stăteau spate în spate într-un contrapunct de scârțâieturi în noapte. Totul părea că își regăsise locul și Dumnezeu pe al său, în ceruri, cum se zice – atât că Robin nu era credincios.

După o masă cu somn, pescuit chiar de bătrânul Chester, Robin urcă să se culce în patul cu baldachin, unde murise bunicul său. Fusese meșterit de niște sclavi la începutul secolului al XIX-lea și trebuia să urci o scăriță cu trei trepte ca să ajungi la el. Robin ținea să doarmă acolo ori de câte ori se întorcea la Plantation. Unii găseau toana lui morbidă, dar Robin încerca o tandrețe inexprimabilă să ghicească, îmbibată în lemnăria patului, ultima sudoare a bunicului, care se agățase de el cu brațele și mâinile lui mari, agonizând.

Stinse lumina și închise ochii.

Chastow Plantation data de dinainte de război – „Războiul dintre State", se înțelege. Arsă de Sherman în goana lui spre mare și reconstruită mulțumită banilor unui *carpet-bagger*[6] yankeu, care se însurase cu o Chastow (împrejurare asupra căreia familia prefera să nu dezvolte subiectul), casa era onorată de prezența recurentă a unei fantome. Nu-i obligatoriu o fantomă pe o plantație, totuși, așa ceva conferă notorietate. Dar vai, nu era vorba de vreo blondă egerie a Confederației, ci de o negresă sclavă care, în unele nopți cu lună plină, își zornăia lanțurile din pivniță până în pod. Robin ciuli urechea: umanitar de profesie, ar fi trebuit să se dovedească sensibil la zgomotul lanțurilor, dar el nu auzi nimic. Îl și furase somnul.

A doua zi dimineață, îi veni chef să viziteze casa copilăriei sale de sus până jos și-i ceru cheile lui Chester.

Peste tot domnea penumbra sufocantă a Sudului, striată de lamelele oblice ale obloanelor și jaluzelelor. Culisând ușile cu accesorii din aramă galbenă, Robin rătăci din sală în salon, din cameră în anticameră, din unghere în cotloane, vizită *parlor*-ul bărbaților, unde, pe vremuri, aceștia fumau trabuce și beau porto, și pe cel al femeilor, unde făceau patchwork[7], tăifăsuind. Familia reușise să păstreze – sau să descopere – destul de multe mobile de epocă și suveniruri: vase de jad tronau pe

6 Profitor de pe urma războiului, (n.a.)

7 Cuverturi realizate din bucăți de stofa colorate, (n.tr.)

șemineuri ornamentale, coloanele paturilor spiralau în umbra dormitoarelor.

Aruncă o privire printr-o fereastră a fațadei: strămoșul lui, cu trei generații mai înainte, străbătuse peluza aceea, pe sub umbra acelorași stejari în 1861, purtând niște frumoase cizme negre, călare pe o iapă rotată numită *Fairy*[8], ca să meargă la luptă, și, după patru ani, o străbătuse în sens invers, *Fairy* fusese mâncată, iar el ajunsese în picioarele goale. În pofida plafoanelor înalte, se simțea mirosul de naftalină și de ploșnițe. Robin ieși. Zăpușeala îl sufoca.

Dădu mai întâi ocol casei, a cărei eleganță îi era atât de familiară. Recunoștea stivuirea orizontală a șindrilelor albe contrastând cu verticala avântată a coloanelor ornate cu caneluri, cu capiteluri în volute și coșurile de cărămidă mergând în zigzag printre șindrile, ferestrele înalte cu obloane împotriva vântului de un verde închis, vărgate de interstiții pentru a lăsa să treacă aerul, tăvițele de mâncare destinate păsărilor-muscă, atârnate pe la îmbinările zidurilor, recunoștea butucii de piatră care ajutau la încălecat, amintind de cizme, pinteni, de fustele lungi ale amazoanelor și de pantalonii cu bridă pe sub călcâi.

Trecu prin parc în care se îmbinau, într-o ordine artistic disparată, azalee, coarne și camelii la umbra tutelară a magnoliilor. Ajunse în cimitir unde, printre câțiva alți strămoși, odihnea și Bunicul sub o stelă gravată cu o inscripție lungă și înflorită ce-i atribuia în latină nenumărate merite, dar nu și cele principale, care trebuiau să rămână secrete. Și niște câini fuseseră îngropați în diverse epoci în apropierea stăpânilor lor; aveau și ei pietre tombale cu numele: Jack, Rover, Beau.

Robin ajunse până la cimitirul sclavilor, plin de furnicare, printre care se zăreau pe ici-colo, pietre tombale unde era trecut un prenume în general biblic, Joshua, Eliezer, Sarah și chiar Nabucodonosor, și trei verigi de lanț cu semnificația *s-a născut sclav, a trăit sclav, a murit sclav.*

Apoi se întoarse la căsuța pe care bunicul și-o atribuise pentru a le face în ciudă fiului și nurorii sale, și pe care o denumise „cartierele sclavilor”. Bineînțeles, cele autentice putreziseră de multă vreme, fiind niște cocioabe din scânduri sau din trunchiuri de copac așezate pe patru cărămizi, dar

8 Zâna. (n.a.)

bunicul încerca o plăcere răutăcioasă să-i spună astfel locuinței intendentului, decorată în modul cel mai fastuos, beneficiind de toate instalațile sanitare, de încălzire și iluminat, de aparate de radio, de televizor și de mijloacele de securitate cele mai moderne. „Copiii mei m-au exilat în cartierele sclavi-lor” îi făcea lui plăcere să se jeluiască ipocrit.

Căsuța nu era locuită. Cândva, Robin comisese gafa să i-o propună lui Chester, care se întorcea în fiecare seară la Vidalia în Buick-ul lui vechi cu aripile roz-bombon și piesele cromate ruginite, dar Chester preferase să trăiască în continuare laolaltă cu familia sa, unde nu se mai știe cine era mamă, cine soră, cine soție, cine fiică. De altfel, ideea de a-și transporta penații subalterni în casa pe care „colonelul” o amenajase pentru el însuși îl scandaliza. Robert C. Chastow era numit „colonelul”, deși nu fusese niciodată militar, așa cum și lui Chester îi spunea „Unchiul Chester”, fără să-i fi fost nepot: acestea reprezintă tradiții care te fac să simți plăcerea de a fi sudist.

Robin vizită încăperile una după alta, dar nici măcar biblioteca nu-i restitui nimic din omul pe care îl iubise cel mai mult. Zece mii de volume totuși, pe Gare bunicul le adunase, le dezmierdase, și pe care nu le mai atingea nimeni, doar Chester, arareori, cu capătul pămătufului de șters praf! Zece mii de volume care nu-i mai găzduiau decât pe autorii lor, zdrobiți între coperțile frumos legate, ca niște fluturi în vitrine.

— Am să mă duc să-mi văd copiii, își spuse Robin.

Telefonă și nimeri peste David.

— Vino când vrei, bătrâne. Copiii vor fi nebuni de bucurie. Rămâi cu noi la masă? Connie pregătește o friptură de pasăre.

Robin refuză dejunul. Își pierduse obișnuința de a mânca, potrivit exigențelor etichetei, cu mâna. De fapt, nici nu intenționa să rămână prea mult: situația era greu de suportat, pentru că fiecare se voia plin de tact. Uneori, doar Constance făcând excepție.

David Melan, care cultiva arahide, locuia la Vidalia într-o casă *ante bellum,* unde niște stâlpi rotunzi vopsiți în alb făceau oficiul de coloane pentru a susține acoperișul terasei, dar nu era o „plantation” ca cea a lui Robin. Mai curând o locuință de tip *dog run”,* cu un culoar lat central și două odăi de fiecare parte. Pe vremuri, câinii străbăteau casa nestânjeniți, de la

terasa din față până la cea din spate. Părinții lui David renunțaseră la acest clasicism canin, iar acum exista câte o ușă la ambele capete ale culoarului. O a cincea încăpere dădea spre terasa din spate și servise multă vreme să le ofere un adăpost pastorilor itineranți, care nu erau lăsați în casă din prudență; acum. Acolo fusese instalată bucătăria, odinioară separată de restul casei de teama incendiilor. Robin se întrebă, pentru a nu știu câta oară, cum de putuse Constance să renunțe la Chastow Plantation ca să locuiască într-o asemenea cocină.

Pe stâlpul din stânga flutura mereu vechiul stindard georgian, roșu, având pe dreapta crucea Sfântului Andrei și pe stânga o pecete albă pe un fond albastru. Georgia îl înlocuise, recent și în pripă, printr-un drapel albastru cu o pecete aurie, de teamă ca cealaltă să nu trezească amintiri neplăcute georgienilor cu pielea neagră. David primise câteva amenințări prin telefon, dar se încăpățânase să păstreze pe casa lui simbolul bătrânului Sud și, în cele din urmă, fusese lăsat în pace cu nostalgia Confederației.

David stătea în capul peronului, înalt, costeliv, musculos, cu mâinile lipite de fese, cu fața tăbăcită de viața în aer liber, pus pe glume ca de obicei.

— Salut, călătorule prin lumea largă! Cum o mai duc barbarii?

Nu era nevoie de niciun răspuns. Își strânseră viguros mâna. Nu se iubiseră niciodată.

Erau de aceeași vârstă. Proveneau din același mediu, atât doar că Chastow era mai înstărit decât Melan (dar, în vechile familii sudiste, averea contează mai puțin decât genealogia). Chastow se ducea să se plictisească la biserica episcopală, cea a snobilor, pe când Melan număra muștele în templul baptist, cel al țopârlanilor, dar erau înscriși în același *country club* din Savannah. Vânaseră prepelițe împreună. Împreună participaseră la acel joc bizar denumit *chickenn,* care constă în a-ți lansa mașina cu toată viteza, în fața altui conducător, ca să se vadă cine va ceda primul trecerea. Și unul și celălalt dansaseră la balul anual al bătrânului Sud, și tocmai într-o astfel de împrejurare izbucniseră controversele dintre ei: fuseseră gata-gata să se ia la bătaie. De atunci, nu se mai întâlniseră niciodată fără să retrăiască incidentul, fiecare citind în ochii celuilalt ranchiuna care răzbătea din ei.

Nu se întâmplase mare lucru.

David, în uniformă gri, era cavalerul lui Constance, cea mai frumoasă dintre frumoasele Sudului, în rochia ei roz cu crinolină și pălăria albă cu boruri largi, care-i făcea și mai strălucitor tenul uimitor și părul negru. Robin, și el în uniformă gri, natural, le întrerupse de mai multe ori valsul sau polca pentru a cere să danseze la rândul său cu Constance. Nimic din[9] comportamentul lui nu contravenea uzanțelor, atât doar că el repeta mișcarea prea des, iar Constance îi zâmbea cu prea mult *sex-appeal.* Au cântat de douăzeci de ori *Dixie,* imnul Sudului; de o sută de ori au răcnit strigătele de război ale sudiștilor, iar gurile cele mai feminine, cele mai virginale, cele mai distinse ajunseseră chiar să ragă *Give'em hell*[10]*,* sfințenia cauzei scuzând grosolănia cuvintelor. În vreme ce bătrânii gentlemani recomandau cu un umor trist: „Aveți grijă mai ales să vă păstrați banii sudiști: Sudul va reînvia". Se luau la harță pentru a stabili dacă, vorbind despre yankei, adică despre nordiști, trebuia adăugat substantivului calificativul de *damned,* „blestemat": obligație pentru unii; pleonasm pentru alții... Și toate astea dădeau naștere unei atmosfere echivoce, la jumătatea drumului între pietate și deriziune.

Robin, vrăjit de feminitatea lui Constance, simți nevoia – ceea ce era tipic pentru firea lui – să-și împingă mai departe avantajul, să triumfe definitiv asupra lui David. Se apropie de el:

— Ia spune, uniforma ta e nou-nouță?

— Trebuie că a mai fost folosită și anul trecut.

— Să nu-mi zici că ai închiriat-o?

— Ba da.

— Dintr-o agenție de închirieri?

— Sigur că da.

— Familia ta n-a făcut războiul?

Se lăsă o clipă de tăcere. În astfel de împrejurări, remarca cerea o lovitură de pumn în nas, iar David era cu jumătate de cap mai înalt decât Robin: sfidarea se dovedea, așadar, temerară. David se abținu.

— Da.

---

9 Puișor, adică laș, fricos, (n.a.)

10 Zdrobiți-i, dar cu o referire la infern, ceea ce, într-un mediu puritan, echivala cu o blasfemie, (n.a.)

— Șobolanii au halit uniforma lu’ tata-mare?

— Nu, încă o mai am.

— Și atunci?

— Străbunicul meu a sângerat și a asudat în ea. Nu poate reprezenta o deghizare pentru o mascaradă.

— Toate uniformele nu-s altceva decât o deghizare, spuse Robin pentru a încerca să-și recapete avantajul.

Rostită în acel moment, era o frază care te condamna la linșaj. David păli, dar se mulțumi să ridice din umeri, întorcându-i spatele, iar Robin nu-și putea ierta sentimentul că celălalt îi fusese superior în acel moment. Pentru a-și sublinia succesul, o cuprinse pe Constance de mijloc și o duse pe ringul de dans. Un an mai târziu, o lua de nevastă, și iată că, acum, ea se numea Mrs Melan și, în ierarhia sudistă, din considerente destul de secrete, era mai bine decât să se fi numit Mrs Chastow.

— Salut, vrej bătrân, rosti Robin. Cum merge treaba cu arahidele?

Arareori răspundeau la întrebările pe care și le puneau unul altuia.

— Veniți, copii! strigă David. A sosit tăticul.

Aceștia dădură fuga, Robin IV frecat și lustruit, Christobel dichisită. Robin IV îi strânse mâna tatălui său – „Ce mai faceți, *Sir*[11]”, fără semnul întrebării, iar Christobel îl sărută destul de rece. Robin III simți o împunsătură în inimă, dar nu prea tare. El își închinase viața unei cauze mai vaste decât familia. În ușă, dând la o parte plasa împotriva țânțarilor, se încadra Constance, la fel de brună, de rozalie și de somptuoasă, și în plus, agresiv de radioasă, așa cum știu să fie femeile satisfăcute.

— *Hi*[12].

— *Hi.*

Un singur lucru strica frumusețea lui Constance: acel soi de arțag cu care își privea fostul soț. Și totuși, nu se petrecuse nimic între ei care să justifice o asemenea ostilitate. El îi fusese un soț credincios, deși prea deseori absent. Ea. Atât cât știa Robin, se comportase ireproșabil. La pat, totul mersese cum nu

---

11 Așa se adresează uneori copiii americani tatălui lor, potrivit uzanțelor, (n.a.)

12 Salut, (n.a.)

se putea mai bine. Își doriseră doi copii, un băiat și o fată, și aveau doi copii, un băiat și o fată. Nu existase niciun conflict legat de bugetul menajului. În momentul divorțului, amândoi dăduseră dovadă de un exces de generozitate.

„De ce mă urăște în halul ăsta? se întrebă Robin. La plecare, am să încerc s-o descos.“

Intraseră cu toții în salonul cu aer condiționat. Robin se instalase în fotoliul cel mai confortabil, iar Christobel se cocoțase timid pe brațul acestuia. Robin IV părea absorbit de un Gameboy, poate ca să-și facă de lucru, poate și fiindcă nu avea altă preocupare. Constance, stând dreaptă pe un scaun, își expunea picioarele goale pe care, ani de-a rândul, Robin avusese dreptul să le mângâie. David se tolănise pe un divan, cu genunchii larg depărtați, împungând mai sus decât capul. Tatăl puse întrebările de rigoare, deși puțin cam vagi, despre cum merg copiii cu școala. Cei doi bărbați băură Jack Daniel’s. Deși baptist, și, prin urmare, antialcoolic din principiu, David bea fără oprelişti într-o companie plăcută. Constance se ridicase să-i servească, și, cum trecea prin preajma lui David, el îi trase o palmă veselă peste fund:

— Să nu uiți gheața, Connie!

Ea nu uitase gheața. Gheața era un pretext pentru palmă. Robin înțelese că era un gest de proprietar și rămase nepăsător. Își aduse brusc aminte că nu adusese cadouri copiilor: poate că ar fi fost întâmpinat cu mai mult entuziasm. De fapt, nici nu-i ceruseră nimic. În privința asta, nimic de zis: putea să aibă încredere deplină în Constance și în David ca micuții să se comporte corect în orice împrejurare. Le promise că avea să le aducă jocul electronic și păpușa chinezească în după-amiaza aceleiași zile, sau cel târziu a doua zi dimineață.

Cu toate astea, plana ca o stânjeneală.

— Ia ascultă, am auzit una bună, spuse David, adept al istorioarelor hazlii. Trei femei se întâlnesc în iad. Una dintre ele zice: „Eu n-am păcate. Sunt presbiteriană și i-am pus coarne bărbatului meu.” A doua zice: „Nici eu n-am păcate. Sunt baptistă și am băut doar o sticlă de bere.” A treia zice și ea: „Eu sunt și mai fără de păcate. Sunt episcopaliană și am greșit furculița la un mare dineu.“

— Foarte, foarte nostim, spuse Robin episcopalianul.

Se ridică să plece.

— Îmi permiți, David, s-o rog pe Constance să mă însoțească până la mașină?

În sinea lui, parie că David ar răspunde *be my guest,* „ești invitatul meu”.

— *Be my guest,* răspunse David. Connie, însoțește-l.

Foștii soți coborâră peronul și merseră unul lângă altul printre tufele de azalee.

„Nu mai pricep nimic din căsătorie, gândea Robin. Cum se face că noi doi fusesem atât de apropiați unul de altul, atât de intimi, trupurile noastre, viețile noastre, interesele noastre aceleași, și acum totul s-a schimbat, iar ea este atât de apropiată de altul?” Cu ochii în pământ, el murmură, continuând să meargă:

— De ce mă urăști atât, Constance?

Nici ea nu-l privea. Și ea se uita în jos. Robin fu surprins de răspunsul ei:

— Ești un polițist.

— Ah! Bun, făcu el. Da, sunt un polițist.

Dintotdeauna avusese obiceiul voit iritant de a încuviința acuzațiile cele mai bizare. „Da”, în acest caz, însemna „nu”. Constance nu uitase.

— În orice caz, se corijă ea, ești membrul unei poliții secrete.

Iar el, pe același ton:

— Păi sigur, sunt membrul unei poliții secrete.

Iar apoi, mai veridic:

— În fine, am fost. Nu pentru multă vreme. Dar ce poate fi atât de condamnabil să-ți servești țara prin capă și spadă?

Constance se opri pe alee și se întoarse cu fața spre el. Îi șuieră:

— Tu nu-ți servești țara. Tu te servești de țara ta.

Cum de ghicise ea, ceea ce el nu-și mărturisise decât de puțină vreme?

— Iar eu, – glasul Constancei se frânse eu îmi iubesc țara asta bătrână.

Întotdeauna fusese animată de sentimentele cele mai pasionat patriotice. Pentru ea, Constituția americană însemna o religie, Președintele american un dumnezeu, peisajele americane cele mai frumoase din lume, cetățenii americani singurii cu adevărat cetățeni. Și David era la fel: „E țara mea, fie că are sau nu dreptate”, „Nu întreba ce poate face țara ta

pentru tine, ci ce poți face tu pentru țara ta[13]... Și, în același timp, replierea izolaționistă cea mai retrogradă: America americanilor și americanii în America. Trebuie că se susțineau unul pe altul în prejudecățile lor f la Monroe.

Brusc, cu un amestec de mândrie și de pudoare, Constance îi spuse lui Robin, ca și cum așa ceva l-ar fi privit:

— Sunt însărcinată. Am să am o fetiță.

Și o rupse la fugă.

Robin o urmări cu privirea: alerga bine, ca pentru o femeie atât de firesc maiestuoasă.

Când urcă peronul, în capul căruia o așteptau copiii sporovoind, el intră în mașină și puse cheia în contact cu un aer gânditor.

13 Cuvinte rostite de Kennedy și ajunse celebre, (n.tr.)

5

Străbătu câmpia la voia întâmplării.

Plecase cu câteva luni în urmă din Statele Unite și i se părea ciudat să se regăsească în acele locuri, după ce văzuse atâtea alte țări. Nu se simțea chiar emoționat. Își amintea de prima lui călătorie în Europa și de întoarcere: pe atunci, deși îi plăcuse Capela Sixtină, palatul Versailles, Hampton Court, muzeul Prado, Kremlinul, îi dăduseră lacrimile intrând în primul drugstore new-yorkez cu a sa *soda fountain*[14] și toate acele dulciuri pudrate cu zahăr din galantar. Acum, lumea începuse să semene cu America, iar lui, America îi ajunsese indiferentă. Asta să fi fost cauza care-l despărțise de Constance? Rareori se întâmplă ca un cuplu să divorțeze din rațiuni politice. Dar să fi fost vorba de politică? Căzuse pe gânduri, bizuindu-se pe sistemul automat și pe regulatorul unei viteze constante, pentru a-și asigura conducerea vehiculului.

Cumpără benzină, nu fiindcă ar fi avut rezervorul gol, ci pentru că dorea să stea de vorbă cu primul venit. Vânzătorul din stație, un negru uriaș, vorbea *geechee* mai curând decât engleza. Acest atașament față de un dialect african, pe care nimeni nu-l mai vorbea cu siguranță nici măcar în Africa, îl călcă pe nervi. Luă masa într-un *Kentucky' Fried Chicken*[15], sub portretul colonelului Sanders, inventatorul rețetei. Nu se servea vin. Ce provincialism! Nu avu încotro și se mulțumi cu o licoare imposibil de băut, nealcoolizată, căreia i se zicea „bere din rădăcini".

Ajunse la Savannah și se plimbă pe străzile vechi, aliniate și executate impecabil în secolul al XVIII-lea. Te-ai fi crezut în Anglia, dacă n-ar fi fost flora aproape subtropicală și cerul plumburiu. Cină la *Hanul piraților*, unde flutura un pavilion negru cu un craniu și două tibii încrucișate. Era un restaurant kitsch pentru turiști și copii de turiști, dar măcar puteai comanda un vin. Turiștii erau gălăgioși, iar copiii lor și mai și robin încercă un sentiment de recunoștință față de David și de Constance: cel puțin Robin IV și Christobel nu urlau ca niște sălbatici golind sticle de Coca-Cola și înfulecând hamburgeri.

Robin porni la drum în crepusculul care cădea repede, repede, ca o cortină de teatru, descoperind un cer de un

14 Distribuitor de băuturi gazoase, (n.a.)

15 Lanț american de fast-food. (n.a.)

portocaliu și de un verde electrice. Broaștele și licuricii își reîncepură spectacolul de sunet și lumină. Te duceai cu gândul la viața care colcăia în mlaștinile traversate de o panglică îngustă de asfalt: aligatori și nouă specii de șerpi veninoși se frământau acolo, în vreme ce stejarii otrăvitori și iedera perfidă – dușmani ai amanților, cum remarcase Vladimir Nabokov[16] – se ridicau lent din pământ, iar *kudzu.* Importat din Australia pentru a lupta împotriva eroziunii solului, se țâra, se cățăra, se prindea peste tot cu ventuzele sale, acoperea tufișuri, arbori izolați, stâlpi de telegraf, boschete întregi, case în ruine…

Era noapte când Robin intră în Atlanta, patria internațională a băuturii Coca-Cola și a CNN-ului.

Dimineața, descoperi în corespondența sa că era invitat la un cocktail umanitar la Piedmont Driving Club, Mecca mondenilor din Georgia. Din capul locului se simțea exasperat să fie nevoit să deguste Korbelul în sănătatea populațiilor care mureau de foame la antipozi, și, mai ales, să-și petreacă seara în compania confraților ipocriți sau nătărăi, fără a-i mai pune la socoteală pe acei guru cu ochi fanatici și pe feministele înțolite ca vai de lume. „Într-adevăr, își spunea el, Clubul nu mi-a făcut un cadou, impunându-mi meseria asta.” Dar vicepreședintele organizației *Bids for Kids* nu putea refuza decent invitația președintelui *Feel and Feed*[17]*.*

Îl aștepta o surpriză plăcută: figura unei femei se detașa din gloata bătătoare la ochi care, în acordurile unui rock asurzitor, se fâțâia prin saloanele elegante, mobilate în secolele XIX și XVIII, autentice…

Cu cinci ani mai în vârstă decât Robin. Înaltă, cu un chip voluntar și pătrățos, cu ochi de un albastru intens, sfredelitori ca un burghiu, purta un taior gri-fer, cu o cupă în același timp strictă și îndrăzneață, fusta ușor despicată pe un picior, care părea să fie superb de sus până jos, și o șemizetă din mătase de culoarea persicii, decorată cu o lavalieră al cărei nod avea ceva vag provocator, fără să-ți dai seama de ce. Părul de un blond cenușiu, des și pieptănat în sus în chip de perie, îi elibera

16 Vladimir Nabokov (1899 - 1977) - scriitor american de origine rusă, redă ironic în romanele sale obsesiile, viciile și aspectele ridicole ale epocii sale. (n.tr.)

17 Este vorba să faci dovadă de compasiune și să distribui hrană. S-ar putea propune ca denumire „Compasiune și nutriție", (n.a.)

fruntea într-o mișcare ondulată, dar impetuoasă, în care ghiceai în același timp o vitalitate intensă și preocupări de artist. Avea mâini frumoase, mari și energice, cu inele de preț: un solitar, un safir mare, alungit. Respira acel ceva greu de definit, pentru care nu există decât un singur nume: Calitate.

— Vino, Robin, să ți-o prezint pe vicontesa noastră, strigă jovial președintele asociației *Feel and Feed.*

În acel mediu nu i se spunea decât „vicontesa”, scurt. Provenea dintr-o veche familie din Kent; se măritase cu un agent de schimb, bogat și cheltuitor, de origine evreiască; ajunsese celebră prin misiunile umanitare periculoase; și fusese înnobilată de regină la recomandarea primului-ministru, Margaret Thatcher. De atunci ajunsese copilul teribil al Camerei Pairilor, unde nu făcea niciun secret din convingerile ei reacționare, nici din credința ei creștină prea arzătoare pentru a fi civilizată, ceea ce n-o împiedica să sară în ajutorul budiștilor, fetișiștilor sau musulmanilor, cu condiția de a se expune unor pericole. Ca femeie, avea reputația de a fi ireproșabilă și inabordabilă.

— Ah! Da, Robert Chastow, spuse ea, descărcând asupra lui întreaga intensitate a ochilor ei albaștri. Am auzit vorbindu-se de dumneavoastră. Vă ocupați de copii.

Robin se miră de cât era de informată. Dar ea știa și mai multe.

— În principal de orfanii din Rusia, nu-i așa?

— Încerc să le ofer o șansă pentru a duce o altă viață decât cea din unitățile speciale în care guvernul îi silește să se angajeze de la optsprezece ani.

Ea înălță sprânceana dreaptă.

— Unități alcătuite exclusiv din persoane fără familie, trebuie să fie redutabil, nu-i așa?

— Exact. Nu sunt însărcinat să fac recrutări pentru armata rusă.

— Dar dumneavoastră aveți copii?

— Doi.

— Nu-i destul.

Îl agasa cu accentul ei britanic aristocrat.

— Să-mi fie cu iertare, dar sunt divorțat. Și mă opun proliferării bastarzilor.

— În cazul ăsta, n-am prea putea fi de acord.

— Cu o excepție, presupun.

Tipa se considera scoborâtoare din Wilhelm Cuceritorul sau Bastardul. Se uită la american – presupus a fi ignorant, fiind american – cu o atenție sporită.

— Și de ce, mă rog, sunteți împotriva proliferării bastarzilor, Mr Chastow? Din considerente religioase?

— Nu tocmai.

— Dar sunteți credincios?

— Nu tocmai.

— Și atunci, cum se explică această antipatie la adresa bastarzilor?

— Nu e cazul să practici două jocuri diferite în același timp.

— O explicație frivolă pentru un lucru grav, nu-i așa?

Vicontesa avea un mod ciudat de a te cerceta, de parcă privirea ei ar fi fost constituită dintr-o succesiune de salve de lumină albastră, când mai intense, când mai puțin intense.

În mediul anglo-saxon, gentlemanul se cuvine a mima timiditatea, lăsând inițiativa unei lady, dar Robin contraatacă:

— Și dumneavoastră, atunci, ce sunteți, mistico-dementă? Care este denumirea de preferință?

Ea își ridică sprânceana stângă. „Numai englezoaicele de viță veche, gândi el, și în plus din sudul Angliei sunt în stare să-și ridice sprâncenele atât de firesc.“

— Ghiciți.

— *High Church*[18], evident.

— Simplu. Cunoașteți multă lume pe aici?

— Din păcate, da.

— Și țineți să le prezentați omagiile?

— Ați avea o altă sugestie?

— Am putea cina împreună.

Robin își ascunse mirarea.

— Ce gusturi aveți când e vorba de bucătărie?

— Elective, atâta vreme cât compania este agreabilă.

Robin cunoștea Atlanta pe de rost. Se gândi la *Aunt Fanny's Cabin,* o imitație a stilului din vechiul Sud; la *Dante's Down the Hatch* cu aligatorii lui de sub picioare; la *Bacchanalia,* restaurant de lux instalat într-un antrepozit; la *Floataway,* cu saltelele lui sugestive de-a lungul pereților și vacarmul trenurilor de marfa, culmea rafinamen-tului; la *Abdullah the*

18 Tendință tradiționalistă a Bisericii anglicane, (n.a.)

Butcher; un local cam periculos, ținut de un fost catcher, unde exista șansa să găsești *soul food21…*

— Am putea comanda ceva la chinezul din colț, dacă mi-ați face onoarea să-mi vizitați umila colibă.

— Perfect.

Femeia nu manifestase nicio umbră de ezitare. Robin adăugă:

— Permiteși-mi doar să dau două telefoane: unul la chinez, celălalt portarului meu.

Ducă-se naibii și *Bids for Kids* și *Feel and Feed.* Avea timp cât să facă un tur al orașului pentru a-l prezenta străinei – „Aici e Omni, aici Fox, ceva mai încolo templul unde predica Martin Luther King Jr., iată și hotelul cel mai înalt din lume" – și mașina se opri în Ansley Park. Portarul, cu caschetă și macferlan, patern și complice, aștepta pe covorul roșu de sub marchiza roșie și, sus, în livingul apartamentului, un șef de sală chinez, în haină albă, așternuse masa și pregătise un Bertrand-Devary 1984 într-o căldare cu gheață, gata să servească cocktailurile.

Vicontesa se orientă. Decorația se dovedea costisitoare și modernă, dar nu trăda niciun gust, nici bun, nici rău. Niciun obiect nu fusese ales pentru farmecul său sau pentru vreo amintire de care era legat. Nicio fotografie, niciun portret. Insipid, smântână pe alb pe fildeș pe coajă de ou pe alb bătând în galben.

— Ce-i aici, un lupanar? Sau asta-i casa dumneavoastră?

— Oh! Doamnă vicontesă! *Shocking!* cum spun francezii.

— Spune-mi Betty.

Restul conversației se dovedi mai puțin simplu.[19]

Betty nu reprezenta numai saci de orez, produse farmaceutice, formarea de tehnicieni, irigații, plantări de răsaduri, infirmerii, mașini de cusut, comisioane de control, milioane de dolari. Cita din Bossuet: „purtați povara săracului, dar aflați că ridicându-i-o de pe umeri, vă eliberați voi înșivă de poveri… își povestea aventurile din Sudan, din Armenia, dar și de prin cocioabele londoneze explotate în scopuri electorale de către acei „porci grași" din *Labour Party.* Era inepuizabilă și, în același timp, sfâșia umanitarismul cu toți dinții.

---

19 Literal, „hrană pentru suflet"; în realitate, bucătăria preferată a negrilor, (n.a.)

— Înainte de toate, afirma ea, rupând violent bucăți de pâine înmuiate în sosul dulce-acrișor care însoțea friptura de rață, umanitarismul se hrănește din foame. Dacă nimeni n-ar mai fi flămând pe lume, la ce am mai servi noi? Și, pe urmă, el întreține spectacole indecente și bolnăvicioase, care mizează pe sensibilitatea afectată a publicului și aduc miliarde și miliarde organizatorilor, vă spun eu. În mâinile cui ajung aceste miliarde? Și în sfârșit, el reprezintă arma supremă a națiunilor puternice care, sub pretextul că le ajută pe cele înapoiate, se amestecă în treburi care nu le privesc. Așa ceva se numește îngerință. Care ar fi raportul, vă întreb, cu mesajul lui Hristos? În fine, dacă nu vom fi în gardă, toate astea se vor transforma curând într-un neocolonialism mai cinic decât precedentul!

Robin nu putea să-i mărturisească faptul că el credea și mai puțin decât ea în minciuna umanitară.

— Și atunci, de ce practicați, Betty, o activitate pe care o desconsiderați în asemenea măsură?

— Fiindcă acțiunea reprezintă o datorie a omului.

— Și care ar fi viitorul obiectiv al performanțelor dumneavoastră.

Robin începea să se plictisească.

— Cecenia.

— Ah!

Ceva în el se aștepta la acest răspuns, care făcea parte din înlănțuirea de circumstanțe în care era prins de la explozia cadavrelor urmată de dejunul cu Divo.

Da, ea era pe cale să creeze o organizație nonguvernamentală în Cecenia. Această ONG, botezată *Orphans Galore*23, se ocupa de copiii pe care războiul îi lipsise de părinți, fie că erau ceceni sau ruși, musulmani sau creștini, „fiindcă, înțelegeți dumneavoastră, când e vorba de copii, nu trebuie făcută nicio diferență și, oricum, rușii de prin partea locului sunt pe jumătate ceceni, iar cecenii pe jumătate ruși, iar ca să afli care este musulman și care nu, în cazul băieților, ar exista un mijloc de a-i recunoaște, dacă i-ai cerceta mai îndeaproape, dar cu fetele nu merge… Ar trebui să vă intereseze aceste aspecte, pe dumneavoastră care iubiți orfanii? Dar așa ceva va costa o grămadă de bani.“

El eludă subiectul.

— Aveți copii, Betty?

— Șase.
— Și aveți de gând să mai faceți?
— Am pus punct.
— Îi iubiți?
— Cu pasiune.
— Și nu-i vedeți niciodată?
— Când ei ajung la o anumită vârstă, asta-i tot ce poate face mai bine o mamă pentru progenitura sa.
— Ați mai fost în Cecenia?
— De trei ori. Și am înțeles un lucru: nu este un război al Ceceniei împotriva Rusiei, nici al Rusiei împotriva Ceceniei: este războiul bărbilor împotriva minijupelor.

Robin îl expedie pe șeful de sală și propuse un coniac.

— Mulțumesc. Am băut destul. Mergeți primul la duș, sau mă duc eu?

Robin se gândi la fasoanele de care o latină nu s-ar fi lipsit în împrejurări asemănătoare, și încercă un oarecare dispreț, cosmopolitul din el fiind obișnuit cu fara-fastâcurile din jurul problemei de fond, dar maniera directă are demnitatea ei, când ești anglo-saxon.

Când ajunse în brațele lui, Robin verifică mai întâi dacă ea avea, așa cum presimțea, picioare foarte frumoase. Picioarele femeilor îl mișcau întotdeauna, până și cuvântul, cel puțin în engleză: *leg* întâlnit într-un text îi producea un efect erotic imediat, sugerându-i forma acelui ceva, în vreme ce *jambe* sau *noga* îl lăsau rece, deși știa rusa și franceza la fel de bine ca limba maternă. Apoi, îi șopti, poznaș:

— Află, Betty, că ești prima mea vicontesă!

Se aștepta la o palmă. Vicontesă îi răspunse:

— Ei bine, dovedește-o, băiețașule american.

Totuși, îl opri o clipă pentru a-i murmura cu o voce răgușită:

— Dacă participi la *Orphans Galore…* contribuția ta… cât anume?

Robin o determină să tacă.

*

Robin se trezi în toiul nopții – Betty sforăia ușor – și merse să-și consulte pe calculator mailul unde primea informații legate de afacerea morților care ucid.

În ziarul alegerian *An Nasr* apăruse un scurt interviu al unei căpetenii cecene anonime, de origine străină, denumită

Șahidul, adică Martirul. „Termometrul” arab al lui Robin îi transmitea traducerea:

„Dreptatea lui Allah lovește puternic, ne-a declarat Șahidul, pe care l-am intervievat într-o ascunzătoare secretă din munți. În timpul războiului din Afganistan, generalul Bezborodko, pe atunci căpitan, apoi maior, stropea timpurile mudjahidinilor căzuți în luptă cu un produs chimic care îi transforma într-o mâzgă și, făcându-i impuri, le interzicea intrarea în paradisul lui Allah. El credea că ne demoralizează astfel războinicii. Acum, el și tovarășii lui au fost spulberați în o sută de mii de bucăți. Ar trebui să se dovedească foarte isteț dumnezeul lor creștin dacă ar putea găsi o părticică din ei pentru a-i învia. Allahu akbar24.11

Robin, în pielea goală, reciti textul. Ce ingeniozitate în răzbunarea lor! Ce răbdare în executarea ei! Și ce apetit al sacrificiului în această poreclă liber revendicată de „Martir”!

Dacă se hotăra realizarea operațiunii *Rană Mortală,* operatorul ideal fusese găsit.

6

Algerianului nebun îi plăcea să-și fixeze întâlnirile în grădina zoologică din Atlanta.

— Fiindcă trec neobservat printre atâtea maimuțe!

Efectiv, omulețul cu craniul bombat, sprâncenele furibunde, nasul cârn, maxilarul proiectat înainte, cu brațe foarte lungi, nu se deosebea prea mult de o maimuță înțolită în blugi și cu o cămașă în carouri, o maimuță ai cărei ochi ar fi fost invizibili din spatele unor ochelari cu lentile rotunde, groase ca niște geamuri blindate.

Algerianul arătă spre o stâncă pe care se fâțâiau câțiva cinocefali:

— Nu-i așa că există un aer de familie între noi?

— Da, făcu Robin. (Era unul dintre acele „da” ale sale care însemnau de fapt „nu”.) N-am verificat ce culoare are posteriorul dumitale.

După care, Algerianul nebun reveni la lucruri serioase.

— Am primit documentația pe care mi-ați trimis-o. Nu se poate folosi mare lucru din ea. Deși știu perfect rusește. Comuniștii m-au învățat, pe când avea pretenția de a se extinde până în Maghreb. Bieții comuniști! Ceea ce pot să vă spun este că toate calculatoarele, posturile de televiziune și de radio, din hotelul de lux și din banca Boierilor dumneavoastră, sunt servite de același calculator central, pe care eu îl numesc *Mâșka,* în rusește „șoricelul”, după denumirea platului Mâșkin. În realitate este un șoarece foarte mare, protejat de toat*q firewalls* pe care vi le puteți imagina. Trebuie să știu dacă aveți în vedere un atac sau o intruziune. Dacă este vorba de un atac, nu garantez reușita, dar putem opta între *flood* sau *mail bombing* care vizează saturarea, acel *nuke* al cănii efect este supărător, dar temporar, acel *scanner* care nu-i decât un organ de recunoaștere, *sniffer*-ul care captează informațiile sosite pe mașina adversă sau *spoof ng-ul* care permite să treci drept ea. OK?

Robin nu pricepuse o iotă.

— Care este diferența dintre un atac și o intruziune? întrebă el, oprindu-se dinaintea spațiului rezervat hienelor.

Existența unor animale atât de urâte, atât de rău mirositoare, care scoteau sunete atât de discordante, i se părea o dovadă

liniștitoare a inexistenței lui Dumnezeu.

— Dacă e să judec după operațiunile precedente pe care mi le-ați comandant, cred că nu doriți nimic rudimentar cum ar fi un atac, reluă Algerianul nebun. Ceea ce vreți dumneavoastră este să dirijați Mâșka de la distanță, să-i copiați fâșierele sau să i le suprimați, să capturați parolele de acces, pe scurt, tot ceea ce știe mașina asta și să executați pe ea indiferent ce operațiune v-ar trece prin cap. OK?

— Da, confirmă Robin.

Aruncă un măr unui elefant, pe care acesta îl prinse din zbor cu trompa și trâmbiță, ceea ce putea trece drept un *thank you.*

— În acest caz, reluă Algerianul nebun, trebuie să introducem un cal troian în Mâșka. Cel mai bun a fost creat de un grup de *hackers* care se denumesc, curios, „Cultul Vacii moarte”. Și ghiciți ce nume puțin apetisant i-au dat calului lor troian de predilecție.

— Și anume?

— „Orificiul posterior”.

— Nu sunt sigur că am sesizat aluzia.

— Ei se pretind capabili să sodomizeze indiferent ce bancă de date.

— Și vreți să-l puneți la încercare?

— Fără niciun scrupul. Acest ansamblu logic de programe nu are niciun virus, nici măcar nu-i clandestin.

— Ei bine, îți doresc baftă.

— Tariful rămâne același?

— Cu o primă în caz de reușită.

Robin se oprise în fața unei gropi în care un luptător se pregătea să înfrunte un aligator.

— Știți ce anume ne deosebește pe noi doi? întrebă Algerianul nebun.

— Spune-mi dumneata.

— Oi avea eu înfățișarea unei maimuțe, dar dumneavoastră abia ați ajuns la stadiul de *Homo sapiens sapiens.* Eu sunt de pe acum *Homo informations.*

Și, glumeț ca de obicei, făcu un gest obscen cu degetul. Gestul, gândi Robin, pe care toți mutanții trebuie că l-au făcut pe rând celor respinși de un grup social pe scara evoluției: *ergaster* către *habilis, erectus* către *ergaster* și Cro-Magnon către Neanderthal.

*

Algerianul nebun către Robert C. Chastow III, prin curier electronic:

Regretele mele. Homo informaticus *s-a lăudat. Firewalls-urile lui Mâșka sunt prea opace, codurile sale prea complexe, parolele de acces prea aleatorii nu figurează în niciun dicționar. În plus, Mâșka este echipat cu sisteme de apărare Antigen, Back Orifex sau Bo Freeze, din care cauză calul meu troian n-a putut trece. Ba mai mult, Șoricelul este agresiv, drăguțul de el. Am primit în schimb pachete de informații voit mal formate care m-ar fi blocat complet, dacă n-aș fi reacționat la timp. Alăturat aveți factura. Păcat de primă.*

7

Eșecul Algerianului nebun nu-i provocă nicio dezamăgire lui Robin.

Fusese sigur că o simplă piraterie informatică nu le-ar fi venit de hac Boierilor. Dacă secretele lor ar fi fost așa de ușor de pătruns, s-ar fi văzut obligat să caute o altă țintă. Riposta calculatorului Mâșka îl satisfăcea pe deplin. Se putea proceda la frumoasa operațiune *Rană Mortală* care lăsă să se întrevadă conjuncția BOIERI-ȘAHID-VICON-TESĂ.

*

Robin nu se apropia niciodată de Varsity, una dintre podoabele *Ivy League15,* așezată pe mijlocul proaspetei și înverzitei New England, decât cu un frison de angoasă și de anticipație.[20]

Și asta nu fiindcă în toate colțurile poligonului s-ar fi recunoscut pe sine însuși, așa cum fusese cu douăzeci de ani mai înainte, tulburător pentru un cvadragenar să se vadă confruntat cu ființa informă care fusese cândva și încetase de a mai fi. Și nu numai pentru că Varsity îl descoperise lui însuși și că acolo dobândise acea a doua natură care este cultura. Ceva mai mult fiindcă Varsity reprezentase terenul primelor sale bătălii cu sine însuși și al primelor victorii. Dar, mai ales „fiindcă acolo fusese *born again,* renăscut, și nu în sensul baptist al termenului, ci în sânul vivipar al Clubului.

La intrarea în campus, recunoscu locul unde, la vremea lor, mai mulți studenți înarmați cu pistoale cu apă, umplute cu bere, atacaseră un grup de bătrâne puritane în mantile negre, care mergeau la o ceremonie religioasă, ceea ce provocase o adevărată răzmeriță în oraș. Nu încape nicio îndoială că băieții ieșiseră de la *Black Jack,* tavernă în care mesele de stejar fuseseră laborios gravate cu numele studenților care se îmbătau acolo de prin 1850: și cel al lui Robin trebuie că se mai putea citi. Ceva mai departe, un camion de marfa zdrobise căruciorul unui vânzător de înghețată, accident care declanșase o insurecție la universitate. La dreapta, clădirea aceea barlongă, era piscina unde, într-o zi, o bandă de fete, de curând admise la Varsity sub denumirea de *coeds*26, dezbrăcaseră cu forța trei sau patru băieți aflați acolo. Ceva mai departe era un

20 Literal, „Liga iederii[11]: denumirea aplicându-se celor mai vechi universități americane, dar și celor mai prestigioase, (n.a.)

dormitor de fete, invadat în unele zile de băieți ca să jefuiască toate comodele, de unde aduceau o pradă bogată de chiloței. La stânga, se deschidea aleea confreriilor, Kappa, Alpha, Sigma Alpha Epsilon, Phi Delta Theta, Alpha Tău Omega, Sigma Mu, unde locuiau fericiții aleși, care aparțineau acestor confrerii, denumiți „Grecii". În față, se grupau edificiile religioase, baptiste, presbiteriene, episcopaliene, metodiste, unitariene, romano-catolice, dispunând de locurile lor de rugăciune.

Robin își îndreptă lent noua sa mașină Intrigue de închiriat printre peluzele verzi, în capătul cărora se ridicau clădirile *colegiilor,* îmbrăcate în iederă, unele modeste, din cărămidă, datând din secolul al XVIII-lea, altele, pompoase, din piatră, sacrificate modei neogoticului care se impusese spre sfârșitul al XIX-lea, dar erau și construcții din sticlă și beton, afectând un stil agresiv modern. O puternică mândrie de a fi provenit din acest templu al Cunoașterii, a cărui deviză era „Adevărul vă va face liberi" (Ioan, VIII, 32), îl emoționă profund pe Robin: nimic, în viața sa, nu se dovedise mai important decât Varsity, dacă nu cumva Clubul, dar Clubul însemna sufletul universității Varsity.

Ce noroc că nu fusese obligat să se plictisească la Harvard, să se destrăbălează la Yale, să se compromită la Princeton, sau, încă și mai rău, să se abată de la regulament la Berkeley sau la Columbia! Ce bucurie hrănitoare de a fi supt sucurile cunoașterii aici, unde erau cele mai savuroase și cele mai robuste, la „Varsity" – Varsity scurt, bineînțeles: nici unuia dintre discipolii săi nu-i trecuse prin minte vreodată să-i dea numele său oficial și toponimic.

La o intersecție, Robin încetini și mai mult pentru a zări de departe

— Curând se va duce acolo să se reculeagă – edificiul cubic din marmură neagră, încoronat cu o emisferă de plexiglas, pe care conveniseră, ei, studenții, să-l numească ireverențios Kaaba[21]: acolo avusese loc moartea vechiului Robin și renașterea celui nou. Strălucirea sinistră a dalelor, care scânteiau în bătaia soarelui, îl tulbură o dată în plus. Kaaba rezuma tot în ceea ce credea el, tot ceea ce îi justifica viața.

---

21 Edificiu cubic din centrul Marii Moschei din Mecca, loc de pelerinaj pentru musulmani. Aici se păstrează Piatra Neagră, adusă lui Abraham de îngerul Gabriel, (n.tr.)

Îi adresă un ușor salut, înclinându-și capul în trecere, așa cum un breton își face semnul crucii dinaintea unei troițe.

În capătul aleii dădu într-o stradă unde se ridicau reședințele profesorilor, în activitate sau ieșiți la pensie. Cea mai puțin pretențioasă

— O vilișoară rustică din cărămidă, cu un etaj, umbrită de stejari și îmbrăcată în ghirlandele iederii, ale cărei cinci ferestre cu ghilotină dădeau spre o peluză modestă, unde țopăiau veverițe cenușii și *chipmunks*[22] – fusese atribuită Dr Kirsten O. Kirsten, decan (el sau ea?) al universității Varsity, care ieșise la pensie, când el (sau ea) renunțase la activitățile didactice.

Robin sună.

Dr Kirsten deschise.

Mic de statură, cu capul greoi, ținut puțin pe o parte, cu părul sare cu piper, tuns scurt, dar nu foarte, cu obrazul spân, și o pereche de ochelari pe o față lividă cu trăsături greu de definit, prelingându-se pe fanoanele gâtului, ca o cagulă de dimensiuni prea mari, cu puloverele sale informe și pantalonii armonică, era mai puțin o ființă umană și mai mult un gnom – un gnom după toate aparențele hermafrodit. Modul în care i se adresa lumea, după tipicul anglo-saxon cu „Dr Kirsten”, permitea să se ocolească apelativul de *Sir* sau de *Ma'am,* evitându-se astfel să i se spună „el” sau „ea” când se vorbea despre acest personaj: admiratorii săi repetau „Dr Kirsten” ori de câte ori era nevoie: denigratorii săi îi spuneau *it:* „pronumele neutru".

Toate încăperile vilișoarei erau mici, iar biroul mai mic decât toate celelalte. Dr Kirsten îl împinse pe Robin pe un scaun aflat între două corpuri de bibliotecă, iar el își prăvăli bazinul voluminos pe un fotoliu îngrămădit în spatele unei mese de lucru micuțe, orientată în profil față de fereastră. Anumite evenimente din istoria lumii fuseseră hotărâte de la acea măsuță.

Robert C. Chastow III și Kirsten O. Kirsten se priviră îndelung.

Unul era fiul intelectual – dacă nu spiritual – al celuilalt.

Lucrurile se petrecuseră astfel. Situațiile în cadrul Clubului

---

22 Animale specifice Americii de Nord, a căror înfățișare amintește de cea a veverițelor, dar de o talie mai mică. (n.a.)

sunt suple și cel care recrutează poate deveni persoana de legătură, uneori pe viață, încrederea reciprocă reprezentând capitalul cel mai anevoios de dobândit. Astfel se simplifică problemele legate de parole și de semnale de recunoaștere.

Între Robin și Dr Kirsten, această relație, oricât de profundă ar fi ’ fost ea, nu implica totuși un exces de simpatie: primul ar fi preferat să se supună unui personaj mai puțin ambiguu și de origine anglo-saxonă mai degrabă decât germană; al doilea s-ar fi simțit mai în largul său cu pupil de o extracție mai umilă. În plus, Robin încerca un anume dezgust față de aerul lugubru al Dr Kirsten: dacă o ființă care a atins primul grad de inițiere (gradele se numărau invers, de la nr. 13 la nr. 1), și care făcea parte dintre cei treisprezece Patriarhi (așa erau numiți familiar conducătorii Clubului), având deci acces la plenitudinea adevărului, acest adevăr menit „să te facă liber”, dacă această ființă nu părea în culmea fericirii, faptul arunca o umbră de îndoială asupra validității întreprinderii pe ansamblul ei. Dar, în problemele esențiale, comuniunea dintre cel vârstnic și cel tânăr se dovedea la fel de completă cât putea fi între un maestru care știe și un discipol care se inițiază.

— Ei bine, Dr Kirsten?

— Ei bine, Robin?

Glasul Dr Kirsten se situa între orăcăit și croncănit. Nu-ți permitea să te hazardezi într-o judecată asupra sexului său.

— Cum o duceți cu sănătatea?

— Încă nu m-a lăsat. Dar dumneata, cum te descurci cu lumea înconjurătoare? Au apărut cumva noi decepții conjugale?

— Fosta mea soție este însărcinată cu o viitoare fetiță.

Pentru ce Robin simțise nevoia acestui anunț? Și, în plus, cu acea grimasă ironică? Natural, Dr Kirsten trebuia să știe totul despre el, până la detaliile cele mai intime, dar această inchiziție nu se extindea și la eventualii urmași ai fostei lui tovarășe de viață. Să fi ascuns stângăcia aceasta o suferință de care Robin însuși nu era conștient?

Dr Kirsten nu comentă, mulțumindu-se să-și scuture capul cu aerul celui care le înțelege pe toate, și avu delicatețea să continue:

— Ia spune-mi, ai ceva noutăți legate de *Rana Mortală?*

— Da, în cazul în care *Nine-Eleven* nu a modificat nimic pentru noi.

Kirsten clipi în spatele lentilelor.

— *Nine-Eleven?* De ce, mă rog?

— Președintele Statelor Unite ale Americii, în persoană, a ajuns să fie Conștient de Pericolul islamic și, în consecință, Prioritățile politicii americane nu riscă numai să-și schimbe Numerele, dar și imperativele sale de inversare a Semnelor.

Robin debitase această frază pe un ton emfatic, așa cum se obișnuia printre membrii Clubului când aminteau de președinție. Dr Kirsten replică.

— Sunt șocat. Să fi avut din întâmplare Clubul ceva de a face cu clovneriile Clovnului?

Membrii Clubului îi atribuiau președintelui porecla de *Clovn,* când el nu făcea parte dintre ai lor, și de *Goat,* Țap (subînțeles, ispășitor), când era de-ai lor. Le făcea plăcere să reamintească faptul că vicepreședintele Harry Truman, în pofida maladiei lui Roosevelt, nu fusese pus la curent cu proiectul atomic, că Eisenhower nu cunoștea *Single Integrated Operational Plan,* care prevedea distrugerea unui sfert al umanității, că lui Jimmy Carter i se refuzase accesul la informațiile sensibile privind OZN-urile, că Bill Clinton ceruse unui înalt funcționar din ministerul de justiție să cerceteze cine îl ucises pe John Kennedy.

Robin își depărtă palmele cu un aer hazliu, pentru a demonstra că nu era în intenția lui de a-i contrazice pe superiorii săi.

Dr Kirsten se răsturnă pe speteaza fotoliului și, încrucișându-și brațele, cu degetele la subsuoară să-i țină de cald, într-o atitudine magistrală, care îi era familiară la cursuri, când, predând despre Aristotel, Machiavelli sau Hobbes, simțea că atenția studenților se risipea spre puncte incidente, iar el voia s-o readucă la ideea generală pe care încerca să le-o inculce. Ochelarii îi alunecară spre vârful nasului flasc și, cu aerul lui cel mai pedant, îl evaluă din priviri pe Robin.

— N-aș vrea să te plictisesc făcând-o pe supăratul, dar nu cred că este util să-i amintesc unui membru al Clubului, care a ajuns de pe acum la prestigiosul grad al treilea, că ceea ce gândește, spune sau face Clovnul nu are decât o importanță relativă, pentru că el nu gândește, nu spune și nu face niciodată altceva decât ce-i prescrie să facă, să spună sau să gândească o hoardă de negustori de tunuri, de prezervative, de

crochete pentru câini, de remedii pentru bătături, de imagini virtuale și de acțiuni cotate la Bursă. De acord?

— De acord.

— Și nu unui membru al Clubului, parvenit la prestigiosul grad al treilea de inițiere, cred util să-i amintesc că, din 1937, Nicholas Murray Butler, președinte al *Council for Foreign Relations19*, anunțase: „Comunismul reprezintă instrumentul cu ajutorul căruia vom dărâma guvernele naționale în favoarea unui guvern mondial, a unei poliții și a unei monede mondiale/1 Exact ceea ce este pe cale să se întâmple. De acord?

— De acord.

— Cred că n-ai uitat, de asemenea, că din 1953, Senatul Statelor Unite ale Americii aștepta, din gura lui James Paul Warburg, administratorul băncii Kuhn and Loeh, cuvintele fatidice: „Chit că vrem sau nu, vom avea un guvern mondial. Singura problemă care se pune constă în a afla dacă acesta se va instaura prin cucerire sau prin consimțământ.” De acord?

— De acord, repetă mașinal Robin, deși sudistul din el era agasat de maniera lipsită de delicatețe, pe care o au yankeii, de a presupune că interlocutorul lor nu-i va contrazice.

— Și poate că îți reamintești că, în 1978, Edmond de Rothschild nu mergea pe patru cărări când a declarat: „Zăvorul care trebuie să sară în aer acum, îl reprezintă națiunea”. De acord?

— De acord, de acord, Dr Kirsten. Întotdeauna m-ați uluit cu memoria dumneavoastră pentru nume, date și citate.

— Iar dumneata trebuie că ai mereu prezentă în minte declarația din iunie 1991 a lui David Rockefeller, președintele amintitului *Council for Foreign Relations* ca și al Comisiei Trilaterale: „Suveranitatea supranațională a unei elite intelectuale și a bancherilor mondiali se dovedește în mod indeniabil preferabilă soluțiilor naționale care se practică secole de-a rândul.11 De acord?

— De acord, oftă Robin la capătul puterilor.

— Atunci, folosește-te de creierul dumitale, „acest aparat de gândit, cum gândesc unii” potrivit lui Bierce. Vezi bine că, în aceste condiții, schimbările orientării politice a Clovnului și a clicii lui de clovni, la fel de exagerate și de efemere, nu ne pot privi întru nimic. Ceea ce a făcut împotriva Rusiei prin mijlocirea islamului, nu-l va împiedica să facă împotriva

islamului prin mijlocirea Rusiei și *vice versa.* Doar lupta contrariilor aduce schimbarea: asta este una dintre axiomele noastre, așa cum știi. Da, islamiștii vor mai produce neplăceri în lume, dar nu un miliard de brăboși[23]

vor fi în măsură să devieze planeta de la mersul ei, chiar dacă vor exploda câteva bombe pe ici-colo. Islamul nu reprezintă o națiune; or, Rothschild și-a dat seama de această realitate, zăvoarele ce trebuie aruncate în aer nu sunt sectele eligioase, care au meritul de a fi, ca și băncile, transnaționale, ci națiunile, până la însăși ideea de națiune ancorată într-un teritoriu și într-un popor. Încă de pe acum cuvântul *naționalist* a ajuns o expresie condamnabilă, și asta-i foarte bine.

— Fără îndoială.

— Ai mai fi în stare să rezumi Lecția care ți-a fost remisă când ai atins gradul al patrulea de inițiere?

— „Statele Unite ale Americii au elaborat tipul de societate ideal și este de datoria lor morală de a-l propune și altor țări, la nevoie impunându-l cu forța.“

— Ai ajuns la concluzia unei legitimări morale a hegemoniei americane care fusese recomandată direct în lecția precedentă?

— Cunosc dialectica Clubului.

— Dar când ai obținut al treilea grad…

— Am constatat o dată în plus că Lecțiile se întrepătrund unele în altele, depășindu-se – și eventual respingându-se – la fiecare nivel. Eu nu mă tem de acele matrioșka rusești, Dr Kirsten. Lecția gradului trei susține că hegemonia americană nu reprezintă decât un pas către guvernul mondial în care America însăși este menită să se dizolve, că modelul social american nu-i absolut, ci tranzitoriu, că noi avem obligația de a pregăti mutări mai fundamentale decât expansiunea universală a democrației reprezentative, dar că această expansiune este indispensabilă progreselor viitoare, ce vor reveni în sarcina noastră.

— Bine, bine. Ești un elev bun, Robin. Dar de Lecția gradului cinci îți mai aduci aminte?

— „Umanitatea urmărește un parcurs ascensional. În drumul ei se ridică anumite obstacole. Aceste obstacole trebuie să fie

23 Consiliu de relații externe: asociație discretă considerată că exercitând o influență notabilă asupra politicii externe americane, (n.a.)

eliminate fără să ne lăsăm pradă unei mile și unei compasiuni deplasate. Cu atât mai rău pentru feudali și pentru antropofagi. Aceste obstacole sunt în general produsul unor societăți tradiționale, superstițioase, obscurantiste, discriminatorii, fanatice… “

— Știi cum îi definește Bierce pe fanatici: „Persoană atașată cu obstinație unor opinii pe care alte persoane nu le împărtășesc”…

— „… de cele mai multe ori aristocratice…”

— Știi, cred, ce gândește el despre aristocrație: „în sensul guvernului celor mai buni, cuvântul este desuet; ca și realitatea exprimată.“

— Sau teocratice. Unele mai periculoase decât altele, pentru că se bizuie pe o economie mai prosperă. Ele trebuie aduse în starea de a nu mai fi nocive, începând cu cele mai puternice/1

— Da. Știi unde și când a reușit Clubul cea mai frumoasă operațiune de acest gen?

— N-am nicio îndoială. Bunicul meu m-a învățat că America nu avea decât un singur dușman cu adevărat periculos.

— Da, el înțelesese asta, dar poate că nu înțelesese perfect și pentru ce. Trebuie că avea în vedere suprafața, la demografia, resursele naturale, fantasticele progrese economice și sociale înregistrate de Rusia la începutul secolului al XX-lea. În opinia lui, Rusia trebuie că apărea ca o concurentă, ca o rivală. Noi am devenit conștienți de Ideea rusă, care este infinit mai periculoasă. Bunicul dumitale, probabil că știi, nu a depășit niciodată gradul al cincilea de inițiere. Dumneata ai și ajuns mai avansat decât el.

Spusele lui se dovediră un șoc pe care Robin nu-l prevăzuse.

— Cum? Întotdeauna am gândit că… mi-a dat de înțeles – m-a făcut chiar să cred, poate… că el făcea parte dintre cei treisprezece Patriarhi…

Dr Kirsten își clătină capul greoi.

— Nu, Robin. Era fantastic de dotat, dar avea limitele sale. Nu-i poți inița pe oameni decât pe măsura capacităților lor de comprehensiune. Cu acest preț se evită trădările bine intenționate. Acesta este singurul adevărat secret al Clubului.

— Bunicul nu ar fi trădat niciodată Clubul, Dr Kirsten!

Hermafroditul oftă atât de puternic încât aerul îi hârâi zgomotos pe gâtlej:

— Poți ști vreodată cine trădează?

Se sprijini în coate pe umila lui măsuță de lucru:

— Hai, Robin, să vorbim acum despre *Rana Mortală,* pentru că de asta ne aflăm amândoi aici.

*

Soarele apunea printre stejarii auriți și arțarii stacojii când, după o cină frugală din câteva sandviciuri stropite cu o cafea proastă, Robin părăsi vilișoara. Strângându-i mâna în prag, Dr Kirsten îi spuse neglijent:

— Apropo, să treci pe la Kaaba înainte de plecare. Ai să găsești acolo Lecția gradului al doilea.

Robin rămase mut, prostit, cu gura deschisă. Dr Kirsten, cu ochii caraghios lăsați în jos, rânji cu un aer de îndoială:

— Da. Decizia a fost luată de către Patriarhi în ședință plenară. Ai obținut penultimul grad de inițiere. În ceea ce mă privește, nu știu dacă este o măsură înțeleaptă… Ai făcut în cadrul Clubului o carieră fulgurantă: douăsprezece grade în douăzeci și doi de ani… Am să-ți spun cu toată sinceritatea: eu am votat împotrivă. Dar, în sfârșit, așa au decis ei. Trebuie că se bizuie cu anticipație pe reușita operațiunii *Rană Mortală.* Succes.

8

Robin parcă mașina în fața edificiului Kaaba.

Înainte de a coborî, se uită îndelung la cubul de marmură neagră încoronat cu acea cupolă transparentă, în jurul căruia se învârtea viața sa de douăzeci de ani. Nu, de mai mult: de pe când bunicul îl făcuse să viseze, la vârsta la care intra la școala primară din Vidalia, acolo, undeva în îndepărtatul Sud. „Spune-mi, bunicule, ce se află în casa mare și neagră fără ferestre de care mi-ai vorbit atât.

— N-am voie, Robin. Într-o bună zi, ai să vezi tu singur…” De ce fără ferestre? Nu e normal, o casă oarbă, zidită din toate părțile. Copil fiind, avusese coșmaruri; ca adolescent, visase când la ceremoniile de învestire a cavalerilor care ar fi făcut din el un alt bunic, când la nopțile Walpurgiei, răscolindu-i senzualitatea născândă și lăsându-l zdrobit.

Prima dată când pășise dincolo de ușa grea de oțel, echipată cu trei lacăte, fără a mai pune la socoteală zăvoarele, visele și coșmarurile dispăruseră cu desăvârșire.

Azi nu mai existau lacăte, încuietorile erau electronice (cheia dintr-un material plastic perforat, dublată de un cod digital), iar ușa se triplase în grosime: te-ai fi crezut dinaintea unei camere blindate dintr-o bancă. Clubul ținea mereu pasul cu progresele tehnice. Nu te puteai împiedica să nu te întrebi dacă nu cumva această evoluție nu antrena, pe termen lung, și o evoluție a obiectivelor. Nicio modalitate de a afla dacă, la nivelurile superioare, doctrina Clubului rămăsese aceeași și azi ca în momentul fondării sale în Germania secolului al XIX-lea (data precisă păstrată la secret sau pur și simplu dată uitării).

O apucă pe culoarul îngust din dreapta și coborî în locul denumit Poștă. Altă cheie, alt cod digital. Își deschise caseta. În interiorul ei, găsi un pachet de mici dimensiuni într-un plic cafeniu purtând numărul alveolei ce-i fusese rezervate.

Această alveolă, situată la primul etaj, semăna cu o micuță cameră de hotel, cu o sală de duș complet echipată și un minibar încărcat cu solide și lichide diverse. În dulap, o pijama și lenjerie de schimb, cu măsurile și dimensiunile respectate. O fereastră dădea spre luminatorul central al edificiului, care, datorită cupolei, nu zăcea în întuneric. Unelte de scris să tot alcătuiești dicționare. Nici televizor, nici priză de telefon. Cele mobile erau proscrise.

Robin se lăsă pe pat și deschise plicul fără grabă, lăsându-l „intact” cât mai mult timp posibil. Obicei vechi de profesionist. La fel proceda și cu corespondența sa pe care o sigila cu o grijă meticuloasă.

Imposibil, în clipa aceea, să nu se întrebe în ce fel inițierea pentru gradul al doilea ar fi depășit, contrazis și completat inițierea gradului trei, care se rezuma într-un cuvânt: mondialism. Robin era curios, dar încrezător: niciunul dintre cele unsprezece grade ale sale de inițiere nu-l decepționase.

Plicul conținea o plachetă îngustă de culoarea fildeșului, lunguiață ca format.

Coperta era ilustrată cu o figură bizară, un fel de gravură în aramă, un fel de carte de joc, vag cubistă, reprodusă pe un pergament veritabil din piele de vițel născut mort. La prima vedere, ai fi crezut că era un Hogier de pică sau un Argine de treflă, cu atât mai mult cu cât numele personajului – HOMO – se înscria în unghiurile opuse, dar la o examinare mai atentă, pătrunzând prin rețeaua de curbe și de drepte secante care decupau personajul, descopereai altceva.

Mai întâi, nu era tăiat pe jumătate și inversat ca în jocul de cărți, ci prezentat din cap până în picioare; apoi, avea o față palidă, cu ochi oblici, lipsiți de expresie, nasul negroid, gura fin cizelată, lăsând la vedere doi canini de vampir, înfipți într-un măr pe care-l ținea cu amândouă mâinile, una dintre ele de primat, cealaltă, o mânuță manichiurată, cu inele de aur, unghiile ojate în stacojiu. Părul negru se încrețea în sus, cobora în bucle blonde englezești peste obraji și se se răsuceau într-o coadă ceva mai închisă la culoare pe piept, numai noduri către vârf. O bărbuță de mandarin îi împodobea bărbia. Torsul și bazinul, fără un fir de păr, erau dezgolite. Două mamele opulente de doică atârnau în consolă deasupra unui membru masculin, care își ridica timid capul între două șolduri emisferice. Ansamblul, trecând succesiv prin planuri hașurate de la negru până la un gri deschis, fusese abia atins cu tușe ușoare de gălbui, verzuliu și un roșu aprins.

Robin deschise. Pe prima pagină se putea citi:

Ecce homo

A doua era albă.

Pe a treia:

Et nil humani…

Recunoscu stilul redactorului Lecțiilor – rămânea de aflat dacă nu cumva era chiar Dr Kirsten în persoană? Pasajele citate era rareori date în întregime. Nu degeaba Clubul pretindea membrilor săi o solidă educație clasică. Una dintre primele Lecții avusese ca epigraf o idee incompletă a lui Chesterton: „diferența dintre catolici și protestanți constă în faptul că unii gândesc în termeni de *good* și *evil* în timp ce alții…"

(trebuia să completezi: „în termeni de *right* și *wrong*[24]*").* Iar alta amintise de un aforism neterminat al lui Orwell: „Toți oamenii sunt egali dar…" („unii sunt mai egali decât alții"). Aici, trebuia mai întâi să te referi la Pilat și apoi la Terențiu: *Homo sum et nil hamani a me alienum esse puto.* „sunt om și țin ca nimic din ceea ce este omenesc să nu-mi rămână străin".

A patra pagină era albă.

A cincea avea, într-o scriere gotică:

Alle Menschen sind Geschwister[25].

Germana este singura limbă europeană în care există un cuvânt la plural cu semnificația de frați-și-surori, fără deosebire de sex, englezescul *sibling* fiind mai puțin clar, fiindcă se folosește la singular cu sens de frate sau de soră. Redactorului îi plăcea la nebunie să se facă înțeles prin intermediul lingvisticii, jucând rol de obstacol.

Robin citi mai departe, în ordinea paginilor, fără să sară peste niciuna, așa cum jurau să procedeze membrii Clubului, la fel cum trebuiau practicate exercițiile spirituale ale sfântului Ignațiu de Loyola. Inițiații din gradele inferioare rămâneau în celula lor până în momentul în care învățau pe de rost textul Lecției: apoi, cereau să fie ascultați de un inițiat cu un grad superior, căruia i-o recitau. Această măsură vexatoare putea să dureze o săptămână, sau mai mult, pentru cei cu memoria slabă. Începând cu gardul al zecelea, era permis să reciți lecția nu cuvânt cu cuvânt, ci idee după idee. De la al patrulea, ajungeai propriul tău examinator.

După ce citi până la capăt. Robin calculă că în patruzeci și opt de ore ar fi izbutit să ingurgiteze totul. Sensul general i se părea, încă de pe acum, mai mult decât neclar.

Mondialismul, în legătură cu care Dr Kirsten comentase cu

---

24 Bine-Rău, corect-incorect. (n.a.)

25 Toți oamenii sunt frați și surori, (n.a.)

lăcomie, doar cu o oră mai înainte, nu reprezenta scopul ultim, nici chiar penultim al Clubului. La gradul al doilea de inițiere, Clubul viza o metamorfoză mai fundamentală, respectiv reducerea tuturor tipurilor de oameni la un singur tip de om și a tuturor oamenilor la Omul total, Omul plenar, Omul bun la toate, Omul androgin, în stare să se reproducă prin sine însuși, omul unic exploatând toate potențialele Omului. Pentru asta, nu numai metisajul în exces dar și descoperirile științei moderne ar fi utilizate: înseminarea *în vitro,* operațiile transsexuale, manipulările genetice, clonajul. În această idee, Clubul urma să recruteze în anii viitori un număr cât mai mare de biologi și de chirurgi. Obadiah Silas Harris era citat cu entuziasm: „Rasa umană pe ansamblul ei va evolua astfel încât să formeze un suflet real care îi va fi propriu. Acesta este viitorul evoluției umane. Rezultatul emergenței acestui suflet universal va consta în unificarea rasei umane, introducând o eră nouă, o aurora nouă cu o putere mondială unică.” După care, redactorul plachetei venea cu precizări.

„Acest gen de evoluție este de dorit pentru că el se dovedește singurul capabil să elibereze natura umană de blestemul care-i face pe oameni să se nască diferiți. Acestea fiind spuse, și în pofida cuceririlor științei a căror creștere este exponențială, s-ar părea că plenitudinea succesului va veni în câteva mii de ani, poate chiar în sute de mii de ani. *Homo sapiens sapiens,* de exemplu, există de la 30.000 la 35.000 de ani, în veme ce primele urme de viață apar pe Terra la mai puțin de patru milioane de ani. Termenele, în cazul de față, nu au decât o importanță relativă și am putea interpreta această *reductio humanitatis ad hominem unum* ca o pe o metaforă, dar o metaforă căreia trebuie să i se sacrifice tot ceea ce o împiedică să se actualizeze, pentru a se putea realiza cu adevărat. Doar printr-un rabotaj sistematic și necruțător al deosebirilor, umanitatea se va putea apropia, atât cât s-ar putea face, de unitatea absolută care constituie entelehia sa. Destinul umanității este poate asimptotic: ceea ce nu ar reprezenta o rațiune pentru a nu încerca realizarea lui.

Robin nu era sigur că acest obiectiv îl încânta. Egalizarea mijloacelor, fie; amestecarea civilizațiilor într-una singură, fie; dispariția națiunilor, fie; metisajul raselor, fie; dar această umanitate tentaculară redusă la un singur individ reprodus

automat într-un număr infinit de exemplare… Totuși, o idee era în măsură să-l liniștească-că: oricare ar fi fost eforturile pe care le-ar desfășura în vederea aplicării acestei Lecții, nu exista niciun risc ca ea să fie pe deplin realizabilă pe durata vieții sale.

În orice caz, Clubul avea dreptate: bunicul său n-ar fi acceptat și nici măcar n-ar fi înțeles nici în ruptul capului un astfel de ideal: „asta-i science-fiction”, ar fi declarat el în derâdere. Prin urmare, era bine că se străduise cât putuse mai bine doar la nivelul gradului al cincilea.

Robin își deschise calculatorul și începu să disece textul pentru a-l reține mai ușor. Brusc, se opri.

Dacă gradul al doilea tindea de pe acum la o unificare absolută a umanității, care putea fi obiectivul primului? Iar dacă el, Robin, l-ar fi atins vreodată, dacă devenea vreodată Patriarh, care avea să fie, în acest caz. Adevărul său suprem?

Capul i se învârtea, dar se gândi că nu era de competența sa să ia nicio decizie. El își vânduse sufletul Clubului, obținuse destule avantaje materiale și intelectuale. Trebuia să meargă înainte.

Își reluă munca. După ce avea să asimileze pe deplin conținutul plachetei, va trebui să o arunce în incineratorul din Kaaba.

9

După ce evaluase din priviri căsuța din Georgetown – începutul secolului al XIX-lea, îngustă și înaltă, cu câte o fereastră dând spre stradă, la fiecare etaj, cam la un milion de dolari, Robin apăsă pe butonul soneriei. Se făcură auzite două note melodioase, urmate de exclamația unui glas de femeie, incontestabil mai puțin melodios:

— Ce mai aștepți, mergi și deschide, Jack, pe tine te caută.

În interior, se trânti o ușă.

Robin șovăise îndelung mai înainte de a hotărî dacă era cazul să-l invite pe Jack Swellington să ia masa la *Four Seasons,* dacă ar încerca să-l întâlnească la metresa lui sudaneză, care o înlocuise pe cea coreeană – Jack nu devenea pe deplin operațional decât cu femeile de culoare – sau dacă, după ce se anunțase prin telefon, ar fi mers să-l descopere la soția lui legitimă, căreia Jack îi fabricase doi copii, probabil dintr-o stângăcie și care, *careerwoman* feministă, îl făcea să plătească scump. În cele din urmă, Robin își spusese că la el acasă reprezenta pentru Swellington locul unde se simțea cel mai puțin la el acasă, și deci acolo ar fi fost el cel mai mulțumit să-l vadă pe fostul său camarad și mai dispus să-i facă un serviciu.

Ușa se deschise. Jack se schimbase. În rău.

Și mai prost bărbierit, și mai șleampăt, duhnind și mai tare a bourbon decât pe vremuri. Și doar reprezenta crema familiilor din New England, elita ereditară de la Harvard, de la OSS[26] și din cadrul CIA[27]!

— Salut, Swell!

— Nu te-am mai văzut de un car de ani, Bob!

Robin își disimula frisonul de neplăcere pe care-l încerca când i se dădea acest diminutiv. În schimb, el nu i-ar fi putut face o plăcere mai mare lui Jack decât spunându-i „Swell[28]“. Swell se simți imediat satisfăcut de acest apelativ pe care îl considera în același timp familiar, aristocratic, optimist și măgulitor.

— Intră, Bob, intră, te rog.

Jack filtra o privire amicală pe deasupra lentilelor

---

26 *Office of Strategic Services,* strămoșul CIA. (n.a.)

27 *Central Intelligence Agency,* (n.a.)

28 Cuvântul „șic“ cu diversele sale accepții corespunde aproximativ lui *swell.* (n.a.)

semicirculare.

Se intra direct în salon. Într-un colț se afla un bar în toată legea, ca de cafenea, cu tejghea de aramă, distribuitor de bere și poze cu fete goale lipite pe un abajur.

— Cu ce te servesc?

Se instalară cu paharele în fotolii joase, la o masă joasă, pe care Swell își întinse imediat picioarele în șosete.

— Cum treceam prin DC[29], făcu Robin, mi-am zis să-i strâng, cu aceeași ocazie, și mâna vechiului meu amic.

— Fără basme de astea, replică Jack râzând. Degeaba ai plecat tu din CIA, știu eu bine că ai venit să scoți de la mine ceva informații.

’ Swellington avea cu câțiva ani mai mult ca Chastow, și li se întâmplase să lucreze împreună la aceleași birouri, dar Chastow plecase din Companie de îndată ce Clubul îi permisese, în vreme ce Swellington prosperase în același loc, mai ales pentru că își însușise un gen lipsit de constrângeri, care-i permitea să se înțeleagă cu „minoritățile”: negri, hispanici, corcituri… Avusese o carieră în dinți de fierăstrău: mediocră la început, apoi strălucitoare – Somalia, Palestina, Cecenia – și recent lamentabilă: dăduse greș într-o misiune la Monterosso[30], dar reputația sa era stabilită. Devenise specialistul cazurilor disperate și, orice s-ar fi întâmplat, nu i se imputa nimic. În majoritatea profesiunilor există astfel de personaje ratate și insubmersibile.

— Vorbește-mi mai întâi de tine, spuse Robin. Cum se simte soția ta?

— Bine, foarte bine.

— Ah! Bun (o umbră de condoleanțe în glasul său). Și copiii?

— Bine, foarte bine.

— Ai o casă superbă, ce să mai vorbim.

— Da, însă impozitele…

— Și destul de aproape de Langley[31]…

— Da de unde. Patru ore pierdute cu transportul în fiecare zi… Fizionomia lui Swellington se alungea din ce în ce mai mult. Tonul devenea tot mai sinistru și sorbea tot mai des și tot mai impetuos din halba de ceramică din care bea pentru ca

---

29 *District of Columbia:* district unde se află Washingtonul, (n.a.)

30 A se vedea *Un comando la Monterosso,* de același autor.

31 Cartierul General al CIA. (n.tr.)

nimeni din jur să nu bage de seamă ce cantitate de bourbon își turna.

— Și amica ta sudaneză? La fel de dotată ca întotdeauna?

Jack aruncă o privire peste umărul său, în direcția încăperii din fund, și coborî glasul:

— Formidabilă! Nici nu-ți poți închipui! În unele zile, mă dă gata. Stabilind astfel că Swell avea unele necazuri, dar și compensații.

Robin porni să evoce trecutul glorios al gazdei sale: maiorul de *marines* pe care-l salvase din Somalia cu elicopterul, teroristul palestinian pe care l-a determinat să sară în aer cu propriile sale bombe, comanditarul saudit exfiltrat de el din Cecenia… Se apropia încet de adevăratul subiect al întrevederii. Natural, Swellington nu putea fi prostit, dar îi făcea plăcere să se lase manevrat, așa cum te satisface un masaj. Făcea parte din competențele lui profesionale. În sfârșit:

— Ah, apropo de Cecenia, spuse Robin, nu știu dacă ai văzut comentariul tipului în legătură cu cadavrele rușilor care au explodat.

— Ce tip?

— Cel numit Martirul. Ai avut ocazia să-l întâlnești?

Swellington reflectă o zecime de secundă ca să-și dea seama dacă ar fi trebuit să nege sau să vorbească.

— Ah! Șahidul! Da, bineînțeles.

— Ce impresie ți-a făcut?

— Magnetic. Hipnotic. Și un creier care ar fi putut absolvi MIT-ul[32] *maxima cum laude.* Complet țicnit, bineînțeles. Ne-a făcut multe servicii.

— Și vă mai face și acum?

— După *Nine-Eleven,* nu. Am primit ordin să renunțăm la aceste contacte.

— Unde l-ai întâlnit? În Cecenia?

— Aiurezi! Nu-i nebun băiatul.

— Și atunci?

Swell se lăsa rugat: așa era jocul.

— Unde ai crede?

— La Istanbul?

— Ai ghicit, Bob! N-ar fi trebuit să pleci din Companie.

---

32 A absolvi cu mențiunea foarte bine *Massachussets Institute of Technology.(n.a.)*

— Și cum făceai ca să te întâlnești cu el la Istanbul?

De data asta, Swellington reflectă ceva mai îndelung.

În mintea lui, mii de considerente se echilibrau și se dezechilibrau. Secretul care urma să-l destăinuie – presupunând că nu era complet depășit

— Nu era nici american, nici cecen. La ceceni, rămânea de văzut. Oricum el, Swell, se deconspirase acolo și n-ar mai fi putut lucra niciodată pe acel teritoriu. De ce n-ar face o plăcere amicului Bob, care înțelegea așa de bine că Mrs Swellington era o otravă patentată și că sudaneza un geniu în fustă sau mai degrabă fără fustă? Bob venise să afle cum să intre în legătură cu Șahid. Și de ce, mă rog, n-ar intra în relații cu Șahid, dacă asta îi făcea plăcere? Dumnezeu știe că Bob nu era suspect de mașinații antiamericane.

— Baia turcească, de lângă Moscheea Albastră. Băiețul pe nume Bașir. Un băieș bun, care mă spăla cu drag, cum ai înfășa un prunc. Parola: un bacșiș de cinci sute cincizeci și cinci de dolari și cincizeci și cinci de cenți. Tu cunoști obsesia musulmanilor pentru 5. I-am dat numele

— În fine, cel pe care îl purtam pe atunci – și denumirea hotelului. „Mi-ar face plăcere să mă văd cu fratele tău.” El mă întreba: „în ce problemă?” îi dădeam. În cuvinte învăluite, o indicație a motivului. Pe urmă, nu mă mai mișcăm din hotel. După două sau trei zile, primeam un telefon care-mi fixa întâlnirea. Mă duceam singur, fără securitate, fără arme, și Șahid venea la întâlnire.

Mai discutară de una de alta, ajutându-se unul pe altul să înece peștele. Apoi Robin se ridică să plece. Jack îl conduse, trecându-și amical un braț în jurul umerilor lui. Se simțea destul de aristocrat pentru a-și permite aceste abateri de la reținerea și rigoarea dintre anglo-saxoni.

— Mi-a făcut plăcere să te revăd, Bob. Mă gândesc adesea la tine și mă întreb cu ce te mai ocupi în viață.

— Cu probleme umanitare, așa cum știi prea bine.

Swellington se bătu cu arătătorul pe obraz.

— Îmi spuneam: la DIA sau la NSA[33]… dar, în cele din urmă, nu-mi prea vine a crede. Te văd mai curând în *free lance:* mercenar în domeniul informațiilor.

— Citești prea multe romane de spionaj, Swell. Eu mă

33 *Defense Intelligence Agency, National Security Agency,* (n.a.)

îngrijesc de orfanii din Rusia, asta-i tot.

— Dacă pentru asta vrei să-l întâlnești pe Șahid, ai greșit adresa, bătrâne. El nu se îngrijește de orfani: el este cel care îi produce.

Swellington arse o palmă în spinarea lui Chastow:

— Baftă, ticălosule.

— Mulțumsc, Swell.

Swell își luă un aer inocent:

— Mulțumesc? Mulțumesc, dar pentru ce?

Și Robin o făcu pe inocentul:

— Pentru băutură, bineînțeles.

Se despărțiră ca niște vechi prieteni, așa cum de fapt nu erau.

10

Întors la Atlanta, Robin petrecu o seară satisfăcătoare în compania vicontesei, care era pe cale să-i tapeze pe toți snobii din Georgia pentru *Orphans Galore.* Era mereu la fel de disponibilă, idealistă și atletică. La un moment dat, când Robin credea că îi dăduse toate motivele să se cufunde într-o dulce epuizare, ea deschise ochii la fel de scrutători ca întotdeauna:

— Vreau să-ți fac o propunere.

— Încă una?

— Nu te ține de glume, brută ce ești. E vorba de copiii mei din Cecenia și de ceea ce putem face noi, creștinii pentru ei. Trebuie că ai rămas puțin creștin, fără să-ți fi dat seama.

Ea își culesese toate informațiile de la *Bids for Kids.* Robin putea fi eliberat temporar de sarcinile ce-i reveneau și să-și reia activitățile ceva mai târziu: asistenta lui l-ar fi putut înlocui. Oricum, nu avea nevoie să-și încaseze îndemnizația: vicontesa se informase și asupra veniturilor sale personale. În aceste condiții, de ce nu ar însoți-o în Cecenia? Trebuia doar să investească o sumă pentru a-și justifica intrarea în *Orphans Galore.*

— Un gen de zestre, nu?

— Un gen de zestre.

— Și de ce mi-aș dori eu în asemenea măsură să merg în Cecenia încât să mai și plătesc pentru a fi ucis acolo?

De data asta, ea îi trase o palmă peste ureche.

— Ca să mă însoțești. Și de asemenea pentru că, de când Statele Unite au schimbat brusc direcția și au devenit antiislamiste, Cecenia a ajuns locul cel mai părăsit din lume. Rușii nu mai au nici cel mai mic motiv să se jeneze, iar wahhabiștii[34] se dezlănțuie. Azi, în Cecenia trebuie să mergem, Robin, dacă vrem să facem un bine cât de mic puilor de om.

Nimic nu-i putea fi mai pe plac lui Robin decât această propunere, și o puse pe seama înlănțuirii de ocazii care, în anumite momente, se înnoadă impecabil, ca o funie sau un lasou.

— Și la cât se ridică zestrea?

— Nu-i cine știe ce mare, pentru că, închipuie-ți, am chef să

---

34 Adepți ai mișcării politice și religioase, cu tendințe puritane, a musulmanilor din Arabia Saudită, mișcare creată de Abd al-Wahhab (1703-1792). (n.tr.)

te iau cu mine. Băiețelule american. Ce zici de patru sute de mii de dolari?

— N-aș putea merge mai departe de două sute de mii. Cel puțin nu acum.

— Dar dacă ai împrumuta?

— Aș contraveni principiilor mele.

— Dar eu m-am informat. Lumea vorbește că ai mulți prieteni foarte înstăriți. Ai putea să le ceri niște donații pentru orfanii ceceni. Să nu le zici că sunt pentru ruși: ar da mai puțin. Se spun multe pe seama dumitale, Robin. S-ar părea chiar că faci parte dintr-o societate care se numește CI…

Cu piciorul, Robin azvârli cât colo cearșaful.

— Taci din gură, Betty. Toți membrii Clubului depun jurământ să nu participe niciodată și nici să nu asiste la vreo discuție legată de Club. E o regulă absolută. Dacă mai scoți un cuvânt în plus pe această temă, mă văd obligat să plec, ceea ce, în ținuta în care mă aflu…

*

La universitatea din Berkeley, Robin avea întâlnire cu Dr Marjorie B. Fisch, o persoană de culoare nuanțată, ceea ce-i aminti lui Robin definiția inefabilă a lui Bierce:

„Mulatru: produs din două rase, căruia îi este rușine și de una și de alta.” Greșit, fiindcă, în pofida ochelarilor severi și a spilhozenului roz cu volănașe bleu ca cerul, Dr Fisch nu se rușina de nimic:

— Ei bine, Mr Chastow, fiindcă mi-ați fost recomandat de către decanul meu, presupun că voi fi obligată să vă conduc în *sanctum sanctuorum.* Țin însă să vă atrag atenția asupra faptului că cercetările noastre interesează Ministerul Apărării și, prin urmare, sunt secrete.

Decanul în chestiune era un membru al clubului, care-și exercita activitățile în învățământul superior. Robin promise să dea dovadă de o tăcere exemplară și fu condus prin trei sasuri de securitate până la laboratoarele ASE, *All Seeing Eye*[35], a căror siglă triunghiulară reprezenta ochiul divin, cel care figurează și pe dolar.

Prima încăpere unde fusese introdus era vastă și înaltă ca o sală de sporturi. Un pupitru de comnadă electronică ocupa unul dintre capete. Pe etajere odihneau obiecte de dimensiuni și

35 Ochiul care vede tot. (n.a.)

forme diverse. Arătându-le pe rând, unul după altul, cu vârful roșu al unui indicator laser, Dr Fisch își începu conferința.

— Vă aflați aici, Mr Chastow, în regatul UAV, *unmanned aerial vehicles,* vehicule aeriene fără echipaj, și mai exact, în districtul MAV, *micro air vehicles,* vulgar denumite microdrone.

„Dronele, după cum știți, sunt avioane pilotate de la distanță și menite să transmită fie la sol, fie unui alt avion, datele înregistrate. Ele au adus imense servicii în timpul conflictelor balcanice; și aduc altele în Afganistan. Probabil că ați auzit vorbindu-se de *Santinel,* de *Pioneer,* de *Pointer,* care au fost de pe acum utilizate în Kuweit, cu un total de 5.522 de ieșiri pentru 1.641 ore de zobor. Actualmente, drona cea mai eficientă este, evident, de producție americană: *Global Hawk,* care are o anvergură superioară celui unui Boeing 747; până și francezii încearcă să construiască drone: ei au MART-ul, CL 289 și Crecerelle. Lipsite de interes, dacă vreți părerea mea.

„Aici, la noi, la Berkeley, specialitatea noastră o reprezintă microdronele, natural, conforme normelor DARPA, *Defense Advanced Research Projects Agency,* adică nu depășesșc 15 cm pe cele trei dimensiuni ale lor, transmițând imagini de sunete în timp real și de la o distanță care poate merge până la 10 km, susceptibile să zboare cu 50 de km la oră și să se mențină în aer timp de minimum 20 de minute. Remarcați, vă rog, că am adopat sistemul metric, ceea ce complică lucrurile, dar asta-i legea.

„Nu suntem singurii pe piață. Aero Vironment a construit *Black Widow,* care zboară 22 de minute. Ea posedă un receptor UEIF care cântărește 3 gr, un sistem de transmitere a imaginilor video de aceeși greutate și o cameră care cântărește doar 2 gr. Pilotul său automat poate fi pus în funcțiune de un infaterist izolat, iar imaginile pe care le obține se afișează pe lentilele unei perechi de ochelari speciali.

„Pe de altă parte, Lockheed construiește un *Microstar,* care zboară o oră, dar cântărește 100 de grame în vid, ceea ce, din punctul nostru de vedere, este mult prea mult. De altfel, priviți-l. Ai zice că-i o cloșcă de hârtie, nu-i așa? Are 15 cm pe lungime și anvergura tot de 15: este deja depășit.

„Vreți să vedeți *Black Widow* care, deocamdată, colecționează recompense? Iat-o! E genul acela de cutiuță neagră cu o elice în față. Lungimea: 23 cm; anvergura: la fel;

înălțimea: 7 cm.

„Fracezii produc un *Epsilon 1* și 2. Le puteți vedea pe etajera de acolo. Primul are o anvergură de 50 de cm – ridicol! – iar al doilea cu jumătate mai puțin. Nu zboară decât în jur de zece minute și cu 30 de km la oră. Niște fleacuri fără importanță.

„MAV-ul german, al lui Dornier, este superior: zboară 20 de minute și are o rază de acțiune de 4 km, cu o anvergură de 30 de cm, prea mare când ai în vedere discreția.

„În țara noastră, MLB fabrică un *MLB Bat,* un adevărat gigant: îl vedeți acolo, ai zice un soi de port-țigaret pe jumătate deschis: anvergura de peste 60 de cm și lungimea de aproape 50. Avantajul este că poate zbura pe un vânt puternic, fără să fie incomodat.

„MLB Micro Dot e mai simpatic: parcă ar fi un cap de marțian, nu vi se pare, cu acele două fente în dreptul ochilor? Are mai puțin de 40 de cm în lungime și ca anvergură și, în 1998, a câștigat premiul universității din Florida pentru un zbor fără pilot la 600 de metri și o transmisie clară și distinctă a imaginilor pătrate de la sol de 1,50 m pe 1,50 m.

„MLB-ul mai produce și *MLB Trochoid* – un gen de pește-limandă cu înotătoare verticale, acolo, care are avantajul de a putea excuta zboruri aproape staționare.

„În sfârșit, printre alte microdrone, care nu provin de la noi, de aici, de la Berkeley, aveți și acest *D'spyfley:* ai zice că-i un prespapier cu aripioare. Nu-i rău deloc, dar cântărește totuși 250 de grame și nu poate zbura decât cu 6 km pe oră, ceea ce-l face ușor reperabil.

„Ce părere v-ați făcut de toate astea, Mr Chastow?

— Sunt impresionat.

— Și încă n-ați văzut nimic. Deschideți ochii mari, Mr Chastow.

Cu degetul, Dr Marjorie B. Fisch îi făcu semn lui Robin să se apropie de pupitrul electronic pe care ea își lăsă mâinile cu solemnitatea unui pianist care atacă al doilea concert al lui Rahmaninov.

Cu un vâjâit, *MLB Bat* decolă de pe etajeră și se ridică în aer. De îndată ce depăși înălțimea unui om, cele două aripi mari ale sale se desfășurară, justificându-i numele de „liliac", și porni să se rotească lent pe sub plafon.

Dr Fisch apăsă un alt buton și *Black Widow* părăsi etajera la

rândul său și începu să descrie un parcurs în zigzag, când mai rapid, când mai lent. La un moment dat, părea să atingă capul lui Robin, care se prefăcu gata să-și flexeze genunchii. Marjorie, scoțându-și vârful limbii foarte roz printre buzele foarte închise la culoare, lansă succesiv *Micro Dot, Trochoid* și *Microstar.* Sala întreagă zbârnâia de zborurile lor încrucișate. *D ' Spyfly* merse să se alăture confraților săi. Era un adevărat balet, un carusel. Stăpâna microdronelor fu zguduită de un râs plin de încântare, senzual și silențios. Umerii îi tresăreau. Ea strigă:

— E prea frumos. Hai să le lansez și pe cele străine. Să mobilăm încăperea.La rândul lor, *MAV-ul* german și cele două *Epsilon* franceze se ridicară greoi, spațiul fiind brăzdat de aceste nouă mașinării, al căror zboruri se întretăiau în fiecare clipă fără nici cel mai mic acroșaj.

— Ei, ce ziceți, Mr Chastow, vă place?

— Sunt uluit, dar mă tem să nu se producă vreo coliziune!

Dr Marjorie B. Fisch își reluă aerul sentențios:

— Nu se pot produce coliziuni. Zborurile sunt programate la micron, aproape la nanosecundă. Vă place?

— Am rămas fără glas.

La ordinele electronice ale Dr Fisch, microdronele se întoarseră unul după altul în staul și își recăpătară înfățișarea inocentă și inertă, pe etajerele respective.

Robin se informase suficient asupra acestui gen de mașinării, fără să omită că veritabila lansare se făcea diferit: *MLB Bat* se lansa cu mâna, iar *MLB Micro Dot* cu ajutorul unei catapulte. Existau câteva ușoare trucaje menite să impresioneze spectatorul, dar nu erau în măsură să schimbe nimic din ceea ce era esențial.

— V-a plăcut? mai întrebă o dată Marjorie Fisch când liliacul își reluă cuminte locul.

— Sunt de-a dreptul uluit.

— Ei bine, Mr Chastow, spuneți-vă încă o dată că n-ați văzut nimic, atâta vreme cât nu știți ce facem noi aici, la noi, la Berkeley. Urmați-mă.

În sala învecinată, unde ajuseseră, după ce mai trecură de un sas suplimentar de securitate, lucrau douăsprezece persoane, care nici măcar nu-și ridicară capul la intrarea vizitatorului. Lui Robin îi fu prezentat prototipul asupra căruia se lucra „la noi,

aici, la Berkeley". Era un microdron capabil de performanțe superioare celor ale strămoșilor săi, și care nu depășea talia unui gândac mare, așa cum se vedeau zburând prin Georgia, având chiar forma și aspectul acestora: era *Flying Cockroach 1.*

— Mr Chastow, *Flying Cockroach 1* este constituit din folii de oțel inoxidabil ultrasubțiri pentru celulă și de Mylar pentru aripi, care vor bate o cadență de 180 de lovituri pe minut, mișcarea fiind produsă de declanșatori piezo-electrici cu energie solară, de unde și economii considerabile în utilizarea pilelor, care nu sunt absolut deloc afectate, cu excepția unor circumstanțe speciale, cum ar fi transmiterea de imagini video. Pentru a vă da o idee asupra miniaturizării, ce-ați zice dacă giroscopul măsoară un milimetru în diametru. Cât despre numele și aspectul lui *Cockroach,* ele au fost alese ca o aluzie la porecla unei organizații pe care noi, cei de aici, de la Berkeley, sperăm să o facem unul dintre primii noștri clienți.

Dr Fisch clipi poznaș dintr-un ochi: cândva, CIA fusese cunoscută de inițiați sub numele de *Cockroach Alley,* aleea Gândacilor.

După ce asistase la o demonstrație asupra capacităților, care dură trei ore:

— La ce preț vindeți drăciile astea mititele? întrebă Robin, ca într-o doară?

Dr Fisch izbucni scandalizată:

— Mr Chastow, nici să nu vă treacă prin cap! Aceste produse ale inteligenței americane nu sunt de vânzare. Ele trebuie să servească la apărarea patriei noastre, la protejarea societății noastre!

Robin se uită la ea curios.

Această descendentă a sclavilor se năpustea întru apărarea unui stat care îi aservise strămoșii! Acesta era un exemplu al reușitei de netăgăduit a politicii americane *positive action* care, în decursul unei generații, inculcase negrilor ideea că reprezentau cetățeni cu drepturi depline: nu mai avea importanță că faptul se realizase ca urmare a unor măsuri demagogice, uneori ridicole. Scopul era atins. Cu prețul egalității și al dreptului la respect, negrii erau gata. O dată în plus, să-și pună curajul, abnegația, intuiția în slujba unei patrii pe care alții o creaseră, adesea pe seama lor. Robin ar fi fost

dispus să parieze că în fața a *Stars and Stripes*[36], stindardul american, inima lui Marjorie bătea mai repede. Dar inima lui, gentleman sudist, nu cunoștea acest gen de tahicardie patriotică. Pentru el, drapelele erau lințolii.

Întors la hotel, îi telefonă Dr Kirsten:

— Dispunem de mijloacele necesare pentru a lansa *Rana Mortală…*

36 Stele și dungi, (n.a.)

11

Dacă garsoniera lui Robin din Ansley Park avea aspectul unei locuințe impersonale, situate indiferent în ce reședință modernă de lux, când era vorba de hoteluri, se dovedea rutinat și experimentat. În Paris, stătea la *Ritz,* în Saint-Pet' (cum zicea Divo) la *Europa,* în Moscova la *Național,* în Londra la *Chesterfield*, în Roma la *Inglaterra,* în Ibiza la *Montessol*: alese adesea, dar nu întotdeauna, dintre cele mai bune, în funcție de întâlniri, de hazard, de amintiri fericite. Faptul că era recunoscut de hotelieri nu-l deranja pe Mr Chastow: nu avea nimic de ascuns din activitățile sale umanitare care îl determinau să călătorească.

La Istanbul trăgea de regulă la *Yezil Ev,* hotel de calitate, dar fără pretenții, situat într-o veche casă burgheză, mobilat potrivit gustului germanic al secolului al XIX-lea, cu accente care aminteau de Hamburg, de Bismarck, de o *Mitteleuropa*[37] încă de pe atunci periculos îndreptată *nach Osten.* Cine știe ce s-ar fi întâmplat fără binefăcătorul Prim Război Mondial? Ordinea veche și detestată ar fi durat poate încă multă vreme… Și, să locuiască la egală distanță între Sfânta Sofia și Moscheea Albastră era incitant pentru imaginație.

Chiar din prima seară se duse la baia turcească din cartier, frecventată de el pe vremuri. Îi plăcea aerul aerul supraîncărcat de apă, clarobscurul, gravitatea. Că nu exista nicio fereastră, ci un geamlâc în formă de cupolă, îi amintea de Kaaba. Se prefăcea că îi era frică de acei masori herculieni care-l întorceau ca pe un *pancake*45 în mâinile lor. Le dădea bacșișuri moderate, ca să nu-și facă idei asupra intențiilor sale.

În ziua aceea, un ghem de temeri îl dădeau o stare de ușor dezgust: poate că Bașir nu era de serviciu, sau filiera Bașir se destrămase, sau avea să-i fie prezentat un alt Bașir, care n-ar corespunde întru nimic situației sau, dimpotrivă, ar încerca să abuzeze de ea. Până la urmă, totul se petrecu cu bine. Ahmed, ofensat dar politicos, convocă un Bașir care spăla, țesăla și malaxa ca nimeni altul, și acceptă fără să clintească cei 555 de dolari și 55 de cenți.

— Spune-i fratelui tău că aș vrea să-l văd. Am eu o idee care ar putea să-l intereseze. Numele meu este Robert Chastow. Am

---

37 O Europă Centrală îndreptată către est. (n.a.)

tras la hotelul
Yezil Ev.

Bașir plonjă într-o reflecție profundă, de unde sfârși prin a extrage o întrebare:

— American?

După răsturnarea alianțelor care, aproximativ dar spectaculos, urmase evenimentelor din *Nine-Eleven,* nu era o întrebare inocentă într-o țară de tradiție musulmană. Robin răspunse cu o nepăsare aparentă:

— American.

Și nu se putu împiedica să nu adauge:

— Dar diferit de ceilalți.

Bașir mai reflectă o vreme.

El gândea așa cum rumegătoarele rumegă, dar cu un firesc diminuat.

— Treaba ar putea să ne ia ceva vreme.

Dar a luat mai puțin decât se temea Robin. A patra seară, telefonul sună în camera sa, după cina pe care o luase liniștit la hotel. Vocea era puternică și bine timbrată. Articula un *Queen english* rafinat, fără bâlbâielile oxfordiene.

— Mr Chastow?

— La telefon.

— Sunt fratele lui Bașir. Doriți să mă vedeți?

— Da.

— Vreți să-mi faceți o propunere?

— Da.

— Interesantă?

— Da.

— Pentru dumneavoastră sau pentru mine?

— Pentru amândoi.

— Grozav. Aș putea să-mi fac o idee asupra înfățișării dumneavoastră?

— Cinci picioare nouă, o sută patruzeci de livre, șaten. Cărarea pe partea stângă. Ochi căprui.

— Sfânta Sofia, mâine la ora unsprezece. Dinaintea portretului lui Iisus Hristos.

Sfânta Sofia, după ce o descoperise Robin, însemna pentru el unul dintre cele mai de seamă vestigii ale umanității. Acest templu al înțelepciunii lui Dumnezeu, atins de un gigantism congenital și de fisuri la fel de congenitale: acest tratat

arhitectural al teologiei creștine, păzit de patru minarete islamice ca de patru ceauși; această biserică convertită în moschee travestită în muzeu; acest punct crucial de întâlnire dintre Orient (care va rămâne mereu Orient) și Occident (care va rămâne mereu Occident, după cum susține Rudyard); acest buric dureros al Eurasiei… Robin era convins că roul esențial al acestui zepelin, gata să-și ia zborul spre metafizică, nu se terminase.

Dar mai ales, preocupat de problemele rusești cum era, nu putea pune piciorul pe acele dale fără să revadă scena desfășurată chiar aici, cu puțin înainte de anul o mie când, printre nourii de tămâie care se ridicau și se desfășurau în aer și și corurile care tunau sub bolți. Rusia se scufundase trup și suflet în ortodoxia de unde nu avea să mai iasă, neîndoielnic, în vecii vecilor (în pofida promițătoarei paranteze a comunismului).

Robin urcă agale rampa pe care împărații Bizanțului o parcurgeau călare și se îndreptă spre aripa nordică a edificiului.

În ciuda toamnei târzii, grupuri de turiști mergeau după stegarii care ridicau în vârful unor bețe eteroclite, cartoane, fanioane, caschete, batiste. Aparatele foto, camerele de luat vederi, camescoapele subtilizau și înmagazinau o Sfântă Sofie virtuală, care avea să se reproducă la infinit prin albumele și pe ecranele japoneze, australiene, islandeze… „Din casa Tatălui meu ați făcut o grotă de hoți.” Robin se opri dinaintea „portretului lui Iisus Hristos”.

Mozaicul reprezenta un chip omenesc, amintind mult de cel de pe Sfântul Giulgiu, și care părea a rosti cu glas mare și aievea: „Eu sunt Calea, Adevărul și Viața.” Robin, cu antecedentele sale protestante, manifesta pentru orice reprezentare a unei divinități o aversiune pe care ateismul său nu o diminua. Simți un soi de indispoziție.

Nu era preocupat să afle dacă fusese urmărit de la hotel și care puteau fi „santinelele” menite să asigure securitatea întâlnirii. Putea fi acel japonez mustăcios sau americanca aceea obeză, sau italianul cu bărbia vineție. Șahidul dispunea, cu siguranță, de personalul necesar pentru ca afacerea să se desfășoare în bune condiții. După vreo zece minute, un turc, tânăr, afabil, înaintă zâmbind spre el cu mâna întinsă:

— Mr Chastow?

— În persoană.

— Încântat să vă întâlnesc, Sir. Sunt ghidul dumneavoastră. Vă rog să binevoiți a mă urma.

Îi aștepta o limuzină. Geamurile erau voalate cu perdele. O oglindă, și ea acoperită de o perdea, despărțea pasagerii de șofer. În interior domnea un parfum de paciuli. Tânărul turc sporovoia plăcut într-o engleză pronunțată cu accent american:

— Vă place Istanbului, Sir? Ați mai fost la Istanbul, Sir? Ați ales hotelul ca un cunoscător.

Merseră cam patruzeci de minute. Când mașina se opri, coborâră într-o curte interioară spre care dădeau balcoane închise cu grilaj, vopsite în culori pastel. Turcul îl conduse pe Robin într-un vestiar. Pe o bancă fusese aruncat un veșmânt de interior din mătase purpurie brodată cu aur.

— Vă propun, Sir, să binevoiți a vă dezbrăca și să puneți pe dumneavostră această *aaba.*

— Nu sunt înarmat. Puteți verifica.

— Nu de arme ne temem noi, Sir. Foarte simplu, am prefera ca întrevederea să nu fie înregistrată, iar dacă ar fi trebuit să ne asigurăm că nu aveați asupra dumneavoastră niciun material de acest gen, Sir, am fi fost nevoiți să vă percheziționăm într-o manieră prea intimă, ceea ce ar putea fi neplăcut pentru dumneavoastră, Sir. Când veți fi gata îmbrăcat, să împingeți ușa de dinaintea dumneavoastră. Pe curând. Sir.

Turcul se retrase cu o plecăciune. Robin se dezbrăcă gol pușcă în fața unei oglinzi, convins fiind că nu avea pe dos amalgamul obișnuit din cositor și argint viu. Își păturі hainele și trase pe el acea *aaba.* Era croită potrivit tradiției: două dreptunghiuri mari cusute împreună, cu o gaură pentru cap, căzând peste brațe ca niște mâneci. Ceaprazuri festonau contururile și deschiderile. Ansamblul conferea o impresie de pros-petime, de dezinvoltură și de fast.

Robin aruncă o privire în oglindă, se descoperi drăguț deghizat în turcaleț și merse să bată în ușa indicată.

— Intrați, intrați, făcu glasul vesel, britanic și rasat, pe care Robin îl mai auzise și la telefon.

Intră într-un salon vast cu plafonul jos, unde domnea o penumbră sudistă. Mobilierul era turcesc: covoare, saltele pestrițe, perne în dungi, mese joase încrustate cu sidef. Un

bufet rustic într-un colț. Petele de lumină și de umbră ale balcoanelor aruncau pe jos romburi alternative luminoase și întunecoase. De îndată ce Robin intră, un bărbat care, cu o clipă mai înainte, stătea tolănit în voie pe o saltea, se ridică dintr-un salt așa cum o pisică se avântă pe pervazul unei ferestre. Nu era decât un gest de politețe, dar atât de rapid în detenta sa că ai fi putut crede că e vorba de un atac.

— Fiți binevenit, Mr Chastow. Ce mai faceți?

Chip brun, lătăreț, deschis, ten mat dar nu oacheș, ochi mari care te duceau cu gândul, fără să știi de ce, la niște oglinzi, și un zâmbet plutind pe buzele ce păreau sculptate cu briceagul. Afgan? Maghrebin? Libanez? Arab? Sicilian? Andaluz? La o adică, omul ar fi putut să fie chiar celt.

— Ce mai faceți, răspunse Robin, strângând o dreaptă musculoasă.

— Luați loc. Din păcate, nu vă pot oferi decât mobile turcești. Remarcați, e plăcut pentru șale. (Fraze scurte, dicție dentală, precisă, rapidă.) Ce beți la ora asta? (O privire aruncată pe Rolex.) Soarele a depășit vârful catargului.

Robin se întreba dacă toată acea lipsă de firesc britanică era de gradul doi sau de gradul întâi. Își ridică o sprânceană aproape cu aceeași eleganță ca și vicontesa lui.

— Scotch, dacă îmi ții companie.

Stăpânul casei izbucni într-un râs juvenil și-și amenință oaspetele cu degetul.

— Nu-i frumos din partea dumneavoastră să vă bateți joc de prejudecățile noastre musulmane. Ce-i drept, suntem foarte stricți la acest capitol, dar pentru morți există unele derogări, și, cum eu sunt unul potențial, pot bea atât cât vreau.

Se îndreptă spre bufet și luă de acolo două pahare de cristal șlefuit, umplu unul, tară să întrebe, cu cuburi de gheață, le stârni clinchetul vesel, turnă deasupra o porție sănătoasă de Glenmorhangie, o alta de apă minerală și îi aduse amestecul lui Robin, care se cățărase pe un teanc gros de perne. Apoi, se întoarse la bufet, turnă Glenmorhangie în alt pahar și adăugă un strop de apă.

— Apă de izvor din Scoția, preciză el, făcând cu ochiul.

Se lăsă să cadă pe o saltea, tară să verse o picătură.

— S-ar părea că avem ceva să ne spunem? întrebă el puțin convins.

— Nu știu, rosti rece Robin. Dumneavoastră sunteți promotorul morților care ucid? Sunteți Martirul?

— Așa mi se spune.

— Nu mi se pare că ați fost prea martirizat până în momentul de față.

— Sunt în așteptare, Mr Chastow. Nimic, vă asigur, nu poate conferi o mai mare seninătate decât voința de a muri. Niciun apetit mai pronunțat față de bunurile unei vieți pe care o vrei cât mai scurtă cu putință. Dar dumneavoastră, cine sunteți de fapt, Mr Chastow? Un american diferit de ceilalți, s-ar părea. Eu credeam că toți americanii sunt croiți după același model sau aspiră spre el. Nu cumva faceți parte din CIA? Dar, în fine, toți americanii, care se hazardează azi prin părțile noastre, sunt din CIA, nu?

— Am aparținut de Agenție; datorită ei am putut intra în contact cu dumneavoastră. Dar acum, interesele noastre au devenit divergente. Nu mai lucrez pentru guvern.

— Ah! Sunteți particular. Atunci, dați-mi voie să ghicesc subiectul conversației noastre. Aveți de gând să-mi vorbiți de petrol, și mai precis de conductele de țiței. Presupun că vedeți în mine un combatant cecen. Și de ce v-ar interesa Cecenia? (Mereu acea pronunție insolentă, de exactă ce era, dar debitul se accelera.) Să nu mă faceți să cred că sunteți preocupat de necazurile poporului ei. Fiindcă vreți ca de petroul din Caspica și de gazul din Turkmenistan să nu profite Rusia. Vreți ca petrolul și gazul să ia drumul unei Cecenii independente către Georgia, România, Serbia și Bosnia (de unde și generoasa voastră susținere a musulmanilor bosniaci) – sau prin Bulgaria, Macedonia și Albania (de unde și eroica asistență acordată musulmanilor kosovari). Hai recunoașteți, Mr Chastow, ce companie americană reprezentați și în ce măsură bieții mudjahidini cecem v-ar mai putea fi utili, deși i-ați părăsit intolerabil de îndată ce, după *Nine-Eleven,* a început să vă tremure propriul fund încântător?

Martirul zâmbi doar din buze. Ochii îi rămăseseră de nepătruns.

Robin se întrebă cum ar fi trebuit să ia lucrurile, și, acordându-și un moment de răgaz, sorbi un gât de whisky, pe care gazda sa trebuie că-l diluase intenționat, pentru a-l determina pe american să simtă că nu era decât un barbar.

— Domnule Șahid – mă adresez astfel pentru că nu mi-ați dat alt nume, am să vă surprind. Oleoductele mă interesează într-o mică măsură. Da. Nu-i rău să i se taie Rusiei degetele de la o mână sau chiar de la amândouă, dar asta reprezintă o însărcinare pe măsura puterilor vizibile, oficiale, diplomatice, militare și comerciale. Noi, domnule Șahid, noi vizăm organele vitale. Nu aparțin nici unei companii petroliere și n-am de gând să vă spun ce interese reprezint, dacă ele nu coincid cu ale dumneavoastră. Să continuu sau doriți să mă retrag, mulțumindu-vă pentru această grămadă de gheață?

O clipă de tăcere, și apoi Șahidul, din nou cu râsul său juvenil, se lansă de pe locul său, se duse după un alt pahar pe care-l umplu cu Glenmorhangie, mai înainte de a adăuga trei picături de apă din Scoția.

— Aveți dreptate când spuneți că nu sunteți la fel ca ceilalți. Despre ce este vorba?

Robin își înmuie buzele în licoarea agresivă și plăcută la gust.

— Reprezint o organizație internațională deocamdată cu sediul în Statele Unite. Actualmente, organizația noastră și voi, combatanții din Cecenia, avem același dușman: Rusia. Statele Unite au sprijinit cauza cecenă până la 10 septembrie și s-au raliat mai mult sau mai puțin punctului de vedere rus începând cu data de 12. Nouă celorlalți, nu ne stă în obicei genul ăsta de a schimba macazul, pentru că proiectul nostru este mai ambițios. Fără a fi credincios, el nu se poate compara, ca anvergură, decât cu cel al marilor religii ale lumii. Acest proiect trece, printre altele, și tocmai aici interesele voastre și ale noastre coincid, prin declinul Rusiei. Aventura comunistă și falimentul ei au avut o contribuție serioasă în acest sens. ’Comunismul a făcut ca Rusia să fie urâtă; eșecul comunismului a făcut-o slabă. Nu-i deloc bine să fii slab și urât. Dar în momentul de față, pe ruinile Uniunii Sovietice, Federația Rusă este pe cale să redevină un imperiu, ale cărui scopuri le-ar pune pe ale noastre – vreau să spun ale organizației noastre – în pericol. Prin urmare, am hotărât să ducem, împotriva guvernului Rusiei, o acțiune distructivă.

„Rusia reprezentând încă o putere nucleară, nu putem avea în vedere lansarea împotriva ei a unui atac american nici atomic, nici clasic, pentru că n-am putea controla consecințele.

Am gândit la scară mai modestă o acțiune teroristă contra Kremlinului, dar, nici în această eventualitate, nu am putea să prevedem urmările. Credem că. Decât să încercăm exterminarea Rusiei, ar fi mai convenabil să-i provocăm în mod constant leziuni, care o vor împiedica să-și joace rolul în lume. M-ați urmărit până aici?

— Mie personal, o acțiune teroristă îndreptată împotriva Kremlinului, mi-ar fi pe plac.

— De un timp încoace sunt în căutarea a ceea ce numesc eu un *organ vital,* adică o administrație, un partid, un laborator, un corp constituit, un club intelectual, indiferent de ce formație, a cărui slăbire ar provoca o slăbire corespunzătoare a Statului rus, nu atât sub aspectul eficacității sale naționale, cât în rolul pe care acest stat ar fi chemat să-l joace în lume. Dacă găsim, în anturajul președintelui Federației, un organism la care să putem ajunge și să-l facem să sângereze și să supureze la infinit, am fi realizat mult în vederea distrugerii progresive a statului rus. Asta-i regula jocului în ziua de azi, în care totul se îndeplinește prin manipularea opiniei așa-zis publice. Convinge pe cineva că este bătut, și ajunge să fie bătut. Nu-i un procedeu complet nou: Sun Tzu l-a descoperit cu cinci secole înaintea erei noastre, iar ceea ce era valabil pe atunci se dovedește a fi și mai valabil azi. Din cauza democrației, pe de o parte, adică a puterii înzecite a opiniei publice, și a mass-media, pe de alta, adică a posibilității ce ne este la îndemână să manevrăm această opinie după cum ne place.

„Acest organ vital și vulnerabil, cred că l-am găsit. Ceea ce-i va întina reputația, ceea ce-l va dezorganiza, îl va slei, îl va destabiliza, îl va umili, va avea, ca repercusi-une, aceeași acțiune asupra Rusiei pe ansamblul ei.

— Ei bine, hai să aruncăm în aer organul ăsta al dumneavoastră. Mie unul îmi place să fac lucrurile să explodeze.

— Asta presupuneam și eu. Dar, dacă îl vei face să sară în aer, pe de o parte, victimofilia contemporană este de așa natură că va da naștere unei mișcări de simpatie dezastruoase; pe de altă parte, va fi înlocuit printr-un alt organ, poate și mai rău. Sunteți un combatant. Trebuie că știți de ce armata americană preferă calibrele mici, care rănesc, dar nu omoară: răniții reprezintă o povară pentru dușman. Trebuie să aplicăm

adversarului nostru traumatisme fatale, și pe termen lung. Sunteți în stare să înțelegeți o astfel de politică?

— Continuați.

— Vom proceda la o operațiune al cărei nume de cod este *Rană Mortală.*

„Prima fază: manevre de recunoaștere și de pregătire mediatică pentru a ne asigura, pe de o parte, că organul ales este la fel de vital cum îl considerăm noi; pe de altă parte, că deține un potențial de nepopularitate suficient.

„A doua fază: penetrarea organului și determinarea lui să comită acțiuni propice pentru noi și catastrofale pentru el.

„A treia fază: declanșarea unei campanii internaționale de informație întemeiată pe acele acțiuni, care campanie ar fi fost de pe acum pregătită din prima fază.

„Tentativa vi se pare demnă de interes?

Șahidul încetase să mai zâmbească. Chipul lui părea să fi slăbit în câteva clipe, iar ochii-oglindă se nuațaseră cu o ceață. Asculta cu o atenție extremă, dar de parcă ar fi fost foarte departe.

— Continuați, repetă el cu o voce joasă, ca într-un vis.

— Pentru a duce la bun sfârșit această operațiune, am nevoie de un om care știe să-și asume riscuri, care să fie capabil să manipuleze un material delicat, care să aibă imaginație și care dispune în Rusia de complicități mai eficiente decât cele câteva contacte de informație pe care le pot avea eu acolo. Când am aflat că sunteți autorul *Morților care ucid,* m-am gândit că ați fi potrivit pentru această situație.

Șahidul își lăsase capul său se clatine pe piept. Părea că se consultă cu o Ființă care-l depășea infinit. Respirația îi era vijelioasă. Acel da sau nu pe care avea să-l rostească nu ar fi însemnat numai o încuviințare sau un refuz de circumstanță. El și-ar fi angajat întreaga ființă, la fel ca acel „da” sacramental al căsătoriei, ca acel „vreau” al botezatului, ca acel „jur” al regelui în momentul încoronării.

În cele din urmă, își eliberă plămânii de aerul care-i umfla și fixă asupra vizitatorului său o privire tot lipsită de expresie dar care, din clipă în clipă, își recăpăta strălucirea:

— Spuneți-mi Hussein, rosti el, întinzându-i mâna.

*

Când vizitatorul necredincios plecă, Hussein se prosternă și

rămase minute în șir cu fruntea în pământ, cu sângele năvălindu-i în creier și inima înecată de recunoștință față de Dumnezeul său.

Hussein nu era wahhabit. Fusese hrănit cu gândirea sufită[38], în accepția căreia lumea reprezintă în esență o relație între cel care iubește și Cel iubit, Dumnezeu și Om. Înclinarea spre martiriu pentru credință îi venise din copilărie și se simțea neliniștit că ajunsese viu la treizeci de ani fără să fi găsit ocazia de a-și împlini vocația. Uneori se plictisea pe acest pământ; uneori se suspecta de lașitate. *Morții care ucid* îi procuraseră satisfacția acută a răzbunării, dar nicio speranță să moară într-o lovitură vizând o explozie. Americanul diferit de ceilalți venise să-i aducă o șansă miraculoasă, dacă Șahid ar fi știut s-o folosească cum trebuie. Dacă americanul spunea adevărul și lucra pentru o organizație particulară sau dacă această organizație reprezenta acoperirea pentru vreun serviciu special nu avea nicio importanță.

Pe de o parte, Hussein ar fi avut în sfârșit mijloacele de a da o lovitură serioasă Rusiei. Dar se temea de ea: în decursul secolelor, grație vocației sale imperiale. Rusia știuse să se folosească de forțele vitale ale populațiilor musulmane, evanghelizând unele, controlând altele; în plus, genul ei deosebit de creștinism, totul numai răbdare, supunere și misticism, părea mai puțin inconciliabil cu islamul decât catolicismul roman, centralizat și ierarhizat; pe scurt, ea dădea un exemplu rău.

Pe de altă parte, Hussein nu dorea să furnizeze un avantaj decisiv marelui Satan american, care rămânea, deocamdată, dușmanul incontestabil, cel mai bine înarmat și, de asemenea, cel mai detestabil din cauza materialismului său funciar. Trebuia, deci, ca Rusia să suporte pierderi dar pe care, cunoscându-le, ar fi în măsură să le diminueze.

Când își ridică, în cele din urmă, capul, acel *bassamat al-farah,* zâmbet de bucurie extatică, privilegiu al celor care și-au pus viața la dispoziția lui Allah, se răspândise pe trăsăturile lui.

12

— Angajează-i pe cei de la *Randolph and Knarr,* sunt cei mai buni, îl sfătuise Dr Kirsten cu ocazia întrevederii lor de la

38 Gândire mistico-filozofică apărută în secolul al VIII-lea în Arabia și Persia, având un caracter anticlerical și ascetic, (n.tr.)

Varsity. Ar mai fi și *Hill and Knowlton*, dar au devenit ridicoli cu incubatoarele lor debranșate chipurile de irakienii din Kuweit; sau firma *Ruder Finn,* dar până la urmă s-a aflat că toate poveștile lor cu lagărele din Iugoslavia, unde prizonierii erau violați, se dovediseră niște baliverne. Și pe urmă, Willy Knarr – nu-l cunosc pe Randolph, care trebuie să fie financiarul – Willy Knarr prezintă avantajul de a fi un cinic fără compromisuri: nu-și pierde timpul făcându-l pe ipocritul. Îți amintești cu siguranță ce este un ipocrit după Bierce: „Un personaj care profesează virtuți pe care nu le respectă și profită de faptul că pare să fie ceea ce disprețuiește.” Willy Knarr nu profesează decât o singură virtute, eficacitatea.

Primul lucru care-l frapă pe Robin când intră în biroul firmei Randolph and Knarr fusese dimensiunea diferitelor colaboratoare: abia dacă însumau o înălțime de șase picioare. Faptul trebuie că avea o semnificație. Nici urmă de eroare: Knarr[39] în persoană era un omuleț, cu fruntea și bărbia în pantă, cu un nas proeminent și buze groase ca niște ventuze. Purta un costum din trei piese și o cămașă cu guler răsfrânt, după moda anilor șatezeci. O scrumieră gigantică dispusă pe biroul său era plină la refuz cu arahide, ceea ce-l agasă pe Robin, amintindu-i de David Melan, soțul de-al doilea al nevestei sale.

— Serviți-vă, îl invită omulețul, trecând în spatele biroului.

Se servi mai întâi el, un pumn plin, expediindu-și încărcătura de alune între fălci cu capul răsturnat pe spate. Cavitatea lui bucală se căscă până la omușor.

O dată instalat în fotoliul pivotant, nu-i mai puteai zări, pe deasupra biroului, decât nasul și calviția, ca într-o caricatură.

— Mr Chastow, pot să vă asigur că acest local nu este echipat cu microfoane și, la rândul dumneavoastră, ați trecut printr-un baraj electronic, care ar fi detectat orice material de înregistrare, dacă ați fi avut asupra dumneavoastră, de asta puteți fi sigur.

„Versiunea californiană a hainei turcești de interior”, gândi Robin. Hussein i-o făcuse cadou și o cărase în bagajele sale.

— Acum, Mr Chastow, trebuie să vă pun o primă întrebare. E cazul să vă consider ca pe un client cu titlu personal sau reprezentați o societate? Vă atrag atenția asupra faptului că,

39 A se vedea *Crevasa* de același autor, (n.a.)

dacă reprezentați o societate, va trebui să întreprind o serie de verificări, în vreme ce, dacă ne angajați serviciile cu titlu personal, m-aș vedea constrâns să vă cer un aconto.

— Dați-mi o idee asupra sumei totale.

— Ușor. Genul de operațiune amintit în scrisoarea dumneavoastră nu reprezintă o dificultate majoră, opinia occidentală fiind de pe acum defavorabilă rușilor în general și noului lor regim în particular. N-ar fi ca în situația în care ar trebui să-i facem pe sârbi să treacă drept naziști: o performanță. Vă vom aplica, prin urmare, tariful obișnuit, fără majorări. Douăzeci de mii de dolari pe lună.

— Numai atât?

— Vedeți dumneavoastră, avem puține cheltuieli. Salariile noastre, chiria, câteva abonamente. În afară de asta, noi lucrăm cu un fâșier, un telefon și Internetul. În plus, câteva rotițe de uns și ar fi aproape tot. Dacă ne angajați cu titlu personal, vă vom cere pur și simplu să ne plătiți șase luni în avans și să depuneți o sută de mii de dolari într-o bancă: dacă, după șase luni. Doriți să ne continuăm operațiunea, această sută de mii va constitui un avans pentru activitățile noastre viitoare; dacă nu veți dori, o vom păstra cu titlu de penalizare, o operațiune normală de acest gen durând cel puțin douăsprezece luni. Toate acestea vor fi precizate clar în contractul care vă va fi propus. Fără caractere mici. Vă convin aceste condiții?

— A priori, nu văd încă nicio obiecție.

— Bine.

Willy Knarr mai luă un pumn de arahide și-i arătă scrumiera lui Robin, cu un gest vag, căruia el nu-i dădu curs.

— Bun. Să vă examinăm afacerea. Sunteți clientul nostru. Noi reprezentăm agentul dumneavoastră. Acum, ce obiectiv aveți? Opinia publică a ceea ce se numește

„comunitatea internațională”, adică nouăsprezece țări din cele o sută nouăzeci și patru de pe planetă? Sau o altă opinie aleasă de dumneavoastră? Vă previn din capul locului: manipularea presupune un anume volum critic al manipulaților. Nu putem manipula pentru dumneavoastră opinia publică din Brunei sau din Monaco.

— „Comunitatea internațională” îmi ajunge.

— Inclusiv Rusia?

— S-ar putea manipula opinia publică rusă pe un astfel de

subiect?

— Ba bine că nu! Orice s-ar spune, Rusia este, în acest moment, singura țară unde poți debita cu adevărat orice fără să suporți consecințele. Să-i faci pe cei mai ruși dintre ruși nepopulari față de ruși, ar fi… (Knarr își sărută vârful degetelor)… glazura de pe prăjitură. De altfel, avem acolo niște corespondenți pe bani puțini.

— Fără a mai pune la socoteală ce a spus Pușkin: „Poporul nostru este credul. Îi place să se minuneze de miracole și de noutăți…”

— Bun, reiau elementele pe care ni le-ați furnizat. N-am găsit printre ele mare lucru, este? (Deschise un clasor și citi sărind peste rânduri.) *„Grup petersbarghez pe jumătate occidentalist, pe jumătate slavofil, patriotic, ortodox, fără exportări de capital, prelați, polițiști, militari, universitari, ziariști… Sediul: palatul Mâșkin. Capelă, sală de arme, piscină, stand de tir, baie rusească, sală de sport, arte marțiale, hotel și restaurant de lux, studiouri de radio și televiziune… Banca Galperin și Katz… Publică un hebdomadar satiric și o revistă de istoire… Denumire: Boierii… Serviciu de securitate: șase picioare și jumătate.* “ Doar ca să vă demonstrez cum lucrăm noi, am să elimin mai întâi ceea ce nu este interesant: *occidentalist, slavofil,* nimeni nu știe ce vrea să însemne așa ceva; *sală de arme, piscină, baie rusească,* total lipsit de interes; *Boieri,* începe să fie mai bine, pentru că așa ceva indispune, ofensează: cine se cred tipii ăștia? Și pe urmă. *Boieri,* asta înseamnă țariști, deci nu-s democratici, nu-s civilizați. Palatul, asta-i perfect, nimeni nu-i agreează pe cei foarte bogați se conectează bine cu banca. Capelă ortodoxă, nu-i rău deloc: înseamnă că-s retrograzi. Serviciul de securitate și standul de tir, foarte bine. Pornind de aici se poate dezvolta o temă. Spuneți-mi dacă așa ceva vă convine.

Knarr își mai expedie un transport de arahide și întoarse pagina. Citi scandând cuvintele:

Apariția în Rusia a unei Ligi extremiste care se sprijină pe forțele cele mai reacționare din țară și este considerată ca bucurându-se de încrederea președintelui Federației Ruse. Această Ligă naționalistă numită „Boierii” regrupează elemente represive și obscurantiste, mergând de la o extremă dreaptă la o extremă stângă reconciliate asunra unui program fascist cu

nostalgii stalimste. Pe de o parte, această Ligă încearcă să pună stăpânire pe opinia publică prin intermediul diverselor media în datarea sa. Pe de altă parte, ea pregătește milițiii armate și antrenate militar, având ca formații, probabil, trăgători de elită și înotători pentru operațiuni de luptă submarină. Capitaluri considerabile de proveniență mafiotă pot, de asemenea, să fie spălate sub acoperirea unei bănci, banca Galperin, după toate probabilitățile, creată *ad-hoc* și funcționând ca din întâmplare în birourile situate în luxosul palat Mâșkin. Sediul Ligii. Liga dispune aici de locații ermetic închise publicului, unde șefii săi pot conspira la adăpost de orice supraveghere. Palatul Mâșkin se află în Sankt Petersburg, patria președintelui Federației Ruse. La doi pași de primărie unde, după ce a făcut carieră în cadrul KGB-ului, acest personaj a servit multă vreme ca adjunct al unui primar, care poate fi acuzat de malversații.

— Păcat, reluă Knarr, că palatul nu se află la Moscova, la doi pași de Kremlin: insinuarea și-ar fi atins mai bine scopul, dar această aluzie la patria președintelui nu-i deloc lipsită de temei, permiteți-mi să-mi fac un compliment. Am ezitat mult asupra termenului peiorativ de bază folosit pentru denumirea grupării. Lin termen, vreau să zic, care să se întipărească în mintea publicului. Cunoașteți importanța logomahiei. Cred, în cele din urmă. Că *Ligă* este cel mai bun care s-ar putea găsi. *Facțiuni* e un termen demodat, *clică* prea limitat, *falangă* prea spaniol, *partid* și *mișcare* dau naștere la antipatii, e prea devreme să folosim *bandă* sau *adunătură de indivizi suspecți:* pe astea le rezervăm pentru mai târziu, când ar prinde contagiunea. Am putea să spunem chiar *haită:* „Haita de Boieri”, ar face impresie. Dar, deocamdată, termenul de *Ligă* e bogat în posibilități pentru cutia noastră de rezonanță. Îl găsiți satisfăcător?

— Dumneavoastră nici nu vă sinchisiți să aflați cine sunt Boierii în realitate?

Willy Knarr se umflă în pene.

— Absolut deloc. Eu, Sir, sunt un profesionist cinstit, fără prejudecăți, fără stări sufletești: eu îmi fac munca, asta-i tot. Atunci, ce ziceți de temă?

— Nu-i rea.

— Bine. Acum, în fruntea acestei Ligi ne-ar trebui un

personaj antipatic, pe care l-am putea acuza de toate relele creației. Opinia publică are nevoie de un vinovat care să aibă un nume și o înfățișare. Asta ne-ar permite să susținem că noi nu declarăm război poporului rus, ci unei ființe malefice. Dumneavoastră știți prea bine, lumea nu se schimbă: are mereu nevoie de vrăjitori arși pe rug. Și atunci, un nume? Un nume care să șocheze, cum ar fi Miloșevici, Saddam, Noriega, Kenzevici…

— Nu-mi dau seama cine ar putea fi.

— Jirinovski nu-i amestecat în afacerea asta?

— Jirinovski nu-i genul de Boier.

— Bun, atunci, vom căuta: găsim noi o sperietoare. Când începem?

— Prima fază, cât mai repede cu putință. Mai târziu, sper să vă pot furniza elemente mai determinante. Autentice. Extrase direct de la sursă.

— Să nu vă faceți sânge rău. În meseria noastră, trebuie întotdeauna să exagerăm interesul față de autenticitate. La început o luăm ușurel, dar ajungem și la bulgărele de zăpadă, nu vă temeți. N-ați luat arahide, nu vă plac?

— Ba da, îmi plac, spuse Robin ca să zică de fapt „nu le pot suferi”.

*

O lună mai târziu, un ziar independent din Turkmenia publică această noutate:

Un nou pericol planează asupra națiunilor eliberate din fosta URSS. La Sankt Petersburg a luat ființă de curând o ligă naționalistă rusă. Finanțată de bănci sioniste, ea se declară favorabilă unei întoarceri în timp. Rusia ar nega validitatea reformelor posterioare căderii regimului comunist și ar pretinde revenirea la frontierele care îi aparțineau în acel moment. Liga pregătește comandouri antrenate pentru acțiuni de sabotaj și gata să atace ceea ce rușii se încăpățânează să numească „străinul apropiat”. Noii „Boieri”, cum s-au botezat ei înșiși, ar beneficia de încrederea noului „țar”. Se impune o vigilență sporită.

Doar după câteva zile, o gazetă neocomumstă din Kostroma, la est de Moscova, ataca același subiect, dintr-un unghi diferit:

Oricare ar fi fost erorile personale ale lui Stalin, bilanțul bolșevismului în Rusia trebuie considerat ca pozitiv, și a

devenit insuportabil ca o mișcare, ce se intitulează Liga Boierilor și ale cărei rădăcini ajung până la Sutele Negre și la popa Gapon, să aibă o casă pe o stradă din Leningrad – oh! Scuze, din Sankt Petersburg. Libertatea cultelor, de acord, dar nu întoarcerea în forță la popi, fără mătănii să-ți zdrobești fruntea, fără intimidările și violențele patriarhatului. Președintele nostru nici nu-și mai ascunde demonstrațiile de tandrețe la adresa Bisericii ortodoxe, dispunând chiar de un preot care-l spovedește și-l împărtășește frecvent. Ce înseamnă toate astea? Ne întoarcem la Evul Mediu? Liga Boierilor se întrunește în palatul Mâșkin. Aluzia la gânditorul retrograd Dostoievski și la personajul său, prințul (prinț, firește) Mâșkin este evidentă. Să ne amintim că romanul în chestiune se numește pe bună dreptate *Idiotul.*

Nu mai avem nevoie nici de prinți, nici de Boieri.

Apoi. Apăru o notă într-un ziar francez de extremă dreaptă, *Garde-r-vous:*

Președintele Rusiei, fost patron al oribilului KGB, care-și continuă delictele sub denumirea de FSB, a avut ingeniozitatea de a fonda, sub un nume aparent inocent, de Ligă, la Sankt Petersburg, o oficină alcătuită pe jumătate din consilieri devotați schismei din Orient și pe jumătate din asasini, gata de orice lovitură, și care se antrenează cu regularitate la tir și arte marțiale. Principalii comanditari ai Ligii, care fac parte din mafia rusă, au mers cu inteligența până la a se ascunde sub nume evreiești. Garantăm că Galperin și Katz se numesc în realitate Ursov și Urski. Ne este permisă presupunerea că această gardă pretoriană nu va rămâne prea multă vreme inactivă. Rusia nu se va schimba niciodată, ea care nu a încetat să-și întindă grumazul bovin în căutarea unui jug pe potrivă!

Un alt ziar francez, de data asta de stânga, *le Dindon dehaâne,* publică o caricatură în care putea fi văzut președntele rus în sutană și cu mitră pe cap, ridicând un ziar rulat sub formă de bâtă și intitulat *Toroipanul;* legenda glăsuia: *„Președintele rus pornit la recucerirea opiniei populare. “* O notă explicativă preciza: *„Președintele, ale cărui angajamente clericale sunt bine cunoscute, ar subvenționa în secret două ziare afiliate Ligii naționaliste de la Sankt Petersburg: Toroipanul și Fapte și Legende. Legende întru gloria sa. Probabil, în lipsa faptelor!”*

În fine, intră și televiziunea în joc. Cea britanică. Aceasta consacră o emisiune Ligii Boierilor sub titlul *Oare ce se află dincolo de poarta cu numărul 90?*

Erai mai întâi plimbat pe jos prin Sankt Petersburg. Apoi, te îmbarcai pe o vedetă care urmărea cursul apei Moika. Debarcai nu departe de palatul Iusupov, aflai că acolo fusese asasinat „călugărul libidinos și pedofil" Raspuntin[40], vedeai de departe un palat turcoaz, numai coloane compozite și balcoane rococo, și te opreai dinaintea unui portal din două canate, lucrat minuțios, sculptat, cizelat, flancat de o mică ușă pietonală și purtând, în caractere înflorite, numărul 90, filmat de jos în sus. Un numerolog competent, consultat, lăsa să se înțeleagă, de voie, de nevoie, că numărul 90 era încărcat de semnificații. El demonstra pe o tablă că 9 0 9, că 9×9 81 și că 81 9. Că 9×9x9 729, că 7 2 9 18 și că 1 8 9, că 9×9x9×9 6 561, ceea ce dă 9 încă o dată și așa mai departe.

Restul, prezentat ca un reportaj de actualitate asupra Ligii Boierilor, era de fapt alcătuit din documente de arhivă: se vedea o capelă ortodoxă afumată de tămâie cu niște popi hirsuți, niște zdrahoni în pielea goală într-o baie cu aburi, câțiva practicanți de karate în exercițiu, trăgători cu arma în mână. Comentariile, susurate de o voce efemina-tă, preciza că la numărul 90 de pe cheiul Moika trebuie că era găzduit unul dintre nucleele reacțiunii naționaliste și ale imperialismului rus renăscut. „Acești oameni, gâfâia glasul uranist, nu prea seamănă cu niște buni democrați, nu-i așa?"

Spre sfârșit, se vedea din spate un bărbat mergând pe chei, trecând pe dinaintea portalului, urcând peronul porții pietonale. Canatul sculptat părea că se deschide în fața lui. Omul purta o căciulă de samur cu urechi și un impermeabil produs al unei firme englezești bine cunoscute – căptușeala fiind dovada, când o pală de vânt ridică o pulpană.

— Circulă un zvon, adăugă pentru a încheia, comentatorul. Omul din spatele Ligii Boierilor, sufletul blestemat al președintelui rus, ca să spunem tot, Rasputinul noului regim, s-ar numi Igor Popov și ar fi un fost maior KGB, convertit la ortodoxie și dat dispărut în Franța în decursul anilor șaizeci.

*

Robin primise tăieturile din presă prin agenția *Randolph and*

40 Libidinos, poate, dar nici călugăr, nici pedofil.ț.n.a.)

Knarr. Văzu el însuși emisiunea televiziunii britanice, retransmisă în Statele Unite, și ridică telefonul:Alo, Willy? Toate bune și frumoase, dar ziariștii noștri americani, ce naiba fac?

— Ești prea grăbit, Robin. Acordă-le puțin timp să găsească Sankt Petersburgul pe harta Rusiei. S-ar putea să fie convinși că se află în Florida.

Lui Robin i se păru că aude, în receptor, ronțăitul alunelor americane.

CAPITOLUL II

UN COLONEL ÎN REZERVĂ

Ianuarie 2002

1

Din fundul unui sertar golit, colonelul Sangdeboeuf49 pescui un ultim pachețel de agrafe înțepenit într-o crăpătură și-l aruncă într-o cutie de carton, iar pe aceasta o aruncă într-o valiză veche de pânză cu curele de piele, unde se și aflau patru gravuri de Gustav Dore, ce ilustrau *Contes drolatiques* de Balzac, care gravuri încă mai împodobeau pereții cu o oră mai devreme. Gravurile îi aparțineau; cât despre furniturile de birou, pe care nu reușise să le folosească, le considera că-i reveneau de drept. Astfel încât confiscase câteva elestice, o cutiuță începută de agrafe, mai multe pixuri cu mina colorată și câteva creioane numărul 2. De care apucase să se servească. Bineînțeles, nu i-ar fi trecut prin cap să-și însușească aparatul de capsat sau vreun alt element din setul de birou care aparțineau Republicii.

O ultimă privire.

Încăperea aceasta pătrată, unde petrecuse unsprezece ani din viață, se golea acum de persoana lui. Se duse să arunce o privire pe fereastră. Meditase atâta vreme dinaintea merloanelor dintre fortificații, punând la cale afacerile sale dubioase și tamburinând în acel geam! Își închise valiza și o lăsă într-un colț, aproape de ușă. Nu era cu adevărat trist, dar se simțea la fel de golit ca și biroul. Murmură:

— Asta-i, băiete! *Sic transit! 50*

Și, în chip de compensație, adăugă:

— *Requiescat în pace.1*

El pronunța *patche,* ca pe timpurile când era ministrant.

4Q A se *vedea un comando la Monterosso,* de același autor.

50 Prima parte a dictonului latin: *sic transit gloria mundi.* Așa trece gloria lumii.

(n.tr.)

51 Dicton latin – Odihnească-se în pace. (n.tr.)

Dacă s-ar fi retras din activitate cu patru ani mai înainte de a atinge limita de vârstă – de cincizeci și șase de ani ar fi beneficiat de o pensie de colonel plin. Dar se cramponase de această meserie, pe care o îndrăgea mai presus de orice, și ar fi

rămas chiar și în detrimetul resurselor financiare și al ținutei sale[41].

Trecu într-un culoar, coborî la parter și se îndreptă spre hangarul în care avea loc festivitatea de adio și de unde răzbea larma glasurilor. Sangdeboeuf era mai curând grăbit să termine cu toate, dar n-avea încotro și trebuia să asculte un discurs, să rostească și el unul, să accepte un cadou („Mă întreb ce au de gând să-mi ofere"), să bea un whisky – „Să sperăm că n-o să fie *J and B* ", să mănânce frigărui din care vor lipsi fuduliile de berbec, să strângă nenumărate mâini.

Intră. Se lăsă de îndată o tăcere plină de simpatie. Era iubit acest fost, cu mutra lui de smochină uscată sub clădăria cârlionțată a părului cărunt, și toți știau ce simțea el. Dar se fereau să-și dea la iveală sentimentele. Giscle veni în întâmpinarea lui Sangdeboeuf: ea se dovedise deosebit de eficientă în ultima operațiune de aploare comandată de el. *Murmel.*

— Salut, Samson.

Asta era porecla lui.

— *Ave,* doctoriț̦o.

Era prezent și 2K, înaintat comandant, cu chipul lui pătrățos, cu țeasta rotundă de breton și politețea sa cazonă dintotdeauna:

— Respectele mele, domnule colonel.

— *How are you, old sport*[42]?

2K se descurca bine cu instrucția cadrelor noi, dar se impunea de urgență să i se găsească o altă misiune, pentru a șterge amintirile lăsate de *Murmel,* care-l zguduiseră serios. Ernest promisese să-l aibă în vedere. Iată că tocmai își făcea intrarea, Ernest, pe numele său adevărat colonelul Robillard, șeful Service Action. Înț̦olit la patru ace, ca de obicei, într-un costum de la Samaritaine, cu ochelarii scânteind și mâna întinsă.

— Încântat să te văd, Samson. Îmi pare rău că este pentru ultima oară. Mă rog, ultima oficială.

Lumea își lua locurile cu paharul în mână și o dezinvoltură forțată. Acești militari zadarnic ar fi încercat să se dezbare de

41 Tresele de locotenent-colonel sunt împodobite doar cu aur și argint, fn.a.)

42 Ce mai faci, bătrâne? (n.a.)

aerul cazon, îi simțeai gata să facă „în rânduri, drepți”, de îndată ce cineva ar fi dat comanda.

Ernest vorbi concis și cu un umor pe care subalternii nu i-l presupuneau de obicei.

— Prieteni, suntem mulțumiți să-l vedem pe colonelul Sangdeboeuf ajuns la vârsta retragerii, și asta din două motive.

„În primul rând, ne bucurăm pentru el. Pentru prima dată în viața sa, va putea să-și bată capul, în sens figurat, nu cu problemele de serviciu, ci cu distracțiile, și-mi imaginez că pe plajele pe care le va onora cu prezența sa, dublul evantai al degetelor sale de la picioare va face furori.

„În al doilea rând, suntem bucuroși pentru noi înșine. În cele din urmă va înceta să ne mai zdrobească prin superioritatea sa, fiindcă în fine, trebuie s-o recunoaștem, să înduri zi de zi prezența unui camarad în mod evident superior – mai ales când el îți este subaltern, e greu de suportat. Cunoașteți cu toții performanțele colonelului Sangdeboeuf în calitate de parașutist OPS: dar mai sunt și altele pe care unii, poate, nu le știu. Dar eu sunt informat, și trebuie să recunosc că ele mă țin în umbră.

„Pentru a sfârși, cum ar spune el însuși: *he’s a jolly good fellow, vivat, vivat, vivat!*

Giscle fu cea care înmână cadoul ritual celui care pleca. Samson desfăcu hârtia și deschise sipetul: erau doi butoni enormi de malachit pentru manșete. Toată lumea cunoștea gusturile lui Samson pentru o eleganță puțin cam bătătoare la ochi. Dar malahitul însemna de fapt o aluzie la trecutul său african. El luă cuvântul pentru a mulțumi:

— *Thank you very much. Gratias ago.* Sunt convins că le-am călcat tuturor puțin pe bătătură, *cassavi pedes vestros,* cu mania mea de a cita din puțina mea engleză și latină învățate la călugări și de a inventa restul, iar pentru ultima dată când am ocazia s-o fac, n-am de gând să cânt pe altă strună, și chiar, am să vă mulțumesc de două ori – *bis repetita placent* – pentru fiecare buton. Din fericire pentru voi, nu văd greci pe aici, altfel nu aș fi avut prilejul de a plasa faimoasa maximă care mi-a ghidat numeroase activități în meseria practicată de noi: *Timeo Danaos et dona ferentes,* ceea ce vrea să zică aproximativ, așa după ureche, „când intri în cârdășie cu blestemații, chiar când aceștia sunt darnici, tot trebuie să le vii de hac”.

„N-am să merg pe ocolite pentru a vă spune ceea ce am de

spus. Mi-a plăcut să comand, mi-a plăcut să mă supun ordinelor, dar, mai ales, mi-a plăcut să servesc. Da, e mai ciudat să servești când te afli suspendat la zece mii de metri deasupra pământului, decât atunci când îndeplinești corvezi la nivelul margaretelor și al melcilor, iar eu am avut șansa asta. E mai ciudat, de asemenea, când aparții unui serviciu ca al nostru, unde tot ce nu este interzis este permis și tot ce este interzis este recomandat.

Hitler pusese la cale Noaptea cuțitelor lungi. Eu v-aș spune că domeniul nostru, al vostru și al meu, e mai degrabă noaptea lingurilor lungi, pentru că, așa cum fiecare știe, ai nevoie de o lingură lungă pentru a cina cu diavolul, ceea ce, *for better or for worse*, reprezintă incontestabil profesiunea noastră. Acestea fiind spuse, știți voi bine, glumele cele mai scurte sunt cele mai puțin lungi și discursurile cele mai puțin lungi sunt cele mai scurte. Unii dintre voi se întreabă cu ce am să mă ocup de acum înainte: *crachare adpalfonum* sau *piegnare girafam*[43]. Pot să vă asigur că n-am semnat niciun cotract lucrativ cu Chase Manhattan Bank, că, în sfârșit, am să mă culc binișor și am să mă uit cum îmi crește părul de pe mâini. Cu alte cuvinte, *sursum corda! Keep a stiff upper lip! Adeste jideles! The devil take the hindmost!* Și (cu o ochiadă îndreptată spre 2K): *duc în ahum!* Pe scurt: în sănătatea voastră!

Își bău paharul până la fund.

Asta era, aproape că se terminase totul: vreo treizeci de ani de viață, o nimica toată. Samson se duse după valiză. O cără până la Rover-ul de ocazie, de un albastrru regal, cu scaunele îmbrăcate în piele, pe care și-l oferise cu oczia trecerii în rezervă – „asta-i cea din urmă mașină a mea, măcar să fie frumoasă” – și trecu pentru ultima oară de poarta Fortului.

De fapt, nu era chiar ultima oară’ cu siguranță că pierduse din vedere să rezolve anumite detalii, avea să mai fi chemat pentru consultații, se va mai întoarce și pentru alte momente festive, dar, în sensul profund, Samson, își părăsea locul de muncă definitiv. Într-o oarecare măsură, se simțea ca mort; altminteri îi mai rămâneau înainte încă două sau trei decenii bune de viață și nu avea intenția să se lase doborât. Trebuia să-

43 Într-o franceză și pseudo-latină: să scuip în tavan sau să pieptăn girafa, (n.tr.)

și găsească o ocupație, și tocmai aici era buba: nu i-ar fi plăcut să se demoralizeze scriindu-și memoriile, nu avea niciun talent pentru mseriile legate de agrement, legătoria de cărți nu-l atrăgea, nici modelismul, nici meseria de ebenist, nici tunsul tradafirilor. De altfel, ca să tundă trandafiri, ar fi trebuit să trăiască la țară, iar Adeline, parizianca, n-ar fi vrut nici în ruptul capului; în ceea ce-l privea, el putea trăi oriunde, îi era indiferent. În fine, pentru moment, proiectase să renoveze apartamentul Adelinei: treburile astea l-ar ocupa o vreme, iar pe urmă, o mai vedea el. Nu fiindcă ar fi fost din cale afară de priceput, dar ar fi avut ce face pe un termen ceva mai îndelungat.

Legătura lor dura de ani buni, dar nu doriseră să locuiască împreună, acum însă, când el nu mai dispunea decât de o pensie – două treimi din solda sa, părea absurd să risipească banii pe două chirii. Șovăiseră multă vreme să și-o spună unul altuia, fiindcă pudoarea în materie de bani era la fel de firească pentru bătrânul soldat ca și pentru Adeline, doctor în filosofie, dar n-au avut încotro și au decis: Gaston Sangdeboeuf urma să-și părăsească garsoniera din Pigalle, unde se întorsese din atâtea misiuni periculoase, și să se instaleze în apartamentul, sumbru și luxos, de pe strada Universității. Nimic nu se mai renovase de la moartea prietenului său, colonelul Vadebondieu, pe a cărui văduvă o consolase, cu remușcări la început, apoi cu recunoștință: „îți mulțumesc că mi-ai lăsat-o. Am să mă port frumos cu Adeline a ta, a noastră.” Fiind catolic, credea, confuz ce-i drept, în resurecția trupului și se întreba uneori cum se vor derula lucrurile pe lumea cealaltă. Scriptura îl liniștea și-l neliniștiea în același timp, susținând că în Paradis nu mai ești nici nevastă, nici bărbat: „S-ar părea că se trăiește acolo precum îngerii din ceruri. Sper să nu fie prea plictisitor, totuși.“

Samson conducea Rover-ul cu plăcerea unui copil care a primit o jucărie nouă și se distra, din când în când, ținând doar un deget pe volan, în seara aceea avea s-o ducă pe Adeline să cineze la *Lasserre.* Rezervase o masă de multă vreme. „Va fi cea mai frumoasă escapadă a noastră. Pe urmă, va trebui să reducem cheltuielile.” Se întreba dacă plafonul restaurantului se mai deschidea, dacă se vedeau stelele. Apoi, vor merge să bea un ultim pahar, oare unde? Poate la Noctambules, unde

Adelinei, intelectuala, îi plăcea să se integreze în atmosfera dubioasă. Și pe urmă s-ar întoarce pe strada Universității, iar el îi va scoate ochelarii…

Nu contase că era cu puțin mai în vârstă decât el, când îi scotea ochelarii, ea se dovedea încă plină de foc. Glumeau pe tema asta. „A scoate ochelarii” devenise pentru ei o expresie codificată.

Cina fusese delicioasă. Adeline purta o rochie neagră, cu o broșă de diamant pe un decolteu nu exagerat, dar încă promițător, iar ochii mtelegenți și buni. Care surâdeau din spatele ochelarilor „înlăturabili”, se dovedeau și ei promițători.

— Ai înțeles bine, îi spuse ea lăsându-și ușor mâna peste a lui, că viața mea va fi complet schimbată? Și asta de pe o zi pe alta?

— 7 *suppose so…*

Lui îi stătea mintea doar la mijloacele lor de trai care aveau să fie diminuate.

— Schimbată în bine. Vreau să spun.

El se miră:

— În bine. Adeline?

— Voi înceta să mai tremur pentru tine, Gaston.

Uimit, se simți înduioșat:

— Nu mai spune, ai tremurat pentru mine?

— Nu ți-ai dat seama?

El făcu ochii mari.

— La drept vorbind, nu. Nu mi-ai zis niciodată.

Adeline își clătină capul și rosti în șoaptă, pentru ca șeful de sală să nu audă:

— Șmecherul meu drag!

Îi plăcea cuvântul ăsta: șmecher.

Până la urmă, nu se mai duseră la Noctambules. Se întoarseră direct acasă, iar ochelarii fură scoși așa cum se cuvine.

Traiul în comun nu se desfășură fără complicații. Din fericire, apartamentul era destul de vast pentru ca amanții să poată dormi, de cele mai multe ori, în camere separate, dar aveau un aer prostit când se întâlneau la micul dejun, ea cu pâinea prăjită și el cu cârnăciorii, încă somnoroși, împiedicându-se unul de altul, fără să aibă mare lucru a-și spune. În general, făceau în așa fel încât să ia masa de prânz separat, el la botul

calului, ea în cartierul liceului Fenelon. Unde preda, dar cina îi reunea în fiecare zi, fie că Adeline trecea pe la un birtaș (nu-i plăcea deloc să bucătărească), fie că Gaston se îndeletnicea cu una dintre invențiile sale culinare, irosind ore în șir și zeci de mirodenii exotice. Totuși, până și la masă, își supravegheau conversația, el interzicându-și să debiteze întâmplările de fost combatant, ea încercând să nu-l plictisească cu teza la care lucra de zece ani. Pentru a demonstra că nu mai existase un filosof veritabil după Bergson, în afară de Eric Voegelin.

Această teză, de altfel, reprezenta pentru ei o piatră de încercare, pentru că Adeline se obstina s-o bată la o veche mașină de scris, Royal, pentru care nu mai găsea panglică, așa încât textul abia dacă era lizibil, în vreme ce Gaston intenționa să o convertească pe filosoafa să se folosească de calculator, în care domeniu el trecea drept un expert. În cele din urmă, el găsi soluția: Adeline urma să bată textul la mașină cum putea, iar el, care dispunea de un scaner performant, ar înregistra textul pe un disc și l-ar lista pe imprimantă.

În rest, Samson nu avea de fapt alte proiecte decât să repare crăpăturile și să refacă zugrăveala, să fațuiască plafoanele, să înlocuiacă perdelele cu altele noi. Să schimbe robinetele și instalațiile de la baie cu unele moderne, și să aducă „la normele în vigoare” tot ce ținea de electricitate.

— Tot ce vei face va fi bine făcut, Gaston, spusese Adeline, acceptând, în cele din urmă. Să-i îngăduie schimbarea decorului de pe vremea lui Hector.

Dar Gaston socotea că era decent s-o consulte asupra schimbărilor pe care intenționa să le aducă interiorului: el voia culori vii și contrastante, iar ea era nevoită să sacrifice camaieurile pe care le-ar fi preferat; el își imagina lampadare psihedelice prin toate colțurile, dar acceptă să pună, pe ici-colo, abajururi verzi, scunde; se făceau compromisuri asupra perdelelor care-i plăceau lui Gaston și draperiile cu cordon îndrăgite de Adeline, suprapunând unele peste altele. Pe scurt, nu era deloc o odihnă, dar se dovedea amuzant. Colonelul Vadebondieu privea totul cu ochi buni, „cel puțin așa sperau”, ca în *Viață pariziană:* „El este mulțumit, domnule colonel!”

Salonul, ale cărui mobile fuseseră îngrămădite prin alte camere, era plin de scări pliante, de schele, de capre, de căldări cu vopsea, de ziare vechi murdare, iar cele două

ferestre-ușI proiectau o lumină nudă și crudă, când sună telefonul. Adeline era la liceu. Samson sări de pe schelă, gata să-și prindă piciorul în cordonul aspiratorului, dădu năvală în vestibul, își aminti că telefonul de acolo fusese debranșat, se grăbi în fostul birou, care-i servea de dormitor, și ridică receptorul, mânjind cu humă aparatul:

— Alo? Răcni el cu tonul lui cel mai aspru.

— Alo. Samson?

— Daa!!

Nimeni nu-i mai spusese Samson de o lună. Fără să-și dea seama, îi ducea dorul.

— Samson, Daniel la telefon. Te deranjez?

2

Daniel nu era unul dintre camarazii favoriți ai lui Gaston.

Făcuse carieră în Service Action, dar se dovedise carierist: nu intrase așa cum se intră într-o religie, ci cum te grăbești să nu scapi o ocazie bună care ți se prezintă. Era mai tânăr decât Samson și părăsise armata înaintea lui. De fapt de îndată ce putuse s-o facă, ca să activeze în sectorul civil, în papuci de blană de veveriță, cel puțin. Nu se văzuseră de un an sau doi.

— Nu, nu, nu mă deranjezi, răspunse Samson pe un ton puțin convingător, ștergându-și mâna pe salopeta plină de pete de pe acum.

— Ia ascultă, cu greu am putut da de tine. A trebuit să fac apel la vechea rețea.

S-ar părea că hibernezi la o amică frumoasă, nu? Bun. Bun, asta nu mă privește. Ia ascultă, dacă nu te-a acaparat prea tare, n-am putea dejuna noi doi? Am vorbi și noi de timpurile bune de odinioară. Tu, dacă îmi aduc aminte, ești un carnivor dat naibii. Atunci, ce-ai zice de *Le Louchebem?* Întotdeauna e plin de polițiști, dar îi putem saluta de departe. Azi, la orele treisprezece? Ești invitatul meu.

— Azi, nici nu se pune problema, spuse Samson din principiu.

De altfel, voia să termine prima mână la plafon, ceea ce-i dădea dureri de spate și-l indispunea.

— Atunci, mâine? Sunt presat să te revăd.

„Presat să mă revadă! Nu pierde el ocazia! Mă întreb ce-i clocește mintea.“

— Da, de acord, *tomorrow is another day*[44].

A doua zi, Sangdeboeuf ajunse pe strada Prouvaires în fața restaurantului *Le Lonchebem,* unde erai refuzat cu noblețe să ți se servească un antricot, pentru că „antricoatele sunt specialitatea celor de vizavi”. Venise mai devreme, natural, din deformație profesională, dar Daniel, care suferea de aceeași meteahnă, ținea și el să sosească mai înainte de ora fixată, drept pentru care se treziră nas în nas la ora unu fără un sfert și izbucniră amândoi în râs.

— Mereu același, bătrânul nostru Samson!

— Nici tu nu te-ai schimbat. Daniel.

Daniel, înalt, suplu, cu un mers vioi. Părea întotdeauna tânăr, cu părul său blond, virând insensibil spre alb, cu pielea netedă și rozalie, cu trăsăturile bine conturate și cinstite, poate cam prea cinstite.

Pentru început, luară cap de vițel, iar apoi Samson comandă un steak în sânge servit pe o farfurie – capetele fripturii depășindu-i marginile – iar Daniel se mulțumi cu o pulpă de vacă: pulpa nu chiar în întregime, dar pe aproape. Daniel continua să pălăvrăgească de una de alta, așa cum procedează oamenii afaceri, care nu abordează problemele serioase decât la desert, dar Sangdeboeuf nu era din fire omul care să se lase dus cu vorba. De îndată ce li se aduseră farfuriile, el trânti zgomotos cuțitul pe masă:

— Bun, mi-a făcut plăcere să te revăd. Daniel. Dar, cum zicea unul. Am flirtat destul, dă-ți nădragii jos. *Out with it.*

Daniel nu apreciase niciodată modul acesta sumar de a merge direct la țintă, al interlocutorului său. O licărire de agasare se aprinse în ochii săi de berii acvamarin, dar se stinse urgent. El era solicitantul, știa asta, și era prea elegant de felul lui pentru a se preface că nu o știa.

— Și mie mi-a făcut plăcere să te revăd, dar n-ai să mă crezi dacă am să-ți zic că nu umblu cu gânduri ascunse.

Daniel fusese angajat ca logician de către o companie petrolieră franceză OILOC. El organiza și aproviziona șantierele de foraj și de construcții de oleoducte din regiunea Mării Caspice. În particular, el comanda „taberele de locuit” ale angajaților din diferitele puncte.

— Nu știu dacă ai bine fixată în minte geografia regiunii.

---

44 Mâine este o altă zi. (n.tr.)

— Absolut deloc. Eu sunt african.

— Atunci, să simplific lucrurile. Marea Caspică dă pe dinafară de hidrocarburi. Se pune problema să fie exploatate.

„Asta s-ar putea face către est sau către sud, dar, pentru momemnt, se face către vest, prin intermediul a două conducte aproape paralele.

„Una, la sud de Caucaz, merge de la Baku peste Caspica, la Supsa peste Marea Neagră; ea traversează, de la est la vest, Azerbaigianul și Georgia, țări independente, mai curând antiruse, și favorabile americanilor. Alta, din nordul Caucazului, pleacă tot din Baku, traversează Cecenia și ajunge în Rusia, la Novorosisk, situat tot la Marea Neagră.

„Această a doua conductă, care nu le convine americanilor, este cea care ne interesează, pentru că lucrăm la modernizarea ei. Taberele noastre sunt alcătuite din bungalowuri. De tipul unor containere marine, foarte vulnerabile din punctul de vedere al securității. Îți dai seama cum stau lucrurile?

— Vulnerabile dar încă nevulnerate?

Daniel își lăsă ochii în jos, îi ridică, făcu un cocoloș din miez de pâine.

— Ajung și aici. Ceea ce OILOC intenționează să-ți propună – la recomandarea mea, nu fac niciun secret din asta, și nu ca să-mi mulțumești – este un post de Domnul Securitate pentru ansamblul personalului nostim existent de-a lungul conductei. Ai fost ofensiv atât de multă vreme și într-o manieră atât de eficientă, încât ai putea găsi mijloacele preventive ce se impun. În plus, tu ai un talent să te faci acceptat ca un frate mai mare de unii, ca un tătic îngăduitor de alții… Ai calitățile de soldat, fără să fii o deșcă bătrână. În fine, – nu le-am explicat asta patronilor mei: n-ar fi înțeles, tu dispui de o putere benefică și asta e ceva mai importnat decât tot restul.

„Domnul Securitate pe un teritoriu atât de vast, cu numărul de angajați de care vei fi responsabil, va dispune de aproximativ cincizeci de mii de franci pe lună. Și, în plus, adăugă Daniel, văzând că ochii lui Samson nu se aprind de concupiscență, asta e o cifră care se poate negocia, la care s-ar mai adăuga notele de cheltuieli, călătoriile în clasa business și tot tacâmul. Contract pe durată nelimitată, pe care îl poți rezilia când vei dori.

Cum Samson nu leșina de bucurie. Daniel arboră un aer

ironic:

— Păi, ce-ai de gând? N-ai să te îngropi totuși de viu la mai puțin de șaizeci de ani? Dacă nu cumva ai probleme cu sănătatea. Un motiv în plus: avem societăți bune de ajutor reciproc. În privința serviciului, vei avea mână liberă și nimeni nu se va zgârci cu mijloacele necesare, te asigur eu. Am început să-i cunosc pe petroliștii mei.

Samson se gândea la călătoriile pe care i le-ar fi putut oferi Adelinei: era umanistă, elenistă, ar fi fost așa de bucuroasă să cunoască mai bine Sicilia, Grecia. Cappadocia, Iordania. Siria. Și, pe urmă, ei îi plăcea să se îmbrace și nu avea decât o singură haină de blană din astrahan mâncat de molii… Pentru el. Persoanl. Nu avea dorințe care să fie cifrate, deși ar fi fost foarte plăcut să cumpere pentru apartament vopsele de primă calitate în loc să le caute pe la solduri, și, mai ales. Să nu fie mereu constrâns de un buget, să fie mereu atent. „Să fie atent” nu stătea în firea lui Samson, chiar dacă făcea parte din formația sa profesională.

Să găsească o ocupație, o muncă, o legătură cu societatea, să primească instrucțiuni, să dea ordine, să-și asume riscuri, să aplice metode, să înregistreze rezultate, se dovedea tentant – dar și îngrijorător. De luni întregi, Samson se obișnuise așa de bine cu ideea de a renunța și de a supraviețui totuși, încât nu se putea împiedica să nu fie supărat pe el însuși că trăise toată această asceză de pomană.

Dar mai era și altceva. Colonelul Sangdeboeuf, de când se născuse, nu se atinsese de banii nimănui, beneficiase doar de cei ai statului. Primse o soldă, nu băgase în buzunar un salariu. Se supusese unor șefi ierarhici care-și închinaseră viața în slujba unei entități care îi depășea – existența lor, în sensul deplin al cuvântului, ceea ce-i făcea a priori onorabili. Să se înfeudeze unor civili care nu știau altceva decât să facă bani și iar bani, Samson nu era sigur nici că și-ar dori așa ceva, nici că ar fi în stare. O dată, ca segent major, făcuse zob mutra unui comandant care trăgea cu ochiul pe fereastra latrinelor… Se simțea capabil să arunce pe fereastră un afacerist valorând o sută de milioane de dolari, dacă l-ar fi tratat fără respect. Poate că astea nu erau cele mai indicate calități pentru a munci din greu în viața civilă. Fără a mai pune la socoteală că, în armată, dacă șefii nu erau mulțumiți de tine te trimiteau „înăuntru”; în

civilie te dădeau „afară".

Și pe urmă, mai era Adeline, asta-i, Adeline.

Tremurase pentru el, nu-i punea cuvintele la îndoială. Poate că merita și ea să aibă, în cele din urmă, un bărbat lângă ea. Care ar fi câștigat mai puțini bani, ce-i drept, dar i-ar fi fost alături, în fiecare dimineață, să-și ungă cu unt cârnăciorul. Pe când ea își prăjea afurisitele alea de *toasts* și toate astea pentru o bună bucată de vreme de acum înainte. Trei mii șase sute cincizeci de felii de pâine prăjită, poate 7.000. Sau nu-i exclus chiar 10.000... Asta-i dragostea. Și nu să se ducă pe coclauri, să-și găurească burta cu vreun glonț (pentru că, bineînțeles, riscurile nu erau neglijabile) și asta pentru câțiva marafeți în plus. Când se punea problema să servească Franța (Samson zicea „Republi-ca" din pudoare, dar avea în minte Franța), era cu totul altceva. Companiile petroliere... cu porcii ăia care strângeau doar biștari la nesfârșit fără să se sinchisească nici de voi, nici de mine, nici de națiune, era altă mâncare de pește.

— Daniel, spuse el exagerând un aer temător și neștiutor, nu sunt prea sigur. Cine sunt băieții pe care îi aveți în vedere?

— Ah. Băieții? Sunt cecenii, pentru care o răpire doar în scopul obținerii unei recompense a devenit un sport național din Evul Mediu. Dar în zilele noastre, treaba a căpătat un aspect politic și religios, sub influența wahabiților care debarcă din Arabia Saudită, dar, de fapt, cecenii nu și-au schimbat meseria de zece secole.

— Și armata rusă nu reușește să țină situația sub control?

— În afară de generalul Bezborodko, care a mierlit-o recent, rusnacii n-au înțeles că pentru războiul revoluționar nu există decât o singură soluție: comandourile de vânătoare. Ei recurg la bombardamente ca și ricanii, sau își oferă luxul de a cuceri casele una câte una, folosind grenade sau cu arma la baionetă, ceea ce mi se pare un cretinism. Am spus cecenii – dar iartă-mă, am greșit – trebuia să spun unii ceceni și chiar o minoritate de ceceni, pentru că la ei, ca și la toată lumea, majoritatea nu-și dorește decât pacea, indiferent de unde ar veni. Dar aveam de a face cu o minoritate revoltată, în-flăcărată. Care recurge la procedee ancestrale pe care le adaptează războiului modern.Ca să te documentezi, pot să-ți pun la dispoziție tot ce vrei, nu-ți rămâne decât să-mi ceri. Și reține că obiectivul principal pentru noi. Ăștilalți, este fără valuri, fără consecințele regretabile, fără

publicitate. Te prinzi cum stau lucrurile?

— Mmm…

Sangdeboeuf se întoarse acasă cu burta cam grea și servieta la fel, pentru că Daniel i-o îndesase cu tot felul de prospecte, de hărți și rapoarte, dintre care unele erau notate (de cine?) *„confidențial,* dar nu se apucă imediat să le studieze. Își îmbrăcă din nou salopeta multicoloră și se apucă să zugrăvească plafonul cu plăcerea tulburată de tentație. Nu mai departe decât în dimineața aceea muncea și, fără să și-o mărturisească, se cam plictisea; la sfârșitul acestei după-amiezi, muncea din nou, dar găsea în ocupația lui o satisfacție pe care, de asemenea, nu și-o mărturisea. Zugrăvind întruna, reflecta, sau mai degrabă își lăsa intuițiile să se maturizeze, și maturizându-se, ele nu se dovedeau favorabile propunerilor lui Daniel. Banii, da, bineînțeles… dar Samson își amintea de o fabulă a lui La Fontaine, care îl impresionase mult când o învățase pe de rost la școală, *Lupul și Câinele:*

Mergând ei, văzu gâtul câinelui jupuit.

— Ce-ai pățit? l-a întrebat?

— Nimic.

— Cum nimic?

— Un fleac.

— Nu se poate?

— Zgarda cu care sunt legat.

Iar ceea ce vezi ar putea fi pricina.

— Legat?!!!

Ca militar, Samson nu se simțise niciodată legat, ci voluntar, angajat, stăpân pe soarta lui, supunându-se doar fiindcă așa hotărâse el, să se supună. Damei avea un fel de a pronunța „la propunerea mea”. „o cifră care se poate negocia”, „încep să-i cunosc pe petroliștii mei” care mirosea a gât jupuit. Poate că Samson ar fi fost mai puțin sensibil la acest aspect, dacă ar fi nutrit ceva mai multă simpatie pentru omul Daniel, dar totul din făptura lui îl indispunea, și blondul încărunțit, care ar fi ieșit după câteva spălări, și „ricanii” și „rusnacii” și „fără valuri, fără consecințe regretabile, fără publicitate: te-ai prins cum stau lucrurile?”

— Și dacă eu n-am chef să mă prind?

Pe măsură ce se irita, Samson începuse să apese prea tare cu pensula și să împrăștie stropi peste tot, ceea ce nu contribui

întru nimic la diminuarea animozității sale firești față de camaradul său. Mda, să ia de la capăt o nouă viață, la vârsta lui, era tentant, o autentică baie de întinerire, dar Samson era atât de convins că un trai nedemn era o capcană în care nu se va lăsa prins, fiindcă s-ar fi putut confrunta alături de o victorie aparentă cu o înfrângere în profunzime. Către orele optsprezece, își aruncă pensula în cutie, ceea ce împroșcă alți stropi de humă, intră în încăperea care-i servea de birou și ridică receptorul. Nimeri peste o telefonistă, care îl pasă unei recepționiste, care-l pasă unei secretare cu toate asigurările de rigoare că „Noi ne străduim să vă scurtăm așteptarea” însoțite de o muzică de jazz, ca să afle în cele din urmă că Domnul Ferreor era „în conferință”, dar că putea lăsa un mesaj.

— Spuneți-i să-și pună mesajul meu unde mă gândesc eu, i-ar fi plăcut lui Samson să răspundă, dar era intimidat de glasurile suave ale duduilor dezodorizate, și nu îndrăzni.

În locul acelei replici, el redactă un fax:

În atenția DI. Ferreor.

Am examinta propunerea ta.

Nu-mi convine.

Sangdeboeuf.

Ar fi avut chef să mai adauge niște înfloriturі, unele jignitoare, altele sedative – „Nu toți coloneii în rezervă din armata franceză sunt de vânzare…

— Reconsiderați prețurile, care nu sunt la înălțimea competențelor mele…

— Sunt dezolat că trebuie să vă aduc la cunoștință că aveam alte proeicte… îmbarcați-vă pe un velier grațios și duceți-vă la naiba” – dar consideră că orice comentariul n-ar fi demn de el.

— *Qnvod scripsi, scripsi.*

Apăsă furios pe butonul de trimitere, aruncă o privire piezișă spre servieta îndesată cu hârțoage la care nici nu se uitase, dădu să se apuce iar de pensulele lui, dar se mulțumi să curețe cu terebentină petele de pe parchet, făcu un duș, se îmbrăcă într-o ținută de interior exact la timp pentru a o întâmpina pe Adeline, care se întorcea de la un consiliu profesoral. După ce își schimbă pantofii. Îi povesti cum se desfășurase consiliul, bând un pahar de porto: toată lumea perora și nimeni nu asculta. Samson își oferi un strop de Bowmore, spunându-și că. Dacă ar fi acceptat propunera lui Daniel, și-ar fi turnat un

pahar plin. Ceea ce i-ar fi dăunat sănătății – tristă consolare. Cum hotărârea lui era negativă, nu consideră de cuviință să-i mai aducă la cunoștință Adelinei ce tentații îl ademeniseră în acea după-amiază.

După cină – Adeline adusese friptură de vițel de la un birtaș și mai rămăsese ceva brânză în frigider Samson se decise să mai acorde o șansă televiziunii. Nici Adeline, nici el nu-și stricau ochii în fața micului ecran albastru, dar ea era interesată de anumite documentare, iar el nu reușea să se desprindă definitiv de actualități. Salonul fusese golit de toate mobilele, iar televizorul se afla temporar în birou, unde se instalară amândoi, Adeline într-un balansoar și Samson care, cu o mișcare agresivă intrase în niște papuci simbolici, într-un fotoliu din piele răpănoasă. Adeline cercetă programul, și căzură de acord să se uite la o masă rotundă intitulată *Pericolul din Nord-Est.*

Cinci persoane erau grupate în jurul unei mese: un moderator și patru observa-ton. Primul observator purta o eșarfa de un galben-canar, al doilea o eșarfă bleu ca de scutec, al treilea o barbă hirsută, al patrulea era o observatoare în costum-pantalon: singura care arbora o cravată Hermes natural.

— Conform obiceiului nostru, începu moderatorul, am dorit să fie reprezentate punctele de vedere cele mai diverse, pentru a garanta acestor dezbateri o autentică obiectivitate democratică.

Cei patru observatori schimbară niște priviri de o ostilitate ostentativă și de o complicitate voalată. Se regăseau de mai multe ori pe lună în aceeași formație la emisiuni de același gen, iar ideile lor, în cazul în care ar fi avut. Se dovedeau interșanjabile, dar trebuiau să lase impresia unui anume antagonism pentru ca evaluarea audienței să le rămână favorabilă.

— Privește, rogu-te, la măscăricii ăștia, spuse Samson înfundându-se în fotoliu. Ai zice ca sunt cinci pești într-un borcan. M-ar mira ca moderatorul să aibă prea multe de moderat. Bucata de brânză este destul de mare ca să și-o poată împărți, fără ca vreunul să fie prejudiciat.

— Încă n-am văzut pești care să mănânce brânză, remarcă Adeline. Controlează-ți metaforele.

Moderatorul începu prin a lua notă de pericolul islamist, străduindu-se în același timp să nu întreacă măsura. Dintr-un miliard de musulmani, câți ar fi fost gata să-și sacrifice viața lui Allah? Sau chiar teroriști hotărâți să ducă un război criminal și antidemocratic? În linii mari, musulmanii erau ca evreii sau chiar ca unii creștini, partizani ai democrației și ai toleranței. De îndată ce forțele democratice vor deveni conștiente de nebunia homicidă și suicidară a unora, o pace definitivă și democratică avea să se instaureze pe planetă sub semnul drepturilor omului… Dacă nu cumva un alt pericol, poate mai grav pentru democrație, nu ar fi fost, între timp, resorbit. Efectiv, chiar la frontierele Europei democratice, o țară imensă, dispunând de resurse naturale practic nelimitate, nu pare să acorde democrației internaționale toate garanțiile de dorit. Moderatul se întreba dacă în Rusia drepturile omului erau respectate în mod democratic așa cum s-ar fi cuvenit: nu, ele nu fuseseră niciodată și, cum urma să se vadă, reacțiunea își arăta capul.

Cei patru observatori și-l clătinară pe al lor cu un aer subtil, unii pe vericală, alții pe orizontală. De la Rusia nu te puteai aștepta decât la ce-i mai rău.

Eșarfa galbenă aminti de relațiile Rusiei cu islamul. Pe moment, rușii păreau că se alătură comunității internaționale, dar nu trebuia uitat că populațiile musulmane ale fostului Imperiu rus sau ale fostei URSS, cum doriți, dăduseră întotdeauna dovadă de un deosebit loialism față de autoritatea centrală, oricare ar fi fost ea. Deci, circumspecție.

— Vreți să spuneți că istoricul Carrcre d'Encausse[45] s-ar fi înșelat? întrebă Barba hirsută.

— Absolut deloc, replică Eșarfa galbenă, dar rușii sunt volatili și mereu suspecți de o cârdășie posibilă cu teroriștii, indiferent de unde ar proveni ei.

Eșarfa bleu remarcă faptul că turcii fuseseră aliați de nădejde ai francezilor sub Francois I și că, împotriva rușilor, se alăturaseră coaliției franco-britanice în războiul Sevastopolului.

Madam Cravată Hermes se referi la rolul pe care centura verde, adică musulmană, îl jucase pe planul *containment*[46] al

45 Carrcre d'Encausse (Helcne) - 1929 - specialistă în istoria rusă și sovietică. (n.tr.)

46

comunismului rus de către americani, și încă îl mai juca în politica lor de *roll-back5*.*

57 Îndiguirii, (n.a.)

58 Respingere, (n.a.)

— Daa. Ei bine, o dată cu unsprezece septembrie, această burtieră le-a plesnit în nas! interveni volubil Barba hirsută.

— Asta-i bună! Dumneavoastră îi insultați pe aliații care, de două ori, ne-au sărit în ajutor? se indignă madam Cravată Hermes, care fusese o fidelă tovarășă de drum a partidului comunist, până la căderea zidului din Berlin, după care devenise o neîmblânzită partizană a Statelor Unite.

— În ajutorul victoriei, vreți să spuneți, protestă Barbă hirsută, a cărui profesiune era de Gigi contra. V-aș ruga să remarcați că în 1917 și în 1943, când în sfârșit au intervenit și americanii, Deutschland era mai degrabă groggy.

Moderatorul interveni cu indulgență:

— Ah! Dragi prieteni, vă rog, fără violențe de limbaj!

Eșarfa galbenă comentă geografia Rusiei, țară fără frontiere naturale, fără domenii rezervate, în mod fatal împinsă spre un expansionism imperialist. A ieșit bine în evidență o dată cu mitul resurgent al celei de a treia Rome.

— Un urs ierbivor condamnat la canibalism, rezumă Barbă hirsută. Altminteri, este bine știut că în Rusia… Există țari albi, există țari roșii, toate astea, o apă și-un pământ.

— Efectiv, ai zice că o barbarie funciară este înscrisă undeva în sufletul rus, constată madam Cravată Hermes.

— Eu consider această remarcă rasistă, îndrăzni Barbă hirsută, convins că avea să fie contrazis.

— Nu este vorba de rasă, interveni Eșarfa bleu. Ci de un șoc al civilizațiilor, așa cum bine a remarcat Samuel Huntington. Pe de o parte, aveți Occidentul, marcat în continuare de catolicism și de protestantism care, orice s-ar zice, reprezintă totuși religii relativ civilizate și, pe de altă pate, Orientul, rămas în mâinile ortodoxiei reacționare și ale islamului.

— Aici, v-aș susține punctul de vedere, admise madam Cravată Hermes. Ți ortodoxia e mai rea ca islamul în măsura în care reușește să se dea drept o religie creștină, ceea ce nu a împiedicat niciodată pogromurile. Împărțirea Poloniei, subversiunea comunistă și, în momentul de față, în vreme ce noi discutăm, genocidul poporului cecen.

Moderatorul interveni din nou. Nu se aflau acolo pentru a-i critica pe ruși ca atare, ci pentru a-i pune în gardă împotriva tentațiilor care par a fi inerente naturii lor și, dacă e cazul, pentru a ne proteja noi înșine de rezultatele acestor tentații. De fapt, nu Rusia reprezenta problema, ci extremiștii, care par să dobândească din ce în ce mai multă putere.

— Poate că nu este președintele calul năravaș, spuse Barbă hirsută, s-ar părea că ar fi un anume Igor Popov adevăratul geniu rău.

— La drept vorbind, interveni Eșarfa galbenă, care nu era lipsit de spirit uneori, nu suntem tocmai siguri că ar fi Igor Popov. Poate chiar este Igor Popov.

Începură să râdă cu toții, la care Samson scoase un răcnet de turbare.

— Da, spuse madam Cravată Hermes, am impresia că împreună cu Liga Boierilor ies din umbră fantomele răufăcătoare ale istoriei ruse, vampirii, sufletele rătăcitoare, larvele. Rostopcin cu incendiul Moscovei și Rasputin cu orgiile lui și Rascolnikov cu asasinatul acelei femei bătrâne.

— Ros, Ras. Rus! remarcă fin Barbă hirsută.

— Rețineți totuși că există și un Rostropovici, remarcă și mai fin Eșarfa bleu.

Samson înjură grosolan și-i ceru scuze Adelmei.

— Pericolul, reluă Eșarfa galbenă, constă în faptul că în Rusia se statornicește un regim naționalist și antidemocratic. Aceste maladii sunt contagioase, cum bine știm din istoria secolului al XX-lea. De fapt. Încă de pe acum există unele țări care basculează într-o concepție fascistă a societății – uitați-vă la Austria – și chiar la noi. În Franța, unde un cetățean din cinci votează cu extrema dreaptă. Uitați-vă cum Irlanda. Danemarca și într-o anumită măsură, Marea Britame însăși ezită pe marginea vastei băi democratice europene. Să presupunem un model fascist ras care ar merge convenabil…

— Nimic și niciodată nu merge convenabil în Rusia, lansă Barbă hirsută.

— Cretinul! urlă Samson. Și primii în Cosmos, cine au fost? Iar dacă americanii vor un scut antirachetă, de cine vor să se protejeze?

— Nu te știam prorus în așa hal, spuse Adeline.

— Nu sunt prorus. Sunt împotriva nulităților. Rusia

reprezintă ultima carte pe care Franța o mai are de jucat în Europa asta nenorocită, și tăntălăii ăștia... Eu am sărit cu parașute rusești, știu ce pot oferi băieții ăștia.

Pe ecran. Barba și Cravata mai schimbaseră câteva cuvinte, dar, în fond, erau de acord: pericolul ras era real și rămânea ca atare atâta veme cât Liga Boierilor nu ar fi fost dizolvată democratic.

— Atunci, reluă moderatorul, putem trece la a doua parte a emisiunii. Dumneavoastră toți, domnilor, care sunteți specialiști experimentați în problemele rusești, kremlinologi competenți, geopoliticiem conștienți de pericolul care vine dinspre nord-est, ne veți spune ce anume putem, ce anume trebuie să facem, noi, la nivelul nostru modest.

— Vom fi aduși în situația de a scoate NATO de la naftalină, opină Eșarfa bleu.

În clipa aceea, sună telefonul și Samson, târându-și papucii, se duse să răspundă. Era Daniel:

— Trebuie să te văd neapărat.

Samson aruncă o privire pe ceas. Era 22.30.

— Unde ești?

— Jos, în fața casei tale.

— În cazul ăsta (aruncă un ochi spre Adeline: va înțelege ea), urcă.

— N-aș vrea. Sunt la tutungeria din colț.

— Bine, de acord.

Și, morocănos, de data asta fără să se mai uite spre Adeline:

— Trebuie să ies. Doar pentru cinci minute.

Ea nu-i răspunse. Părea absorbită de televizor: Barba hirsută gesticula, aruncând un ochi complice spre ochiul roșu al camerei, Cravata Hermes devora din priviri acelați ochi roțu, se ciondăneau fără să se vadă. Moderatorul era încântat: atmosfera se încingea.

Samson se duse în camera sa. Își scoase papucii, încălță pantofii gemând și coborî – pe jos, mereu pe jos, urca la fel: „Liftul, spunea el glumind, este pentru tineret.“

3

Când se întoarse. Adeline stinsese televizorul. Traversă salonul pustiu – nu va mai putea termina zugrăvitul, dar va avea cu ce să plătească un meșter priceput care să facă treaba mai bine ca el. Aruncă o privire pe sub ușa Adelinei. Se vedea

lumină în interior. Bătu. „Intră.” Era în cămașă de noapte, la tribordul imensului pat matrimonial și citea o carte plictisitoare, apărută în editura PUF. El se opri, cu brațele atârnând, neștiind de unde să înceapă. Adeline își coborî ochelarii până spre vârful nasului și se uită la el pe deasupra lor:

— Când pleci, Gaston?

El veni să se așeze pe marginea patului. Adeline nu părea supărată, își închisese cartea liniștită, punând un semn la pagina respectivă:

— Povestește-mi. Dacă poți.

— Ai ghicit?

— Întotdeauna am știut că nu va dura. Emde nu s-a însurat cu Erec pentru a duce o viață dominată de rutină.

Samson simți un mare elan de dragoste pentru ea.

— Nu meritai un astfel de trai, Adeline.

— Ba da, ba da. Cred. Cel puțin, încerc.

Îi luă mâna și i-o strânse.

— Ai să mi-o napi. Dacă o ții tot așa.

Samson fusese întotdeauna de o discreție exemplară când era vorba de SA. Dar în cazul de față nu erau în joc decât interese financiare. Îi povesti cum decursese dejunul.

— Daniel era atât de sigur că mă prinde în laț, încât nu mi-a spus tot adevărul. El avea de gând să-mi toarne totul după ce aș fi acceptat. Iar acum se vede strâns cu ușa. Pentru că el le-a promis ștabilor lui că am să spun da.

— Înțeleg, dar nu din cauză că Daniel e strâns cu ușa…

— Nu.

— La drept vorbind. Daniel ăsta nu-mi face impresia unui băiat corect.

— E greu să rămâi corect în meseria noastră.

— Dar tu ești corect, Gaston.

— Ceea ce vrea să însemne că eu fac o deosebire între manevrele dubioase în folosul Republicii și corectitudinea vieții mele particulare. Dar nu e întotdeauna ușor să faci această diferență. Capeți niște obișnuințe. Ce s-o mai lungim. Am avut fler când l-am întrebat dacă avuseseră deja loc niște incidente.

— Și chiar avuseseră? De aia și au spus că aveau nevoie de tine?

— Mai întâi, întâmplări neglijabile. Un *teip* cecen – adică un

clan – care răpește un contramaistru și o dactilografa și îi eliberează după douăzeci și patru de ore, contra unei răscumpărări corespunzătoare – există niște tarife, devine suportabil. Aș zice chiar, pentru a-l cita pe Daniel, că s-au obișnuit de pe acum. Au pregătită o casă neagră de bani în acest scop. După o bucată de vreme, nimănui nu i s-a mai părut o constrângere să cotizeze în vederea obținerii securității. Dacă n-ar fi fost decât atât, n-art fi avut nevoie de bătrânul Samson. Dar au apărut noutăți. Noua exigență nu se referă la lovele, e vorba de plecarea francezilor.

— Serios?

— Foarte serios. Înțelegi tu, treburile dintre rebelii ceceni și ruși sunt limpezi: sunt în război. Cu americanii au loc mașinații pe sub mână. Cât despre francezi, ei reprezintă persoane de-a dreptul inoportune: dacă ei pun în funcțiune oleoductul rusesc, strică ploile americanilor și, în consecință, a turcilor, care sunt mai curând amici la cataramă cu cecenii; dacă construiesc altul care trece prin Iran, îi avantajează pe șiiți, care sunt mai degrabă dușmani ai wahabiților; pe scurt, nu sunt bine-veniți. Și atunci, cum zicea Napoleon, treburile se complică. E vorba de interesele companiilor petroliere, care nu-și pot face bagajele sub pretextul că sunt indezirabile. Asta-i, cu atât mai rău pentru ele, n-am de gând să vărs lacrimi de crocodil în această privință. Dar e vorba de interesele Franței, Adeline, presupunând că ar mai exista o Franță. Dacă noi colaborăm cu rușii asupra proiectului petrolier, am construi poate o adevărată Europă, Adeline, o Europă politică, viabilă, europeană. (Samson lovi cu un deget în lemnul patului.) Și pe urmă. Mai sunt și alte aspecte…

Samson începu să se bâlbâie puțin:

— Au fost răpiți trei ostatici, care riscă să-și piardă viața dacă nu se găsește o soluție.

— Cine sunt acești ostatici? întrebă Adeline cât mai indiferentă cu putință.

— Un vechi șef de șantier, un inginer tânăr, belgian, și pe urmă…

— Și pe urmă?

— O micuță ziaristă. Așa că, înțelegi, petroliști, o ziaristă… A început să le fie frică.

— O cunoști pe micuța ziaristă? Nu cumva e cea căreia îi zici

Mathilde?

Nu. Nu este vorba de aceeași, dar ce antene mai au și femeile astea! Față de „cea căreia îi zicea Mathilde”, recrutată de el ca FIC[47] în Ciad, el nutrea sentimente pe care Adeline le catalogase drept „Paterne… în sfârșit, de rudeme”. Nu era geloasă, dar nu voia să treacă drept o imbecilă. Și uite că simțise, de la prima menționare a „micuței zianste” că Gaston se pierdea cu firea. Își dăduse seama că el. Pungașul, șmecherul, se demascase: tocmai soarta ziaristei atârnase greu în decizia luată de el. Nu era supărat pe Adeline: o iubea și o admira.

— Nu. Nu este ea. O altă catolică tânără, care lucrează și ea pentru *Families* și pentru *Ostensoir.* Prietenă cu Mathilde. Dar ce importanță are asta?

— Nicio importanță, rosti Adeline, cu o notă de răceală. Îmi dau seama perfect că nu vei mai avea timp să termini apartamentul, dar salonul…?

— Nici salonul, îmi pare rău. Dar cunosc un tip destoinic, zugrav de meserie, care a servit ca *sherpa*60 în Tabără și care lucrează acum pe cont propriu. Dacă vrei, am să iau legătura cu el.

— Natural. Spune-mi, Gaston, te mai văd mâine dimineață sau iei imediat avionul?

— Nu imediat! Am o seamă de documente de cercetat, unele contacte de stabilit! Am să te mai stingheresc o săptămână, două.

Adelinei îi trebui un minut să asimileze vestea. Îl va mai păstra pe Gaston câteva zile. Știuse dintotdeauna că el se va întoarce să înfrunte pericole, dar iată că afla

— „Mulțumesc bunului Dumnezeu” – că mai dispunea de un răgaz. Vor mai fi niște mic-dejunuri cu pâine prăjită și cârnăciori, mai multe zile când să-și spună. În toiul unei lecții despre Platon sau Nietzsche, „în seara asta îl voi revedea”, și mai multe seri să le trăiască împreună, să bea un pahar, să cineze, să se uite la televizor, sau chiar, fiindcă trebuie să fii cheltuitor cu timpul când el este așa de puțin, să meargă la restaurant sau la cinema sau, risipa supremă, să-și vadă prietenii.

Adeline se rostogoli pe pat și întinse mâna stângă pentru a

47 Onorabil corespondent, (n.a.)

lăsa cartea plictisitoa-re, publicată de PUF, pe noptieră:

— Dacă înțeleg bine, ai timp să-mi scoți ochelarii, nu?

4

Samson se trezi în patul Adelinei. Ea plecase la cursuri. Nu se mai simțea în bucătărie mireasma pâinii prăjite.

Își făcu toaleta pe îndelete: reflecta cu mai multă luciditate când își peria dinții, se dușuia. Se rădea, își tăia unghiile de la picioare.

Situația era clară.

OILOC-ul îi propunea două misiuni: una, pe termen lung, consta în asigurarea securității personalului în zona caucaziană; cealaltă, pe termen scurt, eliberarea celor trei ostatici, „fără consecințe regretabile, nici valuri, nici publicitate". Prima îi asigura celei de a doua susținerea logistică necesară și un minimum de acoperire. Ar fi fost dificil pentru el să-și facă apariția la Grozâi și să trâmbițeze *urbi et orbi:* „Am venit să-i eliberez pe cei trei ostatici, și să vă intre bine în cap că francezii n-au nici cea mai mică intenție să părăsească Cecenia.11 Daniel îi garantase lui Samson că patronii săi nu-i vor pretinde rezultate imediate, nici gratuite. Samson încuviințase din cap. Dar s-ar fi încăpă-țânat în refuzul său – deși Daniel aproape că își dublase oferta, dacă nu ar fi știut că dispune de o cale mai scurtă pentru a merge mai repede și poate de o cheie în măsură să deblocheze situația.

Acestea fiind spuse, se punea o problemă, din care Daniel n-ar fi priceput nimic (era unul dintre motivele pentru care Samson nu-i pomenise nici de cheie, nici de scurtătură), o problemă de conștiință. Potrivit regulilor serviciului, un ofițer în rezervă nu putea exploata în beneficiul propriu competențele unui HE cu care fusese în legătură. Totuși, trecuseră multe luni de când Samson îi transmisese consemnele succesorului său, și avea impresia că Sașa nu mai fusese utilizat. Dacă, de exemplu, ar fi fost lăsat pe tușă sau în hibernare, regulile puteau fi interpretate într-o manieră mai suplă. De altfel, nu erau în joc tocmai interesele Franței? Faptul ar fi permis, nu-i așa. Să se dea disciplinei o interpretare mai elastică…

După un mic dejun reconfortant cu cârnăcion de Lyon, Samson ridică telefonul din bucătărie și formă numărul pe care-l știa pe de rost. Știa aproape toate numerele pe de rost.

— *Hallow?*

Era mai curând căscatul unei fiare subit sculate din somn, decât alo-ul unui om de afaceri.

— Ai dormit bine, Sașa[48]? E trecut de zece dimineața.

— Domnule Colonel!!!

Cu majusculă, dar ce spun eu, cu o triplă majusculă în acest „Colonel”.

Sașa făcea avere cumpărând tot ce se putea vinde și vânzând tot ce se putea cumpăra, dar nu avea decât o singură rațiune de a trăi: funcțiile periculoase și neretribuite pe care le exercita din timp în timp, prea rar după părerea lui, ca HE al Service Action. Samson și-î închipuia făcând drepți la capul patului, cu aparatul roz shocking strâns în mână, ca o pe o grenadă amorsată.

— Cum îți mai merge. Sașa, de când nu ne-am mai văzut?

— Pe cine întrebați, domnule colonel? Vă credeam mort și îngropat. Ce-aș putea face pentru dumneavoastră? Șterge-o urgent la baie. Bethsabee. Am de discutat afaceri. Și repejor. Deci, domnule colonel, aveți nevoie de mine?

— Încă nu știu, Sașa. Ești ocupat în momentul de față?

— Mă aflu între Africa de Sud și Emirate, dar emirii și struții pot aștepta.

— Vreau să zic… ocupat de noi?

— Dumneavoastră ar trebui să știți mai bine ca mine că nu mi-ați mai cerut nimic de secole.

— Eu nu știu nimic, Sașa. Am trecut în rezervă.

— Dumneavoastră? Dar mi se pare îngrozitor!

— Dar. Există și unele avantaje.

— Nu și pentru mine. Ce-o să se aleagă de persoana mea?

— Succesorul meu încă nu te-a solicitat?

— Nici măcar o dată!

Impresiile lui Samson se confirmau: succesorul său era un parașutist OPS62 remarcabil, dar se temea de propriii săi HE, iar un persoanj atât de pitoresc, cum era Sașa, trebuie că i se părea delicat de manipulat.

— Atunci, am putea dejuna împreună, ca pe timpurile cele bune?

— Bineînțeles, domnule colonel, sunteți invitatul meu.

— Azi?

— De acord, îl amân pe ambasadorul din Dubai. Unde ați

---

48 A se vedea *Un comando la Monterosso,* de același autor.

vrea? La *Bristol*, ora treisprezece, v-ar conveni?

*

Cândva, Sașa se lăsa dus cu vorba de Samson de la păhărelul cu aperitiv până la cel cu lichior de după cafea, și abia în acel moment abordau veritabilul subiect ce-l aveau de dezbătut. Dar, fie că afacerile lui megeau mai bine ca pe vremuri, fie că un colonel în rezervă îi impunea mai puțin decât unul în exercițiu, Sașa atacă frontal:

— Spuneți-mi. Samson, e o glumă povestea asta cu pensionarea? E bine știut că voi ăștia nu depuneți armele niciodată. Vă rostiți legământul de credință pentru eternitate.

— Ah! Așa-ți închipui? *Conquisitor în aetermim?* Nu, nu vreau să te mint, Sașa. Lucrez pe cont propriu acum.

— Da, da, s-o spuneți altora. În mare, îmi dau eu seama cum se petrec lucrurile. Ieșiți din Fort pe ușa din față și vă întoarceți pe cea din dos. Prin urmare, cum ar putea fi util bietul Sașa unui Samson în rezervă?

Colonelul Sangdeboeuf, pe numele conspirativ *Samson,* îl măsură o clipă pe dl. Rostislav Șustrenko, pe numele conspirativ *Sașa,* pe deasupra mesei, a cristalurilor, a argintăriei, a trandafirilor de seră. Capul prelung al lui Sașa. Cu nasul lui pronunțat, cu planurile înclinate ale obrajilor, cu buzele subțiri, amintea de o secure preistorică sau un cap de statuie din Ciclade. Nu avea niciun rost să lase statuia din Ciclade să aștepte prea mult timp.

— Ultimul serviciu pe care ni l-ai făcut, Sașa, s-a terminat într-un fel neprevăzut.

— Exact. Nu-mi închipuiam că zbirii dumneavoastră o să-mi zdrobească mutra în așa hal.

— Nu mă refer la mutra zdrobită, faptul fiind necesar pentru crearea tuturor circumstanțelor credibile, ci la relația pe care ai înnodat-o cu un negustor de… *bum bum* (Samson apucă în mâini un pistol imaginar), relație despre care ai raportat și care ți-a fost autorizată.[49]

— Vreți să spuneți călduros recomandată de dumneavoastră înșivă.

— Îți dă satisfacții?

— Dmitri și cu mine am ajuns prieteni la cataramă și, ca să nu vă ascund nimic, lui îi datorez primul milion al celui de al

49 Operațional, (n.a.)

doilea miliard al meu.

— Ai folosit până acum această relație în profitul serviciului nostru?

— Doar v-am spus că n-am mai fost solicitat! Rețineți, am găsit în această relație o anume plăcere: n-ați vrut niciodată să-mi îngăduiți să plec în Rusia strămoșilor mei. Acum mă duc acolo când poftesc.

Sașa îl sfidă pe Samson cu privirea impertinentă a ochilor săi albi.

Samson bău un gât de château-margaux, pe urmă încă unul. Avea nevoie de câteva secunde pentru a se hotărî, iar acel château-margaux era divin.

— Ne-ai trimis câteva dări de seamă în legătură cu acest Dmitri Alexandriei Golubinski. Fost spețnaz[50], fost KGB-ist, reconvertit în traficul de arme.

— Nu numai, Samson. Și în cel de icoane, de caviar… Într-o zi, prânzeam împreună la Saint-Tropez, șeful de sală se dovedise complet dezagreabil, iar Dmitri a cumpărat restaurantul pentru a se descotorosi de respectiva persoană. Și restaurantul merge foarte bine, în plus. E simplu: pe tot ce pune mâna Dmitri se transformă în aur.

— Ar exista vreo modalitate să-l întâlnesc pe acest Midas[51] al dumitale?

— Nimic nu poate fi mai simplu. El vine aici, la *Bristol.*

— Și pe când următoarea lui călătorie?

— Stați așa, îl sun imediat.

Sașa își scoase telefonul mobil de un roz shoking și formă un număr, care începea cu 007. Nu era al lui James Bond, ci al Rusiei. Samson nu putu să vadă celelalte cifre. Se angajă un dialog în rusă, din care Samson nu înțelese decât cuvântul *Bristol, Bristole, Bristola, Bristolu.* Sașa simțea o plăcere care aproape că se auzea, vorbind limba strămoșilor săi.

— Vinerea viitoare, la cină, vă convine?

Samson încă nu semnase contractul: petroliștii, Daniel și ostaticii n-aveau încotro și trebuiau să mai aștepte câteva zile. Dacă Dmitri nu voia să-l ajute, avea tot timpul să bată în

---

50 Serviciu de informații și acțiuni militare al fostei URSS și apoi al Rusiei - cu misiuni de sabotaj și de comando, (n.tr.)

51 Rege al Frigiei - potrivit legendei, el transforma în aur tot ce atingea - un dar făcut de Dyonisos. (n.tr.)

retragere. Adeline ar fi fost bucuroasă.

— De acord. La orele douăzeci treizeci. Vă invit pe amândoi, făcu Samson, reținându-și o mică grimasă: nu era sigur că în absența unui contract. Daniel i-ar deconta nota de la *Bristol.*

— Asta nu! Domnule colonel. Cu Dmitri nu merge așa. Nota îi revine lui, orice s-ar întâmpla. Asta este cea de-a unsprezecea poruncă a lui.

*

Samson își petrecu săptămâna informându-se asupra Mării Caspice, unde nu fusese niciodată, și asupra hidrocarburilor, care nu fuseseră niciodată specialitatea sa. Cu vârful unui creion numărul 2, pe care-l umezea frecvent cu limba, își întocmi rezu-matul sintetic de mai jos:

AIDE-MEMOIRE PENTRU UN ASINUS

1) Marea Caspică deține, la o primă evaluare, 10 din rezervele mondiale de hidrocarburi. Unele confirmate, altele probabile. Unele onshore (pe uscat), altele offshore (în largul mării). Marea însăși nu este explorată dincolo de 100 de metri adâncime. Deci. Ne puteam aștepta la surprize. Bune sau rele.

2) Există cinci state riverane. În sensul acelor de ceasornic, începând de la sud-vest: Azerbaidjan. Rusia, Kazahstan, Turkmenistan, Iran. Aceste țări sunt fundamental musulmane, cu excepția Rusiei, care ajunge la Caspica mai ales dinspre partea Daghestanului, musulman și el. Cecenia, care se află pe traseul oleoductului rusesc Caspica-Marea Neagră, situată mult spre sud, este o țară majoritar musulmană.

3) Se pune o chestiune de drept internațional: Caspica reprezintă un lac frontalier. O mare închisă sau o mare deschisă? Riveranii care dispun de rezerve reduse pe litoralul lor (rușii, iranienii) sunt favorabili statutului unei „mări închise", pentru că în acest caz fundul mării ar fi împărțit între cei cinci. Riveranii care au coaste întinse sau mari rezerve de-a lungul acestor coaste (cei din Kazahstan, azerii) sunt pentru statutul „mării deschise", pentru că atunci distribuirea fundului mării ar fi proporțională cu lungimea coastelor. Turkmenii sunt favorabili tezei ruso-iraniene…

4) Pentru yankei, interesul este dublu: exploatarea Caspicei în profitul lor și împiedicarea rușilor s-o exploateze pentru ei. În acest sens, fiecare baril valorează cât

două. Nu dispariția comunismului din Rusia a schimbat datele problemei, ci dispariția URSS, fiindcă până atunci Moscova poseda peste 80 din coastele Caspicei, iar acum posedă mai puțin de 20. Războiul sfânt, recent declarat de anumiți musulmani Statelor Unite, și represaliile exercitate de Statele Unite asupra unor musulmani nu modifică faptul că, în conflictul lor (rece sau fierbinte) cu Rusia, americanii găsesc în musulmani aliați naturali și indispensabili.

5) Nou-născuta teorie a coridoarelor, și, în special, a resurecției drumului zis al mătăsii (care nu are nimic de-a face cu mătasea) sunt conforme politicii americane de încercuire a Rusiei. Acest coridor eurasiatic pleacă din Europa Occidentală (Germania), traversează fosta Iugoslavie (de unde și necesitatea dezarmării și ruinării acestei țări), trece prin Turcia. Azerbaidjan. Asia Centrală și ajunge în China. Rusia creștină. Armenia creștină și Iranul șiit rămân în afara acestui maț alcătuit din rețele rutiere și feroviare, de culoare aeriene și de oleoducte. Organele care joacă un rol major în această operațiune sunt MEP (Main Export Pipeline), conspirație turco-azero-amencană, și TRACECA (Transport Corridor Europe Caucasus Asia), conspirație germano-turco-azero-americană.

6) Nu s-ar vede ca Franța să beneficieze de vreun avantaj din existența acestui pseudo dram al mătăsii. În schimb, și în perspectiva unei Rusii care ar ști să-și păstreze influența asupra Caucazului. A Caspicei, a Mării Negre și a Asiei Centrale, Franța ar fi bine plasată pentru a juca rolul de mediator în regiune, mai ales dacă ar fi companii franceze cele care ar construi un oleoduct Caspica-Golful Persic, în detrimentul yankeilor.

Acest ultim paragraf îl făcu pe Samson să râdă:

— Lucrez pentru civili și păstrez totuși în inimă interesele unei națiuni care a renunțat să mai fie ea însăși. Trebuie că m-am sonat.

Vineri se puse la costum bleu-electric cu dungi (se dădea în vânt după dungi) și ajunse devreme la masa reținută de dl. Golubinski. Solicitudinea cu care fusese întâmpinat îl suprinse, dar și mai mult numărul farfuriilor de prezentare: erau șase. Dispuse pe o masă rotundă. Alese un loc la întâmplare, chiar dacă ar fi trebuit să-l schimbe mai târziu. O singură masă mai era ocupată, plasată într-un colț, chiar lângă perete, și doi

indivizi stăteau la ea, zdraveni, de o talie impozantă, în cămăși albe impecabile, costume închise la culoare, impecabile, și cravate închise la culoare, la fel de impecabile. Ei înșiși aveau un aspect grav și impecabil.

— Ah! Bun, își zise Samson, deci așa stau lucrurile.

Din politețe față de gazda lui, refuză să comande ceva până la venirea acesteia.

Intrau diferite grupuri, repartizate în ritmul rezervărilor și al improvizaților, se serveau cocktailuri, whisky și se distribuiau pahare cu picior înalt. Cei doi indivizi, atenți la tot ce se petrecea în jur, beau apă plată.

Fix la orele douăzeci treizeci intră un necunoscut precedând trei necunoscute, două stil manechin, una mai curând o persoană din înalta societate. Sașa închidea plutonul. Samson se ridică, surprins: se aștepta la o delegație de oameni de afaceri, de politicieni sau de ofițeri de informație. Sașa făcu prezentările. Dmitri Aleksandrâci Golubmski avea în jur de patruzeci și cinci de ani. Trăsături regulate, ochi albaștri, gura ironică, tenul neted, glasul suav; îi ghiceai o piele foarte moale. Purta un costum bleu marin aproape negru, o cămașă lila aproape albă, o batistă fantezi în aceeași nuanță, o cravată uni. Strângea mâna cu fermitatea și suplețea bărbaților care-și cunosc vigoarea și nu abuzează de ea. Vorbea franceza cu perfecțiunea unui străin.

Se așeză în spatele unui scaun, o plasă pe „dama din lumea mare” la dreapta sa, pe Peggy la stânga, pe Samson la dreapta „damei din lumea mare”, pe Maggy la dreapta lui Samson, pe Sașa la dreapta lui Maggy, ajungând și el la stânga lui Paggy. Dintr-o privire circulară, verifică dacă masa era bine așternută, și trase scaunul vecinei din dreapta mai înainte de a se atinge de al său.

Peggy era înaltă, gălbejită, lâncedă, cu niște picioare lungi cât două zile de post, părul tuns scurt și vopsit negai; era rusoaică și manechin la Jean-Paul Gaultier. Maggy era înaltă, gălbejită, lâncedă, cu niște picioare cât două zile de post, părul tuns lung și vopsit blond; era rusoaică și manechin la Chanel. Olga, care ar fi putut să fie mama lor, era micuță, fină, bine făcută, cizelată cu dalta, coafată de Charlie, parfumată de Guerlain, purtându-și sus bărbia mică; era franțuzoaică, deși de obârșie rusă; avea un nume telescopic, poseda un butic de lux

în foburgul Saint-Honore și se pregătea să deschidă o casă de croitorie la Sankt Petersburg.

În niciun moment conversația nu se apropie de problema caspică. Olga îl întrebă pe Samson ce părere avea despre ultima punere în scenă a *Damei de Pică* la Opera Bastille. Cum?! Nu o văzuse?! Trebuia neapărat! Dmitri aminti de un turneu al Comediei Franceze la Sankt Petersburg. Peggy și Maggy fuseseră extaziate de rochiile actrițelor. Sașa declară că el prefera baletul teatrului și operei. „După toate aparențele, îi spuse Olga, fiindcă sunt mai multe dansatoare.“

Dmitri se dovedea o gazdă îndatoritoare și plină de autoritate. Nimeni nu vorbea direct cu personalul, doar prin intermediul lui. Era un cunoscător în privința vinurilor franțuzești. Samson verifică dacă cei doi indivizi, care dominau situația, beau în continuare doar apă plată. Sașa începu să povestească în cuvinte pline de subînțelesuri o operațiune la care participase cu câteva luni mai înainte: jucase roulul unui tânăr călugăr rus, și datorită... Pe Samson îl apucă un acces de tuse și Sașa tăcu, după ce își permise o ultimă insolență:

— Și relicva aia, Dmitri, ai reușit să te descotorosești de ea?

— Patriarhul tuturor rușilor n-a vrut-o, așa că am vândut-o unei biserici ucrainiene: cea care a oferit mai mult. Răspunse Dmitri, zâmbindu-i amabil lui Samson, pentru a-i demonstra că știa cine făcuse rost de relicva falsă.

Samson își ținea gura pe cât era posibil, asculta, observa. Cunoștea Sankt Petersburgul? îl întrebă Olga. Nu-l cunoștea?! Trebuia neapărat!

Sașa fu de părere că ar fi fost haios să meargă toți cu o mașină. Ar fi trecut prin Germania, unde s-ar fi ghiftuit cu *Hundwurst*[52], și prin Polonia, unde s-ar fi îndopat cu *flaki gospodarski*[53]... Olga fu de părere că ar fi un mijloc de a redescoperi sentimentul distanței. Începură să vorbească despre mașini. Sașa aminti de un banc care circula prin Europa de dinaintea prăbușirii comunismului:

— Francezul zice: Eu am două mașini, una mică pentru soția mea. Una medie pentru mine. Americanul zice: Eu am trei mașini, una mică pentru soția mea. Una medie pentru mine și una mare pentru călătorii lungi. Sovieticul zice: eu n-am nicio

52 Cârnați din came de câine, (n.a.)

53 Măruntaie pregătite ca la mama acasă, (n.a.)

mașină. Nevasta mea merge pe jos, iar eu iau metroul, și pentru călătorii lungi am tancul.

— Lucrurile s-au schimbat, remarcă Dmitri. Acum, americanul ar zice: Pentru călătorii lungi, am un bombardier.

Samson avu sentimentul că Dmitri lansase remarca aceasta cu un soi de arțag, ca să-l vadă cum reacționează. El râse din toată inima.

După masă, Sașa propuse să meargă la *Rasputin* ca să asculte muzică țigănească. Cele trei femei acceptară. Samson refuză.

— Ei bine. Dargul meu Sașa, ai să te trezești poligam, spuse Dmitri pe trotuarul din foburgul Saint-Honore. În ce direcție mergeți, domnule colonel? Aș face câțiva pași cu dumneavoastră. Mesdames, mă voi alătura dumneavoastră poate mai târziu.

Pronunțase *Mesdames* cu ușor accent rusesc: *Miesdames* cu un *m* moale.

Samson arătă spre dreapta, în direcția rondului de pe Champs-Elysee; Sașa își mână mica turmă spre stânga; Dmitri o apucă direct pe stradă. Cei doi băutori de apă plată apăruseră la rândul lor și își împărțiseră trotuarele. Nu încercau să treacă neobservați. Samson mergea voinicește, cu lodenul în spinare, iar Dmitri nu se lăsa distanțat. În matoul său de cașmir negru cu guler de zibelină. Se îndreptară către grădinile Parisului. Felinarele luminau statui monstruoase care mărgineau bulevardul, ca niște extratereștri din bronz, defilând agale. În coloană de câte doi, printr-un oraș sub ocupație. Nu se vedeau decât forme grotești și obscene, ghemuite ca niște broaște sau ridicate ca niște obeliscuri, iluminate de farurile mașinilor care se intersectau. Samson se uita la ele cu un ochi perplex. În fine, pe un ton aproape intimidat:

— Spuneți-mi și mie ceva, Dmitri. După dumneavoastră, asta înseamnă artă?

Dmitri reflectă serios.

— Nu. Nu cred că este vorba de artă. Arta trebuie să te ajute să poți trăi. Ceea ce-i diform nu te poate ajuta să trăiești.

Își construia cu grijă frazele în franceză și adesea aveau un sens care nu era nici pe departe anodin.

— Atunci, de ce ni se bagă pe gât un asemenea spectacol? Vă imaginați cât trebuie că l-a costat pe contribuabil o expoziție ca

asta? Dacă ne gândim numai la transportul acestor ași de pică și a acestor bizari elefanți!… Nu vă simțiți jignit? Pe mine mă scot din sărite. Și la dumneavoastră, în Rusia, se pot vedea chestii ca astea?

Dmitri reflectă din nou:

— Nu tocmai. În fond, noi trebuie că suntem la fel de depravați ca și francezii, dar noi ne dovedim ceva mai pudici.

— Voiam să spun: aveți niște așa-zișI artiști care-și bat joc de oameni și niște tăntălăi care se cred obligați să lase impresia că le admiră?

— Cu siguranță că avem și noi. Poate că nu prea au viitor, pentru că la noi, arta este resimțită ca o necesitate, mai mult decât ca un lux. Luxul poate fi absurd. E chiar simpatic ca luxul să fie absurd. Foamea este întotdeauna coerentă. Dar vă vorbesc de lucruri care nu-s de competența mea.

Samson ar fi vrut să-l întrebe pe Dmitri dacă avea cunoștință de Liga Boierilor, dar socoti că ar fi fost prea devreme să se descopere. După mai multe minute de tăcere, Dmitri rosti:

— Am avut impresia, domnule colonel, că aș avea, poate, onoarea să vă fiu de folos?

— Depinde. (Samson își aprinse o țigară.) Ne-ați oferit o cină formidabilă, cu prietenele dumneavoastră…

Dmitri înțelese că aluzia putea comporta un ușor reproș:

— Nu-mi place să iau masa între bărbați. Mi se pare deprimant. Iar pentru afaceri, întotdeauna rămâne destul timp.

— Oh! Aveți niște prietene fermecătoare.

Nici vorbă că aveau mai multă strălucire decât Adeline a lui, și cu toate astea pe ea o iubea. El reluă:

— Aveți ceva legături în zona Mării Caspice?

— Dați-mi adresa: am să dispun să vi se livreze caviar. Îl preferați pe cel imperial gold sau pe cel imperial black?

— Nu mă prea pricep, recunoscu cinstit Samson. Dar în Cecenia aveți contacte?

Se opriră sub un felinar și se priveau drept în față.

— Despre ce este vorba, mai exact? întrebă Dmitri.

— Despre două aspecte. Pe de o parte, niște ostatici de eliberat. Pe de alta, niște conducte de construit.

— Cine ar construi conductele?

— Francezii. În beneficiul vostru. Dar nici ei să nu iasă în pagubă.

— De ce nu vă adresați guvernului nostru?

— Sunt convins că, ceea ce trebuie făcut în această direcție, se face, dar deviza noastră este „fără valuri, fără consecințe regretabile, fără publicitate”. *You get my point?*

Mergeau. În sfârșit, Dmitri:

— Eu sunt un om fără importanță, să știți. Vreau să spun, la acest nivel. Dar am niște prieteni. Prieteni vechi. Ei au cunoștință, într-o oarecare măsură, de ceea ce se petrece prin părțile acelea. Nu pot să vă promit nimic. Ar trebui să-mi dați unele detalii.

— Aveți o cifră în minte?

— În privința participării mele? Dacă este vorba de o colaborare pe termen lung, nu, nu dispun de nicio cifră. După ce voi studia problema, vă voi comunica una, nu aveți de ales, acceptați sau refuzați: eu nu mă târguiesc.

— Și în privința ostaticilor?

Dmitri se opri. Afișă un zânbet plăcut și crud. Care-i descoperi toți dinții.

— Va trebui să vă pregătiți pentru plata unei mici răscumpărări, dar nu-i sigur. Profesioniștii ceceni în răpiri cu comanditarii lor americanosaudiți încep să mă calce pe nervi. Aș prefera să vă demonstrez de ce suntem în stare să facem fără să fi irosit nici măcar o copeică. Exceptând cheltuieile. Dar aceste cheltuieli nu înseamnă nimic în comparație cu o răscumpărare ceva mai serioasă. Știți cât costă acolo nu un om oarecare (era mândru că știa termenul), ci. De exemplu, un ziarist?

— Chiar mă întrebam.

— Un milion de dolari. Așa se explică faptul că ei răpesc mai ales americani.

— Și pentru dumneavoastră?

— Pentru mine, nimic. Dacă rezolvăm treaba, îmi scot eu pârleala mai târziu. Vreți să ne revedem mâine aici? (Arătă spre o bancă publică.) îmi veți prezenta documentația de care dispuneți, iar eu vă voi spune dacă pot face ceva. Bun. Începe să plouă. Găsiți un taxi în față la Berkeley, iar eu mă întorc pe jos.

Își strânseră mâna, tatonându-se din priviri. Brusc, Samson simți dorința să-i dea o dovadă de încredere acestui bărbat, mai tânăr decât el, un fost inamic, poate, aliatul său de mâine.

— Spuneți-mi, Dmitri: ați auzit vorbmdu-se de Boieri? De Liga Boierilor?

— Da. Bineînțeles, sunt prieteni de-ai mei. Dacă veniți la Sankt Petersburg, vă duc pe la ei. Se mănâncă foarte bine la palatul Mâșkin.

Dmitri se îndepărtă spre Concorde. Cei doi acoliți ai săi îl urmară printre arbori. Samson o apucă spre Etoile. Își luă precauțiunile de rigoare pentru a verifica dacă nu cumva era filat. Constată că nu era.

CAPITOLUL III

ANII DE UCENICIE ȘI DE CĂLĂTORII AI TÂNĂRULUI ROBIN CHASTOW

1960–2000

1

Robert C. Chastow III era fiu unic.

Situația îi convenea.

Nu i-ar fi fost pe plac să-și împartă genele cu alții. Aprecia că părinții săi, și unul și celălalt, expediaseră doar un singur mesaj în cosmos: pe el. Era convins că nu s-ar fi înțeles cu frații și surorile lui. Care ar fi avut ceva din el. Dar fără a fi în întregime. Nu există familie fără promiscuitate: Robin detesta promiscuitatea.

Companiei mamei sale, o Frumoasă a Sudului și jucătoare de bridge, ceea ce se dovedea suficient fericirii acestei *lady „R*obin o prefera pe cea a majordomului negru. Unchiul Chester.

Tatăl. Robert C. Chastow II, era *good ole boy,* un camarad loial prin excelență. Oricum ar fi fost vremea, se simțea mai bine afară decât înăuntru. Dacă vânătoarea era oprită. Își lua undița. Dacă nu se ducea cu amicii, alți *good ole boys,* să vâneze prepelițe, de preferință călare. Înaintea deschiderii sezonului la căprioare, se lipsea de carne timp de o lună, pentru ca animalele să nu poată adulmeca prezența carnivorului la pândă, cu arcul său cu contragreutate sau cu muscheta cu pulbere neagră. Pentru a se apropia de curcanii sălbatici, își camufla fața. Mâinile, carabina, și petrecea două zile prin păduri, nemișcat, și lansa chemările femelei, frecând pe o cutiuță o scândurică dată cu cretă. Nu ucidea decât masculi și întotdeauna în cap. Nu din respectul legii, ci din spirit sportiv. Participa la capturarea șerpilor cu clopoței, care erau afumați cu benzină la intrarea găurilor lor, și apoi erau storși de venin. Hăituia porcii sălbatici prin mlaștini; i se întâmplase să răstoarne pe spate unul dintre ei. Fierbea oposumul[54] într-o oală, cu pielea și blana, la fel cum procedau negrii. Marea lui plăcere era vânătoarea de ratoni, în timpul căreia își petrecea noaptea împreună cu *good ole boys,* stând roată în jurul unui foc de lemne, trecând din tigva cu

54 Marsupial care trăiește în America, (n.tr.)

moonshine[55], și interpretând lătrăturile câinilor din haită, care dădeau glas pe tonuri diferite, după cum reperaseră vânatul sau îl urmăreau, sau îl forțaseră să se refugieze în vreun arbore la poalele căruia săreau și lătrau, cu balele curgând de turbare. În zori de zi, cei mai puțin leneși sau mai puțin chercheliți dintre *good ole boys* se duceau să tragă cu arma în ratonul care cădea de pe ramură în boturile băloase ale câinilor.

Rober C. Chastow I, bunicul, nutrea un deosebit dispreț față de fiul său, Robert C. Cahstow II. Cu timpul, Robin ajunsese să-i împărtășească disprețul, bunicul fiind un personaj în umbra și lumina căruia i se derulase copilăria.

Bunicul era bătrân, înalt, drept, rigid, cu părul și mustața albe. Orice regizor i-ar fi conferit rolul de bunic aristocratic. Era slab. Avea nasul coroiat, tenul sanguin, cu vinișoare albăstrii la tâmple. Mirosea a apă de Cologne, pe când fiul său duhnea a băutură. Purta cămăși albe, cu dungi gri, apretate; iarna, costume din trei piese gri-fer sau antracit; vara, costume din trei piese gri-perl. Niciodată Robin nu-l văzuse fără cravată, nici măcar la micul dejun. Vorbea engleza cu accentul de pe vremuri, dar utiliza expresii sudiste – *fetch, aint, yall, yonder*[56], dintre care unele avea cochetăria să le împrumute din vocabularul negrilor. Sub tufa albă și deasă a sprâncenelor, indispensabile personajului, priveau niște ochi mici, lipsiți de milă.

La nașterea lui Robin, bunicul ajunsese de multă vreme vârsta pensionării, dar, pentru el, cuvântul pensionare nu avea nicio semnificație. Proprietatea, administrată de un intendent iscusit, nu încetase să aducă profituri, cât ar fi fost ele de mici; în plus, deontologia calvinistă a muncii influențându-i pe toți protestanții, chiar și pe episcopalieni. Bunicul se crezuse obligat să pună bazele în Savannah a unei companii de asigurări care-i aducea venituri și în cadrul căreia fiul său exercita funcții lucrative sau fictive. Dar toate astea nu însemnau nimic pe lângă veritabilele ocupații ale bunicului, despre care nu se știa mare lucru, doar că îl obligau să facă dese călătorii, chiar și la optzeci de ani trecuți, de cele mai multe ori în Rusia. Ce învârtea el pe acolo, nimeni n-avea nicio

---

55 Coniac, distilat clandestin, (n.a.)

56 Mergi și caută, nu-i așa, voi ăștilalți, acolo: forme de exprimare considerate ca greșite sau arhaice în americana standard, (n.a.)

idee: comerț, se presupunea, deși nu se știa ce ar fi putut să vândă rușilor.

Altminteri, bunicul, deși proprietar funciar al unei case coloniale cu coloane albe și descendent al unui ofițer sudist, trecea ca având el însuși convingeri destul de roșii. Era una dintre acele firi sucite, îndemnate să-și taie craca de sub picioare: la fel ca aristocrații francezi care aclamaseră ziua de 14 iulie și conspiraseră pe 4 august; la fel ca intelectualii ruși care se entuziasmaseră în februarie. Făcea parte din aripa stângă a partidului democrat; îl primise la el acasă pe Martin Luther King Jr.; era favorabil integrării negrilor în școli și autobuze; dacă i se adresa unui negru pe care nu-l cunoștea, chiar și ultimului lucrător de la o stație de benzină, îi spunea *Sir* fără ironie; pe scurt, lumea nu ezita, în anumite medii, să-l trateze de *nigger-laver* („amic al negroteilor”). Dar numai în spate: „colonelul” Chastow trecea drept un om cu care se cuvenea să te porți circumspect.

Adevărata prietenie dintre Robm și bunicul său începuse într-o anume duminică, zi caniculară.

Mămica juca bridge la Savannah; tăticu’ bracona un aligator în mlaștinile de la Okefenokee; servitorii negri se întorseseră la ei acasă. La baza ferestrelor înalte, aparatele de aer condiționat de pe vremea aceea, voluminoase cât un bufet, bubuiau și vibrau de parcă ar fi vrut să smulgă casa din temelii, dar nu reușeau să răspândească niciun pic de răcoare. Nu era chip să iasă afară: cerul încins la alb apăsa cu toată greutatea asupra stejarilor aproape sufocați de o pâclă pe care n-o înfiora nicio boare. Robin, de șapte ani, rătăcea din încăpere în încăpere; jucăriile nu-l mai distrau; toate imaginile fuseseră colorate; încercase să doarmă, dar transpira prea tare; se simțea disperat de singur. Îndrăzni să-și deranjeze bunicul, fără să se fi decis cu adevărat, așa, pentru că la mânerul bibliotecii, situate în „cartierul sclavilor”, putea ajunge cu mânuța lui.

Cele patru climatizoare sforăiau care mai de care.

Bunicul, abia sprijinit de fotoliu, nu-și desfăcuse cravata, străpunsă ca de obiceiu de un ac încomonat cu o perlă, dar își scosese haina, aruncată pe un scaun și nu așezată pe speteaza lui; vesta strâns ajustată pe talie și cămașa cu gulerul și manșetele amidonate, toate în linii drepte și unghiuri ascuțite, îl împiedicau să arboreze o înfățișare cât de cât neglijentă.

Purta niște ochelari mari. Deasupra cărora se ridicau tufișurile furibunde al sprâncenelor, care-i sublimau alcolada albă a mustății pieptănate cu grijă, în jurul bunicului, nouă mii nouă sute nouăzeci și nouă de volume fremătau silențios în vitrinele lucitoare. Îl ținea pe al zece miilea, scris în niște caractere necunoscute, deschis între mâinile lui. Exista un paralelism între forma tomului întredeschis și cea a nasului îndreptat deasupra lui.

De obicei, Robin se supunea riguros principiului potrivit căruia copiii trebuie văzuți și nu auziți, dar, măcar o dată, îi adresă strămoșului său cuvântul, plângându-se:

— Bunicule, nu mai știu ce să fac…

Bunicul își privi nepotul prin ochelari, abia dacă îl zări. Îl măsură o clipă și apoi. De parcă ar fi fost lucrul cel mai evident de pe lume:

— Ei bine. Învață rusește.

— Rusește, Sir? De ce rusește, Sir?

Bunicul spusese „învață rusește” pentru că tocmai citea o carte rusească, dar acel „de ce” îi plăcu.

— Pentru că nașii sunt cei mai mari dușmani ai noștri.

— De ce sunt cei mai mari dușmani ai noștri?

Bunicul ar fi vrut să continue lectura lui *Rudin* de Turgheniev, dar nu putea rezista la un „de ce”.

— Robin, câți ani ai tu?

— Șapte am. Sir.

— Care-i cea mai mare țară din lume?

— Statele Unite ale Americiu Sir.

Pun și adulții ăștia niște întrebări!

Bunicul puse un semn la carte, o închise, o lăsă pe o măsuță, și se ridică:

— Vino încoace.

Îl conduse pe Robin în fața unei mobile sferice: un mapamond din secolul al XIX-lea, cadrilat de paralele și de meridiane, încercuit de un arc din lemn prețios. Cu un deget îl făcu să se rotească, așa cum un comediant de bâlci învârtește o roată de loterie. Globul scârțâi complezent.

— Arată-mi.

Robin nu îndrăzni să oprească Statele Unite al Amencii. Mov, care defilau de la vest spre est, dar le desemnă cu un deget lipicios de la ultima bomboană suptă.

— Bine. Acum, arată-mi Rusia, care se numește în ultima vreme Uniunea Republicilor Socialiste Sovietice.

Globul se învârtea, ușor înclinat pe axa lui.

— Sir. Nu știu unde e.

Robin se întreba dacă nu cumva avea să primească o palmă peste ureche, dar, dimpotrivă, bunicul îl încurajă:

— E bine că nu te prefaci. Știi să citești?

— Da, Sir.

— Ia citește-mi atunci ce scrie aici pe pata asta mare, verde.

— *Russian Empire,* descifră Robin pe hârtia puțin deformată.

— Asta-i Rusia. Acum uită-te aici. Poți să-mi zici care este mai mare: Rusia sau Statele Unite?

Cu regret:

— Rusia. Sir.

— Rusia este de două ori și jumătate mai mare decât Statele Unite. Are și mai mulți locuitori. De fiecaredată când ai cinci americani pe teren, ai șase ruși în fața lor.

— Dar, Sir, noi suntem cei mai buni, nu-i așa?

— Potențial, ei sunt mai bogați. Nici nu se poate bănui cât aur, diamante, petrol, gaze se ascunde în subsolul lor. Iată de ce rușii sunt cei mai mari dușmani ai americani-lor. Pentru că ei știu că pot să fie cei mai puternici, și așa vor fi. Dar nu trebuie să fi se spună. Șșșt. Te-ai prins?

— Da, Sir.

— Pentru a lupta împotriva unui dușman, trebuie să-l cunoști. Să-l cunoști și să-l înțelegi. Mai bine decât se cunoaște și se înțelege el însuși. Pentru a-l înțelege, trebuie să-i cunoști limba. Ca să-l prinzi în capcanele pe carei le întinzi. Intră așa ceva în creierașul tău?

— Intră, Sir.

— Noi împotriva lor. Ce zici?

— Noi împotriva lor, Sir.

În momentul acela, viața bunicului se transformă. Își disprețuia fiul; nu știuse că avea un nepot; acesta părea să fie demn de el. Îi trase o palmă pe partea cărnoasă a brațului:

— Ei bine, ai să înveți prima ta lecție de limbă rusă.

Și, cum Robm parcă ar fi ezitat o clipă – deși se plictisea de moarte, lecțiile, oricare ar fi fost ele, nu constituiau distracția lui favorită Bunicul își coborî apăsat pleoapa de condor peste ochișorul de șoim: așa își închipuia el că însemna să faci cu

ochiul în mod accesibil tinerelor generații.

— O să începem cu masculinul singular.

2

Să concepi că un popor își inventase un limbaj de neînțeles și folosea pentru a-l scrie niște semne fanteziste sau înșelătoare sau care, dintr-un exces de perfidie, păreau să fie ceea ce erau, îl cufunda pe Robin într-un abis de perplexitate. Dar nu era de discutat cu bunicul, și, după câteva zile. Copilul înțelese că limba rusă era cea mai de sus colibă din copaci, cea mai adâncă dintre subterane, un mijloc extraordinar de a evada din casă și de la școala primară.

Robin nu avusese niciodată instinctul gregar dezvoltat, ceea ce punea pe gânduri învățătorii și, într-o anumită măsură, părinții, fiindcă un copil american insuficient de *popular* este pasibil de o intervenție psihanalitică, dar acum, el putea mima spiritul gregar, dispunând de cel mai magic dintre covoarele zburătoare. Se deda cu o atât mai mare dezinvoltură distracției favorite a *vulgum pecus* cu cât n-o făcea decât la suprafață. De Halloween, cerea bomboane vecinilor din Vidalia și le arunca cu pietre în geamuri dacă nu-i ofereau; vindea băuturi gazoase și spăla mașini ca să facă rost de ceva bani de care nu avea nevoie; juca *softball, baseball* și chiar *football,* dar toate aastea rămâneau o fațadă în spatele căreia se ascundea adevăratul eu, care se ghiftuia cu rusă și cu Rusia. Mai meitant era faptul că nu iubea nici Rusia, nici rusa și că nu evada într-o țară a viselor, ci în mediul dușmanilor săi înverșunați.

Ceva mai mare, îl citise pe Dostoievski înaintea lui Faulkner, și Dostoievski îi deveni profund antipatic. Spre deosebire de majoritatea cititorilor și a criticilor, adulmecase în marele Fiodor Mihailovici un optimist care credea cu fervoare în natura divină a omului: pentru tânărul protestant libercugetător, această credință se dovedea la fel de șocantă ca cea a întoarcerii la viață a cărnii putrezite. Într-o anumită măsură, bineînțeles, el cedă fascinației profetului petersburghez și se detesta că-i cedase; acel spiritualism nestăvilit fără aplicații morale, nici sociale îl atrăgea și îl oripila. Nu știa ce anume însemna „Ideea rusă”, dar nu avea nicio îndoială că n-ar fi fost seducătoare și perversă.

Bunicul cunoștea limba și literatură rusă; dar pronunția sa era dezastruoasă. Era conștient de asta și, cum nu existau

profesori de rusă în Savannah, Robin era însoțit din două în două săptămâni la Atlanta, unde o venerabilă emigrantă din Rusia, văduva unui celebra medic georgian, dădea lecții de limbă rusă. Cum avea urechea bună, iar ea îl punea să învețe poeme pe de rost – *Urcă pe mal, crudule cecen.*

Ascute-ți tăișul hangerului… – el începu să vorbească curând mai bine decât bunicul, care avu bunăvoința să se arate încântat.

Robin era în primul an din *high school*70 – la paisprezece ani – când bunicul începu să-i vorbească de Varsity.

Că tânărul Chastow trebuia să intre la univestitate era de la sine înțeles; nu putea să nu traverseze singura barieră adevărată care-i demarca pe americani, cea care separă plebea incultă de patricienii, beneficiari ai unor costisitoare studii academice. Și, bineînțeles, nu avea să fie înmatriculat într-o univeristate de stat, unde taxele erau mai mici, ceea ce în[57]

sine se dovedea degradant. Dar, pentru un Chastow – bunicul insista asupra acestui aspect – nu se punea problema să intre în altă parte decât la Varsity, institut pe care el însuși îl absolvise. Nu putea fi nici Harvard-ui cel pedant, nici excentricul Yale, nici Princeton-ul de curând apărut; avea să fie în mod necesar Varsity:

— Până și imbecilul tău de tată a reușit să intre la Varsity. Ce-i drept, eu am făcut studii încununate de succes, ceea ce a înclinat balanța în favoarea lui.

Varsity era cea mai scumpă dintre toate universitățile din *Ivy League,* cea mai greu accesibilă printr-un sistem de teste, de concursuri și de cooptări care asigurau exclusivitatea acelor *wasps*[58]. „În privința Wasperiei, în orice caz, eu nu risc nimic”, se măgulea Robin. Bunicul nu-i răspundea decât prin „Studiază cu sârg și controlează-ți reverele.” Robin nu putea suferi tenisul, dar își controla reverele: îi plăcea destul demult să facă ceea ce nu putea suferi.

Candidatura sa la Varsity fusese pusă de la naștere. Rezultatele testelor, prin care trecuse, fuseseră expediate Biroului de admitere. O dată pe an, bunicul găsea un pretext ca să dea o raită pe la *alma mater* și se întâlnea acolo cu

57 Liceu, (n.a.)

58 Anagrama lui *White Anglo-Saxon Protestants,* protestanți albi anglo-saxoni. Anagrama are semnificația de viespe, (n.a.)

președintele, căruia nu pierdea din vedere să-i vorbească despre nepoțelul său. Acțiunea psihologică se intensifică atunci când Robin intră în al patrulea și ultimul an de liceu. Un fost student de la Varsity, mare avocat la Atlanta, fu trimis de urgență la Chastow Plantation pentru a-și face o părere personală asupra inteligenței și competențelor candidatului. În legătură cu asta, se punea o chestiune delicată: să îndrăznească a-l servi cu alcool pe acest personaj, a cărui opinie se va dovedi determinantă, și care putea fi la fel de bine un abstinent fanatic sau o sugativă incorigibilă? Până la urmă. Bunicul culese niște informații de la un amic comun și, la întoarcere, celebrul avocat fu oprit pe autostradă pentru exces de viteză și conducere în stare de ebrietate. Dar el nu-i purtă pică lui Robin, și scrisoarea de admitere sosi în cele din urmă. La drept vorbind, bunicul făcuse la Varsity asemenea donații încât nimeni nu se mai miră din cale afară de succesul obținut de nepot.

În ceea ce-l privea, Robin respecta ideile preconcepute ale bunicului, deși nu le împărtășea. Pentru el, o universitate din *Ivy League* avea aceeași valoare ca oricare alta. Și își imaginea, de-a valma, despărțirea de familie, accesul la cunoaștere, pierderea virginității, hectolitri de bere, baluri în ținută de seară, camaraderia fierbinte și brutală a unei coferiii de studenți, indiferent care ar fi fost ea, evadarea din acel Sud care, pe termen lung, devenea apăsător cu tradițiile sale de oameni învinși.

Acestea fiind spuse, își făcea o bucurie din bucuria bunicului și, cu scrisoarea desigilată, dădu fuga să i-o arate în al său „cartier al sclavilor”.

Îl găsi aplecat în fața frigiderului (el, care o viață întreagă fusese servit, se vedea acum constrâns să-și scoată singur cuburile de gheață din forme pentru whisky-ul băut seara), și, cum bunicul se întoarse fără a se sălta din mijloc, nepotul descoperi ceva ce aducea cu un asin în acel cap arogant.

— Bunicule, am fost admis!

Foarte adevărat că nu se aștepta la strigăte de triumf, dar nici la o ridicare la ralanti, în mișcări sacadate, a întregii înălțimi a lui Robert Chastow I, nici la acel aer preocupat, răspândit pe masca lui.

— Ah! Ai fost admis.

Și asta pe un ton de unde răzbea o provocare căreia va trebui să-i facă față.

— Bagă de seamă că n-am avut meio îndoială.

Și. Ca o concluzie temporală:

— Vrei un scotch?

Era pentru prima oară că bunicul îi oferea alcool lui Robin și Robin înțelese că asta reprezenta ceremonia lui de învestire ca adult. Merseră să-și deguste licoarea în fotoliile adânci din bibilotecă. Unde Robin nu se așeza niciodată fără a fi conștient de onoarea care i se făcea.

— Începe adevărata ta viață, rosti bunicul, și consider de cuviință să-ți spun câteva lucruri. Nu te neliniști: n-am pretenția să te învăț cum vin copiii pe lume.

Lămpile erau aprinse, storurile interioare trase, tăcerea deplină și, timp de o oră sau două. Robin și bunicul său se simțiră ca fiind singurii din univers sau cel puțin izolați pe fundul unei capsule cosmice, suspendate într-un continuum spațiu-timp.

— Mai întâi de toate, la Varsity, trebuie să te aștepți la un șoc. Nu-ți vorbesc de dificultățile studiilor: te vei afla în cea mai bună școală din lume, și în consecință cea mai dificilă. Dar dificultățile nu înseamnă nimic: ești în stare să le stăpânești. Primul șoc va veni din partea condiscipolilor, care vor începe prin a găsi ridicol accentul și expresiile tale sudiste. Nu vor lăsa să treacă de la ei niciuna fără să-și bată joc de tine. Așa sunt yankeii. Vei dispune de două soluții: să-ți cultivi accentul și să-l iei la bătaie pe oricare ar îndrăzni să-și bată joc de tine, sau să încerci să te adaptezi. Eu te sfătuiesc să te adaptezi. Să nu vezi în asta o trădare față de ceea ce ești. Nu-i esențial să vorbești cântat ca să rămâi credincios ție însuți. Noi am fost bătuți acum o sută de am, trebuie să știi s-o recunoști. Nu în cadrul unui Sud. Care nu mai există, trebuie să dăm tot ce avem mai bun în noi. Vine o vreme când ești nevoit să treci de partea învingătorului: uită-te la *Ivanhoe12.* Bătrânul Cedric Saxonul, care nu se aliază cu normanzii, e cum nu se poate mai bine în rolul său; fiul său, tânărul Ivanhoe, care li se alătură, și-l joacă bine pe al său.

— Da, Sir.

— A venit momentul să-ți destăinui că, în ochii celor care sunt cunoscători în materie de genealogie, tu vei avea un alt

handicap.

Bunicul își frământă mustața.

— E cazul s-o afli de pe acum. Reține că este vorba de o veche istorie, uitată de mulți, dar în fine… E mai bine să fii în temă. Robin, tu nu ești un *wasp* adevărat.

Pentru o clipă, universul se clătină în jurul tânărului Robin. Oare ce avea să afle? Că avea sânge evreiesc, negru, indian? Se credea deschis, liberal, comprehensiv, convins de egalitatea funciară a tuturor ființelor omenești, dar prejudecățile ereditare erau atât de puternice încât, pentru o clipă, era gata să roage un Dumnezeu, în care nu credea: „Numai negru nu, te rog din suflet, numai negru nu!”

— Oh! Tu ești protestant, atât cât pot fi episcopaliemi de protestanți, și incontestabil alb („Mulțumsc, Dumnezeule? 1 – dar Robin începuse deja să creadă mai puțin în Dumnezeul pe care-l implorase). De fapt. Există secrete în cele mai bune familii, iar eu mă simt dator să ți-l destăinui pe al nostru: nu ești un veritabil anglo-saxon și, în anumite medii, asta se va dovedi în defavoarea ta, de fiecare dată când se va descoperi.

„Familia Chastow nu se numea cu adevărat Chastow, ci *de Chasteaa, e, a, u,* ceea ce-i un nume francez: fondatorul ramurii americane a familiei însoțea un explorator pe nume Cavalerul de La Salle, și, în loc să se întoarcă în Franța, acesta a rămas pe loc. Ne-am schimbat numele în timpul războiului de Independență, pentru că nu voiam nici în ruptul capului să ne deosebim de ceilalți americani. De atunci, aliațele noastre au fost perfect „waspiene”, dar pata rămâne de nești pentru cei care știu de ea. Suntem *wasps* în imensa majoritate a genelor noastre dar nu în totalitatea lor. Și ce-ai vrea, trebuie să recunoaștem, fancezii sunt… diferiți.

Universul se clătină pentru a doua oară.

— Diferiți? Dar bunicule, ce vrea să însemne asta? Te-am auzit repetând de mii de ori că până și negri descendenți din sclavi sunt exact la fel ca noi. Atunci?[59]

— Ascultă, să nu te faci mai prost decât ești. Da, negrii sunt ființe umane, ca și noi, pentru că putem copula împreună. Dar francezii nu sunt ca noi, pentru că nu simt, nu rațonează, nu mănâncă, nu beau, nu se spală, nu copulează la fel ca noi (deși

59 Roman istoric al lui Sir Walter Scoot - 1771-1832 - scriitor britanic, (n.tr.)

pot procrea cu noi: dovada). Nu. Robin, nu-i cazul să-ți faci iluzii: rasa anglo-saxonă a fost aleasă pentru calitățile proprii. Latinii sunt aproape niște africani, așa cum slavii sunt aproape niște asiatici.

„Bun, trebuie să afli care sunt strămoșii tăi. Să trecem la esențial…

Bunicul își desfăcu de mai multe ori mâinile colțuroase cu falange care trosneau.

— Ai fost admis la Varsity. E bine. Dar nu e bine fiindcă reprezintă doar una, dacă nu cumva *singura* treaptă. Până la imbecilul tău de tată, care a reușit să fie admis, dar. Cum n-a fost în stare să folosească treapta cum trebuie, e ca și cum n-ar fi făcut nimic. Acum, am să-ți spun cu ce va trebui să te ocupi la Varsity.

„Mai întâi de toate, studiile: nici nu se pune problema să obții vreodată alte note decât A, la toate materiile, nu vreau să te văd cu niciun B, nici măcar cu un B . La o adică, aș tolera un A-, dar nimic altceva. Altminteri, aș vinde Chastow Plantation și aș dona compania mea de asigurări unei opere de binefacere, mai curând decât să ți le las ție (cât despre imbecilul tău de tată, el nu ar căpăta oricum nimic).

„Firește, vei străluci în sporturi, de preferință în fotbalul nostru american, pentru că e nevoie de mușchi, de suflu și de îndrăzneală. Vei evita sporturile individuale, fiindcă vei fi judecat după capacitățile tale de a munci în echipă. Îți vei presta stagiul militar și vei ieși din ROTC7-’ cu grad de sublocotenent. Toate astea sunt imperative.

— Bine, Sir.

— N-ai să aderi la nicio confrerie de studenți…

— Ce?!

Robin uitase de bunele maniere. Să nu adere la nicio confrerie? Atunci, la ce bun să mai fi student?

— Dacă te lași recrutat de o confrerie, fie ea de mitocani sau de snobi, n-are importanță, îți ratezi șansa de a mai intra în Club, și, dacă nu intri în Club, degeaba te-ai mai ostenit să intri la Varsity.

Robin auzise confuz vorbindu-se de Club și se miră:

— Și Clubul nu este o confrerie?

— Nu, Robin. Confreriile de studenți sunt un adevărat circ, în care probele de inițiere – să rămâi singur și în pielea goală la

zece mile depărtare[60]

de orice așezare omenească sau să faci lupte greco-romane în bălți pline de noroi – reprezintă distracții pentru înapoiați mintali. Halbele de bere proastă, pe care ești obligat să le consumi într-un timp record, contravin coeficientului tău intelectual. E limpede că oricine își limitează ambițiile la acest gen de activități nu are ce căuta la Club.

— Dumneavoastră, bunicule, ați făcut parte din Club?

— Am făcut, mai fac parte și acum, și voi rămâne în el până la ultima suflare, poate chiar și pe lumea cealaltă.

— Și ce este Clubul ăsta?

— Clubul, băiețaș, reprezintă o asociație de oameni bine intenționați și cu mari posibilități, atât intelectuale cât și financiare, care se străduiesc să orienteze evoluția lumii într-o direcție bună, să scoată carul progresului împotmolit în noroi, să-i înlăture din cale sau să-i zdrobească obstacolele, să împingă la roată când trebuie, și care, în acest scop, recurg la rețelele unei camaraderii bune și discrete, căreia au toate motivele să-i acorde o deplină încredere.

Robin replică:

— Bunicule, cine hotărăște care este „direcția bună”?

Robert C. Chastow I se dovedea în același timp prea inteligent și prea cinstit (cel puțin cu sine însuși) pentru a nu recunoaște că această întrebare era legitimă:

— Da, îți înțeleg punctul de vedere.

Era destul de hârșit de uzanețele discuției moderne pentru a-și da seama că argumentul imperativ nu are nicio valoare, că întotdeauna trebuie să începi prin a spune că înțelegi punctul de vedere al celuilalt.

— Îți înțeleg punctul de vedere, Robin, dar ți-aș spune că, poate puțin cam sumar, că „direcția bună” este cea a libertății și bunăstării majorității ființelor omenești. Nu poți să mă contrazici în această privință, nu-i așa?

Robin ar fi putut ușor să-l contrazică pe bunic, fiindcă, mă rog, cine definește ce înseamnă „bunăstare” și cine garantează că „libertatea” ar fi de dorit? Se mulțumi să arboreze o mutră care putea fi interpretată drept o încuviințare.

— Pe scurt. Robm, noi acționăm pentru instaurarea binelui.

— „Noi”, adică cine?

---

60 Pregătirea militară, (n.a.)

— Vrei să-ți prezint o istorie a Clubului? Ei bine, este o asociație independentă, creată în Germania, la începutul secolului al XIX-lea, marea epocă, așa cum știi, probabil, a societăților secrete: francmasonii, *illuminati, carbonarii, Turgenbundu-nl,* toate astea pretins inspirate fie din breslele muncitorești, fie din resurgențele misterioase ale ordinului Templierilor. Clubul nu a căzut niciodată în ridicol: noi nu recurgem, ca francmasonii, la strângeri de mână secrete, nu purtăm șorțulețe, nu ne înfigem vârful unui compas în dreptul inimii. Nu suntem ca țicniții ăia de *Skull and Bones* 4 care te obligă să te culci într-un sarcofag și îți schimbă numele în „cavalerul Cutărică”. La noi, nici pomeneală de folclor esoteric. De altfel, noi nu suntem o societate secretă, cel mult discretă: nu toate activitățile noastre, evident, sunt cunoscute de marele public, și nu ne place prea mult să se vorbească despre noi.

— De ce?

— Pentru că poți lucra mai bine în tăcere, un minimum de secret impunându-se în toate profesiunile. Avocații nu le permit adversarilor să le citească dosarele, medicii consideră uneori indispensabil să nu-și neliniștească prea mult bolnavii dezvăluindu-le maladiile de care suferă, celebrii bucătari francezi nu-și divulgă rețetele clienților. Ca să nu mai vorbim de militari, pentru care secretul constituie o necesitate.

— Da. Bunicule, însă Clubul vostru nu-i totuși o treabă de bucătărie! Ce învârtiți voi pe acolo?

Robin nu reușea să se debaraseze de un ton îmbufnat, pe care-l adoptase de îndată ce i se interziseseră confreriile.

— Noi dăm câte un mic brânci pentru a orienta în direcția bună masele de manevră ale istoriei.

— Mi-ați putea da un exemplu?

— Există unele reușite despre care n-am dreptul să-ți vorbesc, dar… Imaginează-ți harta Africii: la începutul secolului era aproape în întregime în roz și galben: roz pentru coloniile franceze, galben pentru cele britanice. Acum, e multicoloră. Tu crezi că negrii au fost cei care i-au respins pe britanici și francezi?

— Ce-ați făcut, ați vândut arme colonizărilor?

— N-ai nimerit-o deloc, Robin. Noi acționăm în amonte, nu în aval. Noi lovim la cap, nu la brațe. Vrei să știi ce am făcut? Am subminat moralul colonizatorilor; le-am amputat dorința de a se

bate și de a servi; le-am inoculat sentimentul că o colonizare este imorală.

— Dar voi considerați morală, colonizarea?

— Cea mai mare parte a țărilor sunt rezultatul unei colonizări. Iulius Cezar în Franța. Wilhelm Bastardul în Anglia, Walter Raleigh în Virginia, ce-ți închipui tu că au făcut acești domni? Într-adevăr. Noi americanii, suntem cei mai prost plasați ca să criticăm colonizarea ca atare. Dar cum

4 Craniu și oase, societate americană, mai mult sau mai puțin secretă, cu sediul la universitatea Yale, despre care se presupune că ar fi exercitat o influență considerabilă asupra politicii Statelor Unite, (n.a.)

am considerat că suntem stânjeniți de colonizarea franceză și britanică, atunci buff cu ea! Într-un deceniu!

— Nu cumva și fără voi, ar fi avut loc o decolonizare?

— Nu s-ar fi derulat așa de repede. Și, în anumite țări, s-ar fi produs o fecundare reciprocă pe termen lung între colonizatori și colonizați care i-ar fi sudat, ceea ce nu ne-ar fi convenit absolut deloc. Așa era gata-gata să se întâmple în Algeria, cum s-a întâmplat în Galia romană. Din fericire, aveam oameni la fața locului.

— În Algeria?

— Da.

— Aveți oameni peste tot?

— Cei care trebuie, când trebuie, unde trebuie.

— Și de ce vă stingheresc imperiile coloniale? Dacă nu este vorba de morală…

— Din punctul de vedere american. Franța și Marea Bntanie erau prea puternice. Trebuia ca hexagonul să redevină un hexagon și insula o insulă.

— Da, ceva totuși nu pricep. Mi-ați spus că Clubul era o invenție germană, nu americană.

Bunicul aruncă o privire spre Robin, a cărui inteligență trezită îl încânta. Se ridică, călcând sub tălpi covorul gros de lână, turkmen.

— Trebuie să-ți explic ceva. Noi îndrăgim Statele Unite, pentru că aici ne-am născut, pentru că suntem americani, una la mână. Dar. Pe de altă parte, întotdeauna există în lume o țară peste care se lasă pentru un timp Marea Idee, ca o pasăre uriașă.

(Bunicul mimă din mâini zborul păsării celei uriașe.) A fost cazul Atenei. Al Romei. Cel al Angliei pe vremea Marii Carte, al Franței în perioada Luminilor. Acum. A venit rândul nostru.

— Ce este această Mare Idee?

Interesat, dar mereu prost dispus, Robin.

Bunicul mergea, frecându-și mâinile mari cu unghii îngrijit tăiate și pielița îndepărtată de o manichiuristă mulatră din Atalanta.

— Marea Idee, Robm, nu este o anume idee dată și limitată. Prin definiție, ea reprezintă ideea cea mai înaltă pe care o umanitate rafinată și-o face despre ea însăși la un moment dat. În Antichitate, sclavia nu era contrară Marii Idei; în secolul al XIX-lea. Naționalismul nu era contrar Mani Idei. Dar așa au devenit.

— Vreți să spuneți că Marea Idee înseamnă progresul?

— Oarecum, dar progresul are nevoie de o călăuză care să-l aducă pe drumul cel drept, uneori să-l împingă de la spate. Acesta este rolul Clubului.

— Pe care Clubul și l-a atribuit el însuși?

— E un fel de a spune lucrurilor, care nu-i mai greșit ca altul. S-a întâmplat ca oamenii cei mai conștienți de această necesitate să se reunească mai întâi în Germania, apoi America a preluat făclia.

— Mai există germani care să facă parte din Club?

Bunicul se opri din mers.

— Nu știu dacă avem un capitol german. Nu cred. Am cunoscut unii membri englezi. Ar putea face parte și germani. Ar fi mai degrabă o excepție decât o regulă. Adevărații membri ai Clubului, cei mai puri dintre puri, cei mai duri dintre duri, sunt americani de un secol sau de ceva mai puțin. Dar, să ne înțelegem, ei nu sunt în calitatea lor de americani, ci pentru că situația actuală, în care evoluează lumea, face din America terenul cel mai propice pentru activitățile Clubului.

— Și cine sunt membrii? Vrei să spui, de exemplu, că există printre ei și președinți de republică?

Nepotul enunțase „președinți de republică” cu un respect aproape religios. Presupunerea se voia sarcastică. Bunicul ricana față de atâta naivitate și veni să se așeze.

— Da, unii dintre noi s-au consacrat acestei funcții periculoase și derizorii. Între noi, îi numim „țapi”-ispășitori se

înțelege de la sine. Dar, în general, acest post de clovn politic este prea bătător la ochi pentru noi, fără a mai pune la socoteală că ei nu exercită cu adevărat puterea.

Robin se răsculă față de o asemenea blasfemie.

— Asta-i bună! Președintele american nu exercită cu adevărat puterea? Și atunci, cine o exercită?

Bunicul oftă. Curiozitatea inflexibilă a nepotului său îl antrena din ce în ce mai departe în revelațiile sale. Dar el știa că e mai indicat să supraalimentezi inteligențele adolescente decât să le lași să crape de inaniție.

— „Președintele american", cum spui tu, are din putere doar atât cât i se dă de cei care sunt în măsură să i se supună sau să nu i se supună. Noi putem, din timp în timp, să mandatăm unul dintre membrii noștri pentru a acționa în calitate de președinte de republică, dar acțiunea să nu ar fi posibilă decât în măsura în care o stabilim noi. Dacă se abate de la drumul care i-a fost trasat, ori îi băgăm mințile în cap, ori ne despărțim de el. N-ar fi pentru prima oară.

— Dar în fine, cine sunteți voi ca să puteți face toate astea?

Robin era profund zguduit.

Pe de o parte, era venerația sa față de bunic; pe de alta, o dorință bine înrădăcinată de a lua lumea drept ceea ce părea să fie, de a o păstra în stabilitatea ei aparentă, puțin plată; și, dintr-o a treia parte, o altă dorință, nou-născută și contrarie – mai degrabă o speranță, un amestec de teamă că lumea era altfel decât părea, că nu reprezenta decât metafora cosmică a ceva diferit, că oglinzile aveau două fețe, că suprafețele erau găunoase pe dedesubt, că existau pe ici-colo uși secrete și trape și capcane, și sensuri ascunse.

— Vrei statistici? Dintre noi, aproximativ o șesime sunt juriști, o altă șesime universitari, o alta businessmen, alta financiari. Cele două șesimi, care mai rămân, sunt alcătuite din militari, funcționari, industriași. Te-aș surprinde, poate, dacă ți-aș spune că doar 3 dintre noi sunt implicați în politică sau în guvern, dar, printre ei, ce de eminențe cenușii! Asistenți speciali, miniștri fără portofoliu, ambasadori extraordinari, consilieri ai președintelui în probleme de securitate. Ți-am răspuns la întrebare? Dacă ești ambițios, dacă vrei să exerciți puterea reală, mai curând decât cea bătătoare la ochi. Ai dori să faci parte din Club. Dacă vrei să determini avansarea Marii

Idei, a Cauzei Bune în istorie, ai dori să faci parte din Club. Totuși, să nu-ți faci o reprezentare românească. Vei aparține sigurei elite veritabile, care contează în lumea de astăzi, dar nu vei purta masca lui Zorro. Vei fi considerat un cetățean ca oricare altul, pe cale să facă o carieră frumoasă în meseria aleasă pentru tine și în cadrul căreia vei dispune de tot sprijinul, de toate pârghiile. Asta pot să-ți garantez că Clubul se pricepe să-și plaseze afacerile și să-și țină pionii pe linia de înaintare. Evident, trebuie renunțat pentru totdeauna la *aurea mediocritas,* dragă unora. Nu știu dacă ai auzit vorbindu-se despre Ignațiu de Loyola, dar există o asemănare dintre relația iezuitului cu superiorul său ierarhic și a Culubman-ului cu Clubul: între mâinile colective ale Clubului, un membru al Clubului individual este „ca un baston în mâna unui moșneag”.

— V-am înțeles bine, Sir? Nu-mi voi alege propria meserie?

— Noi alegem meseria care va fi cea mai indicată pentru tine și în care vei fi cel mai util.

— Presupun că voi avea măcar dreptul să-mi aleg soția?

— În anumite limite. Criteriul nostru va fi întotdeauna: cea mai mare eficacitate a Clubului.

— Dar dacă mă îndrăgostesc de o fată care nu vă este pe plac?

— Ah! Robm!…

Bunicul scosese un geamăt care era în același timp și un mârâit de exasperare.

— Romeo și Julieta, *West Side Story,* ah! Da, cât e de emoționant! N-am să-ți spun că nu așa se petrec lucrurile în viața reală, pentru că așa se întâmplă efectiv în cazul rataților, al egoiștilor, al celor iresponsabili. Dacă te îndrăgostești de o fată care nu ne place, cine te obligă s-o iei de nevastă? Bun, bun, mă consideri cinic. Nu vreau să te șochez. Tot ce doresc să știi este că Istoria reprezintă un plan și tot ce nu intră în acest plan se află în afara lui *

Bunicul schiță mișcarea unei ghilotine.

— Sunteți pe cale să-mi spuneți, bunicule, că, dacă ader la Club, nu voi mai fi niciodată liber?

— Ia stai puțin, Robin! Ce este libertatea? Dacă nu, poate, metaforic vorbind, o roată liberă, care se opune oricărei opreliști exercitate de lume.

— Cel puțin aș fi liber să părăsesc Clubul ăsta, dacă n-am să

mă simt bine în cadrul lui? Sau îmi veți trimite niște asasini ca să nu vă trădez secretele?

— Am impresia că te străduiești anume să nu pricepi ce-ți spun. Dacă, indiferent în ce moment, un membru al Clubului se dovedește atât de stupid încât să renunțe la șansele fantastice puse de Club la dispoziția sa, noi spunem simplu că este un „ador-mit” și cu atât mai rău pentru el.

— Și dacă începe să divulge secretele Clubului?

— Dar Clubul nu are secrete ca atare, Robin. Structurile noatre sunt etajate, cernute; nimeni nu poate accede la un grad superior decât dacă își face stagiul de subaltern; nu este o chestiune de promovare artificială și succesivă, ci de un porogres interior, care permite să urci treptele cele mai elevate. Noi ne facem stagiul față de noi înșine. Dacă aș încerca să explic o integrală cuiva care nu a făcut în viața lui algebră, n-ar servi la nimic. În același fel, un membru al Clubului de un rang mai avansat, vorbindu-i unui neinițiat, nu ar fi înțeles. Adevăratele secrete, Robin, sunt intransmisibile.

— În fine, trebuie că aveți anumite parole, locuri de întâlnire, mijloace de comunicare?

Bunicul se ridică și, cu mâinile în buzunarele pantalonilor gri-perl, se plantă în fața ferestrei cu storurile trase, de parcă ar fi putut să vadă ceva prin ele. Contemplă îndelung acest peisaj interior mai înainte de a răspunde. Ezita asupra celor ce puteau fi spuse și a celor care trebuiau să rămână ascunse.

— Ascultă. Nu există nimic – nimic, mă înțelegi? – care să nu intre în sfera de activitate a Clubului sau cel puțin care n-ar putea să intre. Ceea ce este bun pentru Club este considerat absolut bun, fiindcă Clubul este bun pentru lume. Ceea ce este rău pentru Club este considerat absolut rău, din același motiv. Morala obișnuită este relativă, fiindcă ea nu ține seamă de existența Clubului. Ni se poate întâmpla să îndeplinim o ocupație pe care alții s-o catalogheze drept condamnabilă, iar noi s-o scotim ca fiind un bine major, și, în acest sens, se poate spune că avem secrete. Dispunem de mijloace pentru a le asigura o protecție eficientă și nu dăm înapoi din fața nici unuia. Acestea sunt decizii luate în mod excepțional și la cel mai înalt nivel. Majoritatea membrilor Clubului își petrec viața fără să bage măcar de seamă că aceste secrete există. Funcțiile lor constă, în esență, în a se ajuta unii pe alții pentru a accede

la posturi care presupun deținerea puterii.

— Și dumneavoastră, bunicule, ați ajuns să luați decizii excepționale la cel mai înalt nivel?

Tăcere. Și apoi, cu spatele întors:

— Oh! Da, Robin, oh! Da. Sau mai degrabă, mi s-a întâmplat să particip, fiindcă întotdeauna ele au loc într-un colegiu.

— Încerc să înțeleg, Sir. Vreți să spuneți că, în cazul în care devin membru al Clubului, acesta ar putea să mă ajute să devin președintele Statelor Unite?

Bunicul se răsuci pe călcâie, izbucnind în râs.

— Iar începi cu președinții tăi! Da, ai putea fi desemnat să dețiii această funcție, dar nu ți-aș dori: există riscul să ți se întâmple una ca asta, numai dacă ești recunoscut ca incapabil să exerciți adevărata putere.

3

Arțarii toamnei din New England au o strălucire aproape canadiană. Niciodată Robin nu văzuse ceva asemănător în Sud, iar aceste flăcări și flamuri ridicându-se viguros în bătaia vântului din nord deveniră pentru el emblema universității Varsity: de acum înainte, ea avea să fie un incendiu constant, un autodafe de nestins, simbol în același timp al *libido sciendi* și al *libido* pur și simplu, dorința de a trăi, de a vedea mugurii plesnind, de a crește, de a deveni el însuși, de a se măsura cu lumea. Era la Varsity doar pentru o vreme, dar Varsity avea să rămână în el pentru totdeauna. Cel puțin, așa credea.

Se miră din capul locului de ceea ce-l intriga aici. Nu era vorba, deși se aștepta, de nivelul culturii colegilor săi, proveniți, în marea lor majoritate, din vechi familii ale Noi Anglii. Dimpotrivă, pe acest plan, în pofida accentului și al întorsăturilor de frază tipic sudiste, pe care el se grăbea să le îndrepte, Robin se simțea superior: bunicul îi dăduse atâtea cărți de citit, faptul că mai știa și o a doua limbă îi deschisese mult mintea, turul Europei pe care îl făcuseră împreună în timpul vacanțelor – Londra, Parisul, Amsterdamul, Miinchenul, Florența, Roma – îi înlesnise să vadă limpede ce ar putea însemna o viață consacrată artelor frumoase și umaniste, încât era mai degrabă surprins să întâlnească asemenea necioplți printre fiii de juriști și de bancheri din jurul lui.

Nu, primul lucru care-l suprinse fusese numărul redus de negri. Nu numai în clasă dar și pe stradă. Întrebă dacă existau

cartiere ale negrilor: nici pomeneală de așa ceva. Negrii, atât de numeroși în Sud. Nu făceau parte din peisajul local. Profesorii și studenții din Varsity aveau puține ocazii să-și etaleze simpatia pe care o simțeau pentru negri, indieni, hispanici, pe scurt, față de toți *non-wasps:* simpatia era doar platonică.

La fel de mirat fu și de atitudinea studentelor. Nici urmă de Frumoasele Sudului, caste unele, lascive altele, dar toate suprem de feminine și distinse. Aici, ele alcătuiau o combinație de băieței ratați, de feministe turbate, de nimfomane nerușinate, fără a mai pune la socoteală câteva demoazele arogante și inabordabile, care nu încetau să râdă pe înfundate între ele, fără să-ți dai seama de ce sau de cine își băteau joc.

Anul întâi, pentru Robin, se derulă mai ales obținând o rezervă de note bune. Gândea că bunicul avea să-i ierte un C sau doi acolo, dacă acumula suficient de mulți A. În rest. Se aclimatiză rapid, făcea sport și trecea drept un bun camarad, deși puțin cam distant, continuând să simtă, la fel ca în liceu, că era diferit de ceilalți, ceea ce-l umplea de un orgoliu ținut ascuns, ca să nu fie bănuit că-i *un american15.* În perioada „rush-ului”[6162], toate confreriile îi dădură de înțeles că ar fi binevenit printre membrii lor. El nu spunea nici da nici ba, permițându-și uneori ceva distracții, dar fără să se compromită cu nimeni.

Meditase îndelung asupra acelei istorii a Clubului și se hotărâse să facă parte din el. În cazul în care ar fi fost acceptat. De fapt, nu avea vocații deosebite, nici obiecții, dacă îi erau înlesnite treburile în profesiunea ce i-ar fi fost aleasă. Îi făcea plăcere să exercite o putere. Dacă era menită spre binele umanității, faptul îi furniza o scuză care i-ar fi adormit scrupulele, presupunând că ar fi avut. În schimbul acestor avantaje, se credea capabil să renunțe la o independență la care nu ținea neapărat. Adevărul Clubului ar fi devenit adevărul său, îl accepta din capul locului.

Bunicul îl averizase asupra felului cum ar avea loc recrutarea sa, dacă avea șansa să facă parte dintre cei treisprezece aleși

---

61 În America, e suficient să ai atitudini presupus *non* americane pentru a fi taxat de antiamericanism. Această paranoia a prosperat sub maccarthiysm, cunoscând o anume renaștere după evenimetele din *Nine-Eleven,* (n.a.)

62 Campanie de recrutare în confreriile de studenți, (n.a.)

(întotdeauna erau treisprezece, niciunul în plus, niciunul în minus). Ar fi fost observat cu atenție de către cei mai mari și la sfârșitul anului întâi sau la începutul celui de al doilea, în momentul în care s-ar fi așteptat cel mai puțin, ar fi fost bătut ușor pe umărul drept și cineva i-ar spune: „Ești acceptat.“

Kaaba, sediul Clubului, îl intriga. Studenții vorbeau puțin de ea, fie că fuseseră inițiați, fie că își reproșau că nu erau. Trecând pe dinaintea ei, toți ridicau ochii spre blocurile de marmură neagră, dreptunghiulară și șlefuită. Înălțându-se geometric până la cupola transparentă care le încorona, și în general nimeni nu zicea nimic, sau cel mult unii pufneau. Sau șopteau cu jumătate de glas, „Trebuie că-s bani acolo, nu glumă” sau

„Stai și te întrebi, totuși, ce învârtesc ei acolo” sau „S-ar părea că au un cadavru la subsol”, dar toate astea fără convingere. Superioritatea Kaabei asupra confreriilor, care susțineau sus și tare că dețineau o groază de secrete pe care și le smulgeau periodic, consta în faptul că ea nu susținea nimic. Era știut că acolo se întrunea Clubul. Și asta era tot. Circula o legendă: prin anii cincizeci, un comando de duri, proveniți dintr-o confrerie de duri, reușise să pătrundă în Kaaba. După care, se povesteau vrute și nevrute: agresorii descoperiseră o cameră subterană de tortură, părul le albise într-o singură noapte, copiaseră o listă cu membrii secreți, dintre care ar fi făcut parte Hmșciov, Mao și Papa, fuseseră sterilizați prin raze sigma, astfel încât niciunul dintre ei n-a mai putut avea copii, sau că nu găsiseră nimic, decât birouri, o bibliotecă și un bar bine garnisit. Ceea ce nu însemna că, chemat fiind să treci pragul de marmură neagră, faptul n-ar fi dat frisoane multora, dar mai ales lui Robin, care îi încredințase viitorul. În imaginația sa, spațiul universității Varsity pivota în jurul masei negre și cubice, care își arunca umbra asupra campusului.

Zăpezile din New England se topiră, copacii stufoși din New England începură să-și cânte simfonia în smarald major, iar păsărelele din New England își dărăceau fresca ciripitoare. Robin își pregătea examenele cu nasul în cărți, colecționând A-un, pe care, cunoscând regulile vieții, îi ascundea de camarazii lui. Rusa era atât de ușoară pentru el, încât se putea concentra asupra altor materii. Își interzicea să se gândească la Club:

„Vom trece peste acel pod când vom ajunge acolo”, își

spunea, ca PerryT Mason în foiletonul la care își permitea să se uite la televizor o dată pe săptămână. Oricum, în pofida notelor bune. A sporturilor de echipă și a influenței bunicului, ce șansă avea de a fi unul dintre cei treisprezece „acceptați” din șase sute de studenți ai anului întâi?

Destinul său se juca în ultima săptămână din iunie, care era și cea a ultimului trimestru.

Începuseră căldurile, cursurile erau pe sfârșite, iedera invada ferestrele, mușteleerau toropite, profesorii își etalau comorile de umor sau de lene. Robin nu se mai gândea decât la întoarcerea lui în Sud: avea să revadă plantația cu coloanele albe, pâcla aninată de stejari, capetele lucind ale negrilor glumind pe străzile din Savannah – în Nord, puținii negri se arătau disprețuitori și lugubri își va revedea bunicul cu frumoasele lui mâini îngrijite, cu sprâncenele de argint, cu siguranță mulțumit de rezultatele nepotului.

Era ultima *convocare* de miercuri dimineață, ședință în timpul căreia cântecele studențești alternau cu predici, cu rugăciuni și de diverse proclamări. Studenții din anul întâi veneau în robe academice: la sfârșit, primeau o bonetă pătrată care făcea din ei membri oficiali ai universității Varsity. În mulțime, pe când se aliniau pentru a intra în capelă doi câte doi, Robin simți o mână lăsându-i-se ușor pe umărul drept, în vreme ce o voce îi șoptea la ureche:

— Ești acceptat.

Robin se opri. Studentul cu boneta pătrată, care-i dăduse palma fatidică, îl și depășise, faldurile robei sale negre bătându-i gleznele, dispărând în mulțime, fără ca Robin să-l fi recunoscut.

După *convocare* trecu pe la poștă, unde găsi în cutia sa un mesaj dactilografiat:

Ora șaisprezece. La debarcader.

Campusul era situat pe malul unui fluviu, pe care, după exemplul universităților din Oxford și Cambridge, studenții din Varsity organizau competiții de canotaj. Pe mijlocul fluviului era o insulă care aparținea oficial Clubului: membrii Clubului veneau aici uneori să se întrunească sau să-și petreacă vacanța. Accesul era interzis: din doi în doi arbori se puteau vedea pancarte galbene și negre cu *Posted*”, și dobermani care patrulau. Când sezonul la rațe era deschis, se auzeau în zori

Clubmeni amatori de vânătoare, care mitraliau norii. Întrebându-se dacă acolo ar avea loc învestirea sa. Robin se opri o clipă pe pontonul debarcaderului, fixat pe stâlpi masivi de lemn, înfundați în mâl. Câteva bărci acționate de vâslași convinși și plini de sudoare brăzdau apa în pofida arșiței… Printre crăpăturile dintre scânduri se întrezărea, sub debarcader, un înotător și o înotătoare întinși pe nisip, pipăindu-se. Nimeni altcineva la orizont.

— Robin!

Era Dr Kirsten care se apropia, cu pulpanele cămășii în vânt, ieșite din pantalonii diformi, agitându-și mâna cu un gest feminin.

Dr Kirsten purta întotdeauna pantaloni și uneori cravate, dar era cu neputință să tragi o concluzie pe tema sexului său, presupunând că[63]

personajul ar fi avut unul. Prenumele său era Kirsten, ca și numele de familie, iar în Anglia, de unde era originar, se potrivea la fel de bine unui bărbat ca și unei femei. O voce asexuată răzbea din capul său mare, antrenat pe o parte de greutatea ochelarilor dezechilibrați. Obrajii, decorați cu câțiva negi. Erau spâni, și nu-ți lăsau impresia că o datorau unui bărbierit minuțios. Cămășile și puloverele atârnau în față. Bazinul foarte lat. Era numai bun să poarte doisprezece copii. Nimeni nu-l văzuse, cât de puțin acolo. În pielea goală. Își redacta biografiile într-un stil telegrafic, fără pronume personale, nici adjective posesive, ceea ce punea în încurcătură numeroși studenți sau studente, iar Robin, căruia îi plăcea să claseze lucrurile și oamenii, nu făcea excepție de la regulă.

Dar savantul (savanta?) îl fascinase din primele zile, nu numai prin erudiția sa. Ci și prin pedagogia fantezistă, prin disprețul său față de formele universitare, prin modul de a vorbi despre tipul Shakespeare și de individul Chaucer de parcă i-ar fi cunoscut intim și i-ar fi luat ușor în tărbacă. Definițiile sale îl încântau (nu știa, pe atunci, că Dr Kirsten le împrumuta de la Ambrose Bierce):

Centaur, ființă anterioară diviziunii muncii;

Violon, instrument destinat gâdilăni urechilor omenești prin frecarea unei cozi de cal pe viscerele unei pisici;

Broască, reptilă cu picioare comestibile;

63 Intrarea oprită, (n.a.)

Arbore, vegetală de talie mare destinată prin natura sa să pună lemne la dispoziția justiției;

Funie, instrument învechit, conceput pentru a le reaminti asasinilor că și ei sunt muritori…

— Salut, Robin, spuse Dr Kirsten, care urca pe debarcader, gâfâind ușor. Facem o plimbare cu barca?

— Îmi pare rău, Dr Kirsten. Nu pot. Am o întâlnire.

Dr Kirsten se uită la el ironic pe deasupra ochelarilor și trâmbiță:

— Eu sunt întâlnirea dumitale.

Pentru a-l îmbarca, Robin ținu politicos mâna Dr Kirsten, în cazul în care Dr Kirsten ar fi fost o damă. Hermafroditul se instală pe locul pasagerilor de la pupă, își încrucișă picioarele, se răsturnă pe spetează, își ridică brațele la ceafa și îi lăsă lui Robin grija manevrării vâslelor. De îndată ce se depărtară de mal. Dr Kirsten începu să vorbească. Cuvintele sale zburau pe deasupra apei. În vreme ce Robin, vâslaș experimentat, făcea să alunece ramele spre înainte cu un ușor șuierat, apoi, dintr-o răsucire a mâinii, spinteca suprafața apei, de parcă ar fi mânuit un cuțit, și le aducea spre spate, arcuindu-și spinarea.

4

Când. În fine, Robin trecu de pragul fatidic al Kaabei, totul se desfășură cum nu se putea mai simplu: sună și i se deschise.

Era ora opt dimineața. Se prezentau diferiți candidați, unii în cămașă albă și costum, alții în haină de tweed cu cohere din piele și cămăși pastel cu revere și guler prins în nasturi, toți cu cravată, afectați, fără nicio idee despre ce-i aștepta. Știau doar că Clubul nu aproba neglijența. Erau treisprezece la număr, toți masculi. Robm își petrecuse vara făcând parașutism, la indicațiile Dr Kirsten, parașutism amator. Cu ce-și ocupaseră timpul ceilalți? Asta nu-l privea.

Toți se cunoșteau mai mult sau mai puțin, se salutau stângaci, cu stomacul ghem:

— *Hi.* Robin.

— *Hi,* Tom.

Gândeau: „fa te uită, n-aș fi crezut ca Tom să fie acceptat.” Sau „Sid a ratat ocazia: așa-i trebuie, fraierului.” Sau „Mi-ar fi făcut totuși plăcere ca Sally să fi reușit și el.“

Vestibulul din Kaaba ducea spre sala centrală, circulară, luminată de sus prin cupolă. O masă ovală, din lemn deschis la

culoare, ocupa mijlocul, înconjurată de douăzeci și șase de scaune, fiecare având dinainte o sugativă verde unde erau dispuse un bloc de hârtie, creioane, o ascuțitoare, un pahar de cristal plin cu apă și o tăbliță cu numele titularului. Cele treisprezece scaune, cu spatele întors spre ușa de la intrare erau libere. Unele dintre cele treisprezece din fața lor erau de pe acum ocupate de personaje din diferite generații: erau unul sau doi studenți din ultimul an, bărbați în puterea vârstei, un bătrân, o damă cu părul albăstriu, îmbrăcată și machiată cu o grijă extremă și chiar de bon ton. Dr Kirsten arbora înfățișarea neglijentă care-i era proprie, nu fără o anume distincție universitară. Pregătirile nu durară nici cinci minute: toată lumea era punctuală. Robin constată că, datorită formei ovale a mesei, ficeare nou avea în față lui un vechi. Când cele douăzeci și șase de locuri pură ocupate, un bărbat de vreo cincizeci de am, cu fața cadaverică străbătută de fulgere aurii – dinți, ochelari, verighetă, tuși în pumn și rosti:

— Doamnă și domnilor din Club. Vom proceda acum la formalitățile de înscriere. Nașii să binevoiască a-și conduce finii în celule destinate în acest scop.

Toată lumea se ridică, iar Robin își dădu seama că nătângul înalt cu ochelari pătrați, de vreo treizeci de ani. Plin de coșuri, care-i stătea în față, pe cealaltă parte a mesei, era nașul lui.

— Veniți, îi spuse nătângul. Nu mă cunoașteți. Numele meu este Sinclair B. Smythe, agent de schimb la New York. Să nu vă faceți griji: sunt nașul dumneavoastră doar pentru această primă ocazie.

Treisprezece celule cu geamuri, mobilate cu o masă și două scaune, dădeau spre sala centrală. Sinclair îl conduse pe Robin către una dintre ele. Îngăimă:

— Asta-i. Nu te deranjează dacă te plasez aici. Eu am să stau acolo. Unde mi-oi fi pus formularul? Ah! Da. Iată-l. Nu te supără dacă am să iau niște note? Bun. Ia să vedem. Robert C. Chastow. Corect.

— Robert C. Chastow III, Sir.

— Ah! Nu. Nu mă lua cu Sir. *Sinclairizează*-mă, dacă vrei, pentru că și eu am să te *robinizez.* Bun. De acord. E-n regulă.

Sinclair se pregătea să completeze cu creionul o foaie de hârtie pe care Robin deslușea coloane și paragrafe.

— Sexul dumitale?

— Vă rog să mă scuzați?
— Sexul dumitale?
— Masculin.
— Ești sigur?
— Dacă sunt sigur?
— Noțiunea nu este chiar atât de absolută cum ne închipuim noi. Ai atributele sexului mascul, vreau să cred, dar toate astea sunt destul de relative. În orice bărbat se ascunde o *anima,* după cum în orice femeie face ravagii un *animus,* cei care l-au citit pe Jung știu asta. Ești virgin?
— Nu.
— S-a întâmplat cu o femeie?
— Ce părere aveți?
— Manifești tendințe homosexuale?
— Niciuna.
— Așa se spune…
Sinclair se distra cu creionul, își punea guma sub ochiul drept, sub ochiul stâng, îi mușca vârful.
— Dacă ai devia spre homosexualitate, ce rol ai prefera: activ sau pasiv?
Robin nu-și credea urechilor.
— Vreți să spuneți: dacă aș prefera să mă las… sau dacă aș prefera…? Dar nici unul, nici altul. Sinclair. Numai gândind și mi se întoarce stomacul pe dos.
— Înțeleg, dar la care din două ți se întoarce mai mult pe dos?
Robin ridică din umeri.
— Presupun că. Dacă aș avea de ales, aș alege să fiu activ, fără nici cel mai mic entuziasm, vă rog să mă credeți. Cum ai putea face ceva unui individ, ce n-ai permite să ți se facă ție, fără a te disprețui?
— Bună reacția. Robin, bună reacția.
Sinclaire își ținea degetul pe rubrica următoare:
— Vârsta?
— Nouăsprezece ani, nu o știați?
— Te consideri în avans sau în întârziere pentru această vârstă?
Robin reflectă.
— Când mă compar cu cei de seama mea, mă consider mai curând în avans: am citit mai mult, cunosc mai multe limbi…

Bineînțeles, când mă gândesc la ofițerii lui Napoleon. În timpul campaniei din Franța – unii aveau paisprezece am…

— Naționalitatea?

— American, fără îndoială.

— Da. Însă originea…?

— Sânge anglo-saxon, celtic.

— Nimic altceva?

— …Un strop de sânge francez.

— Ah! Bun. Religia?

— Episcopalian.

— Ești sigur?

— Ce vreți să spuneți?

— Ei bine… crezi în nașterea virginală și în învierea lui Iisus? Îți atrag atenția că noi nu ne jucăm de-a adevărul, că poți să mă minți, dar că orice minciună riscă în cele din urmă să se întoarcă împotriva dumitale, într-un fel sau altul, pe când adevărurile sunt stabile și că – mai trebuie oare să precizez?

— Clubul nu are prejudecăți religioase.

— Să zicem că am unele îndoieli asupra nașterii virginale și a învierii.

— Ești foarte sigur că se cuvine întotdeauna să întinzi și obrazul stâng când ți-a fost lovit dreptul?

— Nu.

— Crezi cu fermitate în nemurirea sufletului?

Sinclair își lovea ușor nara dreaptă cu creionul.

— N-aș pune pariu pe o sută de dolari.

— Și totuși acestea sunt preceptele Bisericii episcopaliene, nu?

— Astea ar trebui să fie.

— Bine, bine, notez aici episcopalian. Fie vorba între noi. Asta nu te angajează cine știe ce. Știi. Robin, trebuie să-ți spun treisprezece chestiuni, și pe urmă trecem la altceva. De ce treisprezece? Habar n-am. Vreunul dintre marii noștri înaintași și-a pus în cap să facă totul din treisprezece, dar să nu acorzi faptului o importanță exagerată. Noi suntem cei mai puțin superstițioși oameni din lume. Cărui mediu social consideri în mod conștient că aparții?

— Claselor mijlocii.

— De ce nu superioare? Dispui de bani. De terenuri, faci parte dintr-o veche familie.

— Nu avem chiar așa de mulți bani. Și pe urmă… nu se face să recunoști că aparții claselor superioare. Îi las pe alții să tragă concluzia.

De ce spusese Robin toate astea? Poate pentru că accentul lui Sinclair avea ceva newyorkez și vag comun, și că nu intrai în Club ca să fii călcat în picioare, nici măcar de membrii vechi ai Clubului.

— Situația familială?

— Fiu unic. Părinții cam absenți. Bunicul foarte prezent.

— Cum te-ai clasa din punct de vedere politic? Democrat. Republican?

— E o diferență care mi s-a părut întotdeauna artificială sau, mai exact, deloc politică. Anumiți sudiști sunt Democrați de dreapta, iar printre Rebublicani, găsești negri…

— Cu sănătatea, totul e în regulă? Fără probleme majore? Un control în fiecare an?

— Nu tocmai un control. Am impresia că sunt bine. Așa cum sunt.

— Sănătatea mentală? Ceva tendințe spre paranoia? Spre schizofrenie?

— N-am constatat. E ca un veritabil chestionar de Proust ce-mi propuneți dumnea-voastră, Sinclair, adăugă Robin, ca să demonstreze că era cult.

— Atât că nu *ceea ce* răspunzi la aceste întrebări idioate ne interesează: ci *cum* răspunzi la ele. Să admitem. Cum reacționzi față de violență? De „să nu ucizi”? Față de pedeapsa cu moartea, de exemplu9 De a lua viața cuiva? E cazul să remarci totuși că întrebările noastre devin mai puțin primare.

Robin reflectă. Își încrucișă brațele și luă o poză elegantă pe scaun.

— Poate că am să vă șochez. Nu pun prea mare bază pe viața oamenilor: sau suntem muritori, și, în acest caz, moartea n-are nicio importanță, sau nu suntem și atunci ea trebuie demistificată. Moartea e la fel ca viața: unele pot fi utile, altele inutile, asta-i tot.

Și, pentru a face impresie, adăugă:

— Cunoașteți definiția pedepsei cu moartea a lui Ambrose Bierce, din al său *Dicționar al diavolului?* „Pedeapsă a cărei echitate și eficiență sunt puse la îndoială de mulți oameni serioși, inclusiv de toți asasinii.“

Sinclair îl măsură nu fără amuzament: cocoșelul ăsta avea aerul de a fi foarte sigur pe el.

— Da, bun, de acord. (Sinclair lua note.) Și ca distracții, care ți-ar fi preferințele? În interior? În exterior? Ce te atrage mai mult?

Robin știa că se cuvenea să răspundă „sporturile” pentru a rămâne pe linia americană, dar era tentat să fie sincer, ca o provocare.

— Mi-am petrecut vara făcând parașutism, spuse el, dar, pentru a se reabilita totuși, ceea ce-mi place cu adevărat este să citesc.

Și adăugă:

— Mai ales în rusă, închipuiți-vă.

Sinclair nu păru impresionat.

— Cititul e o distracție? Mă întreb.

— N-ați precizat noțiunea de „distracție”.

— A unsprezecea întrebare: care este morala dumitale, pe ce anume o fondezi?

— Îngăduiți-mi să reflectez. Nu cred în niciun imperativ categoric (Robin făcuse filosofie și avea de gând să o demonstreze). Regula de aur, să-i tratezi pe ceilalți așa cum ai vrea să fii tratat tu însuți, conduce inevitabil la un impas: ceilalți nu mă reprezintă. Dreptul natural e o glumă binevoitoare. Îmi vorbiți despre „Să nu ucizi”: ar însemna, așa cum gândește Moise, „Să nu ucizi un evreu”. Dacă vreți adevărul, morala, din punctul meu de vedere, este mai curând o chestiune de gust: nu te încalți cu pantofi maro la un costum albastru.

— Totuși, mai adineaori, erai reticent la ideea de a face cuiva ceea ce n-ai don să ți se facă ție?

— Chestiune de gust. Sinclair, nu de morală.

— A douăsprezecea întrebare. (Sinclair se prefăcea că o caută pe listă.) Ce scop ai în viață?

— Să extrag maximum din mine însumi.

— A treisprezecea și ultima întrebare. Cum ai dori să mori?

Răspunsul veni imediat:

— După ce aș fi extras maximum din mine însumi. Golit ca o carcasă de homar. Restul mi-e indiferent.

— Ei bine, totul e prefect. Putem merge să ne alăturăm celorlalți.

Cei douăzeci și șase de membri ai Clubului își reluau locurile doi câte doi. Așteptând urmarea. Cei cu vechime își consultau notele și schimbau câteva șoapte. Cei noi stăteau smirnă. Animatorul cadaveric al jocului tuși în pumn. Vorbi pe un ton plictisit:

— Doamnă, domnilor, aveam aici douăzeci și șase de membri ai Clubului, aparținând unor grade diverse, de la primul până la al treisprezecelea. Va trebui acum să ne cunoaștem mai bine. Aș vrea să atrag atenția membrilor de gradul treisprezece asupra dulapurilor care mărginesc pereții vestibulului situat în spatele lor. Și-ar putea atârna acolo comod hainele, mai înainte de a reveni să ia loc la această masă. Le cer, prin urmare, să binevoiască a se dezbrăca… (susură el) în pielea goală!

Expresia hazlie sună ciudat în gura plină de aur.

Cei noi se duseră respectuos să-și atârne vestoanele, pantalonii pe umerașe, să-și strângă cămășile, să-și pună șosetele în pantofi, în fundul respectivelor dulapuri. Se mai văzuseră goi în vestiarele de sport și faptul nu-i stânjenea peste măsură. Erau însă preocupați să afle în ce ținută va fi dama cu părul albăstrui și dacă vor descoperi în fine cărui sex aparținea Dr Kirsten.

*

Robin nu-și putea imagina că ar fi putut trăi o zi atât de cumplită fără să suporte violentări fizice.

Era noapte când ieși din Kaaba, febril, îngrețoșat, cu mușchii zdrobiți, cu nervii la pământ, până și oasele durându-l în profunzime. Nu se simțise numai „în pielea goală” ci întors pe dos. Ca și cum în același timp conștiința sa și viscerele i-ar fi fost expuse în văzul tuturor. Îi ura acum pe cei douăzeci și cinci de oameni, frații săi pe viață. Știa mai multe despre ei decât ar putea să afle vreodată apropiații lor. Îi auzise dând frâu liber celor mai sângeroase și mai sordide idei născute de imaginația lor. Nu l-ar mai putea revedea pe niciunul fără să roșească interior ca și pentru sine însuși. Era de parcă și-ar fi amestecat sângele sau ar fi participat la o orgie colectivă. Nici măcar unul dintre ei nu avea să mai fie o monadă: cochiliile lor fuseseră sfărâmate. Imaginea carcasei de homar reveni în mintea lui Robin: rânji. Golită, carcasa? Poate. Dar și zdrobită.

Treisprezece interogați, treisprezece examinatori, rafale de întrebări, singura regulă a jocului: nicio întrerupere. Cei cu

vechime, care rămăseseră îmbrăcați, îi chestionau neîntrerupt pe cei noi, complet goi; nu le era interzis celor noi să riposteze, dacă îndrăzneau, prin întrebări la fel de perfide, la fel de jignitoare, toate astea desfășurându-se într-o etalare ostentativă a tot ce putea fi negativ. În care pudicii își exagerau impudoarea. Inocenții se grozăveau cu monstruozități pe care nu le comisese-ră, în care viclenii țineau să-și ascundă intențiile viitoare sub inechități trecute, în care un soi de aburi nocivi urcau până spre cupola Kaabei. Da, nocivi, fiindcă în ziua aceea nu fusese vorba decât de rău sub toate formele sale – în ce scop? Robin nu era sigur: poate pentru a-l exorciza, pentru a demonstra, fără o inițiere mistică, fără o mesă neagră, fără meio conjurație, că, pentru un membru al Clubului, răul nu reprezintă decât un mijloc ca oricare altul.

Întorcându-se în fermecătorul apartament micuț, din două camere, închiriat de la o damă foarte distinsă, el se clătină o clipă: Bunicul știa la ce îl expunea, determinân-du-l să adere la Club? Ba mai mult: la vremea lui, trecuse prin aceleași ticăloșii? Da, fără îndoială. Clubul era Club.

Primul dintre cei cu vechime – Tu de colo, Johnny, îți mai aduci aminte la ce vârstă nu ți-ai mai udat patul?

Johnny (descumpănit) – Nu, nu-mi mai aduc aminte, e ceva important? (*râsete nervoase.)*

Altul dintre cei cu vechime – Cunningham, povestește-ne un caz în care te-ai simțit dezumflat.

Cunningham – Dezumflat, dezumflat… Nu m-am simțit niciodată dezumflat.

Altul dintre cei cu vechime – Basme! Dovada, că exact în momentul de față ești pe cale să te dezumfli.

Dama cu părul albăstrui – Ia spune-mi, Timothy, ajungând la vârsta pubertății, trăgeai cu ochiul când mama ta făcea baie?

Timothy – Nu, mai degrabă când era la toaletă. (*Râsete nervoase.)*

Primul dintre cei cu vechime – Murphy, când erai mic, ai smuls vreodată picioarele unei muște?

Murphy – Nu. Niciodată.

Altul dintre cei cu vechime – Dar unui păianjen?

Murphy – Asta mi s-a întâmplat. Cu o pensetă: mi se părea dezgustător.

Buri – Eu făceam una mai bună: am legat împreună de coadă

un câine și o pisică. Cu o sârmă. Trebuie să fii atent pentru că poți fi mușcat sau zgâriat. N-a rămas mare lucru nici din unul, nici din celălalt. (*Râsete nervoase.)*

Owen – Eu am făcut una și mai tare: era o portoricană cu un prunc în cărucior, în capul scărilor. Ea se oprise să cumpere niște banane. Căruciorul, mă uitam la el, era așa de aproape de margine… N-am rezistat și l-am împins. Rețineți că nu au fost cine știe ce stricăciuni, o fractură, două acolo, dar ar fi putut să fie mai rău. Aveam unsprezece ani. *Fără râsete nervoase: nimănui nu-i vine a crede că Owen spusese adevărul.)*

Primul dintre cei cu vechime – Să ne întoarcem direct la fapte. Mr Timmerlaine, de acolo, din capătul extrem, care este acțiunea cea mai rușinoasă pe care ai comis-o vreodată?

Brusc, atmosfera se schimbase. Robin, cufundat în continuare în acea scăldătoare plină de noroi, observa. Înțelegea că, mai înainte de toate, fusese nevoie să fie transgresate tabuurile specifice, ca abia apoi să se ajungă la cele care desferecau inconștientul noilor membri ai Clubului.

Nimeni nu se putea împiedica să-și pună imediat aceeași întrebare, ca cea adresată lui Boogie Timmerlaine: „Care este lucrul cel mai rușinos făcut de mine?” Sau „Am făcut vreodată ceva rușinos?” Adăugați aici că Clubul se reținuse să indice dacă aveai dreptul să taci sau să trișezi: așa cum precizase Sinclair, problema nu era ce, era cum.

— Rușinoasă?

— Da, Mr Timmerlaine, rușinoasă.

— Eu nu comit acțiuni rușinoase.

Timmerlaine se ridicase, iar nuditatea sa apăru brusc.

Unii pretindeau mai apoi că damei cu părul albăstrui și Dr Kirsten li se scurgeau ochii. Era înalt, bine clădit și, spre deosebire de ceilalți camarazi ai săi rozalii, roșcovani, durdulii, avea pielea mată, aproape brună, cu peri cârlionțați pe umeri, pe piept, pe pântece, și un sex așa de închis la culoare, că bătea în albastm, ca sexul unui mistreț. Prost circumcis, pe deasupra, ca și cum actul igienic și patrician fusese îndeplinit cu întârziere. Înțelegeai brusc de ce Biblia defăimase un membru care dispunea de mai multe posibilități și plăceri decât alte patru la un loc. Întreaga obscenitate a reproducerii omenești se afișa dintr-odată, și îți dădeai seama de ce părțile destinate acestei funcții, numite indiferent cum, „nobile” sau „rușinoase”,

ajungeau să fie ascunse cu bucăți de pânză, cu slipuri, cu șorțuri, cu pulpane de togă, cu scuturi, cu ierburi, cu păr, pe scurt, cu ce dădea Dumnezeu.

Niciodată Robin nu se simțise atât de tributar condiției umane ca dinaintea sexului lui Timmerlaine. Altminteri, nu era de mirare dacă se șoptea că adevăratul nume al lui Timmerlaine era Valdez. Averea părinților săi era considerată de origine texană, deci, dintr-un punct de vedere rasial, suspectă: la o distanță de una sau două generații, putea avea pe dedesubt ceva *Greaser* – adică sânge hispanic, cu toate antecedentele oficial *wasp* al acestui ultim Timmerlaine. Era aproape un miracol, dacă performanțele sale în matematică, recordurile obținute ca halterofil și puțurile petroliere ale părinților reușiseră admiterea lui în Club.

— Dumneata nu comiți acțiuni rușinoase, Mr… oh… Timmerlaine. Trebuie că ești diferit de noi, ăștilalți.

Puteai vedea trupul înalt cu reflexii albăstrii, cu mușchii puternici, mișcându-se sub un strat subțire de grăsime, colorându-se brusc într-un stacojiu imprevizibil. Mai ales obrajii, obraji de mascul, plini, având nevoie de brici de două ori pe zi. Deveniseră dintr-odată asemănători unei perechi de fese, brăzdate de o corecție. Timmerlaine nu găsi decât un glas slab și cu atât mai eroic ca să se bâlbâie:

— Dacă comit vreuna, asta-l privește pe confesorul meu și pe mine. Mă duc să mă confesez. Și îmi sunt spălate. Sunt romano-catolic.

Catolicii erau rari în Club, nu atât din cauza papei și a Mariei cât din pricina confesiunii: cum poți acorda încredere cuiva care a descoperit rețeta de a se elibera după cum i-e voia de trecutul său? În acest grup aproape exclusiv protestant, deci în același timp progresist și intransigent, afișarea unei religii diferite putea însemna pentru Timmerlaine un prim pas pe drumul martiriului.

Cadavrul cu gura aurită întrebă:

— Nu consideri, cumva, confesiunea ca o acțiune rușinoasă? Acest mod de a te sustrage responsabilităților, retrăgându-te într-o inocență imaginară… Virginitatea nu se reconstituie, știi asta. Exceptând, s-ar părea, cea a Fecioarei Mana după nașterea lui Iisus. Potrivit dogmelor.

Remarcă destinată să-l determine pe Timmerlaine să-și

piardă stăpânirea de sine, care se impunea în cadrul Clubului. Fără succes. Luptătorul gol făcu față.

— Profesore, răspunse el (și nu-ți puteai da seama dacă era un titlu de respect sau de deriziune), „sunt multe lucruri pe lumea asta pe care filosofia voastră nu le va explica niciodată”, spune Shakespeare. Nu. Faptul de a-ți recunoaște greșelile nu mi se pare ca fiind o acțiune rușinoasă, dimpotrivă, ca semnul unei mentalități adulte, responsabile. La urma urmei, pot să vă spun care este ultima acțiune rușinoasă comisă de mine, fiindcă n-am ajuns încă să mă confesez. Am modificat un B în A la ultimele note de la cursul de Biblie, ca să nu fiu admonestat de tatăl meu. (*Râsete de destindere. Nimeni nu lua cursurile de Biblie în serios. Timmerlaine se așează din nou.)*

— Și dumneata. Robin, întrebă încet Dr Kirsten, care este acțiunea dumitale cea mai rușinoasă?

— Dacă nu cumva ești și dumneata vreun sfânt, interveni în glumă unul dintre cei cu vechime.

— Imposibil: el nu-i romano-catolic, insinuă altul.

Și Robin se simțea foarte singur pe banca acuzaților, fiindcă toată lumea râdea pe înfundate de pe cele două laturi ale mesei, nu atât ca să-și bată joc de el, cât pentru a lua act de atmosfera destinsă. Robin nu se grăbi cu răspunsul:

— Rușinea reprezintă o noțiune relativă în funcție de rasă, mediu, moment, cum ar fi spus filosoful francez Hippolyte Taine. Un georgian din Georgia s-ar simți rușinat să râgâie la sfârșitul unei mese bune: un georgian din Georgia Caucazului s-ar simți rușinat dacă n-ar râgâi. (Simțea că o face pe grozavul, dar avea impresia că era apreciat atât de de cei vechi cât și de egalii săi.) îmi dau seama că în unele dintre familiile dumneavoastră, rușinea se leagă de sex. Nu la fel stau lucrurile și pe la noi. (Ce spunea el nu era decât pe jumătate adevărat, dar prefera să treacă ușor peste aumite subiecte.) Bunicul meu m-a învățat că tot ce este natural nu poate fi rușinos. Rușinea presupune o distorsiune a naturalului. A naturalului fiecăruia. Sau pervertirea unei reguli comun admise. Vreți să aflați actul cel mai rușinos pe care l-am comis? Am să vi-l spun. L-am comis adesea. Jucam în echipa de fotbal a liceului, iar instructorul îmi atribuise o îndatorire specială și secretă: să găsesc ocaziile favorabile pentru a da o lovitură de picior sau de cot în bandajele purtate de adversarii noștri peste rănile făcute în

decursul altor partide. Rănile li se deschideau. Li se reducea eficacitatea. Adesea noi eram cei care câștigam. Eram abil, astfel încât să nu fiu reperat. O rușine.

În Kaaba se lăsă o tăcere de o calitate nouă. Robin își lăsă ochii în jos. Atenția era concentrată asupra lui. Simțea că urcase în stima Dr Kirsten.

— Toți treisprezece, rapid, în ordinea în care stați, făcu Sinclair din spatele ochelarilor săi. De ce anume vă temeți cel mai mult pe lume?

Răspunsurile se auziră ca o salvă de împușcături, ușor întrerupte din când în când de o ezitare:

— De șobolani.

— De mizerie.

— De apă.

— De altitudine.

— De suferință. De boală. De tortură.

— De Dumnezeu.

— De a nu obține note proaste.

— De a nu reuși în viață.

— De moarte.

— Eu, mai curând de viață.

— De a nu mă dovedi la înălțimea Clubului.

— De osânda veșnică, spuse Timmerlaine.

În grabă, lui Robin îi trecuse rândul. Concluzia îi reveni lui.

— De tot ceea ce-i precede. În fine, mi-am învins frica de altitudine, făcând parașutism, și nu cred prea mult în osânda veșnică. Cred că mi-e frică mai ales de disperare. Să nu descopăr că lumea nu-i așa cum mi-o figurez eu sau, mai exact (se zăpăci), că se reduce doar la ceea ce-mi figurez eu.

Și încheie, cu un exces de candoare, poate calculată:

— Iată de ce am vrut să intru în Club.

Așa trecu toată ziua. Cu o pauză pentru prânz – niște sandviciuri – și o pauză pentru cină – alte sandviciuri. Cei care nu aleseseră pâinea albă cu miez, ci așa numitele *submarine* ’8, aveau pulpele goale pline de firimituri.

Întrebările trebuie că fuseseră pregătite de niște psihologi perverși și revăzute de membri ai Clubului competenți, care nu urmăreau ceea ce urmăriseră psihologii. Robin gândea că, înaintea ceremoniei de învestire, cavalerii europeni petreceau o noapte în rugăciuni, singuri într-o capelă, în căutarea unei

inspirații divine, și că avusese loc o inversiune a acestui rit în cel impus noilor membri ai Clubului, constând în a elibera împreună, colectiv, cele mai obscene duhori de care erau în stare. Cine permitea Clubului să meargă atât de departe?

— Noi suntem cei care-i permitem, gândi Robin.

Nu fiindcă n-ar fi resimțit nici urmă de revoltă. În mai multe rânduri fusese tentat să se ridice de la masă, și să lanseze:

„Ei bine, eu m-am săturat, mă duc să mă îmbrac.“

Dar, în sinea lui, nu dorea să se îmbrace. Acele reflectoare ațintite asupra conștiinței și inconștientului său îl răneau și-l incitau în același timp. Și pe urmă, își dădea seama că, dacă ceda, n-ar fi în stare niciodată să prezinte acest recul ca pe o victorie, deși poate ar fi fost o victorie. Clubul devenise pentru el, încă de pe acum, ceva absolut, și a dezamăgi Clubul însemna să-și piară stima de sine. Cine nu se situa la înălțimea imperativelor Clubului era nedemn de Club. Simplu. Clubul era superior prin definiție. Adăugați la toate astea avantajele substanțiale ce le aștepta din partea lui. Fără a mai pune la socoteală voluptatea de a-și spune: „Am ajuns aici, în vreme ce atâția alții ar vrea să fie în locul meu…”

La sfârșitul zilei – deasupra cupolei, cerul era o pagină neagră, iar stelele înscriau pe el puncte de suspensie albe, dama cu părul albăstrui anunță că se aborda penultima rubrică: „Un joc de copii, precizează ea. Pentru a vă lăsa cu o impresie bună.” Proteza ei dentară surâdea feroce. Altcineva dintre cei cu vechime rosti:

— Vă cer să vă concentrați cu toții câteva momente pentru a vă reaminti la ce obiect posedat de voi țineți cel mai mult.

Trebuia, gândi Robin, să ne despărțim într-un fel sau altul: era și asta o modalitatea de a plăti intrarea în Club. Căută sincer ce anume îi era mai drag. Inelul din liceu nu conta. Nu păstra nicio scrisoare, niciun talisman de îndrăgostit. Uniforma de ofițer sudist a străbunicului său era prețioasă, dar Robin nu se încredea în niciun sentiment fetișist, pentru a-i acorda o veritabilă prețuire. Tatăl lui îi dăruise o carabină și o pușcă de vânătoare, și îi făcea plăcere să se folosească de ele, dar ar fi putut să le[64]

Înlocuiască printr-o altă carabină și o altă pușcă. Avea un ceas frumos, Tissot, dar ce, era doar un ceas. Mai avea și un

64 Sandviciuri făcute din baghete, (n.a.)

cuțit Bowie: nu era decât un cuțit Bowie, putea să-și cumpere altul, nu se punea problema banilor. Prefera anumite cravate, dar ar fi fost exagerat să spună că ținea la ele. Cărțile de rusă erau prețioase pentru el, dar numai pentru plăcerea și folosul obținut de pe urma lor. Bunicul nu-i făcuse niciodată cadouri. Când veni rândul său, răspunse:

— Mă tem că am să vă dezamăgesc. Mi-ar face plăcere să mă lipsesc pentru Club de un obiect care mi-ar fi drag, dar eu nu mă simt legat de lucruri. Într-adevăr, căutând bine. Nu am descoperit decât unul care ar fi putut avea o semnificație pentru mine. Ursulețul de pluș cu care dormeam când eram copil. Dacă mai există încă, vi l-aș sacrifica cu plăcere, dar mă tem că părinții mei l-au dat, cu mult timp în urmă, copiilor Unchiului Chester. Are aproape douăzeci și nouă.

— Nu ți se cere să sacrifici ceva. Rosti Dr Kirsten. Nu trebuie prezumat nimic cu ușurință.

— Ei bine, făcu animatorul jocului, preluând direcția operațiunilor, am plăcerea să vă anunț că, începând de acum, faceți parte dintre membrii clubului confirmați pentru gradul al treisprezecelea. Confirmați cu anticipație. Vă rămâne o singură formalitate de îndeplinit, în vederea căreia veți rămâne singuri cu nașul vostru din această dimineață. Apoi. Veți fi liberi să vă întoarceți la casele voastre.

Robin se târî până la celula sa și rămase între patru ochi cu Sinclair, care se uita la el dubitativ, prin ochelarii pătrați:

— Robin, presupun că ai înțeles că acest Club ar dori să fie legat cât mai strâns posibil de toți membrii săi. Aș vrea, pentru a termina, să te gândești la un act interzis de lege, a cărui comitere te-ar costa, dar pe care totuși ai accepta să-l îndeplinești pentru a-ți pecetlui apartenența la Club. Fără ca victima să-și dea seama de cei se întâmplă.

Robin era epuizat.

— Ce gen de act aveți în minte? Să violez un băiețaș? Să-l asasinez pe președintele Republicii?

— Nimic atât de dramatic. Pune-ți la contribuție imaginația. Ai putea, de exemplu, să provoci în mod conștient ceva rău unei persoane iubite. Nu răul în sine este important: ci angajamentul luat față de Club.

— Aveți de gând să mă supuneți în acest fel? Să mă șantajați dacă vreodată aș încerca să nu vă mai dau ascultare?

— Nu tocmai, Robin, deși, în anumite cazuri, ar putea fi vorba și de așa ceva. Dar, în realitate, noi dorim ceva cu mult mai profund. Vei comite acest lucru în spiritul în care, în alte organizații, se depune jurământ. Pentru a fi angajat.

— Toate aste mi se par destul de ridicole. Pot comite, bineînțeles, o infidelitate actualei mele prietene, dar nu se dovedește un act împotriva legii. O persoană pe care o iubesc? Ar fi, înainte de toate, bunicul meu, și aș putea să-i fur pipa sau să-i pun o piedică pe scări. Dar cum el și-ar da seama că o fac pentru Club. Nici măcar n-ar fi supărat pe mine. Sinclaire, mă puneți în încurcătură.

Robin ajunsese la capătul nervilor. Cu greu se mai putea stăpâni.

— Dacă vreți să înec câinele de vânătoare preferat al tatălui meu, vă avertizez din capul locului că n-aș face-o.

În cele din urmă. Robin propuse să subtilizeze. În vacanța următoare, carnetul de cecuri al tatălui său și să confecționeze unul fals în profitul unei cauze stabilite de Club. Da, faptul l-ar costa: un furt, un fals, se dovedesc total lipsite de eleganță. Nu, tatăl său nu s-ar prinde, fiindcă nu știa niciodată câți bani avea în cont. Cauza aleasă fu o societate de protecție a animalelor, pentru că era singura operă de caritate la care subscrisese vreodată Robert C. Chastow II.

5

Viața de adult a lui Robin fusese împărțită în trei perioade inegale.

Mai întâi, își terminase studiile superioare, completându-le, în timpul vacanțelor, prin stagii recomandate de Dr Kirsten. Astfel, Robin fusese ziarist stagiar la televiziune, infirmier în cadrul unei misiuni metodiste din Africa neagră, ajutor de polițist la New York (unde avusese cochetăria să-și cumpere un baston de acaju).

În acea perioadă anume, când își pregătea masteratul în literatură rusă, o întâlni pe Constance. Frumusețe, genealogie, avere, educație la Agnes Scott College (Vassarul din Sud), nu-i lipsea nimic. Cu toate astea, nu calitățile ei, nici măcar plăcerea de a i-o răpi prietenului său. David Melan, îl lansară pe Robin în aventura matrimonială. Îi plăcea, mai ales. La logodnica sa că era în stare să creadă în orice, până la naivitate. În vreme ce el nu credea în nimic, până la cinism. Îi

debita tot felul de basme de adormit copiii, pe care ea nu le punea la îndoială. Ziua cea mai tristă din viața ei fusese cea în care aflase că nu există Moș Crăciun. Într-o zi. Când Robin se distra, cu un umeraș deformat, ridicând în coadă, pe peluză, cadavrul unui șarpe cu clopoței, ea crezuse că era viu și se dovedise curajoasă. Născută presbiteriană, se convertise cu entuziasm la Biserica episcopaliană, care asigura mai multe sacramente. Biblia și Drapelul reprezentau pentru ea obiecte sfinte pe care le-ar fi sărutat cu dragă inimă dacă așa ar fi fost obiceiul. Toate astea îl cam răcoriseră pe Robin. Nu-i pomenea niciodată despre Club. Pentru că ea avea oroare față de această instituție, fără vreo justificare anume, din instinct.

Între timp. El intrase la CIA și începuse cea de a doua perioadă a vieții sale.

Nu avea să afle niciodată dacă cumva Clubul intervenise ca CIA să-i propună un contract. În orice caz, la sfatul Dr Kirsten, el acceptă. Cunoașterea limbii ruse și excelența notelor sale, făceau din el exact tipul de sublocotenent în rezervă de care Compania avea nevoie. Trecu fără dificultate testul poligrafului (viața lui nu era decât transparență, apartenența la Club nu constituia un secret) și avansă rapid din grad în grad.

Prima lui misiune fusese cea mai periculoasă. După o perioadă de timp petrecută la Institutul Pușkin din Moscova, pentru a se perfecționa în rusa modernă, limbă oarecum diferită de cea predată de petersburgheza din Vechiul Regim, el asigură în 1989 legătura dintre serviciile speciale americane și minerii din Siberia care, din grevă în grevă, ajunseseră să șubrezească politica dusă de Gorbaciov.

Se afla la Novosibirsk, când află că bunicul era pe moarte.

Se aștepta la această catastrofa din clipa în care devenise conștient că bătrânii sfârșesc prin a muri. Copil fiind, se trezea spunându-și „Să nu cumva să fi murit bunicul în camera sa!” Și tot el își răspundea: „Nu, nu, în familia lui se trăia până la nouăzeci de ani, iar el nu are decât… Trebuie să socotesc… El n-are decât optzeci și unu. Poate s-o ducă mai mult ca alții. Poate chiar până la o sută. Sau mai mult. Se mai întâmplă. Eu am zece. Am să am douăzeci, treizeci… poate că am să mor înaintea lui. Nu, nu și-ar fi dorit una ca asta. În orice caz, eu nu voi mai fi același, n-am să mai fiu eu, cum nici el nu va mai fi același, un altul va muri…”

Nu ceru concediu de la CIA. Nicio învoire, nu ceru nimic. Cu primul avion, era gata plecat, contravenind regulamentelor pe care le semnase în dublu exemplar. Nimic nu mai avea importanță. Nu-și dădea seama dacă voia să-l mai prindă pe bunic în viață sau să-l ajute să moară sau să apuce să-i mai spună un adio sau să fie prezent când avea să fie depus într-o cutie, pur și simplu, nimic nu putea fi mai imperativ decât acea convocare.

Rareori ninge în Georgia, dar în ziua aceea ninsese: un *ice storm,* adică toți copacii, până la cele mai mici ramuri, până la infimele crenguțe, toate tufișurile decorative, tot mărăcinișul parazit, toate firicelele bălăriilor și ale gazonului, tot *kudzu,* intraseră în teci de gheață, și, cum soarele strălucea imperturbabil, peisajul se preschimbase în flori de curcubeu. Mergeai pe sub curcubee, te afundai în curcubee, îți scârțâiau sub picioare.

Drumul, cu toate etapele sale. Durase, astfel încât atunci când ajunse Robin, bunicul era mort, îmbălsămat, machiat, cu mustața albită și buzele date cu roșu, altminteri imposibil de văzut, fiind înșurubat pentru vecie în sicrie succesive de plumb, de oțel de lemn prețios, gata de înmormântat – incinerarea ar fi fost mai la modă, dar trebuiau completate spațiile vacante ale cavoului din Savannah, iar Robert C. Chastow II lăsase pregătirea corpului pe seama unui amic de-al său. Fost combatant în Vietnam, distins vânător de rațe, cioclu cu o bună reputație, adus tocmai din Milledgeviile.

Georgia ținu să salute cu tot tipicul plecarea Onorabilului Robert C. Chastow I, scoborâtor dintr-un ofițer al războiului dintre State, proprietar ereditar al Chastow Plantation, fondator al Chastow Însurance Company, vestit călător, suspect de conivențe cu Rusia comunistă, pe peluzele căruia Ku Klux Klanul dăduse foc unor cruci prin anii șaizeci, drept pedeapsă pentru bunăvoința cu care îi trata pe negri, iar când cauza egalității rasiale triumfă, același Chastow I fusese pe punctul de a pune câinii pe urma militanților veniți să-și exprime gratitudinea.

Avu loc un serviciu religios, în decursul căruia pastorul tăcu elogiul unor merite pe care bunicul nu le avusese și le trecu sub tăcere pe cele reale. În rest, nu se vorbi de mort. Nu se vărsară lacrimi: lumea știa să se comporte. După-amiază, se

desfășură o mare recepție mondenă la Chastow Plantation. În așteptarea bridgiului vesperal. Mrs Chastow primea oaspeții, asistată de Constance. Robin II îi înmână lui Robin III un plic brun. Sigilat, pe numele său:

— Natural, îți aparține. Bunicul tău credea că eu nu știu să citesc. De altfel, nu greșise prea mult... Fără a mai pune la socoteală că mâine, fiind prima zi de vânătoare la curcanii sălbatici, trebuie să mă scol devreme.

Constance nu-și văzuse soțul de luni întregi și ar fi vrut să petreacă o oră. Două împreună cu el, chiar și în salon, dinaintea focului pe care Chaster îl aprinsese în șemineu. Cu lemne adevărate, fără să recurgă la gaz... Chester care, cel puțin el. Plângea fără să se rușineze moartea „Colonelului", lacrimile lui lăsând urme ca de melc pe bieții lui obraji negri. Dar Robin scutură din cap:

— Simt nevoia să rămân singur.

Se închise în camera sa, dezlipi cu grijă plicul și începu să citească un manuscris bătut la mașină, cu o panglică de culoare bleu, la un rând și jumătate, și o groază de greșeli de dactilografiere.

MANUSCRISUL BUNICULUI

Robin, aș dori ca tu să-l supraveghezi pe imbecilul de taică-tu, când va veni momentul să-mi vândă caii. El nu se pricepe la cai, fiind într-adevăr ultimul dintre argați, nici tu nu te pricepi la cai. Dar măcar ești capabil să înțelegi că un pur-sânge, care a fost pe punctul de a câștiga derbiul de la Kentucky, și un appaloosa, cu un ciot de coadă, nu înseamnă același lucru. Aș vrea ca, fără mine, caii mei să fie fericiți și, pentru asta, trebuie vânduți scump. Îți amintesc că tu ești moștenitorul și că ai tot interesul să te ocupi de lucruri îndeaproape.

Mi-am dat seama, pe punctul de a-i părăsi, că mi-am iubit mult caii.

Există mai multe considerente mărturisibile pentru a iubi caii. Sunt frumoși, miros plăcut, te transformă în centaur, ei reprezintă, orice ar gândi Andre Breton (care atribuia această calitate femeilor), cel mai scurt dram al omului către natură, te impun în societate, pot costa bani grei și pot aduce alții și mai mulți, domesticirea lor transformând din temelii istoria, nu numai cea a războiului, ci și a comunicării. În afară de asta, unii sunt afectuoși, iar eu nu cunosc o plăcere mai mare decât

să rup un morcov în dinții unui cal și să-i dau apoi cele două jumătăți să le mănânce.

Acestea fiind spuse, caii sunt răspunzători și de numeroasele necazuri ale societății civilizate: Attila – înseamnă cal; Gengis Khan – înseamnă cal; Pizarro – înseamnă cal; feudalismul – înseamnă cal: și, ceea ce-i mai rău, cavaleriaînseamnă cal. Împărțirea oamenilor în oameni pe jos și oameni călare, primii fiind întotdeauna. Într-un grad sau altui, sclavii celorlalți, a provocat omenirii un rău incalculabil, și, din acest punct de vedere, trebuie să vedem în invenția automobilului Model T al lui Henry Ford un factor de eliberare la fel de important ca Marea Cartă a britanicilor, ca Drepturile Omului ale francezilor, ca Declarația noastră de Independență, ca decapitarea lui Ludovic al XVI-lea și ca triumful bolșevicilor în Rusia.

Tu știi cât de mult îmi plăcea să călăresc – pentru viteză, pentru pericol, pentru comuniunea cu animalul, dar conceptul de om călare mi s-a părut dintotdeauna pernicios, nu numai pentru călăreț, care își închipuie că este superior atât animalului cât și pietonului, ci pentru pietonul, el însuși care, din păcate, dovedește prea des deferență și simte chiar un soi de respect față de călăreț. Victoria de la Azincourt[65], în timpul căreia infanteriștii englezi, care nu aveau ca arme decât arcul lor mare, au triumfat asupra cavalerilor francezi cu lance și armuri, reprezintă una dintre cele mai satisfăcătoare ale istoriei, iar eu încerc o vie simpatie pentru acei cuțitari care îi trăgeau jos de pe cal pe respectivii cavaleri, folosindu-se de niște furci și le înfigeau cuțitul pe sub pavăza bărbiei.

Măcar dacă răul făcut de cavaleri s-ar fi oprit la cel de care erau capabili să-l perpetueze ei înșiși! Dar etica lor a exercitat o influență deplorabilă: Mark Twain nu se înșela deloc afirmând că veritabilul responsabil al Războiului Nord contra Sud era Walter Scott, care cu romanele sale. Inculcase familiilor noastre ideile zis cavalerești de care dragul de Cervantes, făcea haz cu trei secole mai înainte. Și încă a fost bine că, în acest război, am fost bătuți și că Nordul, industrial și progresist, a repurtat victoria. Amintește-ți asta. Robin: întotdeauna și

65 Bătălia de la Azincourt, din 25 octombrie 1415, a reprezentat una dintre cele mai dezastruoase înfrângeri suferite de francezi în timpul Războiului de 100 de ani. (n.tr.)

pretutindeni va trebui să lupți împotriva omului călare, cu atât mai mult cu cât, dată fiind obârșia ta, reprezintă specia de care aparții.

Clubul nostru a declarat război calului de multă vreme. Întotdeauna am fost de partea celui slab sau. În orice caz, a celui mai puțin puternic, a săracului sau. În orice caz a celui mai puțin bogat, și asta nu din pricina unui exces de sensibilitate creștină, ci pentru că suntem convinși de necesitatea ca oamenii să fie egali. Și nu pentru că s-ar naște egali – primul imbecil venit își poate da seama că oamenii nu se nasc egali, tocmai de aceea trebuie aduși în situația de egalitate. Fericirea omenirii se plătește cu acest preț. Fără îndoială, ideal ar fi ca toți oamenii să fie bogați, dar, cum este imposibil, e de preferat o lume în care toți oamenii să fie săracii unei lumi ca a noastră, unde există săraci și bogați. Da, egalitatea nu reprezintă ceva firesc, se dovedește chiar a fi împotriva naturii, iată de ce a o impune costă scump, în bani și vieți omenești, dar ceea ce deosebește omul de animal constă în faptul că el nu este limitat prin natura sa. Este natural, spune-mi și mie. Să sari cu parașuta sau să mergi și să te fâțâi pe Lună ca Charlie Armstrong?

Scopul Clubului nostru, cel puțin ceea ce am înțeles eu, este de a crea o lume fără conflicte. Pentru a parveni la acest rezultat, o singură soluție: un guvern global; dar nu va exista un guvern global atâta vreme cât există oameni călare, care veghează cu strășnicie asupra prerogativelor lor. Pentru a instaura un guvern global, trebuie slăbite, pe cât posibil, guvernele existente, cu excepția unuia (cel al nostru) și să-l infiltrezi (pentru noi e foarte ușor să ne infiltrăm). De când există Clubul, trebuie să mărturisesc, a dat jos din scări un considerabil număr de călăreți, dintre care, la începutul secolului, trei împărați ai Europei, să-mi fie cu iertare, și, dacă e să merg până la capătul acestor confidențe, vei vedea că bătrânul tău bunic a jucat și el un oarecare rol în această operațiune. Dar generația următoare nu s-a culcat pe laurii generației noastre, iar tu vei afla într-o bună zi cum, în anii treizeci, i-am finanțat simultan pe Hitler și pe Stalin cu rezultatele pe care le cunoști: Germania – knock-out și URSS clătinându-se pe picioare, cărora le-am întins alternativ câte o mână de ajuor, acel Lend-lease pe de o parte și planul Marshall

pe de alta. Așa cum știi. Cu Japonia, noi am recomandat aceeași metodă: cu o mână, bomba atomică în bot și imediat cu cealaltă cornul abundenței, în interesul echilibrului economic mondial. Numai slăbiciunea dovedită de Mr Truman a menținut pe cal acest anacronism viu care era împăratul Japoniei: dacă ar fi fost ascultat Clubul nostru, s-ar fi putut merge mai departe, dar din păcate, nu suntem atotputernici, orice ar gândi anumiți partizani ai teoriei Complotului. Între timp, se născuse ONU: după avortul Societății Națiunilor, reprezentând un serios pas în sensul globalizării.

Ți-am repetat de nenumărate ori: noi – nu vreau să spun Statele Unite ale Americii; sincer să fiu, mă așez peste Statele Unite ale Americii pentru că sunt bine umplute cu câlți, ha! Ha! noi nu avem decât un singur dușman serios, un singur dușman cât de cât „călare", Rusia. De ce? În primul rând. Datorită resurselor sale naturale, care sunt fantastice și a venit timpul să le exploatăm în profitul nostru; în al doilea rând. Datorită ortodoxiei. Ortodoxia, recunosc, nu reprezintă în esență omul pe cal, ci omul pe asm, ceea ce poate fi și mai periculos: a se vedea intrarea în Ierusalim. De fapt, fariseii avuseseră dreptate să pună piciorul în prag. Asta-i bună. Tu îți poți imagina un descendent al regelui făcând plimbări pe spinarea unui măgar, un măgar dinaintea căruia poporul ales îi aruncă veșminte și tunici sub copite! În niciun caz, așa ceva nu trebuie încurajat.

Să revin la Rusia. Amintește-ți de cuvintele pe care Ivan Turghemev le punea în gura lui Putughin din romanul său. *Fum:* „Dacă un popor ajungea să dispară de pe suprafața Terrei și era predestinat să dispară imediat, și o dată cu el tot ce acel popor a inventat, buna noastră mamă. Sfânta Rusie, s-ar putea prăbuși în adâncul unei prăpăstii fără să miște din loc nici cel mai mic cui: totul ar rămâne cum nu se poate mai liniștit la locul său. Fiindcă nici măcar samovarul, nici opincile din scoarță de copac, nici cercul de lemn folosit la înhămarea calului între hulube și nici măcar cnutul, aceste celebre produse rusești, n-au fost inventate de noi." Ei bine, vezi tu, afirmația nu stă în picioare, nu numai fiindcă lumea ar fi incontestabil sărăcită prin pierderea icoanelor, a muzicii mănăstirești și a întregului secol al XIX-lea pictural, muzical și literar rus, dar mai ales pentru că Rusia reprezintă CEALALTĂ OPȚIUNE A ISTORIE UMANE, din care cauză și în mod

paradoxal ar fi bine, din punctul de vedere al Clubului nostru, ca ea să dispară definitiv. Că Rusia înseamnă singurul concurent economic serios pentru Statele Unite este o considerațiune de ordin secundar. Nu exista la bază o rațiune determinantă pentru ca Clubul originar să încerce o infiltrare anume a Statele Unite. Dacă Rusia se dovedea „mfiltrabilă", probabil că am fi hotărât ca ea să fie teleghidată, dar există în Rusia, în afara ortodoxiei, un principiu nonfisibil, o componentă care nu se pretează zdrobirii, o înclinare spre excese, o incapacitate de a merge pe cărări de mijloc, o tendință de a pune totul în joc, care alcătuiesc un teren puțin propice întreprinderilor noastre.

Bun, am filosofat destul. Cunoști toate astea la fel de bine ca mine și ai dovedit-o – cu prisosință, dacă înțeleg bine. În ceea ce mă privește, cedez unei înclinări de vanitate senilă, și aș vrea să-ți povestesc două împrejurări – pe care bunicul tău nu le-a irosit, pentru a pune Istoria pe roate. Amândouă cazurile au fost legate de întâlnirea unor oameni iluștri: pe unul l-am urcat pe calul de luptă, iar pe celălalt l-am dat jos din spinarea calului său.

Primul, la drept vorbind cel mai cunoscut dintre cei doi. A fost Troțki. Istoria, a cărei scriere am supravegheat-o întotdeauna cu grijă („Cine stăpânește trecutul stăpânește viitorul și cine stăpânește prezentul stăpânește trecutul" nota genialul Orwell) n-a insistat deloc asupra trecerii lui Troțki prin Statele Unite, dar cu vreo șaizeci de ani mai târziu. Îi pot destăinui nepotului meu că am fost nu tocmai omul său de legătură, ci în orice caz însărcinat în același timp cu bunăstarea și eficacitatea lui. Obținusem de la președintele Wilson să-i fie puse la dispoziția lui Leiba Bronstein, alias Leon Troțki, nu numai zece mii de dolari, sumă frumușică pentru vremea aceea, dar mai ales pașapoarte care aveau să-i permită. În plin an 1917, să se întoarcă în Rusia cu nevestica și doi fii, plus cinci alți „socialiști" ruși. Canadienii, ce-i drept, nscaseră să dea totul peste cap pe 3 aprilie la Halifax, debarcându-l din *Christianniafjord* și internându-l la Amherst pe marele om și familia sa, sub pretextul că ar fi un suspus german. Am debarcat împreună cu ei. M-am făcut luntre și punte. Am exercitat presiuni asupra State Departament care a exercitat presiuni asupra Canadei. Directorul poliției, R.M. Coulter, din

Ottawa, se lăsă convins datorită intervenției amiralității din Londra, unde aveam susțină-tori: el stărui cu elocvență în numele libertății. Pe scurt, datorită ajutorului meu, Troțki fu introdus, ca un supozitor. În fundul Rusiei și, pe 28 noiembrie 1917. Dragul de președinte Wilson dădu ordine ca revoluția bolșevică să nu întâmpine nicio opoziție din partea noastră, iar ambasadorul Francis, care era împotrivă, a primit instrucțiuni formale să nu o contracareze.

Trebuie să-ți spun că, Mr Leiba Bronstem, alias Leon Troțki, reprezenta cu adevărat omul potrivit la locul potrivit. Cu bărbuța lui de prestidigitator, era un iluzionist genial care reușea să se iluzioneze chiar și pe sine însuși, încât să se considere, de exemplu, un mare șef de război, și să-i determine și pe ai săi și pe dușmani să creadă același lucru, ceea ce este destul pentru a repurta mari victorii. Pentru tine. Care cunoști bine literatura rusă, aș zice că era Khlestakovul lui Nicolai Gogol, reîncarnat. Am petrecut ore întregi împreună pe punte și deseori l-am prins în flagrant delict de miciuni, dar minciuni atât de nerușinate că mi se întâmpla să-i dau peste nas, la care el, în loc să se înroșească, se umfla în pene de propriile sale impertinențe.

— Ah! Ați băgat de seamă! exclama el. Da, foarte adevărat, îmi place să mint și trebuie să recunosc că mint bine.

Nu înțelegea prin asta că îi reușea întotdeauna să se facă crezut, dar că balivernele sale cele mai nerușinate făceau cinste imaginației lui. Știi mai bine ca mine că verbul vraf ’ (a minți) și substantivul vra/’, (fanfaron) se pronunță adesea în rusă cu admirație: „Ce știe să povestească, tipul!” De altfel, e adevărat că Troțki știa să dea frâu liber fanteziei. El a fost cel care a îndrăznit să afirme, mult mai târziu, prin 1935, cu aceeași nerușinare și impunitate, că democrația parlamentară era condamnată la fel ca și economia de piață – ai impresia că visezi – și că. Sub regimul comunist, omul devine mai puternic, mai înțelept și mai subtil, cu un corp mai armonios, mișcări mai bine ritmate, o voce mai muzicală… Tipul uman mediu s-ar ridica, pretindea el. La nivelul unui Aristotel. A unui Goethe sau a unui Marx (citez)! Ba mai mult. Îmi mărturisea, printre stropii valurilor care ne împroșcau fața și-i aburea pince-nez-ul, că întotdeauna preferase cărțile și ideile naturii și indivizilor, că trăise prin păduri și maluri de ape fără să le bage în seamă

vreodată, că oamenii îi străbăteau mintea ca niște umbre accidentale. Umbre accidentale, Robin, nu ți se pare admirabil? Ei bine, ăsta-i omul dedat onamsmului revluționar. Cel mai caracteristic cu putință, care cu ajutorul nostru, a triumfat asupra celuilalt despre care îți voi vorbi mai pe larg.

Nu știu prea bine cum să ți-l evoc pe Aleksandr Kolceak[66], fără a-ți spune, înainte de toate, că am avut ocazia să vânez cu gonaci nu numai în Virginia dar și în Anglia, și că n-am văzut în viața mea un vânător mai mândru de masacrarea unui cerb de șapte ani. Așa cum mă simt azi după înfrângerea suferită de Kolceak, care înfrângere, îmi cântăresc bine cuvintele, a determinat avansarea cu un secol a cauzei noastre. Amintește-ți de cuvintele lui Lenin în plin război civil: „Dacă lucrurile continuă tot așa încă cincisprezece zile. Regimul bolșevic este pierdut.” Făcea aluzie la victoriile lui Kolceak din Siberia. Dar. Oricare ar fi fost viciile și defectele monarhiștilor, ale republicanilor și ale socialiștilor ruși de pe vremea aceea, părea evident că niciunul dintre aceste partide nu ar fi reușit să distrugă Rusia definitiv cu eficiența de care dăduseră dovadă în acest sport bolșevicii. Prin urmare, ei trebuiau să triumfe cu orice preț. Eram conștienți de acest fapt. Am fost trimis de urgență pe lângă Kolceak. Să veghez în acest sens. Vrei să știi ce acoperire aveam? Fusese o perioadă în care noi utilizam Crucea Roșie în foc continuu. Nu eram singurul. Statele Unite, victime ale unui idealism în același timp democratic dar și cavaleresc, nu dispuneau încă de un serviciu de informații demn de acest nume, dar îți jur că noi suplineam pe deplin această carență.

Așa că am căutat să mă apropii de Kolceak și trebuie să-ți spun că nicio ființă din lume nu mi-a fost vreodată atât de antipatică – aș spune chiar „antipodică”, de la cuvântul „antipod”. Oh! Amândoi eram niște gentlemani, curajoși și unul și celălalt, dar serveam unor cauze diametral opuse, având temperamente atât de deosebite pe cât posibil.

Deși marinar, și încă unul fără pereche, explorator al Arcticei – numele său a fost dat unei insule, și, în lume era prezentat „Kolceak Polarna”, Kolceak Poland ca Scipion Africanul era cu

66 Alexandr Vasilievici Kolceak - 1874-1920 - amiral rus. explorator al regiunilor polare, în timpul revoluției din 1917 aflat în fruntea Rușilor Albi, este prins de bolșevici la Omsk și executat, (n.tr.)

adevărat ceea ce numesc eu omul călare în deplina sa oroare, dar să nu cumva să tragi concluzia că era o brută: îl citea pe Schiller, pe Shakespeare, Origene, Tertulian, pe Sfântul Augustin, învăța chineza, n-am putut detecta niciodată în el nici măcar o umbră de antisemitism (dimpotrivă, evreii susțineau regimul său), și, rămânând creștin ortodox, se interesa de budism de unde își împrumutase concepția atât de puțin occidentală a Ființei: „a fi. A nu fi, nu, nu, a nu fi”… să înțeleagă cine poate. Ce-i drept, aspectul războinic al ideilor zen trebuie că-l sedusese, el descoperind, înaintea oricărui altcuiva din Occident, gândirea generalului chinez Sun Tzu, inventator, cu cinci secole înaintea erei zis creștine, al unor tehnici dintre cele mai avansate de manipulare a opiniei publice, ceea ce numim noi astăzi „dezinformare”, care permit să învingi fără luptă, ceea ce, în paranteză fie spus, Kolceak, un prost elev al lui Sun Tzu, n-a reușit niciodată și nici măcar n-a încercat. Orice s-ar zice, era un spirit eclectic și deschis, iar eu nu am fost împotriva spiritului său, ci a eticii sale, a imaginii pe care și-o făcea despre sine însuși și despre ceea ce omul ar trebui să fie. Pe scurt eram împotriva cultului ecvestiu al lui Eros.

Probabil că nu știi mare lucru despre biografia acestui om, unul dintre cei mai ciudați care au trăit în vremea noastră. E suficient să-ți intre în cap că acest amiral, bine cotat, acest om de știință preocupat de progres, care luptase împotriva japonezilor și în timpul Primului Război mondial i-a bătut măr pe hunii din Baltica și marea Neagră, care purtase tratative inteligente cu revoluționarii din februarie, care, iute ca fulgerul, dăduse la iveală nulitatea președintelui Alexandr Kerensky, care, după revoluție, ceruse îngăduința de a-i servi pe aliați, indiferent ce grad i s-ar da, chiar și în Mesopotamia (1), numai să fie împotriva Germaniei, s-a trezit brusc guvernator suprem al Imperiului, adică singurul om în fața bolșevicilor. Oh! Fusese Kormkov, Iudenici, Denikin, avea să mai fie Wranghel. Curajul lor nu e pus la îndoială, dar. Ceea ce ne interesează pe noi doi. Este eficacitatea. Ei bine, din acest punct de vedere, nu era decât acest om, cu chipul sculptat în gheață, care, instalat la Omsk, punea bețe-n roate amicilor noștri bolșevici.

Imaginează-ți Omskul anului 1919.

Ca stradă principală, ai bulevardul Liubov, altfel spus al „Iubirii”, pentru că fiica unui general-guvernator din secolul al XIX-lea purta acest prenume și pe care, pierzând-o în floarea vârstei, hotărâse să-i perpetuie amintirea, fără a face deosebire între durerea care-l zdrobea și teritoriul administrat de el. De o parte și de alta a acestui bulevard, clădiri superbe, unele clasice în sobrietatea lor, altele victoriene în contursionările lor, făcând din acest oraș cu adevărat o capitală. Capitală colonială? Fie. Dar datând cam din același timp ca Washingtonul, perfect europeană în mijlocul Siberiei. Irtâci este maiestuos și se pretează celor mai frumoase croaziere. Tot aici este și vechea temniță în care își făcuse stagiul și Dostoievski. Fiind salvat de la o ciomăgeală de un director francez al închisorii. Iată de unde, Kolceak Polarul îl amenința pe Lemn în Kremlinul lui moscovit.

Succese, reversul lor. Kolceak nu cunoștea războiul pe uscat și nu avea o minte politică, niciun cap înclinat spre acest gen de împrejurări extraordinare. Persoana exaltată căreia îi plăcea riscul, nu cel politic, era mai curând comandantul garnizoanei din Omsk, generalul Vladimir Aleksandrovici Volkoff care, aflând că Directoratul Siberiei avea de gând să-i aresteze pe ofițerii monarhiști și pe însuși guvernatorul suprem, i-a băgat la zdup pe toți în noaptea de 17 spre 18 noiembrie, cât să-și pună la cale mica lui lovitură de stat. Reține, fără nicio execuție: Kolceak nu abuza niciodată de deplinele puteri pe care le-ar fi putut exercita: era un legalist care, în loc să-i trimită în fața plutonului de execuție pe concusionari și trădători, nu se putea dezbăra de o justiție potrivită unui timp de pace și deci, puțin eficientă. Pe de altă parte, nu ținea bine în mână numeroși generali ai săi, care preferau metode mai expeditive, de unde o serie de neînțelegeri care i-ai pricinuit necazuri. Pe scurt, frontul cedă: dinaintea înaintării roșiilor, albii părăseau Rusia europeană, Uralul și întinderi din ce în ce mai vaste ale Siberiei.

Când am ajuns la fața locului, imediat am pus degetul pe locul sensibil al dispozitivului kolceakian: Legiunea cehă, alcătuită din foști prizonieri din războiul austro-ungar, eliberați de ruși și înarmați să lupte împotriva foștilor lor stăpâni, fără a avea altă dorință decât să se întoarcă într-o Cehie independentă prin înfrângerea Austriei, și gata să-și croiască

un culoar prin liniile bolșevicilor, deci, să colaboreze cu albii. Utilizarea lor nu era o idee rea, dar ar fi trebuit să fi se încredințeze misiuni de asalt în scopul de a-i uza împotriva bolșevicilor și pe bolșevici împotriva lor. Kolceak nu găsise nimic mai bun decât să le lase pe seamă apărarea acelui șarpe de fier gignatic. Care este Transsiberianul (7371 kilometri), reprezentând singura sa legătură cu spatele frontului: al acelei Siberii fără de sfârșit, dând pe dinafară de oameni și de resurse, de care se trezi tăiat când cehii își dăduseră seama că puteau trata cu bolșevicii, mai curând decât să se bată împotriva lor.

Imaginează-ți acele vaste întinderi de zăpadă – 12.765.000 verste pătrate – străbătute de serpentina drumului de fier, și când îți vorbesc de zăpezi, să știi că sunt zăpezi, nu cei câțiva fulgi care cad o dată la zece ani în Atlanta. Îți vorbesc de zăpezi și de tăceri care se întind pe o suprafață ce nu poate fi cuprinsă cu mintea. Trebuie ca acestei imagini albe și tăcute să-i mai adaugi un GER cum nici nu ți-l poți închipui. Când trenurile care veneau și plecau pe linia Transsiberianu-lui se opreau, era ușor să recunoști bucătăriile și latrinele după țurțurii de gheață care se formau rapid sub țevile de evacuare și pe care trebuia să-i spargi cu toporul. Orice acțiune militară se restrângea de-a lungul traseului. Din momentul acela. Kolceak era pierdut. Dar trebuia vegheat ca el să fie înfrânt cât mai repede posibil și definitiv. El părăsi Omskul pe 14 noiembrie 1919 și își oferi șapte săptămâni de goană pe *railway.*

Noi eram la fața locului, destul de numeroși străini, cu intenții nu întotdeauna clare: majoritatea l-ar fi susținut pe Kolceak până la capăt dacă ar fi câștigat, și îl. Abandonară când își dădură seama că era pe punctul de a pierde. În afara celor șaizeci de mii de cehi ai generalului Surovâi, care îl detesta fățiș pe Kolceak. Mai erau și japonezi, letoni, polonezi, români, sârbi, francezii cu generalul lor Janin, care purta decorații din toate țările lumii și își formase o gardă pretoriană din regimentul 6 de infanterie cehă. Englezi cu colonelul Knox, frumos ca un Apolo, dacă Apolo ar fi avut o mustață și și-ar fi făcut studiile la Sandhurst, americani, printre care ambasadorul Morris, reprezentantul Harris, generalul Graves, colonelul Morrow și Robert C. Chastow de la Crucea Roșie.

Eu singurul știam exact ce aveam de tăcut și nu era vorba

doar să mă asigur de capturarea lui Kolceak de către bolșevici, ci să și veghez ca tezaurul imperial, acaparat de Kolceak la Kazan – 650 de miliarde de ruble în aur, pe care nu avea de gând să le încredințeze aliaților – să cadă, în cele din urmă. În mâinile bolșevicilor, ceea ce datorită mie, s-a și întâmplat.

Evenimentele nu sunt interesante ca atare. La o lună după ce părăsise Omskul, cucerit de roșii. Kolceak. Care călătorea cu șapte trenuri, dintre care unul cu tezaurul, se trezește pe o linie secundară – îl poți urmări simbolic, dacă vrei – la Nijneudinsk. Cehii, grăbiți să se apropie de Pacific, în speranța de a se întoarce acasă, pun mâna pe trenurile rusești, aruncă bolnavii și răniții pe jos. Kolceak ordonă sabotarea tunelurilor și a podurilor pentru a le bloca deplasarea. Mesajul lui este interceptat. Se deslănțuie furia cehilor, care formează în continuare garda lui Kolceak, dar nu-i mai dau onorul. Janin, reprezentantul comandamentului superior interaliat, e de negăsit, în vreme ce situația se deteriorează complet. Japonezii sunt gata să-l susțină pe Kolceak; Janin – trăgând la măsea din băutura furnizată de mine. Concomitent cu sprijinul meu moral – îi descurajează. Înalții comisari străini sunt îngrijorați de soarta lui Kolceak; sub influența mea, Janin refuză să-l apere. Socialiștii revoluționari ruși pun mâna pe putere la Irkuțk; cadeții și cazacii credincioși lui Kolceak apără încă centrul orașului: „Dacă vă luați de socialiștii revoluționari, le declară Janin la sfatul meu, voi considera faptul ca pe un act ostil și voi acționa în consecință.” Lui Kolceak, care ar fi vrut să-l întâlnească între patru ochi, Janin îi răspunde că i-ar fi prea penibil după dezastru. Guvernului francez, care vrea să fie informat asupra situației amiralului. Janin îi răspunde că nu știe pe unde se află și că a-i salva viața pare complicat. În timpul nopții, cehii își retrag protecția. Gărzi bolșevice cu cocarde roșii le iau locul în zori. Pe 14 ianuarie 1920, la orele 18, Kolceak este capturat la ordinul lui Janin. Pe 15 ianuarie, la orele 21 și 55, este predat centrului politic din Irkuțk. Pe 7 februarie e împușcat pe malul Angarei. A fost făcută o copcă în gheață și trupul guvernatorului suprem aruncat în ea.

Să revin la personaj, el interesându-mă mai mult decât sfârșitul lui, la care mi-am adus totuși mica mea contribuție, și mă felicit pentru asta, manipulându-l în special pe acel potlogar de Janin. Ți-am spus că amiralul Kolceak îmi era odios și că mă

bucur de a fi participat la pierzania sa, dar încă nu ți-am mărturisit și de ce.

Avea ochii pătrunzători, ceva neliniștitor în croiala imperioasă a buzelor, o voce puternică și virilă, mersul vioi, un simț comunicativ de fericire și de sărbătoare – mai puțin, fără îndoială, când l-am cunoscut eu, decât pe vremea în care se afla în deplină glorie și inocență, dar încă îi mai rămăsese ceva. Mateloții spuneau despre el, exprimându-și atașamentul: „E cumplit, amiralul nostru. Nici noi nu ne lăsăm mai prejos, dar ofițerii, ce-or mai fi așteptând!…” Mai adaugă simțul umorului, cultul nopților albe de la Petersburg, dragostea pentru flori: îi plăceau mai ales magnoliile și cameliile noastre sudiste. În fond, cred că era un visător, un soi de copil care se lăsase alterat de viață. Către sfârșit nu mai voia să audă vești proaste, ceea ce, la un om purtând pe umeri responsabilități, este un semn prevestitor de catastrofă. Consider că. În ciuda tuturor calităților sale, era prea fragil pentru postul său. Unde ar fi fost nevoie de un semizeu ca Napoleon Bonaparte, unul dintre acei eroi lipsiți de scrupule, de prejudecăți, de idealuri, de deontologie, de mimă. În fața cărora totul cedează pentru că ei sunt în stare de orice.

Sfârșitul său. Așa cum s-a aflat acum. A fost creștinesc, ceea ce nu reprezintă un semn bun pentru un mare om cu adevărat: știa dinainte ce avea să i se întâmple, și se înclina în fața inevitabilului, se ruga. Ierta, săruta mâinile celei pe care o iubea. Așa trebuie să fie un erou? Apreciez mult mai mult gestul său când a aruncat în Marea Neagră o sabie oferită de țar, decât să se lase dezarmat de răsculați, sau când în momentul execuției. Își oferi portțigaretul de aur șefului călăilor săi.

Acea Weltanschauang a sa era consternantă. E cunoscută acum destul de bine din corespondența sa și interogatoriile care au fost publicate, dar eu îmi amintesc mai ales de confidențele sale: „Important nu se dovedește a fi ceea ce este, ci ceea ce trebuie să fie. Vinovat este cel căruia i se întâmplă o nenorocire, chiar dacă este inocent juridic. Tot ceea ce faci. Ajungi să plătești, și nu trebuie să pleci de pe lumea asta fără să fi plătit. Dacă ți se face frică, trebuie să te arunci asupra sperietoarei: atunci frica se diminuează. Ideologia democratică duce spre descompunerea morală.” El împărțea oamenii în

două categorii: cei demni, și cei nedemni. Pasiunea lui pentru război nu era numai patologică, ci metafizică. Trebuia să-l auzi extaziindu-se în fața lamelor unor săbii de samurai: avea câteva foarte vechi. „În lamă, spunea el. Se află o parte din sufletul războinicului.” Uneori contempla luciul mat al unei lame în lumina jerateculuiși i se părea că vede apărând umbre acolo unde se ondulează fierul și oțelul sudate împreună. Manifesta respect față de eticheta japoneză: nu l-am văzut niciodată scoțând din teacă una dintre aceste săbii mai mult decât pe jumătate. Îndrăznea să spună că, pentru a reuși în război, trebuia înainte de toate să-l dorești, că războiul era mai presus decât justiția, decât fericirea personală și viața însăși, că avea doar o singură dorință: să-l ucidă pe neamț. Când susținea că războiul îi oferise o fericire de care habar n-avea, când se grăbea să plece pe front ca să se odihnească acolo *(sic* și r*esic)* | L-am auzit spunându-mi: „Credința mea în război a devenit pentru mine ca o religie. Pun războiul mai presus de patrie, mai presus de toate.” Îți dai seama ce gen de excentric periculos era. Da, Heraclit are dreptate când spune că orice conflict este tatăl tuturor lucrurilor și pentru a-l depăși, sigura modalitate este să ucidem în noi tatăl care ne inculcă ereditar această credință: iată sensul mitului lui Oedip. Dacă este adevărat că societatea nu poate fi guvernată decât de războinici sau de negustori, eu optez pentru negustori, pentru că războinicii au întotdeauna ca portiță de salvare sacrificiul suprem.

La urma urmelor, ceea ce se dovedea mai inacceptabil în acest om era dragostea închinată metresei sale, Anna. Era creștin, însurat și cu toate astea se afișa cu soția altuia. Bravo. Se pretindea guvernator suprem al unui popor cu dragă inimă moralizator, iar el nu provoca decât scandal. Bravissimo. Dar mai ales forma exaltată a acestei iubiri îmi era insuportabilă, deși Anna era o femeie puternică și fermecătoare. El nu făcea nicio diferență între această femeie și războiul pe ca-re-l purta. Nu se gândea la ea fără să gândească la război, căruia îi asocia tot ce avea mai bun și mai drag. „În momentul lucrărilor legate de război din vecinătatea dușamnului, încerc acel sentiment pe care-l trăiesc în preajma ta.” Tu poți pricepe una ca asta? El considera privilegiul de a-i săruta mâinile (mâinile, ce părere ai!) ca pe o recompensă pentru performanțele lui războinice.

Păstra una dintre mănușile ei ca pe un talisman. Vorbea cu fotografia ei. Exista în toate astea, să-mi fie cu iertare, un aspect de cavaler sudist, ceea ce urăsc mai mult pe lume.

Acestea fiind spuse, trebuie să recunosc că dulcineea lui Kolceak nu fusese prost aleasă și că a știut să se poarte până la sfârșit ca o adevărată lady. Aici, ne aflăm în plină tragedie, în sensul grec al cuvântului. După ce își petrecuse ultimile ore de guvernator suprem într-un compartiment de clasa a doua, și căzu în mâinile bolșevicilor, Anna ceru să împartă captivitatea cu el. Bineînțeles, au fost despărțiți, dar mai putură coresponda câteva zile și să se întrezărească din când în când. După ce a fost executat, nimeni n-a îndrăznit să-i aducă vestea, dar ea a ghicit. A fost torturată de bolșevici, și-a petrecut cea mai mare partea a vieții în închisoare și a murit în fine, nu demult, în 1975, lăsând câteva poeme destul de frumoase, printre care cel tradus cu o oarecare plăcere de mine (deși poți la fel de bine să-l citești în rusă – anexez originalul):

Și-n fiecare an, în februarie, șapte.
Singură cu ale mele nețterse amintiri.
Comemorez încă un an care-a trecut.
Cei care te știau, ei nu mai sunt.
Cei ce mai sunt, nimic nu-și amintesc.
Și astă zi, cea mai cumplită din câte le trăiesc.
E pentru ei ca toate celelalte care mor.
O filă zburătoare din calendarul lor.

Știi cum îi spunea Anna lui Alexandr pe vremea efemerei și insolentei lor fericiri? „Himera mea”! Nu-i deloc rea găselnița.

Nu-mi dau seama de ce mi-a trecut ptin cap să-ți povestesc toate astea. Poate, așa cum precizasem la început, ca tu să te ocupi în mod convenabil de caii mei, poate pentru a-ți aduce aminte că, în pofida strămoșilor tăi. Omul călare trebuie să fie dușmanul tău, dar poate și pentru a străluci încă puțin în ochii tăi, sau – greu de înțeles, dar nu exclus – pentru a mă ponegri în ideea de a deveni mai asemănător mie însumi.

Indiferent care ar fi fost mobilul…

Nu știu dacă există lumea cealaltă, Robin, dar, dacă există vreuna, îți dau întâlnire acolo.

Petrecând ore întregi ca să citească acest manuscris, nu era exact ceea ce ar fi trebuit să facă Robin dacă ar fi ținut la căsătoria lui.

Fiindcă Constance se îndrăgostise de el, fiindcă îi descoperise un farmec neliniștitor, r la Rhett Butler irezistibilul, în vreme ce David era mai degrabă Ashley cel fidel, dar cei ca Rhett Butler sunt făcuți pentru a fi iubiți doar o vreme, pe când cei ca Ashley – soți de-o viață; deci, în inima lui Constance se strecurase o îndoială. Ba mai mult, Rhett-Robin era așa de des absent, iar David-Ashley dădea mereu târcoale pe la Chastow Plantation, găsind mereu tot felul de pretexte, încât, după câțiva ani, Robin avea să se trezească divorțat și cu descendența asigurată, ceea ce convenea într-o bună măsură direcției luate de destinul său.

Sângele rece cu care reușise să-i manipuleze pe minerii siberieni, pe sub nasul KGB-ului, făcuse impresie asupra șefilor săi și, după căderea comunismului, i-au fost încredințate responsabilități și mai delicate: se punea problema favorizării unui nou stat la care ar fi federat Finlanda, Estonia, Letonia, Lituania, și un vast teritoriu botezat Carelia, smuls Rusiei, care ar fi avut din acel moment un concurent pe flancul său nord-vestic.

Operațiunea se dovedi un eșec, prevăzut și anunțat de Robin: Finlanda nu dorea să renunțe la independență; și de fapt, avea relații bune cu Rusia; meteoriții baltici sperau să graviteze în jurul soarelui german; Carelia, care nu producea nimic altceva decât mesteceni numai buni pentru mobilă și nu vorbea altă limbă în afară de rusă, nu vedea niciun motiv să facă secesiune. Dezgustat de ceea ce considerase drept o manifestare de incompetență și de obstinație a conducerii, Robin se simțea pregătit să demisioneze din CIA.

Astfel abordă cea de a treia perioadă a vieții sale. Moartea tatălui, înecat de beat ce era în timpul unei vânători de rațe, și recăsătorirea mamei cu un campion de bridge, pe deasupra mare bancher, surveniră în același moment.

Se dusese să-și descarce sufletul la Dr Kirsten – ajuns între timp decan (ă) al universității din Varsity.

— Imbecilii ăștia îmi încredințează misiuni pentru că eu cunosc realitățile ruse, dar nu țin seamă de opiniile mele. În plus, preferința acordată lui *sign it* față de *humint1* are să ne antreneze în situații dintre cele mai dificile. Clubul vrea cu adevărat ca eu să rămân în această agenție?

Dr Kirsten îi aruncă o privire de jos în sus.

— De fapt, coincidența mi se pare amuzantă. Mă gândeam și eu, să-ți sugerez să-ți dai demisia. Nu te-am afectat la CIA decât în scopul de a învăța o meserie, grație căreia ai putea să ne faci servicii. Opt ani de școlarizare, e destul. Am impresia că acești viteji *spooks*[67] nu mai au mare lucru să te învețe și e timpul să te apuci de o muncă serioasă pentru noi. Ambrose Bierce spunea că pacea este o perioadă de înșelăciuni între două perioade de măceluri.

— În ce gen de înșelătorie mă voi lansa, Dr Kirsten?

Dr Kirsten scânci cu glasul său răgușit de papagal:

— De data asta, pentru a schimba registrul, te vom conecta în domeniul umanitar.

Atâta vreme cât lucrase pentru stat. Robin fusese exasperat de abundența ONG-urilor care mișunau în toată lumea, ca tot atâtea parașute lansate din înaltul cerului sau ca meduzele din Golful Mexic. Și acum, iată că și el avea să profite de această proliferare. Faptul îl amuza. Nu păstra nicio nostalgie față de Companie, și nu legase prietenii pe acolo – „la CIA, dacă dorești un prieten, cumpără-ți un câine”, și își spunea cu o plăcere răutăcioasă că va folosi în avantajul unui scop mai ambițios metodele învățate în cadrul Agenției.

— Natural, reluă Dr Kirsten, vei fi orientat spre rusnaci. Excelența condamnă la repetiție. Eu cred că ești absolut convins că bătălia pe care au dus-o cu succes Statele Unite împotriva comunismului, nu reprezintă decât una dintre cele purtate și pe care vor continua să le poarte în Rusia…

— Îmi serviți acum tocmai doctrina Companiei, interveni Robin, decepționat: se aștepta la revelații.

Dr Kirsten continuă:

— Acest război nefiind el însuși decât un incident al celui purtat de Club împotriva acelora, indiferent cine ar fi și de unde ar veni, care îi împiedică progresele.

Se lăsă o tăcere și lui Robin i se păru că citea în mintea Dr Kirsten: „Dumneata te afli, dragul meu Robin, la un grad de inițierea prea de jos pentru a-ți putea destăinui că. În cazul în care Statele Unite ar stânjeni progresul acestor idealuri, am face noi în așa fel ca Statele Unite să dispară.” Asta îi plăcu. Tot ceea ce contribuia la avansarea gândirii lui cu o fărâmă îi

---

67 Interceptărilor unor transmisiuni asupra informațiilor furnizate de un agent. (n.a.)

făcea plăcere. Cu toate astea, se ferea de anticipări. La Club. Lecția următoare nu era niciodată cea pe care și-o imaginase, ceea ce-l bucura de fiecare dată. Și în plus, așteptarea satisfăcută este însoțită întotdeauna de cadoul unei surprize.

— Pentru moment, reluă Dr Kirsten pe tonul său pedant, politica Statelor Unite ale Americii coincide cu politica noastră. N-a fost zadarnic că. Din 1959, Clubul a șoptit la urechea Congresului american să voteze legea P.L. 86–90, privind ajutorul furnizat națiunilor aservite de comunism…

— Rusia fiind exclusă de pe listă, interveni Robin. Știu. Jos pălăria. A fost o mișcare genială.

— În vreme ce China și Tibetul erau incluse, fără ca nimeni să bage de seamă absurditatea unui Tibet și a unei Chine oprimate de Rusia, deși China era cea care oprima Tibetul. Pe scurt, baza legală, a unei lupte pe viață și pe moarte împotriva Rusiei, fusese pusă.

Dr Kirsten își trecu limba peste buze.

— Trebuie să înțelegi, dragă băiete, că asocierea cu un stat, indiferent care ar fi el, nu este, în mod necesar de viitor, pe când noi ceilalți…

Așa că, Robin dusese la bun sfârșit două operațiuni ale Clubului, fiecare dintre ele pe o durată de mai mulți ani. Iar guvernul Statelor Unite nici nu le binecuvântase, nici nu le interzisese, fie că autoritățile înțeleseseră ideea directoare, fie că nu o înțeleseseră. Temporar, itinerariile coincideau, deși se mergea poate în direcții contrare.

Pentru misiunea lui Robin în Siberia, CIA îi fabricase laborios o identitare falsă, o acoperire, o legendă. De data asta, s-a procedat mai rafinat. Sub propriul nume, Chastow, care putea foarte bine să fie numele rus Ceastov, ortografiat eglezește, jucă rolul fiului unui emigrant, cuprins de nostalgia patriei sale.

Pentru început, se preschimbă într-un pastor baptist și predică adevărul Bibiliei de-a lungul Volgăi.

Predicatorii din ONG-ul *Wish Watch”,* căreia îi aparținea Robin, urmăreau să răspândească cuvântul protestant printre bieții ruși predestinați infernului; Clubul voia să reducă influența Bisericii ortodoxe în scopul slăbirii Rusiei: planurile concordau, complicii mergeau mână în mână. Lui Robin îi era pe plac această formă de parteneriat în care cinismul îl disputa ipocriziei. Se complăcea binecuvântând mulțimile, cu mâna

ridicată: „Dragostea lui Dumnezeu Tatăl. Îndurarea Dumnezeului Fiu și însoțirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toți!” Și, cu fiecare binecuvântare, avea sentimentul că juca un renghi bărbosului miruit, cu mitra pe cap, și învăluit în miresme de tămâie, înscăunat la Moscova și care se credea capul celei de a Treia Rome. Circumstanțele se dovedeau propice: timp de trei generații, înclinările spirituale ale rușilor nu fuseseră satisfăcute, existând printre ei destui indivizi sensibili seducțiilor disidenței, ale misticismului individualist sau colectiv, ale ascezei, ale *bezpopovșcina* – absenței clerului organizat, pentru ca protestantismul cel mai extrem să găsească aici un teren favorabil.

După ce Robin croi drumul pentru Club. Alții fură chemați să-i succeadă, în vreme ce el era învestit cu o misiune mult mai complicată. O dată în plus, Dr Kirsten fu cel care-i dădu mură în gură.

— A trecut aproape un secol de când muncim să înecăm Rusia, dar ea plutește mereu la suprafață: zadarnic i-am tras la cap lovituri de vâslă, ea apărea de cealaltă parte a vasului. Comunismul era o idee bună. A făcut din Rusia sperietoarea națiunilor, ceea ce ne-a fost de folos timp de trei sferturi de veac, pentru că lumea întreagă venea să se ascundă sub aripile noastre protectoare, în vreme ce sistemul coroda ca un acid forțele vitale ale țării, economice și intelectuale: era un câștig. Dacă am fi acționat după capul nostru, comunismul ar fi rămas pe loc și ar fi distrus definitiv Rusia din interior. Dar, n-a fost posibil. Prea mulți americani, prost informați, printre care și guvernul, doreau prăbușirea comunismului, considerat de ei un rău absolut, deși era un bun relativ. Ne-am văzut obligați să-i lăsăm în pace să-și vadă de treabă, chiar și dumneata să-ți aduci contribuția… Dar acum, datele sunt diferite. Această prăbușire a avut cel puțin o consecință pozitivă: fărâmițarea Imperiului rus, și dacă e să spunem lucrurilor pe nume, nu aveam decât o singură teamă, să nu cumva să se reconstituie. Așa că, iată ce vei avea de făcut…

Ca urmare a experiențelor sale de pastor, Robert Chastow devenise pasionat de cultura rusă în ceea ce avea ea mai puțin măreț. Printre altele, descoperise scrierea glagolitică. Anterioară chirilicei și în folosul unei alte ONG,[68]

68 Dorim - Veghem, (n.a.)

denumite *Cu 11 ife*5,* Robin fonda la Kiev un institut de cercetare specializat în acest domeniu. Întreprinderea ar fi putut să pară absurdă minților selecționate și organizate din CIA, dar pe teren nu surprinse pe nimeni. Că un pastor anglo-saxon de origine rusă era mai mult sau mai puțin sonat părea firesc. Că el dispunea de fonduri considerabile pleda în favoarea sa. Ucraina independentă, pe cale să-și fabrice o limbă literară, plecând de la un dialect vorbit doar de o populație minoritară din provinciile sale occidentale, nu se putea scandaliza dacă i se propunea un alfabet care de fapt îi aparținea.

Iar Robert Chastow își interpreta rolul de minune. *Hobby* rimează cu *lobby,* remarca el hâtru. Porțile se deschideau dinaintea lui: sub privirile stupefiate ale foștilor săi colegi din CIA, care se întrebau ce joc făcea, el îl frecventa familiar pe președintele ucrainian și pe membrii Parlamentului, având în realitate doar o funcție: să repereze personajele influente, favorabile unei întoarceri în Federația Rusă a Ucrainei, Rusiei revenindu-i astfel debușeele de la Marea Neagră. Ceea ce li se întâmplă mai târziu acestor oameni nu-l mai privea cu adevărat pe Robin: doi ajunseră bogați și-și schimbară opinia; un al treilea muri de variolă. Ucraina, deși continua să graviteze în junii soarelui moscovit, nu încerca să se apropie prea mult de el.

După câțiva ani. Robin, rechemat în Statele Unite. Își transmise docil pasiunea pentru glagolitic unui înlocuitor al său, fiind însărcinat cu misiuni de inspecție datorită cărora făcu de mai multe ori înconjurul lumii, mstalându-și pretutindeni „termometre! E“, mereu atent asupra Rusiei în avantajul unei alte ONG, *Bids for Kids,* prin antena sa petersburgheză. Patriarhii vedeau lucrurile în perspectiva lor îndepărtată: nu era imposibil ca, peste o generație sau două. Clubul să fie în situația de a deschide o sucursală în Rusia și să-și recruteze membrii dintre orfanii care ar fi beneficiat de o școlarizare inspirată de el.

Totuși, de la venirea la putere a noului președinte al Federației Ruse se impuneau acțiuni urgente.

6

Nicio clipă, Robin nu pusese la îndoială obligația de supunere și de susținere a Clubului. Robin aparținea Clubului și Clubul îi

aparținea.

Și nu din cauza acelei confesiuni indiscrete și indecente de la inițierea lui, culminând cu semnarea unui cec furat, ci fiindcă o altă voință se strecurase în interiorul voinței sale, ca o mână într-o marionetă, incitând teribil în el acea pasiune care înseamnă pentru unii curiozitate. Eva a[69]

mușcat din măr din curiozitate, mai mult decât din concupiscență, și tot din curiozitate au murit nevestele lui Barbă-Albastră. Acest *libido sciendi* nu-i cel mai inocent din cele trei, și, dincolo de facilitățile și de puterea care îi erau promise lui Robin, dincolo chiar de orgoliul de a aparține Clubului, cel mai restrictiv dintre toate (din cele două sute de milioane de americani, și din cele cinci miliarde de locuitori ai Terrei, doar treisprezece noi membri pe an, deci, în total, vreo șapte sute de suflete cel mult), exista păcatul curiozității, pentru a cărei satisfacere merita sacrificarea unei mântuiri în care nu credea.

Robin trebuie că avea profilul unui membru perfect al Clubului, fiindcă progresă din grad în grad, de două ori mai repede decât majoritatea colegilor săi. Faptul îi conferea o viziune sintetică a lucrurilor, care probabil că scăpa celorlalți.

Din Lecție în Lecție, ceea ce-l frapase, era continua ilustrare a unei teorii care putea la fel de bine să țină de dialectica hegeliană – teză care contrazice o antiteză, urmată de o sinteză care le înglobează și servește de teză unei noi triade – ca și de Scriptură: „Eu n-am venit să distrug legea, ci s-o împlinesc.” Se simțea aici fermitatea unei doctrine care, prin ocolișurile unui labirint menit să cristalizeze provizoriu iluziile, călăuzea candidatul ideal către un adevăr ultim, inaccesibil majorității. Membrii Clubului, eficienți la gradele inferioare de inițiere, rămâneau de căruță, fiind incapabili să treacă la cel următor, nu fiindcă le-ar fi fost refuzat, ci pentru că limitările impuse de natura sau de cultura lor le-ar interzice acel salt din contrariu în contrariu, care reprezenta însuși sensul gimnasticii și al doctrinei Clubului. Deși, în realitate, dreptul, stângul, se progresa într-o direcție necunoscută, pentru care trebuia acordată încredere ierarhiilor superioare. Trebuia să existe aici un țel secret: altminteri pentru ce toate aceste îngrădiri?

---

69 *Culture and life,* cultură și viață, sau *Cull life,* culegeți viața, la alegere, (n.a.)

Robin înțelese rapid că gradele inferioare de inițiere aveau drept scop eliberarea noului membru al Clubului de aspectele care țineau de nașterea și de educația sa, pentru a ajunge stăpân pe sine însuși. În acest spirit i s-a cerut să facă parașutism, sport individual, deși, în timpul fazei premergătoare, fusese judecat după capacitățile sale de a opera în echipă. La fel, temporar fusese introdus în mediul negrilor săraci, pentru a compensa ascendentele sale sudiste și opulente. Unul dintre camarazii lui, afișând convingeri baptiste, fusese trimis să se ocupe de treburile catolicilor irlandezi, aparținând de IRA. Un militarist fusese nevoit să petreacă luni de zile într-o tabără de hippies. Un quaker primise ordin să facă West Pont. Un omofon incorigibil fusese invitat să fraterenizeze cu comunitățile de homosexuali. Cei mai mulți dintre ei trăgeau concluzia că erau nevoiți fie să rămână ferm pe poziții, fie, pur și simplu, să treacă de partea inamicului, dar Robin își dăduse seama că nu asta li se cerea: dimpotrivă, era vorba de arta de a simpatiza superficial cu fiecare în parte și de a se pătrunde de ideea că oamenii erau egali și asemănători, și să nu tragă nicio concluzie mai înainte de a trece la nivelul superior.

Prin urmare, prima etapă constase în distrugerea lui „noi” furnizată individului de circumstanțe, și într-o exaltare sistematică a lui „eu”. De aici rezultară drame de familie, dar Clubul nu-și bătea capul cu așa ceva: el urmărea să-și formeze viitoarele elite. Avuseseră loc unul sau două accidente, mortale sau psihiatrice – un împiedicat căzuse în cap de pe un armăsar; un naiv sucombă LSD-ului dar doctrina era limpede și conformă moralei ancestrale și virile a anglo-saxonilor: cei slabi sunt făcuți să moară, și asta cât mai repede.

O a doua etapă, pe care unii membri ai Clubului nu o depășiseră, avea ca obiect distrugerea lui „eu” după distrugerea lui „noi”. Dacă intersectarea diverșilor „noi” care mă determină să fiu „eu” nu există, atunci, cine sunt? Pretențiile individului de a fi sunt derizorii. Cel mult, poate exista, se poate simți bine, se poate bucura. Tocmai aici, tentațiile, pe de o parte, descurajările, pe de alta, îi asaltară pe cei scăpați teferi. Trebuia să te convigi de o evidență: „eu” eliberat și cultivat la început, nu reprezenta decât o zdreanță, destinată inutilității sau iluziei grandorii, dacă nu era răscumpărat de către acei „noi” preferați ai Clubului.

O a treia etapă conducea la descoperirea celuilalt, care, prost dirijat, ar fi riscat reabilitarea unei alte forme de „noi”, rivale celei aparținând Clubului. Cât de puțin exist eu. Alții există și ei. Ce trebuie să fac? Să mă pun în serviciul lor? Avea loc o eliminare feroce a tentației creștine, prin călătorii în țări unde o bună parte a populației murea de foame. Cei care se întorceau prea compătimitori, nu ar mai fi depășit gradul de inițiere la care parveniseră.

Descopereai apoi că celălalt putea fi asociat cu eul și chiar acordându-i-se o rațiune de a exista, cu condiția de a fi utilizat. Eul singur nu înseamnă nimic, dar eul care se sprijină pe celălalt, ca Adam pe Eva sau Robinson pe Vineri, reprezintă de pe acum o societate reconstituită, contractul social în gestație, nu prin acel „noi” inițial și arbitrar, ci un nou „noi” fondat pe alegerea fiecăruia: eu tu noi. 1 13.

Îți dădeai seama atunci că idealul egalitar, mai întâi prezentat ca fiind imposibil de depășit, era în realitate o capcană, pentru că talentele nu sunt egal distribuite printre oameni. În acest interval de timp. Sentimentul supremației incontestabile, aproape biologice a Clubului, era dobândit progresiv. Singurul „noi” adevărat era acel „noi” aristocratic al Clubului.

Când se ridicau până la acest nivel, cei care, în prima etapă, se complăcuseră respingându-și tradițiile, ajungeau la o constatare surprinzătoare. Democrația americană, moștenită de la *Magna Carta* și de la *Habeas Corpus* britanic, consacrată de Constituția din 1775, nu avea o valoare absolută, de acord, dar reprezenta tot ceea ce se descoperise mai bun pentru a putea să trăiască în societate și diferiții „ceilalți” fără să ajungă la o bătaie soră cu moartea. Nu era o formul magică, ci o rețetă care, din amendament în amendament, se apropiase cât mai mult de perfecțiune, așa cum dodecagonul multiplicat la infinit ajunge în cele din urmă la cerc. Modul în care americanii albi reușiseră să-i integreze în societatea lor pe descendenții sclavilor lor ne-gri – care, pe o durată de câțiva ani, ar fi putut să treacă țara prin foc și sânge – furniza un exemplu incontestabil al acestei înțelepciuni cvasibiologice a instituțiilor, a acestei infinite adaptabilități a sistemului.

Nici vorbă, bineînțeles, de imperialism. Foarte simplu, poporul american nimerind peste sistemul cel mai apt pentru a-

i determina pe oameni să coabiteze într-un cadru legal și fericit, trebuia să-l exporte în lumea întreagă și prin toate mijloacele. Aspectul respectabil al acestei teorii trebuia să-i liniștească pe unii membri ai Clubului care aveau nevoie să regăsească ceva din certitudinile copilăriei lor. Robin nu se lăsă păcălit, convins, o vreme, că Clubul nu era până la urmă decât instrumentul unei hegemonii americane care urmărea să furnizeze foiței scuzele unei legalități, pentru a prelua termenii lui Jean-Jacques Rousseau. Nu-i displăcu funciar că, timp de atâția ani, au fost amăgite inteligențe strălucitoare pentru a le determina să coopereze la un banal proiect naționalist: văzu chiar în asta ceva destul de amuzant. Dar își amintea că Clubul era de origine veche germană și bănuia că Lecția următoare avea să aducă un adevăr contradictoriu.

Aceasta fusese Lecția celui de al treilea grad de inițiere, care demonstra că America nu mai era considerată de Club ca un scop, ci ca un mijloc de unificare a umanității în structuri mondiale supuse necesităților unei piețe planetare. Robin subscria proiectului cu atât mai mult cu cât adversaul său principal rămânea același: pentru America, Rusia reprezenta o rivală; pentru umanitatea unificată, nu putea fi decât un obstacol, o îmbucătură cam mare, greu de înghițit.

Redresarea ei devenea din ce în ce mai preocupantă: din fericire, demografia nu ținea pasul, dar poți să știi cum avea să evolueze situația cu dracul ăsta de om care era noul președinte? Ar fi fost în stare să reinventeze alocațiile familiale, sau biserica ortodoxă, în plină renaștere, să frâneze numărul exagerat de avorturi, sau foarte simplu, întoarcerea la libertate, la stabilitate și ridicarea nivelului de trai le-ar fi dat rușilor dorința de a crea familii… Evoluția actuală a Rusiei trebuia blocată cu orice preț și prin mijloace care nu erau la îndemâna guvernului american, legat cum era prin obligațiile sale mondiale și, de puțină vreme, obnubilat de pericolul musulman.

Sprijinindu-se pe aceste observații, Robin se duse să-l mai vadă o dată pe Dr Kirsten, care îmbătrânise. Fanoanele atârnându-i tot mai lamentabil sub bărbia spână – și o dată în plus, se văzu devansat de Patriarh:

— Ei bine, Robin, dragă băiete, am impresia că suntem pe cale să pierdem controlul pe care-l mai aveam, cu puțin timp în urmă. Asupra Rusiei. Clubul e pregătit pentru o operațiune pe

care am boteza-o *Rană Mortală.* Ai vreo idee de manevră?

Așa se explică turneul termometrelor pe care-l făcuse Robin. Așa se explică interesul manifestat față de morții care ucid, față de Boieri, de microdrone și de operele umanitare din Cecenia.

Lecția celui de al doilea grad, cea care viza Umanitatea absolută, toate rasele, toate sexele laolaltă, depășea modelul mondialist al gradului al treilea la fel demult cum acest model depășea modelul individualist de la care plecase, cu douăzeci de ani mai înainte el. Rober Chastow III. Și făcea cu atât mai mult necesară eliminarea Rusie, retrogradă prin ortodoxia ei, reacționară prin politica ei. Ambițioasă prin mesianismul ei. Toți filosofii ruși vorbiseră de „Ideea rusă" fără să se pună de acord asupra sensului ei, dar un lucru era sigur: ea nu includea diferențierea dintre crimă și pedeapsă, dintre pace și război, dintre bine și rău, dintre Eva și Adam, dintre iad și rai.

Cât despre Lecția gradului întâi, dacă Robin avea s-o cunoască vreodată, cum avea toate motive să spere din ce în ce mai mult, Lecția Supremă și Definitivă, accesibilă doar colegiului celor treisprezece Patriarhi, stăpâni absoluți ai Clubului, ce revelație finală avea să-i procure ea? Curiozitatea lui nu se dezmințise, și nici nu fusese vreodată înșelată. Nu ar fi existat niciun motiv să fie acum. Se gândea senin la această eventualitate, pregătindu-și bagajele pentru Cecenia.

CAPITOLUL IV

AVENTURI ÎN CECENIA

Primăvara anului 2002

1

Dl. Gaston Sangdeboeuf, după numele său conspirativ Samson, nu cunoștea Rusia. Cariera sa se desfășurase sub alte climate; cel mult nutrea o opinie favorabilă la adresa rușilor, datorită parașutiștilor, împreună cu care executase salturi în Irak. Cu mult înaintea războiului din Golf, și care îi lăsaseră impresia unei tovărășii plăcute. Când avionul companiei Aeroflot ateriză cu un scrâșnet pe pistele din Pulkovo, dl. Sangdeboeuf aruncă o privire vecinului său. Dl. Rostislav Șustrenko, pseudonimul Sașa, care avea să se afle pe un teren bine cunoscut, și își aminti de vremea în care se făcuse luntre și punte ca dl. Șustrenko să nu se poată întoarce în țara strămoșilor săi. Era o poveste veche. Acum trebuia să se lase îndrumat de dl. Șustrenko. Cel puțin, așa își închipuia. Nimic din toate astea. Avionul abia atinsese solul că o voce neîntrupată îi ceru dlui. Sangdeboeuf, pasager din clasa business, să se anunțe, și când el o făcu, stewardesa îi aduse la cunoștință că era căutat. Efectiv, nici nu se desfăcuseră bine toate centurile de siguranță, când Dmitri Golubinski, îmbrăcat la costum bleumarin, cămașă de culoarea persicii. Carvată belumann, batistă de culoarea piersicii, se arătă la intrare:

— Veniți, veniți.

Pașapoartele domnilor Sangdeboeuf și Șustrenko primiră viza instantaneu. Bagajele nici nu apucară să facă cunoștință cu dispozitivul de distribuire petersburghez – erau aranjate de o parte – iar ceilalți pasageri nu părăsiseră încă avionul, când cei trei bărbați se și instalaseră într-o Volga neagră, condusă de un șofer herculian, cu ochelari negri, însoțit de o sosie herculiană, cu ochelari negri.

— O cam faceți pe zmeii voi ăștia, îi spuse Samson lui Dmitri.

— Mai există unele modalități de a scurtcircuita birocrația.

— Nu pentru toată lumea?

— Unde ar mai fi interesul?

Dmitri zâmbea cu zâmbetul lui bine ras și cu adieri de bergamotă.

— În ce hotel ați făcut rezervările? întrebă Samson.

— Nu-i tocmai un hotel. Lasă că vedeți dumneavoastră. Nu vă veți simți prea rău. Oricum, pentru două sau trei zile…

Intrau în Sankt Petersburg, și Samson, care-și pregătise totuși călătoria, se miră de omogenitatea ansamblului: amenințătoarele imobile staliniste cu ferăstruicile lor medievale te pregăteau pentru casele de închiriat austere din secolul al XIX-lea. Care te proiectau retrospectiv la poalele veselelor palate rococo, bleu. Galbene, roz ale secolului al XVIII-lea. Care se oglindeau în canalele rectilinii, disciplinate de cheiurile de granit. Pescărușii de un alb gălbui și corbi enormi ai Nordului, cenușii și cu capul negru, zburau în toate părțile.

— Iar v-ați renovat fațadele, remarcă Sașa.

— Dar nu-i deloc indicat să te uiți în spatele lor, răspunse Dmitri.

De fapt, fațadele scânteiau într-un roșu violent din cauza afișelor publicitare care-și etalau bălțătura mercantilă pretutindeni, cu o ostentație socotită de Samson obscenă în acel peisaj, deși în America nu l-ar fi șocat. Ce promovau ele? Bănci, carburanți, mașini, mobilier, cristale, confecții, străduindu-se care mai de care întru informarea sânilor și feselor… Asta să fi fost patria lui Dostoievski?

Aspectul monumental al Palmyrei Nordului se dezvăluia din ce în ce mai mult. Arcade, balcoane, perspective, grilaje, turnuri, domuri, poduri cocoșate, arbori centenari, statui, săgeți, balustre, parapete, un ansamblu omogen în pofida diversității.

— Visul lui Petru S6. Cu respectivul joc de cuvinte, natural, spuse

Sașa.

— Și al Ecaterinei, completă Dmitri. Ea a fost cea care l-a întrupat cu adevărat.

Deasupra unui canal, ale cărui ape erau de un albastru ca oțelul, se ridica un palat cu zidurile zugrăvite turcoaz, abundând în coloane compozite. Somson îl recunoscu imediat: îl vedea mereu la televizor; era vizuina Ligii – care începuse să fie numită Haită – a Boierilor.

— Aici mă aduceți?

— Doar dacă nu cumva aveți vreo obiecție. Dacă nu vă convine, vom găsi cu siguranță loc la *Europa* sau la *Astoria.* Nu

vă rămâne decât să-mi spuneți.[70]

— Sunt sigur că va fi foarte bine, glăsui Samson.

Nu credea să se realizeze așa de repede visul dintr-o seară, de pe Champs Elisee. Pe de altă parte, era neîncrezător. Rușii sunt în stare de orice, e bine știut. Risca anumite neplăceri din partea OILOC-ului, care s-ar fi putut simți șocat că își găsise adăpost sub un acoperiș, politic, incorect? În privința asta. Prea puțin îi păsa. El, care fusese în slujba statului și nu tremurase niciodată în fața superiorilor, nu avea să-și facă griji de ce putea gândi despre el o bandă de mercantili. În schimb, *conquisitor în aeternum,* legăturile sale cu SĂ nu se rupseseră, și dacă mai putea face un serviciu, nu avea să lase să-i scape ocazia. Volga trecu de neliniștitoarea poartă cu numărul 90 (9 0 9), ajunse în curtea interioară și se opri în fața unui peron de granit cu rampe de fier forjat în frunze de acantă.

Camera lui Samson, vecină cu cea a lui Sașa, era somptuoasă: țesături de preț pe ziduri, covoare azere pe jos, muluri ornamentate în exces pe plafon, robinete de argint în sala de baie. Dincolo de draperiile grele, care umbreau ferestrele, se și făcuse noapte în Sankt Petersburg.

În așteptarea concertului – întotdeauna există un concert în Rusia, luară un pahar la bar. Dmitri condamna întârzierile provocate de administrațiile franceză și rusă privind sosirea lui Samson, sub pretextul vizelor și viramentelor de fonduri. Da, birurile trenaseră. Poate că era spre bine. În ceea ce-l privea. Dmitri era pe cale să afle câte ceva în legătură cu starea ostaticilor și condițiile reale pe care le puneau răpitorii pentru eliberarea lor. „Am dus niște tratative, dar toate astea iau timp și era bine ca noi să fim siguri că erați în țară, ceea ce înseamnă că ai dumneavoastră tratează situația cu toată seriozitatea…” Prezența lui Sașa, „împreună cu care dăduse câteva lovituri periculoa-se”, i se părea de bun augur; Sașa avea să-l însoțească pe Samson fără să arate că înțelegea rusește: „Poate s-o facă, am verificat.“

— Dar… eu l-am angajat ca interpret!

— Vă pun eu la dispoziție un alt interpret, care va vorbi și cecena, iar Sașa, care vă va servi de aghiotant (Dmitri era mândru că știa termenul de „aghiotant”), îi va verifica

---

70 Petru cel Mare (Pierre) - întemeietorul orașului și *pierre* - în franceză - piatră.

traducerile în rusă. În plus, fără să aibă aerul, va înțelege tot ce se va vorbi în jurul dumneavoastră și vă va pune la curent. Credeți-mă, pentru dumneavoastră, înseamnă un mijloc de securitate suplimentar. V-am spus că vă voi înlesni misiunea pe cât îmi va fi cu putință.

2

Sala de concerte din palatul Mâșkin era un teatru în stil italian, cu loje la parter, cu balcoane, cu medalioane împodobite cu embleme, cu balustrade încărcate de perniță din pluș roșu și plafonul ornat cu amorași. Samson nu era un mare cunoscător în ale arhitecturii, dar data ansamblul din secoului al XVIII-lea. Conștiincios întreținut în al XIX-lea și laborios restaurat în anul 2000.

Un cvartet de coarde din Franța interpretă Mozart. O mezzo italiancă cântă Schumann. Samson nu pricepea de ce i se strângea inima tot mai mult, de ce îi venea chiar să plângă. În partea a doua. În program era Ceaikovski, iar un pianist rus, pe nume Lev Goldstein, interpretă ultimile piese pentru pian ale lui Rossini. Se întâlniră cu toții în foaier la un pahar printre pilaștrii canelați, și Samson, bătrânul care nu se lăsa doborât cu una cu două, se apropie de o fereastră, fiindcă i se pusese nodul în gât și se simțea incapabil pentru moment să vorbească cuiva. Pentru ce? Nu-și dădea seama. De obicei, când Adeline îl țâra la vreun concert, făcea eforturi ca somnul lui să nu fie prea zgomo-tos. Peisajul pe care-l descoperi între două draperii îl emoționă și mai mult: pe deasupra clopotnițelor și a acoperișurilor, gravate cum se gravează arama, dar ușor irizate de o chiciură catifelată, luna la zenit își vărsa razele de un galben-roz cu o generozitate, o plenitudine feminină, ai fi zis că Mama zeilor suna clopotele unei mântuiri universale. Lui Samson i se păru că trăia un moment important al existenței sale, deși nu i se întâmpla nimic, aparent, semnificativ. Avu intuiția, absurdă pentru el. Locuitor cumsecade din Touraine, corcit cu un normand, că ocupa pentru o clipă centrul lumii. Tot pentru o clipă, i se arătă harta Europei și se simți ca învăluit de ea: scandinavii, acolo sus. Spre dreapta; spaniolii, jos, spre stânga; și, în spatele lui, masa Eurasiei, întinsă până la Pacific. Și încă de pe acum, o îngrijorare, o neliniște: nu trebuie ca cineva să ne ia toate astea. Cine anume? Cui să nu ia?

Mâini strânse, mâini sărutate, râsete reținute, rochii lungi,

umeri mătăsoși, un amestec de noduri și de papioane negre și albe, șampanie, cosmopolitism, totul ar fi putut părea artificial unui om care nu se ocupase în viața lui decât de realități, și dintre cele mai dure: câțiva gangsteri ruși, dacă încercau să facă legătura cu splendorile Vechiului Regim, în ce măsură ar fi putut schimba situația politică a momentului? Exista caracatița washingtomană, hidra mahomedană, mlaștina europeană, și iată că i se părea lui Samson că liedurile lui Schumann și valsurile lui Ceaikovski și toate cupele de șanpanie și toate acele diamante modificau datele situației. Respiră adânc, cu un gând pentru Adeline, care avea idei așa de clare…

Crăpase puțin o fereastră ca să primească un val de aer proaspăt în plină figură. Se duse alături de ceilalți. Felicitând membrii cvartetului francez, se întreba, ca din nebăgare de seamă, dacă n-ar fi existat o șansă să recruteze dintre ei un HE pentru Serviciu. Ridică din umeri: nu mai era asta meseria lui. Da, așa se zice.

Luară cina într-o sufragerie ovală. Mesele, plasate la o bună distanță unele de altele, erau ocupate de bărbați în costume închise la culoare și de femei dintre care unele aveau niște decolteuri mai să te prăbușești în ele, în vreme ce altele, dimpotrivă, erau zidite în rochiile lor și crenelate de conciuri împletite în cozi.

La masa lui Golubinski. În spatele fiecărui scaun, stătea un băiețandru blondișor în smoching negru, fără a mai pune la socoteală șeful de sală în frac. Samson avu intuiția că acel dineu avea să conteze în viața lui.

— Nu duceți lipsă de personal de serviciu, dumneavoastră, Serenissime. Cam faceți risipă, aud? I se adresă Sașa lui Dmitri, cu un fals accent rus.

— Întotdeauna e mai convenabil decât șomajul pentru moralul națiunii, ripostă Dmitri, cu același accent, distribuind locurile.

El se așeză în capul mesei. Îi făcea plăcere să-și plaseze invitații așa cum îi convenea. La dreapta sa, așează o blondă ameliorată, durdulie nu glumă, de o vârstă greu de precizat, pe care o prezentă ca fiind prințesa Mana Mâșkina, zisă Mașa – „Se simte aici ca la ea acasă”, precizează el cu un gest către plafonul din stuc. La stânga sa, o femeie brunetă, slabă de aceeași vârstă indecisă, echipată cu un portțigaret din carapace

de broască țestoasă, Varvara Kaganovici. La dreapta prințesei, el îl distribui pe Samson; la stânga portțigaretului pe Sașa; și, pentru a prezida, la capătul opus, o persoană volumi-noasă în sutană neagră, prezentat ca părintele Afanasie.

— Cina are să fie, îl lămuri el pe oaspetele din străinătate, ceea ce numim noi o „masă rusească". Fără acea succesiune a felurilor, dar ceea ce vom mânca și bea va putea fi repetat imediat de către tinerii noștri amici, aici prezenți…

Cu un gest circular, constată prezența valeților adolescenți, care se înclinară și zâmbiră cu deferență. Masa era plină de platouri cu marginea aurită, conținând caviar, icre de somon, anghilă afumată, nisetru afumat, somon afumat, ciuperci marinate, mici pateuri cu o crustă crocantă și pateuri mari. Adiind a carne și varză, kulebianki și șașlâc, toate sorturile de vodcă în carafe glasate și sticle de doi litri de vin *Veuve Clicquot,* în găleți cu gheață. O orchestră de țigani alcătuia fondul sonor. Samson deduse că discuțiile vor fi amabile și superficiale și, ce-i drept, se vorbi succint de muzică, de Faberge și de ultima punere în scena franceză a

Damei de pică, în care nefericitul Gherman își sfârșea zilele între ghearele bunicii, ceea ce stârnise râsul moscovitelor. Dar imediat după aceste preliminarii. Varvara, dama brunetă cu portțigaretul. Îl interpelă pe străin fără ocolișuri.

— Aș vrea să știu dacă voi fancezii susțineți planul Brzensiski: ni se amputează Siberia, ni se retează Extremul Oreint. Se îngăduie apariția republicilor independente ca ciupercile după ploaie. Ni s-a și furat Ucraina. Crimeea și debușeele noastre de la Marea Neagră, ni se vor sustrage și debușeele de la Baltica, iar noi ne vom trezi ca pe vremea lui Ivan cel Teribil (cel Groaznic ar fi o traducere mai bună): ca în Moscovia*.

— Domnule colonel, interveni Dmitri, să nu vă mire acest atac cam brusc: nu uitați că vă aflați la cartierul general al Ligii Boierilor și că noi suntem niște extremiști primejdioși, care punem în pericol zi de zi pacea lumii.

— Am să încerc să mă apăr cum oi putea, răspunse Samson.

Nu se mira că întâlnea ruși care vorbeau franceza, chiar și cu un accent mai mult sau mai puțin pronunțat. Se aplecă spre Varvara cu un zâmbet seducător:

— Nu știți, dragă doamnă, că americanii sunt convinși că

AEIOU: Americae Est Imperare Orbum Universum?

— Ceea ce nu știam eu, ripostă Varvara, este că, în armata franceză, coloneii vorbeau latina, dar prost. Trebuie spus *Orbem Universam.*

— Corect este *Orbi Universo,* interveni părintele Afanasie cu autoritate.

— Beau în sănătatea latiniștilor! strigă Sașa, care își ridică păhărelul de vodcă și-l goli dintr-o răsuflare, mai înainte de a se arunca pe un șprot.

— Domnule colonel, întrebă preotul, știți să beți vodca așa cum se cuvine?

— A bea „cum se cuvine" reprezintă cea de a unsprezecea poruncă a părintelui Afanasie, spuse Sașa. Toți rușii respectă această a unsprezecea poruncă. Vodca se bea… (el ezită asupra termenului tehnic, și după ce făcu cu ochiul către doamnele prezente, recurse la un eufemism) dintr-o răsuflare, astfel ca ea să pătrundă direct în stomac fără să fi atins vasele sanguine care irigă limba pe dedesubt, ceea ce permite să bei mult fără a fi incomodat.

— Efectul său principal, îi continuă ideea părintele Afanasie, este de a deschide papilele gustative, astfel că zakuski, pe care le luați imediat după vodcă, să pară și mai gustoase. Așa.

Cu mâna dreaptă își ridică păhărelul în direcția lui Samson și, după o mică plecăciune, și-l turnă pe gât. Cu mâna stângă ținea în vârful furculiței[71]

o ciupercă marinată, pe care o expedie rapid după vodcă, iar cruce pectorală, pe care o purta atârnând de un lanț, tresăltă în același timp pe pieptul lui.

— Cele mai bune zakuski. Cele care fac vodca să cânte, sunt sardelele cu capere. Spuse Sașa.

— Ți brânza veche de Gruycre merge bine, fu de părere Dmitri.

— Înainte de revoluție, vecinii noștri, VolkovMuromțev, făceau una excelentă, spuse prințesa Mașa. Se spune că o vindeau chiar și în Elveția.

— Și dacă n-ai la îndemână nimic din toate astea, reluă părintele Afanasie, mai poți lua…

— Caviar presat, e cel mai bun, orice ar spune snobii,

---

71 Regiune istorică a Rusiei unde s-a dezvoltat marele pricipat al Moscovei, ai cărui suverani au devenit țarii Rusiei - 1547. (n.tr.)

interveni Sașa.

— Da, sau, cu mai multă umilință creștină, o bucățică de pâine frecată cu sare și cu piper. Calitatea vodcii se face simțită negreșit, trase concluzia preotul.

— Care-i cea mai bună vodcă? Cea albă sau cea parfumată? se informă Samson.

— Oamenii serioși nu beau decât albă, spuse Dmitri.

— Dar vodca cu iarbă de bizon?

— Un păhărel din timp în timp, ca să te distrezi.

— Eu, când am gripă, mă tratez cu *perțovska,* vodcă cu piper roșu, declară Varvara. De altfel este cea pe care o prefer.

Imediat, unul dintre valeți – care înțelegea probabil franceza – îi servi un păhărel pe care ea îl dădu pe gât însoțindu-l cu o feliuță de cârnăcior, mai înainte de a adăuga:

— Americanii constituie 5 din populația globului, dar consumă 40 din resursele mondiale. Nu-i normal.

— Ba da, e normal, obiectă Dmitri, fiindcă bugetul lor militar este echivalent cu cel al tuturor țărilor la un loc.

— Bunicul meu era preot înainte de revoluție, spuse părintele Afanasie. Avea în pivniță două sute cincizeci de sticle cu vodcă cu mirodenii diferite. Tata îmi zicea că cea mai bună era cea cu aromă de ienupăr.

— Nu trebuie să-i vorbiți prea mult de rău pe americani, interveni prințesa Mașa. Ei urmăresc hegemonia mondială, ei și? Sunt atât de puternici că mi se pare normal.

— *E pluribus urnim*[72], reprezintă obiectivul lor, comentă Samson.

— Mai întâi *divide ut regnes*[73], precizează părintele Afanasie, bun latinist ca pentru un ortodox. De unde decurge și *pluribus.*

— Orice popor poate fi pus în situația de a face uz de puterea de care dispune, reluă Mașa. Așa susține și Xenofon.

— Tucidide, o corectă părintele.

Și recunoașteți că hegemonia americană are efecte balsamice.

— Oh! La ei nu există gulaguri. Sistemul lor constă în a extinde *american way of life*" în lumea întreagă, ironiză Varvara.

— Și dacă încerci să scapi de Mac Donald, îți trimit Boeing-

72 A obține unitatea din pluralitate, (n.a.)

73[73] Desparte pentru a domni, (n.a.)

urile, remarcă Dmitri, clădind o piramidă de caviar roșu pe un triunghi de pâine neagră.

— Eu, reluă Varvara, sunt de părere că americanii au fost dintotdeauna dușmanii Rusiei. Înainte de revoluție, sabotau Imperiul. În timpul revoluției, au ajutat Sovietele internaționaliste. Două treimi din industriile sovietice au fost construite cu ajutor american. Dar. De îndată ce URSS a devenit puternică, au încercat să-i distrugă prestigi-ul. Acum că nu mai există URSS, au rămas aceeași dușmani ai noștri. Directiva Consiliului Național de Securitate din 18 august 1948 vizează „slăbirea economică și dezmembrarea Uniunii Sovietice, independent (mă auziți, citez, *independent)* de baza ideologică a oricărui regim postcomunist, chiar dacă el face elogiul democrației și al liberalismului". Și asta încă din 1948! După cum vedeți, ei acționau pe termen lung. În rest totul e limpede: hegemonia americană trebuie să se instaureze în trei etape. Prima: distrugerea bazelor naționale ale altor popoare; a doua: transformarea altor societăți în piețe internaționale; a treia: instaurarea stăpânirii NATO-Coca.

Lovea nervoasă cu furculița în masă.

— Aș putea să vă întreb, doamnă, ce profesiune aveți? se făcu auzit Samson.

Ea își înșurubă o nouă țigară în suport:

— Istoric. Și susțin că americanii au intenția de a aservi lumea lui MammonDolarul.

Mașa insistă:

— Varia, ca istoric, ar trebui să fi învățat să nu mai generalizezi. Spui mereu: americanii, americanii… Ei bine, n-ai remarcat că dolarul nu depinde deloc de statul american, ci doar de Federal Reserve System, care reprezintă un organism privat, ceea ce face ca „americanii", cum spui tu, să nu fie americani, ci americani căzuți în capcana unui sistem internațional care-i depășește?

— Ah! Teoria complotului, interveni Sașa. De fapt, complotul american n-ar fi un complot antiamerican?

Izbucni în râs și își dăți gâtlejul.

— Așa cum revoluția rusă a fost o revoluție antirusă, încuviință preotul.[74]

— Există două feluri de americani, spuse Dmitri: izolaționiștii

74 Mod de viață american, (n.a.)

și intervenționiștii. Îi detest pe unii și nu-i pot suferi pe ceilalți. Nicio țară nu mi-a inspirat vreodată atâta ură ca Statele Unite. Trebuie să existe aici o rațiune.

— Fără materialul pe care nu l-au pus la dispoiziție intervenționiștii, n-am fi câștigat poate Marele Război patriotic, remarcă părintele.

— Fără intervenționiști, îi dădu replica Dmitri, nici bolșevicii, nici naziștii n-ar fi ajuns la putere.

Samson întrebă:

— Și dumneavoastră, prințesă, aveți vreo profesiune?…

Mașa râse, și chipul ei lătăreț, grăsun, se acoperi de riduri moi și superficiale:

— Se zice că sunt financiar. Pentru o Mâșkina, vă dați seama! …

Părintele Afanasie tuși și tușea lui se repercută în impozanta lui cușcă toracică – Fiecare interpretează lucrurile din punctul său de vedere, și poate îmi veți permite să-l prezint și eu pe al meu. Ca preot ortodox (își netezi barba lată, negrie, cărunțită, amintind de corbii din Sankt Petersburg), eu văd mai ales că fusesem amenințați de un Moloh, și că acum suntem amenințați de altul. Știți, pentru noi ăștia, marxismul, capitalismul… Tot turnul Babei este: o societate mondială materialistă, întemeiată pe un amestec brutal de popoare, fără a ține seamă de destinele lor. Moloh, capitalist sau marxist, zdrobește ceea ce este pentru noi esențial! Iau un exemplu: avortul, adică masacrarea nevinovaților, profetic prevestită de Scriptură, este legalizat, exorcizat, absolvit de pedeapsă, tămâiat, rambursat, de către niște Molohi dintr-o tabără sau alta.

— Doamnelor și domnilor, ce-ar fi să trecem la șampanie, propuse prințesa Mașa. După o vreme, vodca te face melancolic.

Valeții dădură fuga. Dmitri făcu un gest ca să indice că rămânea la vodcă.

— Aș vrea să pun o întrebare, spuse Samson. O întrebare simplă, din topor, pentru că mi-ați dovedit încrederea voastră. În Occident, anumite organe de presă prezintă membrii grupului vostru în același timp ca pe niște reacționari și ca pe niște neocomu-niști. Ce-mi puteți răspunde la această problemă?

Varvara se aplecă deasupra portțigaretului, râzând sec,

răuvoitor și lucid:

— Americanul Samuel Huntington a afirmat că un democrat occidental putea discuta cu un marxist rus, dar nu și cu un tradiționalist rus. Și avea dreptate.

— Sub regimul comunist, semnală părintele Afanasie, un orășel, Sviajsk, a ridicat un monument lui Iuda. Atât de mare era aversiunea comuniștilor față de Domnul Nostru Iisus Hristos.

— Un întreg program, se hazardă Samson, fără a fi sigur că pricepea despre ce era vorba.

Varvara reluă:

— Comunismul este o idee occidentală, străină tradiției ruse. El înseamnă distrugerea familiei, a națiunii, a proprietății, a religiei… O idee care nu a funcționat. Trei sferturi de veac? Din perspectiva Istoriei? Ce înseamnă? Un strănut de pisică.

— Comunismul, comentă părintele Afanasie, a reprezentat o magistrală deturnare a vocației noastre. Trebuie să înțelegem că în special comunismul rus nu este o nesocotire a adevărului, ci o uzurpare a adevărului. Nu a urmărit fericirea mic-burgheză care este, s-ar părea, un ideal în Occident. El a intenționat eliberarea lumii de relele sociale. Nu-i ceva nou, și ar fi fost chiar simpatic dacă mijloacele folosite nu ar fi fost atât de monstruoase. Național-bolșevismul este o formă perversă de patriotism rus; supunerea față de opresiune, o formă deturnată a răbdării noastre slave; autocritica nu este altceva decât un examen de conștiință; intoleranța comunistă este fiica bigoteriei noastre ortodoxe, iar colectivismul o versiune prost înțeleasă a concilierii ca doctrină…

— Adăugați la toate astea, spuse Dmitri, că în provinciile unde așa-zisul comunism încă mai este prezent, lucrurile nu se petrec chiar așa de rău… Oamenii au obținut pe acolo cele mai bune rezultate economice.

— Datorită comunismului? întrebă Samson, curios și atent la adevărurile cele mai diverse.

— Bineînțeles că nu. Datorită unei tradiții de disciplină, și a fi disciplinat este bine întotdeauna.

— Cu anumite rezerve. Naziștii și staliniștii au fost și ei disciplinați.

— Și leniniștii, cei mai răi dintre toți. De acord. Beau pentru disciplina… cu rezerve!

Cât de depeizat ar fi fost, Samson se simțea în largul lui printre acești slavi, atât de gravi și atât de înclinați să izbucnească în râs. Avea intuiția unei conivențe profunde, a unei afinități incontestabile. Își ridică paharul:

— Doamnelor și domnilor, aș vrea să vă cer permisiunea să bem pentru ceea ce ne unește. (Era emoționat.) Nu m-am simțit niciodată așa de bine cu vreun englez sau saxon, indiferent de unde ar fi venit. Mă simt visător în seara asta, doamnelor și domnilor, și îmi imaginez că, în acest palat (o salută pe prințesă cu o înclinare a capului), cu vreo două sute de ani în urmă, s-au reunit tineri ofițeri, poate chiar în această sală, în compania unor femei frumoase, ca și noi în seara asta, pentru a bea în sănătatea țarului Alexandru și a victoriei împotriva francezilor care, la ordinele „Corsicanului cu părul lins", invadaseră Rusia fără să știe pentru ce. Ar fi indecent ca eu, fost ofițer francez, să beau pentru această victorie, dar aflați că dacă puteam să beau aici, aici aș fi băut. Și pe urmă, acum o sută de ani, alți ofițeri ruși se întruniseră din nou în același loc. Dar, de data asta, împreună cu ei se aflau și ofițeri francezi, și au băut cu toții laolaltă, fratern, așa cum o vom face și noi acum…

Samson se ridică:

După o clipă de șovăire, toți îi urmară exemplul, până și părintele Afanasie.

— … Pentru alianța franco-rusă!

Samson își goli cupa.

Toți îl imitară, fără șovăire.

— Contrar legendei, spuse Dmitri, rușii nu își sparg paharele decât dacă ar fi băut în sănătatea țarului, într-un fel, domnule colonel, tocmai asta am făcut și noi acum.

Delicat, îndepărtându-și degetele, lăsă să cadă pe parchetul marchetat păhărelul de cristal, care se sparse cu un clinchet dulce. Valeții se grăbiră să adune cioburile. Toată lumea se așeză.

— Bun, făcu Samson, toate astea sunt foarte vesele, dar tot n-am aflat cine sunteți și nici de ce se vorbește atât de rău despre voi. Sunteți numiți Ligă. Dar, de fapt, ce-i o Ligă? Ce anume vă determină să mergeți împreună sau. Cum se zice în canadiană „ce mâncați iarna?" sau. Cum se zice în engleză, *what makes you tick,* ce vă nemulțumește?

Sașa își ridică mâinile spre cer. Semn că habar n-avea.

Ceilalți patru convivi se uitară unii la alții. În cele din urmă, Dmitri, adunând distrat firimiturile de pe fața de masă. Rosti:

— Nu suntem o ligă, domnule colonel. Avem câteva idei care se aseamănă și încercăm să le punem laolaltă în speranța că, tot frecându-se una de alta, ar izbucni, ca în romanele de aventuri din copilăria noastră, focul. Ideea noastră principală, presupunând că este o idee – corectați-mă, părinte Afanasie, dacă mă înșel constă în faptul că, spre deosebire de ce gândește Occidentul contemporan. În primul rând. Există un adevăr și, în al doilea, el nu este și nu poate fi de ordin economic.

— Marxismul considera că adevărul este de ordin economic, iar capitalismul liberal continuă să creadă că adevărul este de ordin economic, constată Varvara. Marxism, capitalism…

— Aceeași mâncare de pește, încheie Sașa.

— Occidentului capitalist i s-a întâmplat ceea ce prevedea Dostoievski pentru socialism, interveni părintele Afanasie. Răsucind între degete piciorul cupei de șampanie. El a sucombat la cele trei ispite ale lui Hristos în pustiu: plasează valorile materiale deasupra celor spirituale, preferă pretinsul progres libertății omului și susține că mondialismul reprezintă o soluționare a problemei răului.

— Mă înșel, oare, considerând că acea canonizare a lui Nicolae al II-lea constituie un eveniment esențial pentru Rusia? întrebă Samson.

Varvara răspunse prima:

— Fiți atent, eu sun evreică, nepraticantă, și sunt convinsă că această canonizare a țarului și a familiei sale desființează revoluția, exorcizează revoluția, anulează revoluția, acordă libertate Ideii ruse.

— Dar ce este, de fapt, ideea rusă? întrebă Samson, totuși oarecum sceptic, în ciuda vodcii și a șampaniei băute.

Se lăsă un moment de tăcere.

— Prima caracteristică a unei mari idei, spuse părintele Afanasie, constă în difi-cultatea de a o exprima în puține cuvinte, dar, de îndată ce folosești prea multe, nu te poți împiedica de a te contrazice sau de a o trăda. A se vedea Berdiaev. Personal, v-aș spune că Ideea rusă constă în sesizarea, într-o manieră originală, a relației dintre puterea politică și puterea religioasă. Suntem acuzați, noi, ortodocșii,

de cezaro-papism. Dar, în ceea ce mă privește, Ideea rusă înseamnă că statul este responsabil de salvarea poporului, mă refer la salvarea escatologică. Domnul a cerut discipolilor săi să meargă și să evanghelizeze „toate*popoarele" – ta etime* în original – și nu toți *oamenii.* Popoarele au nevoie de pastori, care să le îndrume, să le tempereze și, uneori, se jertfesc pentru ele. Când Nicolae al II-lea, în ajunul abdicării, rostește aceste cuvinte shakespeariene: „În jurul meu totul este trădare, lașitate și minciună", el spune ceea ce Mântuitorul nostru ar fi putut să zică la Ghetsimani. Scopul principal al unui stat demn de acest nume nu este de a administra poșta și salubritatea, deși au și ele importanța lor, ci de a asigura supușilor săi condițiile favorabile unei treceri demne prin viața terestră și a mântuirii veșnice.

— N-ați rămas cu gura căscată, domnule colonel? întrebă Sașa. La Paris nu se înțelege așa guvernul unei națiuni!

— Și practic? întrebă Samson. Vreți să spuneți că voi toți sunteți niște monarhiști?

Le aruncă o privire convivilor.

— Nu în mod obligatoriu, interveni Dmitri. Dar noi nu excludem ipoteza… biologică și sacrală (își alegea cu grijă cuvintele), care, în simplicitatea sa, este poate cea mai aptă să servească intențiile lui

Dumnezeu, în măsura în care credem în Dumnezeu, și, cu toată sinceritatea, eu care am fost un ateu de profesie și n-am putut să mă laud niciodată că aș fi avut o credință, gândesc că nu s-a descoperit încă nimic mai satisfăcător pentru inteligență ca ideea unui Dumnezeu care se jertfește în beneficiul creației sale: așadar. Dumnezeu reprezintă o ipoteză demnă de a fi reținută. Republica este un mecanism, monarhia este un organism: asta-i limpede. De aici până a afla care este regimul cel mai bine adaptat circumstanțelor…

„Ceea ce mă fascinează pe mine, domnule colonel, este faptul că Rusia încă mai poate alege. Occidentul nu mai are de ales: a basculat în idolatria drepturilor omului. Soloviev spunea: „Sentimentul datoriei purifică și înnobilează, pretențiile la drepturi te fac rău, meschin și cârcotaș." Dumneavoastră nu sunteți așa, domnule colonel, dar nu puteți să nu aparțineți unei societăți care ales: drepturile, nu îndatoririle. Noi, timp de câțiva ani de acum încolo poate, ne vom afla – și moștenirea

comunistă ar putea să joace un rol pozitiv în această problemă, în prezența unei alternative. Dacă am alege drepturile, la fel ca voi, suntem terminați, la fel ca voi. Dacă, din întâmplare, am alege îndatoririle, ar mai exista încă o șansă pentru umanitate.

„Vedeți dumneavoastră, noi cei care ne reunim aici și care am fost porecliți Boieri, noi nu credem, ca Montesquieu, că „efectul natural al comerțului constă în a fi purtătorul păcii și unificatorul națiunilor". Noi avem tendința de acrede contrariul, că negoțul este una dintre activitățile cele mai primejdioase pentru sufletul omenesc. Există un proverb rusesc care zice cam așa: „Preț redus. Înșelătorie." Sunt în măsură să știu câte ceva în acest sens, fiind, printre altele, traficant de arme. Dar nu-mi fac din asta o glorie. Știu că meseria exercitată cândva, cea de soldat, era mai nobilă, fără a mai vorbi de cea a părintelui Afanasie, cea mai nobilă dintre toate. Se zice că, în vise, excrementele înseamnă bani: nu poate fi întâmplător.

Dmitri îi turnă șampanie lui Samson pentru a dezamorsa solemnitatea discursului său:

— Iată ce credem noi, „Boierii".

— Da, făcu Samson, dar practic, practic… Cărui gen de sistem politic îi sunteți favorabili?

Un zâmbet indulgent făcu înconjurul mesei: așa sunt occidentalii, întotdeauna vor precizări, n-are rost să fim supărați pe ei. Dar Dmitri ridică mănușa:

— Practic, noi credem că guvernul oamenilor comportă trei componente: justiția socială, libertatea individuală și eficiența economică. Și noi visăm la un sistem în care aceste trei Erinii Q1 contradictorii să fie compatibile și să se sprijine unele pe altele, ca cele trei laturi ale unei piramide triunghiulare, în loc să se sfâșie care mai de care, așa cum se întâmplă în societățile zis democratice.

Izbucni în râs.

— Acestea fiind spuse, dragi prieteni, vă amintesc că trei dintre noi vor zbura mâine dimineață în zori cu direcția Cecenia, și că ar fi poate timpul unui coniac pe cinste pentru a ne despărți.

3

Pe aeroportul din *Mineralnâe Vodí* fusese pusă la dispoziția lui Dmitri Golubinski o mică automitralieră BRDM, iar o Toyota

cu dublă tracțiune de la OILOC îi aștepta pe domnii Sangdeboeuf și Șustrenko. Se convenise între Dmitri și Samson ca, pentru moment, relațiile lor să nu fie afișate nici în fața militarilor, nici a petroliștilor francezi.

Șeful taberii în persoană se deplasase pentru a-l întâmpina pe „Domnul Securita-te” trimis de la Paris.

— Sylbestre.

— Sangdeboeuf.

Strângere de mână.

Sylbestre: în jur de cincizeci de ani; echilibrat, musculos, slab, cu o bărbie agresivă f la Mussolini ți ochi neliniȶtiți în fundul orbitelor; vase de sânge îi brăzdau albul. Natural, Samson știa tot ce se putea ști despre fostul căpitan de infanterie și, în particular, că avea o soție mai tânără decât el, pe care o expediase în Franța, imediat după răpirea ostaticilor. „Nu m-ar mira să se fi pus pe băutură.” Cu toate astea, privirea era deschisă și strângea mâna cu franchețe.

— Drumul va fi lung. Dar trebuie să cunoașteți genul ăsta de popu zdrobit, nu?

Un mod de a-l întreba pe nouvenitul cine era. Samson răspunse printr-un mormăit: urmărea să întrețină relații amicale, dar fără familiarisme.

Se îmbarcară: Sașa lângă șofer. Sylbestre și Samson în spate. Drumul era prost și la fiecare denivelare, la fiecare hârtoapă, șoferul gemea: „Ce lume!” cu un accent parizian. Sașa nu mai rezistă și începu și el să strige: „Ce lume!”, cu același accent.[75]

Sub latitudini și longitudini diverse, Samson mai avusese parte de astfel de țări sfâșiate de un război-intestin, unde te simți înconjurat de dușmani ca și de prieteni, fără să știi care sunt unii și care ceilalți și, pe măsură ce se apropiau de frontiera cecenă, Sylbestre simți crescând în oaspetele său o formă de vigilență deosebită, pe jumătate tensionată, pe jumătate blazată, sau poate pur și simplu fatalistă: Samson știa că putea să aibă loc un atentat în orice moment, că femeia aceea, care trecea, putea să aibă o grenadă între picioare, că tinerii recruți din spatele sârmei ghimpate erau fără îndoială în stare să tragă o rafală din nervozitate, dar faptul nu-l afecta.

Sylbestre reveni la intenția lui de a se informa după vreo

---

75 Zeițe ale Răzbunării din mitologia greacă, numite și eumenide, identificate la romani cu Furiile, (n.tr.)

zece kilometri parcurși.

— Fost militar?

— Da.

— Ce armă? întrebă Sylbestre, după alți zece kilometri.

— Armata de uscat.

Sylbestre o luă ca atare, și, cât dură drumul, nu mai discutară decât subiecte impersonale: primăvara precoce, starea drumurilor, dificultățile de aprovizionare, neînțelegerile cu funcționarii care se lăfaiau la Paris refuzând – sau fiind incapabili – să priceapă dificultățile băieților din avanposturi: „Toți o apă și-un pământ, niște conțopiști.“

Peisajul se întindea, uniform de plat. Foarte departe se întrezăreau vârfurile Caucazului purtând căciuli de zăpadă și despărțiți de câmpie printr-o fâșie de ceață, încât păreau suspendați în aer. La frontieră avură loc verificări îndelungi ale pașapoartelor și ale permiselor de trecere. Într-un târziu, Toyota putu să-și reia drumul.

— Ce lume! exclamă șoferul, urcând în mașină.

— Bun-venit în Cecenia, rosti Sylbestre.

Samson răspunse printr-un nou mormăit.

Prin sate, bărbații și femeile circulau îmbrăcați europenește, puțini bărboși, multe fețe deschise la culoare, ceea ce-l surprinse pe Samson, în pofida documentației pe care și-o adunase:

— Cum îi deosebiți pe ruși de ceceni?

— Cecenii au ochii verzi.

Se înnoptase demult, când tabăra petroliștilor din Samakci apăru, dreptunghi luminos, în mijlocul câmpiei cufundate în beznă.

— Ne cunoașteți instalațiile?

— Am văzut planurile și fotografiile.

Dar Sylbestre simțea nevoia să vorbească:

— Două sute de metri lățime pe 450 lungime. O triplă rețea de concertină cu lame tăioase, șanț de un metru jumate, un val de pământ de

2 metri. Câte un reflector la fiecare 15 metri: fasciculele se suprapun ca să nu existe zone de umbră. Trei părți: baza de locuit, tabăra mecanică, tabăra de geniu civil. Un personal din două sute zece oameni. Patruzeci și trei de bungalowun. Veți vedea, este destul de confortabil.

— Câte *vehicule?* întrebă Samson ca să facă plăcere gazdei sale.

— Douăzeci și șapte, plus cele particulare. După părerea mea, cele particulare ar trebui interzise: așa au putut fi prinși ostaticii.

— Înțeleg.

— Nu le poți impune o disciplină de deplasare dacă persoanele au propriile mijloace de transport.

— Înțeleg. Și securitatea este asigurată de ceceni?

— De ceceni proruși. Reprezintă cel puțin jumătate din populație, probabil majoritatea, mai ales de când au experimentat pe pielea lor ce înseamnă șaria[76] wahabiților.

Intrarea în tabără, precedată de trei ralantizoare, era formată dintr-o poartă și o ușă de metal de aceeași înălțime ca și gardul. Un baraj din beton împiedica orice tentativă de intruziune prin forță. Un paznic în ținută semimilitară veni să verifice identitatea celor sosiți. În lumina farului de mare intensitate, care se afla deasupra postului de control, puteai vedea că avea ochii verzi.

— Vreți să mâncați imediat sau preferați să ne vedeți cartierul mai înainte? Întrebă Sylbestre. Vi s-a rezervat apartamentul prezidențial, adăugă el rânjind.

— Aș vrea să-mi dau cu puțină apă pe față.

— Atunci, coborâți aici. Domnule Șustrenko, dumneavoastră locuiți alături. Mă duc imediat la restaurant ca nu cumva bucătarul să-și ia picioarele la spinare.

Bungalowul lui Samson, construit din elemente prefabricate, era alcătuit dintr-o cameră de zi. Două dormitoare, dintre care unul amenajat în birou și o cameră de baie. Apa curgea. Chiar și apa caldă. Asta era principalul. Mobilele, din diverse materiale sintetice, erau de o urâțenie consternantă; pe un perete se vedeau merele lui Cesanne. Pentru o clipă, Samson și-o imagină pe Adeline în acest decot și, sub duș, fu scuturat de un râs silențios.

Cinară toți patru, împreună cu șoferul, Gamier, ceea ce nu-l deranja pe Samson, dar interzicea orice conversație pe subiecte delicate. Feliile de friptură aveau frăgezimea unei tălpi de gheată grosolană.

---

76 Lege canonică islamică - ea regizează viața religioasă, politică, socială și individuală, (n.tr.)

— Ce lume! comentă Sașa, mai înainte ca șoferului să-i fi trecut ideea prin cap.

— V-aș fi prezentat ofițerului meu de securitate chiar din seara asta, spuse Sylbestre, dar el ar vrea să vă raporteze oficial, să vă prezinte documente… Și pe urmă, e aproape de unsprezece noaptea. Trebuie că-i în pat cu nevestica lui.

— Nu arde, spuse Samson. Eu obișnuiesc să *festinare lente*[77].

— Cum să festivați?

— N-are importanță…

Samson spusese noapte bună tuturor, intrase în apartamentul său prezidențial și își îmbrăcase pijamaua stacojie, oferită de Adeline, când cineva îi bătu în fereastră. Era Sylbestre cu o sticlă de J and B la subsuoară. Samson îi deschise.

— Trageți un gât? întrebă Sylbestre.

— *Picolare humanum est*, recunoscu Samson, care ar fi preferat să doarmă, dar era gata pentru orice pentru a-și îndeplini misiunea, chiar și să petreacă o noapte bând

J and B..

— Ji Bi-ul e cel mai bun, îl lăudă Sylbestre, ceea ce-l agasă pe puristul Samson: „Ji Be, pe franțuzește, de acord, sau pur și simplu Dje and Bi.“

Sylbestre atacă frontal:

— Știu de ce sunteți aici, domnule Sangdeboeuf. Aveți de gând să ne verificați securitatea punct cu punct, să faceți un control complex, cum se zice, și Crepinot va profita din plin de situație ca să vă expună succint cum stau lucrurile, deși crapă de frică la gândul că o să vă întâlnească. Dar eu, eu m-am prins cum stau lucrurile: dacă ne-a fost trimis un as ca dumneavoastră, trebuie să fie pentru ostatici.

— Vorbiți-mi despre ostatici.

Samson le văzuse fotogarfiile, le cunoștea biografiile, le verificase numele prin fâșierele la care avea acces. Dar nu se întâlnise cu familiile lor, fiindcă preferase să se abțină. I se întâmpla să-i vadă, dacă nu în vis, măcar cu puțin înainte de a adormi: bătrânul catalan cu fața tăbăcită te ducea cu gândul la o bucată de piele deteriorată; tânărul belgian, credul și dolofan, cu zâmbetul candid; ziarista catolică, cu părul tăiat scurt, cu

77 Dicton latin: festina lente: grăbește-te încet, (n.tr.)

privirea tomistă[78] și blugii ecumenici.

Sylbestre oftă din rărunchi.

— Ah! Ostaticii. Matteo (era greu de suportat), Caldens (cam nătâng). Virginie (drăgălașă)…

Imediat. Samson își dădu seama că, pentru Sylbestre, cei trei ostatici erau niște ființe omenești, pe când pentru Daniel, pentru patronul lui Daniel și pentru patronul patronului lui Daniel nu însemnau decât risc de valuri, de consecințe regretabile și de publicitate negativă. Daniel fusese imprecis, patronul său ceva mai la obiect, iar patronul patronului limpede și dur ca diamantul: dacă răpitorii schimbau tactica și cereau o răscumpărare, s-ar putea plăti cât trebuia, în vederea recuperării ostaticilor în viață – atât cât trebuia, între niște limite rezonabile, se înțelege dar nici nu se punea problema pentru companie să-și facă bagajele și să renunțe la afaceri „ca să fie pe placul unei bande de păduchioși, sub pretextul că trei dobitoci căzuseră în labele lor”.

Natural, Samson își pusese toate întrebările legate de acel trio: trei prieteni, un menaj în trei, un cuplu și un invitat… Activități politice… O stare de criză… Aceste ipoteze, la Paris, nu-l duceau nicăieri. Ar putea evidenția ceva la fața locului?

— Cum s-au petrecut lucrurile?

— Trebuie că știți. Am scris aproape trei sute șaizeci și șase de rapoarte.

— Dați-le încolo de rapoarte, domnule căpitan. Mi-ar conveni să aud ce s-a întâmplat din gura dumneavoastră.

— Ei bine, cretinii au încălcat consemnul referitor la deplasările în deplină securitate. Într-o duminică, au plecat încrezători să culeagă ciuperci prin munți. Nu s-au mai întors.

— Erați la curent cu ce puneau la cale?

— Nu, bineînțeles. Adică, se glumise la popotă, seara, cu o zi înainte. Caldens spusese că lui îi plăceau urechiușile sau sbârciogii, sau mai știu eu ce. Vriginie spusese că muntele trebuie că era plin de astfel de ciuperci. Matteo fusese de părere că nu era cazul să se dovedească lași și să nu meargă la cules de ciuperci, și că el unul nu era. I-am spus…

Sylbestre își adună gândurile o clipă.

— I-am spus că, dacă făcea una ca asta, aș avea onoarea să-l

78 Tomism - doctrină teologică și filozofică, profesată de teologul italia Toma d’Aquino în secolul al XIII-lea. (n.tr.)

iau la pocealâ perso-nal. Am glumit cu toții. N-am ce să mai zic de țăcăniții ăia doi, dar micuța Virginie… De ce au luat-o cu ei și pe Virgime? Ei nu-i era frică de nimic, biata fetiță. Zicea că, atâta vreme cât credea în Iisus Hristos, nu i se putea întâmpla nimic rău… Eu o luam peste picior: „Chiar nimic? Zău așa? Niciun microb, nicio avalanșă?" Ea îmi dădea replica: „Nimic, fără voia Sa! Când un batalion de ceceni au pus mâna pe ea, trebuie că și-a pierdut iluziile. Nu putea fi asta voia lui Iisus Hristos, ca un batalion de ceceni să pună mâna pe ea! Ce părere aveți?

Samson încerca să-și imagineze situația.

Virginie, deși catolică așa cum era, ar fi putut să fie metresa lui Sylbestre – care a spus „Creștinii procedează ca toată lumea, atât doar că pe urmă îi mustră conștiința"? și dacă tânăra doamnă Sylbestre fusese expediată acasă, putea să nu aibă nicio legătură cu răpirea. Trebuia verificată data rezervării biletului ei de avion. Pe de altă parte, nimic nu dovedea că Sylbestre n-ar fi închis ochii în privința mersului la cules de ciuperci și că nu ar fi informat niște eventuali complici ceceni: „Facem pe din două, domnilor", ceea ce s-ar fi confirmat dacă răpitorii renunțau la exigențele lor naționaliste pentru a se mulțumi cu o răscumpărare… Ochii întunecați și sobri ai lui Samson nu-i părăseau pe cei tot mai cherchelițiai lui Sylbestre, dar nu decela nimic, pentru moment, decât nevinovăție. Oricum, chiar dacă răpirea ostaticilor fusese însoțită de împrejurări secrete, faptul nu schimba prea mult misiunea lui Samson: să-i elibereze „fără consecințe regretabile, fără valuri, fără publicitate".

— N-ați mai avut vești de la răpitori, în afară de ce am primit noi la Paris? întrebă Samson.

— Nimic.

— Populația locală?

— Cu lacătul la gură în legătură cu evenimentul.

Prin urmare, ultimul mesaj al răpitorilor, expediat printr-un oficiu poștal din Paris și primit de OILOC la sediul său, era cel de care Samson luase cunoștință înainte de plecare:

Avem plăcerea să vă informăm că după trei luni petrecute la noi. Alimentarea prietenilor voștri a început să creeze dificultăți. V-am rămâne recunoscători dacă ați examina într-un termen cât mai scurt propunerile noastre referitoarea la

plecarea OILOC din Cecenia. În caz contrar, am putea fi puși în situația de a reduce progresiv regimul ostaticilor noștri, care au înțeles de pe acum în ce acțiuni condamnabilele fuseseră atrași să participe, sleind poporul cecen de resursele sale naturale. În scurtă vreme ne vom vedea obligați să alertăm mass-media referitor la lipsa de sensibilitate manifestată față de situația penibilă a concetățenilor dumneavoastră.

— Bun, reluă Samson, gândind că Sylbestre i-ar spune probabil în noaptea aceea unele lucruri, pe care le-ar trece sub tăcere a doua zi, și cu rușii, cum vă împăcați?

— Bine, în fond. De fapt, muncim pentru aceeași cauză și sunt băieți mai curând simpatici, care pilesc vodca cât șapte. Din păcate, nu am reușit să-i convertesc la Ji Bi, dar n-are nicio importanță. În afară de asta, nu aveam prea multe să ne spunem, cu atât mai mult cu cât eu nu vorbesc rusește, iar engleza lor e la fel de bună ca a mea.

— Și ceilalți occidentali sunt oameni plăcuți?

— Mai apropiați sunt cei cărora li se spune „french doctors". Se află la Serno… Serno… Sernovodks. Oameni cumsecade, trei sau patru dudui pe cinste… Dar. Înțelegeți, noi facem bani, ei servesc umanitatea. Ne salutăm, fiecare dar își vede de ale lui. Pe urmă mai sunt anglo-saxonii: ONG-ul. Un orfelinat: *Orphans Galore.* Marea lor idee constă în faptul că acordă adăpost atât mucoșilor rusnaci cât și popourilor negre, scuzați, voiam să spun cecenilor, așa îi numesc rusnacii (pufni în râs). Ar mai fi și un american și o englezoaică, marchiză sau ducesă, nu știu bine. Ei sunt situați la Aci…

Aci… eu îi spun Acium-Martin, e mai simplu.

Sticla de J and B era aproape goală.

— Domnule căpitan, spuse Samson, mi-ar părea rău dacă ați gândi că vă dau pe ușă afară, dar m-am sculat în zori la Sankt Petersburg: și, așa cum scria Heraclit, *tomorrow is another day,* așa că vă propun să amânăm ședința, până ce aurora, cu degetele ei trandafirii, va suna deșteptarea.

Sylbestre se ridică în picioare fără să se clatine și glăsui fără să se bâlbâie:

— Domnule colonel (îi bănuise gradul și își puse sticla la subsuoară), vă cer iertare că am întârziat atât de mult și vă doresc noapte bună.

— Ce a mai rămas din ea. Domnule căpitan, ce a mai rămas.

4

A doua zi dimineață, Samson se trezi cu șalele îndurerate (ziua petrecută în Toyota cu dublă tracțiune), dar cu mintea lucidă și mari rezerve de energie, care nu cereau decât să intre în funcțiune. Își scoase capul pe fereastra care dădea spre sud. Păduri necuprinse se întindeau dincolo de târgușorul Samakși. În depărtare, crestele înzăpezite ale Ajduk-ului străluceau vesel în soarele primăvăratic.

Samson se duși cântând:

Dumnezeule, ce bine se simte inima-a-a mea Când o am pe iubită alăturea!

Se bărbieri fredonând:

Calul meu este în gra-a-ajd.

Înșeuat, înhămat, gata de drum, gata de drum!

Și se pieptănă baritonând:

…În Piemont să servească regelui, să servească regelui!

Se duse apoi să ia micul dejun la cantină – unde era salutat timid, de departe, ca un personaj important și misterios – și, înlocuind cârnăciorul cu ouă și șuncă, își făcu cunoscută intenția că era gata să înceapă munca.

Crepinot, ofițerul de securitate, se dovedi a fi un fost polițist din Informațiile generale, cu mărul lui Adam proeminent, foarte preocupat de ce se gândea despre el la Paris, după capturarea ostaticilor, de care se simțea responsbil, în ciuda imprudenței comise de ei. Pentru a-și etala competențele și a-și impresiona intelocutorul, clasa cu a mic și b mic tot ce avea de spus. La începutul fiecărei fraze, își făcea plinul de aer.

— Domnule director, așa cum știți cu siguranță, dispozitivele noastre de securitate îndeplinesc patru funcții: a mic, intimidare; b mic, detectare; e mic, întârziere și intervenție; d mic, interdicție… Domnule director, precum știți mai bine ca mine, misiunea serviciului de securitate comportă trei aspecte: a mic, definirea precauțiilor necesare pentru a face față unor eventuale amenințări; b mic, coordonarea în aplicarea mijloacelor; e mic, controlul aplicării corespunzătoare a consemnelor și procedurilor… Domnule director, așa cum vă este cunoscut și acest aspect, ține tot de competența serviciului de securitate identificarea posibilelor amenințări și afectarea acestora a unui coeficient de probabilitate. Noi spunem că, a mic, poate fi vorba de acțiunea unui comando armat asupra

bazei de locuit, în primul rând prin forță. În al doilea prin diverse stratageme, în al treilea cu o complicitate, fie voluntară fie prin constrângere; b mic, acțiunea poate avea loc împotriva unei echipe în deplasare cu un vehicul motorizat, de exemplu, prin utilizarea unui baraj fals; e mic, asupra unui șantier; d mic, asupra unui avion, în primul rând la sol, în al doilea, în aer. Am calculat procentajul de riscuri pentru fiecare caz în parte…

Crepinot desfășura documente, derula statistici. Îi propuse lui Samson să facă o inspecție a postului de control, al celui de protecție, a posturilor de supraveghere, a îngrăditurilor, a atelierelor, a terenurilor de parcare, a locațiilor afectate locuințelor, a celulei secrete. Îi explică sistemul de insigne, pe care el îl perfecționase. Îi prezentă pe șeful de post cecen. Făcu demonstrația sistemelor de comunicare și de alarmă. Îl lămuri asupra regulilor de comportare rutinieră în caz de alertă. Samson controlă conștiincios. Totul părea să fie în perfectă stare de funcționare. Deformație profesională, fără îndoială, Samson dori să verifice echipamentul gardienilor ceceni: toți aveau în dotare fluiere, radio, lanternă, baston și o pușcă de calibrul 12.

— Domnule Crepinot, vă felicit. Sper ca toate taberele companiei să fie la fel de bine întreținute ca a dumneavoastră, care este într-adevăr *securatis securatum.* Din păcate, toate astea nu ni-i dă înapoi pe cei trei camarazi volatilizați. Nu dețineți niciun indiciu asupra locului lor de detenție?

— Niciunul, domnule director. Niciun indiciu. Îmi pare rău.

Bietul de el se simțea vinovat.

— Bun, hai să bem o bere la cantină. Vom pregăti programul zilelor următoare: inspectarea localurilor, a vehiculelor, alertele de incendiu, cele cu bombă… Securitatea, bătrâne, adesea nu-i decât o chestiune de vigilență, iar vigilența trebuie să se dinamizeze din timp în timp. Altminteri, n-ar mai fi vigilență.

La cantină, Sașa stătea la masă cu o blondă comună și obtuză, care lucra în colectivul de dactilografe. Samson și Sașa plecară din cantină împreună:

— N-am să te complimentez, îi spuse Samson. Tipa are un

cap ca de lo[7980].

— Potrivit proverbul rus: când duci lipsă de pește, mănânci un rac și zici că-i pește.

— Ai tras cu urechea mai peste tot?

— Da. Francezii nu mi-au spus nimic interesant, iar cecena n-o înțeleg. Când ne vom afla într-un mediu rus, sper să vă fiu mai de folos.

Se opriseră cu fața spre munte. Samson admira pantele împădurite care, după câțiva kilometri, se ridicau la peste două mii de metri, aproape pe verticală. Pe aceste pante abrupte armata rusă încă mai lupta împotriva rebelilor.

— Eu, dacă aș fi președintele Rusiei, spuse Sașa, mi-aș impune legea pe câmpie și aș lăsa *boievikii*96 să se zbânțuie pe piscurile și crevasele lor. Războiul s-ar fi sfârșit ur-gent.

— Glumești, băiete. Într-un război revoluționar, tocmai asta se urmărește, izolarea unui teritoriu pentru a-l proclama independent și a-l

face recunoscut ca atare. Procesul este ireversibil. Nu, rușii suferă pierderi aici. Dar nu pot proceda altfel.

Dintr-o privire, Samson baleie muntele:

— Ai noștri sunt pe acolo, pe undeva. Matteo, Caldens, Virgime. La început, credeau că vor fi eliberați în câteva ore, în câteva zile… Acum, nu știu dacă mai speră. Au aflat, oare, că nu se cere pentru ei o răscumpprare, ci să plecăm de pe aceste meleaguri? Potrivit scrisorii, ar fi recunoscut că au participat la acțiuni condamnabile, dar asta nu înseamnă nimic, dacă nu cumva s-a făcut simțit sindromul Stockholm. Toate astea, consider eu, reprezintă doar o retorică revoluționară. Cecenia are un teritoriu de 20.000 de kilometri pătrați, dintre care o treime sunt munți. Găsește-i dacă poți pe cei trei bieți tăntălăi… Și, chiar dacă se pun la bătaie toate mijloacele, să-i mai găsim teferi și nevătămați… Evident că, în cazul în care forțele de ordine se apropie, fermecătorii noștri amici wahabiți își vor face o plăcere din a-i lichida. Mâine, Sașa, ne apucăm de vizite. Poate ai să găsești niște raci mai atrăgători pe la French doctors.

---

79 Preoteasă a Herei, iubită de Zeus și preschimbată de el intr-o junică pentru a o scăpa de gelozia Herei.(n.tr.)

80 Combatant, (n.a.)

5

— Gamier, la Sernovodks, comandă Samson.

— *Vodsk,* îl corectă Sașa. Asta înseamnă „Ape sulfuroase”.

— Dacă sunt sulfuroase – dubioase – ar trebui să te pricepi la ele.

— Mai puțin ca dumneavoastră, domnule colonel.

— De ce mă rog, mai puțin ca mine?

— În funcție de grad.

Sașa, de când ajunsese în Rusia, afișa ostentativ un ton degajat.

Sernovodsk se afla la cinci kilometri de tabăra petroliștilor. Drumul mergea printre pajiști și ogoare. Era cel pe care apucaseră rezidenții din Groznîi pentru a se refugia în Ingușetia, când orașul fusese ras de pe fața pământului de bombardamentele rusești, dar nu se mai vedea nimic asemănător unui exod. Camioane civile, de parcă ar fi fost legate între ele cu sârmă, se intersectau cu blindate și le cedau drumul, cu riscul de a se răsturna în șanț. Ciclișți tineri întâlneau bătrâni cu pălării pe cap, călărind măgari și îi salutau cu o politețe excesivă. Nu se mai vedea urmă de război, dar încă i se mai simțea absența.

La Sernovodsk, case de cărămidă, majoritatea fără etaj. Se aliniau sub acoperișuri din tablă ondulată. Porți de fier, tărcate după gustul fiecăruia, dădeau spre curți în care se deschideau locuințele. Circulau femei, machiate după moda europeană pe sub basmalele lor, dar purtând ciudate rochii ca de interior, galbene, de culoarea cercelușilor sau în buline multicolore. Cele mai elegante arborau o căciuliță înaltă, albă. Multe cărau panere, bidoane, saci din plastic îndesați Dumnezeu știe cu ce. Altele măturau cu mături din paie sau spălau cu apă din abundență curțile și porțiunile de trotuar care le aparți-neau. Bărbații treceau cu nasul în vânt, cu pleoape grele peste ochii de un verde deschis. Îmbrăcați în cămăși cu carouri și blugi sau în treninguri, spărgând în dinți semințe de floarea soarelui și scuipând cojile pe jos.

— Toți civili pe timpul zilei, oare câți mudjahidini noaptea? comentă Samson.

Traversară o piață unde se vindeau legume, zahăr, ceai, bucăți de carne, pe care o precupeață le apăra de muște făcând vânt cu o ramurică, dar și diplome universitare, pașapoarte,

mortiere, arme albe. Aparent, ordinea impusă de ruși nu se înstăpânise perfect, în pofida prezenței tancurilor și a patrulelor, care mișunau peste tot.

— Ce lume! exclamă Garnier.

— Ce lume! se grăbi Samson să-i țină isonul.

Cei care erau numiți „French doctors” se instalaseră în clădirile unei exploatări agricole, pe jumătate în ruină, la marginea sudică a Sernovodsk-ului. Construcții de fermă, din cărămidă, făcute la voia întâmplării, fuseseră adaptate în locuințe, dispensar, laborator, sală de operații. În curte, vreo cincisprezece ceceni, ghemuiți pe lângă zidurile spoite în albastru, așteptau să fie consultați, injectați, vaccinați, îngrijiți, poate amputați.

— Se pare că doctorii ceceni știu să folosească doar ferăstrăul mecanic, spuse Garnier. Nu-i de mirare că oamenii ăștia îi preferă pe French doctors.

— Ce lume, se grăbi să adauge Sașa.

Deocamdată, French doctors erau ocupați, dar o infirmieră brunetă, și mai de grabă drăguță. Își scoase capul printr-o ușă întredeschisă și, auzind că se vorbea franțuzește, lansă:

— Treceți pe la prânz. Vom fi foarte încântați să vă vedem. Luăm un aperitiv împreună.

— Uite un rac apetisant, comentă Samson.

La prânz, vizitatorii francezi fură introduși într-o sală de mese decorată cu cărți poștale prinse în piuneze de pereți, multe dintre ele pornografice. French doctors se și instalaseră: de fapt, nu erau decât doi „doctors”, dintre care un generalist și un chirurg, dar patru infirmiere luaseră loc împreună cu ei în jurul unei fețe de masă din material plastic înflorat.

— Trăiască poligamia, îi șopti Sașa lui Samson.

Generalistul era o namilă bărboasă, cu cămașa larg desfăcută pe pieptul păros.

— Eu. Spuse el ridicându-se (mai puțin din deferență cât pentru a-și marca autoritatea), sunt Ludovic. (Se lovi în piept.) El este Jojo, fost intern prin spitalele din Paris, cum stă scris pe plăcuțele de aramă lustruite de pazinci. V-ar putea despica în două mai înainte să spuneți bună ziua. De altfel, uitați-vă la nasul lui ca un cuțit mare de bucătărie: meseria lui stă scrisă deasupra. Ele sunt Veronique. Beverly (le arăta cu degetul), Kiki și… pe tine cum te cheamă?… Marie. Un prenume,

recunoașteți, care nu te dă afară din casă, dimpotrivă. Și voi, cine sunteți?

Tinerele râdeau îngăduitoare. Chirurgul la fel. Samson sondă situația. Acele afectări de simplitate nu-l impresionau, dar nutrea o dorință puerilă de a-i raporta chiar și o fărâmă de informație lui Dmitri Golubinski, pentru a participa și el la eliberarea ostaticilor și să nu depindă în întregime de ruși. Prin urmare, trebuia să stabilească un contact simpatic cu această echipă înrădăcinată în țară. El nuanță.

— Eu mă numesc Gaston Sangdeboeuf. Prietenii mei: Rostislav și Christophe. Lucrăm în domeniul petrolului. Când am debarcat aici, mi-am spus că ar fi un minim gest de politețe din partea noastră dacă am face o mică vizită unor compatrioți.

— Ședeți. Ce vreți să beți? Martini? Ricard?

Pe fața de masă, paharele lăsaseră rotocoale peste rotocoale, care te făceau să gândești că menajul nu reprezenta preocuparea principală a French doctors.

— Și cu ce vă ocupați la petroliștii noștri? întrebă Ludovic, așa ca într-o doară, fără să scape din ochi sticla din care turna.

Când Samson rosti cuvântul „securitate”, un frison rece străbătu masa de jur împrejur. Dacă ar fi spus „poliție” sau „armată”, impresia produsă n-ar fi fost întru nimic mai favorabilă, iar Samson se întrebă pentru ce, în mediul francez, tot ce amintește de forțele de ordine are o opinie atât de proastă. Nu la fel se petrec lucrurile în țările anglo-saxone. Să însemne, oare, că forțele britanice sau americane sunt mai respectabile, sau că anglo-saxonii manifestă, în mod mai firesc, stimă față de ordine? În orice caz, era cu mult mai bine să încerce a împrăștia atmosfera neplăcută, determinându-i pe acești oameni cumsecade să vorbească despre profesiunea practicată de ei, cu mult mai onorabilă în ochii lor:

— Aveți numeroși pacienți pe aici?

Dar conversația nu se lega cu adevărat. În niciun chip nu-l putu determina pe Ludovic sau pe Jojo să spună de ce preferaseră să-i panseze și să-i ciopârțească pe ceceni decât pe parizieni sau pe marsiliezi. În niciun chip nu putu afla părerea lui Beverly sau a lui Kiki în legătură cu relațiile dintre populația locală și mudjahidinii de import, arabi sau afgani. Nici chip să afle dacă pacienții le făceau confidențe lui Veronique sau Marie. În cele din urmă, sâcâit, Samson aduse vorba despre

ostatici: French doctors îi cunoscuseră pe Matteo, Caldens, Virginie? Fețele deveniră și mai de nepătruns. Da, îi întâlniseră, băuseră câte un pahar împreună, și ziarista venise să-și bage nasul prin dispensar, dar ce ar putea pricepe burgheza aia. Care lucra pentru o foaie bigotă, din problemele adevăra-te? S-a lăsat răpită, fără să se știe pentru ce, și acum o să dea de dracu'.

— Pe la voi, întrebă Sașa, n-au fost luați ostatici niciodată?

— În general, ONG-urile sunt cruțate, răspunse Ludovic. Nu întotdeauna, rețineți, în special cele care servesc de acoperire unor organe de informații. Acelea au de suferit, și, într-un anume sens, e de înțeles. Dar pe ansamblu, cecenii știu că ne aflăm aici pentru a-i îngriji și ne lasă în pace. Da, se mai întâmplă ca unii membri ai ONG-urilor să fie răpiți pentru răscumpărare, dar French doctors nu sunt bogați, nimeni nu va plăti milioane pentru a-i recupera.

Nimeni nu schiță un gest pentru a-i reține pe vizitatori când se ridicară să plece, dar Ludovic îi conduse. În curte, îl luă pe Samson de-o parte, Sașa și Gamier întârziind cu sărutatul infirmierelor.

— Domnule Sangdeboeuf, să nu ne consideri niște debili mentali, ați venit la noi să ne trageți de limbă. V-ați spus că noi, din când în când, mai acordăm îngrijiri și vreunui mudjahidm rănit, că probabil ne hazardăm chiar și pe timp de noapte în munți ca să aducem medicamente sau să operăm un pacient netransportabil. Deci, că deținem informații! Că, de exemplu, putem avea idee asupra locului de detenție a ostaticilor voștri.

„Apropo de ostatici, am să vă spun următoarele: mi-e milă de ei, fiindcă sunt *ființe umane,* dar, sincer să fiu, când vii într-o țară așa de săracă precum asta pentru a te îmbogăți pe seama ei, n-ai de ce să te miri de ce ți se întâmplă. Mijlocul vostru de trai este petrolul; pentru ceceni răpirile; încă din Evul Mediu, tot cu răpirile s-au ocupat. Fiecare cu ale lui. Bun. Informații deținem mai puține decât v-ați fi închipuit, dar, oricum, nu ar fi de nasul vostru păcătos. Noi și voi nu ne aflăm de aceeași parte a baricadei, domnule Sangdeboeuf, care trebuie că ați fost polițist, presupun, sau militar. Pentru noi ceilalți, vedeți dumneavoastră, sticlete înseamnă într-o oarecare măsură bani necurați. Și să nu vă închipuiți că o s-o facem pe patrioții: pentru mine, fie că sunteți francez sau muncitor imigrant nord-

african, e același lucru, nu valorați mai mult decât oricare altă *ființă umană.* Dar rețineți că nu am nimic personal cu dumneavoastră și că toate astea nu ne va împiedica să întreținem raporturi de bună vecinătate. Mai întâi, dacă vreunul dintre ai dumneavoastră cade bolnav, puteți conta pe noi pentru a-l îngriji, și pe urmă, iată, sâmbătă pe opt, dăm o petrecere pentru a sărbători plecarea mea. Veți fi bineveniți pentru a împărți cu noi o gustare, după șase seara. Vom avea tot ce trebuie de băut și de halit. Dacă aveți prieteni petroliști să ni-i aduceți, nu vă jenați, să ne comunicați doar numărul de tacâmuri. Mai mult de atât nu vă pot spune. Să știți că n-am nimic împotriva dumneavoastră ca *ființă umană.* Hai, ciao, fără ranchiună. Nu mă refuzați. Mi-ați răni inima sensibilă.

— N-am nici cea mai mică intenție să vă refuz. O gustare acolo, întotdeauna este binevenită. Prin urmare, vă întoarceți în Franța?

— Nici să nu vă închipuiți, domnule Sangdeboeuf, n-am de gând să-mi deschid un cabinet în arondismentul al XVI-lea. Plec în Afganistan.

Samson privi depărtându-se spatele lat al French doctor. Ce dramă secretă l-a determinat să aleagă devotamentul ca mod de viață? Și colegii lui, ce gust de aventură sau ce sfințenie laică i-a adus în Cecenia? Samson nu se dădea mare cunoscător în ale psihologiei, dar n-ar fi reușit în meseria sa, dacă, în felul lui, nu ar fi iubit și el *ființele umane…*

În mașină:

— S-ar putea să scot ceva de la micuța Kiki, spuse Sașa. Intuiesc că Jojo al ei nu-i dă satisfacție pe deplin și că ea are probabil o afacere care merge cu un *boievik* într-o cușmă din blană de oaie și cu pieptul acoperit de cartușiere. Am să văd dacă voi putea să-l înlocuiesc în mod avantajos pe *boievik*, ca să aflu câte ceva despre ostatici.

— Ce lume. Spuse Gamier, fără nicio legătură, pentru că avea el chef să zică „ce lume”.

6

Orfelinatul *Orphans Galore* – nu era situat la „Acium Martin” cum spunea Sylbestre, ci dincolo de Acikoi Martan. La Bamut, pe un pinten cu pante împădurite ale muntelui Ajduk, care domina cu masa lui afluenții Fortanga și Faetonka. Pe vremuri o exploatare agricolă, era un pătrat de piatră, cuprinzând

clădiri vaste, recent renovate. Fără ferestre spre exterior care să nu fi fost zidite sau apărate prin grilaje de fier. Poarta metalică se deschidea prin telecomandă.

Oarecum intimidat din capul locului de a fi nevoit să vorbească englezește cu niște anglofoni, Samson pusese pe altcineva să telefoneze pentru a-i anunța sosirea, iar Gamier rămase uluit când văzu canatele grele deschizându-se de la sine chiar sub botul mașinii cu dublă tracțiune.

Care pătrunse pe o peluză tunsă scurt, după moda englezească, unde, în sunetul unei muzici de jazz, vreo patruzeci de băieți și fetițe, toți cochet îmbrăcați, în șemizete și pantaloni multicolori, țopăiau pe loc, executând mișcări de gimnastică. Șemizetele purtau inscripții americane sau englezești, iar blugii erau marca Levi's.

Nu te-ai fi crezut într-o țară exotică, unde războiul civil făcea ravagii.

— Ce lume! rostiră într-un glas Gamier și Sașa.

O femeie tânără – nu chiar atât de tânără dacă te uitai mai bine – veni în întâmpinarea vizitatorilor. Purta o vestă sahariană cu multe buzunare, model militar, și o fustă scurtă, msipie, șosete albe până la genunchi, și încălțări de mărșăluit. Părul blond cenușiu, tuns scurt, dat peste cap într-o scurtă ondulație naturală. Încadra o față voluntară. Ochii lansau fulgere albăstrii cu intermitență.

Îi măsură pe vizitatori. Gamier era șoferul, nu conta. Sașa, cu craniul său în formă de secure preistorică, cu umerii largi și coapsele înguste, putea să nu fie lipsit de interes. Șeful era zdrahonul acela între două vârste, căruia pielea uscată, întinsă pe oase care împungeau, și părul cărunt, aducând a două coarne, îi confereau un aer plăcut diabolic. Îi întinse mâna:

— Eu sunt Betty.

— *Aieamm veriopi tunouiu kolmi Gastonplize91,* răspunse Samson.

Betty trecu imediat pe franceza pe care o vorbea cu ușurință, dacă nu chiar fără accent.

— Prin urmare, vă veți ocupa de securitatea prietenilor noștri francezi. (Deci, se și aflase.) Cred că a fost o idee bună să se apeleze la un profesionist. Dacă înțeleg bine, sunteți un profesionist.

Apoi se întoarse spre Sașa și-l privi țintă.

— *I am Rostislav. Call me Rosty*[8182], i se adresă Sașa, întinzându-i mâna la rândul său. Ea făcu un gest în direcția gimnaștilor:

— Să nu credeți că își petrec tot timpul *în fim.* Și în franceză se spune tot *fun,* nu-i așa? Dar sunt tineri: din când în când, trebuie să-și descarce energia. (își ridică o sprânceană.) Robin a plecat să dea o raită prin Groznîi, dar va fi prezent aici. Veniți să luați un *drink.* Tot *drink* se spune și în franceză, nu-i așa?

— Din fericire, a ajuns un cuvânt aproape internațional, recunoscu Samson.

O terasă cu acoperișul susținut de stâlpi groși, pătrați, se ridica deasupra peluzei.

— Tocmai am reparat șarpanta, spuse Betty arătând cu o mișcare grinzile și caprele impresionant de robuste. (Ca pentru o englezoaică gesticula cam prea mult. Socoti Samson. Probabil că i se trage din naștere.) Luați loc. Nu-i decât o masă de picnic, dar trebuie să fii practic, nu-i așa? (își ridică și cealaltă sprânceană.) Sau. Dacă nu vă plac băncile, luați un *rocking-chair.* Tot *rocking-chair* se spune și în franceză, nu-i așa? E foarte plăcut să iei un *drink* și să te uiți la copii cum își descarcă energia. Exact ca la Folies-Bergere, nu-i așa? Atâtea pulpe goale!

Izbucni într-un râs scurt, alegând pentru ea un rocking-chair. Un om cu tenul închis la culoare, cu ochii de un verde deschis și o expresie sinistră, veni să servească mai multe feluri de băuturi de calitate, toate tari și Iară adaos de apă. Ea îi spuse câteva cuvinte în rusește și omul se duse să-l întrebe pe Gamier, care, discret, se urcase în mașină, ce dorea să bea.

— Câți orfani aveți? întrebă Samson, ca să se afle-n treabă.

— Ciudată întrebare puneți unei mame, replică ea.

După care, îi prezentă un expozeu detaliat și statistic asupra stărilor trecute, prezente și viitoare a *Orphans Galore.* Nu-i secau elogiile la adresa Statelor Unite, care dăduseră amploare unui proiect britanic:

— Noi am colonizat America spre binele ei. Acum, ea ne recolonizează pentru al nostru. Întotdeauna a fost o idee bună să-ți exploatezi colonizatorul, nu-i așa?

---

81 *I am very happy to khow you. Call me Gaston please.* încântat să vă cunosc. Spuneți-mi Gaston, vă rog. (n.a.)

8282 Mă numesc Rostislav. Spuneți-mi Rosty. (n.a.)

Se legăna pe balansoar și observă privirea lui Sașa îndreptată spre picioarele ei.

— Rosty se întreabă cumva de ce nu port pantaloni? Acum, toate femelele care îndeplinesc acțiuni periculoase poartă pantaloni. (își lăsă o mână încrezătoare pe cea a lui Samson.) Știu că în franceză nu trebuie să spui *femele,* dar mie – își ridică o sprânceană îmi place totuși să zic *femele.* De ce să porți pantaloni? Se spune că altfel n-ar fi decent. Și ce nu este decent? Trebuie doar să știi cum să te comporți, nu-i așa?

Ea știa.

Împreună cu instructoarea, copiii intraseră într-un vechi hambar, modernizat și transformat printr-un șir de ferestre pătrate, fără să-și bată nimeni capul să le proporționeze în funcție de ansamblu.

— Ați obținut rezultate mai bune cu copiii ruși sau cu cei ceceni? întrebă Samson.

Ea reflectă, de data asta cu amândouă sprâncenele ridicate:

— Problema cu cecenii este că, natural, ei nu sunt ca noi. Problema cu rușii este că nici ei nu sunt ca noi.

„Ca noi” răsuna atât de disprețuitor, încât Sașa se simți iritat:

— Și francezii, de exemplu, sunteți sigură că sunt ca dumneavoastră?

Betty se gândi iar câteva secunde:

— Nu, bineînțeles, fără a intenționa să vă rănesc sentimentele, francezii nu sunt absolut la fel ca noi. Dar în sfârșit, unii depun eforturi, nu-i așa? A trecut multă vreme până să vă convingem de binefacerile democrației. Ce-i drept, la voi nu merge la fel ca la noi, dar. În sfârșit, e mai bine decât regimul pe bază de clan al cecenilor, care se sfâșie între ei când n-au pe nimeni altcineva de sfâșiat. Între copii, se pune în special problema limbii: cecenii învață rusa, dar rușii nu învață cecena, ceea ce demonstrează superiorita-tea rușilor, așa cum anglo-saxonii nu au nevoie cu adevărat să vorbească nicio altă limbă, fapt ce demonstrează superioritatea anglo-saxonilor. Dar aici e mai simplu, pentru că, în sinea lor, cecenii își dau seama că fără ruși, în prezența rușilor, ei nu înseamnă nimic. Cântă cântece naționaliste, antimsești… în rusește! Așa ca irlandezii, care se plâng în engleză de răul făcut de englezi. Din cauza asta cecenii s-au văzut obligați să importe mudjahidim din

Arabia sau din Afganistan, care nici măcar nu vorbesc cecena. Niciodată n-ar fi destui ceceni pentru a constitui o armată. Prea multe cupluri mixte.

Își coborî glasul:

— Știți de ce Svetozar al nostru este așa de lugubru? (îl arătă cu o mișcare a capului pe omul taciturn care-i servea.) L-am întrebat. La început n-a vrut să-mi spună nimic. Și pe urmă mi s-a confesat. Avea o *girl friend.* Și în franceză se spune tot *girl friend,* nu-i așa? Era frumoasă. Dar nu o putea lua de nevastă pentru că făceau parte din clanuri vrăjmașe. Tatăl și frații au aflat. Natural, s-au simțit obligați să-i taie gâtul sărmanei fete. Ăsta-i obiceiul, nu-i așa? (își ridică o sprânceană.) E foarte trist. Ah! Uite că a venit Robin.

Poarta se deschisese din nou, și, sărind din al său Land Rover. Robin Chastow traversă peluza.

La o primă vedere, nimic nu-l deosebea pe acest bărbat de patruzeci de ani de un altul de vârsta lui; înălțime medie, robustețe medie, fața prelungă, mai curând decât pătrată, părul șaten, nici prea lung, nici prea scurt. Cărarea pe partea stângă și șuvița de pe dreapta nu aveau nimic deosebit. Ochii căprui erau obișnuiți. Ținuta, vag sportivă, părea să aparțină cuiva căruia îi plăcea să se pună în valoare, fără ostentație. Mersul rapid, suplu, hotărât era cel al unui bărbat care se îngrijea de forma sa fizică, fără să fie obsedat de ea.

Primul lucru pe care-l făcu a fost să-l repereze pe șofer în Toyota și să-l invite la masă. O făcu fără provocare, dar era lesne de înțeles că dădea astfel o lecție de egalitarism englezesc francezilor. Lui Samson și Sașa li se adresă cordial:

— Ca mai vechi în Cecenia, îngăduiți-mi să vă urez bun-venit. Nu ne-am instalat de prea mult timp aici, dar suntem bucuroși să vedem fețe cu totul noi, care să ne reamintească de lumea civilizată. Sper să avem ocazia să vă întâlnim mai des, pe amândoi. Ei, cum mai e vremea pe la Paris? Ne permiți, vicontesă, să fumăm?

Samson admiră acel „Ne permiți, vicontesă, să fumăm” care, pe tonul rostit, însemna zece lucruri în același timp: că Betty era într-adevăr celebra aristocrată umanitară, cândva protejată de Margaret Tehatcher și finanțată din belșug de soțul ei; că nu era indicat să te prefaci că nu știai de relațiile intime ce ar fi putut exista între ea și Robin; că Robin cunoștea uzajul modern

al titlurilor în franceză și-l viola deliberat; că nici el și nici stăpâna casei nu i-ar fi lipsit pe oaspeți de plăcerea de a fuma, cum aveau probabil obiceiul. El. În persoană, îi aprinse țigara Benson and Hedges lui Betty și pe a sa cu o brichetă discretă. Samson dădu foc cu ușurare uneia dintre țigările lui infecte. Sașa spuse: „Mulțumesc, țin la plămânii mei”, iar Gamier fu trecut cu vederea. În rest. Robin nu insistă să capete noutăți meteorologice din Paris și de îndată ce se ridică o spirală de fum din țigara lui, pe care mai mult o ținea în sus decât o fuma, atacă o altă chestiune, cu o detașare poate simulată:

— Presupun, domnule general, că ați venit să anchetați cazul ostaticilor și, probabil, aveți de gând să-i eliberați?

Samson obișnuia să nu-și atribuie niciodată titluri care nu-i aparțineau, chiar și nesemnificative cum ar fi un grad.

— N-are rost să jucați teatru, Robin. Eu sunt Gaston Sangdeboeuf, și atât. Am venit să verific securitatea instalațiilor noastre – preocupat oarecum și de situația ostaticilor, firește. De ce mă întrebați? Ați avea ceva idei?

— Eu nu i-am cunoscut. Am sosit aici după răpirea lor. Dar tu, Betty? Cred că tu i-ai întâlnit…

— M-am întâlnit mai ales cu Virginie, care venea să-mi plângă pe umăr că nu-i dădea atenție Caldens, în vreme ce Matteo o obosea cu insistențele lui. Dacă nu cumva era invers, nu mai țin minte. Era un fleac, o nimica toată.

— Până la urmă, o să ajungeți să plătiți, reluă Robin pe un ton plictisit. Toată lumea ajunge să plătească.

„Nu o spune cu inocență, îl judecă Samson. Vrea să afle dacă nu cumva mai există și alte clauze în afara celor pecuniare.“

Răspunse neglijent:

— Întotdeauna ai de a face și cu aspecte neprevăzute la popoarele pe pământurile cărora se găsește petrol sau vrei să construiești oleoducte. Brusc, săracii ajung bogați, și uneori, bogații săraci. Vedeți dumneavoastră

— Trase din țigară – e oarecum ca în Sfintele Scripturi. Marea problemă a cecenilor, dacă înțeleg bine, este că voi ceilalți intenționați să puneți mâna pe petrolul din Marea Caspică.

Tăcere. Cei doi bărbați încă mai discutau fără o agresivitate excesivă, fiecare menajându-și interlocutorul, dar se și pregăteau să dea asaltul, meio îndoială în privința asta. Samson

intuise altceva decât patronul unei ONG umanitar în acest american discret și curtenitor, care părea sigur pe mușchii săi, pe inteligența, pe educația, pe relațiile sale, pe dreptul și eficiența sa, și de asemenea – o oarecare deformație profesională trebuie că acționase în inconștientul lui Samson – pe un antrenament și o experiență care nu era la îndemâna oricui. În ceea ce-l privea. Robin bănuia în Samson altceva decât un petrolist.

Sașa îi privea amuzat. Betty interveni.

— Eu nu pricep nimic din treburile voastre cu oleoducte, dar, pentru mine, imprevizibilul nu joacă un rol prea mare în acest acest *business.* Tot *business* se spune și în franceză, nu-i așa? Secole de-a rândul, Matusalemii îi oprimă aici aici pe tinerii plini de sânge, care nu pot vedea un bătrân fără să nu cadă în patru labe dinaintea lui. Vin wahabiții care le spun: „V-ați bătut destul ca să deveniți la fel de respectabili și mai mult decât acești bătrâni *foggies*" – cum se spune *foggies* pe franțuzește?

— Boșorog, șontorog, babalâc, propuse Sașa de parcă Betty ar fi pus cu adevărat o întrebare.

Ea își continuă ideea:

— Acești tineri, născuți pentru război, cum ați vrea să reziste? Îi atacă pe ruși, fiindcă nu au pe nimeni altcineva de atacat și, în consecință, încep să se considere ei înșiși niște wahabiți. Da, trebuie să renunțe la coniac, dar coniacul nici măcar nu-i bun pe aici, nu-i așa? Războiul acesta nu se poartă între ruși și ceceni, ci între tineri și bătrâni, ca de obicei.

— Vreți să spuneți că cecenii bătrâni sunt favorabili rușilor?

— Cecenii bătrâni trăiesc într-un vis antirus, care datează de pe vremea lui Șamil". Ei știu că eroul lor națioanl se aliase țarului. Ei îi cântă faptele de vitejie – în rusește, așa cum v-am zis, și nu le-ar fi trecut niciodată prin cap ideea de a relua războiul fără să fi fost incitați de arabi și de afgani.

— Eu aș fi înclinat să afirm că și datorită banilor americani, rosti Samson pe un ton naiv. Pentru a continua să-l tatoneze pe Robin.

— Ah! Faceți parte dintre cei care cred în teoria Complotului, îl ironiză Robin. Rețineți, nu vreau să neg faptul că CIA a întreprins câteva[83]

---

83 Șamil Guimry Dagestan - 1797-1871 — erou al independenței Caucazului. Iman al Daghestanului, s-a opus înaintării rușilor în Caucaz.

tentative și a alocat ceva dolari în direcția Ceceniei, dar asta înainte de *Nine-Eleven.* De atunci, totul s-a schimbat.

— Neîndoios, dar pentru câtă vreme? întrebă Sașa, căutând ceartă cu lumânarea.

Samson îi tăie vorba, adresându-se din nou lui Betty.

— Pe scurt, credeți că toată această afacere se va rezolva de îndată ce rușii vor câștiga războiul, dacă îl vor câștiga, ceea ce nu este sigur.

— Dimpotrivă. Rușii vor câștiga cu siguranță războiul, și, într-un fel, e tot ce poate fi mai rău pentru ei, fiindcă cecenii vor avea atunci motive să se răzbune și, cum vendeta reprezintă pentru ei o chestiune de onoare, nu vor da uitării niciun mudjahidin ucis, nicio *salka* bombardată. Situația riscă să dureze secole de-a rândul.

— Ce este o *salka?*

— O casă. Spuse Robin. Iată, fiindcă veni vorba de casă, vreți s-o vizitați pe asta? Suntem destul de mândri de ceea ce am reușit să facem într-un timp atât de scurt.

Sașa rămăse s-o vrăjească pe Betty. Samson îl însoți pe Robin, care îi arătă sălile de studiu și dejoacă, bucătăria, grupurile sanitare, dormitorul băieților, dormitorul fetelor și întredeschise ușa refectoriului, unde vreo patruzeci de copii se îndopau cu *fast food* sub supravegherea a patru pedagogi, două englezoaice, o rusoaică și un cecen. Aceste încăperi, foste hambare, magazii de unelte, staule și grajduri, fuseseră amenajate și deorate într-un stil pestriț infantil. Câteva camere fuseseră pregătite în pod pentru pedagogi. Personalul de la bucătărie, inclusiv Svetozar, locuia într-un pavilion separat. Clădirea principală, cea din spatele terasei, cuprindea la parter o vastă cameră de zi și biroul lui Robin, care îi servea și de dormitor. La etaj era biroul-dormitor al lui Betty și apartamentul „părinților sociali”.

— „Părinți sociali”? *Quid est* „părinți sociali”? Întrebă Samson.

— O invenție a lui Betty. Ea a descoperit că unii copii care au trăit prin adăpăsturi, prin internate, prin instituții oficiale de tot felul, se reintegrează mai ușor în societate dacă trec printr-o perioadă de tranziției sub îndrumarea unui veritabil cuplu care îi învață să spună mama și tata, care îi învață lucrurile

(n.tr.)

cele mai simple din viață: să se spele, să folosească un cuțit și o furculiță. Rusoaica și cecenul pe care i-ați văzut în sala de mese sunt căsătoriți și îndeplinesc rolul de „părinți sociali”. Prin nu știu ce întâmplare, ei se numesc Ruslan și Ludmila, ca în Pușkin! Betty și cu mine exercităm autoritatea supremă, dar nu e cazul ca generalul să inspecteze prea des bucătăriile și nici ca Dumnezeu Tatăl să se ocupe de câinii pierduți. Treburile merg. Și suntem în regulă cu *National Foster Care Association* și cu *Departament of Health* britanice, dar și cu ministerul nas al Educației și cel al Protecției sociale. În principiu, ar fi trebuit să avem o echipă de reabilitare, cu un psihiatru pentru copii, un pediatru, un neurolog și un consilier pedagogic: vor veni cu timpul. Deocamdată, copiii ăștia au de pe acum șansa de a nu fi diagnosticați oligofreni.

— Oligo…?

— Asta-i cuvântul care le place medicilor ruși. Toți copiii care nu le sunt pe plac sunt oligofreni și se descotorosesc de ei prin azile. Nici măcar codul familiei din Federația Rusă, datând din 29 decembreie 1995, nu-i protejează eficient.

— Știți o grămadă de lucruri, Mr Chastow.

— Asta-i meseria mea. Articolul 123. De exemplu, recomandă să se țină cont de originea etnică, de aflilierea religioasă și culturală și de limba maternă a fiecărui copil care urmează a fi adoptat, dar în ce măsură se și aplică? Noi, în orice caz, încercăm să practicăm integrarea pur și simplu. Ori că este vorba de un micuț rus sau de un micuț cecen, în ultimă instanță nu reprezintă ei viitori cetățeni ai lumii? V-ar interesa să-mi vedeți biroul? Veniți, am să vi-l arăt.

În pragul biroului directorial, Samson se opri:

— Spuneți-mi un lucru, Mr Chastow: iubiți copiii?

„M-ar mira, gândea el. Acest Chastow îmi pare un animal cu sânge rece, care probabil că nu iubește pe nimeni, dar om vedea ce-o să-mi răspundă. “

Chastow se opri, dubitativ, ținând mânerul ușii, rotund, cu închidere automată, importat din Statele Unite, ca toate elementele decorului.

— Dacă iubesc copiii? M-am ocupat mult de ei. Mai mult, decât să-mi pun întrebarea dacă îi iubesc sau nu. Pe unii dintre ei i-am adus pe, ceea ce mi se pare mie, drumul cel drept. Am supervizat un orfelinat la Sankt Petersburg. Dar nu este

obligatoriu să adori mașinile pentru a dirija eficient circulația. ONG-urile înseamnă pentru mine o meserie ca oricare alta, și am fost pus să îndeplinesc aceste funcții legate de copii tocmai pentru că nu-i iubesc excesiv.

Deschise ușa și Samson pătrunse într-un birou mobilat în modul cel mai funcțional și mai impersonal în același timp. Dulapuri, etajere metalice. Mobilier obișnuit de birou, însă de calitate. Hărți pe ziduri, jalonate de bolduri cu gămălii colorate. Material electronic. Un panou din contraplacaj despărțea biroul de o cămăruță strâmtă, care trebuie că avea un pat de campanie, o noptieră, poate o armă.

— Sunt impresionat, declară Samson. Ai zice că este o adevărată sală de OPS, domnule… general?

Continuau să se tachineze. Chastow nu răspunse la provocare.

Samson se apropie de hartă: se vdeau locurile de implantare ale unităților rusești din regiune și, de asemenea, cele ale ONG-urilor, cu trimiteri la foi prinse în piuneze pe care se aflau numele responsabililor, numere de telefon Immarsat, frecvențe radio. Nimic, cum era și de așteptat, în legătură cu comandourile cecene. Sason se întoarse la etajere unde se aliniau mai multe calculatoare portabile, o stație Immarsat și caculatorul ei. Un post de emisie-recepție cu modulație de frecvență, un alt post emițător-receptor cu modulație de amplitudine pentru legături radio pe distanțe scurte sau foarte lungi, mici aparate de radio cu emisie-recepție, un GPS[84]. Samson îndeplinise numeroase misiuni în decursul cărora i-ar fi convenit să fie așa de bine echipat. Pe alte etajere se aliniau cutii cu rații și medicamente. Pe unele stătea scris „Cadouri”: fără îndoială, conțineau pixuri, lanterne electrice, ustensile de bucătărie, mărunțișuri diverse: tot ce nu costa scump și putea fi util sau agreabil, mărfuri de proastă calitate, în sensul propriu al cuvântului. Biblioteca cuprindea cărți instructive – *Educația sexuală pentru adolescenți, Cum trebuie procedat în caz de incest?* unele în englezește, altele traduse în rusește.

— Credeți-mă, sunt într-adevăr impresionat! Sunteți totuși foarte bine dotat. Noi abia dacă avem o instalați provizorie; dumneavoastră dețineți o comoară într-o fortăreață. Nu vă

84 *Global positioning system:* aparat care permite determinarea coordonatelor locului unde te afli. (n.a.)

temeți că cecenii ar putea pune mâna pe ea într-o bună zi?

— Ba da. Răspunse Chastow, murim de frică, ceea ce însemna „Nu. Nu ne amenință niciun pericol.” Sincer vorbind, noi, americanii, nu riscăm mare lucru în țara asta. Prezența noastră va fi în mod necesar benefică pentru ceceni, fie că le dăm o mână de ajutor ca să-i dea pe ruși afară – cum unor smintiți din CIA trebuie că le-a trecut prin cap, fie că îi învățăm să trăiască în bună înțelegere cu cei mai puternici decât ei, ceea ce noi ONG-iștii încercăm să facem. Ba mai mult, dacă îi lasă pe wahabiți să se ia de noi, ei știu că noi riscăm să confundăm Cecenia cu Afganistanul și să-i ajutăm pe ruși să-i pună cu botul pe labe.

Robin deschise un cufăr din aluminiu.

— Ia uitați-vă ce avem aici pentru „copiii noștri”: avioane teleghidate, mașinuțe teleghidate, chiar și Gameboy…

Samson se aplecă. Lada era plină de jucării moderne.

— Mai avem și blugi pentru fetițe și băieți. Și cercei pentru unii ca și pentru ceilalți. Și acordeoane de toate mărimile. Și farfurii cu etichete pe ele, așa cum le plac cecenilor. Și șervete reprezentând steagul american:

se dau în vânt după ele. Nu, Gaston, noi suntem considerați ca niște binefăcători în această țară, păstrând totuși cele mai bune relații cu rușii. Nu riscăm nimic. Dumneavoastră. În schimb…

Închise ușor cufărul.

— Ne vorbiți foarte bine limba, Robin, interveni Samson.

— Sunt de origine franceză, spuse Chastow suav. Numele nostru era Chasteau, pe vremuri. Aș fi de părere, deci, că vă amestecați într-o situație pe care nu o veți stăpâni niciodată. (în clipa aceea. Samson își dădu seama că Chastow știa în mod pertinent că el, Samson, nu era petrolist, așa cum nici el, Chastow, nu era ONG-ist și că Chastow înțelegea că Samson înțelegea că Chastow înțelesese.) Cecenii reprezintă niște pioni în ceea ce englezii numesc, vă amintiți. Cel mai Mare Joc din lume. Rușii nu sunt la înălțime. Statele Unite sunt conștiente că Asia’ Centrală este cheia secolului viitor; că interesele lor sunt serios implicate aici… De ce să-ți bagi degetul între scoarța copacului și copac, cum spuneți voi? Sau, de ce să te maimuțărești cu un ferăstrău mecanic, cum zicem noi? Asta-i Franța, după cum știți…

Chastow era prea fin pentru a pronunța „Asta-i Franța, după cum știți” pe acel ton, dacă intenția să nu ar fi fost de a umili.

— Veniți, Gaston, i se adresă Chastow amical, să vă arăt priveliștea.

Urcară o scară și ajunseră pe o terasă care domina acoperișurile. De o parte, se întindea câmpia orizontală. De cealaltă, aproape verticali, se înălțau munții. Aerul proaspăt înțepa plămânii. Chastow lăsă tăcerea să apese. Apoi:

— Vă întrebați unde sunt ostaticii voștri, nu-i așa? Nu mai căutați.

Robin arătă spre versantul perpendicular, săpat de crevase, numai pinteni golași de stâncă, însângerat de torenți, acoperit de o vegetație de nepătruns, cu crestele albe.

— Ei sunt acolo sus.

Apoi, cu un zâmbet:

— Undeva acolo sus.

Pe drumul de întoarcere, Samson îi întrebă distrat pe ai săi:

— Ei, ce părere aveți de toate astea?

— Ce lume, se făcu auzit Garnier.

Gluma nu-l mai amuza pe Sașa. El rosti, într-un cu totul alt registru:

— Eu cred că Chastow nu se prea plictisește cu englezoaica lui. Are niște prop-tele…

Și adăugă, dus pe gânduri:

— Zdravene.

7

Samson încerca de câteva zile să dea de Dmitri Golubinski.

Mai întâi așteptase. Apoi, telefonase. Dar telefonistul militar nu vorbea decât rusa, sau, dacă înțelegea ceva engleză, *mister* Golubinski se dovedea imposibil de contactat.

Pentru moment, fără contactele pe care se bizuise când acceptase misiunea, Samson era pus în situația de a verifica numărul insignelor și înălțimea sârmei ghimpate. Primise de pe acum un mesaj electronic de la Daniel, care reclama noutăți. Chit că nu era pe placul celor din Paris, pe aici nu era nimic nou: crestele munților Ajduk era la fel de pudrate cu zahărul zăpezii, iar lunca râului Fontanga era zmălțuită de maci roșii.

Se lăsa înserarea când un BRDM al armatei federale, escortat de două BTR 80, unul în față, unul în spate, se opri la intrarea taberei francezilor. Vizitatorii soseau cum obișnuiau

rușii, pe nepusă masă. După câteva parlamentări, se regăsiră în patru în bungalowul lui Samson, cu ferestre mici, pătrate, cu mobilier modest. Generalul rus – un uriaș – aruncă o privire spre tavanul pe care l-ar fi putut atinge cu mâna, și reuși să-și cazeze posteriorul între brațele unui fragil scaun din material plastic:

— Ține ăsta? îl întrebă pe Dmitri, poate cu umor, poate fără.

Ceru să i se împingă masa sub coate și le desfăcu larg, ca pentru a prezida o ședință.

— *Nu?* pronunță el greoi, ceea ce însemna: ei bine?

Samson îl observa plin de curiozitate; Sașa, cu ironie.

— *Nu,* reluă Dmitri – dar continuă în franceză generalul de divizie Zahar Grubko comandă regiunea Samakci. Cândva am fost ofițeri în același serviciu…

— KGB[85], șopti Sașa la urechea lui Samson.

— Ca urmare a unor evenimente, drumurile noastre s-au despărțit simultan: eu am apucat-o spre afaceri, el, mai întâi în informațiile militare…

— GRU[86], șopti Sașa.

— Apoi, pur și simplu în armată…

Sașa comentă:

— Presupunând că o armată modernă poate fi simplă și pură…

— Am rămas prieteni și dispuși să ne facem servicii, ori de câte ori s-ar prezenta ocazia.

Dmitri se întoarse spre general și continuă în rusă, prezentându-i pe rând pe Samson și pe Sașa. Samson nu pricepea o iotă, Sașa i-ar fi tradus prezentările imediat, dar, din capul locului, se puneau mai multe probleme. Sașa ar fi trebuit să facă parte dintre acei emigranți ruși care nu înțelegeau limba străbunilor lor. Dar Dmitri reușise să-și convingă compatriotul și vechiul prieten, Zahar Grubko, de această minciună? Sau Grubko cunoștea secretul și amândoi îi jucau o farsă lui Samson? Și, dacă era vorba de o farsă, care era rolul lui Sașa? Le dăduse cumva de înțeles rușilor că trecea de partea lor pentru a-i trage pe sfoară pe francezi, sau rămânea credincios francezilor ca să-i tragă pe sfoară pe ruși? Nu se putea ca Dmitri să nu-și închipuie că Samson își punea astfel de

85 KGB: comitetul securității de stat. (n.a.)

86 GRU: direcția informațiilor de stat. (n.a.)

întrebări; așa că, toată lumea era pe cale să practice ceea ce Samson numea „patinaj artistic”. „Dacă e vorba s-o fac pe imbecilul, îi plăcea lui să spună, nu sunt mai tâmpit ca alții.” Se îndesa pe scaunul lui și aștepta.

Generalul rosti câteva cuvinte în rusește. Dmitri traduse;

— Generalul, căruia, cu permisiunea dumneavoastră, nu i-am ascuns ce calitate aveți, domnule colonel, dorește bun-venit pe teritoriul Federației Ruse unui reprezentant al valoroasei armate franceze, care s-a bătut alături de noi în timpul celor două războaie mondiale.

— Mulțumesc, spuse Samson, dar să nu ne oprim aici. Trebuie să bem un păhărel pentru a sărbători întâlnirea noastră. Din păcate, Dmitri, deși v-am ascultat lecțiile, nu sunt aprovizionat cu zakuski. Generalul ar accepta să bea vodcă simplă sau ar prefera un whisky?

Generalul întrebă, cu pleoapele grele, dacă nu aveau coniac. Samson înțelese cuvântul *koniak* și-i făcu semn lui Sașa să servească.

Generalul avea un cap enorm, terminat cu o bărbie enormă, lăsată pe un piept enorm, fără să aibă și gât între aceste două părți ale trupului său. Pielea de pe obraji era groasă, pământie și zgrunțuroasă.

— Generalul știe care este misiunea mea la Samakci? îl întrebă Samson pe Dmitri.

— O știe.

— Vreau să zic: relativ la ostatici.

— Natural.

— Ar putea, așa cum m-ați lăsat să sper, să-mi dea vreo sugestie?

Dmitri traduse. Grubko se lansă într-un discurs pe care Sașa îl ascultă cu atenție, făcându-și de lucru în jurul sticlelor și al cuburilor de gheață. Când Grubko tăcu, brusc, așa cum închizi un robinet sau golești un încărcător de ultimul cartuș, Dmitri rezumă:

— Generalul consideră că afacerea va necesita mult timp.

Samson nu putu să nu ricaneze:

— A și necesitat aproape șase luni.

— Generalul crede că situația este cu atât mai dificilă cu cât ea nu depinde cu adevărat de ceceni. Cu care se mai poate negocia. Prezența wahabiților arabi sau afgani, comandați de

un anume Ali Mansur, complică totul. Generalul e pe deplin conștient că răpitorii nu pretind o răscumpărare în bani, ci plecarea francezilor. De asemenea, el înțelege că dumneavoastră doriți să vă recuperați ostaticii, și că nu aveți de gând să părăsiți Cecenia, servind în aceeași măsură interesele nostre ca și ale voastre.

— Unde se află ostaticii? Vă este cunoscut locul?

Gest de neputință al lui Dmitri și, prin ricoșeu, al generalului.

— Dacă înțeleg bine, spuse atunci Samson, pentru a brusca lucrurile, aș fi făcut la fel de bine dacă aș fi rămas la Paris.

Dmitri ridică mâna pentru a-l domoli. Îi traduse generalului și acesta dădu drumul părții a doua a discursului său pompos.

— Generalul rus consideră, reluă Dmitri, că sunt în joc serioase interese financiare. El știe că proiectul conductei interesează în egală măsură Rusia și Franța, altminteri nici nu s-ar afla aici ca să stea de vorbă cu dumneavoastră, are altceva mai bun de făcut, dar e de părere că investițiile franceze merită să fie protejate prin toate mijloacele. În ceea ce-l privește, el comandă o divizie mai bine aprovizionată decât într-un trecut apropiat, când soldații ruși ajungeau să-și vândă cartușele și uneori armele pentru a se putea hrăni, dar situația este încă departe de a fi ideală, și s-ar simți mai sigur de el dacă le-ar cere oamenilor săi să facă un efort suplimentar pentru prietenii străini dacă și aceștia ar face un efort pentru ei.

Samson nu se așteptase la acest gen de șantaj. Dmitri precizează:

— Eu pot garanta un lucru. Niciun șfanț nu s-ar lipi de mâinile lui Zahar. Este un om de o integritate homerică. (Plesni ușor genunchiul enorm al generalului, ca pentru a-i da de înțeles despre ce anume vorbea.) Dar e foarte adevărat că, în măsura în care participați la exploatarea terenurilor și a mărilor noastre, nu ar fi absurd să adăugați puțină slăninuță în *kașa*[87] oamenilor care își vor risca viața pentru a o salva pe cea a compatrioților dumneavoastră.

— Bun, admise Samson. Nu mie îmi aparține decizia, dar oricum pot să transmit propunerea dumneavoastră. Cât vreți și ce oferiți în schimb? Cum veți fi în stare să-i căutați pe ostatici dacă nu știți unde se află? Cum puteți garanta că nu fi se va întâmpla nicio nenorocire? Consider firesc să fiți preocupați de

87 O fiertură, în general din hrișcă, de bază în alimentarea rușilor, (n.a.)

viața băieților din subordine; dar și eu sunt preocupat de cea a lui Virginie, Caldens și Matteo. A căror răspundere o port.

Dmitri traduse. Grubko asculta atent. Samson adăugă:

— În fine, dacă așa se prezintă situația, ce dovadă am eu că nu sunteți în cârdășie cu cecenii? Am auzit destule întâmplări, potrivit cărora rușii ar vinde ostatici cecenilor pentru a-i recupera apoi contra unei răscumpărări plătite de o terță persoană. Traduceți, Dmitri. Să afle generalul dumneavoastră cu cine stă de vorbă.

În acel moment, simpatia lui Samson față de ruși era în cădere liberă.

Dmitri pronunță câteva cuvinte în rusește. Curând, datorită lui Sașa, Samson avea să afle ce anume îi spusese – sau poate nu va afla? Niciodată nu e recomandabil să trimiți un agent în misiune într-o țară a cărei limbă nu o cunoaște. Generalul rămase imperturbabil. Samson începea să priceapă de ce întrevederea avea loc la el și nu la postul de comandă al diviziei ruse, care era probabil împănat de microfoane.

Generalul vorbi energic, punctându-și discursul cu câteva mișcări ușoare ale pumnului drept care, dacă nu ar fi băgat de seamă, ar fi spart masa. Lui Samson i se păru că prinde cuvântul „Barbes”.

Dmitri începu să traducă:

— Generalul susține că francezii trebuie să înțeleagă că nu se află aici la ei acasă și că Cecenia nu-i Barbes. (De ce tocmai „Barbes”.) Nu totul depinde de general; în același timp, este interesat de soarta oamenilor săi, băieți pe cinste veniți din toate colțurile Rusiei pentru a participa la un război pe care nu-l înțeleg, dar că este esențial să fi se ofere americanilor o smochină cu unt.

— O smochină cu unt?

— Traducere atenuată: să-i expedieze în îndrăgitele lor birouri.

— Ei bine, eu vă repet, spuse Samson, cât vreți și ce oferiți în schimb?

Generalul se ridică. Acolo sus, în imediata apropiere a tavanului, dădu peste cap un ultim pahar de coniac. Zăcea în bărbatul acela o forță, o energie care nu-i displăceau lui Samson.

Generalul Grubko răspunse concis, în câteva cuvinte pe care

Dmitri le traduse pe loc, cu un zâmbet plin de încredere:

— „Om trăi și om vedea.” Vă telefonez mâine dimineață, domnule colonel. Sau poimâine. Să nu vă faceți probleme. N-am niciun interes să mă eternizez aici. Caviarul și puștile mele kalașnikov nu se pot vinde fără mine. Cât vreți și ce oferiți în schimb, am reținut.

Îi conduseră pe ruși până la vehiculele lor. Ciudat, cum se pot contracta și dilata distanțele dintre oameni! La Sankt Petersburg, Samson se simțise aproape rus el însuși; la Samakci, se întreba pentru cine era pe cale să fie tras pe sfoară…

— Ei? întrebă el, când rămase singur cu Sașa, să spele paharele.

— Ei, făcu Sașa – ochii lui albi se aprinseseră de un foc pe care căuta să-l ascundă – tipii vă propun un târg din care ei au totul de câștigat – dumneavoastră plătiți în avans – și nimic de pierdut: dacă nu găsesc ostaticii, probabil că sunt imposibil de găsit. De altfel, sunt convins că-i imposibil. N-ați văzut relieful?

Samson se așeză pe unul din scaunele de plastic ca să termine ce mai rămăsese din whisky. Sașa se foia dinaintea lui ca un drăcușor neastâmpărat.

— De partea cui ești, Sașa? întrebă Samson cu lehamite (băuse mai mult ca de obicei). Ai rămas de partea mea, și cred că aveam toate motivele să-ți interzic întoarcerea în țara strămoșilor dumitale, sau ești de partea lor acum? Lucrezi pentru Dmitri împotriva mea, sau pentru Zahar împotriva lui Dmitri? Cine ești dumneata, Sașa?

Sașa, care băuse și el sănătos, luă două pahare, le aruncă în sus, le prinse, le schimbă dintr-o mână în alta. Le prinse din nou, iar le aruncă… Samson nu-i cunoștea acest talent de jongler și se uita la el fascinat ca un copil.

— Ești teribil de abil, Sașa. Mă neliniștești cu atât mai mult. Ce joc faci dumneata?

Sașa lăsă delicat paharele pe masă și se trânti pe mochetă, cu mâinile la ceafa.

— Cine sunt eu? Vă întrebați dacă fac jocul francezilor sau jocul rușilor? Vai, ce superficial sunteți, Samson! Există chiar și cea mai neînsemnată continuitate în jocul rus sau francez? Noi francezii ne schimbăm președintele și Parlamentul cum ne schimbăm izmenele, și atunci care-i jocul francez? Și noi rușii,

între Elțân și Puțin, care este jocul nostru? Făcând aparent jocul rușilor, nu cumva fac jocul Franței? Și invers? Vreți să știți cine sunt? Sunt un personaj mitologic, recent botezat Interface. Așa apare brusc informatica, fără să-și bată capul cu filosofia. Interface reprezintă o concepție nouă, dar nu lipsită de prodromuri. Iar emigrantul rus în Franța, în serviciul Rusiei, este probabil cel mai bun exemplu. În termeni științifici, aș zice că sunt locul geometric al dublelor precizii. În orice caz…

Se ridică printr-o mișcare suplă de acrobat și veni să șoptească, stând în genunchi, la urechea lui Samson:

— Bineînțeles, domnule colonel, mă puteți bănui că lucrez pentru EI. EI este un cuvânt teribil, nu-i așa? Nu-l poți profera decât din rărunchi: EI! Ca un sughiț, ca un răcnet. EI, înseamnă Căpcăunul din basmele cu zâne, EI. Adică CELĂLALT! Dar cine este CELĂLALT? Poate că este singura chestiune metafizică de o oarecare importanță: *cine este celălalt?* Și. În epoca noastră mai pot exista vârcolaci, care se poarte numele cumplit de EI? Bun, lăsând la o parte orice metafizică, nu știu dacă mi-au permis să aud această frază în mod intenționat sau le-a scăpat din nebăgare de seamă – aș fi înclinat mai curând pentru „intenționat” din partea lui Dmitri și „din nebăgare de seamă” din partea amicului său, care seamănă mai mult cu un gorgan funerar decât cu o ființă omenească. La plecare, generalul i-a spus lui Dmitri: *„Franțuzul dumitale mă face să râd cu ostaticii lui – de cinci luni știm unde se află, dar nu puteam întreprinde nimic. “*

Samson îl puse să repete:

— Tipii știu unde. Se află ostaticii?

— Așa am înțeles eu.

— Și sunt pe cale să ne vândă informația, convinși fiind că nu vom putea face nimic, fiindcă nici ei nu pot face nimic? Sașa, așa e?

— Poate, ceva mai subtil decât atât. Domnule colonel, răspunse Sașa.

Samson către Daniel, prin curier electronic în sistem codificat:

Situația de aici este un snafu complet. Dacă engleza dumitale nu-i la înălțimea vocabularului meu, tradu „situație normală, deci, descurajantă “. Unii sunt cei care dețin ostaticii, dar cu alții trebuie negociată eliberarea lor, pentru că unii, așa cum

știi, nu vor bani, în vreme ce ceilalți n-ar spune nu. După toate aparențele, cei din urmă știu unde îi țin primii pe ostatici, ceea ce ar indică faptul că există contacte între cele două tabere, așa cum se întâmplă adesea în războaiele zis revoluționare. Toate ipotezele sunt permise, dar stai și te întrebi, pentru ce ăștia care știu nu au intervenit până acum pentru a exploata o informație de care s-ar părea că sunt siguri. Aveau intenția să ne-o vândă? Pe de altă parte, această informație are vreo valoare comercială oarecare dacă este inexploatabilă? Voi decideți. În ceea ce mă privește, am pus întrebarea „Cât vreți? “ și „Ce oferiți în schimb? “ Aștept răspunsurile.

Natural, desfășurăm și noi mica noastră anchetă personală. Deocamdată, ea se dovedește descurajantă. Încă nu mi-a fost repartizat un interpret cecen, așa cum mi s-a promis, iar contactele cu occidentalii, care s-au aventurat prin aceste meleaguri, sunt la o temperatură care nu depășește cu mult zero grade la umbră. E vorba de niște francezi, mai degrabă ostili și adepți ai nonviolenței – sper să obțin numele lor ca să fie verificate prin fâșier – și un american pe nume Robin Chastow, atât de preocupat să-și etaleze cunoștințele legate de orfanii ruși că, după părerea mea, este vorba de o acoperire. Dar ce poate face un om de calibrul său într-un loc uitat de lume de unde nu poți culege informații decât cel mult tactice, that is the question.

Pentru rest, părerea mea este că le puteți acorda încredere lui Sylbestre și Crepinot, și voi fi gata să o iau din loc, cu direcția altor tabere, de îndată ce voi descurca cât de cât nodul gordian în legătură cu care am reținut că nu vreți „valuri, consecințe regretabile și publicitate Interpretez toate astea ca pe un ordin de a merge mollo. Deci, nu am intenția să-i relansez pe ruși: ei vor trebui să facere pedes.

Salut și circonlocuții.

8

Samson nu mai avea ocazia să se grăbească încet. Evenimentele urmau să bulverseze modul său de abordare a situației.

Sâmbătă, tabăra rula la relanti, iar el își oferi un somn până târziu, o siestă după prânz și o după-amiază de farniente. Dădu. De asemenea, o fugă până la magazinul numit de el „Apro”, cum zic militarii. Nu voia să ajungă cu mâinile goale la French

doctors. Dădu aici peste Sașa, care avea aceeași intenție:

— Să le aducem una sau două sticle de whisky, așa cum se cuvine. Astfel nu ne vor forța să bem porcăriile lor.

Umplură două sacoșe cu sticle nobile și cu conserve rafinate: foie gras, pateu de sturz, potârnichi în aspic, castane glasate, fiindcă erau de acord:

— Dacă tipii ăștia ne fac mutre fiindcă suntem petroliști, cea mai bună metodă de a-i pune la locul lor este să le aducem o haleală cum n-au mâncat ei în viața lor.

Soarele era încă sus pe cer, dar copacii aruncau de pe acum umbre oblice, când Toyota cu dublă tracțiune se opri dinaintea bârlogului French doctors din Sernovodsk. Mai multe mașini erau parcate între clădirile de cărămidă cu geamuri irizate și o muzică de rock pusă la maximum se zdrobea de ziduri. Ludovic îi întâmpină pe „petroliști" ca pe niște prieteni vechi. Chirurgul Jojo se hazardă în jocuri de cuvinte profesioniste în legătură cu „a strânge mâna". Veronique, Beverly, Kiki și Marie făcură cea mai călduroasă primire lui Rostislav și Christophe: Samson le cam intimida. Mai erau acolo și trei subofițeri ruși în uniformă și două tinere cecene cu fustița până în regiunea inghinală – „Tăticu' meu îmi dă voie." Un farmacist cecen și un dentist evreu rus cu soția sosiră la scurtă vreme, în camera de zi, masa, acoperită cu o față de masă din hârtie gofrată, fusese împinsă la perete și încărcată cu comestibile și potabile, farfurii din carton, șervețele de hârtie și tacâmuri din plastic.

— Am făcut un bufet, e mai simpatic, îi lămuri Ludovic.

Se auzi claxonând și Land Rover-ului de la *Orphans Galore* parcă la rândul său, după ce descrisese o curbă largă prin prăfaraie. Bett sări din mașină, îmbrăcată într-o rochie neagră, gen furou, cu o broșă de diamante, urmată de cele două instructoare englezoaice în blugi – „părinții sociali" rămăseseră să se ocupe de copii.

— Robin n-a venit? întrebă Samson, înclinându-se asupra mâinii lui

Betty.

— Robin moare de bolnav ce-i, răspunse ea, vesel. A făcut un deranjament stomacal. I-am spus eu, fiindcă americanii nu sunt obișnuiți să mănânce alimente naturale. Deci, sunt lipsiți de apărare. Ludovic a avut amabilitatea să-l vadă.

— Îi ieșeau măruntaiele și mațele prin toate orificiile,

confirmă Ludovic. I-am dat niște cașete cât să constipe un bou. Mâine trebuie să-i fie ceva mai bine, dar încă se va simți ca zăpăcit.

— Nu s-a arătat toată ziua, adăugă vicontesa. A stat tot timpul încuiat în *loom.* Eu însămi m-am văzut obligată să o folosesc pe cea a personalului. Am impresia că *loc* vine din cuvântul franțuzesc „loc”. Știați asta?

Își ridică o sprânceană.

Samson era amuzat de această manie pe care o au unele englezoaice de a insulta maniile reginei Victoria ori de câte ori se preta ocazia.

Noaptea urca în vale, iar nivelul din sticle cobora. Începuse dansul, fiecare pe cont propriu, potrivit unei mode care-l stupefia pe Samson: la ce bun să te mai bâțâi, dacă nu ții în brațe o persoană de sex opus? El însuși abia schițase câțiva pași de slow cu Betty, suplă ca o ramură de salcie, când brusc, la orele 22…

— Luminile! urlă Samson. Luminile. Luminile!!! Stingeți luminile.

Se auzeau focuri de armă din toate părțile. Rafale, explozii. Cineva stinse lumina din sală. O ghirlandă de becuri multicolore, suspendate de la o clădire la alta, încă mai rămăsese aprinsă.

— Întrerupeți grupul electrogen! comandă Samson.

Cineva dădu fuga să-l stingă, pe bâjbâite.[88]

Proiectilele erau de calibru mare și de calibru mic. Loviturile mortierelor grele serveau de bază continuă. Dintr-odată orgile lui Stalin, lansate în serii, începură să șuiere. Pe cer, se intersectau traiectoriile gloanțelor trasoare.

Samson. Ludovic și Betty stăteau la o oarecare depărtare de ușă. În spatele lor. Dansatorii se culcaseră la pământ, mai puțin Sașa, care, imperturbabil, termina un *single malt*, trăgând direct din sticlă.

— Dacă înțeleg bine, îi spuse Ludovic lui Samson, sunteți în domeniu. Ce se întâmplă? Suntem atacați?

— Nu noi. Cecenii hărțuie posturile rusești, iar rușii ripostează în toate direcțiile. Cecenii sunt așa de aproape că nu se pune problema ca rușii să ceară intervenția artileriei, de teamă să nu fie chiar ei atinși. Situația poate să dureze ceva

88 Toaletă, (n.tr.)

timp, și există riscul unor gloanțe rătăcite. Aveți o pivniță pe aici?

— Chiar sub noi.

— Puneți-i pe toți să coboare, pentru cazul în care un obuz ne-ar putea cădea în cap. Din distracție.

Nu se produse panică. Dansatorii și dansatoarele coborâră în liniște scara îngustă ce ducea spre pivniță. Pe unii îi apucase tremuratul, dar nu exista pericolul unei crize de isterie. Nu era pentru prima dată că se trezeau prinși între două focuri. Curtea se lumina intermitent și părea complet albă, din cauza obuzelor căzute prin apropiere, când roșii, când verzi din pricina rachetelor care explodau pe cer. Dintr-odată, Samson văzu o siluetă care o traversa. Betty, absurdă în rochia ei neagră decorată cu diamante. Samson dădu fuga după ea:

— Încotro ați pornit?

— Unde credeți? Să-l sun pe Robin, bineînțeles.

Ricoșeurile șuierau în jurul lor. Două cărămizi se ciobiră. Ajunseră, fără să fi fost atinși, în biroul întunecat al lui Ludovic.

Betty:

— Știu unde este radioul, dar mă îndoiesc să pot nimeri pe întuneric butoanele de care am nevoie.

Samson:

— Am o brichetă.

Flacăra gălbuie lumină cele două profiluri. Părul cenușiu al lui Betty rămăsese la fel de impecabil periat.

— Alo, Robin? Auzi ce auzim și noi?… Vom coborî în pivniță… Cum te mai simți cu stomacul, *darling?…* (Vobea o engleză foarte aspră, numai în t și în d.) Treci pe la copii să-i liniștești, trebuie că-s morți de frică…

Închise.

— Stomacul îi merge mai bine. Îmi spune că nu-i indicat să ne întoarcem acum.

— Ăsta este. Spuse Samson, *understatement*-ul secolului.

Îl sună pe Sylbestre. Căzuseră câteva obuze, dar riposta rușilor părea să-i fi calmat pe atacatori. Nicio victimă. Samson apucă mâna vicontesei:

— Veniți. Să fugim.

Traversară curtea în pas de gimnastică. În pivniță, French doctors și oaspeții lor se pregăteau să șadă pe pământul bătătorit la lumina a două lămpi cu petrol: coborâseră băuturile

și cele ale gurii. Împușcăturile nu ajungea până acolo decât înăbușite. Beverly se refugiase în brațele lui Gamier, care nu mai prididea să spună mașinal „Totuși, ce lu-me”, mângâindu-i umerii. Sașa și Kiki dispăruseră pe jumătate într-un ungher, într-un alt colț, era un purcoi de subofițeri ruși și de minijupe cecene.

La miezul nopții, cu precizie, ofensiva încetă. Riposte dezordonate mai continuară o vreme, se mai auzeau doar santinelele trăgând un foc de armă sau o rafală, dar, după toate indiciile, incidentul era închis. Oaspeții se duseră pe sus să caute saltele și cuverturi, stinseră lămplie cu petrol, și, printre glume de liceeni, râsete înăbușite și frânturi de cântece rusești, îngânate de subofițeri, toată lumea adormi în plăcerea unei promiscuități improvizate și, cu atât mai mult. Bogată în posibilități.

Samson și Ludovic se nimeriră din întâmplare alături.

— Ca pentru ultima dumneavoastră noapte în Cecenie, ați fost magistral servit, spuse pe întuneric Samson. V-au sărbătorit plecarea în felul lor.

Medicul era de pe acum pe jumătate adormit. Rosti cu un glas nearticulat:

— Va trebui să trec pe la orfelinat înainte de plecare. Să văd dacă intestinele lui Robin…

9

Abia se crăpase de ziuă, când toată lumea se trezi. Subofițerii, tinerele cecene, dentistul și soția lui erau grăbiți să se întoarcă pe la casele lor. Prin radio, Betty apelă orfelinatul. Orfelinatul nu răspundea. Samson apelă tabăra petroliștilor. Tabăra răspundea. Schimbară între ei o privire.

— Vă însoțim, îi spuse Samson lui Betty, fie că se simțea răspunzător de siguranța ei, fie că avea o presimțire rea.

— Vin și eu. Să verific instalația lui Robm, interveni Ludovic. Ajungând la fortăreața *Orphans Galore*, văzură că poarta fusese distrusă de un tanc sau de un camion.

În mijlocul curții, într-o baltă de sânge închegat, zăcea Svetozar, pe spate, cu brațele în cruce.

Zidurile erau ciuruite de impactul gloanțelor.

La ferestrele închise cu gratii ale celor două dormitoare, orfanii urlau care mai de care, iar Ludmila, „mama socială” cu capul scos printre două bare, de care se prinsese cu amândouă

mâinile, striga întruna „Mui muj, mui muj” – „Vrea să știe unde este soțul ei”, explică Sașa.

Ușa biroului lui Robin era deschisă.

Betty dădu fuga într-acolo, urmată de Samson.

Biroul era gol.

Gol.

Totul fusese ridicat: harta informativă, telefonul, radiourile, calculatoarele, GPS-ul, cuferele de aluminiu.

Betty și Samson trecură după paravan. Patul nu fusese desfăcut.

Curtea răsuna de țipete și hohote de plâns. Ludovic dădu fuga la ușa care dădea spre culoarul dintre cele două dormitoare. Această ușă fusese baricadată în graba mare din exterior. În schimb, cea de la pavilionul personalului era deschisă în lături. Personalul dispăruse.

În vreme ce Ludovic smulgea scândurile care baricadau ușa, Samson și Sașa urcară la etaj unde locuiau „părinții sociali”. Îl găsiră pe Ruslan întins pe pat.

Cu gâtul tăiat de la o ureche la alta.

Cei doi coborâră.

Betty, în mijlocul curții, era palidă, dar se ținea tare. Îl întrebă pe Samson din priviri. Sașa își trecu un deget pe sub bărbie.

În cele din urmă, ușa dormitoarelor fu deschisă. Băieți și fetițe se năpustiră afară, urlând ca niște animale. Instructoarele, care plângeau și ele, îi luau în brațe, îi strângeau la piept. Ludmila ieși ultima. Sașa se apropie în fugă de ea:

— Ce s-a întâmplat? Povestiți.

Ea plângea cu sughițuri.

— Niște oameni cu cagule… Trăgeau în toate părțile. Au pus un sac pe capul domnului Chastow… El a ucis unul. Ei strigau: „Unde sunt ceilalți? Unde sunt cei-lalți?” O căutau pe Betty și pe instructoare.

— Svetozar a încercat să se apere?

— Nu, nu. Au tras în el așa, fiindcă îi stingherea. Dar Ruslan, unde e Ruslan?

Femeia își frângea mâinile.

Ludovic spuse:

— Am să-i dau un calmant. Și ție, Betty.

Vicontesa îl măsură din priviri, cu buzele albe:
— Las eu impresia că aș avea nevoie de așa ceva?

CAPITOLUL V

MARTIRUL ȘI BOIERII

Primăvara anului 2002

1

Nimeni nu știa unde se născuse Șahid.

În Afganistan? În Iordania? În Arabia? În Yemen? În Egipt? În țările maghrebine? Poate în Europa. Ca orice musulman, era transnațional. Se bătuse în Afganistan, în Bosnia, în Kosovo, în Cecenia, poate și prin alte locuri. Nu se știa nici măcar dacă era musulman sau dacă se convertise. Nu avea relații cu rețelele lui Ben Laden: unii îl bănuiau că ar fi aparținut de cea a lui Ben Lachemi, al cărui adept, creștin din naștere, zis și Lakhdar, murise atât de evlavios, atât de eroic (sinonime) la Monte-rosso[89].

Șahidul era cavaler al lui Allah și, în măsura în care se știa câte ceva despre el, lupta de unul singur.

Îi era cunoscută o pasiune: explozivele, pe care le mânuia ca un maestru. Umbla vorba că ar fi fost amestecat în explozia unei ambasade și a unui vas de linie, americane amândouă, mai înainte de a ajunge ilustru în întreaga lume musulmană – un miliard de indivizi – prin afacerea *Morților care ucid.* Ah! Ce s-a mai bucurat lumea, când cu *Morții care ucid,* de la Casablanca la Djakarta trecând prin Khartoum și Islamabad! Dar mai ales în moscheele clandestine, ascunse prin adâncurile unor parcări subterane din New York, Londra, Paris! Ispravă mai puțin ucigașă, din păcate, decât cea din *Nine-Eleven,* dar cu mult mai rafinată și cu o mai mare încărcătură de semnificații.

Nu se știa când anume alesese Șahidul calea martiriului, dar era respectat pentru asta. Nu făcea un secret din a recunoaște că: „Am încheiat un pact cu Allah: îi voi ucide câți necredincioși voi putea, iar el îmi va oferi paradisul.” Ce înțelegea el prin paradis? Șaptezeci de hurii cu virginitatea reînnoită perpetuu (și, în funcție de preferințe, băieți, Coranul insinuând că și așa ceva s-ar putea aranja)? Sau interpreta simbolic aceste promisiuni? Nimeni nu-l întrebase.

El mai spunea – unii îi notau cuvintele, de parcă ar fi devenit deja sacre: „Ura noastră este mai puternică decât energia nucleară.“

---

89 A se vedea *Un comando la Monterosso,* de același autor.

Îi făcea plăcere să citeze din Gulistan[90]: „Apa din fântâna unui creștin este murdară, dar numai bună să fie spălat în ea trupul unui evreu.” în cele câteva țări musulmane străbătute de el, niciun bărbat, nicio femeie, niciun copil nu putea confunda zâmbetul de bucurie mistică ce-i ilumina fața, uneori. Martirul se dedicase morții din dragoste pentru Dumnezeul său. Nu aștepta decât să i se ivească ocazia.

În general, își spune Hussein, în cinstea cumnatului lui Mahomed, soțul Fatimei, fiica profetului, și primul martir musulman, al cărui sacrificiu este comemorat în ziua de Așura, a doua lună a Muharamului. Nimeni nu-i știa numele adevărat.

Ochii lui erau aidoma unor oglinzi.

2

Sub numele de Samir Ibrahim, din Beirut, el trase la *Cavalerul de Bronz,* unul dintre hotelurile bune și discrete din Sankt Petersburg, cel mai apropiat de palatul Mâșkin, unde îi fusese rezervată camera de câtva timp. Pașaportul său libanez era în regulă și purta vizele conform „legendei” sale.

În ziua următoare sosirii sale, telefonă la Biblioteca națională rusă și ceru să vorbească directorului, amintind de corespondența pe care avusese onoarea s-o schimbe cu el. Nicolai Vladimirovici Krolikov îl primi imediat.

— Ce doriți exact dumneavoastră? îl întrebă. Biblioteca națională rusă va face tot ce-i stă în putință ca să vă fie de folos.

Acest tânăr vizitator cu ochelari și cravată, atât de serios și deferent, îi plăcea. Că era musulman, nu constituia un motiv să fie împotriva lui: rușii coabitau cu islamul de opt sute de ani. În satele unde nu există moschee, musulmanii vin să se roage în biserica ortodoxă; în satele unde nu există biserică ortodoxă, un colț al moscheei este rezervat creștinilor. Ortodoxia nu-i prozelită și, în Rusia, nici islamul nu este.

— Nicolai Vladimirovici, ținu să se explice libanezul într-o rusă acceptabilă, dumneavoastră cunoașteți legăturile poporului meu cu Franța, aliata dintotdeauna a Rusiei. Așa cum știți, în secolul al XIX-lea, Franța și Rusia au avut o neînțelegere cu doi mari șefi musulmani, care au dus un război

---

90 „Grădina trandafirilor[11] - culegere de povestiri în proză și versuri a lui Sădi (1258) - conținând, potrivit autorului, toate preceptele necesare în viață, (n.tr.)

cavaleresc și până la urmă s-au predat, unul lui Ludovic-Filip, în 1847, celălalt lui Alexandru al II-lea, în 1859. Era vorba, pe de o parte, de Abd el-Kader și de cealaltă de imamul Șamil, eroul războaielor numite muride.

— Da, da, încuviință Krolikov.

Cum era unsprezece dimineața, Nicolai Vladimirovici începea să-și spună că era timpul să deschidă dulapul cu inscripția *Incunables,* și se întreba dacă ar fi decent să-i ofere de băut musafirului său. Sunt musulmani și musulmani.

— Știți mai bine ca oricine, reluă „Samir Ibrahim", că islamul oscilează între mai multe tendințe: un vis de unificare, pe de o parte, confrerii extrem de puternice, pe de alta, fără a exista în mod obligatoriu contradicții între cele două tendințe. Sufiții, în special, au jucat un rol de prim plan în Maghreb, cu marabutismul, dar eu înclin să cred că acea Kadirya și Nakșbandiya caucaziene, care datează una din secolul al XI-lea și cealaltă din al XIV-lea, aflate la originea muridismului, au cristalizat inspirații în același timp mistice și naționale. Adăugați la aceasta că Șamil și Abd el-Kadar în cele din urmă s-au întâlnit.

— Într-adevăr, personal? Aceste două legende vii? se miră Krolikov.

— Sigur. Deși captivi și unul și celălalt, învingătorii lor creștini le-au asigurat o viață somptuoasă și îi lăsau să călătorească pe cuvânt de onoare. Așa se face că în 1870, la Suez, pe drumul către Mecca, destinele celor doi pelerini s-au încrucișat. Vă las să vă imaginați ce și-au putut spune, ce considerente asupra istoriei islamului, ale creștinătății, ale întregii planete au putut schimba cei doi viitori hagii, învinși dar nu supuși... Acesta este subiectul tezei mele și punctul asupra căruia mă puteți ajuta, fiindcă Biblioteca națională a Rusiei este bogată în lucrări asupra războaielor muride.

— Veniți cu mine, am să vă arăt sălile noastre, unde veți fi întotdeauna bine venit, spuse Krolikov ridicându-se. Imediat vom mai trece pe aici, dacă doriți, ca să luăm ceva răcoritor.

Vizitară biblioteca fondată de Ecaterina a II-a în 1795. Lipsită de observatorul care îi fusese alipit în 1796 și a parcului care o înconjura pe acele vremuri, „în ideea indispensabilă de a desmde mințile încordate de lectura lucrărilor erudite", bibilioteca rămânea una dintre primele din lume, prin numărul

și valoarea volumelor. Sub bolțile sale se întindeau galerii mărginite de dulapuri înțesate de cărți cu legături prețioase; portretele țarilor se învecinau cu afișe din era comunistă; mese masive de lemn, acoperite cu velnițe verzi, se aliniau sub abajururi individuale, îndemnând inteligența la muncă; fâșiere ca pe vremuri se ridicau până în tavan; vitrinele prezentau manuscrise arabe împodobite cu miniaturi, meniuri pantagruelice pictate în stilul rus vechi, fotografii ale unor personaje bărboase reunite în jurul unui samovar; scări în spirală sfredeleau penumbra plafoanelor; mici funiculare, suspendate la jumătatea înălțimii sălilor, se zguduiau dârdâind și aduceau cititorilor volumele solicitate. Nicolai Vladimirovici îl introduse pe libanez în laboratorul de restaurare a documentelor uscate și a legăturilor putrezite, în rotondă, în sălile cuprinzând biblioteca lui Voltaire și a lui Diderot, și chiar în sfânta-sfintelor: „cabinetul lui Faust”, care, în coloane roz și bolți albastre, te ducea cu gândul la un decor medieval de operă din mijlocul secolului al XIX-lea și găzduia, dispuse pe strane grele din stejar, închis la culoare, veline, pergamente, palimsestre, hărți geografice, dintre care unele pictate pe evantaie. De fiecare dată când Krolikov îl oprea pe „Samir Ibrahim” dinaintea unui coran împodobit cu arabescuri aurii și verzi mai deosebit decât altele, Hussein gândea în sinea lui:

„Încă unul care, într-o bună zi, va fi de-al nostru.” în sfârșit, corespunzător răcorit cu un gât de vodcă și prevăzut cu autorizațiile necesare pentru a putea lucra asupra războaielor muride, Hussein ieși la aer liber, cu direcția Nevski.

Merse.

Cerul era albastru, primăvăratec, cu rafale mari de vânt, departe acolo sus, care măturau norii albi ca niște ciucuri. Pe luciul canalelor se amestecau corbi cenușii și pescărușii gălbui. Domurile aurii și crucile de deasupra lor sclipeau în capătul străzilor.

Nu era prima dată când Hussein venea la Sankt Petersburg, dar nu urâse până acum în asemenea măsură monumentele, străzile, cerul, locuitorii. Se opri o clipă, întrebându-se cum se explica ura lui, așa de puternică, la adresa Rusiei.

De fapt, el ura și Marea Britanie, și Franța, și Statele Unite, unde locuise, mai mult sau mai puțin, destul de multă vreme. Dar Occidentul nu i se mai părea decât ca o magmă de ketchup,

ale cărui diferențe interne ajungeau să se estompeze și al cărui destin spiritual era condamnat. Doar luat în mână de islam, considera el, ar mai putea să scape de valul seismic ridicat de o Coca-Cola culturală.

Cu Rusia, altfel stăteau lucrurile. Ea digerase așa de bine milioanele de tătari musulmani pentru a face din ei buni ortodocși! Îi tratase cu atâta considerație pe acei musulmani pe care nu reușise să-i digere! Francezul Lyautey[91] însuși admira metodele rusești de colonizare: „nici prea scumpe, nici prea dificile". La sfârșitul țarismului, cine îi propusese lui Nicolae al

II-lea să lichideze o dată pentru totdeauna mascarada revoluționară? Un han musulman. Spre deosebire de anglo-saxoni, rușii înțeleseseră mai repede că nu poți fi rasist și colonist în același timp. În cel mai mare război angajat vreodată pe planetă, cel al secolului al XXI, Occidentul, cât de puternic ar fi fost (dar nu cine știe ce, *Nine-Eleven* o dovedise), ar fi apărat, măcar să fi avut, valon esențialmente economice; Rusia, valori spirituale. Dar Șahidul nu era omul să nu pună temei pe valorile spirituale: Sidi Azssa era gata-gata să cucerească lumea, plecând dintr-un atelier de dulgher din Nazaret, iar Profetul, pornind singur cu cămila sa din Medina, își va impune în curând legea întregului univers. Viciul fundamental al rușilor consta într-un soi de mondialism pe dos, teorie dezvoltată de Dostoievski, realizat nu prin zdrobirea diferențelor, ci prin exaltarea lor, în care domeniu rușii excelau, mergând până a le lua pe fiecare dintre ele pe contul lor. Islamul nu putea tolera una ca asta. Rușii erau singurii în stare să-l suporte la început, ca sub Genghis Han, și să-l domesticească mai apoi, ca sub Ivan al III-lea: deși au avut nevoie de trei secole, dar au făcut-o.

Hussein cutreiera prin oraș în așteptarea întâlnirii.

Prezența creștină era rău mirositoare, insuportabilă. Treceai prin fața potcoavei Maicii Domnului din Kazan – Kazan! Victoria definitivă a lui Ivan cel Groaznic asupra tătarilor, biserică abundând în simboluri masonice și care, nu demult, făcea oficiu de muzeu al Ateismului – patru motive să-ți facă greață – și dădeai cu nasul de Sfântul Isaac, aroganță baroc, încremenită în malachit. Sau te izbeai, la capătul unui prospect, de

91 Louis Hubert Lyautey - 1854 -1934 - mareșal al Franței și ministru de război în timpul primei conflagrații mondiale, (n.tr.)

Mântuitorul prin Sânge, recent clădită din nou, plină de cepe, de bulburi și de cupole multicolore, sau ajungeai la biserica regimentului Preobrajenski, înconjurată de un grilaj monstruos, ale cărui bare erau făcute din țevi de tun, pradă de la turci. Ce rușine!

Hussein se îndreptă spre Grădina de vară. Acolo, cel puțin erau statui de femei goale care îi șocau pudoarea, dar îl asigurau de superioritatea religiei sale: cum de puteau creștinii să se plimbe fără ipocrizie printre acele provocări la luxuriant? Ajunse până la castelul Geniului, pe care țarul Pavel îl construise pentru a trăi în acolo, își închipuia el, în realitate pentru a muri în acel loc, strâns de gât de cei mai apropiați curteni ai săi, aparent teleghidați de serviciile engleze: era ceva reconfortant în evocarea acelor dispute dintre creștini. Acolo își făcuse studiile Dostoievski. Fiind cunoscută fereastra de la primul etaj – pe colț, între Fontanka și aleea care duce spre statuia pedestră a lui Petru cel Mare – unde lumânarea sa ardea până în zori de zi. Hussein se opri dedesubt, la orele șaisprezece și cinci. Un fotograf, zdrahon lat în umeri, plin de aparate și de sacoșe, într-o jiletcă numai buzunare îndesate de furnituri diverse, făcea fotografii ale castelului din toate unghiurile. Niciun trecător, niciun gură-cască. Hussein se opri:

— Ești sigur că asta-i fereastra cu pricina? Întrebă el în arabă.

Celălalt se întoarse. Avea o mutră grăsuță și candidă, înconjurată de un păr negru cârlionțat, pe care nu-l pieptăna niciodată. Sudoarea i se prelingea pe obraji și pe gât.

— Pacea să fie cu tine, Hussein, făcu el. Cu un respect religios, începu iar să fotografieze.

— Pace și ție, Mulud. Totul e în ordine?

Mulud era francez de origine marocană. Făcea parte din rețeaua internațională, strict personală, a Șahidului. Lucraseră împreună de multe ori.

— Mulțumesc lui Dumnezeu. M-am cazat la *Oktiabrskaia,* cum era prevăzut. A rămas încă destul de sovietic, dar curățel. Nu sunt prea mulți turiști. Patul e prea îngust ca pentru mine – dar… mulțumesc lui Dumnezeu.

— Ai toate planurile și fotografiile?

— Mulțumesc lui Dumnezeu, da. Interiorul din Mâșkin trebuie că s-a schimbat din secolul al XVIII-lea, dar planurile

oferă cel puțin o idee a dimensiunilor. În orice caz, curtea interioară se află tot în același loc, după fotografiile luate din satelit. Am cerut și planurile lui Iusupov, ale lui Anicikin și Belozerski, ca să nu dau de bănuit. În biblioteca asta găsești tot ce vrei. Și am fotografiat palatele astea din toate unghiurile posibile. Ar fi nostim dacă, în cele din urmă, proiectul meu de carte asupra arhitecturii petersburgheze ar găsi un editor la Paris, ce zici? Avantaje colaterale, ce mai calea-valea. Să mulțumim celui Atotîndurător.

— Ne vedem mâine, cum am stabilit. Să-mi aduci ce mă interesează. Nu mă incomoda cu tot balastul.

3

Hussein coborî pe Nevsky prospect până la Moika, de parcă ar fi avut de gând să se întoarcă la hotel, dar coti la stânga fără a traversa peste pod și trecu prin spatele statuii ecvestre a lui Petru cel Mare, „Cavalerul de Bronz” al lui Pușkin, căruia hotelul său îi datora numele. Avea să-și permită o singură și unică recunoaștere vizuală a obiectivului, nu atât pentru a se informa sau a completa reportajul lui Mulud, ci mai degrabă pentru a-și adulmeca dușmanul, a-i evalua statura și a-i lansa o provocare tacită. De altfel, nu era nimic surprinzător că un student libanez făcea un pic de turism sau se interesa de palatul lui Iusupov, unde pierise Rasputin.

Dar Hussein nu era preocupat de palatul Iusupov, ci de palatul învecinat, pe care-l recunoscu de departe după culoarea lui turcoaz, recent împrospătată și după exuberanța balcoanelor și a consolelor, ce-și vărsau parcă ornamentele pe trotuar, cornișe și sculpturi rococo, pompos îngrămădite în jurul ferestrelor: armoarn. Panoplii, vase de flori, cornuri ale abundenței. Acest lirism figurativ șoca gustul auster al lui Hussein, dar el găsea o justificare curiozității pe care și-o permitea s-o desfășoare.

Cadrilaterul palatului Mâșkin domina Moika prin fațada lui nordică, în care se deschidea poarta cu numărul 90, cu canate groase, încărcate de ornamente, flancată de o ușă pietonală, amândouă dând spre curtea interioară și acea parte a palatului rezervată Boierilor și oaspeților lor.

Fațada estică, la stânga, dădea spre o grădină publică, ce despărțea palatul Mâșkin de Iusupov.

Fațada vestică, la dreapta, dădea spre o intrare laterală

denumită *Mâșkin Tupik*l0S. O ușă din această intrare permitea accesul în banca Katz și Galperin, cu o firmă ce lucea ca un soare. Ceva mai departe, în aceeași intrare, o altă ușă, purtând firme de aramă mai modeste, gravate în caractere chirilice și, snobism sau provocare, după vechea ortogrfie. Conducea spre studiourile de radio și televiziune și către două organe de presă, situate și ele în interiorul palatului Mâșkin.

Nu exista o fațadă sudică, palatul Mâșkin fiind lipit dinspre latura aceea de un imobil de închiriat care dădea spre strada Ofițerskaia, supranumită și a Decembriștilor. *Tnpik-u*\ din dreptul fațadei vestice a palatului se termina în intrarea de serviciu a acestui imobil de închiriat. Hussein observă că intrarea aceea era comandată printr-un cod digital.

Acesta era palatul Mâșkin, patrulater de piatră, masiv, orgolios, luxuriant, unde bătea inima unei anumite Rusii, căreia Hussein avea să-i provoace o „rană mortală." Ah! O să vadă ei în curând și rușii – și americanii, cărei facțiuni îi aparține, de ce era în stare un credincios autentic. Hussein le rezerva o surpriză, și pentru unii și pentru cei-lalți.

În rest, nu întârzie prea mult.

Cei doi gardieni, care patrulau agale pe trotuar, încrucișându-se cu regularitate dinaintea porții cu numărul 90, aveau vreo doi metri înălțime și legănau bastoane. Dar, mai grav: ochiul exersat al Șahidului descoperise, sub cornișa primului etaj, o baterie de camere ce fotografiau trecătorii. Dacă mai aveau și calculatoare capabile să semnalizeze fețele fotografiate prea des, era mai indicat să nu se eternizeze prin acele împrejurimi.

Prin urmare, Hussein își continuă hoinăreala, o luă pe podul Săruturilor, se întoarse și intră în *Cavalerul de bronz,* unde luă masa la restaurantul, pustiu la acea oră, și nu se sfii să deguste un vin moldovenesc, care se dovedi decent: așa cum îi explicase americanului, martirii nu sunt

10s Impasul Mâșkin. (n.a.)

obligați să respecte legea comună. Șașlâcul era excelent. Se gândi că, în pofida eforturilor depuse de comuniști pentru a elimina bucătăria rusă, ei dăduseră greș, ca în toate domeniile de altfel.

Se făcuse aproape opt seara când urcă în apartamentul său: își spusese că un libanez ar fi mai credibil într-un apartament

decât într-o cameră. În plus. Cum avea multe bagaje – pentru a disimula mai bine cine trebuia să fie – nu era rău că dispunea de un spațiu mai mare. Deși era încă prea devreme pentru nopțile albe petersburgheze, soarele dăinuia pe cer până mai târziu. Hussein deschise fereastra dublă. În aerul înserării, capitala – da, era o capitală – urca în întâmpinarea lui. Inspiră adânc, expulză aerul cu un șuierat, mai inspiră o dată.

Șahidul avea să se ocupe cu o operațiune dintre cele mai delicate pe care le practicase vreodată, și gusta plăcerea cu anticipație.

Apartamentul său era mobilat în stil Empire. Peste tot console, capete de sfincși și picioare în gheare de leu. În scopul de a produce o dezordine greu de reprodus de o eventuală percheziție, libnezul își împrăștie prin dormitor cravatele Hermes, cămășile Charvet și slipurile Guy Laroche, dar și prin salon; avea și zeci de mici cadouri – ciocolate, parfumuri, mici ceasuri deșteptătoare, așa cum se cuvine, pentru prietenii ruși ce urma să-și facă. Și o cutie voluminoasă cu jucării de la *Toys R* /s109, pe care o aruncă la întâmplare pe o măsuță de marmură, și de unde scoase o jucărie în plus, ambalată cu grijă.

Erau cinci la număr, aceste jucărioare, pentru că cinci reprezintă numărul sacru al islamului (datorită celor cinci stâlpi: rugăciunea, pelerinajul, milostenia, ramadanul, șahada), iar Hussein s-ar fi simțit vinovat dacă ar fi adus măcar una în plus.

Precaut, desfăcu hârtia de mătase și lăsă jucăria pe un gheridon oval, cu marginea de aramă, aflat în fața ferestrei deschise.

Ai fi crezut că este un gândac mare, închis la culoare, de aproximativ 7 cm lungime, cu corpul plat, cu capul triunghiular în pelungirea protoraxului. Cu aripi membranoase strânse în evantai sub elitrele chitinoase, cu antene filiforme și șase labe păroase.

Hussein deschise ușa rabatabilă a unui secreter de acaju și așează deasupra calculatorul portabil, pe care-l puse în funcțiune.

Dintr-o cutiuță, scoase un obiect asemănător unui schimbător de viteze. Era *joystick-u|no.*

Conectă acest joystick la calculator și lansă softwer-ul *Insecte.*

10Q Jucăriile suntem noi. (n.a.)

110 Manșă de comandă pentru pilotarea unui avion, (n.a.)

Ecranul se lumină și Hussein recunoscu deasupra detalii ale apartamentului în care se afla: fereastra deschisă, un capăt al dulapului cu oglindă, o gravură ce-l reprezenta pe Napoleon străbătând Alpii. Toate astea „le vedea” gândacul.

Puse mâna pe joystick și îl împinse înainte milimetru cu milimetru.

Cockroach-ul bătu din aripile transparente și se ridică în aer cu un vâjâit abia perceptibil.

Ceea ce „vedea” el apărea imediat pe ecran, și Hussein, menținând viteza la minimum, îl făcu mai întâi, precaut, să descrie mai multe tururi în jurul lustrei cu ciucuri. Zile de-a rândul exersase acest pilotaj deosebit, dar mai avea nevoie de o perioadă de adaptare pentru a găsi relația existentă între poziția microdronului și obiectele al căror aspect video îl transmitea. În pofida antrenamentului, Hussein avea impresia că acel *Cockroach* făcea ce-l tăia capul. Cu toate astea, reuși să-l stăpânească, sau mai curând să-și stăpânească propria emoție. O sută de experți manipulaseră aceste microdrone în laborator sau în natură; el, Șahidul. Era primul care-l folosea în mod operativ. Era conștient de privilegiul unic, care-i revenise grație pactului încheiat cu acel american, diferit de toți ceilalți.

În sfârșit, *Cockroach*-ul ieși prin fereastă, făcu un viraj spre Moika, trecu razant peste suprafața ei, întâlni câteva muște, sperie câțiva țânțari precoci, traversă cursul apei. Urcă la nivelul cheiului de granit și începu să se ridice în văzduhuri.

Pe ecranul calcultorului apărură sculpturi, etajele superioare, acoperișurile vaste ale palatului Mâșkin și văzută de sus, curtea interioară al cărei mijloc era ocupat de o piscină.

Era destul pentru o primă recunoaștere. Cu ajutorul joystick-ului, Hussein „repatne” microdronul. De două ori greși direcția, și gândacul își luă zborul spre Sfântul Isaac sau spre piața Foins. Dar Hussein îl chemă la timp și, în cele din urmă. Microdronul trecu din nou prin fereastră și se așeză pe gheridonul de unde plecase.

Calculatorul înregistrase toate imaginile transmise.

Hussein dădu fuga la fereastră să respire. Era nădușit, leoarcă. Se aplecă. Nu era nici lumină, nici întuneric. Dinspre Moika urca o reveneală plăcută. Șahidul fu cuprins ca de o

beție. Da, era la Sankt Petersburg, capitala nordică a necredincioșilor, și, prin el, acest oraș superb, unic, avea să fie integrat într-o zi sau alta în imperiul lui Mahomed.

Avu viziuni.

Dacă se apleca, putea zări domul bisericii Sfântului Isaac, care ar fi fost încadrat de patru minarete, ca Sfânta Sofia. Minarete în formă de coloane în torsade s-ar fi ridicat în jurul Mântuitorului prin Sânge. Un singur minaret, dar zdobitor, ar răsări din Maica Domnului din Kazan. Și. Deasupra acestor minarete, asupra întregului Bezt Maho-med[92], ar răsuna, ritmând zilele și nopțile, chemările sublime și guturale ale muezinilor…

Hussein își ridică ochii către cerul verzui. Văzu plutind pe el, ca pe întinsul unei ape, o aschie de lună și un mormoloc de stea.

Era un semn.

4

A doua zi dimineață, Hussein se duse la bibliotecă cu o servietă de piele maro în mână. În rotondă, se opri dinaintea unei etajere ce cuprindea lucrări de uz curent și, pentru a consulta un dicționar al religiilor, își lăsă servieta la picioare. Un bărbat tânăr, corpolent, cu părul negru, cârlionțat, care nu văzuse pieptenul niciodată, purtând o servietă asemănătoare, se opri în fața etajerei alăturate și trase din raft o enciclopedie de arhitectură. Și el își lăsă servieta pe parchet.

Hussein puse la loc dicționarul, după ce citise articolul consacrat confreriei Nakșbandiya și luase note pe o fișă. Se apică să-și ridice servieta și puse mâna pe cea a vecinului său. Niciun semn de complicitate nu se schimbă între ei. Hussein ceru o biografie a lui Șamil și munci la ea mai bine de o oră. Completând conștiincios fișe și stăpânmdu-și nerăbdarea care-l rodea. Apoi, se întoarse la hotel și deschise servieta lui Mulud. Scoase dinăuntru o memorie numerică pe care o introduse în calculator. Memoria conținea planurile originale ale palatului Mâșkin și cam o sută de fotografii care-l prezentau.

Aceste fotografii confirmau ceea ce observase și Hussein, mai ales prezența camerelor de luat vederi, a grilajului de la ferestrele parterului și de la primul etaj, și vigilența

92 Orașul lui Mahomed, (n.a.)

gardienilor, care patrulau pe trotuar ca „leii căutând pe cine să devoreze” din Scripturi. Prin imaginația unui om expert în explozive, cum era Hussein, treceau idei de a străpunge zidul dinspre imobilul de închiriat, situat spate în spate cu palatul, dar poate că exista o modalitate mai simplă și mai puțin zgomotoasă.

Scoase din nou *Cockroach*- ul din cutia cu jucării, unde odihnea pe un strat de vată, deschise fereastra și puse în funcțiune calculatorul.

Începu prin a verifica starea bateriei. (Microdronele solare nu erau încă puse la punct și reîncărcarea bateriilor miniaturizate constituia o operațiune prea delicată ca un simplu mânuitor să se apuce de ea.) Microdronul dispunea de o energie suficientă să execute o a doua misiune. Hussein luă joystick-ul. Gândacul ieși prin fereastră și calculatorul reproduse imediat larma orașului pe care microdronul o transmitea cu fidelitate.

Să se ridice în aer, să traverseze Moika pe diagonală și să zboare direct spre palatul turcoaz fu o treabă de câteva secunde. Hussein abia avu timp să încetinească mașinăria și s-o facă să cotească în unghi drept mai înainte de a se zdrobi de zid. Pe ecran, imaginile defilau ca într-un simulator de zbor, dar aici era vorba de imagini reale. *Cockroach*-ul trecu prin fața câtorva ferestre – sclipirea geamurilor îl împiedica să vadă ceva din ce se petrecea dincolo de ele. Ajunse la etajul superior, urcă și mai sus și descoperi un acoperiș în pantă. În casele înalte există întotdeauna un mijloc de a ajunge pe acoperiș, pentru a fi curățat sau, la o adică, reparat. Hussein nu se grăbea, căuta acel mijloc de acces, ușă sau trapă. În cele din urmă, descoperi o ușă spre nord-vest care putea să comunice cu unul dintre pavilioanele supraetajate, ce încadrau fațada nordică. Gândacul nu reperă nicio cameră de securitate deasupra acestei uși din metal ruginit.

Fotografiile făcute de Mulud indicau că imobilul de închiriat, lipit în partea sudică de palatul Mâșkin, îl domina cu înălțimea unui etaj. Hussein era pe cale să verifice acest lucru cu ajutorul microdronului, când deodată imaginile dispărură de pe ecran, bâzâitul se întrerupse, și orice contact fusese tăiat.

Hussein făcu eforturi să rămână calm.

Probabil că depășise raza de contact a mașinăriei, dar el știa

că *Flying Cockroach 1* avea peste un tur de rezervă. Fusese programat să se întoarcă în spațiul său de eficacitate dacă pierdea legătura.

Într-adevăr, după un minut de rătăciri, bravul gândac dădu din nou semne de viață: recepta și emitea, ecranul calculatorului se lumină. Hussein mulțumi lui Dumnezeu.

Calculatorul arăta că microdronul se afla la peste 200 de metri de bază, distanța sa maximă fiind de 225. Hussein aduse gândacul în unghiul sud-vestic al acoperișului. Plecând de aici. El exploră metru cu metru zidul imobilului de închiriat ce domina acoperișul palatului, verificând întruna distanța.

La 210 metri dădu peste ceea ce spera: o scară metalică ruginită, fixată de zid și permițând să te cațeri de pe acoperișul palatului pe cel al imobilului. Numeroase ansambluri de acoperișuri comunicau astfel în marile orașe pentru a facilita munca pompierilor.

În zigzag, gândacul se ridică deasupra imobilului și îi exploră acoperișul. Între două coșuri, un ochi de pod permitea accesul în interior.

Hussein văzuse destul. Își aduse la bază microdronul, bateria fiind încărcată doar în proporție de 10. Așeză microdronul în cutie, printre pistoletele cu aer comprimat și păpuși Barbie.

Apoi, îngenunchie pe covorașul din dreptul patului, își scoase mătăniile din buzunar și începu să se roage.

Întotdeauna se ruga în același fel, enumerând cele 99 de atribute ale lui Allah, al căror nume putea fi rostite: binefăcătorul, îndurătorul, vigilentul, inaccesibilul, cel care veghează cu strășnicie, omniprezentul, perfectul, impenetrabilul, atotputernicul… Se opri la ultimul bob și nu pronunță ultimul nume, de nespus pentru un om în viață. Și atunci, speranța sau. Mai degrabă, o așteptare extatică puse stăpânire pe sufletul său:

— În curând, murmură el. Totul se va împlini în curând.

5

Interesul său față de războaiele muride nu constituia pentru Hussein decât o acoperire. La drept vorbind, nici nu-i plăcea Istoria, care presupune o întoarcere în tre-cut. Trecutul, pentru el, nu avea mai multă importanță decât o haină ruptă, bună de aruncat. Ceea ce-l pasiona, era perpetua reînnoire a prezentului, devorând și însușindu-și viitorul cu fiecare clipă.

Își inventase ca subiect de studiu relațiile dintre Șamil și Abd el-Kader, fiindcă reprezenta un pretext valabil ca să-și justifice prezența în Sankt Petersburg. Ceva, însă, începuse să-i placă: unitatea islamului, din Caucaz până în Maghreb, pe care întâlnirea celor doi pelerini eroici părea s-o profetizeze. În felul său musulman, concepând universul ca unul și ca simultan, Hussein era mondialist: lumea tinde spre unitate – *umma* – fiindcă Dumnezeu este unic. Națiunile, din punctul său de vedere, nu existau. Concepea lumea sub forma a două entități amintind dialectica Lunii: islamul realizat și islamul potențial, chemat să dispară, fie împlinindu-se ca islam, fie fiind anihilat.

Se gândea la toate astea în drum spre bibliotecă. „Samir Ibrahim" trebuia să fie văzut intrând și ieșind cât mai des posibil, astfel încât să se integreze în peisaj.

Se întoase la hotel pe la orele 17, plictisit de cât citise și gata de acțiune. Starea lui de spirit se schimbase. Prima dată când manevrase microdronul se sufoca de frică; a doua oară, descoperise o bucurie de copil care lansează un zmeu; de data asta. Își zicea că dispunea de o putere magică pentru a penetra misterele dușmanilor săi. Treaba asta cu microdronele, în care abia dacă crezuse când îi vorbise pentru prima oară americanul la Istanbul, acum i se părea atât de firească precum vrăjile din *O mie și una de nopți.*

Firesc, de asemenea, că lui. Cavalerul lui Allah, îi fusese dată o astfel de putere: el. Măcar, era demn de ea. Și era inevitabil ca această prodigioasă invenție americană, care n-ar fi servit decât răului în mâinile marelui Satan, ajunsese în ale lui. Transmițându-i binele imprimat în ele.

Scoase al doilea gândac din cutie. Puse în funcțiune calculatorul, lansă softwar-ul, deschise fereastra și manevră joystick-ul.

De îndată ce microdronul părăsi încăperea. Îl făcu să coboare la doi metri de pământ pentru a se asigura de efectul produs asupra trecătorilor.

La început, niciunul. A fost nevoie ca gândacul să plonjeze și mai jos ca un băiețel să strige:

— Uite. Mami, ce gânganie mare! Vrea să mă muște.

Mama îi răspunse:

— N-am ajuns încă în august. Prea devreme pentru țânțari. Trebuie să fie un soi de prusac zburător. Prusacii nu înțeapă.

Rușii numeau gândacii prusaci, așa cum germanii îi numeau pe ai lor ruși.

Microdronul urmă cursul canalului Moika, în spatele unei ambarcațiuni ușoare pline de turiști, care nu-i dădură nicio atenție. Apoi. Se ridică în direcția palatului Mâșkin și trecu printre cele două pavilioane adăugate, care încadrau acoperișul. Ajunse deasupra curții interioare. Curtea era dreptunghiulară, numai pilaștri, arhitrave cu muluri, cu balcoane din fier forjat în volute și torsade, cu capete de Meduze în chip de capiteluri pentru coloanele groase legate între ele prin bare metalice. Într-o parte, un parking unde erau aliniate mașini Volga și un mic Jiguli: în alta, o piscină cu trambulină, contrastând ciudat prin modernismul lor cu stilul rococo al ansamblului. Câțiva înotători făceau lungimi de bazin, deși timpul era răcoros; cu prilejul unui alt sejur. Hussein văzuse pe malul Nevei ruși denumiți „morse” dispuși să plonjeze printre sloiuri pentru o rublă.

Microdronul execută de trei ori înconjurul curții, având grijă să nu survoleze înotătorii prea de aproape. Pe o parte, trei uși-ferestre arcuite se aflau în capul scărilor de marmură care coborau până la o fâșie de gazon. Una dintre ușile-ferestre era întredeschisă. Prin geam se putea ghici un salon, în interiorul căruia părea să fie lume…

La prima tentativă, gândacul nu reuși să treacă prin ușa întredeschisă: imposibil să-l facă să zboare destul de lent pentru o precizie perfectă. La a doua încercare, se lovi de geam. Dar fără să se deterioreze. La a treia, reuși să se strecoare între cadru și pervaz, iar Hussein îl urcă până în plafon, ca să nu fie nici văzut, nici auzit. Cât mai încet cu putință, *Cockroach*- ul începu să se rotească în jurul salonul, atingând o cornișă plină de praf, drapată în pânze de păianjen. În spatele cărora rămânea perfect ascuns.

O lustră.

Partea de sus a unor dulapuri din acaju, pline de cărți legate în piele deschisă la culoare, imprimată cu decorațium.

O sobă de faianță, din pardoseală până în tavan.

Cockroach-uX se aventură mai jos și descoperi o masă din acaju pe mijlocul căreia se ridica un samovar de argint. Mai erau două platouri de argint pline cu prăjituri, o zaharniță, un ceainic și cinci cești de porțelan dispuse dinaintea a cinci

persoane, din care Hussein nu văzu la început decât capetele, cu densitatea capilară variabilă, grupate pentru o ceremonie mai puțin solemnă, dar la fel de fundamentală în Rusia ca și în Japonia: ceaiul…

Deplasând microdronul și înclinându-l pe o parte și pe alta, Hussein izbuti să aducă pe ecran cinci cefe mai întâi, apoi cinci chipuri, unele din față, altele din profil, dintre care trei erau cunoscute de majoritatea locuitorilor planetei. Faptul nu-l miră. Da, era pentru prima oară că-i spiona pe Boieri și încă de pe acum ceea ce afla ieșea din comun: dacă Allah îi îngăduise accesul la tehnica cea mai perfecționată a americanilor nu putea fi fără o anume rațiune.

Printre personajele cunoscute se afla:

— Un prelat cu barba albă, mustața încă ușor blondă, privirea intens vigilentă, purtând un potcap alb brodat cu un înger pe frunte și coborând pe umeri sub forma a două falduri ce-i ajungeau până la jumătatea pieptului și reprezentau alți doi îngeri cu aripile încrucișate; interlocutorii săi i se adresau cu *Vlădico:* Monsenior;

— Un civil cu capul în formă de cupolă, pleșuv în creștet, cu păr cărunt, odinioară fără îndoială de un blond roșcat, încă bogat pe tâmple, cu barba răsfirată pe piept ca cea a lui Dumnezeu Tatăl, cu privirea pătrunsă de tristețe, de înțelepciune și de milostenie;

„Aleksandr Isaici”, i se adresau ceilalți cu respect;

— Un alt civil, brunet, purtând cărarea pe stânga, cu nasul impozant, sprâncenele dese, aproape brejneviene, ochi de tătar, care te fixau ca două deschideri într-un zid din care se trage cu arcul, gura surprinzător de mică, deasupra unei bărbii săpate de gropițe; i se spunea cu o familiaritate respectuoasă, Jenia.

În schimb, Hussein nu cunoștea:

— Un rabin cu barba sare și piper, purtând o tichie mică, urechile dispărându-i sub perciunii inelați, numit Moișe Isakovici;

— Un intelectual rus de stil cehovian, Ivan Ivanâci, barbișon și ochelari, nodul cravatei lat și teșit: el era cel care turna ceaiul.

Stăteau de vorbă.

Iar gândacul „auzea” tot ce discutau, și transmitea

calculatorului lui Hussein, care înregistra, așa cum înregistra și imaginile recepționate. Din păcate, se afla cam la limita razei de acțiune, și nici imaginile, nici sonorul nu erau clare. În plus, mișcările microdronului și ușorul zumzăit produs de el puteau în cele din urmă să atragă atenția, astfel că Hussein se hotărî să-l depună pe o cornișă, în poziția cea mai bună cu putință de ascultare și de înregistrare a celor auzite de el.

Cu toate astea, Hussein nu pierduse din vedere că misiunea microdronului nu putea depăși o oră, și, observând mereu ecranul și notând cuvintele rusești cele mai puțin clare, nu uita să-și consulte ceasul și starea de funcționare a bateriei. Totul merse bine până în momentul în care rabinul se aplecă spre intelectual și-i zise:

— Nu vi se pare că începe să fie cam rece, Ivan Ivanâci?

— Dar bineînțeles, Moișe Isakovici. Răspunse Cehov.

Se ridică și închise ușa-fereastră.

Cockroach era prizonier.

6

ORIGINE: Verde

DESTINATAR: Alb

OBIECT: Sinteza ascultărilor FEI realizate pe… 2002 de la orele 17 și 29 până la orele 17 și 53 în interiorul palatului Mâșkin (salonul de la parter care dă spre partea estică a curții).

OBSERVAȚII:

Sunetul fiind defectuos, procedeul de sinteză pare preferabil transcrierii directe; totuși ea este dată sub rezervă. Frazele auzite de la un capăt la altul sunt transcrise între ghilimele.

Ca măsură de securitate, cei cinci interlocutori sunt desemnați prin denumiri codificate. A se vedea fotografiile alăturate pentru identificarea probabilă a

„Înțeleptului”, a „Vizirului” și a lui „Padre”. Identificarea „Zelotului[93]” poate fi posibilă prin verificarea informațiilor. „Anonimul” vorbește puțin, doar pentru a oferi ceai și prăjituri invitaților săi. Pare a fi reprezentantul grupului numit „Boierii”.

COMUNICAT:

Subiectul conversației îl constituie situația evreilor din Rusia. Zelotul se plânge de o anume discriminare, dar recunoaște că ea este fondată pe baze religioase și nu rasiale. El recunoaște,

93 Patriot evreu care luptă pentru independența națională, (n.tr.)

de asemenea, că anumiți evrei au făcut dovadă, în trecut, de aroganță la adresa rușilor. El citează fraza: „Noi am fost cei care v-am dat un Dumnezeu, și tot noi vom ști să vă dăm un țar”, și își cere scuze.

Înțeleptul recunoaște că disciminarea există. În pofida loialității de care au dat dovadă adesea evreii față de statul nas, în special în 1812 și în 1914. Regretă că această discriminare s-a sprijinit multă vreme pe baze religioase. Sub regimul țarist, un evreu convertit nu mai era considerat ca evreu, ceea ce i-ar fi putut tenta pe unii evrei. El remarcă faptul că era imoral să propui evreilor o bunăstare materială cu prețul renegării credinței lor, și de a obține astfel convertiri din pură convenienţă, că unii puteau chiar să se justifice prin ideea că ar fi astfel mai utili poporului lor.

Padre atrage atenția că populația evreiască s-a mărit de cinci ori în Rusia pe parcursul secolului al XIX-lea, și precizează că această explozie demografică a putut să dea naștere anumitor probleme. El mai amintește că evreii au deținut multă vreme monopolul *de facto* pentru fabricarea vodcii.

Înțeleptul insistă asupra necesității de a sparge abcesul relațiilor dintre ruși și evrei, deși se fac încercări de a-l ascunde. „Putem fi taxați de antisemitism doar dacă am pronunțat cuvântul «evreu». Avem sentimentul că acest cuvânt «evreu» a devenit un termen indecent. Așa ceva nu trebuie să se mai întâmple, este ofensator pentru toată lumea. Nimic nu poate fi mai imoral și mai primejdios decât a trece sub tăcere ceva când scrii Istorie: faptul nu face decât să provoace, ca urmare, o distorsiune în sensul opus.” Zelotul recunoaște că problema este de proporții și insistă asupra aspectului ei internațional. La începutul secolului, precizează el, evreii din Rusia constituiau aproape jumătate din populația evreiască de pe planetă. Mulți dintre ei au participat la întemeierea statului Israel.

Padre semnalează că mulți evrei au emigrat în Statele Unite și aici au creat un lobby în general defavorabil Rusiei. Lor li se atribuie exclamația lui William Hearst (sau a unui scriitor în solda sa): „Fie ca Dumnezeul Dreptății să coboare aici pe pământ pentru a termina o dată pentru totdeauna cu Rusia, așa cum a terminat cu Sodoma și Gomora!”

Zelotul amintește că au fost lansate acuzații de crime rituale

împotriva evreilor, dar recunoaște că au fost mai multe în Polonia decât în Rusia.

Anonimul atrage atenția că evreii i-au acuzat pe creștini că ar fi recurs la înecarea unora sub pretextul de a-i boteza, prin cufundarea în apă.

Padre citează un englez, pe nume Parks, care afirmă că atitudinea evreilor la adresa țărilor în care trăiesc nu este întotdeauna clară: de exemplu, cum se simt ei înainte de toate, evrei sau britanici? De unde și teama de comploturi.

Înțeleptul:.. Dacă noi am păstrat curățenia și forța insuflate nouă odinioară de către sfântul Sergiu de Radonej. Nu ne-am putea teme de niciun complot din lu-me."

Vizirul insistă asupra diferenței dintre noțiunile de „rus" (sub raport etnic: din Rusia mare) și „rusian" (locuitor ereditar al Rusiei). El amintește că, sub regimul țarist, evreii accedau la titluri de noblețe: în 1897, 196 de membri din noblețea ereditară revendicau ebraica drept limbă maternă (mai probabil, era vorba de idiș).

Vizirul dezvoltă ideea că Rusia, neavând frontiere naturale, este condamnată să fie un imperiu, indiferent care ar fi modul ei de guvernare. El enumeră diverse etnii care fac parte din imperiul rus, chiar și redus, ca în zulele noastre, la o dimensiune relativ restrânsă. Ăsta-i destinul Rusiei, de a fi multietnică și multicultural. El demonstrează că, în ciuda zonei de rezidență forțată, și de *numerus clausus* impuse evreilor, țarii n-au dat dovadă niciodată de antisemitism. Pe timpul iobăgiei, de exemplu, majoritatea evreilor erau mai bine înzestrați decât cei mai mulți ruși. Vizirul amintește de cuvintele lui Petru cel Mare: „Puțin îmi pasă că ești botezat sau circumcis, dacă te dovedești om cinstit și îți cunoști meseria."

Înțeleptul meditează asupra consecințelor imprevizibile ale acțiunilor politice: Germania, mfiltrându-l pe Lenin în Rusia, a creat circumstanțe favorabile pentru ajungerea la putere a lui Hitler: liberalii și social-revoluționarii ruși, facilitând distrugerea Fostului Regim și venirea la putere a bolșevicilor, și-au provocat propria prăbușire… „Singura modalitate de a preveni astfel de erori, spune el. Este de a te lăsa călăuzit de busola moralei divine."

Zelotul aplică această remarcă evreilor care au militat pentru revoluție și au ajuns apoi obiectul epurărilor lui Stalin.

Anonimul remarcă faptul că numeroși evrei ruși nutresc o dragoste sinceră pentru Rusia și obiceiurile rusești, cărora, s-ar părea că, le-au rămas credincioși chiar și în străinătate, chiar și în Israel.

Zelotul recunoaște acest paradox.

Înțeleptul regretă că Aleksander Aleksandrovici Zinoviev nu a fost invitat la această discuție.

Vizirul ia cuvântul și, în acest moment, transmiterea devine cu neputință de auzit.

OBSERVAȚII: Un microdron abandonat.

Mecanismul de autodistrugere chimică urmează să intre în acțiune.

DEZIDERAT: Importanța recunoscută a interlocutorilor prezenți justifică abordarea fazei active a operațiunii *Rană mortală.* Faptul că nu au pronunțat niciun cuvânt reacționar sau naționalist nu e nevoie să fie adus la cunoștința publicului. E suficient numele lor și afilierea la grupul Boierilor pentru expoatarea eficientă a reuniunii lor.

7

A doua zi dimineață, bibliotecă. Mulud. Schimb de serviete.

În servieta lui, Mulud găsi două dischete, una conținând sinteza, cealaltă fotografiile.

În camera sa din hotelul *Oktiabrskaia* se puse pe treabă.

Pe ecranul calculatorului său portabil apăru textul primei dischete și îl salvă. Apoi, făcu să defileze o serie de fotografii cu scene petersburgheze, printre care o demoazelă îmbrăcată sumar, stând pe un taburet de bar și filmată de jos în sus. Mulud reveni la textul original, pe care, grație softwar-ului de steganografie, îl disimulă în fotografie, din care mai mulți pixeli[94] din cei 20.000 își schimbară culoarea. Cum calculatorul lucra pe o gamă de 16 milioane de culori, nu exista niciun risc ca modificarea lui să fie remarcată.

Fotografiile personajelor nu se pretau aceluiași mod de steganografie, și el le ascunse într-un lot de fotografii anodine, încadrându-le mereu între două poze de femei mai mult sau mai puțin dezgolite, pentru a sări în ochii corespondentului său.

Operațiunea o dată terminată. Mulud scrise un mesaj electronic către agenția sa de fotografii din Paris. Strecură în el

94 Contracție din englezescul *picture element*, reprezentând cel mai mic element de culoare omogenă a unei imagini înregistrate, (n.tr.)

o notă umoristică legată de diversitatea preocupărilor sale, când de muncă serioasă, când de destrăbălare: „Nu știu ce m-a obosit mai tare, Peterhoful[95] sau strada Tairova[96]“. Expedie totul.

Un alt agent al rețelei lui Hussein avea să preia fotografiile. Mulud nu știa dacă era directorul agenției, adjunctul său sau una dintre secretare. Acest agent urma să aleagă fotografiile nudurilor și pe cele încadrate de ele și, fără să știe ce anume ascundeau ele, să le trimită prin Internet unui corespondent american, care avea să descopere expedierile originale dintre suporturi.

La nivelul său, el ar fi recurs la un mijloc și mai discret. O firmă numită *Sagittarius* lansase șaizeci de sateliți care aveau menirea să acopere în permanență lumea întreagă și să permită clienților săi să transmită date, mdifirent dacă ar fi fost vorba de jungla ecuatorială, de Polul Nord sau de Polul Sud. Din păcate, telefoanele portabile obișnuite le erau suficiente oamenilor de afaceri, iar tarifele lui *Sagittarius* se dovediseră așa de piperate că firma dăduse faliment, dar. Pentru moment, sateliții continuau să se rotească. Și câțiva privilegiați, printre care și Clubul, aveau acces la ei.

Prin acest procedeu, mesajul lui Hussein ar fi reușit să ajungă la destinatarul său.

*

Între timp, Hussein îi dăduse întâlnire altui membru al rețelei sale: la douăsprezece fără cinci, în labirintul curților leproase și înguste ca niște fântâni, unde se credea că ar fi locuit Raskolnikov și cămătarul pe care îl asasinase.

Salem era slab, cu un cap descărnat de vultur, un gât crestat de brici și brațe lungi, pe care le flutura de parcă ar fi fost niște aripi. Provenea din Daghestan și povestea oricui voia să-l asculte că Cecenia și Daghetanul reunite însumau 60 din moscheile Federației Ruse pentru 15 dintre musulmani și, de asemenea că. În țara sa, lumea învăța numele strămoșilor din cel puțin douăsprezece generații. Fusese ofițer KGB până în 1991, iar acum trăia din diversele meserii învățate în fosta lui

95 Vechea denumire a palatului Petrodvareț - reședință a țarilor, întemeiată de Petru cel Mare la Golful Finic. la 29 km de Sankt Petersburg. In prezent, vast ansamblu muzeistic, (n.tr.)

96 Loc de distracții - după numele actorului moscovit Tairov. (n.tr.)

calitate.

— Pacea să fie cu tine, spuse Salem în arabă.

— Pace și ție, răspunse Hussein, care știa el ce vorbea.

Araba lui Salem nu mergea mai departe de atât; discutară în rusește.

Hussein îi expuse ce anume era de făcut.

— Palatul Mâșkin? Nici nu se pune problema. Ai văzut ce gardieni are? Cred că sunt foști lucrători de pe la noi…

— Iată cum vom proceda, continuă Hussein, fără să dea atenție obiecției.

Îi detalie proiectul.

— Se poate face. Nu este cazul să pătrudem direct în palat. Trebuie să trecem prin imobilul de închiriat. Foarte bine că ai reperat ușa de serviciu din fundul *tupik*-ului. Credința îți deschide ochii. Pentru că intrările principale ale acestor clădiri, unde locuiesc „noii ruși”, sunt păzite ca și Kremlinul. Intrarea de serviciu este singura noastră șansă. Îmi dau eu seama că ești musulman sadea, și eu mă pricep. Noi ăștia, din Daghestan și din Cecenia, nu suntem decât 15…

— Dar aveți 60 din moschei, știu asta. Nu-i pentru prima dată că lucrăm împreună.

— Sper că n-am să mă chinuiesc cu închizătorile pe sub ferestrele palatului Mâșkin. Tipii au înăuntru camere cu senzori și la cea mai mică mișcare, gardienii îți sar în spinare.

— Nici nu se pune problema să te chinuiești cu vreo încuietoare. Ușa este comandată de un cod digital.

— Și tu, frate, cunoști codul?

— Îl voi afla în curând, frate. Ai arme?

— Am.

— Două?

— Și mai multe dacă vrei.

— Cu amortizoare?

— Punem noi.

— Ai aparate radio de emisie-recepție?

— Am.

— Avem nevoie de trei.

— Trei o să fie.

— La unu fără cinci, în fața ușii.

— Te poți bizui pe un om care-și cunoaște bunicii…

— Până la a douăsprezecea generație. Știu.

Nici urmă de sarcasm în vocea lui Hussein.

8

Grupul constituit de Hussein, pentru a duce la bun sfârșit operațiunea *Rană Mortală,* era alcătuit la fața locului din:

— Mulud, francezul marocan, pentru comunicări;

— Salem, fost ofițer KGB. Pentru acțiuni speciale;

— Mabul. Pentru informatică, pus la dispoziție – s-ar putea chiar spune impus *sine qua non* – de către comanditar;

— Și Fatima, pentru misiuni de protecție.

Era o invovație a lui Hussein să acorde încredere femeilor pentru o muncă teroristă: musulman, el știa că devotamentul femeilor nu are limite, că le poți cere orice, cu condiția de a le considera ca un material bun de aruncat. O întâlnise pe Fatima – după numele ei adevărat Mary Carrington – la Oxford. Era o americancă dezgustată de lipsa de vlagă a masculilor americani, plecată în Europa în căutarea a ceva mai bun. Fără să găsească. O luase apoi spre Mediterana – același rezultat ca, în sfârșit, să dea peste Hussein în Orientul Apropiat. Îndrăgostită de el. Sentimentul ei sporea în intensitate cu atât mai mult cu cât el nu-i cerea nimic. Se convertise la islam și se delecta cu umiliri, adesea imaginare. Hussein o trimisese în Bosnia să facă un stagiu, cu care ocazie se dovedise dotată pentru activitățile clandestine ca și pentru acțiune. El ar fi preferat s-o păstreze în rezervă pentru lovituri viitoare, dar își dăduse seama că Fatima s-ar plictisi și ar pleca să caute aventuri mai exaltante prin alte meleaguri. Așa că o folosise ca trăgător de elită în Cecenia. Unde ea doborâse o jumătate de duzină de ofițeri ruși. În perspectiva *Rănii Mortale,* o deplasase la Sankt Petersburg, unde ea își reluă identitatea americană și se cază la un localnic, sub pretextul de a învăța limba.

— Fatima. Îmi recunoști vocea?

— Dintr-o mie.

— Bolșaia Morskaia… Așteaptă telefonul meu.

— Voi fi acolo într-o oră.

Hussein urcă în camera lui și scoase din cutia cu jucării un nou gândac, al treilea. Îl trimise în *tupik*-ul aflat de-a lungul palatului Mâșkin și îl îndreptă către ușa de serviciu a imobilului. Căută îndelung un loc fix de unde microdronul să poată „vedea” codul digital. Bateria se descărca mai puțin repede dacă microdronul stătea nemișcat. Până la urmă,

Hussein se decise pentru marginea unei ferestre a băncii Katz și Galperin. Acum, trebuia să aștepte apariția unui locatar și, timp de aproape o oară, nu se prezentă nimeni. Când, în cele din urmă, veni o femeie să acționeze codul digital, corpolența ei îl ascunse, iar ușa se dechise fără ca gândacul să înregistreze numerele.

Bateria probabil că era pe sfârșite. Hussein repatne microdronul pentru a evita ca el să fie descoperit mai înainte de a se fi autodistrus.

Cu dinții încleștați, îl decolă pe al patrulea și penultimul, pe care îl menținu în zbor, învârtindu-l cât mai lent posibil pe deasupra ușii. De fiecare dată când se apropia cineva, îl punea pe *Cockroach* să coboare și nota numerele folosite, dacă reușea să le deslușească pe ecranul său. Într-o oră, apăruseră două persoane și, din felul în care butonau, lui Hussein i se păru că putea citi peste umărul lor, trei combinații posibile: A2578 sau A3689 sau A2689. Îi telefonă Fatimei:

— Coordonate 76–68. Ușă cu cod digital. Încearcă următoarele trei combinații… Dacă ușa se deschide, intră și ieși imdiat, ca și cum ai fi depus o scrisoare.

Împrejurimile palatului Mâșktn fuseseră în prealabil raportate pe o hartă la scară mare, unde fiecare pătrat de un centimetru corespundea unui metru pe teren. Hussein și Fatima fiind singurii care dispuneau de un exemplar.

— Raportezi imediat.

Hussein se întreba dacă era cazul să lase microdronul pe loc ca s-o vadă pe Fatima lucrând, dar bateria era aproape terminată. Aduse mașinăria în staul din preocuparea pentru ordine. Nu-i mai rămânea decât unul…

Altul în locul său ar fi fost agitat, dar Șahidul știa să-și canalizeze angoasa în interiorul lui. Îi era suficient să-și recite rugăciunile enumerând cele 99 de atribute ale Dumnezeului său.

Telefonul începu să sune.

— Rezultat negativ. Am mai încercat și A690B. Pentru că este aproximativ același parcurs al degetului. Rezultat negativ.

— Bine, plimbă-te în continuare prin cartier.

Un moment lui Hussein îi trecu prin cap să încerce toate combinațiile posibile pe codul digital, fără a ține seamă de observațiile microdronului. În noaptea aceea avea să fie

dinaintea porții cu pricina, împreună cu Salem. Câte combinații ar putea fi? Amintiri de matematici îi reveniră în minte. Nouă cifre, zero, A și B: deci douăsprezece elemente și, în consecință, 1 x2×3×4×5×6×7×8×9x lox 11 x 12 permutări. Ceva în jur de 500 de milioane.

Nu mergea, trebuia să riște și ultimul *Flying Cockroach.*

Acesta decolă fără probleme, ca și precedentele.

Hussein îl privi plecând fără a simți o teamă mai mare ca înainte: ce-o fi, o fi. Cu ajutorul lui Dumnezeu.

Ușa de serviciu a imobilului apăru pe ecran. Hussein îi cunoștea pe din afară panourile, crăpăturile, vopseaua ușor scorojită, mânerul în formă de ou și codul digital bej cu numere negre, care nu-și trăda secretul.

Gândacul zburător era suspendat de o oră deasupra ușii, când o prăjină de om în-tr-o jilecă cu dungi, care ieșise cu câteva minute mai înainte, se întorcea acum. Într-o jiletcă cu dungi, da. Trebuia să fie șeful de sală al câtorva mafioți. Înalt cum era, risca să mascheze codul digital.

Hussein coborî microdronul cât de jos îndrăzni, și văzu clar cifrele.

— Ia uite, belstematul! Du-te la naiba!

Rotindu-și brațul, prăjina alungă insecta care-i bâzâia în jurul capului. Se produse un șoc. Ecranul se stinse o clipă, apoi se lumină din nou.

Hussein redresase joystick-ul și trimise microdronul spre înălțimi. Când îl puse din nou să coboare, ușa se închisese în spatele șefului de sală.

Mai trecu un sfert de oră în așteptare. Nimeni nu se arăta dinaintea ușii. Bateria era pe trei sferturi descărcată. Trebuia să aducă microdronul înapoi sau să accepte pierderea lui fără niciun rezultat. Încrezător, Hussein îl lăsă să se rotească pe poziții.

Cinci minute. Zece minute. *Flying Cockroach* mai avea de trăit doar câteva minute.

Un puștan se apropia de intrare, sărind într-un picior și legănând altul.

Băiatul se opri în fața codului digital, pe care microdronul îl „vedea” perfect pe deasupra capului său.

Puștiul se ridică pe vârfuri și formă codul: era 03689.

— Binecuvântat fie Dumnezeu, cel care își împarte

binefacerile!

9

În noaptea aceea, cu Fatima de gardă pe stradă, Hussein și Salm intrară în clădire prin ușa de serviciu, *intrarea neagră,* cum îi spun rușii, spre deosebire de *intrarea de zile mari.* Salem găsi butonul care acționa lumina intermitentă și o aprinse: dacă dădeau peste vreun petrecăreț – și toți rușii sunt petrecăreți – lanternele electrice ar fi trezit bănuieli. Urcară o scară de lemn, sordidă – din când în când o pisică tigrată li se strecura printre picioare, până la etajul cinci, unde o ușă le bară drumul. Salem împinse limba încuietorii cu un pătrat de plastic. Trepte și mai înguste îi conduseră pe un palier luminat de o ferestruică făcută în tavan. Într-un colț era sprijinită o scară. Salem o orientă către ferăstruică și se cățără primul. Hussein îl urmă. Ajunseră pe acoperișul clădirii.

De jos, cerul li se păruse negru în contrast cu luminile orașului, dar, de aici, orașul, câtă risipă de electricitate ar fi făcut, părea cufundat în beznă. Cerul dulce, iluminat de o lună în primul pătrar, răspândea pe acoperișurile negre o strălucire mătăsoasă, liniștitoare, pe care ele o reflectau pe alocuri. Hussein se îndreptă fără șovăire către locul unde trebuia să se găsească scara fixată în zid. Respira bine. Era fericit.

Mergând aplecați, ajunseră la scară și coborâră. Se aflau acum pe acoperișul palatului Mâșkin și riscau să-și frângă gâtul: asta era meseria. Ocoliră curtea interioară cu piscina ei iluminată de reflectoare, care-i dădeau o nuanță de smarald. În ciuda orei târzii, un înotător atletic se înverșuna să se antreneze. Se auzea cum pufăia și plesnea frenetic suprafața apei, forțându-se să înoate crawl. Hussein și Salem ajunseră în dreptul ușii care dădea spre unul dintre pavilioane. Hussein își duse la gură aparatul radio și scoase un șuierat prelung și discret. Fatima îi răspunse printr-un șuierat de o lungime egală.

Salem se oprise dinaintea ușii metalice. Aprinse lanterna frontală, prevăzută cu un filtru alb, opac și lumină încuietoarea cu un fascicol strict focalizat.

— Securitate clasa-ntâi. Aprecie el. Ia loc undeva, fratele meu, și stai la pândă.

Hussein se așeză pe acoperiș, în umbra proiectată de pavilion. Salem își lăsă la picioare rucsacul și scoase din el un

baston de vânătoare, pe care se cățără, cu ochii în dreptul încuietorii. Din rucsacul care conținea unelte orânduite cu grijă și fixate la locul lor prin elastice, alese un cilindru fin prelucrat din oțel de culoarea bronzului, străbătut pe lungime de opt tije subțiri tot din oțel îndoite la un capăt. Aplică unealta pe țeava încuietorii și începu să tatoneze în interior cu tijele. În căutarea piesei care bloca rotorul. Degetele lui, fine și osoase ca ghearele de vultur, căruia i se asemănau, împingeau, trăgeau, palpau, treceau la o altă tijă... Din când în când, încerca să răsucească unealta între degete, apoi, ofta și relua tatonările. După o oră. Unealta, transformată în cheie, reuși să pivoteze rotorul. Ușa se deschise spre tenebrele interioare. Salem se întoarse și clipi lent din pleoapa lui bombată.

Hussein fluieră de două ori în microfon și îi ajunseră la urechi alte două fluierături prelungi.

Din sac, Salem scoase două revolvere makarov echipate cu amortizoare. Îi întinse unul lui Hussein care, după ce-i manevră chiulasa ca să introducă un cartuș, porni primul prin palatul Boierilor.

O scară metalică ducea la o ușă, care nu era zăvorâtă. Un palier vast permitea accesul, într-o parte, spre o galerie și, în partea opusă, spre o scară largă din lemn cernit acoperită cu un covor pe mijloc. Clarul de lună pătrundea din belșug prin ferestrele mari, ce dădeau spre Moika, ca să nu mai aibă nevoie de altă lumină.

Hussein învățase pe de rost planul palatului Mâșkin așa cum fusese el construit, și își imaginase cu aproximație dispunerea actuală: rușii nu erau oamenii să păstreze dintr-un edificiu doar carcasa fațadelor și să nu refacă în întregime interiorul; poate că deplasaseră anumiți pereți, respectând însă zidurile despărțitoare de susținere, scările, coridoarele, culoarele, locurile de acces. Ca cea mai mare parte a palatelor rusești din secolul al XVIII-lea, și acesta avea un parter și două etaje, plus un pod și un subsol. Ei ajunseseră la etajul camerelor de dormit, care trebuie că-și păstraseră destinația, fiindcă palatul servea de hotel Boierilor în trecere și prietenilor lor. Dată fiind ora. Toată lumea dormea.

Hussein și Salem coborâră la etajul oficial, cel al sălilor de recepție, dintre care unele, ținând seamă de spațiul ocupat de bancă și de mass-media, fuseseră amenajate, fără îndoială. În

birouri luxoase și în restaurant. Birourile puteau prezenta un interes, dar era greu de presupus că ar adăposti obiectivul operațiunii, care trebuia să fie păzit cu grijă.

O scară de marmură, de două ori mai lată decât precedenta și din două aripi, plonja către parter, pe mijlocul unei case a scării la fel de vaste ca o sală de bal, cu oglinzi arcuite aflate în fața unor ferestre arcuite și ele. Pentru o clipă lui Hussein i se păru că vede mișcând o umbră și se răsuci spre ea, gata să tragă, dar nu era decât reflectarea lui într-o oglindă. Paznicii trebuie că se odihneau, bizuindu-se pe securitatea din exterior fără să se ostenească prea mult făcând ronduri.

Pardoseala era din lespezi. În fund. O ușă-fereastră dădea spre curtea interioară. La dreapta și la stânga erau alte uși. Dinspre dreapta răzbeau glasuri și muzică. Potrivit dispunerii locurilor, acolo trebuia să se afle postul de gardă. Hussein deschise o ușă care se găsea sub una dintre aripile scării și nimeri într-o debara. Salem încercă ușa simetrică și-i făcu semn că s-ar putea ca aceea să fie calea cea bună. Hussein fluieră prelung de trei ori și i se răspunse prin alte trei fluierături prelungi. Se gândi doar o clipită la cea care fluiera, plimbându-se de una singură pe malul canalului Moika, lăsând impresia că aștepta un iubit, ceea ce n-ar fi surprins pe nimeni în apropierea nopților albe. Nu risca mare lucru. Străzile din Sankt Petersburg deveniseră la fel de sigure ca și cele ale Leningradului. Și, la o adică, știa ea să se apere.

O nouă scară, aceasta de granit, cobora spre subsol. Nu mai era nicio lumină și Salem fu nevoit să-și aprindă lampa frontală, în vreme ce Hussein ridica o lanternă de buzunar cu mâna stângă.

Subsolul palatului fusese reamenajat. Spațiul central era ocupat de o piscină înconjurată de o galerie străpunsă de hublouri, permițând admirarea performanțelor unor tritoni și naiade. La un capăt se afla o sală de gimnastică, alături având un stand de tir într-o parte și o sală de arme în cealaltă. Un culoar de beton conducea spre un amfiteatru de vreo două sute de locuri și spre o sală mare, fără ferestre, echipată cu birouri și calculatoare. O ușă. Căreia Salem îi veni de hac rapid, dădea spre o sală oarbă și ea, dar mai mică. Aici torcea ușor un calculator central. Pachete groase de cabluri negre, încolăcindu-se ca nodurile unor boa constrictori – presupunând

că boa constrictorii ar face noduri – se conectau la un dulap metalic din apropierea calculatorului central. Pe un birou, un ecran și o tastatură indicau locul „administratorului de rețea”. Teancuri de dosare, de note tehnice se îngrămădeau pe rafturi metalice.

În fundul sălii, o ușă blindată.

Salem și Hussein schimbară o privire. După toate probabilitățile, obiectivul lor se afla în spatele acelei uși.

Salem se apropie să-i verifice modul de funcționare, cu urechea lipită de ea pentru a-i auzi tonalitatea camelor pe care mâna lui le răsucea… Se uită la ceas și scuturâ din cap. Prea târziu să atace o nouă încuietoare. Hussein încuviință. Scoase patru fluierături scurte, sperând ca pereții de beton să nu reprezinte o piedică în transmiterea lor. Îi răspunseră patru flueirături la fel de scurte.

Cei doi bărbați făcură calea întoarsă fără să întâlnească picior de om.

Ajungând la ușa de pe acoperiș, Salem se opri. Luă un set de șurubelnițe și din interior, demontă încuietoarea. Depuse piesele una după alta pe o pânză cerată întinsă pe jos. Corpul fu rapid demontat și Salem se ocupă de cilindru. Extrase din el resorturi și știfturi.

— Ce faci acolo, frate?

— Scot încuietorile de siguranță, frate. Nu las decât una. Nu va rămâne nicio urmă de efracție, și, când ne întoarcem, va mai trebui să împing doar o singură siguranță, a cărei poziție am păstrat-o pe unealta mea. Am s-o pot deschide ca și cum aș avea o cheie.

— Domnul fie lăudat, care te-a făcut așa de priceput în lăcătușene.

Salem își ridică ochii spre Hussein:

— Nimic nu-i greu, când îți cunoști strămunii până la a douăsprezecea generație.

10

Întâlnirea era stabilită la circul din Sankt Petersburg, potrivit dorinței lui Mabul:

„Eu mă simt bine printre animale, semenii mei!” Mabul era informaticianul impus de acel „american diferit de toți ceilalți”, dar, la acest capitol, era absolut la fel ca toți ceilalți: trebuia să te supui mereu voinței lor.

Spectacolul de circ debordă de acea compasiune antipatică și caracteristică ruși-lor. Îmblânzitorului îi era milă de urșii săi. Urșiilor le era milă de îmblânzitor, trapezistului de trapezistă, clovnilor unii de alții, publicului de artiști și artiștilor de public. Era cu adevărat insuportabil pentru un cavaler al lui Allah.

În antract, Hussein se duse să vadă fiarele sălbatice și se opri în dreptul cuștii cu tigri. În mâna stângă ținea un *Washington Times.* Ființa măruntă, aducând a maimuță, cu brațele lungi, capul bombat, cu ochelari groși ca niște lupe. Care se apropia de el, ținea un

Economist cu amândouă mâinile:

— Scuzați-mă. Sir. Sunteți american?

— Nu. Sir. Sunt libanez. Ce mai faceți?

— Ce mai faceți? Spectacolul v-a plăcut? Eu îl găsesc slăbuț, are doar o singură arenă. În State, noi avem cel puțin trei.

— Știu, și cei care vând bilete sunt *Shriners* cu turbane.

— Ha. Ha! Cunoașteți țara noastră. Mi se spune Mabul. Îmi face plăcere să vă cunosc.

— Eu mă numesc Hussein. Îmi face plăcere să vă cunosc.

— După spectacol, vreți să facem câțiva pași împreună?

— Cu plăcere.

Se întâlniră la ieșire și coborâră pe strada Fontanka.

— Ei? întrebă Mabul. Aveți obiectivul?

— Încă nu.

— Știți ce tip de calculator au indivizii?

Hussein repetă indicațiile culese de pe calculatorul central din palatul Mâșkin. Mabul se umflă în pene.

— Nu mă așteptam la mai puțin din partea Boierilor. Au ales o *Mâșka* de calitate, cea mai bună. Așa cum pusesem eu diagnosticul. OK. Îi spun *Mâșka* calculatorului lor central, șoricelul, în cinstea palatului Mâșkin. Este un șoricel cât se poate de bun, dar eu dispun de echipamentul necesar pentru a decripta orice. OK. Nu știu dacă amicii noștri v-au spus, dar biții, octeții și algoritmurile n-au secrete pentru mine. Așa că vezi dumneata, eu sunt *Homo informațions.* De altfel, am tras la *Europa.* Că pentru un *Homo informațions* nu înseamnă prea mult. M-am dat drept reprezentant al unei firme de informatică, ceea ce justifică materialul cărat după mine. OK. Când e stabilit obiectivul?

— În noaptea asta, dacă vreți.

— N-aveți minte? Am nevoie de cel puțin patruzeci și opt de ore pentru transcrie-re! Cred că nu aveți de gând să puneți obiectivul la locul lui?

— Cum să nu. E de la sine înțeles.

— Atunci, trebuie să-l luați mâine seară și să-l aduceți înapoi în noaptea de duminică spre luni. În acest răstimp, Boierii nu vor băga de seamă că a dispărut, e de la sine înțeles! Britanicii au inventat weekend-ul; rușii îi imită: foarte bine pentru ei. E posibil?

— Dacă-o vrea Dumnezeu.

— Ah! Dumneata ești închistat în habotnicia musulmană! Eu nu, eu nu cred în toate platitudinile astea. Eu muncesc pentru așa ceva (și făcu gestul de a număra bani), cum șade bine unui necredincios. Atunci, fii atent, cel mai simplu este ca vineri seară să vii și să bem un pahar la barul din *Europa* – au și Coca-Cola, dacă ții – și îmi predai obiectul. Fără mofturi și fasoane, cât mai deschis cu putință: așa trec lucrurile neobservate. OK?

Hussein se distra primind lecții de clandestinitate de la un *Homo informațions.* Le telefonă lui Salem și Fatimei pentru a stabili o întâlnire peste două zile.

11

Își petrecu ziua de vineri în bibliotecă, lucrând la războaiele muride. Vineri, zi de Djemaa, zi sfântă a islamului. Șamil, până la un anumit punct, era un om după mima lui: se bătuse bine. Dar ajunsese să se recunoască învins și să accepte clemența învingătorului: nu era din fierul din care sunt forjați martirii.

Cerul era acoperit în seara aceea și noaptea târzie foarte întunecată. Fără lună. Comunicările prin radio se dovediseră satisfăcătoare. Salem vulturul și Hussein cu ochii de oglindă se întâlniră în fața *ușii negre* a imobilului de închiriat.

— Sa presupunem, frate, că tipii au schimbat codul digital, șopti Salem, pasăre rău prevestitoare.

Dar nu îl schimbaseră.

În cinstea zilei de vineri, scara era invadată de mirosuri de bucătărie și de muzică de tot soiul. Cântece, explozii de glasuri, râsete rostogolite. Era ciudat să urci astfel, de-a lungul unei scări de serviciu, și să nu-i vezi pe inocenții care chefuiau la fiecare etaj. Hussem se gândi că era ca și cum ar fi urcat pe tubul digestiv al unei ființe omenești, fără a participa la munca creierului ei.

Scara, pusă la locul ei. Rămăsese tot acolo. Ferestruica din tavan se deschidea și ea. Pe acoperiș. În schimb, era întuneric și frig. Un vânt năbădăios bătea dinspre nordul Balticei și umplea aerul cu miresme marine, tulburătoare. Ce idee o fi avut și Petru cel Mare să-și întemeieze capitala chiar în capătul extrem a imperiului său. Dacă nu cumva o fi visat să fie centrul lui viitor, când se va extinde mai departe, mult mai departe, de la Pacific la Atlantic! Și de ce nu. Dacă, în acest interval de timp, musulmanii nu ar pune mâna pe el? La Atlantic ajunseseră ei de pe acum, plecând din Asia doar cu o mână de cavaleri poligami și câțiva cai arabi!

Acoperișul clădirii era umed și alunecos. Alunecoasă era și scara fixată în zid, lăsându-și rugina pe degete.

Acoperișul palatului Mâșkin amintea de un patinoar. Din fericire, Hussem și Salem purtau încălțări de escaladări.

Piscina era luminată, dar pustie.

Unealta lui Salem făcu minuni: ușa pavilionului se deschise de parcă ar fi introdus o cheie în broască.

Și iată-l din nou pe Șahid în vizuina dușmanului, așteptând mai întâi să i se acomodeze vederea cu întunericul, apoi coborând scara, pas cu pas, pipăind treptele cu degetele de la picioare.

La etajul doi, luminile erau aprinse, de parcă locuitorii hotelului n-ar fi urcat până la acea oră în camerele lor. Prin urmare, se expuneau riscului de a întâlni un petrecăreț întârziat… Cei doi intruși trecură în siguranță, unul după altul, ca niște șobolani.

La etajul întâi se auzea muzică de cameră. „Ceaikovski”, îi șopti Salem lui Hussein, cu încântare. Lui Hussem prea puțin îi păsa de Ceaikovski. Se temea să nu dea peste vreun invitat sau peste personal. Trebuia, așadar, să se deplaseze din ungher în ungher, din cadrul unei uși în cel al alteia, dar, aparent, toată lumea era ocupată, unii să servească, alții să fie serviți. Surpriza veni în sala de gală. Era iluminată a giorno, în ciuda orei târzii din noapte. Salem și Hussein se opriră în prag. Era cazul să coboare scara de parcă ar fi fost niște invitați ai Boierilor? Camerele de luat vederi le-ar semnala oare prezența?

Coborâră în plină lumină și nu se fâstâciră când un bărbat chel, corpolent, înalt de statură, îmbrăcat în frac, mâna

alunecându-i neglijent pe balustrada de marmură, urca maiestuos în direcția lor, pielea atârnândă a obrajilor îndesându-se peste un guler apretat, iar picioarele lui lungi se mișcau sub el de parcă erau montate pe rulmenți cu bile. Era în întârziere, se dusese să ia aer afară? Nu cumva era fantoma lui Petru cel Mare care bântuia prin capitală. Cavalerul de bronz în ținută de seară? Nici pomeneală. Petru cel Mare ar fi avut ochiul vigilent: el ar fi remarcat prezența insolită a acestor vizitatori neprevăzuți, în hame sport, pe când ăsta se mulțumi să răspundă printr-o înclinare distantă a capului la salutul adresat de cei doi bărbați cu tenul cam oacheș: personal de întreținere, fără îndoială… De îndată ce le fu cu putință, grăbiră spre tenebrele subsolului, unde se simțiră mai în largul lor.

În noaptea precedentă veniseră în recunoaștere; acum, nu numai că locurile le erau cunoscute, dar în plus fuseseră aprinse pe coridoare veioze, ceea ce le înlesnea înaintarea. Ajunseră fără dificultăți în sala de informatică, în biroul administratorului de rețea și a ușii blindate, în spatele căreia se afla – cel puțin așa sperau ei – obiectivul.

Hussein descoperi, și îi arătă lui Salem, un dulap de mături, care le-ar fi putut servi de ascunzătoare în cazul unui rond de noapte. Salem scoase din sac trei cutiuțe negre. Se întoarse la intrarea în subsol și fixă una dintre cutiuțe deasupra ușii. Păstră una pentru el și pe a treia i-o întinse lui Hussein:

— Emițătorul în buzunar. Receptorul la ureche. Radar. Dacă ușa se deschide, începe să sforăie.

— Isteață treabă, recunoscu Hussein.

— KGB-ul, se umflă în pene Salem.

Se postă în fața ușii blindate, cu posteriorul zdravăn proptit pe bastonul lui de vânătoare, al cărui capăt cauciucat îl împiedica să alunece. Din sac scoase o cască prevăzută cu receptoare, pe care și-o puse la urechi. Îi era cunoscut genul de încuietoare și știa, aproape la milimetru, locul unde ar fi trebuit să foreze ca să tragă mai apoi tija metalică, ajutându-se de o croșetă, ceea ce ar fi declanșat acțiunea mecanismului. Dar nu trebuia să lase nici cea mai mică urmă de efracție. Era obligat, prin urmare, să descopere combinația, și nu era o treabă ușoară cu șase molete putând să se plaseze în douăzeci de poziții diferite; totuși, își cunoștea bine meseria și era mândru

să-i demonstreze acestui străin ceea ce. La vremea sa, fusese în stare KGB-ul.

Aduse cele șase molete la zero. Cu ajutorul receptoarelor încerca să asculte sunetul normal al zornăitului: sunetul anormal însemna cel al deschiderii, o cămă a mecanismului fiind. În acel caz, estompată.

Moletă după moletă, el ascultă de mai multe ori sunetul celor douăzeci de poziții posibile pentru fiecare. Nota pe un carnețel pozițiile care i se păreau că dădeau un sunet diferit. Reținu două sau trei de fiecare moletă și începu să încerce, una după alta, posibilitățile. Hussein stătea de pândă la intrarea în sală și, spre rușinea lui, mâna îi transpira pe crosa makarovului. În același timp, calcula mental: 1×2×3 x… 120… Câte milioane? De cât timp mai avea nevoie Salem?

Ușa se deschise cu un zgomot înăbușit.

Cei doi bărbați intrară.

Camera bindată era minusculă, goală, aproape pustie. Se vedea doar o etajeră pe care odihneau șapte cutii notate cu cele șapte denumiri ale zilelor săptămânii.

În fața acestui spectacol, Hussein simți dorința să se prosterneze. Era ceva acolo atât de dezgolit, atât de contrar spiritului occidental, înclinat spre excese și amfigurii, încât lui i se păru că acea subterană semăna Adevărului. Dacă vreodată Allah ar fi avut un templu demn de el, ar fi trebuit să fie aidoma acestei cămăruțe cubice cu casete notate de la prima la ultima zi a săptămânii și conținând întreaga știință și întreaga înțelepciune a universului.

Șahidul luă caseta marcată cu „Vineri”, cea care cuprindea, într-un paralelipiped de plastic, arhivele Boierilor de la începutul activității lor până în clipa de față. Paralelipipedul încăpea într-o mână.

Ieșiră. Salem închise ușa și bruie combinația, pe care nu avea s-o uite niciodată.

Triumfător, Hussein fluieră de cinci ori în microfon. Câte o fluierătură pentru fiecare stâlp al islamului.

12

La Paris, campania anti-Boierilor atingea dimensiuni care, într-o altă țară, ar fi părut ridicole, dar în Franța, unde se înghițiseră pe nemestecate, ca tot atâtea stridii japoneze, gropile comune din Timișoara, cei 500.000 de morți din

Kososvo, atrocitățile comise de francezi în Algeria și alți câțiva monștri marini fantastici de același calibru; nimeni nu se mai mira. Ba chiar mulți fiind dornici de alte asemenea baliverne. Boierii însemnau în același timp pogromuri, generalul Durakin, cnutul. Ivan cel Groaznic, satele Potemkin, mâncătorii de lumânări. Ecaterina și amanții ei, „misterul învăluit într-o enigmă ascunsă într-o ghicitoare”, „puterea absolută putredă fără doar și poate”, iobăgia, vodca servită din samovar. Siberia, temnițele, haitele de lupi, ortodoxia neloială. Un submarin recent pierdut, fără ca președintele să întreprindă ceva pentru a-l salva, mafia, gulagul. Și chiar, mai ales în gura vechilor tovarăși de drum ai comunismului, „ororile stalinismului. Care dovedesc că nimic nu se schimbă niciodată în Rusia”.

Acestea fiind spuse, informațiile senzaționale începeau să lipsească și nu era indicat să lași să se epuizeze un filon atât de fecund. Era știut de multă vreme că geniul rău din spatele Boierilor era un fost agent KGB. Convertit la ortodoxie, pe nume Igor Popov; fuseseră chiar fotografiați bărbați cu pălării și în impermeabil pe cheiul de la Moika, despre care nimic nu te oprea să crezi că era Igor Popov, dar. Deocamdată, nimeni nu reușise să pună mâna pe el.

— Kevin, spuse Paulo intrând în biroul tânărului său patron, am o idee genială.

Kevin, mărunt producător de televiziune, purta ghete până la jumătatea pulpei, cu tocul înalt, ca un fals cow-boy, și îi plăcea să-și întindă picioarele, expunându-le pe birou. Tocmai bea apă de Evian direct din sticla de plastic.

— Paulo, mă inciți.

Paulo, un bătrân de modă veche, prost bărbierit, cu un bluzon de piele țeapăn de jegos ce era, se dovedea un scotocitor de primă mărime, căruia îi veneau o sută de idei geniale pe zi, atât doar că cea mai mare parte erau nerealizabile, iar majoritatea realizabilelor ar fi costat o avere.

— Igor Popov, spuse Paulo, lăsându-se greoi pe un fotoliu desfundat.

— Ce-i cu Igor Popov?

— Am descoperit.

— L-ai descoperit pe Igor Popov?

— Nu. De altfel, e cu mult mai bine să nu fie descoperit, pentru că, în felul ăsta. E pe cale să devină un mit. Pe când,

dacă ar fi descoperit, cu vârsta la care trebuie că a ajuns…

— Cam cât să aibă?

— Vreo optzeci, îmi închipui – n-ar mai face frică nimănui. În vreme ce persoana pusă în vânzare este un vârcolac, iar un vârcolac de optzeci de ani e ridicol.

— Bun, și atunci?

— Am dat peste madam Popov.

Kevin își adună picioarele de printre dosare. Încercând să se așeze ca tot omul.

— Madam Popov! Pe unde? La Moscova?

Paulo zâmbi, ridicându-și colțurile buzelor, fără a și le întredeschide, își lovi ușor fruntea cu un aer perspicace și, în cele din urmă, îi dădu drumul:

— Negativ, bătrâne. La Paris. Pe avenue de Suffren. Dacă vrei să știi tot.

— Madam Popov?

— Nu tocmai „madam”. Metresa lui, puicuța lui. Prietena, femeia, nu știu cum îi ziceți voi. Ăștia tinereii. Eu i-aș zice cocota.

— Și locuiește pe avenue de Suffren?

— Afirmativ.

— Câți ani are?

— Șaptezeci și ceva mărunțiș, ascuns cu precauție.

— Se numește?

— Pe scenă și pe ecran. Olga Orloff. În viața de toate zilele. Marina Kraevski.

— N-am auzit vorbindu-se de ea. De când trăiesc.

— Prea mult talent ca să mai aibă și succes.

— S-a mai încurcat și cu alții?

— Cum să nu! Dar n-a nimerit niciodată peste partenerul ideal.

— Și atunci?

— Am căutat prin ziarele vremii. Igor Popov era maior KGB. În post la Paris, și se pare că a cotit-o spre ortodoxie, ceea ce e bine pentru noi, și a fost asasinat, nu se știe de cine, cu o rafală de 11,43 la ieșirea dintr-o biserică de-a lor, înălțarea sau Adormirea, niciodată n-am priceput care-i diferența[97]. Era la sfârșitul slujbei și însoțit de tipa Orloff, gata-gata să fie și ea nimerită de niște gloanțe, dar nu, trăgătorul știa să tragă. Zău

97 A se vedea *întoarcerea,* de același autor.

așa. Nu crezi că e ceva pe cinste?

Kevin reflectă și până la urmă își plasă amândouă mâinile pe birou.

— Ascultă-mă bine. Paulo. Dacă baba ciripește ceva, indiferent ce, mă înțelegi bine…

— Înțeleg, Kevin, înțeleg.

Kevin căuta să-i promită ceva mirobolant. Nu găsi nimic și oftă din rărunchi:

— Dacă reușești, poți să-mi ceri ce vrei. Pentru că sistemul de evaluare privind audiența televiziunii…

*

Madam Orloff deschise în persoană, cuprinse dintr-o privire barba de trei zile și bluzonul unsuros al vizitatorului, și merse să se întindă pe un divan, într-o poză de odaliscă, venindu-i bine, în ciuda vârstei (frecventa asiduu un club de gimnastică).

— Simțiți-vă ca la dumneavoastră acasă, propuse ea cu un gest de mare doamnă.

— Spuneți-ne doar unde aveți prizele. Bouftou, fii atent să nu deranjezi nimic, îi recomandă Paulo cameramanului său. În timp ce el își instalează toate marafeturile, aș vrea să vă explic, doamnă, ceea ce poate că asistenta mea v-a și spus când a stabilit întâlnirea…

— Nu mi-a spus nimic.

Madam Orloff era numai rotujimi, cu o gropiță în obraz. Purta un pulover negru vag paietat, un pantalon negru vag lucitor, iar în jurul gâtului un colan de jad. I-ai fi dat cu zece ani mai puțin decât cei șaptezeci la care se aștepta Paulo.

Decorul, în care Bouftou trebuia să-și instaleze reflectoarele, proiectoarele și trepiedul telescopic al camerei, era fără putință de tăgadă rusesc: icoane într-un colț, cu candela dinainte, păpușele matrioșka, cărți în chirilică, portretele ale lui Nicolae al II-lea și Alksandrei Feodorovna, hangere, un samovar, cutiuțe din Paleck, gravuri reprezentându-l pe Pușkin cât mai negru posibil. Mai erau și covoare, perne, șaluri. Bouftou se străduia cât mai bine să se instaleze.

— Ei bine. Reluă Paulo, noi facem o anchetă asupra marilor comediante – nu știu dacă preferați termenul de „comendiantă” sau de „actriță”…

— „Actriță”, bineînțeles! (Olga Orloff își ridică un umăr încă destul de rotunjor.)

„Comendiantă” mi s-a părut întotdeauna peiorativ, așa cum e în rusește. În vreme ce „Haktrisse”!…

Ridică ochi de îndrăgostită spre tavanul care, din păcate, era cam jos. Îmbătrânind, ea își luse un ușor accent rusesc pe care, ca debutantă, nu-l avusese niciodată.

— Deci. Facem o anchetă asupra marilor actrițe franceze de origine străină. Am și luat până acum legătura cu Yasmina Reza, Macha Merii… Katia Tehenko. Consuelo de Haviland. Marina Vlady… Ce păcat că surorile Poliakoff nu mai sunt printre noi! Odile Versois, era un monstru sacru..

— Nu-i rău deloc, nu-i rău deloc. Dar în fine. Este o altă generație.

— Așa-i, încuviință Paulo, făcând un semn misterios cameramanului. Aș vrea să vă întreb, Olga Orloff. Care a fost cea mai mare experiență teatrală – nu înțeleg prin asta cea care s-a bucurat cel mai mult de aprecierea publicului, ci care v-a marcat mai mult în forul dumneavoastră interior. Cea care v-a impresionat cel mai mult, dacă mă pot exprima astfel.

Bouftou stătea cu ochiul lipit de obiectiv.

Olga Orloff surâse cu indulgență:

— Oh! făcu ea, a trecut atâta vreme de atunci, și nu era decât o reprezentație de amatori…

— Tocmai acest gen de amitiri căutăm noi.

— Ei bine, închipuiți-vă că într-o serată organizată de *Vitiaz* – reprezintă un gen de cercetași ruși, dar cercetași de cea mai înaltă origine nobilă, eu eram *Pescărușul* lui Cehov și aceasta, puteți să mă credeți dacă vreți, are pentru mine valoarea unei amintiri de neuitat. În fața unei săli pline din tot ceea ce emigrația rusă număra mai glorios – marele duce Gabriel, care nu era decât prinț de sânge pe vremea aceea, marea dansatoare Keessinskaia. Care fusese metresa lui Nicolae al II-lea, contele Petruṣka Șeremetieff. Încă foarte tânăr și cânta de pe atunci ca un zeu, contralto – eu eram, imaginați-vă *Pescărușul.* Ceva de neuitat.

— Dar în viața particulară. Olga Orloff – știut fiind că viața particulară, viața publică a unei actrițe, e cam același lucru – n-ați avea amintiri extraordinare, pe care să ni le puteți împărtăși?

Alt semn misterios către Bouftou. De data asta. Ochiul roșu al camerei se aprinse. Olga Orloff se gândi îndelung. Întinse

mâna să ia o țigară și o brichetă, și în fine aruncă în tăcere, ca o piatră într-o fântână:

— Nu.

— Dumneavoastră, care ați fost așa de apropiată de atâția magnați, de atâtea gemi… n-ați putea să ne spuneți doar câteva cuvinte pe tema lor?

Olga Orloff începuse să zâmbească tot mai mult. Și răspunse pe un ton plin de dulci amintiri vagi, false sau adevărate, lăsând țigara pe marginea unei scrumiere cu armorii:

— Nnnu… Așa ceva nu se face, vedeți dumneavoastră. Ce a trecut, a trecut. Au rămas amintiri frumoase, dar despre ele nu se vorbește.

— Nici măcar la televiziune?

— Mai ales la televiziune.

— Bun. (Paulo încercă să bruscheze lucrurile: în general mergea.) Ce efect are asupra dumneavoastră dacă vi se amintește că ați fost muza, hetaira, Mata-Hari a lui Igor Popov, omul care, în ziua de azi, e pe cale să regrupeze în jurul său toate forțele nefaste ale Rusiei? Care riscă să ajungă un Benito Mussolini, ca să nu spun un Adolf Hitler? Pentru că s-a pretins că fusese asasinat, dar dumneavoastră trebuie să știți că a rămas în viață. Că a fost doar un zvon neîntemeiat. Probabil o dezinformare. Ce efect a avut asupra dumneavoastră când ați aflat că e viu, sau ați știut-o dintotdeauna?

Tăcere.

Olga Orloff, în pofida talentului ei, nu avusese niciodată parte de un succes mondial, iar acum i se oferea o glorie instantanee, care depindea de ea să o apuce. Niciodată nu-i prea târziu să devii o mare actriță, multă vreme necunoscută și, dintr-odată, recunoscută. Dacă admitea că Igor Pavlov era în viață, și ea fusese metresa lui, i-ar fi aparținut marile *showuri* de televiziune, revistele pentru femei și-ar fi disputat confidențele ei, editorii i-ar fi cumpărat anticipat memoriile, cu o clauză permițând să le *rewriteze* (e mai puțin vexant decât a le „rescrie”), și poate chiar unii regizori s-ar înghesui să-i facă propuneri: dacă, din întâmplare, ar fi Mihalkov sau Zinneman sau Costa-Gavras… Se simțea pe deplin capabilă să reînceapă o carieră la vârsta ei. Ar uimi o lume. Și-ar putea permite să renunțe la garsoniera în care locuia de patruzeci de ani și să-și ofere, cine știe, cartierul Neuilly sau Coasta de Azur. Și de ce

nu Beverley Hills?

Paulo se uita la ea. Cam așa cum șarpele hipnotizează broasca. Observase de pe acum pânza de păianjen din spatele icoanei și praful de sub divan: Olga Orloff trebuie că-și făcea menajul singură, poate că își achita cu greu chiria… Iar el era pe cale să-i facă una dintre acele ofete care nu se refuză.

Olga Orloff își părăsi poza languroasă și dezinvoltă. Se așeză, gârbovită, uitând să mai fie grațioasă, cu mâna stângă strânsă între coapse, cu dreapta ținând a doua țigară, pe care o aprinsese ca să reflecteze mai bine.

Paulo aștepta. Nu se grăbea și nici nu se îndoia de rezultat.

În sfârșit, Olda se redresa și aruncă o privire spre cameră, al cărei ochi roșu se stinsese. Atmosfera garsonierei se schimbă. Simțeai că Haktrissa avea să-și prezinte numărul. Printr-un gest. Paulo îi comandă lui Bouftou să reînceapă filmarea. Olga se asigură că ochiul roșu era aprins și-l privi drept în față.

Își petrecu limba peste buze și își drese glasul de fumătoare, tușind ușor.

Începu să vorbească fără grabă, atentă la pronunțarea consoanelor.

— Nu am fost niciodată metresa lui Igor Popov, dar n-am de gând să fac un secret din faptul că l-am iubit. Cred că și el mă iubea. Dar sunt absolut sigură că l-am văzut căzând la picioarele mele, ciuruit de o rafală de mitralieră, pe un trotuar din arondismentul XV. Când ești în starea în care l-am văzut eu (amintirea trecu prin fața ochilor ei îngroziți, dar demni)… nu se mai punea problema, dragul meu domn. De zvonuri false și nici de dezinformare. Nu mai rămâne. În cel mai fericit caz, decât resurecția… în ziua de apoi.

Privirea sa plină de speranță se îndreptă spre icoane, apoi reveni, înăsprită, spre camera de luat vederi:

— Poate.

Și. Pentru a nuanța acest exces de cinism, ea își ridică ușor umerii și termină printr-un surâs care nu excludea regăsirea lor pe cealaltă lume.

Vorbise concis, ca să aibă mai multe șanse ca textul să treacă.

Înapoi la birou. Paulo îi spuse lui Kevin:

— Ei bine, bătrâne, sacul cu aur pe care mi-l promiteai, poți să-l trimiți la magazia cu accesorii. Idioata asta nu vrea să

spună nimic. Mi-am pierdut și timpul meu și pe cel al lui Bouftou, plus câțiva metri de film. Care nu voiau decât să ne fie de folos.

— Întotdeauna exagerezi, spuse Kevin. Poate că ar mai fi ceva de salvat…

Ceru să-i fi proiectată înregistrarea pe care o urmări cu atenție, sorbind din apa lui de Evian.

— Nu arată prea rău pentru vârsta ei, comentă Kevin, și am putea păstra „Nu am fost niciodată metresa lui Igor Popov, dar n-am de gând să fac un secret din faptul că l-am iubit. Cred că și el mă iubea.” Dar, oare, merită osteneala?

— Nu, declară bătrânul șiret și experimentat. O afacere încâlcită pentru o nimica toată.

— Ai dreptate, recunoscu tânărul lup. La gunoi cu ea.

Duminică dimineață, Șahidul se duse la o liturghie ortodoxă din biserica Sfântul Nicolae al Marinarilor.

Nu-și dădea seama ce perversitate îl determina să îndrăgească idolatria ortodoxă. Recunoștea că anumiți protestanți erau mai apropiați de concepția lui de Dumnezeu: ei recuzau imaginile, nu credeau în Trinitate, nu trebuiau să consume alcool, iar serviciul lor religios consta doar în ședințe de rugăciuni conduse de un pastor, cum se procedează și la musulmani. Dar tocmai această asemănare ar fi putut provoca unele confuzii. La ortodocși totul era păgân: ornamentele, cântările, icoanele, tămâia se adresau mai mult trupului decât sufletului și, în afara bucuriei estetice pe care Hussein o încerca – de parcă ar fi fost la operă îi făcea plăcere să vadă în ce măsură dușmanii săi se îndepărtaseră de adevăr. „Ha ha! Își spunea în sinea lui. Merită pe deplin chinurile la care vor fi supuși la sfârșitul veacurilor, când vor fi jupuiți de vii, iar pielea le va crește din nou pentru a fi jupuiți iar și iar.“

După-masă, avea întâlnire cu Mabul în sala subterană a palatului Iusupoff, unde Rasputin fusese asasinat. Numeroși turiști defilau, și nimic nu putea fi mai lesne decât să treci o pungă de plastic dintr-o mână în alta. Ridicole păpuși de ceară dezonorau acel loc, unde se derulase una dintre scenele capitale al secolului al XX-lea: dacă Rasputin n-ar fi fost asasinat

— Probabil că și el tot la instigările de serviciilor speciale

britanice[98], l-ar fi convins pe Nicolae al II-lea să încheie pace cu Germania. Și atunci, n-ar mai fi avut loc nici revoluția rusă, nici comunismul mondial, nici nazismul, poate chiar nici statul Israel… La câte nu te putea duce gândul!

Hussein și Mabul schimbară doar o privire: Hussein înțelese ce voiau să spună ochii beți de mândrie ai Algerianului: da, backup-ul din *Mâșka*, conținut în punga de plastic, fusese copiat și transmis. Boierii nu mai aveau, și n-ar mai fi avut niciodată secrete, nici prezente, nici trecute, nici viitoare

— Cel puțin atâta vreme cât furtișagul nu avea să fie descoperit. Tot ceea ce îi încredințaseră, îi încredințau sau aveau să-i încredințeze calculatorului central putea fi acum pătruns, chiar dacă s-ar fi recurs la coduri perfecționate: niciun cod nu rezista anumitor mașini, așa cum niciun om nu rezistă anumitor torturi. Toate datele, arhivele, listingurile, fișele, contabilitatea, investițiile, dările de seamă ale reuniunilor, rapoartele, corespondența prin Internet, până la parolele la care nimeni nu avea acces, cu excepția administratorului de rețea, toate astea se aflau pe backup-ul piratat.

Dar nu era numai o chestiune de secret.

Comanditarii *Rănii Mortale* ar fi putut acum. La dorință, să saboteze proiectele Boierilor, sau să le modifice orientarea și să le exploateze. Ar putea extrage din backup-ul calculatorului central Mâșka informații reale – chiar dacă le-ar fi deformat apoi pentru a alimenta mass-mediile – saturându-le de informații false. Știind în ce măsură guvernul rus era receptiv la sfaturile Boierilor, va deveni ușor pentru beneficiarii operațiunii să manipuleze o parte a politicii sale.

Acesta era punctul de vedere al lui Mabul, Algerianul nebun, care făcea servicii pe bani stăpânilor în slujba cărora intrase. Dar nu tocmai același era și punctul de vedere al Șahidului.

*

Noaptea de duminică era frumoasă.

Nu numai cerul nocturn părea marmorat de profeția nopților albe ce se apropiau, dar luna, aproape plină, răspândea asupra Sankt Petersburgului o limpezime stabilă și magică, de ajungeai să te îndoiești de realitatea palatelor de marmură și de cheiurile de granit. Ai fi crezut lesne că orașul nu mai exista, că nu te plimbai printr-o realitate materială, ci prin creierul lui

98 A se vedea *Alexandra,* de același autor cu Jacqueline Dauxois.

Petru cel Mare, de unde ea se născuse, că tu însuți făceai parte din visul țarului: „Într-o bună zi, în locul acestor mlaștini sordide și insalubre, va lua ființă aici, din voința mea, o geometrie făcută din pavaje, parapete, poduri, ziduri, coloane, edificii, monumente, felinare, și ființe omenești vor merge în noapte pe aici, oprindu-și gândul asupra visurilor lor, ia te uită. De exemplu, la acest terorist islamic care își așteaptă martiriul cu nerăbdare…”

Hussein se pregăti cu grijă pentru ultima sa vizită în palatul Mâșkin. Își puse încălțările de escaladare, verifică funcționarea lanternei, își îndesă buzunarele și rucsacul cu vreo cincizeci de săpunuri, cu parfum de irișI, marca Iris Spring, aduși din Cecenia.

Fatima răspunse la primul apel. Salem se prezentă punctual la întâlnire și îi înmână lui Hussein makarovul. Codul digital al imobilului funcționa.

În seara aceea de duminică scara de serviciu era cufundată în tăcere: locatarii apartamentelor nu se întorseseră încă de prin casele lor de vacanță, sau dormeau de pe acum.

Pe acoperiș, priveliștea nu-l interesa pe Salem, care, în inocența inimii sale. Nu se gândea decât la misiune, dar pe Hussein îl treceau fiori în fața frumusetii negrelor oglinzi de apă și a albelor oglinzi de ardezie care reverberau, fiecare în felul său, lumina bogată și blândă cernută de lună asupra lor ca un polen.

Incuietoarea pavilionului funcționă fără bătaie de cap.

Scara era iluminată a giorno prin ferestrele care dădeau spre acea Moika lunară.

Lustrele dormeau somnul duminical al lustrelor.

La subsol, nicio veioză aprinsă: erau nevoiți să folosească lanterna. Salem plasă din nou cutiuțele-radar pentru cazul vreunui rond de securitate. Hussein își strecură receptorul în ureche.

Ajunseră în vizuina administratorului de rețea și Hussein aruncă o privire plină de ironie calculatorului central, numit „Mâșka”. Care părea mereu la fel de important cu cablurile sale răsucite ca niște bigudiuri. Dar pe care Mabul îl violase, îl ridiculizase. Îi scosese din măruntaie toate misterele și-l împănase cu cai troiani.

Nimănui nu-i venise proasta idee să modifice în timpul

weekend-ului combinația camerei blindate…

Ușa grea se deschise.

Hussein scoase caseta „Vineri” din punga de plastic pe care i-o dăduse Mabul și o puse la locul ei. Apoi, îi zise lui Salem:

— Lasă-mă singur.

Salem își înclină capul de vultur și ieși. Știa el cine era șeful.

De îndată ce Hussein rămase singur, începu să scoată săpunurile parfumate de prin buzunare. Mirosul ieftin de stânjenei era respingător. Le înșiră pe etajera metalică, le legă împreună cu un cablu detonator și atașă detonatorul de un ceasornic din plastic al cărui mecanism deșteptător îl reglă pentru ora nouă și cinci dimineața. În speranța că personalul avea să fie punctual și nimeni nu va veni să controleze starea locurilor mai devreme. Hussein avea asupra sa o cutie ce conținea un dispozitiv de comandare a exploziei prin radio, de care s-ar fi folosit numai în caz de urgență. Într-adevăr, nu primise niciun semn ceresc, care să-i indice că martiriul său era programat pentru acea zi, și dorea să îndeplinească întocmai voința lui Allah.

În urechea lui răsună un zgomot.

Contrar ordinelor, Salem apăru în cadrul ușii. Îi dădu de știre lui Hussein printr-un gest că se apropia cineva.

Cei doi bărbați își scoaseră pistoalele.

La îndemnul lui Hussein, ieșiră din camera blindată, pe care Salem o închise. Dădură fuga spre dulapul reperat de ei, se închiseră înăuntrul lui, în miros de praf. De mucegai și de detergent; Hussein scoase știftul de siguranță al dispozitivului. Își stinseră lanternele. Se făcu întuneric.

CAPITOLUL VI

ASALTUL

Primăvara anului 2002

1

Prima zi după hărțuiala cecenilor, care servise de diversiune pentru acoperirea atacului îndreptat împotriva *Orphans Galore* și a răpirii lui Robin Chastow, trecu într-o totală consternare.

Orfelinatul era năucit. French doctors erau năuciți – Lodovic își amânase plecarea, deși nu se știa la ce ar fi putut servi prezența lui – petroliștii erau și ei năuciți, ceea ce nu-i împiedica să vorbească între ei: „Uite că ce ni s-a întâmplat nouă. Pătimesc și ei acum, americanii ăștia care se cred mari și tari!”

Vicontesa preluase cu o mână de fier conducerea *Orphans Galore* și se ocupa de înmormântarea lui Svetozar, cecen musulman, și a lui Ruslan, cecen ortodox, potrivit riturilor religioase ale acestora. În rest. Nu se mai dezlipea de stația Immarst pentru a pune în mișcare cerul și pământul, având de gând să declanșeze imediat cel de al Treilea Război Mondial, dacă era nevoie, ca Robin Chastow să fie eliberat teafar și sănătos. Luase de pe acum legătura cu *Member of Parliament* din circumscripția ei, cu Camera colegilor ei Lorzi, cu Foreign Office, cu Downing Street 10, cu ambasadorul Statelor Unite în Rusia, cu UNESCO, cu *Secretary of State* american și cu secretarul general al ONU, fără să mai vorbim de *Bids for Kids* și de toate celelalte ONG-uri. Mai mult sau mai puțin peocupate de problemele orfanilor, de islam, de ortodoxie, de Varsity și chiar, mai discret, de Club. „Ce lume”, constata Christophe Gamier, căruia îi plăcea să fie la curent cu toate.

Samson îi adusese la cunoștință lui Daniel ultimile evoluții ale situației și primise un răspuns care nu-l încânta: „Sosesc la fața locului.” Pentru Samson, om de teren, locul celor din statul-major era la statul-major, și orice excursie a lor în zonele operaționale risca, în cel mai rău caz, să se termine prost; și în cel mai bun. Să piardă timpul de pomană. Daniel nu era întru nimic mai competent decât Samson, iar prezența sa în Cecema nu era de niciun folos, dar, fără îndoială, fiind și el om de teren, nu mai avea astâmpăr sau considera că toate cheltuielile de deplasare ce-i fuseseră alocate meritau osteneala de a-și etala

la fața locului inutilitatea funciară. *„Quod Danielo placuit placebit Samsoni' o*ftă Samson.

Ceea ce-l intriga mai mult era absența oricărei reacții din partea rușilor. Când se gândea la miile de cartușe risipite de ei în timpul „hărțuirii", îți spuneai că era cazul să justifice această orgie într-un fel sau altul.

A doua zi, în amurg, apărură, pe drumul ce ducea spre tabăra petroliștilor, șase faruri puternice: un musafir, două vehicule de escortă. Era Golubinski:

— Domnule colonel, vin după dumneavoastră din partea generalului Grubko. Știu că nu v-ați înțeles prea bine acum câteva seri, dar au existat unele motive. El nu-și dă bine seama cine sunteți de fapt, și altminteri mai e și xenofob din fire, cum suntem noi toți, rușii…

— Atunci când nu suntem xenolatri. Interveni Sașa.

— Ai dreptate. Acestea fiind spuse, generalul este de acord să jucăm această partidă împreună, voi și noi. Bineînțeles, el este sceptic privind calitatea contribuției dumneavoastră, dar să nu-i purtați pică. Dacă nu era convins că armata rusă este cea mai bună din lume, cum ar fi putut comanda divizia de spețnaz?

— De acord cu dumneavoastră, spuse Samson. Nu poți forma o trupă de elită fără să-i repeți zi de zi că este de elită – cu speranța că așa va ajunge într-o bună zi.

Postul de comandă ras se afla la cota 272, ceea ce, pe acel teren absolut plat. Constituia o ridicătură. Militarii rechiziționaseră un spital dezafectat și-l amenajaseră cât mai bine cu mijloacele de care dispuneau. O pădure de antene oscila deasupra clădirii și, de jur-împrejur, țevi de tun erau orientate în toate direcțiile.

— Vreau să vă spun un lucru, domnule colonel, făcu Dmitri înainte de a coborî din Toyota cu dublă tracțiune. În mod fundamental, există două feluri de oameni: credincioși și necredincioși. Nu vreau să spun „credincioși în Dumnezeu", vreau să spun „credincioși" scurt. Natural, credincioșii sunt un pic și necredincioși, iar necredincioșii, credincioși. Dar avem de a face cu două temperamente contradictorii. Eu, la bază, sunt un necredincios. Dumneavoastră sunteți mai curând credincios decât ba. Deși ușor sceptic. Generalul Zahar Grubko este un credincios. Pe vremea comunismului, crezuse puțin și în

comunism, și cu toate astea!... Se simte fericit atunci când crede. Pe mine, credința mai mult m-ar stingheri. Pe el. Îl ajută să trăiască. Fiți atent la băltoace.

Pământul mustea de apă și fiecare urmă lăsată de șenilă devenea o baltă. Samson își zise că se scurse mult timp de la serata petrecută la *Bristolul* din Paris în compania lui Dmitri Golubinski.

Sala în care intrară fusese probabil un laborator, fiindcă se mai vedeau și acum, de-a lungul unui perete, chiuvete și mindire, pe care erau aruncate cuști kalașnikov, căști, harnașamente, fulare kaki. Telefoane de campanie. Pereții erau acoperiți de hărți la diverse scări și liste scrise de mână sau dactilografiate în chirilică. Se vedea un calculator scos din funcțiune și o: ablă plină cu scheme: după toate aparențele, proiecte de deplasare pentru un pluton de tancuri. În mijlocul sălii se afla o masă făcută din scânduri rrnse pe niște capre, deasupra cu carafe, sticle, farfurii cu heringi marinați, pistoale, bucăți de pâine, pumnale, hărți păturite sau desfăcute, radiouri de emisie-recepție, pahare pe jumătate goale sau pe jumătate pline, pagini de ziar, farfurioare pline cu semnițe de floarea soarelui, fotografii de piesaje sau de prizonieri, oase de pasăre, scrumiere dând pe dinafară de mucuri de țigară. Domnea un miros combinat de tutun prost și de varză acră. Nimic din toate astea nu corespundea ideii pe care și-o făcuse Samson de popota unui general, dar ceea ce-l miră mai mult a fost să vadă, într-un colț al încăperii, un drapel roșu și, în colțul opus, între două fotografii de militari, o icoană colosală într-o ramă de aramă, reprezentând un personaj bărbos, cu aureolă în jurul capului:

— Sfântul Nicolae, îi șopti Sașa. Cele două fotografii pe care le vedeți, de-o parte și de alta, sunt a lui Wrangel, în căciulă de blană, și a lui Kolceak, cu chipiu de amiral: doi dintre cei mai bum ofițeri ai armatei albe.

Samson se uită la Sașa să vadă dacă nu cumva își bătea joc de el. Drapelul roșu și armata albă? Sașa îi zâmbi enigmatic:

— Vă aflați în Rusia, domnule colonel. Rusia este pe cale de a-și digera istoria. E o muncă anevoioasă, dar poate că nu greșește să se preia așa cum este, ceea ce ești reprezentând suma a tot ceea ce ai fost.

În jurul mesei ședeau vreo zece ofițeri cu grade și vârste

diferite, printre care generalul Grubko, care prezida. La intrarea musafirilor, se ridică greoi, ceilalți urmându-i exemplul. Scaunele și taburetele scrâșniră pe pardoseala din lespezi. Fiecare se prezentă, se schimbară strângeri de mână, și li se făcu loc către mijlocul mesei celor trei nou-veniți, cărora li se aduseră pahare și vodcă.

— Dacă nu cumva ei preferă coniac? propuse generalul. E de ăla bun, armenesc.

Golubinski traduse și adăugă:

— Vă sfătuiesc să luați mai degrabă vodcă.

După care, rosti în rusește o frază lungă în care revenea adesea numele „ȘustrenkoA Generalul își exprimă acordul. Înclinându-și capul greu, iar Sașa îi spuse lui Samson în franceză:

— Dmitri a propus să jucăm cu cărțile pe masă. Domnii aici prezenți nu vă vor ascunde nimic în ceea ce privește chestiunea ce ne preocupă pe noi. Iar eu nu le voi ascunde că înțeleg ceea ce vorbesc ei.

— *As you like it,* spuse Samson.

Generalul luă cuvântul și Sașa începu un exercițiu de traducere simultană.

— Aș vrea mai întâi să îi urez un bun venit tovarășului francez care ne-a făcut onoarea să ne împartă problemele, așa cum și noi le vom împărți pe ale lui. Cred că nu mă înșel dacă afirm că el a îndeplinit multă vreme aceeași meserie ca și noi, și, în consecință, putem să ne înțelegem. Un ofițer francez și un ofițer rus au mai multe lucruri în comun decât un militar rus și un avocățel rus, sau decât un ofițer francez și un băcan francez.

Ofițerii își manifestară aprobarea, un colonel trase o palmă în spinarea lui Samson, iar un locotenent completă până la buză paharul în care el abia își înmuiase buzele.

— Trebuie să spun, reluă generalul, că n-am fost deloc bucuros să vă văd debarcând, tovarășe colonel, și că, fără vechiul meu prieten Golubinski și tot ce-i datorez lui, n-aș fi venit la voi și nu v-aș fi primit în acest moment. De fapt, mă temeam că prezența voastră complica o situație care și așa nu era deloc simplă, din greșeala celor trei compatrioți ai voștri. Puneți-vă în situația mea. Am obligația să mențin ordinea și să-i distrug pe bandiți, nu să protejez niște găgăuțe care se duc să culeagă ciuperci.

Articula toate astea cu o voce de bas. Sincer, tară urmă de ostilitate.

— N-am să vă spun nimic nou dacă am să vă declar că un război ca cel al nostru este un război de informații. Iar aceste informații se află în posesia mea. Să nu vă mirați dacă n-am să vă dezvălui de unde le am, dar le am, și sunt cum nu se poate mai bune. În general, știam cu cine aveam de a face: un anume Ali Mansur, arab, nu cecen, cu vreo șaizeci de bărboși în subordinea lui. Arme automate, mortiere, rachete. Sânge din belșug pe mâinile lui: nu numai sânge rusesc, și sânge cecen. Mai ales cel al imamilor socotiți de el ca fiind moderați și pe care îi lichida pentru a-i înlocui cu wahabiți. Dar eu nu cunoșteam doar numele șefului, efectivele, armamentul și obiceiurile bandiților. Le cunoșteam vizuina, amenajările, fortificațiile. Nu văd nicio rațiune să vă ascund că este vorba de grota numită de noi Șamilevskaia, a cărei intrare principală, perfect cunoscută, se află la douăzeci și cinci de kilometri de aici. Pe înălțimile lui Ajduk. Nu-m:

rămânea decât să încercuiesc zona, să astup cu buldozerele deschiderile secundare, să lansez din avion câteva bombe teleghidate prin deschiderea principală, și pe urmă să verific rezultatele: șaizeci de bandiți la pământ, pacea instaurată în regiune și o ploaie de decorații pentru oamenii mei.

„Iată-ne. Deci. În toiul pregătirii operațiunii…

Clătinări din cap și zâmbete în jurul mesei.

— Ăsta-i momentul ales de un idiot de francez, de o idioată de franțuzoaică și de un cretin de belgian ca să plece la cules de ciuperci și să fie culeși ei în loc de ciuperci. Poate veți înțelege, tovarășe colonel, că. În ziua aceea, prietenia noastră seculară față de Franța s-a clătinat. „Am fi avut două soluții. Sau procedam ca și cum răpirea n-ar fi avut loc și am fi lansat asaltul: rezultat, trei ostatici mureau, fie de bombele noastre, fie hăcuiți de bandiți.

Sau renunțam temorar să mai atacăm. Era decizia cea mai stupidă, și tocmai pe asta am luat-o, pentru a cruța viața a trei descreierați. Bineînțeles, ne gândeam că era vorba de o simplă răscumpărare, și intenționam să ne reluăm proiectul de îndată ce veți fi plătit, iar ostaticii ar fi fost eliberați. Dar. Se vede treaba că altfel stăteau lucrurile: trebuia să vă strângeți catrafusele și s-o luați din loc spre casele voastre. Personal, vă

mărturisesc, n-am nimic de a face cu oleoductele voastre, și aș fi preferat să vă văd cărăbănindu-vă cât mai repede posibil, luând cu voi și ostaticii. Totuși, nu mai era o problemă de strategie, ci de politică, iar guvernul rus. Care lasă impresia că ține la prezența fran-cezilor, ne-a interzis să mișcăm până la noi ordine. Iar sosirea, tovarășe colonel, a unui om ca dumneavoastră însemna că ați avea intenția să vă încrustați aici și că acel nou ordin nu avea să mai vină prea curând.

„Am fost limpede?

— *Da,* răspunse Samson.

Era primul cuvânt rusesc pronunțat în viața lui.

— Bun, acum, situația e și mai încâlcită. Am discutat cu comandamentul prin telefon și Moscova începe să strănute când Washingtonul are guturai. Yankeii s-au dezlănțuit. Când este răpit altcineva, indiferent cine, nu le este nici cald. Nici rece. Dar când este atins și un fir de păr al unui american, ei reacționează. Pretind să-l eliberăm pe Robert Chastow într-o oră. Eventual, sunt pregătiți să dea lovitura ei înșiși, cu forța Delta a lor. Așa ceva, le-a răspuns președintele nostru, nu este cu putință, și, un moment, am sperat că voi primi ordinul să intru în acțiune – răpirea americanului măcar la atât ne-ar fi servit – dar bineînțeles, treburile s-au complicat și mai mult: trei francezi uciși, era păcat de ei și trebuia evitată nenorocirea; viața unui american în pericol, una ca asta nici nu se poate lua în discuție. Pe scurt, așa stau lucrurile. Nu putem nici să atacăm și nu putem nici să nu atacăm.

— E o situație *damned if 1 de and damned if I don*?”8. Spuse Samson.

Izbucni un râs puternic: unii ofițeri râdeau fiindcă înțeleseseră ce spusese, alții fiindcă li se părea caraghioasă engleza lui Samson.

— Domnule general, reluă el în franceză, aveți motive întemeiate să credeți că Robert Chastow a fost răpit de același grup și că e deținut în același loc ca și ostaticii noștri?

Șașa traduse. Grubko șovăi o clipă. Îl consultă pe Golubinski din priviri și în cele din urmă răspunse:

— Da. Tovarășe colonel. Noi știm că yankeul a fost răpit de Ali Mansur, și că se află în aceeași grotă cu ceilalți prizonieri, dar este închis separat, și s-ar părea că este mai bine hrănit ca ceilalți prizonieri.

— Altă întrebare, domnule general. Ali Mansur a făcut cunoscut până acum în ce condiții ar putea fi eliberat Chastow?

Din nou, generalul aruncă o privire spre Golubinski, înregistrând o clipire din ochi afirmativă.

— Aceasta este o informație absolut secretă, pe care yankeii au comunicat-o guvernului nostru, pentru că se bizuie pe el pentru a interveni. Dar ei nu vor să-și piardă prestigiul. O scrisoare expediată cu poșta din New York, și considerată ca serioasă, stipulează următoarele: bandiții pretind douăzeci de milioane de dolari pentru eliberarea prizonierului lor. Adică de zece ori mai mult decât se cere de obicei pentru un ziarist. Pe de o parte, poate că au motive să reclame o răscumpărare puțin realistă. Pe de altă parte, ei știu că vorbesc cu țara cea mai bogată din lume. Dar țara ca mai bogată din lume preferă să nu azvârle pe fereastră o asemenea sumă. Dacă e silită s-o facă, dorește cel puțin să nu se afle. Înțeleg așa ceva: mai întâi e supărător să cedezi unui șantaj, mai ales când ești prima putere din lume, și pe urmă, dacă achită douăzeci de data asta, li se vor cere treizeci data viitoare.

Samson reflectă un moment:

— Și care este opinia guvernului rus pe această temă?

Pieptul generalului se săltă într-un râs homeric:

— Guvernul rus nu vede cu un ochi buni ideea ca douăzeci de milioane de dolari să ajungă în chimirul bandiților.

— Să vorbim pe șleau, interveni Golubinski în franceză. Natural, guvernul rus ar fi încântat să elibereze un american dintr-o închisoare cecenă: ar da bine în decorul actual și, dacă stai și te gândești la ajutorul oferit de America rebelilor, prin persoane interpuse, ar fi aici ceva teribil de hazliu. Pe de altă partă, ideea de a-i vedea pe rebeli îmbogățindu-se cu douăzeci de milioane de dolari cheltuiți apoi pe arme și muniție, nu-i deloc seducător. Dacă s-ar cântări pe un taler toate armele și munițiile, iar pe celălalt viața unui membru dintr-o oarecare organizație americană umanitară, probabil ofițer sau fost ofițer al CIA…

Golubinski își termină fraza coborându-și foarte jos mâna stângă și ridicând dreapta foarte sus.

— Cred că v-am înțeles, Dmitri. La Moscova nu va fi declarat doliu național dacă cecenii îi aplică lui Chastow o lovitură decisivă la ceafa. Generalul ne-ar putea vorbi de vizuina lui Ali

Mansur?

Generalul se întoarse spre unul dintre colonei – șeful *operativny otdel* serviciu operativ, corespunzător biroului al treilea în structurile franceze.

— Mihil Ivanâci, e rândul dumitale.

Colonelul termină de mestecat heringul și se ridică cu o vioiciune surprinzătoare la un om atât de corpolent. Se apropie de perete și, cu o mișcare rapidă, rulă cele două storuri care acopereau unul o hartă și celălalt un montaj de forografii luate din aer. Corespunzând aceleiași regiuni muntoase.

— Harta este de 1/ 50.000, precizează el. Este cea pe care am folosit-o la pregătirea operațiunii.

Luase o baghetă și indica anumite puncte:

— Aici e vârful lanțului muntos, care culminează la 2.232 de metri. Aici e căldarea situată la poalele lui, pe fund, un lac, la 1.018 de metri altitudine. Iată, între cele două, pe coasta muntelui, singura intrare cu adevărat în grotă. Aici sunt deschiderile coșurilor, care nu pot servi de ieșiri și mei de căi de acces. Sunt acoperite de prelate pe care bandiții le udă cu regularitate pentru a evita o detectare a radiațiilor infraroșii degajate de instalațiile lor.

„Să revenim la intrare. Vedeți că este situată în adâncul unei crevase cu pante abrupte. Ea este ascunsă de grohotișuri. La început, această intrare era destul de largă, dar a fost zidită astfel încât să formeze doar o galerie îngustă de beton. De-a lungul întregii crevase se deschid mortiere invizibile, în spatele cărora se află posturi de luptă dotate cu mitraliere. Mortierele sunt prevăzute cu apărători de oțel. Sprijinite de bolovani mari și care pivotează pe niște axe fizate în faleză. De fiecare parte a trecerii, încărcături explozive garnisite cu bucăți de fier-beton și camuflate în stânci pot fi acționate individual de cei la pândă. Capcane de același gen se află prin toate trecerile posibile din jurul grotei.

„Galeriile situate în interior permit accesul către alt post de luptă, aflat mult mai sus și armat cu mortiere de 81 și rachete sol-aer. Mortierele pot fi scoase în câteva secunde, blocate pe poziție, și gata să tragă asupra zonelor programate dinainte.

„Unica ieșire de urgență domină acest pinten; accesul spre ea este anevoios și se află sub protecția altui cuib de mitraliere, disimulat aproximativ aici. Natural, noi dispunem de tiruri

prereglate asupra tuturor punctelor pe care vi le-am semnalat, dar eficacitatea lor riscă să fie îndoielnică, în orice caz în timpul primelor ore de bombardament. Generalul v-a vorbit de bombe teleghidate; în ceea ce mă privește – și el știe asta – nu prea cred în posibilitățile de a le introduce în deschideri așa de înguste și completate de șicane din beton.

„Ierarhia bandiților ar fi cam următoarea. Șef; Ali Mansur, arab. Trei ofițeri, arabi. Un personal cam din zece persoane de genul secretari, bucătari, infirmieri, informaticieni, transmisioniști… ceceni. Un comando din aproximativ cincizeci de combatanți, executând când operațiuni fulger, limitate, sau ambuscade, când păzind bârlogul. Ceceni. În acest moment sunt cu toții în vizuină, pentru că le facem viața grea în exterior, dar și din cauza ostaticilor.

Se apropie de calculator.

— Fac o demonstrație, tovarășe general?

— Poți să faci.

Mihail Ivanâci puse calculatorul în funcțiune și comentă imaginile care defilau. Apărură mai întâi fotografii ale terenului, verticale, oblice, funduri stâncoase la mică adâncime și apoi munți virtuali, secțiunile alternând cu planurile și volumele rotindu-se în jurul lor.

Aveți aici o secțiune nord-sud a grotei. Iată și o secțiune est-vest. Noi considerăm că axa nord-nord-est-sud-sud-vest permite să se vadă mai bine ansamblul. Aveți aici canalul de intrare, plin de șicane, lung cam de patruzeci de metri, care dă în caverna numită de noi Vestibul, ce permite accesul spre trei galerii, numite de noi 1, 2 și 3. Galeria 1 urcă spre posturile de luptă care păzesc intrarea prin crevasă. Galena 2 se cațără către postul de luptă superior, cel care le înlesnește bandiților să tragă în avioanele sau elicopterele ce survolează căldarea. Galeria 3 coboară spre pântecele grotei. Și ea. Ca și celelalte, este zidită, văruită, luminată. Cu o înălțime de 1,70 la 2 metri. După aproximativ 50 de metri, ea se termină într-o altă cavernă, foarte largă, de o înălțime până la plafon, în jur de douăzeci de metri, pe care o numim Sala Mare. Stalactite, stalagmite. Sala Mare servește de refectoriu și dă în bucătărie. Tot în Sala Mare se adună bandiții când Ali Mansur vrea să le cuvinteze – deși vorbește prost cecena. De aici pleacă conductele notate de noi de la A la G.

„Conducta A este un puț care vine din vârful muntelui și deversează în Sala Mare apele provenite din ploaie, zăpezi topite, tot ce curge pe munte și pătrunde prin fisuri inaccesibile omului.

„Conducta B duce într-o sală căreia noi îi spunem Dormitor: acolo se odihnesc bandiții care nu sunt în misiune sau de gardă, aproximativ o treime din efective. Au acolo covoare și saltele, și totul este foarte curat, pentru că Ali Mansur nu glumește când e vorba de corvezi.

„Galeria laterală V (lui Samson îi trebui o secundă să-și aducă aminte că ordinea literelor nu este aceeași în chirilică și latină) conduce spre ceea ce am putea numi postul de comandă. Numai mudjahidinii de încredere au acces aici. Începe printr-o sală ce servește de post de poliție și se continuă prin niște alveole care răspund în galerie și conținând sala OPS, camerele șefilor și, s-ar părea, celulele ostaticilor. Nu deținem suficiente informații în legătură cu galeria V: și totuși ea permite printr-o extremitate, după toate indiciile, să se ajungă la ieșirea de urgență, pe care v-am arătat-o ceva mai înainte.

— Cu alte cuvinte, interveni Golubinski, șefii pot s-o șteargă pe șest, lăsându-și oamenii să apere pozițiile.

— Exact. Puțul G reprezintă de fapt o prelungire a puțului A: și el este aproape vertical, și în el se varsă cascadele care vin de sus și traversează Sala Mare. Puțul G servește la evacuarea apelor uzate; tot în el se golesc și hârdaiele. Asta-i tot ce știm de grota Șamilevskaia. Comparată cu alte grote, pe care le avem noi în Rusia, nu este foarte lungă: 600 de metri de la o extremitate la alta și nu depășește 5 kilometri dacă am pune galeriile cap la cap. Ca să vă faceți o idee, Optimisceskaia are 131.000. Există și unele mult mai adânci: Snejnaia are 700 de metri, asta de aici nu trece de 300. Socotind de la postul de luptă superior până la intrarea în galeria G. Mai jos, nu știm cum stau lucrurile. Nimeni n-a coborât așa departe.

Mhail Ivanâci își reluă locul.

— Am trei întrebări, spuse Samson. Prima, aerisirea. Șaizeci de oameni pompează oxigen și dau afară gaz carbonic.

— Există fisuri și ventilatoare.

— A doua. Energia. Chiar dacă ar fi necesară numai ventilatoarelor.

— Bandiții au captat cascadele și le-au pus la treabă pentru alimentarea generatoarelor. S-ar părea că în grotă e lumină ca ziua în amiaza mare. A treia?

— A treia… Sunt impresionat de calitatea informațiilor dumneavoastră. Ar fi nepoliticos dacă v-aș întreba de unde provin ele?

Sașa traduse.

Se făcu liniște.

Generalul se întoarse către un alt colonel, șeful *razvedoteJ*-ului, serviciu de informații corespunzător biroului al doilea în structurile franceze.

— Iuri Iurici?

Iuri Iurici era slab, cu un nas coroiat, despărțind doi obraji scofâlciți și călare pe acest nas, niște ochelari cu brațe atât de fine de ai fi zis că poartă un pine-nez. Era înalt și, o dată ridicat în picioare, stătea ușor gârbovit.

— Speologia constituie un sport național în Rusia, explică el pe un ton didactic. Avem aproape 30.000 de speologi, care lucrează pentru Academia de Științe, pentru ministerele geologice ale republicilor și ministerele învățământului superior. Aceste persoane întocmesc hărți.

Avea privirea vigilentă și gura mică cu buzele strânse. Își dădea seama că această explicație nu era satisfăcătoare și aștepta întrebările următoare.

— Fără îndoială, recunoscu Samson, dar…

Se întreba cum să continue fără să pară naiv sau grosolan.

— Presupun că atunci când speologii au întocmit aceste hărți, încă nu era captată cascada, posturile de luptă instalate, intrarea blocată de șicane, iar postul de comandă nu tocmai pus la punct.

— Foarte adevărat, recunoscu Iuri Iurici.

Păru să ezite o clipă. În cele din urmă admise:

— Ni se întâmplă să facem prizonieri. Și când li se oferă bomboane, încep să vorbească.

Samson aprecie ironia, dar niciun prizonier (doar dacă ar fi fost capturat în ajun) nu putea să-i informeze că ostaticul american era mai bine tratat decât cei francezi. În orice caz, datele de care beneficiau rușii nu aducea cu cele obținute dintr-un interogatoriu, chiar dacă ar fi fost acompaniat de bomboane și de alte delicatese. Se simțea infiltrarea sau spionarea, pe

scurt, prezența unui agent la fața locului. În cazul în care comandamentul avea un agent în grupul lui Ali Mansur, nici nu se punea problema să se divulge așa ceva unor străini, ba mai mult. Majoritatea ofițerilor din jurul acelei mese probabil că nu erau la curent, cel puțin nu oficial. Cel mult, puteau avea unele bănuieli. Samson îi aruncă o privire scurtă lui Dmitri, care rămânea impasibil, și se hotărî s-o facă pe naivul:

— Acum, înțeleg mai bine. Deci, presupun că a venit rândul să examinăm diversele posibilități de acțiune?

Problema, la drept vorbind, nu era deloc simplă.

Mai întâi, trebuia aflat dacă armata rusă ar primi ordinul de declanșare a unei operațiuni al cărei scop ar fi eliberarea ostaticilor. O operațiune de acest gen nu excludea pierderi și, dacă distrugerea grotei și a bandei era aproape sigură, eliberarea ostaticilor se dovedea mai puțin: era probabil ca din rațiuni militare, ca și politice, guvernul nas să respingă eventualitatea angajării.

Presupunând că s-ar fi hazardat, care ar fi fost cea mai bună tactică de adoptat?

În primul rând. Se impunea realizarea unei încercuiri indispensabile, pentru cazul în care grota ar fi avut ieșiri încă necunoscute.

În al doilea rând. Un asalt frontal era imposibil, dacă nu s-ar fi acceptat pierderi de vieți omenești disproporționate față de misiunea respectivă.

De fapt, care era misiunea? Eliberarea ostaticilor sau distrugerea bandei? Rămânea de precizat.

Asaltul frontal fiind exclus, de ce alte modalități mai puteau dispune? Era posibil – problema ostaticilor fiind, pentru moment, pusă între paranteze – să se distrugă grota sub un bombardament de artilerie sau de aviație, iar bandiții să fie pur și simplu îngropați, morți sau vii. La posturile lor de luptă? Unii susțineau că era o soluție folosită adesea de americani în timpul războiului din Golf. Dar un comandant de geniu, prezent la discuții, expunea considerații geologice care nu garantau succesul unei astfel de rezolvări:

— Îi bombardați timp de trei zile, aveți impresia că n-a mai rămas nimic din muntele Ajduk și, când vă duceți să adunați bucățelele, vă treziți sub focul mitraliere-lor.

S-au luat în calcul atacuri surpriză prin ieșirea de urgență,

prin coșuri. Coșurile erau prea înguste, iar ieșirea de urgență, fiind suspendată în gol. Ar fi fost dificil să se ajungă la ea printr-o acțiune surpriză.

Rămâneau bombele teleghidate, asupra efectului cărora nu se putea ajunge la un consens. Generalul era de părere că ele puteau lărgi suficient intrarea existentă pentru ca o trupă să aibă o șansă de a o lua cu asalt. Mihail Ivanâci insista asupra șicanelor de beton care după el, ar face astfel de bombe inoperante.

Cineva propuse folosirea unui gaz. Iuri lunci, care dădea drumul informațiilor sale una câte una, le aduse la cunoștință că bandiții erau echipați cu măști de gaze și echipament de pompieri cu rezerve de aer. Gazul ar fi servit doar la asfixierea ostatici-lor. Propunere nereținută.

Se discută și despre eventualitatea asedierii acelor locuri și a neutralizării ocupanților. Explozivele *„fiiel-air”, c*are consumau oxigenul, se puteau dovedi eficiente. Pe de altă parte, exista temerea ca acele conducte să nu fie minate. Presupunând că s-ar fi ajuns în galerii, și ar fi fost demmate, ar fi trebuit înaintat cu o prudență extremă: folosirea grenadelor se putea întoarce împotriva atacanților din cauza efectelor produse de suflu; armele automate ar fi fost și ele periculoase din pricina neoșeurilor.

— Pe scurt, trase concluzia un ofițer, când vom rezolva problema intrării în grotă, va trebui să trimitem acolo deminori înarmați cu cuțite și puști simple.

— Echipați cu măști de gaze, pentru cazul în care bandiții ar încerca la rândul lor să ne gazeze, adăugă altul.

— Și cu torțe electrice, pentru că bandiții nu ne vor face cadou iluminatul de care dispun, interveni al treilea.

Cinaseră, mai mâncaseră și ceva mai târziu la botul calului, de câteva ori. Și se făcuse trei dimineața când generalul se ridică și căscă mai să-și rupă fălcile.

— Și asta nu-i tot. Tovarăși. Văd bine că nu ajungem să găsim nicio soluție în seara asta, și e timpul să ne aruncăm în brațele lui Orfeu.

— *Morfeu,* Zaharuṣka, *Morfeu.* Îl corectă Golubinski.

— Orfeu, Morfeu. Tot un drac! replică Grubko întinzându-se. Astea-s chestii pentru civili.

Și ceilalți ofițeri se ridicară. Se despărțiră. Generalul strânse

mâna lui Samson, iar Dmitri îi propuse, la fel și lui Sașa, să doarmă la ruși. Era mai simplu decât să-i însoțească până la tabăra petroliștilor.

— Atât doar, domnule colonel, că veți fi obligat să împărțiți camera cu mine.

Samson nu se îndoia de bunele intenții ale lui Dmitri și acceptă.

2

Camera lui Dmitri era dintre cele mai modeste, dar totul într-o ordine perfectă și mirosind a curat. O ordonanță bine dresată trecuse pe acolo. Pijamaua pe care stăpânul locurilor o împrumută lui Samson era din mătase și fusese călcată cu grijă.

— Un ultim pahar? propuse gazda după ce musafirul terminase un spălat la repezeală în baia alăturată.

— Mulțumesc, spuse Samson, cred că am băut cu toții destul. În orice caz, eu.

— Nu și eu.

Dmitri deschise o trusă de călătorie din piele englezească, conținând o sticlă și pahare din cristal șlefuit. Se servi cu moderație.

— Aș vrea să știu ce părere aveți despre seara asta.

Ședeau față în față pe paturile de campanie, cu picioarele goale pe covorul turemen. Cele ale lui Golubinski erau rozioare și netede, ale lui Samson gălbui și păroa-se.

— Fierbinte. Profesionistă. Nu s-a găsit o soluție, dar dacă ar fi existat una. Ar fi fost găsită. În orice caz. Felicitările mele pentru calitatea informațiilor pe care ați reușit să le obțineți de la prizonierii voștri.

Dmitri zâmbi.

— Știam eu bine că nu puteați fi tras pe sfoară. Cei mai mulți dintre ofițerii noștri habar n-au că am reușit să penetrăm banda lui Mansur. N-am să vă relatez cum. Nici prin ce procedeu comunicăm, sper să nu vă simțiți ofensat…

— Mi se pare normal. Nu încerc *the need to know*[99].

— Fără îndoială. Dar trebuie să știți că acest agent infiltrat printre ceceni este al *meu.* Al meu personal. L-am folosit în multe împrejurări, la început în slujba statului și pe urmă pentru afacerile mele. Dacă nu l-aș fi avut (Samson percepu un

---

99 Nevoia de a ști. (n.a.)

sunet sclavagist în acel cuvânt *avut.* Dar și el *avusese* agenți), nu aș fi acceptat să lucrez cu dumneavoastră. La el făcea aluzie Grubko când pomenise de „cât îmi era de îndatorat”. În plus, mi-ar fi rămas dator cu una dintre cele mai mari victorii ale noastre împotriva rebeliunii, dacă ostaticii dumneavoastră n-ar fi fost capturați, făcând astfel operațiunea imposibilă. Pentru mine personal, viața acestui agent are o mai mare valoare decât cea a culegătorilor voștri de ciuperci, dar noi cunoaștem importanța opiniei publice, și nu vrem să se zică în lumea întreagă că doi francezi, un belgian și un american au murit din vina rușilor. De fapt, ce părere aveți de americanul ăsta? Cred că ați avut ocazia să-l întâlniți. Are un nume care putea fi rusesc și nu e pentru prima oară că vine să-și bage nasul pe la noi. Figurează în fâșierele noastre.

Samson reflectă o clipă.

— Cred că este… ca și noi.

— Da, noi alcătuim o rasă aparte, nu-i așa? E greu de definit, dar așa ceva se simte. Și Grubko e la fel ca noi, să știți.

Dmitri se întinse pe spate și paharul îi stătea în echilibru pe burtă. Samson scutură din cap.

— Nu tocmai. Mai întâi fizic. Un colos ca el n-ar putea spera niciodată să treacă neobservat. Și pe urmă. Nu știu… Simt în el mai mult ofițerul de trupă decât „copoiul”.

— Aveți niște antene, domnule colonel! Zahar a făcut împreună cu mine școala la KGB. Dar totul era prea pervers pentru sufletul său curat. Ajuns în GRU, se simțea mult mai în largul lui, deși n-a fost niciodată decât un *borzoi* și nu un *viking…*

— Adică?

— Un executant, nu un factor de decizie. Pe urmă, i s-a dat pe mână un regiment și a avut ocazia să-și dovedească deplina măsură a talentelor sale care, aveți drepate. Sunt de genul strict militar. V-am mai zis, e un credincios.

— Vreți să spuneți că găsește o plăcere în a crede, indiferent în ce? Chiar și în lucruri contradictorii? Așa se explică faptul că are în popotă un drapel roșu și fotografiile unor ofițeri albi, ca să nu mai punem la socoteală și icoana?

— Pentru Zahar Grubko. Domnule colonel, nu există aici nimic contradictoriu, fiindcă toate astea înseamnă Rusia. Credința ancestrală, marii șefi – indiferent de ce parte s-ar fi

bătut ei. Drapelul care ne-a dus la victoria împotriva lui Hitler, în timpul marelui război patriotic.

Samson simți că. De data asta, Dmitri era înclinat spre confidențe și se hotărî să nu scape ocazia. Își înghiți nevoia de somn.

— Ce beți acolo, Dmitri?

Și, o dată servit:

— De ce prietenul dumneavoastră s-a simțit mai bine în GRU decât în KGB?

— Nu-i aceeași meserie. Pe de-o parte, bugetul GRU este aproape de zece ori mai mare decât al nostru, fiind legat de complexul militaro-industrial, și, orice ați gândi. În familia informației, noi eram rudele sărace de la țară, ceea ce nu-i deloc plăcut. Pe de altă parte, GRU nu lucra decât cu străinătatea și pentru veșnica Rusie, sfânta Rusie, oarecum, în vreme ce noi aveam un directorat care lucra doar asupra rușilor și pentru cine? Pentru Stat. Adică, în perioada aceea, pentru o ideologie. Pentru un partid. GRU nu are sânge rusesc pe mâini, domnule colonel.

Rămaseră tăcuți un timp, și apoi Samson întrebă cu blândețe:

— Ați suferit din cauza asta?

Dmitri rămase pe gânduri așa de multă vreme, că Samson se întrebă dacă nu cumva adormise cu ochii deschiși, dar în cele din urmă începu să vorbească:

— Mă bucur că mi-ați pus această întrebare.

„Știu că este dificil pentru un occidental să înțeleagă ce s-a petrecut în Rusia. Nici noi înșine nu suntem siguri că înțelegem pe deplin. N-am fost niciodată un mare ideolog. Natural, am făcut parte din partidul comunist, dar acesta nu era un partid așa cum este perceput el în Occident. Era PPPartidul. Îl rosteai bâlbâindu-te de entuziasm. În extremis, s-ar putea spune că existau poate în țara noastră oameni care credeau în comunism, dar în PPPartid nici măcar unul. Eram prea inteligenți. Da, am făcut ca și ceilalți profesiuni de credință comuniste, pentru că nu eram judecați după credință, ci după profesiune, după capacitatea de a face o profesiune atât de absurdă fără să te pufnească râsul. De aceea deviza lui Soljenițân *TRĂIEȘTE FĂRĂ SĂ MINȚI* a adus astfel de roade.

„Pentru a intra în Partid, nu era suficient să vrei: trebuia să treci niște examene, să fii pus la încercare; nu se punea

problema unor opinii, ci a unor garanții. Lemn a eliminat dintotdeauna cât mai mulți membri a putut, după ce îi recrutase. Era destul să pierzi carnetul ca să fii exclus. Partidul reprezenta produsul funciar, fundamental al unei cooptări, o *elită.* Iar KGB-ul era elita elitelor. Și atunci, presupunând chiar că ar fi fost în Partid câțiva bivoli bătrâni care credeau în marxism-leninism, pot să vă asigur că în KGB nu era nici picior. Noi citisem prea multe cărți interzise celorlalți cetățeni, călătorisem prin prea multe țări unde alții nu ajunseseră nici cu gândul. Noi am înțeles primii că Partidul ne ducea țara de râpă. Nu aveam un grad așa de mare pentru a juca un rol în istoria care se derula pe atunci, dar. Dacă vă uitați la numele celor care au orientat Rusia pe calea cea bună, nu veți găsi decât membri ai KGB-ului, începând cu Andropov și continuând cu Gorbaciov. Despre care încă nu s-a spus totul.

„Dificultatea, vedeți dumneavoastră, este că șefii noștri trebuie că și-au imaginat că era suficient să răstorni regimul și să eviți războiul civil pentru ca viața normală s-o ia de la capăt.

„În ceea ce privește distrugerea, au reușit: regimul cel mai totalitar cunoscut vreodată a căzut fără o victimă, și asta într-o țară căreia Occidentul i-a creat o reputație de barbarie! Dacă v-ați gândi doar la cele o sută de mii de victime ale epurării în Franța, clemența noastră pare de-a dreptul incredibilă. O tiranie care durează trei sferturi de veac și face peste treizeci de miloane de victime, și nicio răzbunare! Nici măcar una! Cum se explică așa ceva? Prin virtuțile specifice ale poporului nostru ortodox, poate, dar și prin profunzimea vederilor conducătorilor noștri.

„În privința construcției, ea s-a dovedit mai puțin strălucită. E lesne să faci tabula rasa. Dar mai greu să pui o friptură deasupra. Eu v-am mai spus, fundamental, sunt un necredincios și nu mi-am închipuit că societatea rusă ar putea deveni ideală de pe o zi pe alta. O cunoșteam pe cea veche, și puteam exercita funcții conforme competențelor mele; pe cea viitoare n-o cunoșteam; așa că am preferat să mă retrag, și nu regret.

„Mă întrebați dacă am suferit? De ce să sufăr? Că am aparținut unui organism căruia i-a dat naștere Ceka[100]? Nu. Sunt mândru de asta. Ceea ce nu înseamnă că sunt mândru de

100 Poliție cu misiunea de a combate contrarevoluția și sabotarea Rusiei sovietice în anii 1917 - 1922. (n.tr.)

tot ce-a făcut Ceka sub Lenin și Stalin (să nu facem o confuzie: din cauza lui Lemn am pierdut Primul Război Mondial, iar datorită lui Stalin l-am câștigat pe al Doilea). KGB-ul de pe vremea mea, domnule colonel, nu mai însemna Ceka și, oricum, eu mă aflam în primul directorat: nu am sânge de ruși pe mâinile mele de parcă aș fi lucrat și eu în GRU. Serveam Rusia așa cum era ea în acel moment în care hazardul m-a adus pe lume, la fel cum și voi, francezii, l-ați slujit pe Napoleon sau diversele republici, deși nu sunteți nici imperialiști, nici republicani. Slujirea națiunii se află pe primul loc. Și în ziua de azi. Văd că pericolul cel mare pentru lume se trage de la mondialismul de care nu vor profita decât porcii de americani.

Glasul lui Dmitri tremurase. Ura sa împotriva americanilor îi urca din viscere către creier. Samson lăsă să treacă un timp, și adoptă tonul cel mai confidențial.

— Fiți atent. Dmitri… (De fapt, îmi puteți spune Gaston sau Samson, la alegere: sunt în rezervă, numele meu conspirativ nu mai este un secret.) Ăsta-i motivul pentru care m-ați invitat să cinez la Boieri?

Cu paharul în mână. Dmitri se ridică cu o ușurință care făcea cinste mușchilor lui abdominali.

— Ah! Nimic nu vă scapă, Samson. V-am invitat să cinați la Boieri mai întâi pentru că acolo se mănâncă bine, dar. Ce-i drept, și pentru că am eu o idee în cap.

— Reînnoirea alianței franco-ruse?

— E ceva mai complicat decât atât. Am să vă spun într-o zi. Dar e foarte adevărat că acest continent euroasiatic se află ca între două paranteze, Franța și Rusia, nu-i așa? V-ați terminat paharul? Hai să dormi, dacă vreți. Un proverb rus zice că: dimineața este mai isteață decât seara.

— De acord.

Dmitri stinse lumina.

— Încă ceva, spuse Samson pe întuneric. N-ar fi posibil să facem o recunoaștere pe teren?

— Pe jos? Într-un vehicul blindat?

— Cu avionul sau. De preferință, cu elicopterul. Să aruncăm o privire la deschiderea din grotă, la povârnișuri, la teren, la împrejurimi…

— Sigur, dacă nu vă deranjează că s-ar putea să se tragă puțin asupra dumneavoastră. Eh! V-ați așeza pe casca de

protecție ca să vă asigurați posteriorul. Am să vorbeasc cu Grubko.

Samson închise ochii și probabil că adormise fără să-și dea seama, fiindcă, atunci când îi deschise, fereastra era de un albastru deschis, tar Dmitri, gata îmbrăcat, proaspăt ras și mirosind a esență de bergamote, îl bătea ușurel pe umăr:

— Sculați, voi oropsiți ai sorții! Domnul colonel, elicopterul prea nobilei dumneavoastră persoane pufăie la ușă.

3

Samson își petrecuse aproape întreaga carieră în serviciile speciale, și nu avea simțul terenului caracteristic unui mărunt comandant de infanterie, pentru care fiecare mușuroi de pământ, fiecare șanț, fiecare tufiș, fiecare văgăună vorbea pe limba lui. Această experiență îi lipsea. Dar sălășluia totuși în el acel dialog fundamental pe care soldatul îl poartă cu pământul în care avea să fie îngropat într-o zi, și care, înainte de moarte, îi poate salva viața dacă îl înțelege. Îl asimilează. Îi câștigă încrederea, și-l amalgamează, dacă trăiește așa cum vrea el să trăiască. Firește, văzut de sus de un șef de secție sau din înălțimea unei mașinării zburătoare, el nu mai are aceeași înfățișare, dar repetă același adevăr: indiferent care ar fi calitatea materialului de care dispui sau de cea a celulelor cenușii ale șefului, soluția este înscrisă – uneori codificat – pe teren.

În elicopter erau cinci: pilotul, șeful de bord, Samson. Dmitri și Sașa, a cărui prezență nu era de niciun folos, dar nu putea suporta ideea că ceilalți s-ar fi putut afla sub tirul de gloanțe în absența lui.

Elicopterul se înălțase întruna până ce trecu de creasta munților Ajduk. În acel moment, când, pentru prima oară era suspendat deasupra versantului sudic, cel care dădea spre regiuni aparent încă nesupuse Ceceniei, pilotul se întoarse spre pasageri și își mișcă expresiv și fatalist bărbia: de acum înainte se îngroșa gluma. Pasagerii știau la ce se expun: dacă ar fi fost doar câteva gloanțe de pușcă sau de mitralieră, mai aveau o șansă atâta vreme cât rămâneau la mare altitudine; dacă era vorba, însă, de un Stinger american, abia ar fi avut timp să-și facă rugăciunea, văzând proiectilul lansat.

Topografia era simplă: un lanț muntos, înconjurând o căldare, pe fundul căreia era un lac.

Survolară căldarea; pe peretele nordic se întrezărea o crevasă despicând muntele, ușor de recunoscut pentru oricine ar fi văzut fotogrfiile sau ar fi știut să interpreteze o hartă: acolo se afla intrarea în grotă. În jur, faleze golașe alternau cu versanți acoperiți de conifere.

— *Nije ne nado?* întrebă pilotul, crezând că pasagerii lui sunt civili.

— Nu coborâm mai jos? traduse Sașa.

— Coborâm, spuse Samson.

— *Nije.* Traduse Sașa.

Elicopterul amorsă coborârea, rămânând pe mijlocul căldării, cât mai departe posibil de pereții muntoși. În jur, planau vulturi.

— Cap sau pajură, rosti Golubinski. Sau nu vor trage în noi ca să ne facă să credem că nu sunt acolo. Sau vor trage ca să ne facă să credem nu se află acolo decât trei subalterni și nu banda lui Ali Mansur.

— *Nije ne nado?* întrebă pilotul.

— *Nije.* Făcu Samson.

Se aflau acum la altitudiea din dreptul intrării în grotă. Cu binoculul. Se putea deslușI grohotișul ce masca intrarea. Nu se vedea în împrejurimi nicio platformă care să permită aterizarea unui elicopter. Cei care ar fi dat asaltul ar fi trebuit să coboare în crevasă sub focul posturilor de luptă disimulate pe laturi.

— *Nije ne nado?* întrebă iar pilotul, care devenea puțin nervos și el. Acolo, chiar o căutau cu lumânarea.

Aparatul se afla în mod evident mai jos decât postul de luptă superior al grotei, cel care era împănat de mortiere și mitraliere.

— *Nije. Nije'..* Comandă Samson.

Diferența de nivel dintre intrarea în grotă și lac era de aproximativ trei sute de metri. Lacul era aproape perfect rotund, cu un diametru în jur de două sute de metri, dominat de stânci proieminente, între ele cu o mică plajă înconjurată de trestie, aflată cam în fața grotei.

Sașa îl tachina în rusește pe șeful de bord:

— Veniți deseori să vă scăldați pe aici? Lacul e bogat în pește? Se găsesc și ceva heringi marinați? N-ați încercat?

— Pe tine. Bătrâne, dacă stă lumea să te asculte. Îi împui capul, replică șeful de bord.

Apa lacului era de un verde închis, briza din zori abia dacă îi vâlurea suprafața. Ai fi zis că-i ochiul magic al unui dragon ciclop.

— Ne întoarcem, spuse Saamson. Dar mai întâi, să dăm o raită prin față. Ca obiectivul recunoașterii noastre să nu fie prea evident. Să aruncăm o privire și la luminișul ăsta, pe care l-am remarcat în fotografii. Și pe urmă, treceți peste talvegul din fața noastră, de parcă am căuta intrarea în grotă la antipozii locului unde se ascunde ea.

Singurii locuitori ai talvegului era o turmă de capre, și curând ajunseră înapoi în tabără fără să fi simțit gustul nici unei împușcături. După masa servită încă o dată la popota lui Grubko – au mâncat un borș de varză și un terci de hrișcă, la fel ca și restul trupei Samson îl întrebă pe Dmitri: – Am putea rămâne doar noi trei și nimeni altcineva? Dumneata, eu și generalul? S-ar putea să-mi fi venit o idee.

4

Se înserа când Samson se întoarse în tabăra petroliștilor și prima persoană de care dădu cu ochii în splendoarea apusului fu cea a înaltului și suplului Daniel, care se plimba în lung și în lat. Cu pași mari și repezi, cu mâinile în buzunare, trăgând dintr-o țigară.

— Salut, Samson. Ai ceva noutăți? Lumea e nerăbdătoare la Paris.

Samson gândi: „Pacostea asta-mi mai lipsea! Ar fi putut să mă întrebe măcar cum mă simt.“

Și. Ca să-l tachineze pe Daniel:

— Ai călătorit bine? Cum ți s-au părut șoselele din Cecenia? Ce-i drept, ești cavalerist: obișnuit să ai popoul plin de bătături.

— Ascultă. Samson, a trecut o bună bucată de vreme de când ești aici. Și tot ce s-a întâmplat, dacă înțeleg bine, a fost răpirea acelui tip cumsecade, americanul umanitar, de sub nasul tău.

— Nasul meu nu era însărcinat cu protecția tipilor cumsecade, cât de umanitari și americani ar fi ei. Ce cauți tu aici, ai venit să mă anunți că patronii au decis să-și strângă catrafusele pentru a salva viața ostaticilor?

— Destul. Samson. Sunt în joc miliarde de dolari. Petrolul din Marea Caspică. Relațiile franco-ruse. Viitorul Europei. Dacă ne luăm valea de aici. Lăsăm câmp liber de acțiune ticăloșilor de americani.

— Când sunt bieți țipi cumsecade, când ticăloșii de americani. Spune-mi un lucru. Daniel. Noi preferăm să punem mâna pe bărboși și să-i salvăm pe ostatici, de acord, dar dacă nu suntem siguri că-i puteam captura pe bărboși, periclităm binișor viața ostaticilor, nu? Importante sunt miliardele de dolari, deci prezența noastră aici. Deci eliminarea lui Ali Mansur, cu mult mai mult decât viața lui Mateo, a Virginiei și a lui Caldens, fără s-o mai punem la socoteală pe cea a lui Chastow. Așa stau lucrurile?

Daniel se opri din mers. Ochii săi acvamarini erau ficși în spatele fumului de țigară.

— Nu cumva ți-a ajuns inimioara prea sensibilă, îmbătrânind? Ai făcut carieră în cadrul SA fără să verși lacrimi de crocodil.

— Întotdeauna am cruțat viața oamenilor, poate chiar prea mult. Dar am să te uimesc, Daniel: *hâc el mine.* Sunt de acord cu tine și cu patronii tăi. Nu pentru miliardele tale de dolari, a căror culoare n-o voi vedea niciodată, ci pentru că nu trebuie să cedăm unui șantaj. *Dura lex.* Dar e din silex. N-ar fi trebuit să se ducă la cules de ciuperci.

N-ar fi trebuit să se ocupe de orfani. Nu se pot face concesii sub amenințări. Voiam doar să aflu cum ar reacționa OILOC-ul dacă am face o tentativă de eliberare și dacă ostaticii și-ar lăsa pe acolo pielea. În extremis, compania s-ar putea simți ușurată: faptul i-ar lipsi pe rebeli de orice mijloc de presiune asupra ei. Nu asta vrei să-mi spui?

Daniel începuse din nou să meargă. Părul său, de care nu știai dacă mai era încă blond sau deja alb, era iluminat de ultimile raze de soare.

— Măi, măi, măi, Samsoane, făcu el. Lucrurile astea se fac. Dar nu se spun. Fără valuri, fără consecințe regretabile, fără publicitate. Dar aș putea să-ți mărturisesc următoarele: dacă Mateo dispare, văduva lui va primi o îndemnizație serioasă, iar dacă îi recuperăm vii pe toți trei, noi doi ne vom împărți îndemnizația sub formă de primă.

„Ah! Iată de ce Daniel a venit de la Paris, deduse Samson. Ei bine, să facem în așa fel ca el să-și câștige jumătatea de primă.“

— Atunci, *qitae cum iâa sini,* pot să-ți spun că mă declar mulțumit să te văd, iar tu va trebui să-ți pui fundul la treabă imediat.

— Ai vreo treabă pentru mine? Ce treabă?

— Legată de logistică, firește. Nu ești tu specialist în logistică?

Samson îi expuse proiectul, atât de simplu și atât de imprevizibil. Daniel îl ascultă în tăcere, ceru una sau două precizări, făcu una sau două obiecții, înregistră răspunsurile și îndesă totul în calculatorul care îi servea de creier.

— Cifra va fi considerabilă! De ce nu furnizează rușii materialul?

— Pentru că materialul ăsta reprezintă unul din puținele lucruri pe care francezii îl fac mai bine ca alții. Am cataloagele la mine. Voi lua legătura cu Adeline prin poșta electronică și îți voi transmite comanda.

— Nu-mi poți da o cifră aproximativă?

— Asta-i meseria ta, nu a mea. Hai să zicem cam o sută de mii.

— De franci?

— De euro.

— Trebuie să cer acordul patronilor… (Daniel se uită la ceas.) Patronul îl va consulta pe propriul patron…

Samson îl privi cu milă.

— Generalului Grubko nu i-au trebuit mai mult de cinci minute ca să obțină acordul șefilor săi.

— Militarii nu-și administrează bugetul la fel ca negustorii, bătrâne. Când dispui de muniții în dotare, e pentru ca să te folosești de ea. E ca și cum ar fi gata cheltuite. Cu banii nu-i același lucru. Ia stai! Mi-a venit o idee: dar dacă i-am pune la plată pe neicușorii din America? Toate astea îi privesc și pe ei. Și ei au un ostatic, pe care noi vom încerca să-l eliberăm. Și pentru ei, o sumă ca asta, e o nimica toată. De altfel, dacă vor fi de acord, s-ar putea să beneficieze și ei de o mică primă.

— Te descurci tu, spuse Samson plictisit, dar să te descurci discret. Singura noastră speranță este surpriza, iar tipii ăștia au agenți peste tot. Să nu uiți că au – sau că au avut – contacte în America. Fii atent cu *Echelon*-ul[101].

— În privința asta, totuși, ai putea să ai încredere în mine!

— Știu. Daniel. Ești un *has been pro*[102][103].

---

101 Sistem de ascultare american, prin satelit, (n.a.)

102 Ex-profesionist. (n.a.)

103 În limba franceză, expresia: *sucrer les fraises* (mot à mot = a presăra căpșunile cu zahăr) înseamnă a-ți tremura mâinile de bătrânețe, (n.tr.)

La două dimineața. Daniel îl trezi pe Samson, bătând la ușa lui. Amândoi erau în pijamale. Cea a lui Daniel avea dungi fine gri, asortate; cea a lui Samson, dungi late bordo și bleumarin.

— Tocmai am primit un mesaj eletronic.

— *Și?*

— *Creditul acordat...*

— Uf.

— *Cu o condiție. Dl. Sangdeboeuf nu va participa la o operațiune care nu mai este pentru vârsta lui și care ar putea compromite compania.*

— Te ții de glume?

— Pot să-ți arăt textul.

Samson era pe punctul să explodeze, și, apoi, inexplicabil de calm, mormăi:

— Bun, bun. De acord. Trebuie că au dreptate. *Sucro fresas122.*

5

A doua zi dimineață, fără să aștepte o invitație, Samson plecă la postul de comandă al rușilor, însoțit de Sașa. Santinela prezentă arma, un planton ridică bariera. Francezul era un prieten acum, când toată lumea știa că era militar și nu un petrolist. Trupa de ruși se distra să aibă un străin printre ei și ar fi vrut să afle ce căuta el așa de departe de Paris. Un subofițer mustăcios dădu fuga să-l caute pe Golubinski. Un sublocotenent deschise portierea mașinii cu dublă tracțiune pentru *franțuski polkovnik*[104].

— Ce lume, spuse Gamier.

Golubinski îl duse pe Samson direct la general, iar colonelul Iuri lunci, șeful *razvedotdel*-\A|||. Sosi tropăind, deșălat și adus de spinare, cu ochii sclipind în spatele lentilelor fine. Sașa luă parte și el la întrevedere.

— Domnule general. Începu Samson, am primit vești de la Paris. Compania mea este de acord să ne finanțeze proiectul și să ne trimită cel mai bun material existent în lume, cu două condiții. Prima, armamentul să fie furnizat de armata rusă…

Clauza, pur imaginară, avea un scop psihologic: trebuia să-i măgulească pe ruși, lăundându-le armamentul – altminteri excelent.

---

104 Colonel francez, (n.a.)

— De acord, spuse generalul, scărpinându-și cu unghiile obrazul aspru și zgrunțuros pe care, în pofida unui bărbierit meticulos, fiecare fir de păr forma un punct negru.

Celălalt obraz se sprijinea într-un pumn făcut să doboare un zimbru. Voit, ochii lui nu exprimau nimic.

— A doua condiție, reluă Samson, este ca trimisul OILOC-ului, adică eu. Să participe la operațiune.

Generalul îi consultă din priviri pe Dmitri și Iuri.

Iuri Iurici întrebă:

— Are experiența necesară?

Dmitri traduse.

— Am fost format de SA, spuse Samson, și continuu s-o fac din plăcerea mea. Cincizeci de ore pe an, aproximativ.

Nimeni nu-i puse cuvântul la îndoială.

— De ce nu. Făcu generalul.

— Și eu aș vrea să particip, interveni Sașa.

— Aveți experiență? Întrebă Dmitri.

— În jacuzzi-ul din garsoniera mea.

— Va trebui să vă antrenați mai mult, îi recomandă Iuri Iurici.

— Înainte de a începe, vreau să ridic trei probleme, spuse Samson.

— *Nu125?* Bombăni generalul.

— Prima, știm că efectivele lui Mansur însumează în jur de șaizeci de oameni, dintre care cincizeci au misiuni de luptă. Mitraliere, mortiere. Mine. Rachete, totul inclusiv, câte posturi de luptă există în grotă?

Iuri Iurici făcu rapid un calcul mental:

— Pândarii, trăgătorii, încărcătorii, servanții… mortiere, mitraliere… Treizeci și cinci spre patruzeci.

— Vreți să spuneți că nu dispun de numărul obișnuit de trei oameni pentru un post de luptă?

— Absolut deloc.

— Și în stare de alertă…?

— Toată lumea urcă pe punte. Nimeni nu vrea să piardă ocazia de a ucide un necredincios și de a-și bine-merita paradisul. Și pe urmă, în caz de pierderi, trebuie să fie înlocuiți imediat cei operaționali. Așa că sunt mereu gata pregătiți.

— A doua, cum este organizat serviciul lor de informații? De ce surse dispun ei? Cum se orientează? Cum le exploatează?

Mai precis, dispun de periscoape, de electronică sau de altceva? Beneficiază de sprijinul dronelor, poate chiar de producție americană? Pe scurt, pot vedea ceva din grota lor sau. O dată închiși acolo, nu mai comunică deloc cu lumea exterioară?

Generalul și Iuri Iurici schimbară o privire după ce ascultaseră traducerea. Iuri Iurici începu:

— Interogatoriul prizonierilor nu ne-a permis…

— Nu te mai osteni, interveni Dmitri. I-am dezvăluit prietenului nostru francez că avem o sursă în grotă.

— Bun, dacă așa ai considerat tu de cuviință… De altfel, sursa îți aparține.

Iuri Iurici se întoarse spre Samson:

— Această sursă, fiindcă de o sursă este vorba, e un om relativ simplu – pseudonim *Duraciok*126, care nu ne poate furniza prea multe detalii tehnice. Presupun că ceea ce vă interesează este de a afla dacă bandiții ar avea vreun mijloc de observare a luminișului, pe care l-ați reperat la baza pereților oblici. Cu ochiul liber. Nu. El este ascuns de faleză. Atât cât știm noi, adversarul nu dispune de periscoape și nici de drone americane. Totuși, în cazul în care le-ar avea, așa cum știți, dronele suspendate între cer și pământ sunt foarte greu de detectat. Cu toate astea, mă gândesc că pădurea adăpostește suficient luminișul pentru ca, în învălmășeala generală, genul de activități care se vor derula acolo să scape supravegherii chiar și a unei drone de ultimă generație. Rămân camerele video. Bandiții le-au disimulat aproape peste tot în natură, de asemenea, scanere radio și antene, ascunse în trunchiuri de copaci spintecați pe lungime, și care „aud” tot ce se petrece în împrejurimi. De exemplu, o discuție prin radioul portativ dintre doi ofițeri riscă să fie surprinsă. Știm că postul de comandă este dotat cu o sală unde se află în permanență operatori care „privesc” pe ecrane ceea ce „ascultă” receptoarele lor. Dar, pe de o parte, s-ar putea. Într-o oarecare măsură, să se impună tăcere oamenilor noștri: pe de alta. Mă îndoiesc că niște camere și niște antene ar putea fi camuflate așa de departe – de la luminiș la grotă e un kilometru bun în zbor de pasăre și în fine, cred că tonele de exploziv pe care generalul le va prăvăli peste peisaj vor stinge camerele și vor reduce la tăcere antenele. Prin urmare, pentru a răspunde la chestiunea pe care

altminteri, nici nu mi-ați pus-o, consider că, după câteva ore de pregătire, bandiții vor fi aproape orbi și surzi.

Sașa traducea pe măsură ce Iuri lunci vorbea. Acesta își scoase ochelarii și își masă rădăcina nasului.

— Mulțumesc, domnule colonel, reluă Samson. A treia, sursa dumneavoastră poate fi contactată, poate raporta și cât de frecvent? Nu pun această întrebare *from idle curiosity*121. Cred că agentul dumneavoastră ne-ar putea indica momentul cel mai favorabil pentni asalt.

Golubinski și Iuri lunci se uitară unul la altul.

— Sistemul nostru este următorul, spuse Golubinski. În timp normal, ținem legătura radio de trei ori pe zi. În cea mai mare parte a timpului Duraciok nu emite și nici nu ascultă, dar el știe că. Dacă iese din grotă, poate lua legătura cu noi la anumite ore. El se străduie să fie pe recepție cel puțin o dată din șase. Îi transmitem atunci mesajele nostre și primim rapoartele lui. În împrejurările actuale, îi putem da de știre că vom fi pe recepție în mod permanent, dar, în ceea ce-l Privește, el nu va putea să ne țină la curent cu reacțiile adversarilor, cel puțin atâta vreme cât nu vom pătrunde în grotă.

— Adăugați, spuse Iuri lunci, că dacă Duraciok ne indică momentul favorabil, el va ști când vom intra în acțiune. Să presupunem că a trecut de partea inamicului. Să presupunem că a decis să trădeze și să toarne tot ce știe în poala lui Ali Mansur. Să presupunem că devine suspect și este torturat.

— Duraciok va ști ora, dar nu și modalitatea de acționare, obiectă Samson.

— Nimic nu-l împiedică s-o ghicească, replică Golubinski. De altfel, Cristofor Colnmb a găsit mijlocul de a ține un ou pe verticală, iar intenția dumneavoastră, domnule colonel, este de același ordin. Ea se bizuie pe mvizibilitatea evidenței. Dar eu îl cunosc pe Duraciok și cred că, fiind chiar la curent, nu va fi stăpânit decât de o idee: să se pitească într-o ascunzătoare și să aștepte evenimentele. Eu sunt de părere ca el să fie prevenit, chiar și pentru simplul motiv de a-și pune la adăpost viața. Cât despre alegerea momentului favorabil… evident că noi vom acționa pe timp de noapte.

— Noi. Dmitri?

— Să nu vă închipuiți. Samson, că am să vă las să vă duceți de unul singur!

Generalul protestă:

— Dmitri Aleksandrâci, de multă vreme n-ai mai participat la acest gen de sport.

— Așa ceva nu se uită, la fel ca mersul pe bicicletă.

— Viața ta este în mâinile tale. Bătrâne. Dacă ai de gând să mori. N-ai decât.

— Iată ce numesc eu un prieten.

— Când începe diversiunea? întrebă Samson.

— Când vreți, dar nu mai înainte de douăzeci și patra de ore.

— De ce?

Samson nu-și crezu urechilor când Dmitri îl lămuri că, după căderea comunismului, armata rasă rareori se angaja fără o binecuvântare religioasă într-o acțiune unde exista riscul unor pierderi de vieți omenești. Această binecuvântare lua de preferință forma unei slujbe în decursul căreia soldații țineau să se împărtășească mai înainte de a merge pe front; și, înaintea împărtășaniei, trebuiau să se spovedească individual, iar spetnazul nu dispunea la fața locului decât de un singur preot. În plus. Era nevoie să treacă douăsprezece ore de post între spovedanie și împătășanie.

— Ce lume! comentă Sașa.

— Nu-i grav, spuse Samson. În orice caz, materialul n-are cum să ajungă mai devreme de trei sau patra zile.

Samson căzuse pe gânduri. Creștinul din el nu se putea împiedica să nu se întrebe dacă această întoarcere la credință. Într-o Rusie spălată de sângele milioanelor de martiri, nu avea să schimbe istoria lumii.

6

De fapt. Samson era mai curând mulțumit de prestația lui. Totul se organiza aproape așa cum dorea el. Dar mai ales. Se bucura de a-și fi pus la cale, în pofida vârstei, o misiune pe teren. Ultima dată, la Monterosso, când executase o lansare cu parașuta OPS. Se cam bușise, dar se descurcase destul de bine pentru un veteran și nu vedea niciun motiv să n-o ia de la capăt. Îi trecu prin minte chipul Adelinei. Asta-i. Dacă își lăsa oasele prin Cecenia, ea l-ar fi plâns, și se simțea în același timp fericit și nefericit, dar ce-ați vrea? Era soție de ofițer, știa că, în anumite meserii, singurul *modus vivendi* era sacrificiul, nu întotdeauna dus până la capăt, dar mereu oferit destinului pe o tavă de argint. *Morituri te sahitant.*

Totuși, nu pentru a-și dovedi junețea își asuma Samson riscuri prea mari pentru anii lui. Avea el niște bănuieli ciudate și în eventualitatea în care ele s-ar adeveri, ținea să fie prezent la eșecul adversarului. Era convins că și motivele lui Dmitri puteau să fie la fel de justificate: probabil că avea și el aceleași bănuieli.

În așteptare, Samson se gândi să-i facă o mică vizită vicontesei. Oh! O compătimea din toată inima, cu atât mai mult cu cât farmecul ei nu-l lăsase insensibil, dar mai avea și alte motive.

O găsi servindu-i cu *whiskies and soda* pe doi englezi și pe un american. Cel mai tânăr dintre cei doi englezi era fiu de lord și vorbea ca un cockney. Cel vârstnic era cockney și, străduindu-se să vorbească precum un lord. Își supraveghea cu grijă pronunțarea sunetului *h.* Amândoi se declarau gata să arunce bombe nucleare asupra Moscovei dacă rusnacii nu-l eliberau pe Chastow cât ai bate din palme. Americanul se dovedea mai calm. Mai ponderat: treburile, astea aveau nevoie de timp; Bob va fi nevoit să-și pună răbdarea la încercare.

Samson nu înțelegea tot ce vorbeau ei: diferența de accent îi zgâria urechea, dar sesiză complexul de superioritate al celor patru anglo-saxont.

Cel manifestat de cei doi englezi era hazliu și savuros: deși mâncaseră o chelfaneală zdravănă de la americani în timpul războiului de Independență și puși cu botul pe labe după al Doilea Război Mondial, ei extrăgeau un orgoliu paradoxal din aceste eșecuri și credeau că domnesc asupra lumii prin procură. Constatarea „împreună cu americanii, noi suntem cei mai puternici” nu se împiedica de considerațium etice.

Punctul de vedere al americanului era diferit. El atribuia atotputernicia Statelor Unite unor considerente de ordin moral: „Pentru că noi suntem cei mai curați, cei mai virtuoși, cei mai idealiști, cei mai democratici, noi smântânim lumea de cele mai performante creiere și de cei mai valoroși oameni. Astfel, noi suntem cei mai puternici. Mai concis, noi o meritățm.” Din spusele lui răzbea o justiție imanentă și un progres pe care Samson nu le împărtășea, dar îl distra, nu fără amărăciune, această siguranță pe care faptele păreau să le confirme. Puteai să nu fii de acord cu doctrina americană, dar nu puteai rezista puterii americane, ceea ce le permitea americanilor să afirme

că doctrina lor era cea mai bună, fără teamă de a fi contrazişi, pentru că deţineau forţa de a-i reduce la tăcere pe opozanţi. Pe scurt, americanul calm şi ponderat nu lăsa restului lumii decât o alternativă: să fie sedusă sau să fie violată.

Vicontesa nu intra în aştfel de generalităţi. Ţinându-şi interlocutorii sub focul privirilor ei albastre. Îi soma să-l elibereze pe Robin şi cu asta basta. Vorbea pe un ton provocator, în sacade, fără să reuşească pe deplin să-şi ascundă nervozitatea:

— Cecenii nu sunt nişte indigeni mai răi ca alţii, nu-i aşa? Am văzut femei cecene bătrâne aducând de-ale gurii trupei ruseşti prost hrănite de intendenţă. Ceea ce nu reprezintă un impediment ca ei să facă aproape întotdeauna alegerea proastă. În timpul revoluţiei, au trecut de partea bolşevică. În timpul Războiului Doi Mandial, de partea hitlenstă. Acum. Au ajuns wahabiţi şi bărboşi. (Sprânceana dreaptă ridicată.) Şi se mai plâng de consecinţe. În ceea ce mă priveşte, nu sunt deloc şocată că Stalin i-a deportat, ca să-i înveţe minte să-l mai prefere pe Hitler. (Sprânceana stângă ridicată.) Dimpotrivă, le reproşez ruşilor că n-au ştiut să facă diferenţa. Într-o măsură suficientă, dintre ei, care începuseră să se civilizeze în contact cu Europa, şi aceşti sălbatici, ce trebuiau trataţi ca atare. Când noi am avut unele probleme în India, de exemplu, pe vremea revoltei cipaylor128 – a fost din vina noastră: noi livrasem untură de vită hiduşilor şi untură de porc musulmanilor – ei bine, vă asigur că am ştiut să reglementăm problema în mai puţin timp decât ar fi trebuit să zici Jack Robinson. Nici voi. Americanii, nu i-aţi lăsat prea multă vreme pe indienii voştri să vă calce în picioare, nu-i aşa?

— Mă uimiţi. Betty, interveni Samson. Vă credeam umanitară, şi am impresia că recomandaţi represiunea.

Betty îl fulgeră din priviri:

— Fiecare lucru la timpul lui. Represiunea mai întâi, umanitarismul mai pe urmă.

Se întoarse din nou spre cei doi englezi.

— Nu ştiu de ce cuvântul „indigen” e perceput în zilelele noastre ca fiind peiorativ. Eu sunt o indigenă din Kent şi sunt mândră de asta. Ce-i drept, indigenele din Kent şi indigenele din Cecenia nu au acelaşi ten şi nici aceleaşi comportamente. Şi atunci? Ştiţi că există două forme de rasism. Una constă în

eliminarea raselor, altele decât a ta. Cealaltă în eliminarea raselor, inclusiv rasa ta, prin amestecarea lor. Eu nu sunt rasistă. Kentul este Kent, iar Cecenia este Cecenia.

„Să luăm un exemplu. Când cineva asasina pe altcineva în Kent, ce se petrecea, pe vremea când eram deja civilizați? Asasinul era spânzurat și nu se mai vorbea de incident. Acum. Asasinul e întreținut până la moarte l2fi Soldat autohton din armata engleză din India. Revolta lor. Din 18571858. A dus la dispariția Companiei engleze a Indiilor de Est. (n.tr.)

pe cheltuiala contribuabilului. Costă mai scump decât o funie sănătoasă, dar principiul este același: statul este cel care își arogă dreptul de a-i judeca pe particulari. În Cecema. Lucrurile stau altfel. Să presupunem că Aslan îl omoară pe Omar. *Teip*-ul lui Omar nu va fi preocupat decât de un singur lucru: să-l lichideze pe Aslan. Să presupunem că Aslan se exilează. *Teip-u*| va aștepta cu răbdare ca fiul mai mare al lui Aslan să împlinească cincisprezece ani și pe urmă, hărșt! Radical. Dar există întotdeauna o modalitate de a rezolva altfel problema. Aslan s-a exilat, și prin verii lui, prin prieteni, negociază. Zece berbeci, douăzeci de berbeci, o sută de berbeci… în cele din urmă ajung la o înțelegere asupra răscumpărării mortului. Și atunci, ce credeți că se întâmplă? Aslan completează un cec și totul este dat uitării? Aslan este cusut într-un lințoliu, da, domnilor, într-un lințoliu, inclusiv capul; membrii din *teip*- ul lui îl întind pe o targă și-l poartă prin munți până la *teip*-ul lui

Omar. Între timp, cei o sută de berbeci sunt livrați. Nevasta lui Omar apucă un hanger, despică lințoliul și Aslan învie, alb ca zăpada.

— Nu înțeleg unde vreți să ajungeți, spuse englezul bătrân. Cine dintre noi ar trebui să fie cusut într-un lințoliul?

Samson se ridică să plece, sperând că Betty îl va însoți, ceea ce se și întâmplă.

— Sunteți foarte neliniștită? o întrebă el în franțuzește. Nu e cazul, în general, răpirile de ostatici se termină cu bine de îndată ce se pretinde o răscumpărare. Și, dacă suma este prea mare, întotdeauna se poate încheia un târg.

— Nu-i rea ideea încheierii unui târg, nu-i așa? Soțul meu e bogat, dar douăzeci de milioan de dolari asta e în afara oricărei discuții. Va trebui ca și *Bids for Kids* să coopereze substanțial.

Samson nu se dovedi mai puțin uluit la gândul că soțul ar fi

gata să plătească pentru eliberarea amantului.

— Ce gen de om este Robin? Întrebă el tam-nisam.

Betty reflectă două secunde:

— Un om care ar vrea să creadă în ceva și nu reușește.

Samson se miră. Constatând că ea îi clasa pe oameni în felul lui Dmitri.

— Întotdeauna a îndeplinit activități umanitare?

— Nu știu. Am impresia că a fost funcționar. Nu ne punem prea multe întrebări unul altuia.

— Pentru că nu vreți să auziți minciuni?

— Nici adevăruri. Mă întrebați „Ce gen de om este”. Dar eu, ce gen de femeie sunt? Chiar credeți cu adevărat că ființele omenești pot fi clasate pe genuri?

— Într-o anumită măsură. Există, de exemplu, aventurieri și casnici. Dumneavoastră sunteți o aventurieră. Dar el? Ce muncă îndeplinea el ca funcționar, ați aflat?

— Așa ceva nu mă privește.

— Nu vi se pare ciudat că cecenii au răpit un american liniștit, care se ocupa de orfani? De fapt, e știut că, până la 11 septembrie 2001, americanii au susținut, pe ascuns, rebeliunea. Se vorbește că soldații ruși își vindeau armele rebelilor pe dolari; pentru acest negoț era nevoie ca rebelii să dispună de dolari.

— Poate că aveți dreptate, dar *Nine-Eleven* a schimbat totul. Iar acțiunea punitivă întreprinsă de americani în Afganistan, nu cred că i-a făcut prea populari printre musulmani, ori de unde ar veni ei. Ce părere aveți? (O sprânceană ridicată.) În fine! Mă rog mult. Sper că totul va fi OK. Și în franceză spuneți OK. Nu-i așa?

7

În timpul nopții se auziră câteva tiruri în direcția căldării muntoase, pentru a-i face pe bandiții să intre la idei. Iar a doua zi, în zori, se dezlănțui infernul.

Mai întâi, avioanele dădură diurnul bombelor și rachetelor ca niște grămezi de excremente mortale, trecând pe deasupra unor ținte alese la întâmplare, dispersate pe toată întinderea căldării, dar mai ales pe deasupra țintelor menite să creeze confuzie, cum era talvegul cu capre. Crevasa, care permitea accesul în grotă, nu fusese bombardată absolut deloc: pentru a exista o șansă de salvare a ostaticilor. Ali Mansur nu trebuia să

creadă că era luat în vizor.

Urmă pregătirea de artilerie, o canonadă fără răgaz. În tiruri prereglate, îndreptată asupra punctelor de trecere „forțate”, a punctelor de sprijin posibile, distribuite și în căldare, dar cu precădere asupra versantului sudic, cel mai îndepărtat de grotă.

Apoi, elicopterele Ml8 rămaseră ca agățate deasupra crestelor care înconjurau căldarea, în vreme ce camioane aduceau trupe gata de luptă. Aparatele de radio țârâiau. Se dădeau ordine. Se raporta execuția lor. Se puneau de acord unitățile unele cu altele. Necodificat. Dacă antenele bandiților nu fuseseră distruse, cu atât mai bine: aveau să priceapă încet, încet scenariul care li se impunea: *urmare a unor vagi informații furnizate de un transfug*, *armata rusă a decis să scotocească căldarea muntoasă amănunțit și să distrugă elementele adverse, pe care le credea concentrate pe versantul sudic, în jurul talvegului.* Nici vorbă de ostatici, și Ali Mansur nu era pomenit. Această operațiune, botezată *Peciorin,* era menită să facă parte dintr-o vastă ofensivă în toate direcțiile, numită *Lermontov.* Așadar, bandiții ascunși în grotă aveau tot interesul să stea cuminți și să aștepte demontarea operațiunii, fiindcă toate sfârșesc prin a se demonta.

La orele amiezii. Încercuirea era închisă. Trei drone de fabricație rusă. Mici avioane extravagante cam de 3 metri lungime și 3 în anvergură, prevăzute cu camere de televiziune și denumite *Șmel* („bondar”) survolau teatrul de operațiuni pentru a verifica etanșeitatea barajelor, relieful oferind la fiece pas locuri de protecție și ascunzișuri cuiva care cunoștea bine terenul. „Dacă noi am fi avut drone în Algeria. Își spuse Samson, cu mâna streașină, am fi câștigat războiul și mai repede. Ce importanță ar mai avea acum? Tot ne-ar fi fost furată pacea.”

În dimineața aceea, după liturghia celebrată de un preot chel și bărbos și cântată *a capella* de soldații din trupă, a căror glasuri nu ar fi făcut de rușine un cor de operă, generalul Zahar Gnibko adunase ofițerii și le ținu un discurs bine simțit.

— O dată terenul încercuit, nu vom proceda la explorarea amănunțită a zonei ca de obicei, adică să-i căutăm pe bandiți, urme de trecere ale bandiților sau ascunzători ale bandiților. E clar? Bun. (își agita pumnii enormi.) Primul care găsește un

bandit, o urmă de trecere a unui bandit sau un refugiu de bandit, îl înșfac de ceafă și-l trag în țeapă cu mâinile mele. E clar?

Corpolentul Mihail Ivanâci. Șef al *operativii otdel,* îndrăzni să dea glas nedumeririi sale:

— Nu, nu este clar, tovarășe general. Noi trebuie să cunoaștem misiunea pe care ne-o încredințați și nu cea pe care nu ne-o încredințați.

Grubko scuipă pe jos:

— Misiunea voastră nu este nici de contact, nici măcar de recunoaștere. Este o misiune de diversiune, de pregătire și de uzură. Vom conta pe numărul mic de bandiți și pe numărul mare de posturi de luptă pe care le servesc. Obiectivul nostru este de a-i lipsi de somn. După opt zile fără să închidă un ochi. Din sălbaticii *boievikî* ai lui Ali Mansur nu se va mai alege decât ceva udeală pe jos! Atunci, vom da asaltul și când vor fi complet epuizați și hărțuiți. Lămuriți-vă oamenii din subordine că, în eventualitatea în care găsesc ceva, trebuie să raporteze, dar că orice inițiativă este interzisă. Acum. Pe primul dintre voi care divulgă adevăratele noaste intenții trupei. Îl înșfac de ceafă și-l trag în țeapă cu mâinile mele. E clar?

Samson, căruia Sașa îi traducea totul. Își aminti cu nostalgie de vremurile în care vechii combatanți tot așa li se adresau trupelor.

Imediat după prânz începu explorarea terenului. Ici, batalioane întregi avansau pe linie; colo. Se strecurau patrule printre stânci sau pe sub ramurile de brazi. Rușii erau prezenți pe întreaga circumferință a căldării muntoase, atât în apropierea intrării în grotă cât și în partea opusă ei. Dar. Aplicând ordinele generalului și cu tot scandalul subofițerilor, care nu mai pricepeau nimic, ochiurile plasei omenești, aruncate asupra terenului, rămâneau largi: *boievikî* aveau toate motivele să fie neliniștiți, dar nu se lansară în soluții disperate.

La capătul a trei zile bubuind de rafale, cu explozii la tot pasul, și trei nopți iluminate de rachete și brăzdate de gloanțe trasoare, fața sudică a căldării fu abandonată, ca și cum ar fi fost suficient explorată, iar eforturile se concentrară asupra laturii nordice, cea unde se afla grota, pentru a mai crește cu un grad groaza bandiților. Ofițerii, care executau misiuni de patrulare, primiră de la Iuri lunci ordinul de a lăsa să fie auzite

comunicările lor radio că acum urma să fie explorată partea nordică. Un subofițer, care avea să fie înlocuit în cadrul unui element de încercuire din imediata apropiere a intrării în grotă, explică înlocuitomlui cu voce tare că, a doua zi. Grosul trupelor se va deplasa în această direcție, pentru a scotoci amănunțit zona. Dar că nimeni nu se aștepta să descopere mare lucru: *Peciorin* nu va furniza mai multe rezultate ca alte operațiuni din cadrul ofensivei *Lermontov.*

8

Fiindcă avea să participe la o operațiune a armatei ruse. A Armatei Roșii, cum încă i se mai zicea. Samson acceptă să-i poarte uniforma – prezența acesteia s-ar explica mai bine pentru trupă dar nu o făcu fără anumite scrupule.

Pe de o parte, își petrecuse întreaga viață de adult luptând împotriva unor oameni ce purtau o uniformă aproape asemănătoare. Pe de altă parte – dublu paradox deși lucrase în servicii clandestine. În care minciuna și deghizarea reprezentau uneltele de muncă, nu-i plăceau mascaradele militare. Ceva în el încă mai credea în caracterul sacru al uniformei și al gradului. Să poarte un epolet la care nu avea dreptul îi repugna la fel cum i-ar fi repugnat să se pretindă nobil, deși nu era, sau să treacă drept preot fără a fi hirotonisit. În schimb, Sașa era încântat să se fandosească în chip de căpitan rus, deși ofițer în rezervă al armatei franceze. Golubinski îmbrăcase uniforma de maior la care avea tot dreptul. Daniel rămăsese în civil la baza petroliștilor de unde își văzuse, cu regret, amicii plecând:

vremea când i-ar fi putut însoți trecuse pentru el; acum, câștiga bani mulți. Asta-i. Determinase alegerea.

Elicopterul Ml8 se desprinse de sol și din nou. De îndată ce părăsiră câmpia, peisagul magnific, torturat, prometeian, al Caucazului se desfășură sub burta aparatului. Ajunseră la căldarea muntoasă în linie dreaptă. În ciuda ținutei de camuflai a infanteriei, se vedea că locul devenise un furnicar de oameni. Samson reperă mamelonul care ascudea postul de luptă superior al grotei: lucea, intact, ca un craniu pleșuv în mijlocul unei păduri de brazi pe care bombardamentele îi culcaseră la pământ. Apoi, trecură pe deasupra pintenului care domina ieșirea de urgență: aceasta fusese pisată de bombe: dacă vedeai grohotișul, te îndoiai că cineva ar mai fi putut să

evadeze pe acolo. Cu toate astea, erau întinse ambuscade. Survolară lacul mic. De un verde pal în lumina dimineții, și, după ce depășiră o creastă, ajunseră la luminișul pe care Samson îl reperase prima dată. O DZ1: Q fusese balizată aici, corturi întinse, tranșee săpate, și o bucătărie de campanie scotea fum. În jurul ei trebăluind de pe acum doi bucătari.

— Băieților dumneavoastră le place confortul, spuse Samson.

— Au drept la câteva privilegii, răspunse Golubinski. Aceștia sunt cei mai *speí* dintre spețnaz.

Un subofițer veni să i se prezinte, ținută impecabilă, salut impecabil:

— Oamenii sunt pe plajă.

O cărare deschisă prin mărăciniș ducea la plaja ascunsă între stânci. De cum ajunseră acolo, vreo zece creaturi își făcură apariția din apă, ca tot atâția tritoni, cu fețele acoperite de cagule, care nu păreau să aibă nici ochi, nici gură, vestele amintind de trupul unor insecte, iar labele lungi păreau să le servească de picioare. Sașa începu să recite pe loc un fragment dintr-un poem al lui Pușkin, pe care îl traduse, de bine. De rău, lui Samson:

Marea se agită, marea clocotește.
Se revarsă pe țărm unde moare.
Aruncând pe nisipul tare.
Sclipitori în armurile lor.
Treizeci și trei de eroi, tineri, bravi și frumoși *
În frunte cu bătrânul Cernomor.

Golubinski izbucni în râs.

— Salut Cernomor, i se adresă înotătorului din frunte, antrenat pentru lupte subacvatice. Ai nimerit-o, Sașa: de când comandă acest grup. Noi

129 Zonă de salt pentru parașutiști: aici, arie de decolare și de aterizare pentru elicoptere, (n.a.)

toți îi zicem Cemo-mor. Dovadă că încă mai este citit Pușkin, în țara asta. Din păcate, ei nu sunt treizeci și trei, doar unsprezece, însă fac cât treizeci și trei în acțiune. Sunt cei mai buni pe care îi avem. Înotători specialiști în lupte subacvatice și speologi. Ia zi, Cernomor, ce părere ai de echipamentul *franțujilor?*

Cernomor își scosese cagula. Era un blond frumos căruia îi lipsea un dinte din față. Samson făcu remarca, fără voia lui, că

armata rusă nu era perfect pusă la punct, înotătorii destinați luptelor fiind obligați, în Franța, să aibă o anatomie fără cusur. Se făcură prezentările. Cernomor băgă de seamă că Sașa se uita cam fix la el.

— Vă întrebați de ce îmi lipsește un dinte, tovarășe căpitan? E mai comod când scuipi.

Și făcu o demonstrație.

— Nu, nu, zic și eu așa. În realitate, soțul iubitei mele m-a salutat cu un fier de călcat. Am împrumutat de la el fierul de călcat, și ar trebui să-l vedeți acum: e întins și neted ca un costum care iese de la spălătorie. Nu, nu, zic și eu așa. În realitate, am mușcat dintr-un codru de pâine de la intendență, tovarășe maior! Nu. Nu zic și eu așa. În realitate…

Și ceilalți își scoseseră cagulele:

— E dat naibii Cernomor ăsta! Ne face să crăpăm de râs.

Golubinski îl întrerupse:

— Ia zi, cum este echipamentul?

— Super, tovarășe maior. Singura problemă este că nu știm dacă trebuie să dormim cu el. Răspunsul este: da, în cazul în care nu avem pe nimeni altcineva.

— Ați făcut prima recunoaștere?

— Vă așteptam, tovarășe maior. Nimeni nu voia să se înece altundeva decât sub seninătatea ochilor dumneavostră, cum se zice. Ne-am bălăcit și noi puțin.

— Sunteți gata să vă întoarceți în apă?

— Mereu gata să servim Uniunea Sovietică – oh! Scuzați, sfânta Rusie, tovarășe maior – oh! Scuzați, domnule maior.

Cernomor era mereu pus pe glume.

Oamenii din primul binom ajunseră la malul apei. Doi camarazi le duceau propulsoarele, pe care ei le luară și le puseră în funcțiune. Imediat se scufundară.

Samson și-i imagina atingând adâncimi în noaptea tot mai neagră, cercetată de lanternele prinse de avanbrațe prin Velero, strecurându-se printre stânci, consultându-și calculatoarele de scufundare și ceasurile, schimbând din când în când o privire prin mască.

Samson. Sașa și Dmitri se așezaseră pe plajă. Ghemuit lângă ei. Cernomor își oprise debitul de glume, fără îndoială, din respect. Ca un copil, se juca construind piramide din nisip.

După patruzeci de minute, binomul apăru la suprafață,

șiroind de apă și dârdâind de frig. Șeful își scoase din gură țeava de cauciuc și, clănțănind din dinți, raportă:

— Fundul se află la 45 de metri. Clar ca fundul unui cuptor. Ca să nu pierdem nimic din vedere, trebuie să etajăm câte un scufundător din doi în doi metri. Ne va lua ceva timp: stâncile sunt zimțuite și există unele zone sub care nu se vede absolut nimic.

— Avem toată ziua înaintea noastră, spuse Dmitri. Să mergem.

În vreme ce oamenii se echipau. Îl luă de-o parte pe Samson:

— Sunteți sigur că vreți să mergeți cu noi, Gaston?

Samson îl privi în ochi:

— Îmi dau seama ce vreți să spuneți. Sunt un ramolit și ultima oară când am sărit cu parașuta în cadrul unei operațiuni, mi-am cam *cassato la figuram.* (Lui Dmitri îi trebui o secundă să înțeleagă ce spune.) De acord. Dar de atunci am sărit de mai multe ori, și în plus, când e vorba de plonjări, mă antrenez cu regularitate la piscină. Uneori, mă duc să fac plonjări într-o carieră dezafectată unde vizibilitatea, după trecerea câtorva debutați, e nulă. Cât despre temperatură, iarna nu depășește 5 grade. Oricum, Dmitri, nu știu dacă ai băgat de seamă, dar cea a apei nu coboară niciodată la mai puțin de 0. Și atunci, care ar fi problema?

— Cum vreți, domnule colonel.

Potrivit intuiției lui Samson, prin nimic verificată și care s-ar fi putut dovedi falsă, armata rusă lansase o vastă operațiune, iar OILOC-ul pusese în joc bani frumoși. Cum ar fi putut Samson să nu plătească prin propria persoană?

Așa că Samson se echipă, ajutat de Sașa, care gemea la gândul că era obligat să rămână pe mal:

— La urma urmei, nu văd ce ar putea fi așa de dificil să te zbengui sub apă sugând o țevușcă de cauciuc!

Samson trase pe el șoarecele, un combinezon gros din blană polară, apoi combinezonul etanș căptușit și el cu blană. Verifică presiunea din cele două butelii, din aparatele de reducere a presiunii, controlă compasul și calculatorul de scufundare, pe care-l fixă la încheietura mâinii. Își prinse centura de plumb și îmbrăcă vesta stabilizatoare, sub care erau fixate cele două butelii cu aer comprimat. Apoi se alinie împreună cu ceilalți scufundători, pe care Cernomor îi trecu în revistă, verificându-

le echipamentul, deschiderea buteliilor, presiunea afișată.

— Ascultați-mă bine, băieți, spuse Cernomor, deocamdată tară prea multe bufonerii (Dmitri traducea cu voce scăzută). În principiu, pe plaja asta nu putem fi văzuți de adversar, dar nu se știe niciodată. Deci, discreție: coborâți tară să faceți vârtejuri.

„Eu plec primul și ating fundul lacului. Voi ceilalați vă etajați în spatele meu din doi în doi metri. Tovarășul *franțuz* va fi penultimul, iar tovarășul maior închide rândul. Când ajune în apă și în poziția corespunzătoare, va da un semnal de plecare, lovind de trei ori în butelia sa cu pumnalul. În acel moment, îți asiguri reperele, te aliniezi deasupra scufundătorului de sub tine și o apuci spre dreapta, atent să ai mereu peretele la nivelul tău. Bineînțeles, nu-l pierzi nicio clipă din ochi pe cel care este imediat sub tine. Dacă nu-l mai vezi, eu (Cernomor îl imită pe general) te înșfac de ceafă și te trag în țeapă cu mâinile mele. (Râsete puțin nervoase.)

„Dacă reperezi o gaură, lovești de mai multe ori în butelie și caruselul se oprește. Inspectezi. Dacă nu este o intrare în galerie, lovești de trei ori și pornim din nou: dacă pare să fie o intrare cu adevărat, tragi o nouă serie de lovituri. Atunci toată lumea se grupează în junii tău.

„Dacă îmi rămân mai mult de o sută de bari, eu sunt cel care intru în gaură cu binomul meu. Ca s-o explorez. Ceilalți se întorc sus. Cu excepția tovarășului maior și a colonelului *franțuz:* lor le va rămâne mai mult aer, fiindcă vor fi mai aproape de suprafață și se vor posta la intrarea în galerie să ne asigure securitatea.

Se apropiară cu toții de malul apei. Urmau să părăsească o lume pentru a pătrunde în alta. În depărtare, se auzi pârâind rafala unui kalașnikov. Doi vulturi planau deasupra crestelor. Aerul mirosea frumos a ace de brad primăvăratice. Cerul era aidoma unei imense cochilii albastre, iar lacul, unei mici cochilii verzi.

Îngreunat cu centura de plumb, Cernomor alunecă în apă, fără ca ea să se rideze. Îl văzură dispărând liniștit, urmat de oamenii săi. Când veni și rândul lui Samson, se furișă și el în celălalt element și ridică brațul ținând în mână dispozitivul de evacuare a aerului din vesta stabilizatoare. Abia dacă se auzea suflul de aer care scăpa din echipament. OILOC-ul făcuse bine

treburile și lui Samson i-ar fi plăcut să posede un costum de o asemenea calitate.

Sașa stătea pe mal.

— Botezul creștinesc, declamă el, simbolizează moartea. Când suntem botezați, murim împreună cu Hristos pentru a renaște o dată cu el. Noi ortodocșii practicăm botezul prin sufundare ca să fie mai convingător. Iată de ce, domnule colonel, vă botez în Numele Tatălui, al Fiului și al…

Făcu un semn al crucii exagerat deasupra capului lui Samson, care nu mai aștepta sfârșitul blasfemiei. Imediat, frigul apei îi mușcă fața și îi îngheță gâtul, în vreme ce penumbra limburilor acvatici se închidea în jurul său.

Recunoașterea nu dădu niciun rezultat și patrula se ridică la suprafață, să se încălzească, să mănânce și să se odihnească: nici vorbă să se mai întoarcă în apă în aceeași zi, saturată de azot cum era.

O luară de la capăt a doua zi, în aceeași ordine, și, nici de data asta nu descoperiră nimic în pereții lacului, în afara unor mici cavități care nu duceau nicăieri. Cina ar fi fost aproape tristă dacă Cernomor nu s-ar fi ținut de ghidușiile lui obișnuite: se deghizase în sirenă și interpreta de unul singur o piesă improvizată și deșănțată care amintea în același timp de Gogol, de Alexei Tolstoi și de Rimski-Korsakov. Oamenii săi se tăvăleau de râs, iar Sașa, care nu mai rezista, ajunse să-i dea replica în chip de Neptun, dansând o gigă pentru a-și seduce propria fiică… Golubinski privea totul cu ochiul indulgent al unui unchi care se uită la nepoții lui cum se distrează. Samson mânca în tăcere. Dăduse de gustul vodcii și sorbea din ea cu religiozitate, având grijă să înghită ceva după fiecare gât, așa cum îl învățaseră părintele Afanasie și Sașa. Își va face o plăcere din a-i transmite și Adelinei știința dobândită.

Înainte de a-l fura somnul în sacul de dormit, îngână un soi de mică rugăciune:

„Ah! Dumnezeule, dacă am reușit măcar să descoperim intrarea… Dar, în sfârșit, facă-se voia ta, bineînțeles.”

9

A doua zi dimineață reîncepu explorarea. Acolo sus, cercetarea terenului și bombardamentele continuau. Nu le mai băgau în seamă. Inspectaseră de pe acum jumătate din pereți. Depășiseră pe verticală intrarea în cavernă și se apropiau de

verticala puțului G.

Îl depășiră și pe el.

Samson urmărea cu o atenție care nu slăbea bucata de perete care-i revenea. Își supraveghea aparatul de măsurare a adâncimii, dar și spatele scufundătorului plasat sub el. Din timp în timp, sufla puțin aer în stabilizator pentru a se menține la adâncimea corespunzătoare. Era frig. Înaintau mereu printre plante acvatice, stânci periculos de tăioase, scobituri descurajante, bancuri de pești înspăimântați.

Brusc, o serie de lovituri într-o butelie! Și Samson știu de îndată că într-adevăr rugăciunea lui, dacă era chiar o rugăciune, fusese auzită, că se descoperise o galerie și că era cea prin care apele din grotă se deversau în lac. Nu rosti un „mulțumesc”, dar prin mintea lui trecu un gând de vie recunoștință. Răsună a doua serie de lovituri. Eh, nu mai încăpea nicio îndoială! Samson își goli ușor stabilizatorul și începu să coboare. Aparatul de măsurare a adâncimii arăta 25 de metri. Plonjorii se și adunaseră dinaintea unei stânci care înainta în apă și pe sub care se căsca o deschidere mare.

Cernomor își alinie oamenii și-i numără.

Își aprinse lanterna și parcurse fețele deformate de măști și de mușțiucuri. Alese cinci plonjori care urmau să se ridice imediat la suprafață. Aveau misiunea să dea raportul, să asigure schimbul, să prevadă securitatea urcării. Arătă spre alți doi și le indică printr-un gest că trebuiau să pregătească întoarcerea întregului comando.

Apoi scoase un pilon din buzunarul vestei și-l bătu cu ciocanul într-o fisură a stâncii. Un alt plonjor ducea în spinare o bobină în jurul căreia se înfășură o funie terminată cu un sistem de prindere. Cernomor fixă acest sistem de prindere de funie. Îi făcu semn plonjorului să se ridice. Obțineau astfel un ghidaj de la intrarea în grotă până la nivelul apei. Samson aprecia manevrele ca un cunoscător ce era: aproape identice cu cele practicate de SA. Cernomor prinse sistemul de fixare de propria funie și de același pilon și pătrunse în gaura neagră, urmat de binomul său.

Împreună cu ceilalți scufundători, Samson și Dmitri rămaseră la intrare, respirând liniștit pentru a economisi rezerva de aer și urmărindu-i pe cei doi oameni ce se ridicau bătând în stâncă piloni de care fixau funia derulată de camaradul lor la urcare.

Buteliile erau sub o presiune de 200 de bari. Deocamdată consumaseră doar 50. Potrivit regulilor de securitate ale scufundărilor speologice, Cernomor și camaradul său erau nevoiți să se întoarcă în momentul în care ar fi consumat a treia parte din rezervă, adică în jur de 70 de bari. Timpul trecea. Samson se uita la ceas și la calculatorul său din ce în ce mai des. Nu știi niciodată la ce să te aștepți cu rușii ăștia! Sunt în stare de toate nebuniile. Dmitri rămânea impasibil.

În fundul găurii, o lumină. Cernomor și binomul său își făcură apariția. Cernomor se apropie de Samson și îi bătu din palme sub nas, de parcă ar fi apaludat: deci, veștile erau bune. Cernomor își numără din nou camarazii și dădu semnalul de plecare. De data asta, trecu ultimul. La 6 metri și la 3 metri adâncime, buteliile echipate cu mai muie aparate de reducere a presiunii permiteau realizarea palierelor de decompresie. După ce traversară lacul, se adunară cu toții pe plajă, în euforia regăsirii și a aerului liber. Cernomor dădu raportul. Galeria urca vreo două sute de metri, formând un sifon. Ea dădea într-o mică sală subterană, circulară, de aproximativ douăzeci de metri în diametru, având cam cincisprezece metri pătrați de teren uscat, dar aproape în întregime ocupată de un bazm care, după sistemul vaselor comunicante, trebuie că se afla la același nivel cu lacul exterior.

— Mi-am scos masca pentru o clipă, spuse Cernomor. Pot să vă spun că pute de te turbă, tovarășe maior. De narcă am fi fost în latrina bandiților.

— Păi, chiar acolo ați și fost. Cernomor. Răspunse binevoitor Golubinski.

Personalul din tabără aducea câte un sfert de litru de ceai scufundătorilor care își ciocneau dinții de container și-și opăreau limba cu conținutul. Samson tremura din toate mădularele, dar era profund fericit. Ideea lui, atât de incredibilă și atât de simplă, se dovedea corectă. Puțul rău mirositor trebuia să fie puțul G care permitea accesul în Sala Mare, adică în inima dispozitivului inamic.

Când Samson se opri din tremurat, Dmitri împreună cu el se depărtară de ceilalți.

— Părerea dumneavoastră? întrebă Dmitri.

— Azi, ne odihnim și terminăm pregătirea întregului material. Mâine, transportăm totul în Sala Mică, o amenajăm, o

echipăm și, în timpul nopții, încercăm să dăm lovitura.

— N-ați renunțat să veniți cu noi. Nu-i așa, Samson? Mai mult ca niciodată?

— Cum de ați ghicit, Dmitri?

Își strânseră mâna.

10

Își pregătiră „bagajele1? Compresorul umplea buteliile una după alta, și fiecare verifica presiunea mai înainte de a amonta aparatul de stabilizare a ei. Apoi oamenii se asigurau de flotabilitatea zero a sacilor etanșeizați. Nici pomeneală să-i vadă scufundându-se sau ridicându-se la suprafață; se umflau și se dezumflau flotoarele cilindrice care-i însoțeau. Se aduceau mâncare, băuturi, saci de dormit, cuverturi, haine, material de escaladare – piloane, corzi, ciocane, sisteme de acroșare, de fixare, de coborâre; material electronic, intensificatori de lumină, faruri infraroșii; telefoane, camere și derulatoare de peliculă, makarovuri, puști kalașnicov prevăzute cu amortizoare. Grenade și lansatoare de grenade. Pentru cazul unei ambuscade la accesul în galerii sau în interiorul sifonului, oamenii dispuneau de arme kalașmkov speciale, ce permiteau tirul sub apă, cu proiectile în formă de săgeată pentru ca apă să nu pătrundă pe țeavă și să-i provoace explozia.

După o noapte lungă, în timpul căreia fiecare încerca să înmagazineze cât mai multe forțe posibil, după un mic dejun alcătuit în mare din pâine neagră și cârnați – Samson, care se simțea în apele lui. Își aminti în fugă de pesmeciorii Adelinei se echipară cu toții și comandoul se alinie în paloarea zorilor pe malul lacului, care părea și mai negru.

Cernomor își mspectă oamenii dintr-o privire, se uită întrebător spre Golubinski și apoi, făcu un semn larg cu mâna:

— Înainte, cu ajutorul lui Dumnezeu!

— Un bună ziua din partea mea monstrului din Loch Ness! Strigă Sașa. Și desmierdați-l discret pe băiețelul Caron[105].

Membrii comandoului erau încărcați de butelii suplimentare care ar fi servit drept rezervă de aer, și pătrunseră în apă cu oarecare dificultate. Apoi dispărură unul după altul, în tăcere, cum dispar morții pe lumea cealaltă. Se țineau de funie și fiecare târa după el un sac etanș care cobora, fixat de aceeași

105 În mitologia greacă, luntrașul Caron trecea sufletele morților peste apa Aheronului. (n.tr.)

funie printr-un dispozitiv de prindere. Scufundarea se dovedi rapidă. Se urmări ghidajul până la intrarea în grotă, unde se fixară cu piloni buteliile cu aerul suplimentar.

Pătrunseră în galeria largă plină cu o apă limpede pe care lanternele o străpungeau luminând vegetația de pe pereți și unele roci, ce sclipeau ca niște prisme. Pești necunoscuți de Samson fugeau în toate direcțiile. Nu le mai rămăsese decât să urce prin galerie. Nu părea să fie greu. Ieșiră în Sala Mică și, când ajunseră pe loc uscat și își scoaseră măștile, avură nevoie de câtva timp ca să se adapteze la acea duhoare grețoasă. O cascadă zgomotoasă cădea din înălțimea puțului G, și nu era greu de ghicit ce mizerii căra ea, dar măcar oferea avantajul de a înăbuși zgomotele.

Doi scufundători se întoarseră în sifon ca să aducă buteliile de rezervă. Alții își scoteau combinezoanele și își îmbrăcau obișnuita uniformă de luptă: neagră.

Trei plonjon despachetară armele și luară poziții în fața puțului, pentru cazul unei vizite neprevăzute a bandiților. Altul aprinse o lampă cu acetilenă și începu să pregătească ceva de băut și de mâncat. Alții desfăceau sacii de dormit, își branșau telefoanele pe firul derulat de unul dintre scufundători de la nivelul apei. În fine, ați doi se apucară să echipeze puțul. Între altitudinea Sălii Mici, care era cea a lacului, și a Sălii Mari, indicată de hărțile grotei, era o diferență de nivel cam de șaizeci de metri.

Cei doi cercetași săpară găuri, bătură piroane și cu ajutorul unei aparat electric de înșurubat, fixară acolo un șurub echipat cu o placă metalică găurită, destinată dispozitivelor de prindere. Străpunseră găurile pe două coloane cu un spațiu între ele de treizeci de centimetri. De fiecare parte, prinseră o mică scară din frânghie și așa înaintară metru cu metru deplasând scara pe măsură ce urcau. Unul lucra, celălalt îi asigura securitatea și, din sfert în sfert de oră, își schimbau rolurile. Esclada lor era filmată de un al treilea scafandru care îi urma, așa cum avea să fie filmat, în măsura posibilului, și restul operațiunilor.

Golubinski îl sună pe general:

— Atinsă linia de pătrundere.

— Asaltul prevăzut pentru?

— 2 și 45. Începând de la ora asta, intensifici presiunea?

— Fără frică. Se fac cinci zile de când bandiții n-au închis un ochi, și n-o să înceapă să sforăie tocmai acum. Ah! Am un mesaj pentru *franțuzul* tău. Fii atent.

Dmitri se întoarse spre Samson.

— Generalul vă transmite un ordin din partea prietenului dumneavoastră Daniel. OILOC-ul vă cere în mod expres să vă retrageți imediat în tabără. În caz contrar, veți fi concediat.

— Drăguț din partea lor că își fac atâtea griji pentru mine!

— Se tem să nu întâmpine neplăceri din partea companiei de asigurări dacă vi se întâmplă ceva.

— Biata Franță!

După ce au desfășurat scara care urma să servească la ascensiunea comandoului, ultimul binom al cercetașilor coborî și-i raportă lui Cemomor.

— Se urcă vertical cam patruzeci de metri, apoi vine un palier înclinat la douăzeci de grade. Pe urmă, din nou o pantă foarte abruptă, dar cu toată cascada se poate înainta fără scară, doar cu piloni pentru securitate. Cinci metri mai sus se vede lumină.

— Se aude vreun zgomot?

— Zgomotul apei.

— Între pilonul cel mai de sus și deschidere, ce fel de pantă?

— Patruzeci de grade. Te poți târî, deși terenul e aluncos, fiind umed. Dar există prize.

Cemomor comandase operațiunea de plonjare și de speologie. Cu autorizarea destul de neregulată a lui Grubico, Golubinski urma să comande asaltul. Îi spuse lui Cernomor:

— Trimte doi oameni în recunoaștere. Să nu se arate. Dacă sunt văzuți, tir de lichidare.

Cei doi se întoarseră. Puțul se deschidea într-o Sală Mare, puternic luminată, cu stalactite albe care atârnau din tavan și cu stalagmite cafenii, irizate pe alocuri, care se ridicau în întâmpinarea lor. Nu-și riscaseră decât vârful nasului. Văzuseră mese și bănci și întrezăriseră găurile galeriilor tencuite, corespunzător planului. La intrarea în galeria V avură impresia că zăresc două umbre de oameni, dar nu erau siguri.

Samson și Golubinski se uitară unul la altul.

— Procedăm conform celor prevăzute, hotărî Golubinski.

Își potoliră setea, mâncară și se pregătiră să-și petreacă orele ce le mai rămâneau cât mai confortabil cu putință. La un

moment dat, pe Samson îl cuprinse un râs nebun:

„Ce caut eu aici, Gaston Sangdebeuf, culcat între doi rusnaci, care îmi țin de cald într-o latrină a cecenilor? Ah! Dacă m-ar vedea Adeline! Ei bine, n-ar fi cine știe ce surprinsă.

11

Ora două și treizeci.

Santinelele îi trezesc pe cei care mai dorm.

Toată lumea se înarmează și formează un semicerc în jurul lui Golubinski.

— Copii, începe el, revenind la vechea și afectuoasa formulă de a vorbi soldaților din armata rusă, țineți minte că noi, cei din spețnaz, suntem cei mai buni. Azi avem ocazia să o demonstrăm lumii întregi. Dacă îi eliberăm pe ostatici, vă garantez că se va vorbi despre noi de la Pekin la San Francisco. Suntem cam unul la cinci, dar avem de partea noastră surpriza. Cei pe care îi veți avea în fața voastră sunt niște bandiți. Niciunul nu-i mai breaz ca altul. Vom acționa repede și nu vom face prizonieri. Singurii pe care nu-i vom ucide sunt ostaticii și un prăpădit care, ieșind din ascunzătoarea lui, îmi va striga numele: Golubinski. Grota corespunde planului. Sunteți niște spețnaz. Înainte!

Mai mulți oameni își fac semnul crucii și comandoul pornește întru întâmpinarea destinului.

Se cațără pe scările de funii, înaintează în patru labe, se agață de piloni, se târăsc. Dezgustătoarea cascadă curge în șiroaie peste ei. Dar n-o mai bagă în seamă. Cei doi cercetași de vârf ajung la intrarea în Sala Mare, își scot capul, umerii și văd spre stânga lor, în lumina crudă care face rău ochilor, doi bărboși cu pieptul acoperit de cartușiere. Armele rușilor sunt prevăzute cu amortizoare: nu se aude decât un „pfft, pfft”. Cei doi bărboși se prăbușesc, unul pe spate, celălalt chinuit, pe o parte, gâlgâind.

Comandoul pune stăpânire pe Sala Mare. Oamenii se postează în dreptul diverselor deschideri: galeria 3, care duce în Vestibul și de acolo spre punctele de luptă și spre intrarea în grotă; galena B, care dă spre dormitor; galena V, care se deschide spre Postul de comandă. Oamenii și-au repetat mișcările de sute de ori în luminiș, unde planul Sălii Mari era reprodus pe pământ.

Golubinski și Samson pătrunseră în galena V. Golubinski

păşeşte peste un cadravul de bărbos. Samson îl ocoleşte.

Ajung într-un culoar zugrăvit în verde, culoarea islamului. Culoarul traversează un post de poliţie: două paturi suprapuse, un telefon, un post de radio, puţină veselă într-o nişă.

Ceva mai departe pe coridor, spre dreapta, o uşă închisă cu o perdea pe care Dmitri o ridică, în vreme ce Samson îşi acoperă binomul. În interior, un pat de campanie, un covoraş de rugăciune, lăzi cu muniţii: fără îndoială, vizuina lui Ali Mansur, care se află în avanposturi.

După zece paşi, şi tot spre dreapta, o deschidere dă spre o sală mare echipată cu hărţi, calcultoare. Tastaturi, posturi de radio. Aşezat dinaintea unui ecan, un om văzut din profil, cu o barbă lungă. Samson îşi ridică arma. Dar Golubmski e mai rapid. Craniul omului explodează. Samson invidiază precizia tirului, nu crima: lui nu i-a plăcut niciodată să ucidă.

Pleacă mai departe.

Culoarul verde se face mai îngust, dar e la fel de bine luminat. Mereu spre dreapta, o deschidere cu gratii. O femeie, o europeancă, se ridică în capul oaselor, de parcă s-ar fi treit brusc din somn. „Mathilde, gândeşte Samson. Vreau să spun Virginie.” N-are timp să-i vadă: trec ca două umbre. Alte gratii închid o celulă goală. Şi pe urmă, o a treia celulă, unde se văd două paturi. Pe primul, un personaj pare să doarmă. Înfăşurat în cuvertură. Pe celălalt, un tânăr în genunchi, cu mâinile naiv împreunate şi ochii închişi, se roagă aşa cum erau învăţaţi copiii să se roage odinioară.

Mai departe, pe stânga, o scară care urcă: conduce fără putinţă de tăgadă spre ieşirea de urgenţă, care trebuie că nu mai e practicabilă după bombardamente şi, prin urmare, mei nu mai este păzită.

Chiar în fund, culoarul se termină printr-o uşă.

O simplă uşă de apartament face o notă discordabtă în această grotă amenajată în post de comandă funcţional.

O clipă, Samson şi Dmitri se opresc, cu pistolul în mână şi degetul pe trăgaci.

— Gândeşti ce gândesc şi eu? întrebă în şoaptă Samson.

— Nu m-ar mira deloc să ai dreptate, răspunde Dmitri, mereu atent la calitatea francezei sale.

În loc să deschidă uşa cti o lovitură de picior, aşa cum se procedează la instrucţie, el răsuceşte uşor mânerul, cu mâna

stângă, și cei doi bărbați pătrund în interior.

Ajung pe un fel de terasă care domină o sală vastă care este în același timp palatul din *O mie și una de nopți,* cu covoare, perne, mese joase, narghilele, platouri de aramă, și o sală OPS cu calculatoare, scanere, ecrane de televizor, posturi de radio și Immarsat.

Un ecran imens ocupă un perete întreg. Samson își recunoaște pe el propriul chip de smochină uscată, aerul ușor diabolic și hălăciuga de păr cărunt răsucit ca niște coarne. Ținând un *pirojok* înfipt în furculiță, îl vezi aplecându-se peste masă către o femeie brunetă, slabă, cu un portțigaret în gură, și îl auzi întrebând-o politicos: „De fapt, ce este Ideea rusă?”

În partea de jos a ecranului, un bărbat, văzut din spate, stă dinaintea unei tastaturi. Bărbatul poartă un veșmânt de interior din mătase purpurie brodată cu aur și fumează. Rostește neglijent în engleză:

— Credeți că ne vor lăsa să dormim, ca să mai schimbe placa?

Și întoarce capul de jos în sus, ca să vadă cine a intrat.

Din înălțimea terasei, Samson:

— *And how are you today, Mr Chastow*ul?[106]

106 Și cum vă mai simțiți azi, domnule Chastow? (n.a.)

CAPITOLUL VII

GAURA NEAGRĂ

Iunie 2002

1

Bătrânul căpitan în rezervă Protopopov – mă rog, bătrân ca pentru un căpitan – avea o vocație, sau, dacă preferați, un viciu: să servească.

L-ar fi serivit pe țar cu entuziasm, îi servise pe comuniști cu credință, s-ar fi mulțumit chiar să-i servească și pe democrații lui Elțân, atât doar că democrații nu prea apreciază noțiunea de serviciu: nu le place nici să servească, nici să fie serviți (să se servească, era cu tot altceva). Pentru Protopopov formarea grupului numit „al Boierilor” fusese ca o mană cerească: responsabil cu securitatea palatului Mâșkin, avea de a face cu patroni care știau ce voiau și cu un personal care știa să asculte. Cu grupul lui de vreo douăzeci de băieți solizi, pentru care mânuirea bâtei nu avea secrete, și care se antrenau la tir de două ori pe săptămână, Protopopov, nu foarte înalt, dar lat în spate, simțea că exercita funcția pentru care era făcut – și o fericire mai mare nu poate să existe.

Acestea fiind spuse, Protopopov ținea așa demult la Boieri și la serviciul lor, încât nu suporta ideea de a avea un adjunct, căruia i-ar fi putut trece prin cap să-i ia locul. Se descotorosise cu regularitate, sub diverse pretexte, de cei care îi erau impuși: rezultatul, nu putea face față muncii, iar munca nu era așa de bine îndeplinită cum ar fi trebuit. Astfel, de exemplu, Protopopov se silea să doarmă aproape noapte de noapte în postul de gardă, printre mucurile de țigară și hârtiile unsuroase, dar omitea să-și mai facă rondurile sau să-i pună pe alții să le facă, nu verifica întotdeauna aparatul de control unde trebuiau să ponteze subordonații lui, și se bizuia din ce în ce mai mult pe camerele cu senzori și alte fleacuri inventate, ca să verifice securitatea stăpânilor săi.

În noaptea de duminică spre luni, la orele 3 și 21, soneria telefonului îl sculă din somn. Imediat treaz și în formă:

— Ce? Cine-i acolo?

Glasul din receptor – un glas de general – îi sparse timpanul:

— Cine e dobitocul idiot cu care vorbesc? Prezintă-te ca să putem începe!

— Căpitan Protopopov, director cu securitatea palatului Mâșkin. Răspunse Protopopov, bâlbâindu-se puțin, așa că numele său se transformă în Propotopotopov.

Gradul interlocutorului său, de care nu se îndoi nicio clipită; sacrilegiul de a te da drept genereal când nu ești îi depășea imaginația; și, să vorbești cu un general, pentru bietul de el, era ca și cum s-ar fi întreținut cu Dumnezeu Tatăl, ce-i drept, pentru oricine crede în ierarhii, ele toate sunt de esență divină.

— Ei bine, căpitan tâmpit ce ești, poți să-ți dai înapoi epoleții imbecilului care ți i-a făcut cadou. Securitatea ta este penetrată, ți s-au furat benzile de rezervă care asigură protecția originalelor, și am să te trag în țeapă rapid cu mâinile mele, du-te și vezi imediat ce s-a întâmplat! Raportezi generalului Grubko la numărul…

De cum lăsă telefonul jos, Protopopov trase un răget și, în fruntea a șase oameni înarmați, se precipită la subsol, în drum coborând maneta de pe tabloul postului de gardă, aprinzând astfel toate luminile. La drept vorbind, doar gradul interlocutorului său îi provocase această panică: Protopopov știa că nimeni nu se putea introduce în palat, prin urmare, nimeni nu se introdusese.

Dar avea ochiul format. Cutiuța lipită deasupra ușii care dădea în subsol, cât era ea de mică și de neagră, îi atrase atenția și o recunoscu: un soi de radar.

Pe loc, bătrânul războinic își recăpătă calmul. Își postă oamenii potrivit indicațiilor din manual, stabili cine trebuia să acopere pe cine, cum să procedeze prin salturi, cine avea să deschidă ușile. Numi un înaintaș și ocupă poziția a doua.

Coborâră scara în deplină securitate și, dintr-un cadru de ușă în altul, străbătură culoarul în direcția camerei blindate.

Aceasta era închisă.

Cu toate măsurile de precauție. Protopopov deschise ușa blindată.

În interior nu se postase nimeni.

Verifică prezența benzilor de protecție înșirate pe etajeră. Nicio zi din săptămână nu lipsea la apel.

O fărâmă de speranță reînnăscu în bătrânul căpitan. Ce putea fi mai rău nu se întâmplase. Toată treaba asta nu putea fi decât o neînțelegere. Ce ușurare! Totuși, ce era cu micul radar negru, doar nu se lipise de unul singur de pervazul ușii.

Săpunurile îngrămădite sub etajeră scăpară vigilenței lui Protopopov, care închise ușa blindată.

Una după alta, cercetă împreună cu oamenii săi încăperile goale și iluminate: biroul administratorului de rețea, sala de informatică, sala de sport, de tir…

Nimeni.

Sălășluia în Protopopov un optimism naiv care-i zicea: „Totul e în ordine, e o greșeală, nu s-a produs nicio catastrofă.” Dar mai sălășluia și un profesionist care știa unde se aflau intrușii, pentru că nu puteau fi în altă parte: se aflau în spatele ultimei și singurei uși pe care încă n-o deschisese, în dulapul cu mături, din vecinătatea camerei blindate.

Își plasă oamenii în locurile cele mai potrivite, pe laturi, pentru eventualitatea în care cei ascunși ar fi tras prin lemn. Plasă doi în poziție de trăgător culcat, cu țeava kalașnikovului țintită spre canat. El însuși se lipi cu spatele de zid, la câțiva centimetri de ușă, într-un spațiu ce forma un unghi mort.

Și, cu un glas șovăitor, pentru că este absurd să te adresezi cuiva pe care nu-l vezi, care poate că nici nu se află acolo, și pentru că tot mai spera să nu fie nimeni. În același timp fiind convins că era cineva, cineva periculos, care-l dezonorase, și pe care trebuia să-l captureze cu prețul vieții sale, strigă:

— *A nu, vâhodi!* (Hai, ieși de-acolo!)

*

Hussein și Salem nu aveau nici cea mai mică intenție să iasă de acolo.

Salem stătea în genunchi într-un colț, ca să reducă suprafața țintei, în spatele unor căldări și mături-perii și în fața unei baterii de detergenți, își fixa privirea și pistolul în ușă, al cărei contur era încadrat de fâșii de lumină, și își evalua șansele de a scăpa teafăr. Minime. Fusese dată alarma: efectivele și armamentul adversarului erau zdrobitoare. Vom vedea. În orice caz, pentru a-și sfârși demn viața. Salem simțise o mare plăcere muncind la încuietoarea camerei blindate.

Hussem se ghemuise în postura străveche a oricărui musulman, și, știind că sacrificiul său era acceptat și că momentul pentru care își trăise întreaga viață sosise în cele din urmă, își recita rugăciunile pentru ultima oară, prefirând printre degete sâmburii de curmală din care erau făcute mătăniile:

— Milostivule, îndurătorule. Rege al tuturor lucrurilor. Tu care împărți bunătățile, Bmevoitorule. Milosule, Prea îngăduitorule…

Ușa aceea încadrată în fâșia de lumină reprezenta pentru el ultimul obstacol care-l despărțea de Paradis și se uita la ea cu dragoste, fiindcă știa că avea să dispară într-o clipită.

— Hai! Ieșiți de acolo, în patru labe! tună glasul de pe partea cealaltă.

Da, avea să iasă din dulapul acela care mirosea a cârpă udă de spălat pe jos. Avea să iasă curând, veneai și glorios, și pentru o veșnicie. Nu va ieși târându-se ca să se supună ordinului unui necredincios. El nu se va supune decât lui Dumnezeu. Va ieși zburând! Nu degeaba se dotase el cu săpunelele. Explozivele nu sunt. Oare, săpunelele definitive ale creației?

— Cel care dă mult și primește puțin. Hrana noastră. Dădătorul de viață, Dădătorul de moarte. Primul, Ultimul. Cel neclintit deasupra tuturor relelor, Misteriosul. Îngăduitorul…

În vreme ce recita aceste cuvinte, pe dinaitea ochilor i se perindau imagini dezordonate: chipul drăgăstos și tuciuriu al mamei sale, cerul pustiului cu stelele atât de aproape că le-ai fi putut culege ciorchine în palmă, o gazelă fugind în fața unui jeep încărcat de oameni albi și roziori care trăgeau în ea cu o pușcă mitralieră, curmalii aplecați deasupra apei ca să-și oglindească fructele bogate, sprâncenele dese și albe ale imamului care-i dăruise mătăniile, și, neclintită deasupra tuturor necazurilor, luna, luna care-l inspirase dintotdeauna, chit că era doar un embrion, o fărâmă, o lamă curbată de hager. Un obraz mângâios, un fruct promițător sau un pântece însărcinat cu fătul ce urma să-l nască luna viitoare. Ah! Toate aceste luni pe care le iubise, presărând paiete pe luciul mării, ningând nisipurile, poleind munții pleșuvi, aruncând priviri furișe printre două perdele…

— Milostivule. Stăpâne al regatului. Domn plin de maiestate și de generozitate, Apărător și ocrotitor…

Hussein se apropia de ultimile boabe de mătanie, plin de recunoștință. Doar câteva minute mai rămăseseră și avea să-și vadă Dumnezeul.

Ajunsese la al nouăzeci și șaptelea bob, când se ridică nerăbdător.

— *Ar-Rachid,* Călăuza, *As-Sabour,* cel Resemnat în fața nefericirii…

Șirul de mătănii se terminase.

Hussein privea ușa, așa de neagră, așa de subțire, așa de fragilă, așa de derizorie în dreptunghiul ei de lumină, cu acel diavol lipsit de orice putere care vocifera afară. Aveai de ce să te strici de râs. Al o sutălea atribut al lui Dumnezeu nu putea fi rostit de gură omenească. Trebuia totuși ca necredincioșii de cealaltă parte a ușii să afle cu cine aveau de a face. Din toate puterile, din tot pieptul, din toate măruntaiele, Șahidul strigă:

— *Allahu akbar!* (Dumnezeu e mare!)

Și apăsă pe comutatorul sistemului de aprindere care îi aruncă în aer, pe el, pe Salem, dulapul, pe Protopopov. Pe cei șase oameni ai lui Porotopopov și toate pâinițele cu semtex din camera blindată.

Subsolul palatului Mâșkin păru că se ridică în sus ca o balenă care ar vrea să sară din apă și, cum nu putea rămâne suspendat în aer, prăbuși în el însuși într-un big bang[107] de întoarcere în haos.

Când pompierii sosiră la fața locului, descoperiră ruine, trupuri ciopârțite și, așezat pe un birou metalic cu sertarele smulse, un cap spân. Cenușiu, smuls din corpul care fusese al său, cu ochii larg deschiși ca niște oglinzi și radiosul *bassamat al-farah* al martirului musulman iluminându-i trăsăturile.

2

Prima mișcare a lui Robin a fost să caute o armă, dar nu avea nimic la îndemână. Într-o grotă te simți în siguranță, ca la sânul mamii. Sentimentul lui dominant este surpriza. Apoi, se întreabă dacă dispune de vreun mijloc oarecare pentru a distruge dovezile care-l înconjoară, și constată că nu are niciunul. Oricum, imaginea etalată pe ecranul uriaș demonstrează destul de limpede că dispune de înregistrări făcute de Boieri. Pe urmă – toate astea în câteva fracțiuni de secundă – ar vrea să înțeleagă cum de au putut pătrunde până la el acești doi oameni în uniforme rusești de luptă, francezul pe care-l întâlnise la *Orphans Galore* și celălalt, pe care nu-l cunoaște. S-ar putea să vină ca niște prieteni (mereu același complex al grotei). Așa că se ridică curtenitor și răspunde în

107 Explozie ca ar fi marcat începerea expansiunii universului, (n.tr.)

franceză:

— Mulțumesc, bine, domnule Sangdeboeuf. Și dumneavoastră?

Cu toate astea, nou-veniții nu renunță la malakovurile lor dotate cu amortizor – ăsta-i semn rău, iar necunoscutul rostește simplu, în engleza precisă și corectă a străinului, cu o ușoară tentă de accent rusesc:

— Mergeți și vă așezați pe divanul din stânga dumneavoastră.

Cu o ridicare ironică dintr-un umăr, Robin se așează pe divan. Ar fi fost de prost gust să protesteze. De pe locul său, aruncă o privire spre ecranul unde, la stânga vecinei din stânga lui Sangdebeuf, îl recunoaște pe cel de al doilea intrus, prezidând masa.

— Ticălosule, îi spuse Sangdeboeuf rusului, pe un ton amical. Ai filmat dineul nostru! Ar fi trebuit să fiu sigur.

— Obiceiurile bune nu se pierd cu una cu două. Ar trebui să înțelegi, răspunse celălalt.

Cei doi nu par deloc preocupați de ce s-ar fi putut întâmpla în spatele lor: nici ăsta nu-i un semn bun. Totuși, rușii nu dăduseră asaltul:

și-ar fi dat ei seama. Deci dispozitivul a fost luat prin surprindere. Cum să fie cu putință una ca asta?

Sangdeboeuf rămâne pe terasă, de unde domină situația. Rusul, cu ținuta exagerat de corectă, de parcă acum se bărbierise, se pieptănse și i se călcase uniforma militară de camuflaj, se așază în fața tastatură și face să defileze cu brio mai multe documente extrase la întâmplare. După zece minute, are o idee destul de clară asupra comorii însușite de Chastow: backup-urile.

Se ridică:

— Mă duc să-l anunț pe general.

Sangdeboeuf coboară de pe terasă, ia un scaun. Îl plantează în fața lui Robin, și ia loc, cu makarovul în mână.

Robin își spune că a venit momentul să angajeze o conversație:

— Nici nu vă imaginați cât sunt de mulțumit să vă văd, domnule Sangdeboeuf.

M-am plictisit de idealiștii ăștia islamici. Cum mai e vremea pe afară?

— Vom sta la taclale mai bine în trei, când se va întoarce prietenul meu. Răspunde rece Sangdeboeuf, aruncând o privire spre veșmântul de interior, purpuriu, brodat cu aur.

Așteaptă amândoi în tăcere un bun sfert de oră.

Rusul impecabil apare în capul terasei. Are o expresie și mai puțin seducătoare ca cea de mai înainte. Coboară treptele și acoperit de complicele său, se îndreaptă spre Robin. Mersul lui e atât de agresiv că Robin se întreabă dacă nu cumva rusul are de gând să-l lovească și ce conduită ar fi mai potrivită să adopte în acest caz: să demonstreze că îi sunt cunoscute câteva metode ce permit să ucizi un om cu mâinile goale? Să nu se sinchisească? Să se ridice cel puțin în picioare ca să nu se afle la bunul plac al celuilalt? Neștiind ce hotărâre să ia, se lasă încrezător pe seama reflexelor sale. Rusul rostește simplu:

— Vă rog. Vreau să vă percheziționez.

Robin se ridică și își depărtează brațele.

Percheziția e rapidă, profesionistă, politicoasă cât poate fi o percheziție. Cel percheziționat simte un excelent miros de apă de colonie de bergamote. Un gest curtenitor cu mâna:

— Vă rog.

Robin urcă treptele, traversează terasa, o ia prin coridor, trece pe dinaintea scării care spre dreapta, duce la ieșirea de urgență – o știe astupată – și a celulei unde erau închiși francezul și belgianul: nu mai sunt acolo. Ajung cu toții la celula următoare.

— Halt.

Robin se oprește. Rusul scoate o trusă de chei din buzunar – Robin o recunoaște: este cea a gardianului șef. Prinsă de un port-chei în formă de sticlă de Coca-Cola. Gardianul șef trebuie că se află de pe acum pe cale de a consuma cele șaptezeci de fecioare din paradisul lui Allah. Rusul deschide gratiile:

— Vă rog.

Robin intră. Gratiile se închid cu un clănțănit bine uns. Robin se întoarce: cei doi au și dispărut. Se străduiește să respire cu regularitate, să facă mișcări moderate. Se așază pe pat; o scândură prinsă în zid. Nici urmă de saltea.

Pentru început, Robin caută un eventual mijloc de sinucidere. Poartă niște papuci fără șireturi. Haina lui de interior nu are cordon. Ceasul e prea mare ca să-l poată înghiți. După toate aparențele, rușii au reușit să pună mâna pe grotă. Se vor fi

folosit de ajutorul acelui francez, care trebuie că face parte din DGSE[108]? Să așteptăm urmarea.

Lui Robin îi trec prin minte o mie de gânduri și nu se concentrează asupra nici unuia. Primul punct, *Rana Mortală* a reușit deosebit de bine, orice s-ar mai întâmpla, fiindcă backup-ul a fost reprodus în mai multe exemplare; încă de pe acum se află în posesia Clubului. Al doilea punct, viitorul său este dintre cele mai nesigure: riscă să treacă prin momente neplăcute, dacă oamenii ăștia nu vor pricepe că nu are mare lucru de ascuns. Al treilea punct, în ziua în care a intrat în Club, a acceptat din capul locului să participe la bine și la rău, și nu are rost să se mire dacă moneda a căzut azi pe revers și nu pe față. Al patrulea punct, ar fi totuși păcat să nu aceadă la primul grad al Clubului, să nu facă parte dintre Patriarhi, să nu pătrundă secretul final al organizației. Al cincilea punct: cât timp îi va trebui lui Betty să-i găsească un înlocuitor în pat? Al șaselea punct, Robin IV și Christobel au un tată de rezervă, nu tocmai rău. Al șaptelea punct, se întreabă ce ar gândi bunicul despre el în acest moment: în războiul pe viață și pe moarte angajat împotriva Rusiei, Robin I câștigase o bătălie, iar Robin III își va pierde probabil viața, dar nu fără a fi provocat câteva pagube inamicului: campania antiboieri a făcut minuni în opinia publică, a trezit rusofobiile în stare de somnolență și a pregătit terenul unor viitoare acțiuni antirusești ce vor putea fi întreprinse.

3

În acest timp. Mudjahidinii epuizați de o săptămână de veghe fuseseră eliminați unul câte unul. Tară să-și dea seama ce se petrecea cu ei. Că moartea urcase din lac pentru a veni după ei nici nu le trecea prin cap. Pazncii Vestibulului ajunseră în paradisul lui Allah pe negândite. Cei care sforăiau în Dormitor nu aveau să se mai trezească niciodată. Cei din postul de luptă superior – din care jumătate stăteau de pândă, cu ochiul lăcrimându-le de oboseală lipit de mortiere. În vreme ce alții se odihneau la fața locului, așteptând să-și reia pânda – au fost și ei luați prin surprindere. Posturile de luptă care păzeau intrarea principală au fost „curățite” unele după altele, amortizoarele garantând discreția operațiunii. Doar ultimul

108 Direcția Generală de Securitate Externă, (n.tr.)

post opuse o oarecare rezistență. Ali Mansur în persoană se afla acolo și răni doi ruși în momentul în care ei intrau în ultima alveolă. Fu doborât pe loc. Cincizeci de wahabiți istoviți nu erau pe măsura a unsprezece combatanți de elită, proaspeți și în formă, perfect antrenați, dotați cu cele mai bune arme și trăgând numai în cap.

Golubinski coordonase operațiunea fără să intervină personal. Samson îl însoțea. Avusese ocazia să tragă, dar se abținuse, considerând că acțiunea respectivă nu intra în atribuțiile sale. Nu însemna că s-ar fi desolidarizat. Dimpotrivă, era pe deplin conștient că oamenii care mureau, mureau din cauza lui, și resimțea marea, sublima tristețe a victoriei. Era ca și cum sufletele lor se învârtejeau în jurul lui în căutarea unei ieșiri prin coșurile grotei pentru a urca întru întâmpinarea lui Allah, în vreme ce se ridica mirosul de sânge împrăștiat peste tot, pe cale de a se închega. Mirosul acela și apoteoza aceea îl năpădeau pe Samson cu o gravă melancolie. Nu era un mare filosof, de altfel, absolut deloc filosof, chiar în sensul acordat acestui cuvânt de Adeline, dar nu era ocolit de întrebări metafizice: ce rost avea viața? Ce rost moartea? De ce mi-am ales o meserie care constă în a împărți moartea, de vreme ce iubesc așa demult viața?…

Printr-o crăpătură dintre două stânci din Sala Mare se auzea un strigăt înăbușit:

— Nu trageți, nu trageți! Golubinski! Golubinski!

Un omuleț ciufulit și bărbos, cu hainele sfâșiate, își făcu apariția, pipăind aerul cu mâinile întinse și clipind des pentru a se obișnui cu lumina. Golubinski se afla exact acolo, pe cale de a da o serie de ordine. Omul alergă spre el. Ducându-și mâna la frunte și la inimă, ca musulmanii; îl sărută pe umăr, ca rușii; ar fi trebuit să îngenuncheze dinaintea lui. Golubinski se bucură sincer că îl vedea în viață.

— Duraciok, pușlama bătrână, nici de data asta n-au reușit să pună mâna pe tine! Ai nouă vieți ca pisicile, sau cum s-ar explica altfel? Cât timp ai stat ascuns în gaura ta?

— Trei zile. Tovarășe maior. (Omulețul râdea cu o ușurare aproape isterică.) Prea mult timp v-a trebuit să-l eliberați pe bietul Duraciok!

— Nu ți-a fost prea greu în gaura ta de șoarece, pușlama ce ești?

— Am luat cu mine câteva smochine și ceva apă, dar, trebuie să vă spun, tovarășe maior, că mi-era frică să nu mă dea de gol sforăitul, când adormeam! Dar le-ați dat destul de furcă că nici măcar n-au băgat de seamaă lipsa mea la apel.

— Cu atât mai bine. Ai să poți, în fine, să dai jos taigaua asta care ți-a crescut sub nas!

Samson nu pricepea o iotă, dar simțea că vorbele nu aveau importanță, că acei doi bărbați puteau folosi indiferent ce cuvinte pentru a-și spune cât de mult țineau unul la altul și cât de fericiți erau să se regăsească teferi și nevătămați.

— Am o treabă pentru tine, îi spuse Golubinski. Mergi și controlează să nu lipsească niciunul dintre bandiți și, dacă mai mișcă vreunul, tu…

Făcu un gest ca și cum și-ar fi tăiat gâtul.

— Cu dragă inimă, tovarășe maior.

4

Se întorc amândoi.

Rusul descuie gratiile.

— Vă rog.

Se întorc cu toții în apartamentul lui Robin care, printr-un gest, este invitat să-și reia locul de pe divan. El se instalează, picior peste picior, nonșalant și dezinvolt. Cei doi camarazi, francezul și rusnacul, iau loc pe scaune în fața lui. Francezul scoate încărcătorul, rotește chiulasa, pune în încărcător cartușul angajat pe țeavă, plasează încărcătorul în lăcașul său și își trece pistolul pe sub centiron. Robin își dă seama că acest mod de a se dezarma înseamnă: „Să nu-ți faci iluzii, băiete: suntem doi și cunoaștem bine muzica.” Rusnacul are și el un pistol la brâu. O fi păstrat cartușul pe țeavă? Probabil că nu. Dacă nu cumva pune prea mare temei pe sistemul de siguranță. În orice caz, tară să cunoască nimic legat de situația existentă, ce avantaj ar decurge pentru Robin dacă i-ar domina pe cei doi bărbați, presupunând că ar dispune de unele modalități?

Francezul scoate un creion numărul 2 din buzunar și își sprijină de genunchiul drept un blocnotes. Rusul pune un magnetofon pe masă. Apasă un buton de înregistrare și își încrucișează brațele.

— *Interogatoriu oficios al lui Robin Chastow realizat pe data de… 2002 în grota Șamilevskaia de către Dmitri Golubinski și Gaston Sangdeboeuf*

„Mr Chastow, permiteți-mi să mă prezint: mă numesc Dmitri Golubinski, om de afaceri, fost ofițer spețnaz, fost ofițer KGB. Cred că îl cunoașteți pe prietenul meu Sangdeboeuf. Țin să vă precizez că uniformele purtate de noi reprezintă o pură convenienţă. Nu sunteți prizonierul armatei ruse. Nu vă puneți, deci, nicio speranță în convențiile internaționale, de la Geneva sau de prin alte părți. În această grotă vor avea loc distrugeri. Trupul dumneavoastră ar putea fi găsit sau ar putea să nu mai fie găsit. Noi nu trebuie să dăm seamă nimănui. Nu pentru a vă fi dezagreabil, dar țin să subliniez că vă aflați pe deplin în mâinile noastre. Cele patru mâini din fața dumneavoastră.

Robin se uită la cele patru mâini: cele ale francezului brune, scurte și inteligente, cu unghii tăiate în carne, cele ale rusnacului rozioare, prelungi, aducând cu un șarpe, îngrijite și mamehiurate.

— S-a întâmplat ceva. Reia rusnacul. Tocmai am aflat prin telefon că palatul Mâșkin a sărit în aer. Inregistările pe care le aveți aici par să indice că ați putea fi responsabilul. Ne-ar plăcea să aflăm reacţia dumneavoastră.

— Mâșkin! A sărit în aer?

Robin e năucit.

A sărit în aer? Pentru ce a sărit în aer? În același timp, realizează că orice negări ar părea derizorii celor doi bărbați care-l privesc. A devenit pentru ei un specimen, un obiect de experiență sub lentila unui microscop. N-are niciun rost să nege: trebuie să le demonstreze că nu are niciun amestec în respectiva explozie, că ea nu-l aranjează absolut deloc!

Golubinski 1 se adresează, aparent fără urmă de ironie:

— Faptul vă miră?

Robin s-a hotărât să mizeze pe o sinceritate absolută. Nu-i deloc contrarie deontologiei Clubului, și consideră că reprezintă singura lui șansă de supraviețuire.

— Faptul mă miră și nu mă miră. Nu figura în program. Noi am montat o operațiune complexă, delicată, o operațiune de penetrare informațică, de care eram mulțumiți, și care trebuia să provoace o *Rană Mortală* în coasta Rusiei, este numele de cod al operațiunii, și iată că ne cufundăm în terorismul cel mai banal. Din acest punct de vedere, sunt mirat, ba chiar decepționat. Pe de altă parte, ar fi trebuit să-mi dau seama că instrumentul utilizat de mine avea să-mi explodeze în mâini.

Pentru că asta era vocația sa.

Robin simte că cei care-i iau interogatoriul ar vrea să schimbe o privire, dar ei nu fac meio mișcare. Simte, de asemenea, că. Vorbindu-le atât de deschis, a reușit să-și ridice cota acțiunilor. Și adaugă.

— Presupun că a murit în timpul exploziei?

Nici Sangdeboeuf, nici Golubinski nu se dau în spectacol replicând: „Aici. Noi suntem cei care punem întrebări.” Foarte simplu, Golubinski îl întreabă:

— Cine era individul?

— Cel care, răspunde Robin, nu fără o oarecare satisfacție că nu încearcă să se ascundă după degete, a aruncat în aer la voi, în Rusia, un anumit număr de cadavre ale unor militari. Operațiunea „Morții care ucid”, poate că vă amintește ceva. Când am aflat de existența unui astfel de geniu, mi-am spus „de unul ca ăsta am nevoie”, așa cum prinții Renașterii erau cuprinși de dorința pasionată de a-și asigura serviciile unui condotier devenit legendă. (Robin zâmbi în sinea lui de grandilocvența sa.)

— Așadar, erați în căutarea unui specialist în explozive?

— Nicidecum. Eram în căutarea unui om cu imaginație, în stare să folosească materiale noi, să jongleze cu metode moderne. Pierdusem din vedere că aveam de a face cu un fanatic și că imaginația fanaticiilor este blocată asupra unui singur obiect.

Sangdeboeuf:

— Este vorba de omul acela numit de mass-media Martirul?

— Da, și în acest caz ar fi trebuit să fiu în gardă. Hussein nu raționa ca noi toți, deși își făcuse studiile la Oxford. Pentru el, viața unui om nu conta, nici viața lui. Nici cea a altora.

Golubinski:

— Pentru dumneavoastră, propria viață contează?

Robin zâmbește:

— Dacă mă gândeam că propria viață nu valora nimic, cât ar fi valorat a dumneavoastră în ochii mei? În schimb, dacă impun respect față de viața mea… Baronii englezi i-au impus regelui Ioan fără Țară[109] respectul datorat drepturilor lor civice. Cine a

---

109 Ioan fără Țară - 1199-1216 - rege al Angliei din dinastia Plantageneților. Profitând de înfrângerile suferite de Franța, feudalii englezi îi impun *Magna Charta Libertatum* (1215). (n.tr.)

beneficiat până la urmă? Poporul.

Întreaga educație a lui Robin, atât cunoașterea uzanțelor dintr-o societate ca gentleman sudist ce era, precum și instruirea lui ca ofițer al

CIA, își spuseseră cuvântul în modul de a-și domina emoțiile, iar el știa să le folosească în aceste clipe anevoioase. Mai mult, el descoperă cu satisfacție că nu încearcă nici urmă de frică fizică dinaintea celor doi bărbați care pot, după bunul lor plac, să-i smulgă unghiile, demnitatea și viața. Se simte mândru și chiar surescitat la gândul de a juca împotriva lor o partidă fără îndoială pierdută din capul locului.

— Și palatul Mâșkin? îndrăznește el să întrebe. Ce stricăciuni a suferit?

Golubinski:

— Deocamdată greu de cifrat în dolari. Ceva mai târziu se vor face evaluările. Câteva vieți, bineînțeles. Dar nu vă faceți probleme: în afara sabotorilor, nu sunt decât nași.

— Și-a bătut joc de mine, martirul meu. Îi cerusem să împrumute doar backup-urile, și el îmi aruncă în aer ascunzătoarea dumneavoastră! În câteva cuvinte, credeam că-l manipulez și când colo. El era cel care mă manipula, asta-i!

Puțină umilință dă bine în tablou.

— Deși nu-i sigur. Poate că instalase explozivul pentru orice eventualitate, așa cum îți iei o asigurare. Apare o patrulă. Probabil că s-a simțit încolțit. Va fi declanșat explozia păstrată în rezervă, pentru ziua în care abstinența lui explozivă ar fi ajuns la capăt. Presupunând că spuneți adevărul. Care era ideea dumneavoastră de manevră?

— Nu știu exact cu cine stau de vorbă, dar vă voi acorda beneficiul îndoielii spunându-mi că ați înțeles în ce constă războiul modern: nu mai este un război de poziție, mei de mișcare, fie ea chiar aeriană; nu mai este un război militar, nici măcar un război politic, și nu este un război economic sau mai precis energetic, decât în intenții: pe teren se duce un război de informație. Sunteți de acord?

— Continuați.

— Dacă eu stăpânesc informația, stăpânesc terenul.

— Dacă știți unde mă aflu, iar eu nu știu unde vă aflați…

— Nu văd lucrurile în sensul lor tactic. Vreau să spun că trăim într-o lume în care opinia publică este determinantă, că,

prin urmare, ea trebuie manipulată, și că acel care o manipulează mai bine…

— A câștigat războiul.

— Asta-i. Vedeți bine că aici nu încape niciun secret. Să-mi fie cu iertare, dacă am aerul de a vă ține o prelegere (Robin simte că e pe cale să stăpânească situația), dar nu e nimic cu adevărat nou aici, exceptând un lucru.

„Până la un moment dat, care corespunde într-o oarecare măsură sfârșitului de secol al XVIII-lea, ideea bizară de a asocia războiul cu morala nu trecuse prin capul nimănui: oamenii se băteau pentru avantaje materiale, și cel care se credea mai tare câștiga împotriva celui care se credea mai slab. Apoi, nu s-au mai bătut pentru bunuri materiale, ci pentru cauze, și s-a constatat că cel care câștiga era cel care se considera mai moral. Oamenii știu să se bată. Când gândesc că o fac pentru Bine. Nu numai că soldații de rând trag mai cu spor. Dar și bancherii investesc mai mult. M-ați urmărit până aici?

— În calitatea mea de fost comunist, v-am luat-o înainte.

— Deci, mi-o veți lua înainte și când vă voi spune că este esențial de a convinge opinia zis publică despre faptul că dușmanul respectiv întruchipează Răul: să-i demonstrați că dumneavoastră întruchipați Binele e o problemă ceva mai delicată, oamenii ar risca să aibă unele îndoieli. Dacă dețineți monopolul informației, ceea ce devine din ce în ce mai ușor în zilele noastre, zadarnic dușmanul ar mai fi un înger (ceea ce se întâmplă arareori), îl veți machia în diavol atât cât veți don. Deși opinia zis publică poate fi determinată să creadă indiferent ce, nu e rău să dețiii, ca punct de plecare, câteva elemente, mai mult sau mai puțin reale, de manifestări negative. Nouă ni s-a părut că, sub acest raport, liga dumneavoastră, a Boierilor, reprezenta o alegere bună. (Un gest către ecranul, stins acum, dar pe care puteau fi văzuți, ceva mai înainte, Golubinski și Samson, petrecând în palatul Mâșkin.

— Atât că noi nu suntem niște Boieri și nu formăm o ligă…

— Ah! Asta vă preocupă, iertați-mă, e puțin naiv. Dacă ați fi fost o ligă cu scopuri precise, dacă ați fi fost niște Boieri cu un profil bine stabilit, ne-ați fi fost cu mult mai puțin utili. Așa cum sunteți, dacă înțeleg bine, cu idei vag naționaliste, puteți fi prezentați ca fasciști, comuniști, populiști, monarhiști, n-are importanță, puteți fi adăugați în toate sosurile, n-ați putea nega

nimic și niciodată, ați fi la discreția noastră. Pentru noi, reprezentați o „binecuvântare deghizată”, Mr Golubinski, și să vă aruncăm în aer nu intra în planurile noastre. Acum. Cel puțin pentru o vreme, veți putea trece drept niște victime: la ora actuală, nimic nu poate fi mai popular (deși nimic nu era mai demn de dispreț cu două sute de ani în urmă). Eu consider, prin urmare, că această explozie ne aduce mai multe prejudicii nouă. Decât dumneavoastră.

Robin are impresia că a pus mâna pe frâie.

Intervine Sangdeboeuf:

— Când tot spuneți „noi. Noi…”, cine sunt acești noi? Nu aveți tonul unui american de rând – „Noi suntem cei mai cumsecade” – nici cel al CIA – „Noi suntem cei mai dați naibii.” în modul dumneavoastră de abordare a problemei e ceva subtil. Când spuneți „noi”, Mr Chastow, și când spuneți „eu”, ce diferență faceți?

Samson vorbește franțuzește. Chiar și în fața unui prizonier – mai ales în fața unui prizonier, poate îi e rușine de pronunția lui englezească.

Robin aduce un omagiu interior fineții celui care-l interoghează, ca și inflexibilității lui. Își spună că, la urma urmelor, îi va fi mai greu să amăgească un francez decât un rusnac. Cu ideile lui generale. Există vreun rus pe lume care să nu se lase amăgit de ideile generale?

Își alege cuvintele pentru a răspunde:

— Sunt american și, ca să nu vă ascund nimic, am făcut parte din CIA, organism birocratic și rudimentar, care și-a demonstrat în mai multe reprize nulitatea. Acum, domnilor, sunt independent.

— Ce spuneți! Da, vicepreședinte al unei ONG umanitare care lucrează întâmplător în Cecenia.

— Domnilor, eu nu comit eroarea de a vă subestima. Căzut în mâinile a doi profesioniști, singura mea șansă de a scăpa oarecum intact constă în a vă spune adevărul. Cum nu am nimic de ascuns, se nimerește bine. De mine depinde dacă veți da crezare spuselor mele sau nu.

Da, regula interzice să vorbești despre Club în fața unor neinițiați, dar este o regulă ce se aplică în situații ordinare și nu în cele în care este vorba de viață și de moarte. Robin continuă.

— Când spun „noi”, mă refer la o organizație discretă, dar nu secretă, care încearcă să influențeze politica mondială într-un sens favorabil unirii tuturor oamenilor într-o singură umanitate. Noi gândim că această soluție va fi cea mai rațională, mai puțin costisitoare și cea mai propice respectării drepturilor omului, decât fracționarea umanității în 223 de state. Noi acționăm în principal prin intermediul organismelor care au avantajul de a fi depășit conceptele învechite de națiune, suveranitate, independență, drept al pământului, dreptul ereditar.

— Cum se numește organizația dumneavoastră? întreabă francezul.

Robin ezită: „Club” nu are nimic secret în sine. Dar ar fi mai indicat să-și prezinte gradual mărturisirile, într-o escaladă pe de-a-ndoaselea:

— Organizația.

Golubinski:

— Câți membri?

— Cooptăm treisprezece în fiecare an dintre studenții universității Varsity, pe care am onoarea s-o fi absolvit. Ei au cam douăzeci de ani. Considerând speranța de viață medie la 75 de ani, 75–20 55, înmulțit cu 13, trebuie că face în jur de 700 de membri, care se reînnoiesc cu regularitate.

Sangdeboeuf:

— Toți americani?

— Nu sunt sigur. Organizația e considerată ca fiind fondată în Germania, dar e posibil să se facă recrutări și acolo, fără nicio legăturaă cu a noastră. Numărul de membri s-ar mări astfel, dar ei nu se regăsesc în listele ce pot fi procurate în Statele Unite.

— Prin urmare, Organizația nu este o societate secretă pusă în slujba hegemoniei americane?

— Nici pomeneală!

Golubinski:

— Atunci, nu pricep cum se explică tot ce ați întreprins împotriva a ceea ce numiți dumneavoastră Ligă a Boierilor, la ce vă servește Martirul, pentru ce sunteți amestecați în asasinarea cetățenilor ruși, și nici ce căutați în fundul acestei grote cecene unde vreți să treceți drept ostatic, deși sunteți un complice.

Se simte furia urcând din măruntaiele rusului. Poate că nu

totul merge chiar așa de bine cum și-a imaginat Robin. Sangdeboeuf întinde mâna spre prietenul său:

— Lasă-l să explice, Dmitri. Asta e ceea ce vrea.

— Într-adevăr, rostește Robin, convins că întotdeauna e mai ușor să te faci înțeles de un om civilizat, chiar dacă nu este anglo-saxon. Rețineți că nu încerc absolut deloc să-mi diminuez responsabilitatea față de dumneavoastră. Mă întrebați dacă Organizația este în serviciul hegemoniei americane, și eu vă răspund: nu. Hegemonia americană este cea care se află temporar în serviciul Organizației. Atâta vreme cât națiunile zis suverane există, dacă vreți să schimbați fața lumii, sunteți obligați să vă sprijiniți pe ele, și este mai rentabil să te sprijini pe cea mai puternică decât pe Liechtenstein.

— Vreți să spuneți că, deși american, urmăriți să organizați suicidul Statelor Unite ale Americii?

— Da, confirmă Robin, ca să zică nu. Cu observația că pentru noi, plecând de la un anumit grad din ierarhia Organizației, Statele Unite ale Americii nu înseamnă nimic. Pe moment, ne sunt utile și le folosim. Dar noi ne bizuim pe faptul că ele se vor topi într-o umanitate nediferențiată care, potrivit concepției noastre, reprezintă singura soluție viabilă și care, cu adevărat, nu aduce atingere naturii umane.

Pentru o clipă, Robm se întreabă dacă nu cumva a spus prea mult, dacă nu cumva a trădat secretele Clubului. Dar Clubul nu are secrete care pot fi compromise de niște neinițiați.

— Veți arunca drapelul american ca pe o izmană ruptă?

— În plus vom adăuga atâtea stele că nu vor putea fi numărate. Se înțelege de la sine.

Sangdeboeuf îi reamintește:

— Ați pomenit de ierarhie și de grade…

Robin mai aruncă din rest:

— Avem treisprezece grade, care se numără de la al treisprezecelea la primul.

— Din câți membri este constituit primul.

Așa cum a remarcat Marc Twain, e mai indicat să nu minți, ca să-ți amintești mai bine ce-ai spus. Robin se vrea fidel acestei doctrine:

— Treisprezece, pe care îi numim Patriarhi.

— Serios, sau astea-s baliverne? întreabă Sangdeboeuf, mai ales pentru a arăta că-i este cunoscută expresia.

— Și una și alta.

Golubmski:

— Patriarhii în calitatea lor de oligarhi conduc Organizația, sau își aleg un președinte?

— Asta nu știu.

— Și dumneavoastră la ce grad ați ajuns?

— La al doilea.

Glolubinski lansează o lovitură sub centură:

— Dacă vă bizuiați pe *Rana Mortală* ca să ajungeți la numărul 1. Ați cam pornit-o cu stângul.

Sangdeboeuf reia ideea:

— Tocmai ne spuneați că *Rana Mortală* reprezintă o operațiune de manipulare a opinei publice – mondiale, presupun, în detrimentul Rusiei. De ce Rusia?

Golubinski insistă:

— Într-adevăr! Îmi dau seama foarte bine de ce Rusia, a doua putere din lume, poate stânjeni America, fiind prima, dar cum ar putea stânjeni acest gen de lobby, care este Organizația dumneavoastră?

— Nu este vorba de un lobby, iar Rusia ne stighereşte de două ori mai mult. În primul rând, fiindcă frânează hegemonia americană prin care trece întreprinderea noastră; în al doilea rând, pentru că ea este singura țară încă relativ puternică în care se mai cultivă, cu o anumită eficiență, valon fundamental reacționare – deci, periculoase idealului nostru de progres.

— Ce înțelegeți prin „valori reacționare”?

— Atașamentul față de bunuri imaginare – vreau să spun imateriale. Iluzia potrivit căreia totul, în viața omului, nu depinde decât de libera lui alegere.

— Ați clasa patriotismul printre valorile reacționare?

Robin zâmbește:

— Ambrose Bierce definește patriotismul ca fiind „un gunoi combustibil gata să ia foc aprins de torța oricui ar avea ambiția să se pună în evidență”.

— Și patriotismul american, atât de admirat de europeni?

— Temporar ne este util, pentru că el favorizează hegemonia, care reprezintă pentru noi cea mai bună modalitate de a atinge egalitatea universală. De îndată ce vom ajunge la ea, patriotismul american se va topi în masa tuturor celorlalte patriotisme considerate rebuturi.

— Și pentru a reveni la acel „prim rând” al dumneavoastră, reia Sangdeboeuf lingându-și creionul, de ce spuneți că Rusia vă înfrânează hegemonia?

— Pentru că ea mai are, într-o oarecare măsură, posibilități de a ne face concurență și, dacă nu suntem atenți, va avea din ce în ce mai multe. Fiecare baril de petrol extras de Rusia reprezintă un baril în plus pentru ea și un baril în minus pentru Statele Unite. Ceea ce înseamnă doi barili. Rușii consideră că petrolul rus le aparține, administrația americană ar vrea și ea partea ei, iar noi gândim că, în măsura în care rușii se țin morțiș de el, n-ar fi râu deloc ca America să-i deposedeze, pentru ca planeta întreagă să beneficieze de el.

— Și dumneavoastră vă închipuiți că America, la rândul ei, s-ar lăsa deposedată?

— Noi credem că America, în momentul când va cuceri lumea, se va dizolva în această lume.

— Ca să n-o mai lungim. Organizația se consideră un stat cu propria politică?

— Organizația nu se consideră un stat, este ostilă noțiunii oricărui stat care nu ar fi universal, și tocmai de aceea își duce propria politică. Care coincide uneori cu cea a Statului american. Așa cum v-am mai spus.

— Și de ce în special american?

— Și asta v-am mai spus. Pentru că, pe de o parte, noi suntem americani și că, pe de altă parte, America fiind țara cea mai puternică, avem avantajul s-o folosim pentru a ne atinge obiectivul.

Golubinski:

— Când vorbiți de petrol, îl aveți în vedere pe cel din Caspica?

— Printre altele.

— Ce legătură există între petrolul din Caspica și prezența dumneavoastră în Cecema?

Robin își reia tonul doctoral, care nu-i reușise prea rău până acum:

— N-am să vă spun nicio noutate dacă, în politica sa de *respingere* aplicată Rusiei, administrația americană a susținut, atât cât a putut s-o facă, dovedind un mmim de discreție, rebeliunea cecenă. Am un prieten care se ocupă personal de acest aspect. Vine *Nine-Eleven* și guvernul american își

schimbă, pentru un timp, politica: îi părăsește pe ceceni, pentru a se pune bine cu Rusia, fiindcă și-a dat seama că flirtul său cu islamul riscă să se întoarcă împotriva lui. Dar noi, Mr Golubinski, noi știm că islamul subdezvoltat nu reprezintă, pe termen lung, un mare pericol pentru proiectele noastre. Islamul, îl vom asimila în *New Age,* așa cum vom asimila și alte religii.

— N-ați răspuns la întrebarea mea.

— Ajung și la ea.

„Prima etapă: eu concep operațiunea *Rană Mortală* plecând de la existența Boierilor. A doua etapă: găsesc instrumentul ideal în persoana Martirului, geniul inventator al „morților care ucid". Etapa a treia, încheiem un acord pentru a duce operațiunea la bun sfârșit. Avantajul lui: dispune de un material perfecționat pe care am decis să i-l pun la dispoziție, ca să producă neplăceri Rusiei și, ceea ce eu nu știam, să-și ofere plăcerea de a vă arunca în aer un local și câțiva oameni. Avantajul meu: pe de-o parte, să duc la bun sfârșit *Rana Mortală* grație rețelei Martirului (eu nu dispuneam de niciun mijloc, la nivelul meu, de a mă introduce în palatul Mâșkin); pe de altă parte, să reiau în numele Organizației legăturile cu cecenii. Și să stabilesc la doi pași de Caspica un cap de pod care ar fi depins direct de noi, și nu de guvernul american.

Francezul:

— Cum rămâne cu răpirea dumneavoastră? N-ați complicat inutil treburile? De fapt, cu mijloacele moderne existente, ați fi putut trata cu Martirul din Washington sau din Hawaii, la fel de bine ca și din grota unde ne aflăm.

— Ah! Nu. Nu mă așteptam la dumneavoastră, domnule Sangdeboeuf! Știți prea bine ce importanță are contactul uman într-o bandă de răufăcători ca asta. Eu. American, ce încredere i-aș fi inspirat Martirului dacă nu i-aș fi acceptat propunerea să vin aici și să mă aflu la discreția amicului său, Ali Mansur? În sfârșit, știți prea bine că problema majoră a indiferent cărui om de legătură constă în a-l convinge pe agentul său că el este altfel decât alți oameni de legătură, că nu-l va lăsa la greu.

Rusul:

— Și atunci, cum s-au petrecut lucrurile?

— Destul de simplu. I-aș fi putut contacta pe ceceni prin filiere specializate, dar răpirea părea modalitatea de procedură

cea mai directă și cea mai puțin suspectă, fără a mai pune la socoteală că uzanța de a pretinde o răscumpărare deschidea posibilități interesante. Era o idee a lui Hussein:

Întotdeauna a avut acest talent de a scurtcircuita realitatea… Dificil era să fiu răpit doar eu. Singurul. A trebuit să aleg o zi când știam din capul locului că personalul străin al orfelinatului avea să fie absent. I-am dat lui Hussein data petrecerii de la French doctors…

— Prin ce modalitate?

— Cutie fictivă de scrisori. M-am îmbolnăvit pentru a nu fi obligat să-i însoțesc pe ceilalți.

— V-ați prefăcut bolnav?

— Vă bateți joc de mine? Am luat un laxativ… Ca să vă spun tot, mi-au trebuit trei zile ca să-mi revin. Oamenii lui Mansur i-au căutat cu disperare pe ceilalți străini pentru care aveau ordin să-i răpească – numai Mansur era la curent cu stratagema. În lipsa celorlalți, m-au ridicat pe mine, *hey presto*[110]. M-au transportat până aici. Considerându-mă un ostatic. La sosirea mea, am căzut în brațele lui Husein, căruia i-am predat microdronele (Sangdeboeuf ia o notă) ce aveau să ne permită penetrarea dispozitivului dumneavoastră. El a plecat la Sankt Petersburg. Și de câteva ore, lucrez la materialul informatic pe care vi l-a împrumutat și pe care eu l-am primit prin curierul electronic… Totul e bine când se termină cu bine. Dacă îndrăznesc să spun așa.

Sangdeboeuf:

— Microdronele nu se aflau în lada cu jucării pe care mi-ați arătat-o?

— Era o copilărie. Nu am rezistat tentației. Dar recunoașteți că nu ați bănuit nimic pe moment.

— Dacă nu mă înșel, în timpul răpirii dumneavoastră, au fost uciși unul sau doi oameni…

— Ah! Da. Servitorul, nu mai știu cum îl chema, și pe urmă tatăl social. Mansur a considerat că e bine să-l elimine. Ca acțiunea să pară cât mai verosimilă.

Golub inski:

— Doi ceceni morți, asta înseamnă zero morți…

Robin arucă o privire rusului și văzu că acesta îl ura, nu dintr-o antipatie personală, ci pur și simplu pentru că era

110 Cât ai clipi din ochi. (n.a.)

american.

— Eu, spuse Sangdeboeuf lingându-și din nou creionul numărul 2, am fost puțin bănuitor chiar de la început, dar ceea ce mi-a dat de gândit a fost suma răscumpărării pretinsă pentru dumneavoastră. Douăzeci de milioane de dolari! Anume ca să nu fie plătiți prea repede, nu-i așa? Sau, ceva mai subtil, ar fi reprezentat un mod elegant de a subvenționa rebeliunea cecenă?

Robin nu răspunde. E vorba oare de un interogatoriu defintiv sau de primul din-tr-o serie? N-are de unde să știe. Cei care-l interoghează par să mai caute și alte întrebări de pus.

Golubinski:

— Câți membri are rețeaua dumneavoastră?

— Rețeaua mea? Hussein și un informațician care probabil că a plecat din Rusia ieri seară sau în dimineața asta, după ce vă copiase banda.

— Numele lui?

— Noi îi zicem Algerianul nebun. Pe lângă Hussein purta pseudonimul de Mabul.

— Și restul rețelei?

— Oamenii lui Hussein. Nu-i cunosc.

Sangdeboeuf:

— Să revenim la Organizație. Aveți parole, gesturi rituale, mijloace de recunoaște-re?

— Vreți să știți dacă ne strângem mâna într-un fel anume? Nu. Fără manifestări puerile.

— Lista membrilor Organizației?

— Disponibilă la cerere.

Conducătorii interogatoriului se consultă din priviri.

Sangdeboeuf face o mutră care vrea să zică: „Am scos de la el tot ce am putut.”

Golubinski se manifestă diferit: „Punându-l serios la frigare, am reușit să alcătuim un dosar, dar oare merită osteneala?”

Încă un moment de tăcere, care are în el ceva definitiv.

Se pătrunde în indiferența absolută.

Golubinski apasă butonul stop de pe magnetofon. Banda nu mai înregistrează. Motorul nu se mai rotește.

Mereu curtenitor, Golubinski rostește cu dicția lui limpede, obișnuită:

— Vă rog să vă ridicați, Mr Chastow, și să mergeți să

admirați acel covor, de pe peretele din stânga.

Robin se ridică. Întoarce spatele rusului și francezului și se oprește dinaintea unui ispahan superb.

— Nu, celălalt, intervine Golubinski cu discernământ. Cel de Samarcand.

Robin înțelege imediat: n-are rost să împroaște cu sânge și creieri ispahanul. Samarcadul va suporta mai bine.

Se întreabă ce pudoare îl împiedică pe Golubinski să-i tragă un glonț de 9 mm între ochi. De ce este nevoie de mai mult sânge rece ca să tragi în ceafa? Să fie acel

„Să nu ucizi” biblic care dă naștere complexelor, numite de CIA „prejudiciul suprem”?

Sau să existe o necuviință fundamentală ca două chipuri să se întâlnească în moarte față în față?

Robin stă cu nasul în firele roșii și albastre, care miros a lână, a fum, a sudoare de cămilă, și aude o chiulasă deschisă-închisă, clănțănind în spatele lui.

5

La început, eliberarea celor trei ostatici, belgianul și francezii, nu făcu zgomotul la care s-ar fi așteptat cu toții.

Cum era și firesc, au fost aduși la Moscova, iar familiile lor au venit să fi se arunce în brațe. Soția lui Matteo își făcuse o nouă pieptănătură pentru când avea să apară la televiziune, logodnica lui Caldens fu zguduită de hohote de plâns, iar Virgime mulțumea cerului că nu fusese violată, dar în privința cutiilor de rezonanță, ce domneau asupra așa-numitei opinii mondiale, li se aplicase o surdină din trei motiva.

Mai întâi, eliberarea ostaticilor era un succes al armatei ruse, deci era mai indicat dacă se vorbea cât mai puțin posibil. Pe urmă, combatanți ai credinței, luptând pentru libertatea poporului lor, fuseseră masacrați de colonialiști: nu era cazul să se pună accentul pe această înfrângere. În fine, singurul ostatic cu adevărat interesant, adică americanul, rămânea de negăsit.

Trebuie că fusese îngropat sub dărâmăturile grotei Șamilevskaia. Nici nu era de mirare: cu siguranță că rușii îi bombardaseră pe ceceni într-un mod disproporționat, din incompetență, potrivit unor comentatori, dintr-un antiamericanism primar, potrivit altora. Americanii își reclamau dreptul de a merge să caute la fața locului, iar Marea Britanie făcea auzit cu fidelitate „glasul stăpânului ei”. Rușii suferiseră

ceva pierderi? Nimeni nu se dovedea preocupat. Cât despre OILOC, liber să-și continuie exploatările din Marea Caspică, nu avea niciun interes să bată toba în legătură cu respectivul eveniment, și continua să-și aplice deviza: fără consecințe regretabile, fără publicitate, fără valuri.

Explozia din subsolul palatului Mâșkin, care, în cele din urmă făcuse puține stricăciuni, nu stârnea nici el un interes mai mare în massmedia internațională. La urma urmei, cât cântărea moartea câtorva huligani în solda unei instituții naționaliste și dispariția câtorva cariatide de prost gust. Față de victimile inocente din *Nine-Eleven?* De altfel, dețineau rușii probe ca să poată atribui atentatul mudjahidimlor ceceni? Probabil că singuri îl puseseră la cale în scopuri propagandistice!

Numai mass-media rusă, susținută de organele proprii ale Boierilor, *Palka. Bâl i bâlinî* și banca Galperin și Katz, exploatară evenimentele, prezentând succesul operațiunii din grota Șamilevskaia ca pe o revanșă asupra terorismului cecen, aducând în sprijinul afirmațiilor numeroase fotografii ale victimelor petersburgheze și interviuri ale combatanților spețnaz, dintre care unii fuseseră filmați în plină operațiune.

6

Un munte zguduit timp de o săptămână de explozii, care l-au zdruncinat din temelii.

În inima acelui munte, o grotă, cufundată de puțină vreme într-o tăcere preistorică.

În inima grotei, un post de comandă echipat cu mijloace de comunicație dintre cele mai moderne, și de unde, apăsând pe un buton, te puteai pune în legătură cu lumea întreagă.

Era ceva de bandă desenată în acest decor, ca în cea mai mare parte a conflictelor moderne unde totul e simplificat la extrem: „Eu sunt Geniul Răului.

— Noi suntem Cruciații Binelui", în vreme ce măștile eroilor și ale trădătorilor plesnesc ecranul sub coifuri virtuale.

Situația, însă, era complexă.

Robin stătea cu nasul în perete, ca un copil pus la colț, și preocuparea sa principală era să se comporte, până în ultima clipă, ca un gentleman. Nu avea nicio religie, nu credea în nicio supraviețuire, era convins că sfârșitul avea să vină în câteva secunde, și era mândru de calmul lui. Avusese de gând să se răsucească pe călcâie, să-și întoarcă fața spre moarte, dar

simțea că toată acea agitație ar fi fost de prost gust. Gândurile vagi care-i treceau prin minte erau: „Cred că am să fiu demn de bunicul” și

„Știu prea bine că am sânge de francez în vine, dar voi fi în stare să mor ca un anglo-saxon.” Se simțea și ușor dezamăgit: spunând adevărul, el credea că îi amăgise pe băutorul de vodcă ca și pe mâncătorul de broaște! După toate aparențele, se înșelase. Cei doi vorbeau în șoaptă în spatele lui, și avea impresia că, ciulind urechea – dar îi displăcea s-o facă, ar fi putut auzi ce discutau, așa cum auzim îngerii și demonii ciorovoindu-se cu glas înăbușit în spatele nostru, dacă le dăm atenție.

Sangdeboeuf întinsese o mână spre brațul rusului, dar fără să-l atingă. Nu atingi un om înarmat, pregătit să tragă, chestiune de experiență.

— O secundă, Dmitri. N-are cum să ne scape. De ce vrei să-l…?

— N-am niciun motiv să nu-l.

— Poate încă un motiv ca să.

— Da.

— N-am ucis destul pe ziua de azi?

— O viață în plus sau în minus… Fiul ăsta de cățea…

„Fiu de cățea”, tradus ad literam din rusește, îi scăpase.

— Te crezi un justițiar din Far West?

— Tu nu poți să înțelegi. Rusia începe să devină Rusia și tocmai acum trebuie ca fii ăștia de curvă (dăduse peste expresia convenabilă) să ne cadă în cap? Ei bine, eu, cel puțin, am să-mi ofer unul.

Dmitri ridică din nou brațul, pe care-l lăsase să coboare, și Samson băgă de seamă că îi tremura. Cât de rezistent ar fi fost omul ăsta, masacrul din orele precedente produseseră totuși un efect asupra lui. Puțin ar fi lipsit să nu-și rateze ținta. Samson dorea, pe lângă celelalte, să-l scutească măcar de această neplăcere.

De fapt, nici el nu știa bine de ce încerca să salveze viața lui Robin Chastow. Nu era dintr-o simpatie personală, nici – Dumnezeu îi e martor! – din convingeri favorabile hegemoniei americane și, cu atât mai puțin, dintr-o adeziune față de activitățile unui agent mondialist. Nu era vorba nici de respectul vieții în sine. Dacă i s-ar fi cerut părerea lui Samson

asupra vieții omenești, ar fi răspuns că unele erau mai benefice decât altele. Și nu era deloc convins că cea a lui Mr Chastow ar fi fost una dintre ele. Nu, era altceva: un sentiment care ținea mai mult de bunul gust decât de milă: crima aceasta nu prezenta nicio utilitate; în jocul de șah, e greșit să iei o piesă doar de dragul de a o lua. Trebuia să existe o modalitate mai elegantă de a proceda. Și pe urmă, Samson avea impresia neexprimată că, dacă cruța o viață, Adeline – care altminteri nici n-ar fi aflat – i-ar fi fost recunoscătoare, într-un mod misterios.

— La ce îți poate fi de folos mort? întrebă șoptit, încercând și găsind motive logice și profesioniste să procedeze așa cum i-ar fi plăcut Adelinei.

— Și viu?

— Am putea să-i punem întrebarea.

— Dacă a spus adevărul, nu mai are ce să ne propună. Dacă a mințit, o s-o țină tot așa și în continuare.

— Dar dacă îl racolăm?

— Ca să facă ce? O să promită marea cu sarea și, de cum va fi liber, se va duce să raporteze. De fapt, operațiunea lui a reușit: a pus mâna pe backup-urile noastre.

— Care nu sunt pierdute, fiindcă se află aici.

Șușoteau ca doi elevi răi, stând în aceeași bancă, cu un ochi pe haina purpurie de interior, ca pe un supraveghetor întors cu spatele.

— Da, și cel fel de angajament ai vrea să-și asume el? E dușmanul nostru și nu dispunem de niciun mijloc să-l compromitem.

— Dmitri, sunt dezamăgit. Te credeam mai abil. Bineînțeles, garanțiile pe care ni le-ar da, le poate retracta. (Asta era. Samson își construise pledoaria, și credea în ea.) Dar la nivelul la care ne aflăm, recrutările se fac fără garanții, ele sunt implicite, sunt inevitabile. Într-un fel, Chastow este de pe acum compromis, fără ca noi să fi făcut nimic, pur și simplu pentru că a trecut prin mâinile noastre. Eu am impresia că un tip din CE[111] ar raționa *as follows.*

Samson se ridică de pe scaun cu mâinile în buzunare, făcu câțiva pași, se întoarse spre Dmitri, care țintuia din ochi pe Robin, ca fixat cu un ac de perete.

---

111 Contraspionaj.(n.a.)

Acum, Samson începu să vorbească tare, pentru a fi auzit de prizonier.

— Să trcem peste faptul că, dacă îl eliminăm pe Chastow, operațiunea de eliberare a ostaticilor ar însemna un eșec pe jumătate, și că nu l-ar aranja deloc pe amicul tău Grubko. Dar să ne punem în locul patronilor lui Chastow. L-au trimis aici urmărind două obictive: unul apropiat, altul depărtat. Cel apropiat consta în subtilizarea backup-urilor Boierilor, fără ca ei să bage de seamă, pentru a monta o operațiune de dezinformare împotriva lor; cel depărtat era să se implanteze în regiunea Mării Caspice. Cum se soldează toate astea? Benzile au fost furate, dar tu ești la curent și vei lua măsurile de protecție necesare. În plus, a avut loc un atentat împotriva palatului Mâșkin, moartea câtorva oameni, ceea ce nu era prevăzut în program. Cât despre lepădăturile cecene cu care Chastow era mână în mână pentru a se implanta în regiune, ele sunt lichidate, făcute zob, n-am mai rămas niciun supraviețuitor. Operațiunea *Rană Mortală* n-a dat greș complet, nu, dar nici nu pezintă vreun motiv de fală. Adaugă la toate astea că Chastow avea să petreacă un bun număr de ore sau de zile în tovărășia rușilor și că patronii săi nu vor putea să nu se întrebe dacă nu cumva a fost recrutat, sau poate chiar fusese mai dinainte, de unde și semireușita misiunii sale. La urma urmelor, cei cincizeci de bandiți sunt aici, la pământ! Cine poate garanta că n-a fost Chastow cel care a furnizat datele necesare rușilor ca ei să le poată veni de hac? Deci, Chastow știe că va fi fără doar și poate bănuit. Putem proceda în așa fel ca să confirmăm aceste bănuieli. Și el știe și asta. Prin urmare, are tot interesul să facă un compromis cu noi, ca noi să nu le confirmăm.

„În ceea ce ne privește, dispunem de o alternativă, dar nu este vorba de *to kill or not to kill,* pentru că *to kill* ar fi chiar o prostie, ci de cum ar trebui exploatată situația.

„Sau ai prins un american în flagrant delict, îmbrăcat într-o haină de interior purpurie în plină cârdășie cu cecenii și decizi să faci publică descoperirea ta, prin vizitarea, cu explicațiile de rigoare, a grotei informatice sau preferi o modalitate subtilă.

Dmitri, spre deosebire de Samson, vorbește șoptit:

— Pot să-ți spun pe loc că flagrantul delict nu va fi acceptat de ai noștri. Bunele relații ruso-amencane sunt prea

importante. Dacă propun această soluție, mi se va spune: „De ce n-ai uitat persoana asta incomodă în fundul grotei unde se afla?”

— Întocmai. În vreme ce. Dacă accepți să-i faci jocul, dacă este cu adevărat un inocent vicepreședinte al unei ONG, răpit de ticăloșii de ceceni, eliberat datorită ție de către glorioasa armată rusă…

În grotă, pare să se solidifice o îndelungă tăcere.

Chipul lui Dmitri se îngreuna, devenea plumburiu, pe măsură ce se pătrundea de raționamentul lui Samson. Brusc:

— Vă rog să vă întoarceți.

Robin se întoarse fără grabă. Întrebându-se dacă glonțul de 9 milimetri în diametru avea să-l nimerească în cele din urmă în frunte și nu în ceafă, ușurat la gândul că mai era încă în viață, dar străduindu-se să nu se lase cuprins de această ușurare. Primul lucru pe care-l văzu era că rusul își pusese arma în teacă.

— Ați auzit ce a spus prietenul meu? întrebă Golubinski.

Avea buzele amorțite și pronunța cu greu consoanele.

— Am auzit, răspunse Robin degajat.

Golubinski se ridică la rândul său și începu să se plimbe, cu mâinile la spate, împreunându-și și desfacându-și degetele. Vorbi pe acel ton profesoral, atât de firesc rușilor.

— Situației noastre nu-i lipsește aspectul picant. Suntem trei profesioniști, dar ne întâlnim din rațiuni care nu au nimic profesionist în ele. Dumneavoastră, Mr Chastow – nu mă refer la acoperirea umanitară, lucrați, după cele ce ne-ați declarat, pentru o Organizație cu adevărat „nonguvernamentală”. Prietenul meu Sangdeboeuf este angajat al OILOC, iar eu sunt un om de afaceri care încearcă să aducă anumite servicii unor prieteni, în vederea unor avantaje viitoare. Dar toți trei beneficiem de modul în care am fost formați și de experiența dobândită.

„Sangdeboeuf are dreptate când zice că, la nivelul de secret la care ne aflăm, nu mai există niciun secret. Vrem să știm, pur și simplu, dacă acceptați să vă continuați jocul, pe care noi ni-l vom însuși. Ați fost răpit de niște bandiți, așa cum repetă o lume întreagă, inclusiv CNN-ul, oracolul adevărului universal, iar noi v-am descoperit, cum era previzibil, într-o celulă cu gratii, cu fiare la picioare. Natural, vă sufocați de recunoștință

față de Rusia, ceea ce va face plăcere președintelui nostru și poate președintelui vostru, fiindcă au ajuns apropiați – cum spun francezii? – ca fundul și izmana. Imediat după asta, veți fi liber să vă întoarceți în Statele Unite sau să vă continuați activitățile în orfelinatul cecen, alegerea vă aparține.

„Vreți să știți ce câștigăm noi de aici?

„Pe de o parte, ne vom completa interogatoriul, cerându-vă să ne încredințați informațiile de care dispuneți asupra misiunilor de fost ofițer al CIA și asupra acestei Organizații din care pretindeți că faceți parte. Nu ne așteptăm să ne dezvăluiți secrete majore, dar nu strică să ne punem la punct un anume scenariu, ordinea de bătaie, să luăm unele măsuri de siguranță pentru viitor. Într-o oarecare măsură, veți fi ca o pasăre marcată printr-un inel prins de picior, ca un prizonier lăsat să scape cu o baliză în baga-je. Din toate activitățile dumneavoastră vom descoperi noi câte ceva.

„Bineînțeles, veți da raportul șefilor dumneavoastră. Ori vă vor pune pe tușă, ceea ce nu-i exclus, ori vă vor încuraja să faceți un joc dublu. Dar ceea ce ne dorim este să nu întrerupem legătura, nimic mai mult.

„Să presupunem că refuzați.

„Interogatoriul, la care ați fost supus, a fost filmat, continuă să fie filmat și în momentul în care vă vorbesc și vom putea realiza montajele pe care ni le dorim, plecând de la acest film. Nu-mi imaginez că guvernul sau Organizația dumneavoastră ar fi încântați să vă vadă pe ecranele televiziunii din lumea întreagă, gras și rumen, într-o haină de interior cusută cu fir de aur, la comenzile unui calculator, deși voiați să treceți drept un ostatic și că explozia din palatul Mâșkin, în care ați fost amestecat, a costat vieți omenești… mă rog, aproape omenești, fiind vorba de ruși.

„Bineînțeles, puteți spune nu imediat, ceea ce ar fi păcat pentru tatăl dumneavoastră, căruia îi datorați cele câteva secunde de concentrare, ca și mamei care a fost nevoită să vă suporte nouă luni. Rămâne să apreciați. Dacă, în schimb, spuneți da. Chiar dacă gândiți nu, nu vă veți putea descotorosi de acest da prin dezmințiri: știți la fel de bine ca și mine că atenția publicului este o armă cu un singur glonț.

„Totul trebuie prevăzut. Veți putea fi, într-un moment sau altul, tentat de ideea suicidului: în acest caz, pot să vă promit

că filmul pe care suntem în curs să-l turnăm, va face încojurul lumii.

Și în derâdere, rusul adăugă:

— *Okei?*

Robin își dădu seama că era în funcție de acest moment, predestinat de când lumea, că urâse el Rusia dintotdeauna.

Asta era, nu avea de ales, ori un glonț în cap. Ori trebuia să se supună exigențelor acelui barbar care, măcar o dată, era stăpân pe situație. Această umilință avea să fie răzbunată într-o zi, însutit, dar, pentru moment, trebuia s-o suporte. Expresia „Okei", mai ales în gura străinilor, îl oripilase dintotdeauna: însemna pentru el simbolul părții celei mai puțin mărturisibile a mondializării, căreia altminteri i se dedicase. Fu tentat să răspundă cu rusescul: Da *vai!* S-a făcut! Dar consideră mai jignitor să lanseze cu accentul din Bronx, [112]care îi era atât de străin lui, sudistului:

— *Okay!*

— Perfect, spuse Golubinski. Vom proceda la ședința de machiaj.

— Machiaj?

Rusul zâmbi:

— Doar nu vă imaginați, Mr Chastow, că aduceți cu un ostatic sechestrat de opt zi-le? Nu vă temeți. Vă vom face unul foarte convingător pentru fotografii. Vom păstra originalul ca amintire. Și vom filma secvența „Machiaj". Ne-ar putea servi într-o bună zi.

7

La cartierul general al armatei ruse, așa-numitul Spital, avu loc o mare petrecere, peste câteva zile. Ofițerii – în mare ținută. Șampanie din Crimeea, vinuri din Moldova și din Georgia, coniac din Armenia, vodci de toate mărcile și cu toate aromele. Caviar roșu și negru. Șașlâc. Sturion. *Pelmeni* siberiene. *Pirogi. Vatrușki. Kiseli*n8.

Versiunea oficială: bandiții wahabiți comiseseră un atentat terorist în plin Sankt Petersburg (a se vedea fotografiile), la ordinele unui fanatic de origine străină, care își găsise moartea în același loc (a se vedea fotografia cu capul smuls) și în același timp cu șapte gardieni ruși (a se vedea fotografiile cadavrelor și

112 Cartier rău famat din New York. (n.tr.)

[!3S] Pateuri, colțunași, brânză albă, jeleu de fructe, (n.a.)

ale familiilor îndoliate). În vederea represaliilor, armata rusă a luat cu asalt grota Șamilevskaia, a anihilat cei o sută de bandiți care se ascunseseră acolo și a eliberat trei ostatici, pe care toată lumea a ajuns să-i cunoască (a se vedea fotografiile). Cercetări mai amănunțite au făcut posibilă eliberarea încă a unuia, două zile mai târziu, nefericitul ostatic american (fotografia), care fusese închis zile și nopți de-a rândul într-o temniță subterană (fotografia), cu cătușe la mâini și fiare la picioare. Fotografia: putea fi văzut vicepreședintele asociației umanitare *Bids for Kids* în zdrențe, cu încheieturile mâinilor și gleznele imobilizate, cu obrajii trași și ochii ridicați spre cer. Mai putea fi văzute fotografiile generalului Grubko în timp ce intra în acea temniță pentru a-l elibera el însuși pe prizonier. Pe scurt, în cadrul cooperării internaționale împotriva terorismului, rușii salvaseră un cetățean american. Pentru o vreme, presa internațională era obligată să nu mai trâmbițeze suferințele cecenilor oprimați.

Pentru rușii care sărbătoreau – cei doi răniți ai lor nu erau în pericol de moarte, iar pierderile dușmanilor nu au împiedicat niciodată un triumf-, ceea ce conta erau mai puțin ostaticii eliberați și banda anihilată, cât incidentele infime al încercuirii și ale cercetării minuțioase a zonei („îți aduci aminte, eram prin mărăciniș și tu ai crezut că au deschis focul asupra mea… îți aduci aminte, am văzut gaura, ne-am gândit că era intrarea”) și, în cele din urmă, explorarea atentă a grotei, care nu era minată și-și descoperise secretele unul după altul: soldații raportaseră care o armă, care un șirag de mătănii, care o gamelă, un coran, prețul acestor obiecte decurgând nu din valoarea lor relativă, ci din calitatea mistică de trofee, ceea ce însemna că ele fuseseră smulse unei realități pentru a fi transportate în alta. Comandamentul preferase să treacă sub tăcere operațiunea scafandrilor speologi, dar prea multe persoane auziseră vorbindu-se de ea: s-a preferat, dimpotrivă, să fie ridicați în slăvi Cemomor și oamenii lui. Cât despre colonelul francez, el însuși a cerut să nu figureze în palmares.

La masa de onoare, în jurul generalului Grubko, a cărui față întunecată și zgrunțuroasă era atât de radioasă pe cât știa el să fie, se grupaseră mai mulți ziariști ruși cu camere de televiziune, plus unul american mai descurcăreț, care ajunsese înaintea confraților occidentali și căruia vodca asociată cu

piper îl făcea să sughițe. Se mai aflau în jurul mesei ultimul ostatic eliberat, Robin C. Chastow III, vicepreședinte al organizației *Bids for Hids,* și directoarea orfelinatului anglo-american, celebra vicontesă Betty, care, încă o dată, găsise mijlocul să participe la o aventură ieșită din comun. Li s-au cerut discursuri. Mr Chastow ținu să aducă un omagiu europenilor care fuseseră ostatici în același timp cu el, iar acum își regăsiseră familiile și rușilor binevoitori care îi eliberase-ră. Insistă asupra plăcerii resimțite de a lua parte, ca american, la acea sărbătoare a Rusiei renăscute, căreia i s-ar ascocia, nu avea nicio îndoială, toți americanii iubitori de pace și de libertate. Vicontesă își ridică o sprânceană și un pahar în fața camerei și se limită la un *„Mud în your eye and bottoms up*[113]!”, care stârni apaluze, fără ca majoritatea admiratorilor ei să fi înțeles ce spusese.

La o masă alăturată. Golubinski și Samson se făceau cât mai mici cu putință între Mihail Ivanâci și Iuri Iurici, dar mai era totuși o ceremomie la care participară cu dragă inimă. Locotenentul Cernomor primise ordin să prezideze masa în ciuda gardului său subaltern și nu avea meio îndoială asupra celor ce aveau să se petreacă. La un moment dat, colonelul Mihail Ivanâci se ridică și imdiat se făcu liniște. Plesni din degete și o ordonanță îi aduse o găletușă cu gheață, având și un clondir. Se îndreptă spre Cernomor și îl întrebă pe un ton cumplit:

— Unde e paharul tău?

Cernomor aruncă un ochi spre epoletul său, care purta cele trei stele de locotenent al armatei ruse, își aruncă pe spate ciuful de păr blond, care-i încununa fruntea, și arătă spre vasul de cristal șlefuit, plasat dinaintea lui.

— Aici, tovarășe colonel. Din păcate, n-am altul mai mare.

Colonelul umplu paharul până la buză cu lichidul transparent din clondir. Toată lumea se aplecase să vadă dacă toate condițiile ritului erau respectate. Atunci, colonelul scoase din buzunar o stea – căpitanii ruși poartă patru – și o aruncă în pahar, câteva picături din licoare stropind fața de masă. Se auzi clinchetul metalului lovit de cristal.

Cernomor se ridică liniștit, inspiră adânc, expiră, apucă vasul

113 Literal: „Noroi în ochii voștri și fundul în aer.“ S-ar putea traduce mai inocent prin: în sănătatea voastră și să bem până la fund!“ (n.a.)

cu amândouă mâinile și-l duse spre buze, pe care nu avea dreptul să le țuguie, altminteri ar fi fost bănuit că nu băuse totul pe nerăsuflate. Își deschise gura larg și turnă licoarea pe gât, ca printr-o pâlnie. Se vedea mărul lui Adam ndicându-se și coborând. Când steaua îi atinse buzele, Cernomor răsturnă vasul ca să demonstreze că era gol, se șterse cu mâneca și zâmbi până la urechi cu gura lui știrbă. Se putea constata că se ținea bine pe picioarele crăcănate din precauție. Se așează tacticos, după ce își prinsese steaua.

Dar un ofițer poartă doi epoleți, și colonelul întrebă din nou, pe un ton și mai cumplit:

— *Unde-i paharul tău?*

— A rămas același, tovarășe colonel, spuse Cernomoir, făcând cu ochiul prietenilor săi.

Vasul fu din nou umplut. Până sus. Verificat. Și colonelul aruncă înăuntru a doua stea, împroșcând câteva picături. O nouă aplecare a capetelor. Samson privea și își dădea seama că asista la altceva, nu numai la o joacă de soldați: un rit de trecere, aproape ceva sacru.

Cernomor se ridică cu aceeași stăpânire de sine ca și prima dată și apucă vasul mâini sigure.

— A fost pus în gardă, șopti Dmitri la urechea lui Samson. A băut mai înainte trei linguri cu ulei.

Mâna duse recipientul la gură, fără să se observe nici cel mai mic tremurici și, din nou, turnă alcoolul translucid pe gâtlejul larg deschis. Din nou, mărul lui Adam se ridică și se lăsă, și din nou buzele prinseră steaua. Dincolo de joc, se înstăpânise ca o reculegere, ca o evlavie. *Locotenenții* nu sunt decât niște „locțiitori”: „căpitanul” reprezintă primul grad cu adevărat în toate armatele lumii. Răsturnându-și paharul cu gura în jos, Cernomor prinse cea de a doua stea cu mâna stânga. Toată lumea era cu ochii pe el să vadă dacă acea jumătate de litru de vodcă la 54 de grade, băută în două reprize pe nerăsuflate. Își făcuse un oarecare efect. Pleoapele i se zbăteau, dar proaspătul căpitan se ținea la fel de drept. Ofițerii dădură fuga spre el. Îl ridicară pe brațe, și începură să-l arunce în sus și să-l prindă, iar și iar.

— Să te uiți la ei când își vor relua locul îi spuse Golubinski lui Samson. Își vor turna să bea: dacă își vor umple paharele, înseamnă că sunt de acord cu avansarea lui Cernomor. Dacă își

toarnă doar puțin, înseamnă că nu-l socotesc demn de noul grad.

— Ei bine, eu, spuse Samson, eu îl consider demn.

Își turnă un pahar plin de vodcă și dădu s-o bea pe nerăsuflate, dar se sufocă.

— Repede o sărătură, mestecă ceva sărat! îi șuieră Dmitri.

8

Mai avură loc și alte petreceri. Prima, la petroliști, oferită de OILOC, liniștită că își poate continua lucrările din Cecemna. Daniel îl trase pe Samson de-o parte, între două stive cu lăzi cu șampanie sosite par avion:

— Patronii știu că nu ai respectat ordinele, însă, dat fiind rezultatul, sunt de acord să închidă ochii. Vei primi partea ta de primă.

— Prea bine, prea bine, spuse Samson. *Victor non judicatur*xw, știu.

— Ce-ai spus?

— „Victor nu trebuie judecat."[114]

— Ce?

— Glumesc și eu. E din latină. Înseamnă că le-am zis rușilor să păstreze echipamentul de scufundări speologice.

Daniel oftă.

— E puțin cam costisitor, dar bme-ai făcut.

Apoi veni rândul organizației *Orphans Galore* să-i sărbătorească pe învingători. Participaseră reprezentanți ai diferitelor ONG-uri, cei doi englezi pe care Samson îi mai întâlnise, și chiar un american, adjunctul unui secretar de stat, venit să-și exprime satisfacția față de ruși, însoțit de reporteri ai CNN, ai *Washington Post* și ai *Washington Times* (care nu-și vorbeau). Uriașul Grubko fu considerat fotogenic cu aspectul lui de plantigrad: fusese avansat general de corp de armată și mai multe americance tinere încercară să-l seducă.

French doctors oferiră și ei o recepție. Evident, îi întristase pierderile suferite de ceceni – „Era chiar necesar să se masacreze atâta lume?" se mira Ludovic – dar se simțea totuși obligat să sărbătorească eliberarea ostaticilor întorși în Franța, Belgia și Statele Unite.

Cel mai fericit era Sașa care își oferi în prima noapte o

---

114 Învingătorul nu este judecat - dicton latin, (n.tr.)

rusoaică, secretară de stat-major, în a doua, o script-girl americancă, iar noaptea a treia o petrecu împreună cu infirmierele Kiki și Veronique.

Golubinski se întorsese la Sankt Petersburg, dar insistase ca Samson să facă acolo o escală, și-l aștepta la aeroport.

— Luăm masa la palatul Mâșkin.

Invitații erau aceiași ca și cu trei săptămâni mai înainte. Blonda și dolofana prințesă Mașa, bruneta Varvara, trăgând din portțigaret ca de obicei; părintele Afanasie, pletos și bărbos – „dar nu wahabit”

— Încercăm să lăsăm impresia că n-a mai rămas piatră peste piatră din palatul Mâșkin. În realitate, stricăciunile sunt limitate la subsol. Dar fiind victimele unui atentat, faptul ne conferă aura de care avem nevoie în momentul de față. Cred că. Pentru o vreme, atacurile împotriva noastră vor scădea din intensitate. Samson, servește-te cu beluga[115]: prețul se va tripla după ce americanii vor reuși să colonizeze Caspica.

Cei doi bărbați se priviră o clipă drept în ochi și își spuseră totul fără să-și fi spus nimic.

— Ia te uită, remarcă prințesa Mâșkina, s-ar părea că au început să se tutuiască.

A doua zi, Samson ateriză la Roissy. Adeline venise să-l întâmpine:

— Am chiulit de la ore.

Conducea prost Rovder-ul, iar mârlanii claxonau la trecerea ei, făcând-o să râdă. Din când în când, strecura o privire spre Samson.

— De ce te uiți așa la mine?

— Să mă conving că ai rămas în viață.

— Dacă ai s-o ții tot așa, risc să nu mai rămân multă vreme.

Samson voia s-o ducă la un restaurant, dar ea refuză. Pregătise acasă tot ce trebuia:

— O să fie mică gustare intimă. Ai să vezi.

El se miră că Adeline se apucase de bucătănt. Dar, intrând în apartamentul superb zugrăvit, văzu că toate fuseseră cumpărate de la un birtaș rus, iar diferitele zakuski erau așezate în străchinioare de lemn. Colorate în roșu, negru și auriu.

— Asta ca să nu te simți prea depeizat. Gaston.

---

115 Cel mai bun sortiment de icre negre, (n.tr.)

Vodca se transformase într-un bolovan de gheață în sticla pe care au fost nevoiți s-o treacă printr-un jet de apă fierbinte ca să-i dezghețe conținutul. Adeline se pregătea s-o deguste, dar Samson o învățătă procedeul: o dai peste cap, tragi aer în piept, și imediat o zakuski. Cum era și firesc, îi povesti aventurile, așa cum bărbații le povestesc femeii iubite, adică minimalizându-și eroismul ca să creeze o impresie exagerată:

— Știi, în fundul sifonului, cu cincizeci de metri de apă deasupra capului și trei sute de metri de stâncă, n-o făceam prea pe viteazul…

Neîncetat. Adeline găsea un pretext să-i atingă mâinile, genunchii, capul, ca pentru a se asigura că toate erau la locul lor:

— Ciudat. Când erai militar și plecai într-o misiune, mă simțeam mai liniștită.

— Îți închipuiai că armata avea să mă apere?

— Mai ales, aveam sentimentul că misiunile tale meritau osteneala de a-ți asuma unele riscuri. Într-un anume fel, ceea ce făceai tu. Era mereu – glasul i se frânse puțin – pentru Franța. Acum o făceai pentru bani. Deși putem trăi și fără ei. Mi se părea puțin… profanator. Ca și când ai fi aruncat o sfidare destinului pentru o nimica toată.

— Putem trăi și fără bani, dar e mai bine cu ei.

— Dacă n-ar fi fost decât asta… aș fi încercat să te opresc. Dar știu că ai riscul în sânge.

— Ce vrei să spui?

— *Kalos kindimos.*

— O clipă! Credeam că dețin monopolul culturii generale aici. Ce mai înseamnă și acest *kalos* al tău?

Adeline se uită la el cu o tandrețe care îi aduse o lucire umedă în spatele ochelarilor.

— *Kalos*-ul meu înseamnă „RISC ÎNAINTE DE TOATE“, nesuferitule.

Samson văzu că făcea eforturi să-și stăpânească lacrimile.

— Să știi că, deși sunt în rezervă, am telefonat totuși la ai mei ca totul să fie în ordine. Am vorbit cu Ernest. Mă duc mâine să mă întâlnesc cu el la Fort. Au avut loc unele situații speciale, despre care nu pot să-ți vorbesc… El. Însă, trebuie să fie la curent.

Adeline clătină din cap cu indulgență:

— Incorigibili, așa sunteți cu toții!

Samson dădu peste cap un ultim păhărel, gustă o ultimă ciupercă marinată, care-i cronțăni în dinți, și rosti, puțin intimidat, bâlbâindu-se ușor și ștergându-se la gură cu un șervet apretat:

— Nu vrei să-ți dau jos ochelarii, Adeline? *Enlevare lunettas?*

9

Pe sub aripile Boeingului care zbura de la est la vest, planeta se rotea de la vest spre est, astfel că nu numai aeronava se apropia de țintă, dar și ținta părea că se apropie. De aeronavă: deși știa că era o iluzie, Robin, întins pe jumătate pe locul său din clasa întâi, se simțea îngrozit, fiindcă nu era grăbit să ajungă. Participarea la această mișcare dinspre est spre vest, care fusese și cea a Istoriei, civilizațiile succedându-se aproape în această ordine, îl incomoda cu atât mai mult cu cât se întreba dacă această rotație avea să continue și dacă după ce strălucise o vreme în America, cometa Civilizație nu avea să ilumineze din nou China și India, sau mai probabil Eurasia. Mondialismul va exploda poate între mâinile americanilor, iar capitala lumii nu ar mai fi Washingtonul, ci Sankt Petersburgul Europei…

În smea lui, Robm nu se simțea frânt de încercările prin care trecuse, ci dezgolit, mai dezgolit decât fusese în ziua inițierii sale în cadrul Clubului.

În decursul interogatoriilor sistematice, el dăduse tot. Tară rezerve, nu din lașitate, ci, dimpotrivă, din stăpânire de sine, pentru că nimic din ce dădea el nu era cu adevărat secret, nici numele Dr Kirsten, nici cele ale altor membri ai Clubulu, pe care-i cunoștea, nici coordonatele referitoare la Kaaba, nici misiunile îndeplinite de el, nici diversele niveluri de inițiere, nici structurile Organizației, căreia, în cele din urmă, din distracție, îi făcuse cunoscut adevăratul nume: Clubul. Nu se rușina de toate astea, fiindcă doctrina Clubului presupunea că *ceea ce nu putea fi comunicat este incomunicabil* – și atunci de ce s-o facă pe viteazul? Cât despre secretele CIA pe care le dezvăluise, aveau o barbă uite așa de lungă, că până și cei care-l interogau – doi ruși în civil, veniți special de la Moscova, foarte curtenitori, altminteri – nu le acordaseră nicio importanță.

Nu, dacă Robin se simțea dezgolit, dezonorat, era din cauza

ședinței de machiaj, când însuși trupul său servise pentru a crea impresia că suferise violențe din partea cecenilor, care-l primiseră ca pe un emir. Sub un fond de ten cu tendințe cenușii, îi modificaseră trăsăturile ovalului feței, îi adânciseră tâmplele. Îi desenaseră cearcăne. Îi sublimaseră ridul labio-nazal; până și mușchii lui. Frontalul, al arcadelor, temporalul, transversul, orbicularii. Munciseră pentru vrăjmaș. Ah! Creionul acela dureros pe sub pleoapele inferioare! Iar el, care nu putea decât să încuviințeze, fiindcă vrăjmașul îl farda ca să-l ajute să-și joace rolul pe care el însuși și-l atribuise! Să minți nu înseamnă nimic; corpul fiind gajul nostru supream. Să-ți vezi coipul devenind minciună este ceva insuportabil.

Pentru rest. Întorcându-se în Statele Unite, Robin nu se gândea decât că își va regăsi penații. Avea să se prezinte la Club ca să de raportul unei misiuni nici ratate, nici reușite, în decursul căreia se ridiculizase destul. Proiectase să fie eliberat în schimbul unei răscumpărări, care ar fi constituit un mijloc ingenios de a furniza bani rebelilor ceceni, și iată că nu era eliberat de prietenii săi, ci de adversari. *Rana Mortală* putea continua, nu exista niciun motiv să se pună capăt unei campanii de dezinformare îndreptate împotriva Boierilor, dar Boierii erau preveniți și gata de ripostă, prin urmare n-ar mai avea efectele scontate.

Situația nu se prezenta așa cum probabil și-o imaginau Sangdeboeuf și Golubinski, care raționau ca niște ofițeri de informații. Așa cum gândeau ei, repurtaseră cea mai frumoasă victorie ce se putea concepe în această lume aparte, care este contraspionajul ofensiv: ei *racolaseră* un agent din tabăra adversă. Dar în realitate, Robin își acordase el singur misiunea, și nu avea a se teme de nicio autoritate: cel mult, n-ar mai ajunge deocamdată la primul grad de inițiere al Clubului său, cel al Patriarhilor; de data asta, dăduse greș. Dar va mai avea și alte șanse, fiindcă el nu se considera că fusese *racolat* și nici Clubul nu l-ar considera ca atare.

Ba mai mult, avea un motiv de satisfacție: un fața unui pericol de moarte, pe care nu-l putuse prevedea, Robin se ținuse tare, și faptul îi procura o adevărată plăcere. El. Clubmanul mondialist, care milita pentru o lume nediferențiată, unde toate rasele și-ar fi găsit locul, el se bucura pentru că nici rușii, nici francezii nu văzuseră înverzindu-se de frică un

american, un gentleman sudist, un Chastow. Nepotul „colonelului Chastow” din Chastow Plantation. Nu era comic? „Cât de adânc sunt înrădăcinate în noi instinctele cele mai stupide!”

Despărțirea de Betty nu mersese bine. Vicontesa nu pricepea de ce voia el să plece din Cecenina.

— Întreaga lume o să zică că ți-a fost frică.

— Opinia „întregii lumi” mi-a absolut indiferentă.

— Ai fost răpit, ai fost eliberat: minunat! Banda lui Mansur nu mai există, nu te paște meio primejdie.

— Nu se pune problema primejdiei. Betty.

— Atunci, dacă te-ai săturat de mine. Spune-mi-o deschis. Cecenia nu duce lipsă de bărbați chipeși. (O sprânceană ridicată.) Cred. Chiar, că nu i-am fost indiferentă acelui general de șapte picioare pe cele trei dimensiuni, care se uita la mine cu subînțelesuri. (Și cealaltă sprânceană ridicată, când își punea picior peste picior, când nu.)

Robin nu-i putea spune lui Betty că se înșela, că el n-avea niciun motiv să se teamă de ceceni, că nu fusese răpit de ei. Și dacă misiunea sa în regiunea Mării Caspice se terminase, pentru moment, se explica tocmai prin faptul că prietenii săi ceceni fuseseră eliminați. Dacă va reuși să reconstituie o rețea, poate s-ar întoarce, dar, așa cum se prezentau acum lucrurile, nu mai avea nimic de făcut aici, decât să se ocupe de orfani, ceea ce nu-l interesa absolut deloc. Nu-l deranja s-o mintă pe Betty, dar îl deranja că mințea prost, și auzea în propriul glas că motivele invocate pentru a-și justifica plecarea – darea de seamă prezentată președintelui organizației *Bids for Kids,* consultarea unor medici, bilanțul misiunii la CIA – nu erau convingătoare. Reconcilierea la orizontală nu mersese nici ea prea bine, și amanții se despărțiseră pe un ton dulce-acrișor, fără promisiuni de a se revedea, nici jurăminte de a nu se mai vedea niciodată. Robin îi propusese lui Betty fără convingere să plece împreună cu el, măcar pentru o vreme, dar fusese luat la zor urgent:

— Cu cincizeci de mudjahidini poligami uciși, ăsta ar fi momentul cel mai potrivit să măresc orfelinatul. I-am și cerut soțului meu să-mi deblocheze niște fonduri. Cum n-a mai fost nevoit să-ți plătească răscumpărarea…

Un lucru îl mira pe Robin. Cum era și normal. Îi trimisese o

dare de seamă codificată Dr Kirsten, prin curierul electronic, și nu primise niciun răspuns. Nici măcar o confirmare a receptării mesajului.

— Sper să nu i se fi întâmplat nimic bătrânei cârtițe!

Robin se gândea la Hamlet, apostrofând spectrul tatălui său, pentru că Dr Kirsten chiar semăna cu o cârtiță, nu numai din cauza trupului său inform, dar prin înclinările sale spre umbră și clandestinitate, prin felul său misterios de a săpa tuneluri invizibile în societate și Istorie.

Debarcând pe aeroportul Kennedy, Robin constată că „Omul Desăvârșit", idealul Clubului, își făcea de pe cum apariția. Anglo-saxoni, scandinavi, germani, italieni se amestecau cu negri, hispanici, filipinezi.

Arabi, evrei, japonezi, chinezi; mai puțin prezenți erau indienii, dintre care anglo-saxomi nu lăsaseră prea mulți supraviețuitori pe acest continent. Curios – Iară îndoială, oboseala îl predispunea spre o stare de spirit literară – un alt citat venmdu-i în minte:

Fiul al trecătorilor, sunt Câinele Desăvârșit;
Aud lătrând în mine glasul sângelui, răgușit:
Sufletul meu e-o haită stând roată, și gândind...

Rostand[116]. *Chantecler,* una dintre lecturile preferate ale bunicului.

Îi veni să râdă: „Fără doar și poate, inconștientul meu nu-i în ordine sub aspectul politic! "

Trase ca de obicei la *Algonquin* și cină de unul singur. Își perindă prin minte evenimentele ultimelor nouă luni, convins fiind că dăduse naștere unui nou Robin, despre care nu știa mare lucru.

Telefoanele date Dr Kirsten rămaseră fără rezultat. A doua zi, închirie o mașină Intrigue de la Olsmobile și plecă spre Varsity: poate că îl aștepta ceva corespondență în cutia de scrisori de la Kaaba.

10

Revederea universității Varsity nu făcu asupra lui aceeași impresie ca în alte dăți.

Zidurile ce păreau că se clatină în bătaia vântului din cauza iederii care le acoperea, acea arhitectură convențională, ușor

116 Edmond Rostand - 1868-1918 - autor dramatic francez, celebru pentru comediile și dramele sale eroi-ce. (n.tr.)

demagogică, după cum i se părea, succesiunea ordonată a dormitoarelor și a peluzelor, plăcută ochiului și conferind încredere imaginației, artificialitatea britanică, toate astea îl indispuseră. Și bisericile, și templele, și capelele! Erau de toate pentru toate gusturile. Hoinări pe jos prin aleile lipsite de agitația hibernală, recunoscând fiecare spalet, fiecare cercevea, fiecare ornament al lucarnelor, fiecare clopoțel decorativ, și mirându-se că fusese atât de profund marcat de semnificația descoperită odinioară în ele. Nu se vedeau nici fanioane, nici flamuri, de data asta – ce-i drept nu era sezonul. Cupola transparentă, ce acoperea Kaaba în marmoră neagră, apăru în capătul aleilor, dar nu se simțea încă pregătit s-o înfrunte. Se lăsă dus de gânduri: „Ce-i și cu Varsity asta. Pe care am iubit-o atât. Nu-i decât un campus puțin cam pretențios, ce-i dă gata pe provincialii, care vin aici să sugă laptele *alma mater?* “ Și își reproșa ideile ce-i treceau prin cap, fiindcă nu putea suferi latura romantică a dezamăgirii.

Merse până la vilișoara Dr Kirsten: obloanele fiind închise, ca a multor altora; profesorii plecaseră pe casele lor de vacanță din Vermont ori din New Mexico, sau își luaseră zborul spre Salamanca să-și împrospăteze spaniola, sau chineza la Pekin. Se aventură în bibliotecă, unde petrecuse atâtea ore. Arcul ogival care dădea în sala mare îl întâmpină încă o dată prin cuvântul Scripturii, gravat în piatră: *ADEVĂRUL VA FACE LIBERI.* Dar, i se păru la fel de jalnic ca și inscripția diabolică de la Auschwitz: *Arbeit macht frei,* și replică printr-o ridicare a umărului, cum făcuse Ponțiu Pilat cu două mii de ani mai înainte: „Ce înseamnă adevărul?” Totuși, una dintre bătrânele bibliotecare îl recunoscuse:

— Ah! Erați așa de studios, Mr Chastow! Nu-i de mirare că ați reușit în viață.

Robin îi ceru vești despre Dr Kirsten.

— Dr Kirsten, răspunse bibliotecara atentă să nu spună nici *el* nici *ea.* Este în Germania, la Tiibingen. Întotdeauna ați fost elevul preferat al Dr Kirsten, știu eu, adăugă ea râzând.

Robin tot nu îndrăznea să intre în Kaaba. Se duse să prânzească la *Black Jack,* taverna unde știa că își săpase numele în stejarul unei mese. Îi trebuiseră ore întregi să realizeze acea capodoperă, și îi trebui ceva timp să regăsească masa ce fusese mutată din locul ei. Luă loc și comandă un

Reuben sandwich stropit cu bere. Ceru o Molson, bere canadiană, preferința lui dintotdeauna. Mâncând și bând, nu înceta să-și spună:

— Ce se petrece cu mine? Oare ce-am pățit?

Nu era bolnav, nu era trist, dar era nervos. Iar nervozitatea, după el, era un semn de proastă educație sau de proastă ereditate. Chelnerița, studentă în anul întâi, care muncea pentru a-și plăti o parte din studii, îi tăcu cu ochiul; deși avea patruzeci de ani îl bănuia de a fi un *dirty old man*[117], dar nu reuși să-i descrețească fruntea. În cele din urmă, nu mai rezistă, sări în mașină, dădu cu spatele fără să se asigure, gata să izbească o altă mașină care pleca în același timp, și goni în viteză până la Kaaba.

Se opri dinaintea cubului negru și lucitor.

Își aminti de ziua petrecută în acest edificiu, cu douăzeci de ani mai înainte, gol, împreună cu alți tineri goi, răspunzând la întrebări. Își retrăia senzațiile și le compara cu cele încercate nu demult în grota Șamilevskaia, cu nasul lipit de covorul din Samarcand, ascultând ce își spuneau francezul și rusul, în spatele lui, aflat cum era la bunul lor plac. În momentul acela, *aaba* lui purpurie brodată cu aur îi ținuse loc oarecum ele nuditate, o nuditate, în ciuda aparențelor, mai radicală decât cea adevărată. Operațiunea *Rană Mortală,* pe care creierul său o concepuse atât de ingenios. În consecință. Însuși creierul său iscusit fusese dezgolit sub privirea celor doi bărbați. În vreme ce viața lui își pierduse orice valoare: ridicată sau lăsată, ar fi schimbat totul pentru el și nimic pentru ei. Sub dubla privire care-i străpungea spatele, el nu valora mai mult decât o broască crucificată sub scalpelul unui laborant. Își aduse aminte că, în acea clipă. Îl îngrijora, absolut ridicol, acea *aaba*: se întreba dacă glonțul îl va lovi în ceafă sau în spate și ar fi dorit să fie în ceafa, ca mătasea prețioasă să nu fie găurită.

Își mai aminti și de un alt incident.

Pentru fotografii, bineînțeles, își scosese acel veșmânt de interior. Dar când interogatoriul său o dată terminat, Golubinski și Samson îi ceruseră să recunoască echipamentul care-i aparținea – radiouri, Immarsat. BLU. GPS – furat chipurile de bandiți și „restituit” de către armata rusă (alte fotografii), Golubinski ridicase haina aceea de interior aruncată

117 Bătrân libidinos, (n.a.)

pe divan și-i spusese politicos. Întinzându-i-o:

— Cred că și asta vă aparține.

Robin intuise mai mult decât o simplă politețe în felul cum i se adresase. Avusese impresia că Golubinski, restituindu-i acel veșmânt somptuos, își oferise plăcerea de a-i reaminti situația umilitoare în care fusese găsit ultima oară când îl purta, umilitoare cu atât mai mult cu cât el cedase unui îndemn de neiertat din partea unui profesionist, nelăsându-l la orfelinat în ziua „răpirii" sale. Da, ținea la acea hamă de interior, care-i procura o plăcere ambiguă: când Șahidul i-o făcuse cadou – în ziua în care și el îl dezgolise, devenise pentru el un simbol al *Rănii Mortale,* operațiune de care era mândru, iar acum era tot ce-i mai rămăsese din partea acelui tânăr nebun și brav care după toate probabilitățile. Îl înșelase. La drept vorbind, era atât de atașat de acel obiect că fusese pe punctul de a-l distruge pentru a se pedepsi, dar. În cele din urmă, cedă tentației și-l păstră. Chiar și acum se afla într-o valiză Gladstone. În fundul portbagajului, și se gândea cu o bizară plăcere că în seara aceea îl va îmbrăca încă o dată, că îi va respira parfumul de mirodenii, că firele lui de aur îi vor zgâria ușor pielea.

Își puse mâna pe ușa de oțel.

Îi trecură prin minte idei absurde: dar dacă se schimbase codul de acces? Dacă Clubul fusese dizolvat? Dacă îi fusese repartizată altui membru căsuța lui poștală?

Dar totul era în ordine. Ușa se supuse cheii electronice. Poșta se afla tot în capătul culoarului din dreapta și Robin văzu, prin mica fereastra, că avea ceva corespondență în cutia lui. Era un plic gros, conținând, la pipăit, ceva ce părea să fie o broșură sau un carnet. Pe plic nu figura numărul alveolei: prin urmare, Robin putea deschide plicul pe loc, dar se abținu, deși, la acel sfârșit de iunie, Kaaba părea complet pustie, nimic nu garanta că un alt membru se putea afla prin zonă, gata să tragă cu ochiul peste umărul unui neglijent. Robin se întoarse la mașina de închiriat, lăsă plicul pe genunchi și mâinile peste plic. De parcă ar fi vrut să-i ghicească cu degetele conținutul.

Pachetul avea să explodeze de îndată ce l-ar deschide? Sau ar găsi ordinul de a-și face harakiri? Sau ar afla că era exclus din Club (deși știa că această practică nu exista)?

Se strădui să deschidă plicul, rupându-l cât mai puțin posibil.

Scose un caiet de formă lunguiață, legat în marochin alb.

Pe copertă, cifra 1, nu imprimată ci decupată, astfel prin ea se vedea prima pagină, albă, groasă, cu câteva fire de pai lipite de unghiurile rotunjite. Pe prima filă, nimic. Pe a doua, nimic. Pe următoarele, nimic. Pe ultima, nimic. Robin le numără. Erau 20, ceea ce făcea 40 de pagini, iar 40 simbolizează în Bibilie un număr elevat, dar nedeterminat.

Prinse caietul invers și-l scutură, ca să se asigure că nu mai conține nimic. Căzu din el un carton lucios, care ajunse pe jos. Robin fu nevoit să se aplece pentru a-l căuta între pedale, și cu greu își strecură pe sub el o unghie, apoi un deget. De două ori îi scăpă. O teamă imensă puse stăpânire pe el și, când în fine apucă acel carton, dădu să-l citească mai întâi pe de-a-ndoaselea. Reuși în cele din urmă să-l descifreze:

Patriarhul Robin C. Chastow III este rugat să vină la Panama City Beach pentru inițierea sa în prințul grad.

Nu erau indicate niciun loc precis, nicio dată, nicio oră.

11

În afara acestei întâlniri, care de fapt nu era o întâlnire, Robin nu avea nimic altceva de făcut. Era convins că, dacă se întorcea la Atlanta, toată lumea ar fi vrut să-l audă vorbind de captivitatea sa în Cecenia: interviuri pentru *Atlanta Constitution,* pentru *Atlanta Journal,* pentru posturile de televiziune și de radio, recepții la Piedmont Driving Club, la biserica episcopaliană… Era mai bine să lase praful să se depună.

Își luă mașina și traversă Statele Unite de la nord la sud, în escale scurte. Se oprea prin moteluri și lua masa prin cele mai ordinare *diners,* se uita la cele mai stupide foiletoanele de la televizor, se lăsa pradă acelei poezii a autostrăzilor americane, care reușeasc să dea o aparență de monotonie unei țări atât de diverse. Traversă New England, patria *wasps*-ilor, trecu de linia Masson-Dixon care-i despărțise pe aboliționiști de sclavagiști, ocoli Washingtonul, care nu-și mai amintea că englezii îi dăduseră foc, străbătu Virginia, cel mai snob dintre cele 50 de state. Carolina de Nord. Carolina de Sud, și, prin Smoky Mountins. Ajunse în Georgia sa natală.

În timpul tuturor acestor ore petrecute la volan avusese două subiecte de meditație.

Când se gândea că. Devenind Patriarh, își împlinise propriile ambiții și cele ale bunicului său și că. Acum, se deschideau

înaintea lui câmpuri de acțiune infinit mai întinse ca în trecut. Natural, se întreba cui trebuia să atribuie promovarea lui. Deși încă nu dăduse raportul ulimei sale misiuni: cei doisprezece Patriarhi îl învestiseră cu încrederea lor dat fiind bilanțul reușitelor sale anterioare? Avusese loc vreun deces și, drept urmare, un loc vacant ce trebuia ocupat de urgență? Se întreba, la fel de îndreptățit, în legătură cu mesajul pe care avea să-l găsească la Panama City Beach (de ce. Mă rog. Panama City Beach?), dar fără o autentică neliniște. Până atunci, acceptase, aprobase, asimilase toate salturile ce îi fuseseră impuse de diversele grade de inițiere: deveniseră o parte din el însuși, și, dacă ceilalți Patriarhi hotărâseră să-l integreze în colegiul lor, înseamnă că o dată în plus mutația – dacă ar fi fost vorba de așa ceva – s-ar face fără dureri, nici rezerve, nici îndoieli. Poate că, grație noilor sale funcții, ar avea ocazia să-și ia revanșa împotriva lui Golubinski și a Boierilor lui.

Când, descoperind acele vaste întinderi plate sau vălurite, plantate cu milioane de pini. Robin se gândea la Statele Unite, la ceea ce reprezentaseră ele în lume. Trecuse prima perioadă, cea a lui sir Walter Raleigh[118], când America fusese pur și simplu cucerită și colonizată, ca nenumărate țări înainte și după ea, devenind un refugiu pentru umiliții și nedreptățiții pământului – baptiști și anabaptiști, *duhoborși*[119], evrei din Polonia și din Rusia, greci săraci, italieni săraci, ruși anticomuniști, germani antinaziști. Persoane care refuzau stagiul militar din motive de conștiință, și pentru ei toți. Cei ce depășiseră filtrul draconic de la Ellis Island, sub privirile Libertății ce luminau lumea. America devenise, ca în *West Side Story*, întruchiparea unui vis. Ciudat, de îndată ce acești năpăstuiți încetaseră de a mai fi năpăstuiți, începuseră ei să năpăstuiască. Exterminându-i pe indieni, aservindu-i pe negri, furând Texasul și California mexicanilor, făcând-o pe caizii în America de Sud mai întâi, apoi în lumea întreagă. Într-un sens, aventura americană nu se deosebea prea mult de parabola din Scriptură, în care datornicul, scutit de datorii, se aruncă la

---

118 Sir Walter Raleigh, navigator și scriitor englez - 1554-1618 - favorit al reginei Elisabeta I a Angliei, a încercat colonizarea Virginiei. Opera sa scrisă este dominată de *History of the World,* (n.tr.)

119 Sectă de ruși protejată de Leon Tolstoi, (n.a.)

gâtul celor pe care îi împrumută cu bani.

În Statele Unite distanțele sunt așa de mari, încât ocolurile, chiar de o zi sau două de dram, par nesemnificative, când ai timp înaintea ta. De altfel, Robin nu se simțea îndemnat să dea fuga la misterioasa sa întâlnire de la Panama City Beach, de parcă s-ar fi temut de ea sau ar fi dorit-o exagerat. Așa cum nu voia să se oprească în Atlanta și nu-l trăgea inima să revadă Chastow Plantation, tot așa i se păru potrivit să cotească spre Vidalia, ca să-și viziteze fosta soție și copiii, care probabil că urmăriseră la televizor întâmplările răpirii și eliberării sale și ar încerca, poate, o oarecare satisfacție să-l revadă nevătămat. Se opri, deci, la un motel și telefonă. David păru încântat să-l audă:

— Salut, aventurierule! S-ar părea că frecventezi haremurile cecene? Te-ai întors? Când treci pe la noi? Nu vrei să vii în seara asta? E prea târziu? Ei bine. Vino mâine să luăm micul dejun împreună. Pariez că cecenele nu știu să pregătească niște *grits* la fel de bine cum le face Connie.

Robin își reținu o grimasă. Nu-i plăcea deloc fiertura de porumb, care constituie baza micului dejun sudist, și cu atât mai puțin că fostei lui soții i se spunea Connie. Totuși acceptă micul dejun, promițându-și să nu se eternizeze acolo.

De data asta nu uitase de cadourile pentru copii – un joc electronic pentru Robin și o păpușă georgiană, botezată de el cecenă, pentru Christobel – dar avea să descopere curând că făcuse o gafa și mai gogonată.

Când opri mașina în fața căsuței lui David, băgă de seamă că stâlpul din stânga era tot așa împodobit cu drapelul confederat, cel din dreapta, însă. Era decorat acum cu steagul înstelat federal, cele două simboluri atârnând destul de lamentabil în aerul încremenit, ca două păsări moarte menite ca să le sperie pe cele vii. David era un sudist nostalgic, lucru știut, și întotdeauna arborase emblema Dixie pe casa lui, pe care o considera ca fiind cetatea sa fortificată. Era și un patriot american convins, și respecta drapelul tricolor așa cum se cuvenea. Dar de aici. La afișarea unor sentimente care, după *Nine-Eleven,* deveniseră de o asemenea banalitate… Trebuie că se întâmplase ceva cu David.

Altminteri, nu arăta nimic. Stătea în capul scărilor, cu picioarele depărtate, cu mâinile înfipte în șolduri, cu degetele

îndreptate în jos, cu torsul arcuit spre spate, în poza de cowboy care îi era familiară. Purta niște blugi și o cămașă cadrilată numită *wife-beater*[120]. Dinții îi luceau pe fața osoasă și bronzată. Părea sincer încântat să-l vadă pe fostul bărbat al soției sale.

— Deci, ai reușit să scapi, totuși? Bravo! Cine ți-a pricinuit cele mai mari mizerii, blestemații de cecem sau blestemații de i*uși?

Își strânseră mâinile mai viguros ca altădată. Cele două chipuri, cel aspru și cel neted, își zâmbeau.

— Nu te știam un patriot exaltat, spuse Robin, arătând spre *Stars and Stripe* cu o mișcare a capului.

— E o poveste lungă. Vino mai degrabă s-o vezi pe Connie. Nici nu-ți închipui câte griji și-a făcut pentru tine.

Lui Robin nu-i căzu bine că tocmai David îi pomenise de îngrijorările lui Constance, și nu era sigur că David n-o făcuse într-adins ca să-i fie dezagreabil. În clipa aceea, Constance apăru în carul ușii deschise, și văzu că ținea, lipit de pieptul ei robust, un copilaș îmbrăcat în roz. Robin uitase că aștepta să nască, și uitarea, pe care n-o putea ascunde, fiindcă nu adusese niciun cadou. Îl punea în încurcătură. Nu-i convenea să fie prins pe picior greșit, și prin urmare, situația îi era deosebit de neplăcută, cu atât mai mult cu cât Constance. Constance a lui. Născuse, purtase și adusese pe lume un copil al lui David. Faptul făcea relația noului cuplu exagerat de evidentă, chiar obscenă. Copiluli se păru o supradimensionare monstruoasă a sexului lui David, și se simți dezgustat.

— Cum îl cheamă, vreu să zic: cum o cheamă? întrebă el pentru a-și ascunde stinghereala, știind prea bine că nu intra în personalitatea sa să se extazieze de drăgălășenia unui prunc.

În același timp, o văzu pe Constance făcând ochii mari când îl zări și o auzi strigând:

— Robin, ai albit complet!

— Ce spui?

— Așa e, bătrâne, ai albit, recunoscu David. Trebuie că ai trecut prin momente grele. Hai, intră.

Robin intră. Deasupra șemineului era o oglindă și, dând la o parte un vas cu flori pus în fața ei, Robin constată că părul lui șaten, într-adevăr, albise considerabil: o șuviță, mai ales, care-i

120 Soț care obișnuiește să-și bată nevasta, (n.a.)

cădea pe frunte, era de un alb-gălbui. Destul de respingător. Nu era prea grav: coaforul său din Atlanta se pricepea la așa ceva și cu o tentă argintie, șuvița ar fi putut deveni chiar seducătoare; ceea ce-l neliniștea. Însă, era că ar fi putut trăi zile și zile, să se bărbierească, să se perie, să se pieptene, fără să observe schimbarea. Incredibil. Nu avea să știe niciodată dacă transformarea fusese subită sau progresivă. Îngrijorător.

Robin IV și Christobel veniră în fugă. Le dădu cadourile și făcu un gest de scuză pentru ultima fetiță:

— N-am să știu niciodată ce trebuie dăruit unor copilași așa de mici. (Nu-și dădu seama dacă părinții puteau fi păcăliți. Nu. Fără îndoială: niciodată nu se interesase de sănătatea lui Constance, iar ei, la rândul lor. Nu-i trimiseseră ferparuri…) De fapt. Ce nume i-ați pus?

— Georgia, spuse David, teribil de mulțumit.

Copiii cei mari nu se grăbeau cu despachetatul cadourilor: se uitau la tatăl lor din toate părțile, cu admirație și mândrie.

— E adevărat că rușii v-au eliberat. Sir? întrebă Robin.

— Cecenii au fost foarte răi cu dumneavoastră, Sir? întrebă Christobel.

Devenise un erou pentru copiii săi, pentru că îl văzuseră la televizor, iar colegii lor vorbiseră de el trei zile încheiate. Gloria falsei lui capturări și a eliberării trucate se răsfrânsese asupra progeniturii sale. Faptul îl agasa. Oricum, cât de puțin preț punea el pe adevăr, îi era penibil să povestească cuiva, și mai ales copiilor săi, și mai ales în prezența lui Constance și a lui David, aventurile despre care se presupunea că le-ar fi trăit: răspundea monosilabic, cu un *da* care însemna *nu* și cu *nu* care voia să zică *da.*

Micul dejun se dovedi la fel de neplăcut cum prevăzuse. Nu numai că s-ar fi lipsit cu dragă inimă de *grits,* dar cârnăciorii și ouăle prăjite și pe o parte și pe alta, plus clătitele stropite cu sirop de arțar nu-i plăcură deloc. Cât despre cafea, ce să mai vorbim! De multă vreme pierduse obișnuința decoctului apos ușor colorat în maroniu, numit de americani cafea. Totuși Constance se dovedea mai prevenitoare cum nu fusese ea niciodată: fără îndoială captivitatea fostului ei soț trezise în ea instincte materne. Robin ajunse chiar să se întrebe dacă nu cumva, din considerație față de el, își ascunsese Constance picioarele irezistibile într-un pantalon alb.

Atmosfera se mai destinse doar când David povesti una dintre istorioarele lui nostime.

— Fiți atenți, am auzit una bună. Trei pastori stau de vorbă și recunosc că păcatele îi apasă din greu, iar practicarea confesiunii de către romano-catolici n-ar putea fi rea. Bineînțeles, nu credeau în izbăvire, dar cu toate astea, dacă ar fi putut în mare taină să-și mărturisească unul altuia greșelile, ar fi fost ca o ușurare. Căzură la înțelegere.

— Viciul meu este destrăbălarea, spuse presbiterianul. În fiecare sâmbătă seară o răstorn pe nevasta diaconului: fără asta n-aș putea ține predica de duminică.

— Cu mine lucrurile stau mai rău. Declară metodistul, sunt alcoolic: mi se întâmplă să dau pe gât o bere cât ai zice pește.

— Cu mine e și mai rău: îmi plac bârfele, spuse baptistul. Nu pot auzi un secret fără să nu dau fuga urgent să-l trâmbițez în gura mare. Domnilor, vă doresc o seară bună.

De cum se dovedi posibilă retragerea sa. Robin își luă picioarele la spinare, pretextând o întâlnire presantă. Întreaga familie îl conduse până la mașina pe care, de data asta, copiii o admirară cu un respect aproape religios. Robin IV voia să știe dacă îl va mai vedea curând pe tatăl lui la televizor. Christobel se atârna de brațul lui. Frumoasa Constance îi întinse obrazul la pupat. David privea scena cu mâinile în șolduri și aerul unui *pater familias* satisfăcut de prestația sa. Robin se și instalase la volan și coborâse geamul pentru a le spune la revedere încă o dată, când David coborî peronul din două salturi:

— Mai adineaori m-ai întrebat de drapele.

— Abundența de bunuri nu strică. Totuși, în vremea noastră, nu crezi că rezidă aici o contradicție?

— Contradicție?

— Între stindardul sclavagismului și steagul democrației!

Zeflemea, bineînțeles, dar nu cine știe ce. Lui Robin nu-i era străin faptul că Sudul nu se bătuse pentru menținerea sclaviei, ci pentru liberul schimb și că democrația reprezenta. În vederile Statelor Unite, mai ales un fond de comerț.

— Asta-i bună. Robin, tu știi prea bine că am nutrit dintotdeauna o simpatie morbidă pentru cauzele pierdute.

— Așa vorbești tu despre ce mai mare putere mondială? Puțin respect, te rog. Tu nu-ți închipui că niște arabi fanatici și lihniți care, sub pretext că ne-au dărâmat două turnuri…

— Nu-i vorba de asta, Robin. America nu poate fi distrusă din afară. Ci. Din interior, pe jumătate treaba-i ca și făcută. (*Red neck*-ul[121] era curios de mișcat; devenea elocvent.) Drogul, globalizarea, drepturile civice. Acțiunea afirmativă, politica corectă, petrolul, *New Age, New World Order*[122]… Bătrâna noastră Americă, cea a pionierilor, America cu inima curată, cea care nu vedea mai departe de întrajutorare și de curcanul cu ocazia lui *Thanksgiving*[123]… S-a dus acea Americă. Așa că vezi tu, îi pun la vedere drapelul așa cum îl pun și pe cel sudist. Din pietate pentru morți.

Și, ipocrit de feminist, ca atâția americani, el se simți obligat să adauge, fiindcă soția îi auzise spusele:

— Connie este de aceeași părere.

— Da, spuse Robin pe un ton sarcastic, da, America lui Norman Rockwell e moartă și îngropată. Voi ați fost martori, nu?

12

Panama City Beach este o întruchipare a conceptului de orizontalitate: o fâșie de coastă lungă, în capătul Golfului Mexic, cam pe mijlocul acelei părți a Floridei denumite „mânerul cratiței”. Nu există nimic altceva decât o plajă cu nisipul alb. În prim plan, și departe cât vezi cu ochii, o întindere de smarald cu apă sărată. Verticalitatea este absentă din peisaj, deși câteva pâlcuri de cocotieri oblici se străduiesc să dea o idee șovăitoare în acest sens. Sunt puține case particulare și puține magazine, dar motelurile și hotelurile, mici sau mari. Se aliniază cu zecile, cu sutele, precum cuburile unui joc de construcții, făcând eforturi să difere cât de cât unele de altele, pentru a-i seduce pe clienți, dar tară să reușească, fiindcă clienților nu le plac deosebirile. Ei vor să se bucure de nisipul alb și apa de smarlad pentru banii plătiți, și, cum aceste produse nu lipsesc la Panama City Beach, clientul se simte în general fericit, fie că a tras la un motel înfloritor sau sordid. Altminteri rari sunt cei care fac efortul să se târâie de la motel până la mare unde riscă, în anumite zile, să dea de valuri: piscinele de aia sunt făcute, pentru a răspunde nevoilor lor balneare. Clienții din Panama City Beach țin în majoritate de

---

121 Literal, ceafa roșie: țărănoi, (n.a.)

122[122] Epoca nouă, Noua Ordine Mondială, (n.a.)

123 Sărbătoare religioasă ce corespunde cu strângerea recoltei, (n.a.)

două categorii ale populației, studenți și agricultori, din care cauză însăși plaja este botezată când „Capitala mondială a vacanțelor de primăvară”, când „Riviera țărănoilor”.

Robin se instală în motelul cel mai confortabil pe care-l putu găsi. Îi convenea anonimatul motelurilor și faptul de a nu zări mutra patronului decât la sosire, pentru că. Plătit în avans, el se retrăgea în nimburile de unde își făcuse o scurtă apariție pentru a pune mâna pe parale. De fapt, de data asta. Tehnica lui dădu greș, fiindcă se văzu nevoit să rămână pe loc mai multă vreme decât prevăzuse.

Dar. O dată instalat, a trebuit să caute un mijloc de a-și ocupa timpul, așteptând ca cei din Club să ia legătura cu el. Or, să-ți ocupi timpul la Panama City Beach reprezintă o sarcină aproape la fel de imposibilă ca cea a lui Sisif[124], în cazul în care nu te dai în vânt după parcurile de atracții, dar Robin nu se vedea deloc într-un manej sau pe topogan. Mai erau croazierele căpitanului Davis, expedițiile de pescuit ale căpitanului Andrew, localurile de noapte cu nume sugestive, *The Cun’e, Show’n’Tail*[125]

sau *La Vela* care angajase 5 orchestre, oferea 13 ringuri de dans și 48 de baruri pentru un total de 700 de clienți: Robin nu era atras de asemenea distracții. În fine. Mai era muzeul submarin, unde erau expuse epave, dintre care unele datau din secolul al XVI-lea, dar îi dădeai ocolul rapid. Exceptând contemplarea răsăriturilor și a apusurilor de soare de pe digul municipal, câteva reprize de bras în golf, un salt în pressing din când în când. Câteva pahare consumate prin baruri, stridii înghițite prin restaurante – lui Robin nu-i venise ideea să folosească chicineta cuprinsă în apartamentul său într-adevăr n-avea ce face la Panama City Beach, și pentru un om atât de firesc activ cum era el. Trândăvia asta deveni, după puțină vreme, infernală. Plimbări? Soarele ardea ca nebunul. Excursii cu mașina? Nu era nimic de văzut pe o rază de o sută de mile…

---

124 Rege al Coriuntului, în mitilogia greacă, Sisif este condamnat după moarte de Zeus. pentru nelegiuirile din timpul vieții, să urce la nesfârșit o colină, mereu rostogolindu-se la vale. Mitul lui Sisif simbolizează condiția umană, (n.tr.)

125[125] *The Curve:* „curba“. Numele celui de al doilea local se bazează pe un joc de cuvinte licențios care ar da aproximativ „lecția de proză", în sensul argotic al cuvântului, (n.a.) In argou, franțuzescul „prose" are semnificația de popou, (n.tr.)

Oh! Robin ar fi putut. În pofida meșei sale albe. Să agațe fără dificultate câteva înotătoare, și chiar să le schimbe în fiecare zi, dar nu era într-o predispoziție amoroasă. Singura dată când pe plajă, se lăsă antrenat într-o discuție cu un trup de femeie, barat de două firicele roz, se simți dezgustat de stilul individei:

— Mai că nu-mi vine să cred, îi spuse ea. Dar semănați așa de bine cu un tip pe care l-am văzut la televizor, ăla violat de ceceni.

— Ah! Vă referiți la Chastow, răspunse Chastow. Nu știam că fusese violat.

— Oh! Bineînțeles, rosti îmbietoarea optimistă. Așa procedează ei întotdeauna.

Resemnat, Robin se ținu departe de încercările de seducție.

Colac peste pupăză, mergând să facă baie în mare, se văzu, din a treia zi, împresurat de câteva milioane de meduze. Acele clopote plutitoare, gelatinoase, transparente, irizate, de marginea cărora atârnau filamente răspândite în apă, se întindeau până hăt departe, spre linia orizontului. Robin bătu în retragere în graba mare, dar o meduză tot reuși să-i injecteze lichidul coroziv care-i provocă urticane. Așa că nu se mai întoarse în apă și se mulțumi cu sieste interminabile într-un șezlong din material plastic, contemplând când farandola delfinilor, ce se jucau de-a săritul din apă și de-a căzutul înapoi în jerbe de spumă, când pelerinajul pelicanilor care, cu ochi ficși, defilau pe cer înșiruiți unul după altul.

Cât era ziua de lungă, pândea sosirea necunoscutului care să i se prezinte lui, Patriarhului Robert Chastow III, și să-i comunice ce anume aștepta Clubul de la el acum. Dar nu venea nimeni. Seară de seară, își deschidea laptopul în căutarea unui curier electronic. Zadarnic.

Trândăvia predispune spre contemplare și vagi amintiri. Un alt mod în care Robin și-ar fi putut ocupa timpul, perindându-și prin minte viața, fie sub forma unui examen de conștiință, fie foarte simplu pentru a o retrăi. Dar nu ăsta era temperamentul său. Viața lui era atât de intim legată de Club că. Fără a ști ce întrebuințarea voia Clubul să-i dea. Nu-l mai interesa, fie ea trecută, prezentă sau viitoare.

Încet, încet, adevărul începu să i se dezvăluie, mai întâi din zi în zi, și apoi din oră în oră, și apoi din minut în minut, absolut inacceptabil, și cu toate astea inconștient acceptat, imediat ce

se lăsa întrezărit. Ca un cancer. În același timp improbabil și sigur. Mai sfâșietor decât orice altă durere, mai fatal ca moartea. Orbitor. Paralizant.

Chiar și când ajunse să fie sigur. Își mai acordă zece zile de grație. Situația era din cale afară de oribilă.La capătul celei de-a șasea, Robert simți că își epuizase în același timp răbdarea, demnitatea și orice posibilitate de eroare. Mesajul Clubului fusese recepționat așa cum trebuia.

Robin își făcu bagajele, mai aruncă o privire infrunctuoasă calculatorului, și plecă.

13

Dacă există un lucra care să interzică formal codul moral anglo-saxon, pe care Robin îl moștenise, și-l asumase, îl perfecționase, era acel *self-pity,* înduioșarea asupra propriei persoane, culmea vulgarității. Ei bine, fie că greșeala se trăgea de la acele câteva picături de sânge francez purtat în vine, de data asta, Robin nu mai rezistă acelui *self-pity.* Rula în luxoasa sa mașină Intrigue, fără să știe încotro mergea (atât doar că nu era spre sud, fiindcă golful Mexic forma frontiera naturală), trecând, ca să spunem așa, pe pilot automat; își aduse aminte de răspunsul dat în decursul inițierii sale în cadrul Clubului, când fusese întrebat de ce anume se temea mai mult pe lume: „Să nu descopăr că lumea nu este așa cum mi-o figurez eu sau, mai exact, că se reduce doar la ce-mi figurez eu”: oh, tocmai într-o astfel de disperare se scufunda el, sau, mai curând, disperarea fiind o criză din care-ți revii într-o zi sau alta. Într-o pierdere a speranțelor fără fund și probabil, fără sfârșit.

Uneori, se întreba dacă ar fi fost la fel de lovit în cazul în care ar fi fost exclus din Club, și nu promovat. Din punctul lui de vedere, rezultatul ar fi fost cam același, dar durerea incomparabil mai mică. Amantul părăsit se consolează repetându-și că cel puțin fusese iubit, iar Robin ar fi putut să-și spună că el servise bine cauza Clubului, care era o cauză frumoasă. Dar, la Panama City Beach, el înțelesese că nu putea fi exclus din Club, fiindcă nu exista niciun Club, că, la drept vorbind, niciodată nu existase un Club sau că. Cel puțin, nu mai existase de generații întregi. Oh! Clubul (care nu exista) își construise cum nu se putea mai bine pedagogia. Dacă el. Robin, nu ar fi fost condus din grad în grad până la al doisprezecelea, nu ar fi înțeles niciodată sensul celui de-al treisprezecelea, n-ar

fi știut să interpreteze caietul alb cu pagini albe. Locul ales bizar la Panama City Beach și absența oricărui contact. Poate că ar fi rămas până la moarte privind golful Mexic, în așteptarea unui mesager, care n-ar fi venit niciodată. Sau s-ar fi zbătut, ar fi încercat să-i întrebe pe ceilalți membri ai Clubului, pe care-i cunoștea… Dar el. Nu: detaliile mistificării încă îi scăpau, dar esențialul devenise limpede în mintea lui. Clubul era un joc. O filosofie, o farsă, o asociație de ambițioși recunoscători unii față de alții, dar nu era un club. Nu era CLUBUL.

Era atât de evident când te gândeai: așa cum și Kaaba era lipsită de orice accesoriu morbid sau ezoteric, nici Clubul nu conținea nimic. Secretul său consta în faptul că nu exista niciun secret. În realitate, după ce propovăduise Omul Desăvârșit, metisat, asexuat, donat, la ce alt mister mai puteai să te aștepți, dacă nu la neant? Robin încerca o amărăciune infinită: nu numai pentru el, dar și pentru bunicul său. Care avusese norocul să nu ajungă la rangul suprem și să afle că fusese tras pe sfoară o viață întreagă.

Robin rula și își spunea – în franceză – că fusese înșelat.

Rulă o noapte, rulă o zi, fără să mănânce, fără să bea, oprindu-se doar ca să umple rezervorul mașinii.

Trecea prin momente de furie, când se simțea în stare să-l asasineze pe Dr Kirsten. În altele, se gândea la sinucidere. *Pentru ce* mai trăia el acum. Dacă nu mai avea *pentru ce* trăi?

Întotdeauna fusese singur, dar fără să-și dea seama. Și acum devenea conștient de această realitate.

Din timp în timp, își spunea:

— Am să-mi iau un câine. Sau o pisică.

Și atunci, glandele lui lacrimale reacționau.

Își amintea de caii bunicului, probabil morți de multă vreme, și îi regreta pentru prima oară.

Ce-i mai oferea viața? Nimic, fiindcă nu credea în nimic. Doar nu avea să se mai ocupe de *Bids for Kids!*

Simțea o nevoie atât de mare de consolare. Încât se întreba ce ființă omenească îi era mai apropiată.

Betty? Nu. Din Betty nu-i plăceau de fapt decât picioarele. Copiii lui? Aveau un alt tată. Care credea într-o sumedenie de lucruri, și care avea să-i învețe să creadă și ei. Constance nu fusese decât o neînțelegere. Dr

Kirsten? Dr Kirsten nu-i fusese niciodată apropiat, și ajunsese cât mai străin posibil. Dacă stătea bine și se gândea, omul căruia Robin îi datora cel mai mult era francezul numit Sangdeboeuf. Care îi salvase viața în adâncul acelei grote cecene, și încercă pentru el o anume afecțiune, aproape o invidie, o invidie lipsită de ostilitate. Da, acel om trebuie că avea niște convingeri, niște credințe; ca militar, trebuie că știuse, chiar și confuz, pentru ce se bătea: pentru Franța, poate. Ce naivitate!

Mai era și rusul, care ura America în mod evident. Oare, ce rău îi făcuse, dacă nu să destabilizeze puțin Rusia? Și. Dacă acesta reprezenta un motiv suficient, înseamnă că își iubea țara, credea oarecum în ea. Atunci, și el merita să fie invidiat. Cât despre glonțul pe care avea să-l expedieze în anatomia lui Robin, Robin n-ar fi fost supărat pe el absolut deloc. „Ce-aș fi făcut eu în locul lor? Nu se știe niciodată dacă economia de mijloace se află de partea vieții sau de partea morții.“

Rula mereu.

Asasinarea Dr Kirsten ar fi fost lipsită de eleganță. Suicidul nu ridica probleme: Robin avea, în seiful unei bănci, un Smith and Wesson 357 Magnum, care ar fi rezolvat problema. Să-și ia un câine părea mai complicat: ar fi fost nevoit să aleagă rasa câinelui, să-l plimbe…

Mașina Intrigue cerea de băut. Robin nu avea nici cea mai vagă idee în ce loc din America se afla. GPS-ul său interior era în pană. Se opri într-o stație de benzină și constată că pământul taluzului iluminat de ultima rază de soare în apus era roșu. De un roșu frumos, feruginos. Care-i aminti de peisajele copilăriei. Se gândi la expresia „argilă roșie de Georgia1? Și, în așteptarea câinelui sau a sinuciderii, simți nevoia să se ducă și să sufere în găoacea lui, nu în indiferent ce găoace, a lui, bârlogul, vizuina unde ar fi putut să-și lângă rănile sau să moară. Îl întrebă pe pompistul de culoare unde se afla. La patruzeci de mile de Savannah. Se nimerea bine: apartamentul din Atlanta nefiind luat în calcul, Robin nu avea o altă găoace pe lume decât Chastow Plantation, li telefonă lui Chester și porni iar la drum.

Soarele apusese și cerul era de un albastru electric când Robin descoperi casa, al cărei prim etaj părea să plutească deasupra umbrelor negre ale parcului, ca un pachebot pe o

mare de noapte. Stăpânul acelor locuri coborî din mașina al cărei climatizare mergea la putere maximă, și căldura umedă a Georgiei – pe care n-o băgase în seamă mai devreme, în timp ce lua benzină – îi căzu asupra capului, a spatelui, a mâinilor, îi învălui coapsele, ca niște lenjuri calde și mustind de apă.

Unchiul Chester venea în fuga mare. Îmbrățișări. Îndelungi bătăi prietenești pe spate. Mâinile mari, negre pe deasupra și albe pe dedesubt, apucând mânerele valizelor Gladstone.

Ah! Își făcuse atâtea griji pentru Mr Robin!... Era așa de fericit să-l vadă pe Mr Robin, deși îmbătrânit cum era!... Fusese așa de emoționat privind la televizor! Spera măcar că venise pentru mai multă vreme. Ar fi fost mai prudent! În bătrâna Georgie nu era picior de cecen răuvoitor! Mr Robin ar vrea să bea obișnuitul său *mint julep* acum sau ceva mai târziu? Firește, pregătise somn pentru cină, somn pescuit de Chester în persoană.

Mr Robin voia înainte de toate să facă un duș.

Urcă în camera sa. Ultima oară când se culcase acolo, în patul cu baldachin al bunicului, lumea încă se mai învârtea în jurul Clubului. Acum, se rotea în vid.

Vidul. Conceptul cel mai dificil de sesizat. Și pe urmă, sub pretextul că Clubul era golit de sens. Era îndreptățită deducția că și lumea era la fel? Da, fiindcă Clubul (care nu exista) împinsese logica lucrurilor, din despuiere în despuiere, cât de departe ar fi putut să meargă: până la uriașa gaură neagră.

Robin desfăcu o valiză, scoase din ea trusa de toaletă și, mașinal, calculatorul pe care-l așeză pe o masă rotundă din lemn de arțar.

Chester pusese în funcțiune vechile aparate de aer condiționat, câte unul de fiecare cameră, dar era așa de cald că nu se dovedeau în stare să facă față. Robin se dezbrăcă, aruncându-și la întâmplare hainele ude de sudoare. O să le adune mai târziu. Intră în baie și fu nevoit să aștepte până ce apa dușului ajunse destul de rece, așa cum și-o dorea. În cada veche cu labe de leu din bronz aurit, se săpuni, se frecă, se stropi îndelung, cu vaga speranță de a spăla nenorocirea care se abătuse asupra lui. Abia dacă se zvântă. În ideea că vaporizarea apei îl va mai răcori puțin.

Își spuse că se ridicau probleme de ordin practic. Era cazul să-l anunțe pe Dr Kirsten (care rămânea de negăsit) că părăsea

un Club care nu exista? Sau. Dimpotrivă, să încerce utilizarea în folosul propriu a formidabilei puteri pe care Clubul o acumulase servind nimic?

Nu-și luase papucii și mergea cu picioarele goale pe dalele din baie, apoi pe parchetul din dormitor, lăsând urme ca Vineri pe plaja lui Robinson. Ah! Dacă măcar ar fi avut un Vineri! Brusc, i se făcu foarte foame. Nu mai mâncase de când... nu mai știa de când și presimțea de pe acum pe buze gustul acrișor și gheața pisată din *mint julep.* S-ar fi simțit bine dacă ar fi coborât în șort pentru cină. Dar, din respect pentru Chester, nu putea. Deschise o comodă, găsi acolo într-un teanc de lucruri, o cămașă și un pantalon ușor. Șosete? Nu. Avea pe undeva niște tenișI de pânză pe care îi va încălța pe piciorul gol. Căutându-i, trecu prin fața mesei de arțar și văzu că, fără să-și fi dat seama, deschisese calculatorul.

Și calculatorul îi anunța că avea un mesaj electronic.

O coincidență? Sau cineva îi ținea sub observație de departe fereastra cu o lunetă și mesajul plecase de îndată ce fereastra se luminase? Ridicol! Mai probabil. Robin fusese supravegheat la Panama City Beach și de cum plecase, curierul electronic fusese lansat în spațiu.

Uită de tenișI, și de *mint julep*, și de somn, și de Chester.

Conectă calculatorul la telefon, se așeză dinaintea ecranului și-l întrebă, fără să știe ce corespondent avea să se afișeze, nici dacă se afla foarte aproape sau la antipozi, sau într-un univers paralel. Era așa de obosit încât o altă idee bizară îi trecu prin cap: și dacă acest corespondent era fantoma lui Chastow Plantation, acel sclav despre care se vorbea că murise în lanțuri, și pentru care informatica devenise o formă de magie? Fiindcă nimic nu era adevărat, totul devenea posibil.

Dar corespondentul era foarte simplu Patriarhul Kirsten, care îi fixa o întâlnire informatică Patriarhului Chastow, „prin utilizarea webcam-ului de preferință, ca să fiți sigur că eu sunt eu și pentru ca eu să văd ce mutră veți face!”

14

La ora stabilită, Robm se instalează în fața ecranului, pune micuța webcam pe masa de arțar, îndreptând-o spre propria față, lansează un software Netmeeting și dă un click pe butonul *chat.*

Apar două imagini: la stânga, a sa, cu părul alb; la dreapta,

fața de cauciuc a Dr Kirsten cu fanoanele atârnânde. Legătura nu este bună și, uneori. Robin are impresia că Dr Kirsten trece pe dinaintea oglinzilor deformante din Muzeul Grevin[126]: cele care lungesc, cele care îngroașă, cele care înceţoșează. Ar fi putut să discute ca prin telefon, dar, de comun acord, preferă să schimbe mesaje scrise, ca să-și dea mai mult timp de reflecție și să se poată vedea gândind unul pe altul.

Dr Kirsten către Robin:

A fost o lovitură ieșită din comun, ce părere aii Robin către Dr Kirsten:

Așa e.

Dr Kirsten:

Din curiozitate. Ce gust ți-a lăsat în gurăl Robin:

De cenușă.

Dr Kirsten:

Și pentru mine a fost la fel. Este o reacție absolut pe potriva situației. Îl citești pe Rudyard Kipling1 Robin:

Demodat, nu?

Dr Kirsten:

Da. Și e păcat. Găsești lucruri frumoase (fără a mai pune la socoteală prenumele, care este sublim: ai zice, răcnetul unui tigru). Dar, între altele acel poem atât de dezonorant...

Robin:

If.

Dr Kirsten:

„Dacă îți poți vedea distrusă opera vieții și să te apuci s-o reconstruiești liniștit... “

Robin:

„Vei fi un om, fiul meu Dr Kirsten:

Exact. Dar frumosul Rudyard, care inventase totuși Marele Joc, nu prevăzuse că putea fi și mai rău: nu numai să-ți vezi opera vieții distrusă, dar să afli că ea nici măcar nu exista. E mai rău. Nul Robin:

E mai rău.

Dr Kirsten:

De ce crezi că te-am promovat Patriarhi Robin:

N-am nici cea mai vagă idee.

Dr Kirsten:

---

126 Muzeul figurilor de ceară din Paris, fondat în 1882, de Arthur Meyer și Alfred Grevin. (n.tr.)

Ah! N-ai sesizat complimentul? Fiindcă ești unul dintre puținii candidați care are – cel puțin așa sperăm – nervi destul de tari pentru a rezista șocului, fără a fi tentat să mergi și să povestești totul la Washington Post. *Să te sinucizi sau să adopți o altă soluție la fel de radicală.* Robin:

Recunosc că nu m-am gândit la Washington Post.

Dr Kirsten:

E un filosof francez, Ernest Renan, dacă nu mă înșel, care a spus: „S-ar putea ca adevărul să fie trist. “ O idee de francez. Ceea ce nu există nu poate fi trist. De altfel, ceea ce există nici atât.

Robin:

Vreți să spuneți că nu există cu adevărat nimici Dr Kirsten:

Nn există un tablou de ansamblu al universului, dacă îți dai seama ce vreu să spun; totul este relativ, insignifiant, tranzitoriu, iar noi suntem treisprezece care știm asta. Noi, cei treisprezece Patriarhi. Nu neg că ar mai fi și alți nihiliști pe lume, dar ei ne servesc de intuiție. Iar noi. Iată că au trecut trei secole de când tatonăm prin mijloace colective ieșite din comun, și ajungem mereu la același rezultat. Nimic, nihil, nada. Nichts, nicevo. Zip.

Robin:

Deocamdată, poate că sunt încă sub șoc, nu mă interesează aspectul filosofic al chestiunii. Cred că am înțeles că Clubul nu există sau, cel puțin, că noi ne facem o idee complet grotească despre el Dar, în fine, oricât de pueril ar părea, aș vrea să precizăm câteva lucruri. E permis?

Dr Kirsten, cu un zâmbet larg al buzelor de gutapercă:

Ai încuviințarea mea.

Robim

Cine m-a numit Patriarhi

Dr Kirsten:

Le vei afla numele, îi vei întâlni. Sunt doisprezece enoriași cumsecade, mai nihiliști decât toți rușii secolului al XIX-lea luați la un loc, pe care nu-i surprinde nimic, iar „tăcerea eternă a spațiilor infinite “ nu-*i sperie.*

Robin:

Cei doisprezece înțelepți? Cei treisprezece înțelepți, dacă mă pun și pe mine la număr?

Dr Kirsten (pufnind):

Spune mai degrabă cei Treisprezece Nebuni. Cei Treisprezece Cavaleri ai Neantului (îmi place cuvântul neant în franceză: rimează așa de bine cu hi-ha), cei Treisprezece Convivi ai Banchetului Flămânzilor, cei Treisprezece Fondatori ai Euharistiei lui Iuda… Sper că ai sesizat majusculele.

Robin:

Probabil că vă stricați de râs când rămâneți între dumneavoastră.

Dr Kirsten:

Ca ațâți alți haruspici.

Robin:

Și ce fac Patriarhii?

Dr Kirsten:

Facem exact ceea ce vrem. Poți face tot ce vrei, pentru că Dumnezeu nu exis-tă. Dostoievski ne-a atras atenția mai demult. Și dumneata la fel, vei face tot ce poftești.

Robin:

Ca să poți face tot ce poftești e nevoie de credite.

Dr Kirsten:

Ah! Vrei să știți de unde ne vin verzișorii? Avem printre Patriarhi câțiva bancheri de primă mărime, care nu cred în nimic, mândri totuși de onestitatea lor. Ei dispun de fonduri care aparțin întregului Club și pe care știu să le fructifice într-un mod astronomic. Apoi, le redistribute diferitelor cauze care au meritul de a le fi pe plac sau de a-i amuza. Suntem foarte vigilenți să nu se strecoare printre noi „persoane care cred cu adevărat în ceva", altminteri, ele s-ar simți tentate să ne deturneze interesele în avantajul operelor lor: Opus Dei, francmasoni, neonaziști, troțkiști, sioniști, și de ce nu, Hezbollah? Nu. Nu, noi avem grijă să alegem doar băieți de genul dumitale care, din inițiere în inițiere, vor fi determinați să nu încerce niciodată să creadă în ceva. E mai sigur așa. Puțină corupție, ceva dorință de putere sau de antipatie chiar obsesională, nu sunt în măsură să ne sperie. Dumneata, de exemplu, ți-ai făcut o idee fixă din lupta împotriva Rusiei, ei bine, asta ne-a plăcut: te-am susținut și vom continua să te susținem, pentru că, în lumea modernă, Rusia riscă să se dovedească antineant. Dacă, în schimb, ai fi fost un sălbatic apărător al lui esperanto sau al dreptului șoarecilor albi de a dispune de ei înșiși, am fi manifestat mai multe îndoieli asupra

capacității de a deveni un adevărat Patriarh, complet deziluzionat, pe deplin convins de adevărul Eclesiastului: vanitas vanitatum et omnis vanitas[127].

Robin:

Luați hotărârile cu majoritatea voturilor?

Dr Kirsten:

Da de unde, băiete dragă. Între noi nu există nimic atât de ridicol sacramental și democratic. În fond, suntem de acord cu toate, pentru că nu credem în nimic. În plus, noi depindem de modă, de situația politică corectă, de preferințele noastre gastronomice, de afinitățile noastre sexuale și politice… Evoluăm și noi. Cred că am susținut Ku Klux Klanul, la un moment dat: acum, dimpotrivă, susținem Acțiunea Afirmativă. *Ce importanță are? Totul se petrece în familie: Ascultă, Joe, am un membru al Clubului care a gândit un proiect pentru a-i pisălogi pe ruși. Ar fi tare nostim, i-ai putea debloca un milion?*

Robin:

Presupun că-i nu-i chiar așa de simplu.

Dr Kirsten:

Dar este convivial.

Robin:

Țineți reuniunii Dr Kirsten:

Cât mai puține posibil. Ne folosim de telefon, de fax, de curierul electronic. Și, dacă se impune cu adevărat păstrarea unui secret, nimic nu poate înlocui o întâlnire de la om la om.

Robin:

Dar la urma urmelor, care e scopul Clubului1 Dr Kirsten:

Să facem un cult patroanei noastre: sfânta Entropie.

Robin, după un timp:

N-ați vrea să veniți cu unele precizării Dr Kirsten:

Dumneata n-ai auzit niciodată vorbindu-se de entropiei Robin:

A trecut multă vreme de când n-am mai asistat la cursuri de fizică. Dr Kirsten:

Ia câteva bile roșii și câteva albastre și pune-le pe rând într-o cutie. Scuturã-le. Ele se vor amesteca. Scuturã-le cât poți demult. Nu se vor mai separa niciodată. Este singurul secret cu adevărat din lume.

Robin:

---

127 Deșertăciunea deșertăciunilor, toate sunt deșertăciuni, (n.tr.)

Și ce dovedește astal Dr Kirsten:

Pune un corp foarte fierbinte lângă un corp mai puțin fierbinte: corpul foarte fierbinte îl va încălzi pe celălalt, care nu va pierde nicio calorie.

Robin:

Și ce dovedește astal Dr Kirsten:

Că universul tinde către starea sa de probabilitate și de dezordine maximă. Cosmosul n-a fost niciodată altceva decât un accident: el se întoarce în haos, în harababura originilor. E cel de al doilea principiu al termodinamicii lui Sadi Carnot. Noi suntem singurii care am dedus din el aplicațiile istorice și filosofice. Iată de ce, între noi, nu ne spunem niciodată Patriarhi, ci întotdeauna Entropiști: acesta este adevăratul nostru secret. Robin:

Atunci, Omul Total preconizat de gradul doil

Dr Kirsten:

Vafi probabil și mai dezgustător ca toți oamenii parțiali puși laolaltă. Dar aceasta este calea sfintei Entropii, care va conduce progresiv întregul univers către o uniformitate absolută. Nu va fi deloc vesel, dar așa va fi, și toate forțele care i se opun, numite entropie negativă, reprezintă forțe reacționare. Dumneata nu simți o vocație reacționară, nu-i așa? Consider destul de plăcut să-ți atribui meritul accelerării Istoriei în cursa ei către abis. Întotdeauna zarurile trebuie aruncate de partea inevitabilului.

Robin:

La urma urmelor, nu sunt deloc sigur că am nervii chiar așa de tari.

Dr Kirsten:

Cum să nu, cum să nu. Îmi dan seama în ce stadiu te afli: cel de împlinire. Și probabil că-ți amintești definiția dată de inegalabilul Ambrose Bierce împlinirii? „Împlinirea reprezintă moartea efortului și nașterea dezgustului.” Recunoaște că aici ai ajuns.

Robin:

Dar în practică?

Dr Kirsten:

În practică, ar putea fi așa cum dorești. Dacă aș fi în locul dumitale, aș lăsa operațiunea Rană Mortală să somnoleze o vreme, dar așa încât să poată fi reluată în calitatea ei de

dezinformare: sunt sigur că ai putut face o groază de măgării cu acele backup, și că va fi cu putință să te folosești de ele cum nu se poate mai bine, chiar și cu ceva întârziere. Deocamdată… Ți-am citit rapoartele, îți dai seama, și constat că te-ai lăsat într-o oarecare măsură recrutat de tandemul Sangdeboeuf-Golubinski, am înțeles bine, nu?

Robin:

Așa și-au închipuit ei, că m-au recrutat.

Dr Kirsten:

Ei bine, e perfect, pentru că există astfel un motiv de a rămâne în contact cu ei. Fără ca ei să-și dea seama cu adevărat, ai putea încet, încet să-i recrutezi la rândul dumitale. Eu aș lega niște relații foarte intime cu Boierii, dacă aș fi în locul dumitale. Ai putea chiar să-i faci să creadă că ai fost sedus de etica lor De fapt, ai fost câștigat de cea a lui Șahid. E cazul să fii electiv!

Robin:

Și la ce ar servi toate astea?

Dr Kirsten

Nu ghicești? Eventual s-ar putea crea o sucursală rusă a Clubului. Noi ne-am și gândit la o astfel de posibilitate, amintește-ți. Am face niște mizerii sfintei Rusii, nu crezi? Și ai avea o ocazie, care nu trebuie să-ți scape, de a racola, din capul locului, niște recruți de nivel înalt. Nu te-ar interesa să fii Patriarhul însărcinat cu afacerile rusești, dumneata care ai o predilecție pentru poporul ăst al

Robin

Vreți să extindeți la infinit un Club care nu servește la nimic, care n-a servit niciodată la nimic?

Dr Kirsten:

Poți fi. Sigur vreodată? Cunoscându-i pe germani, trebuie că la origine existase un idealism oarecare, dar noi americanii, nu ne lăsăm înșelați: dacă cerul este pustiu, totul e pustiu; și cerul este incontestabil pustiu. Dar trebuie să ne agităm puțin, fiindcă, așa cum zice Pascal, omul nu e capabil să stea liniștit într-o cameră. Am impresia că nu sesizezi suficient de bine grandoarea visului nostru. Toate energiile deturnate de noi pentru a le precipita cu anticipație în această uriașă și fatală distrugere care este entropia, avansul pe care-l luăm cu bună știință asupra destinului… Nu găsești că e magnific? (Imaginea

Dr Kirsten se bruia din ce în ce mai mult pe ecran; ai fi zis că emite de pe Erebes[128].)

Robin:

Vă urmăresc cu greu. Există unii oameni care cred în teoria complotului, iar comploturile lor, bune sau rele, duc întotdeauna undeva: la reconstruirea Templului din Ierusalim, la imperiu! Sionist, la eliberarea popoarelor oprimate, la triumful rasei ariene sau ad majorem Dei gloriam. La ce bun să urzești un complot care n-ar duce nicăieri? Mi se pare împotriva naturii.

Dr Kirsten:

Dragul meu Entropist, am să-ți povestesc o întâmplare. Am adaptat-o puțin după Flavius Josephe.

Toată viața sa, marele Pompei visase la Templul lui Solomon. Știi că religiile orientale începeau să fie la modă, pe vremea sa, iar el auzise vorbindu-se despre acest monument extraordinar, clădit cu o mie de ani mai înainte, distrus cu cinci sute de ani mai târziu, reconstruit și mărit recent, și în care se presupunea existența unei prezențe divine. Bineînțeles, Pompei nu era omul să creadă în Jupiter și în toată clica lui, dar cunoștea povestea Chivotului Legii de care nimeni nu se putea apropia fără să fie fulgerat; auzise vorbindu-se de Tablele Legilor gravate în piatră de Dumnezeu în persoană pe vârful muntelui Sinai; știa că Aaron și Moise făceau incredibile scamatorii cu toiagul lor. Știa, de asemenea că sfânta sfintelor aflată în fundul Templului era atât de sacră că numai marele preot putea intra acolo, și asta doar singură dată pe an. Imaginația lui Pompei o luase razna: ce anume vedea marele preot în sfânta sfintelor, când intra acolo? (Fața Dr Kirsten continua să se transforme pe ecran, așa cum se preschimbă întruna Belzebut când își face apariția: ba îi cresc niște cârnați. Ba năpârci în păr, ba o trompă de elefant, ba o limbă lipicioasă de urs-furnicar, care îi apare și-i dispare printre buze.)

*Cunoști povestea. Război civil în Palestina. Romanii profită de împrejurări, ca de obicei. În cele din urmă. Ar is to but*55 *se retrage în Templu, o adevărată fortăreață și, profitând de pantele abrupte pe care este construit, se apără ca un diavol împotriva armatei romane și a tuturor mașinilor ei. Are un singur punct slab: nu se poate război în ziua de Sabbat. După*

---

128 Vulcan activ din Antarctica (insula Ross) de 3.794 de metri, (n.tr.)

trei luni de asediu, romanii cuceresc Templul, luându-l cu asalt. Sinucideri colective ale apărătorilor, masacrarea preoților în timp ce oficiau, douăsprezece mii de iudei exterminați, dar Pompei putea să-și satisfacă. În sfârșit, curiozitatea.

Străbate piața, curtea străinilor, curtea femeilor, curtea bărbaților, curtea preoților. Totul în jurul lui nu este decât aur, argint, lemn de preț, fildeș, covoare. Pompei transgresează interdicțiile sanctuarului. Ajunge până la sfânta sfintelor. Acolo. Îmi place să cred, că s-a tras un pas înapoi pentru a-și da timp să-și savureze triumful, sau dintr-o teamă mistică, pe care nu și-o mărturisea, n-are importanță. În sfârșit, ridică perdeaua. Și ce găsește în locul cel mai sacru dintre toate?

Nimic.

Mă rog, o adunătură de vechituri sacre, vase și sfeșnice de aur. Dar acel Dumnezeu unic și exigent, despre care începuse să se vorbească atât, nu era prezent la întâlnire.

Îmi închipui că Pompei s-a simțit liniștit într-o măsură și ușor decepționat. Nu crezi?

Robin:

Dr Kirsten, întotdeauna am vrut să vă pun o întrebare lipsită de delicatețe.

Dr Kirsten:

Dă-i drumul.

Robin (observându-și propria față, ale cărei trăsături rămân inexpresive pe ecran, în timp ce o lucire de demență îi trece prin ochi, mai să-i iasă din orbite de sub șuvița albită):

Cu atât mai mult cu cât circumstanțele se pretează. M-am întrebat de multă vreme, ca toată lumea, de altfel, dacă sunteți bărbat sau femeie. Deci, n-ați vrea să-mi faceți puțin striptease ca să mă convingi[129]

Cum răspunsul întârzia, brusc se produse o pană de curent – vremea era furtunoasă, și lumina se stinse în toată casa. Lămpile mai întâi, apoi aparatele de aer condiționat, cu sforăituri și gemete lamentabile și, în cele din urmă ecranul însuși, bateriile nefiind reîncărcate demult.

Prin noaptea care se lăsase, Robin auzi un zgomot de ziare mototolite: ploaia se abătuse pe acopnș, peste stejarii înfofoliți în ceața spaniolă prăfoasă, peste pământul însetat. Se duse la fereastra cu ghilotină și o ridică. Un miros veșted, suav și

129 Rege al Iudeii - 67-68 - otrăvit de Pompei, (n.tr.)

fecund năvăli în încăpere, iar el îl respira cu toți plămânii.

Se făcură auziți niște pași. O dâră de lumină despică întunericul. Câteva ciocănituri. Ușa se deschise. Chester se opri în prag, cu o lampă de petrol în mână. Urcase de mai multe ori, se uitase prin gaura cheii și-l văzuse pe Mr Robin ocupat. Dar acum, poate că Mr Robin ar binevoi să coboare, să ia un pahar și să cineze. Nu avea de ce să-l neliniștească pana: vara, se întâmpla adesea din pricina furtunilor.

Coborâră scara și străbătură casa, lampa cu petrol reflectându-se prin oglinzi și panourile de lemn lustruit, unde ei înșiși treceau ca niște umbre insesizabile. Chipul alb al lui Robin prindea câteva reflexii, dar cel al lui Chester, nu: ai fi crezut că lampa se deplasa de una singură, sau că era purtată de un duh rătăcitor.

Terasa din față nu era luminată, dar nici nu era nevoie să vadă pentru a bea un *mint julep.* Robin se lăsă greu într-un rocking-chair. Ploua de rupea pământul. Chester, în picioare în spatele lui, zicea că plouă cu găleata. Cataractele cădeau ca o perdea mereu reînnoită, ce părea suspendată de frontonul casei, iar zgomotul lor nu mai era cel al unor ziare mototolite, ci o insistentă sfâșiere perpetuă, dacă nu cumva – potrivit lui Chester –, te ducea cu gândul la zeci de mii de șerpi cu clopoței, sunându-și cozile în același timp.

Chester era într-un continuu du-te vino cu lampa în mână, iar Robin simțea în spatele lui ca o prezență binevoitoare, liniștitoare, aproape maternă, aproape angelică. Mai ceru un *mint julep,* nu atât pentru gustul alcoolului, cât pentru a urmări o dată în plus cu ce demnitate îl pregătea Chester și i-l aducea.

Trebuia totuși să meargă în sufragerie, și Robin prezidă o masă de acaju, unde ar fi putut să ia loc optzeci de persoane, iar el era singur în întuneric, dinaintea șervetului cu broderie englezească și lampa de petrol care fumega puțin, în jurul ei învârtejindu-se fluturi de noapte. Ceva mai sus. În beznă, plutea fața zbârcită a lui Chester, care părea și ea din acaju.

Cu corneea ochilor galbenă, și dinții ajunși cenușii cu anii, mai puțin cei din aur, care străluceau vesel. Robin își spuse că întronarea Omului Total presupunea dispariția lui Chester, și tare ar fi fost păcat.

În Chester se operase o schimbare. Cândva, era întruchiparea discreției, dar după ce Mr Robin apăruse la

televizor, Chester nu vedea de ce s-ar mai jena să pună niște întrebări. Voia și el să știe dacă Cecenia era plată sau muntoasă, dacă era frig sau cald pe acolo, dacă puteai găsi albi și negri, republicani și democrați, somn. Mistreți, căprioare, prepelițe, șerpi numiți mocasini, dacă oamenii erau liberi să voteze, dacă femeile erau serioase sau rele de muscă, dacă cecenii credeau în Iisus, despre ce le vorbea pastorul când predica și dacă predica mai bine sau mai puțin bine decât cei baptiști... Robin răspundea cum putea, admirându-i curiozitatea.

La rândul său, se interesă de rarele călătorii ale lui Chaster. Cu siguranță nu mersese în străinătate, dar poate la New York? Chester se strâmbă. Întâlnise newyorkezi, da, albi și negri, dar nu pricepea o iotă din jargonul lor. Coasta de vest? Nu, nu fusese niciodată pe coasta de vest: la ce bun? Din Savannah se vedea foarte bine marea. Copiii lui Chester, da, ei călătoreau: avea chiar un fiu care servea în *marines* și făcuse de pază pe la ambasadele americane din țări exotice, poate în Japonia, dacă nu cumva în Belgia, o țară nu cine știe ce, pe care o vedeai la televizor. Din vorbă în vorbă, Robin înțelese că Chester nu părăsise în viața lui Georgia. Nu din neîncredere sau ostilitate, ci fiindcă găseai aici *okra* și *squash*[130] și-l puteai lăuda pe Domnul cât ai fi dorit, și atunci la ce bun să te exilezi? Avea frați iubiți prin lumea întreagă, ce-i drept, dar cum avea și în Georgia și care se rugau lui Dumnezeu ca și Chester, de ce ar. Mai pleca Chester să-și caute frații prin Alabama sau China? Fusese la Atlanta, capitala Georgiei? Da. Fusese. Îi plăcuse pe acolo? Nu. De ce? Din mai multe motive. Care ar fi ele? În cele din urmă, le spuse cu reticență, fiindcă nu-i plăcea să-și vorbească de rău aproapele.

Mai întâi de toate, erau prea multe case. Și prea înalte; pe urmă, erau prea multe mașini, și mergeau prea repede; era și prea multă lume care alerga care încotro, de parcă era cu putință să fii așa de grăbit; prin rigole zăceau sticle de bere și de vin din piersici; zgomotul era asurzitor; tinerii nu se purtau politicos; străinii vorbeau limbi de neînțeles; femei nerușinate se plimbau în fustițe scurte până aici. Chiar și negresele; nu găseai un pârâiaș unde să te speli sau să-și arunci undița. Ah! Dacă era vorba de droguri, găseai la tot pasul, dar nu era genul

130 Legume frecvent consumate în Sud. (n.a.)

Unchiului Chester să se drogheze.

Robin se uita la acest descendent al sclavilor, deși el nu era sclav, neîndoios, dar rămânea cantonat într-un univers pe măsura unui raton[131], mai curând decât pe măsura unui om, și care ultimul dintr-o specie pe cale de dispariție, se considera fericit în mod incontestabil. Deocamdată, era fericit mai ales că putea sta la taclale cu Mr Robin despre un subiect care-i stătea pe inimă. Ah! Asta nu. Lui Chester nu-i plăcuse Atlanta. Nu. Nu-și putea închipui că cineva putea trăi liniștit într-un asemenea vacarm. Nu, nu-i va părea rău dacă nu s-ar mai întoarce pe acolo niciodată.

Dar brusc, gurai se lăți într-un zâmbet emoționat, vecin căinței, ca de îndrăgostit. Clătină din cap.

— În sfârșit... și acolo toi Georgia este.

*

După ultima masă din seara aceea, Chester urcă în rabla lui roz cu aripi ca să se întoarcă la el acasă, iar Robin rămase singur pe terasa de la Chastow Plantation. Ploaia se oprise. Pământul respir adânc aerul saturat de apă. Broaștele arboricole își reîncepuseră hărmălaia. Printre norii care goneau, începeau să scânteize stelele prin creștetul arbori-lor. Era așa de bine, încât Robin nu rezistă plăcerii de a îmbrăca acea *aaba* cusută cu fir de aur pentru a se răcori în balansoar. Și, spre marea lui surpriză, simți cum urcă în el o emoție, care nu avea nicio legătură cu disperarea de mai înainte. Întreaga lui ființă era răscolită și semăna, Dumnezeu să mă ierte, cu o bucurie de viață pe care n-o mai trăise până atunci.

Încerca să și-o explice și nu voia să vadă la început decât un efect al furtunii, dar era vorba de cu totul altceva. Cu câteva ore mai înmte, credea că ajunsese la sfârșitul unei lumi, iar acum vedea căi se deschidea drumul către o altă lume. Infinit mai interesantă. Făcu o încercare de a-și exprima revirimentul în termeni filosofici: *Nimic* nu poate exista, deci nu puteai fi afectat de dispariția unui *Nimic.* Aflând de non-existența Clubului, ce concluzie trăsese? Cea a non-existenței lui *Nimic.* Iată o noutate! *Nimicul* nu există. Bun. S-a reținut, dar care ar fi importanța? Fiind dus de nas mai bine de douăzeci de ani în

131 Mamifer carnivor din America, foarte căutat pentru blana lui de culoare gri-roșcată (ca omnivor, el își spală alimentele în apă mai înainte de a le mânca), (n.tr.)

numele unui *Nimic,* uite că acum faptul îl făcea să râdă. Riscându-și viața în slujba unui *Nimic,* totul i se părea ca o glumă bună. Ce lipsit de finețe se dovedise! Cum de nu băgase de seamă mai devreme că acele inițieri succesive ale Clubului conduceau aproape explicit spre *Nimic* și nu puteau să conducă decât spre *Nimic* și numai spre *Nimici* Dar cum ar fi putut conta *Nimicul* drept ceva?

Se simțea liber. Coborî cele trei trepte de lemn ale peronului și o streașină i se vărsă pe ceafă. Robin izbucni în râs.

Un val seismic de expresii și imagini nedefinite îi năvăleau în minte. Se gândea în același timp la Chaester. La David Melan, la Sangdeboeuf, cu un soi de tandrețe. Îl emoționă faptul că fetița lui Constance se numea Georgia, după numele acestei Georgii de care Chester se simțea atât de legat. Mângâia mătasea prețioasă a veșmântului și se ducea cu mintea la Martir, plin de gratitudine. Să fi fost efectul morții, care trecuse așa de aproape de el, sau al disperării în care se prăbușise la Panama City Beach? Nu știa, și prea puțin îi păsa. Dintr-odată. Descopri un nou subiect de încântare: acea falie din ereditatea lui care-i provocase atâtea suferințe odinioară:

— Nu sunt cu adevărat un *wasp.*

Simțea încă de pe acum că n-ar putea fi, orice ar fi gândit Dr Kirsten, un Patriarh ca ceilalți doisprezece, exploatând Clubul pentru profitul și amuzamentul său. Într-un vârtej de cinism nihilist. Entropia, entropia…

Pronunță ciudat, într-o franceză neglijentă, pe care n-o folosea niciodată:

— *Entropia nu reprezintă trucul meu.*

O mai spuse o dată cu accent american:

— *Entropia nu reprezintă twucul meu.*

Și cu accent rusesc:

— *Anetropia nu rieprezintă triucul mieu.*

Și începu să râdă de unul singur în noaptea înstelată, sub porticul corintian.

Ceea ce i se contura acum în minte – își dădu seama că se mai gândise la așa ceva și mai devreme, era „puterea” în fruntea căreia avea să se afle. Ce interes ar fi avut să folosească energia pentru distrugerea energiei? Și să fie preocupat de accelerarea istoriei, ce falsă eleganță! De fapt, trebuia să-și spună, a posteriori, că era un agent potrivnic, care

reușise să se infiltreze în Club, să dezorganizeze Clubul, și că se afla în situația de a-l exploata după bunul său plac. Primordială nu era chestiunea răzbunării, deși ar fi fost satisfăcut să dea Clubului să guste din propria lui medicație; mai curând, era vorba să nu lase să-i scape o ocazie. Dr Kirsten (păcat, apropo, că propunerea de striptease nu se concretizase, ce-ar mai râs) sugerase o manipulare a Boierilor de către Club, dar n-ar fi fost amuzant să îndrepte sugestia în sensul opus? Ar fi avut loc un duel subtil și plăcut, purtat cu acel plin de ură Golubmski. Robin se gândi din nou la operațiunea *Rană Mortală*, care consta din acapararea informațiilor din calculatorul Boierilor, pentru a-i determina să joace cum le-ar fi cântat el, dar Clubul era și el asemănător unui calculator gigantic ale cărui circuite și enigme le cunoștea, ca și programele și parolele. Această metaforă informatică îl seducea.

— Eu voi fi calul troian introdus în calculatorul Clubului.

În serviciul cui și al cărei cauze? Rămânea de stabilit. La gradul de inițiere atins de el, Robin nu mai putea crede în nicio cauză, dar dacă i s-ar fi prezentat una. Nu-i displăcea ideea să și-o însușească. Clubul îl adusese în situația unei eliberări din sclavie. N-avea niciun rost să se oprească.

Robin se simțea eliberat din sclavia eliberării.

Autorul ține să mulțumească pentru ajutorul acordat doamnelor Florence de BAUDUS, Jacqueline DAUXOIS, Lydwine SCORDIA, locotenent-colonelului Jean-Marie ALBERT, profesorului Charlkes Ray BREWSTER, profesorului Jay STEGE și altor prieteni care preferă – sau care sunt nevoiți – să-și păstreze anonimatul.

INDEXUL PERSONAJELOR DIN ROMAN

2K, ofițer din Serivce Action AFANASIE, preot ortodox Algerianul nebun, pseudonim Mabul Bașir, agent al lui Hussein Betty, vezi Vicontesa Beverly, infirmieră BEZBORODKO, general rus Burt, membru al Clubului Caldens, petrolist

CARRINGTON. Mary, pseudonim Fatima, agent al lui Hussein

CHASTOW. Christobel, fiica lui Chastow Robert III

CHASTOW, Robert C III, membru al Clubului, fost ofițer al CIA

CASTOW. Robert C IV. Fiul lui Chastow Robert III

CHASTOW, Robert C. I, bunicul lui Chestow Robert III

CHASTOW, Robert C. II, tatăl lui Chastow Robert III

Chester, zis Unchiul Chester, servitor al familiei Chastow

Christobel, vezi Chastow Christobel

Christophe, vezi Gamier

Cernomor, porecla unui ofițer rus

Colin, barman din barul Hemingway du Ritz

Connie, vezi Melan, Constance

Constance, vezi Melan. Constance

CREPINOT, responsabil cu securitatea

CUNNINGHAM, membru al Clubului

Daniel, peudonimul unui fost ofițer din Service Action, pe nume Ferreor

David, vezi Melan David

DIVO, scriitor francez de origine rusă

Dmitri, vezi Golubinski, pseudonimul unui agent rus

DURACIOK, pseudonim al unui agent rus

Ernest, vezi Robillard

Fatima, vezi Carrington Mary

FERREOR, vezi Daniel

FISCH, Marjorie B., inginer

GARNIER. Christophe, șofer

Gaston, vezi Sangdeboeuf

Giscle, medic din Service Action

GOLUBINSKI Dmitri Aleksandrâci, fost ofițer KGB

GRUBKO Zahar, general rus

HUSSEIN, zis Șahidul sau Martirul, alias Samir Ibrahim, terorist favorabil cecenilor

Ibrahim, vezi Hussein

Iuri Iurici, ofițer ras -Ivan Ivaâci. Intelectual rus ce seamănă cu un personaj din Cehov

Johnny, membru al Clubului Jojo, chirurg

KAGANOVICI, Varvara, istoric Kevin, vezi Torch Kiki, infirmieră

Kirsten, profesor american, membru al Clubului KNARR Willy, expert în dezinformare KRAEVSKI Marina, actriță

KROLIKOV Nicolai Vladimirovici, director al Bibiliotecii naționale ruse Ludmila, „mamă socială”

Ludovic, medic

Mabul, informațician

Mașa, vezi Mâșkina

Maggy, manechin

MANSUR Ah

Marie, infirmieră

Marina, vezi Kraevski

Marjorie, vezi Fisch

Martirul, vezi Hussein

Mathilde, HE a lui Sangdeboeuf

Matteo, petrolist

MeIAN Constance sau Connie, fosta soție a lui Chastow Robin C III

MeIAN David, al doilea soț al lui Constance

Mihail Ivanâci, ofițer rus

Moișe Isakovici, rabin

Mulud, agent al lui Hussein

Murphy, membru al Clubului

Mâșkina, prințesa Mașa, financiar

Olga, om de afaceri

Orloff Olga, pseudonimul actriței Kraevski Marina Owen, membru al Clubului Paulo, ziarist de televiziune

Peggy, manechin

MANSUR Ali, șeful unei bande din Cecenia POPOV Igor, ofițer KGB

ROBILLARD. Colonel, pseudonim Ernest, șeful Service Action Rostislav, vezi Șustrenko Ruslan, „părinte social”

Sașa, pseudonim al lui Șustrenko Rostislav Salem, agent al lui Hussein Samir, vezi Hussein Samson, vezi Sangdeboeuf

SANGDEBOEUF, colonel Gaston, pseudonim Samson, fost ofițer francez în

Service Action
Sinclair, membru al Clubului
ȘUSTRENKO Rostislav, HE al lui Sangdeboeuf
Șahidul, vezi Hussein
SVETOZAR, servitor cecen
SWELLINGTON Jack, ofițer CIA
Sylbestre. Șeful taberii petroliștilor
Timmerlaine, membru al Clubului
Timothy, membru al Clubului
TORCH Kevin, regizor de televiziue
VADEBONDIEU Adeline, amanta lui Sangdeboeuf
VADEBONDIEU Hector, soțul decedat al lui Adeline
Varvara, vezi Kaganovici
Veronique, infirmieră
Vicontesa, fiplantrop britanic
Virginie, ziarist
Willy, vezi Knarr
Zahar, vezi Grubko
Zaharușka, vezi Grubko